KOMISÍ KONSOLIDOVANÉ FAQs

o provádění Nařízení Rady č. 833/2014 a Nařízení Rady č. 269/2014

Bankovnictví a finance

EVROPSKÁ KOMISE
GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ PRO FINANČNÍ STABILITU, FINANČNÍ SLUŽBY A UNII KAPITÁLOVÝCH TRHŮ
Finanční stabilita, sankce a prosazování práva

Konsolidované odpovědi na nejčastější dotazy týkající se provádění Nařízení Rady č. 833/2014 a nařízení Rady č. 269/2014

Tento dokument je pracovním dokumentem vypracovaným útvary Komise s cílem poskytnout vnitrostátním orgánům, provozovatelům v EU a občanům pokyny k provádění a výkladu nařízení Rady (EU) č. 833/2014, nařízení Rady (EU) č. 269/2014, nařízení Rady (EU) č. 692/2014 a nařízení Rady (EU) 2022/263. Často kladené dotazy v nich uvedené se obdobně vztahují i na nařízení Rady (ES) č. 765/2006. K výkladu práva EU je příslušný pouze Soudní dvůr EU. Vnitrostátní orgány a hospodářské subjekty mohou tyto pokyny využívat na základě znění, kontextu a účelu výše uvedených nařízení, aby dosáhly jednotného uplatňování sankcí v celé EU.

Tento dokument je automatickým strojovým překladem do češtiny a nemusí přesně zobrazovat fakta nebo čísla tak, jak jsou byly zamýšlena v původním anglickém jazyce.

Vydáno dne: 22. června 2022

Poslední aktualizace: 23. října 2026

OBSAH

A. HORIZONTÁLNÍ....4

1. OBECNÉ OTÁZKY....5

2. OBCHÁZENÍ A NÁLEŽITÁ PÉČE....12

3. PLNĚNÍ SMLUV A POHLEDÁVEK....17

4. POVINNOST "VYVINOUT MAXIMÁLNÍ ÚSILÍ"....20

B. JEDNOTLIVÁ FINANČNÍ OPATŘENÍ....25

1. ZMRAZENÍ MAJETKU A ZÁKAZ ZPŘÍSTUPNĚNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ A HOSPODÁŘSKÝCH ZDROJŮ....26

C. FINANCE A BANKOVNICTVÍ....46

1. OBCHODOVÁNÍ - TRADING....47

2. OMEZENÍ FINANCOVÁNÍ A REFINANCOVÁNÍ....53

3. INVESTIČNÍ FONDY....55

4. RUSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA....60

5. DEPOSITY....64

6. KRYPTO-AKTIVA....79

7. CENTRÁLNÍ DEPOZITÁŘE CENNÝCH PAPÍRŮ....80

8. PRODEJ CENNÝCH PAPÍRŮ....89

9. SPECIALIZOVANÉ SLUŽBY ZASÍLÁNÍ FINANČNÍCH ZPRÁV....93

10. BANKOVKY ČLENSKÝCH STÁTŮ....95

11. ÚVĚROVÝ RATING....97

12. POJIŠTĚNÍ A ZAJIŠTĚNÍ....102

13. PODÁVÁNÍ ZPRÁV O ODCHOZÍCH PŘEVODECH....107

14. POSKYTOVÁNÍ PLATEBNÍCH SLUŽEB....111

D. OBCHOD A CLA....116

1. CELNÍ ZÁLEŽITOSTI....117

2. OMEZENÍ VÝVOZU ZBOŽÍ DVOJÍHO UŽITÍ A VYSPĚLÝCH TECHNOLOGIÍ. 135
3. NÁMOŘNÍ PLAVBA ZBOŽÍ A TECHNOLOGIE 170
4. LUXUSNÍ ZBOŽÍ 172
5. DOVOZ, NÁKUP A PŘEVOD UVEDENÉHO ZBOŽÍ 176
6. TRANZIT ZBOŽÍ UVEDENÉHO NA SEZNAMU PŘES RUSKO 191
7. TECHNICKÁ POMOC 194
8. FINANČNÍ POMOC 195
9. OBLASTI 196
10. PŘEPRAVA ZBOŽÍ V TRANZITU PŘES UNII MEZI KALININGRADSKOU OBLASTÍ A RUSKEM 201
11. ODPRODEJ AKCIÍ Z RUSKA 203
12. OMEZENÍ TÝKAJÍCÍ SE DIAMANTŮ 205
13. DOLOŽKA "ZÁKAZ ZPĚTNÉHO VÝVOZU DO RUSKA" 216
14. POSÍLENÍ NÁLEŽITÉHO PROVĚŘENÍ PRO HOSPODÁŘSKÉ SUBJEKTY VYRÁBĚJÍCÍ A/NEBO OBCHODUJÍCÍ S SPOLEČNÝMI VYSOCE PRIORITNÍMI POLOŽKAMI (CHP) 222
E. ENERGIE 230
1. DOVOZ ROPY 231
2. OHLAŠOVACÍ POVINNOSTI PODLE ZÁKONA O OMEZENÍ DOVOZU ROPY 238
3. DOVOZ PLYNU 242
4. FINANCOVÁNÍ ENERGIE 244
5. ZASTROPOVÁNÍ CENY DOVÁŽENÉ ROPY 246
6. PŘEKLÁDKY ZKAPALNĚNÉHO ZEMNÍHO PLYNU (LNG) 277
7. ZÁKAZ DOVOZU RAFINOVANÝCH PRODUKTŮ ZÍSKANÝCH Z RUSKÉ ROPY 281
8. ZÁKAZ DOVOZU ZKAPALNĚNÉHO ZEMNÍHO PLYNU (LNG) 289
9. ZÁKAZ TRANSAKCÍ S NORD STREAM A NORD STREAM 2 292
10. VÝVOZ ENERGETICKÝCH PRODUKTŮ DO RUSKA 294

F. ZEMĚDĚLSKÉ PRODUKTY 295

1. OBCHOD SE ZEMĚDĚLSKÝMI A SOUVISEJÍCÍMI PRODUKTY Z RUSKA (CS A FR VERZE) 296

2. OBCHOD SE ZEMĚDĚLSKÝMI A SOUVISEJÍCÍMI PRODUKTY Z UKRAJINY (CS A FR VERZE) 303

G. OTÁZKY SPECIFICKÉ PRO DANÉ ODVĚTVÍ 309

1. MÉDIA 310

2. LETECKÁ DOPRAVA - AVIATION 315

3. PŘÍSTUP DO PŘÍSTAVŮ EU 324

4. SILNIČNÍ DOPRAVA 334

5. STÁTEM VLASTNĚNÉ PODNIKY 338

6. VEŘEJNÉ ZAKÁZKY 347

7. HUMANITÁRNÍ POMOC 362

8. POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB 365

9. SOFTWARE 366

10. TRUST SERVICES 368

11. CHEMIKÁLIE 373

12. PRÁVA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ 389

13. LÉKY A ZDRAVOTNICKÉ PROSTŘEDKY 412

14. PRODEJ CISTERNOVÝCH LODÍ (TANKERŮ): OZNÁMENÍ, NÁLEŽITÉ PROVĚŘENÍ A SMLUVNÍ DOLOŽKA 421

15. CÍLENÁ PLAVIDLA/TANKERY 425

16. ZÁKAZ TRANSAKCÍ S OBJEKTY INTRASTRUKTURY 427

17. PŘESUNY RUSKÝCH DIPLOMATŮ 433

18. ZVLÁŠTNÍ EKONOMICKÉ ZÓNY 440

A. HORIZONTÁLNÍ

1. OBECNÉ OTÁZKY

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: NAŘÍZENÍ RADY 833/2014; NAŘÍZENÍ RADY 269/2014

1. **Připraví Komise další pokyny?**
   Poslední aktualizace: 15. června 2022

V reakci na ruskou invazi na Ukrajinu se EU dohodla na široké škále omezujících opatření vůči ruským osobám a subjektům s cílem ochromit schopnost Ruska financovat válku a uvalit bolestné náklady na ruskou politickou elitu, která je za tento nevyprovokovaný vojenský útok na sousední zemi odpovědná nebo se na něm jinak podílela. Kromě zmrazení majetku jednotlivců, zákazu cestování a vízových omezení zahrnují tato omezující opatření dalekosáhlá obchodní omezení v řadě hospodářských odvětví a také omezení činností ve finančním sektoru.

S cílem usnadnit hospodářským subjektům dodržování omezujících opatření Komise neustále aktualizuje své často kladené dotazy a další vytvořené nástroje, jako je mapa sankcí EU.

2. **Platí stále Pokyny Komise k provádění některých ustanovení nařízení Rady (EU) č. 833/2014?**
   Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Ano, platí.

3. **Předkládá Evropská komise konsolidovaný text se všemi sankcionovanými osobami a subjekty, jakož i se všemi kódy TARIC cílového zboží?**
   Poslední aktualizace: 15. června 2022

Pokud jde o seznam všech fyzických a právnických osob, na které se vztahuje zmrazení majetku, upozorňujeme, že Komise spravuje konsolidovaný seznam všech označení, který je aktuální a dostupný na mapě sankcí EU.

Pokud jde o kódy TARIC, databáze TARIC je pravidelně aktualizována, aby zahrnovala veškeré zboží, na které se vztahuje.

4. **Mohou být občané EU sankcionováni?**
   Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Sankce přijaté podle článku 215 SFEU mají sledovat cíle společné zahraniční a bezpečnostní politiky. V souladu s těmito cíli je na Radě, aby rozhodla o rozsahu sankcí, včetně toho, na které osoby - bez ohledu na jejich státní příslušnost - se tato opatření vztahují.

5. **Jaké jsou výhody sankcí pro evropské občany?**
   Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Od počátku Putinovy agrese proti Ukrajině se mnoho evropských občanů podělilo o své obavy o mír v Evropě, projevilo solidaritu s ukrajinskými uprchlíky a podpořilo potřebu politické, finanční a humanitární pomoci Ukrajině. Tím, že sankce mají za cíl oslabit schopnost Kremlu pokračovat v

invazi, přispívají k obnovení míru na Ukrajině a v regionu. Spolu s dalšími politikami EU jsou sankce konkrétním prostředkem k prosazování hodnot EU, jako je lidská důstojnost, svoboda, demokracie, právní stát a lidská práva.

6. **Sankce mají větší dopad na obyčejné lidi v Evropě a Rusku než na politiky a osoby s rozhodovací pravomocí. Jaký je důvod pro uvalení těchto sankcí?**
   Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Sankce jsou namířeny proti Kremlu a jeho komplicům. Jejich cílem je oslabit schopnost ruské vlády financovat agresivní válku proti Ukrajině a jsou nastaveny tak, aby minimalizovaly negativní důsledky pro ruské obyvatelstvo. Kromě toho jsou sankce navrženy tak, aby maximalizovaly negativní dopad na ruskou ekonomiku a zároveň co nejvíce omezily důsledky pro podniky a občany EU.

Klíčem k zabránění obcházení je zajištění účinného a důsledného uplatňování sankcí. Za to jsou odpovědné především členské státy. Evropská komise je v tomto procesu plně odhodlána jim pomáhat a zajistit jednotné provádění v celé EU.

7. **Mohou občané EU, kteří mají bankovní účty v bankách EU, stále provádět platby ve prospěch ruských státních příslušníků, kteří mají bankovní účty v ruských bankách? A co přijímání peněz?**
   Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Neexistuje obecný zákaz pro občany EU provádět platby ve prospěch ruských státních příslušníků, kteří mají bankovní účet v ruské bance. Je však důležité se ujistit, že platba neporušuje jiné zákazy, například že není ve prospěch fyzické osoby nebo subjektu určeného podle nařízení Rady č. 269/2014 nebo neslouží k vypořádání transakce zakázané podle nařízení Rady č. 833/2014.

Přijímání peněz na vklad v úvěrové instituci EU je zakázáno pouze ve zvláštním případě stanoveném v čl. 5 písm. b) odst. 1 nařízení Rady č. 833/2014, podle kterého: "*Je zakázáno přijímat jakékoli vklady od ruských státních příslušníků nebo fyzických osob s bydlištěm v Rusku nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů usazených v Rusku, pokud celková hodnota vkladů fyzické nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu na úvěrovou instituci přesahuje 100 000 EUR.*" Tento zákaz přijímat vklady se nevztahuje na případy, kdy osoba, která vklady vkládá, je státním příslušníkem
členského státu, členské země Evropského hospodářského prostoru nebo Švýcarska nebo osoby s povolením k přechodnému nebo trvalému pobytu v jedné z těchto zemí (čl. 5b odst. 2). Vklady u úvěrových institucí EU, které jsou nezbytné pro nezakázaný přeshraniční obchod se zbožím a službami mezi Unií a Ruskem, jsou povoleny, i když pocházejí od ruských státních příslušníků nebo fyzických osob s bydlištěm v Rusku nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů usazených v Rusku (čl. 5b odst. 3).

8. **Jsem malý podnikatel se sídlem v EU a mám uzavřenou smlouvu s právnickou osobou registrovanou v Rusku. Smlouva pochází z doby před vstupem současných sankcí v platnost. Mohu i nadále provádět platby ruskému subjektu na základě stávající smlouvy? Mohu stále přijímat platby nařízené ruským právním subjektem?**
   Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Neexistuje obecný zákaz pro podnikatele z EU provádět platby vůči právnickým osobám registrovaným v Rusku. Je však důležité se ujistit, že platba neporušuje jiné zákazy, například že není ve prospěch fyzické osoby nebo subjektu určeného podle nařízení Rady č. 269/2014 nebo neslouží k vypořádání transakce zakázané podle nařízení Rady č. 833/2014. Váš příslušný vnitrostátní orgán vám pomůže určit, zda se jedná o některý z výše uvedených případů. Abyste mohli zjistit, zda je protistrana vaší smlouvy určena podle nařízení Rady č. 269/2014, můžete se také podívat na Mapu sankcí EU a použít funkci "Vyhledávání". Váš příslušný vnitrostátní orgán vám může dále pomoci při určování, zda se na zboží nebo služby, které dodáváte na základě smlouvy, vztahuje zákaz vývozu podle nařízení Rady č. 833/2014.

Neexistuje ani obecný zákaz přijímat platby od ruských právnických osob.

Vklady v úvěrových institucích EU nařízené ruskou právnickou osobou jsou zakázány pouze ve zvláštním případě stanoveném v čl. 5 písm. b) odst. 1 nařízení Rady č. 833/2014, podle kterého: "*Je zakázáno přijímat jakékoli vklady od ruských státních příslušníků nebo fyzických osob s bydlištěm v Rusku nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů usazených v Rusku, pokud celková hodnota vkladů fyzické nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu na úvěrovou instituci přesahuje 100 000 EUR.*" Důležité je, že tento zákaz neplatí, pokud je vklad nezbytný pro přeshraniční obchod mezi Unií a Ruskem, který není zakázán (čl. 5b odst. 3). Jinými slovy, pokud zboží nebo služby, které poskytujete svému ruskému klientovi (klientům), představují nezakázaný obchod podle nařízení Rady č. 833/2014, nevztahuje se na vás žádné omezení pro přijímání plateb od vašeho klienta (klientů).

Pokud je předmětem vaší smlouvy dodání nebo pořízení zboží nebo služeb, které podléhají zákazu vývozu nebo dovozu podle nařízení Rady č. 833/2014, upozorňujeme, že v závislosti na daném zboží nebo službách můžete být stále schopni plnit smlouvu a přijímat nebo provádět platby do určitého data, s výhradou příslušného ustanovení nařízení Rady č. 833/2014. Váš příslušný vnitrostátní orgán vám pak bude nápomocen při

určení data, do kterého byste mohli být schopni plnit smlouvu, pokud vůbec, a to na základě zboží nebo služeb, s nimiž obchodujete.

9. **Jsem ruský občan s trvalým pobytem v členském státě EU. Pracuji na volné noze. Nedávno jsem obdržel dopis od své banky, ve kterém se uvádí, že mé účty byly omezeny z důvodu mé ruské národnosti v souvislosti se současnými sankcemi. Má moje banka právo omezit mé účty?**
   Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Pokud vy ani váš klient nejste určenou osobou podle nařízení Rady č. 269/2014 a neposkytujete služby, jejichž obchodování je zakázáno podle nařízení Rady č. 833/2014, nevidíme důvod, proč by vaše banka měla váš účet omezovat. Sankce neposkytují právní základ pro odmítnutí plateb na váš účet na základě vaší ruské státní příslušnosti. Dále vzhledem k tomu, že máte povolení k trvalému pobytu v členském státě EU, jste podle čl. 5 písm. b) bodu 2 nařízení Rady č. 833/2014 rovněž vyňat ze zákazu přijímat vklady od ruských státních příslušníků nebo fyzických osob s bydlištěm v Rusku nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů usazených v Rusku v případě, že by zůstatek na vašem účtu přesáhl 100 000 EUR.

V souvislosti s touto situací se můžete obrátit na příslušný vnitrostátní orgán.

10. **Jsem občan EU, který má peníze na bankovním účtu v eurech v ruské bance. Chtěl bych své peníze z ruské banky převést, ale můj příkaz k převodu byl zamítnut. Jaké mám možnosti?**
Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

S posouzením vašich možností vám musí pomoci příslušný vnitrostátní orgán. Zde uvedené údaje neumožňují posoudit, zda může existovat právní základ, který by odůvodňoval zamítnutí vašeho předání. Váš příslušný vnitrostátní orgán bude moci na základě podrobnějších informací posoudit, zda takový právní základ existuje, nebo zda neexistuje.

11. **Jsem ruský občan a vlastním byt v jednom členském státě EU. Pravidelně používám svůj bankovní účet v bance se sídlem v EU k placení měsíčních poplatků za byt, včetně ročních daní místním úřadům. Banka můj účet omezila a já již nemohu z tohoto účtu přijímat peníze ani dávat příkazy k úhradě. Jedná se o správné uplatňování práva EU?**
Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Pokud nejste určenou osobou podle nařízení Rady č. 269/2014 a peníze, které chcete přijmout nebo převést, neslouží k vypořádání poskytování zboží nebo služeb, jejichž obchodování je zakázáno podle nařízení Rady č. 833/2014, nevidíme důvod, proč by vaše banka měla omezovat váš účet. Sankce neposkytují právní základ pro odmítnutí plateb na Váš účet na základě Vaší ruské státní příslušnosti. Dále, pokud máte povolení k trvalému nebo přechodnému pobytu v některém z členských států EU, nevztahuje se na vás ani zákaz přijímat

vklady od ruských státních příslušníků nebo fyzických osob s bydlištěm v Rusku nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů usazených v Rusku v případě, že by zůstatek na vašem účtu přesáhl 100 000 EUR, podle čl. 5 písm. b) bodu 2 nařízení Rady č. 833/2014. Pokud nemáte povolení k trvalému nebo přechodnému pobytu v členském státě EU, banka by skutečně neměla povolit připsání jakéhokoli příchozího převodu, který byste jako ruský občan vůči ní provedli, pouze v případě, že by zůstatek na vašem účtu přesáhl 100 000 EUR. V každém případě by vám možnost držet zůstatek na účtu do 100 000 EUR stále ponechávala rezervu na měsíční platby za služby a daně za váš byt.

V souvislosti s touto situací se můžete obrátit na příslušný vnitrostátní orgán.

12. **Mohou evropské společnosti dostávat platby za služby nebo výrobky objednané před zavedením sankcí vůči ruským společnostem nebo jednotlivcům?**
Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Nařízení Rady (EU) č. 269/2014 ze dne 17. března 2014 zakazuje hospodářským subjektům z EU poskytovat jakékoli finanční prostředky nebo hospodářské zdroje osobám uvedeným v jeho příloze I, a to přímo či nepřímo, darem, prodejem, výměnou nebo jakýmkoli jiným způsobem, včetně vrácení vlastních zdrojů osoby uvedené na seznamu (čl. 2 odst. 2). V zásadě a jako příklad lze uvést, že podnik EU nesmí těmto osobám prodávat nebo dodávat výrobky nebo služby, a to ani za

přiměřenou úplatu. Z tohoto zákazu existuje řada výjimek (odchylek), mimo jiné v případě předchozích smluv, kdy je platba osobou uvedenou na seznamu splatná na základě uzavřené smlouvy nebo dohody nebo závazku, který vznikl před datem, kdy byla tato osoba zařazena do přílohy I, a za předpokladu, že finanční prostředky nebo hospodářské zdroje budou použity na platbu osobou uvedenou na seznamu a že platba není provedena osobě uvedené na seznamu nebo v její prospěch (článek 6 nařízení). To však podléhá předchozímu povolení příslušného vnitrostátního orgánu.

13. **Vztahuje se nařízení Rady (EU) č. 833/2014 na smlouvy podepsané před 16. březnem 2022? Vztahuje se na dodávky zboží, které byly zaplaceny ruskými subjekty před 16. březnem 2022?**
    Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Záleží na zboží a opatření zákazu vývozu, které se na něj vztahuje. Není-li v příslušných ustanoveních nařízení Rady (EU) č. 833/2014 stanoveno jinak, zákazy vývozu se uplatňují ode dne vstupu novely v platnost. Je úkolem příslušného vnitrostátního orgánu, aby vám pomohl určit, zda se na zboží, které prodáváte, vztahuje zákaz vývozu.

14. **Vztahuje se nařízení Rady 883/2014 na ruské dceřiné společnosti mateřských společností v EU?**
    Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Sankce EU se neuplatňují exteritoriálně. V souladu s článkem 13 se nařízení použije:

i. na území Unie
ii. na palubě jakéhokoli letadla nebo plavidla spadajícího pod jurisdikci členského státu.
iii. na jakoukoli osobu na území Unie nebo mimo něj, která je státním příslušníkem členského státu.
iv. na jakoukoli právnickou osobu, subjekt nebo orgán na území Unie nebo mimo ně, který je založen nebo zřízen podle práva členského státu.
v. jakékoli právnické osobě, subjektu nebo orgánu v souvislosti s jakýmkoli obchodem, který byl zcela nebo zčásti uskutečněn v Unii.

Sankce EU proto musí dodržovat všechny osoby v EU - fyzické i právnické - a tedy i všechny společnosti registrované v EU, včetně dceřiných společností ruských společností v EU. Ruské pobočky společností z EU zůstávají osobami z EU, a jsou tedy nařízením vázány. Naproti tomu ruské dceřiné společnosti mateřských společností v EU jsou založeny podle ruského práva, nikoli podle práva členského státu, a proto pro ně opatření nejsou závazná. Je však zakázáno, aby mateřské společnosti v EU využívaly své ruské dceřiné společnosti k obcházení povinností, které se vztahují na mateřské společnosti v EU, například tím, že na ně delegují rozhodnutí, která jsou v rozporu se sankcemi, nebo tím, že taková rozhodnutí schvalují ruské dceřiné společnosti.

15. **Kvůli uvaleným sankcím nemusí být ruské společnosti schopny zadávat příkazy k platbám vůči společnostem v Evropské unii. Jak by měly společnosti v EU tuto skutečnost zohlednit ve svých účetních systémech? Jsou povoleny zápočty vzájemných dluhů a pohledávek?**

Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Je odpovědností příslušného vnitrostátního orgánu, aby vám poskytl pokyny, jak tuto skutečnost zohlednit ve vašem účetním systému.

16. Jak by měl být vykládán pojem "převod" v kontextu zákazů souvisejících s obchodem?

Poslední aktualizace: 17. dubna 2022

Zákazy související s obchodem v nařízení Rady č. 833/2014 o omezujících opatřeních s ohledem na ruské kroky destabilizující situaci na Ukrajině jsou stejně jako ve většině ostatních nařízení o sankcích formulovány velmi široce, aby bylo zajištěno, že bude zakázána co největší škála operací souvisejících se skutečným vývozem nebo dovozem. To znamená, že kromě vývozu zakazují sankce EU také prodej a dodávky příslušných výrobků určitým kategoriím příjemců nebo pro použití na určitých územích; kromě dovozu zakazují sankce EU také

nákup příslušných produktů pro konkrétní kategorie příjemců nebo pro použití na konkrétních územích. V obou případech je rovněž zakázán převod příslušných produktů, jakož i zprostředkovatelské služby, technická a finanční pomoc v souvislosti s jejich nákupem nebo prodejem.

Konkrétně je transfer široký pojem, který zahrnuje širokou škálu operací: nejen pohyb zboží přes celní kontroly, ale také přepravu zboží, včetně (nikoli však vyčerpávajícím způsobem) jeho nakládky a překládky. Zákaz transferu platí nejen v souvislosti se skutečným dovozem nebo vývozem (např. při vstupu zboží na celní území EU nebo jeho výstupu z něj), ale také v případě, že tyto výrobky nevstupují na území EU, ale jsou přepravovány mezi Ruskem a třetí zemí (a naopak). V takovém případě mají hospodářské subjekty z EU zakázáno poskytovat výše popsané transferové služby.

17. Vztahuje se nařízení Rady č. 883/2014 na pobočky ruských mateřských společností v EU?

Poslední aktualizace: 30. června 2022

Pobočka ruské mateřské společnosti nemá samostatnou právní subjektivitu a je považována za subjekt usazený v Rusku. Proto se omezující opatření pro ruské subjekty vztahují i na pobočku v EU. Navíc v rozsahu, v jakém je činnost pobočky vykonávána v EU, bude pobočka sama povinna dodržovat sankce EU.

18. Jaký je vztah mezi zákazy v nařízení Rady (EU) 269/2014 a nařízení Rady (EU) 833/2014?

Poslední aktualizace: 2. července 2024

Zákazy uvedené v obou nařízeních platí nezávisle a musí být dodržovány. Jejich platnost je třeba kontrolovat souběžně.

19. Pokud se subjekt dostane na seznam podle nařízení Rady (EU) 269/2014 a podléhá zákazu podle nařízení Rady (EU) 833/2014, může ještě využít výjimku, resp. výjimku stanovenou v nařízení Rady (EU) 833/2014?

Poslední aktualizace: 2. července 2024

Zákazy uvedené v obou nařízeních platí nezávisle a musí být dodržovány. Pokud odchylka nebo výjimka v nařízení Rady (EU) č. 833/2014 není promítnuta do nařízení Rady (EU) č. 269/2014, platí zákaz v nařízení Rady (EU) č. 269/2014 v plném rozsahu a není možné se odvolávat na odchylku nebo výjimku v nařízení Rady (EU) č. 833/2014.

2. OBCHÁZENÍ A NÁLEŽITÁ PÉČE

SOUVISEJÍCÍ ČLÁNKY: ČLÁNEK 12 NAŘÍZENÍ RADY 833/2014; ČLÁNEK 9 NAŘÍZENÍ RADY 269/2014; ČLÁNKY 2c A 5 NAŘÍZENÍ RADY 692/2014; a ČLÁNKY 5 A 8 NAŘÍZENÍ RADY 2022/263.

1. **Jaký standard náležité péče musí hospodářské subjekty v EU dodržovat, aby splnily povinnost zmrazit aktiva a zákaz poskytovat zdroje osobám a subjektům uvedeným na seznamu?**
   Poslední aktualizace: 5. dubna 2022

Příslušná nařízení EU stanoví pro subjekty z EU (a subjekty podnikající v EU) povinnost výsledku, pokud jde o povinnost zmrazit aktiva a zákaz přímého nebo nepřímého zpřístupnění finančních prostředků a hospodářských zdrojů. Základní prostředky (hloubková kontrola), které hospodářské subjekty používají k zajištění dodržování výše uvedených povinností a zákazů, nejsou v právních předpisech EU blíže specifikovány. Hospodářské subjekty v EU musí provádět náležitou hloubkovou kontrolu kalibrovanou podle specifik svého podnikání a související rizikovosti. Je na každém hospodářském subjektu, aby vypracoval, zavedl a pravidelně aktualizoval program dodržování sankcí EU, který odráží jeho individuální obchodní modely, zeměpisné oblasti působení a specifika a související hodnocení rizik týkajících se zákazníků a zaměstnanců.

2. **Co doporučujete provozovatelům z EU, pokud jde o hloubkovou kontrolu?**
   Poslední aktualizace: 5. dubna 2022

V našich otázkách a odpovědích týkajících se hloubkové kontroly při obchodování s Íránem jsme doporučili přístup založený na riziku, který se skládá z posouzení rizika, víceúrovňové hloubkové kontroly a průběžného monitorování.

Náležitá péče může spočívat zejména v prověřování příjemců finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů na základě sankčních seznamů a negativních mediálních šetření. Nepříznivá mediální šetření se týkají vyhledávání na internetu a ve zpravodajství (mediální šetření) s cílem nalézt důkazy o tom, že smluvní partner, i když není označen (takže projde prověrkou podle sankčního seznamu), je skutečně ovládán označenými osobami (např. zprávy v místním tisku, že společnost je ovládána syrským podnikatelem) (nepříznivé).

3. **Riziko obcházení zákazů vývozu prostřednictvím zemí, které se nepřipojily k úsilí EU a jejích partnerů, je zvýšené. Co dělá Evropská komise, aby zajistila, že se Rusko tímto způsobem sankcím nevyhne?**
   Poslední aktualizace: 5. dubna 2022

Článek 12 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 stanoví, že je zakázána vědomá a úmyslná účast na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů uvedených v tomto nařízení. Prosazování těchto ustanovení je především záležitostí

vnitrostátním donucovacím orgánům a veškeré tipy nebo informace o možném obcházení by jim měly být aktivně hlášeny.

V souladu s touto vnitrostátní pravomocí v oblasti prosazování bude Komise spolupracovat s příslušnými vnitrostátními orgány členských států, pokud obdrží informace o možném obcházení. V neposlední řadě Komise nedávno spustila nástroj EU pro oznamovatele, který umožňuje anonymní oznamování možných porušení sankcí, včetně jejich obcházení.

4. **Pro společnosti/investory může být velmi složité identifikovat vlastníky společností, aby mohli zkontrolovat, zda některý z nich není sankcionován. To se týká zejména ruských společností nebo fondů, protože vlastnictví je často skryto v holdingových společnostech, vlastněných jinými holdingovými společnostmi atd. Poskytne Komise pokyny k tomu, co představuje přiměřené úsilí společností o identifikaci sankcionovaných stran ve struktuře společnosti?** *Poslední aktualizace: 5. dubna 2022*

Posouzení skutečného vlastnictví obchodního partnera je povinností náležité péče. Neexistuje žádný univerzální model náležité péče. Může záviset - a být odpovídajícím způsobem kalibrována - na specifikách podnikání a související rizikové expozici. Je na každém hospodářském subjektu, aby vypracoval, zavedl a pravidelně aktualizoval program dodržování sankcí EU, který odráží jeho individuální obchodní modely, geografické a odvětvové oblasti působení a související hodnocení rizik. Takové programy dodržování sankcí mohou pomoci při odhalování transakcí s červeným praporkem, které mohou naznačovat model obcházení.

5. **Je banka v EU povinna prověřovat transakce na svém otevřeném účtu z hlediska možného porušení obchodních omezení EU? Pokud ano, jak musí být toto prověřování provozně organizováno?**
   Poslední aktualizace: 11. prosince 2024

Dodržování sankcí souvisejících s obchodem (např. vývoz zboží dvojího užití, zařízení pro průzkum ložisek ropy, high-tech zboží a technologií) se neomezuje pouze na subjekty, které takový obchod iniciují (např. vývozci, zprostředkovatelé...), ale je také odpovědností bank, které zpracovávají související platby. Banky mohou své programy compliance přizpůsobit konkrétním rizikům zjištěným v souvislosti s určitými transakcemi nebo zúčastněnými stranami, přičemž taková kalibrace je pak více založena na riziku než na systematičnosti.

6. **Pokud byl majetek osoby uvedené na seznamu podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014 převeden na hospodářský subjekt z EU před zařazením této osoby na seznam, může být tento hospodářský subjekt odpovědný za to, že jej přijal?**
   Poslední aktualizace: 11. prosince 2024

Pokud byla určitá struktura vytvořena proto, aby pomohla člověku vyhnout se účinkům jejího případného

budoucí zařazení na seznam, pak současná, pokračující účast v této struktuře může znamenat obcházení omezujících opatření, pokud je prováděna vědomě a úmyslně. Obcházení je zakázáno

podle článku 9 nařízení Rady (EU) č. 269/2014. Článek 9 může být porušen i v případě, že zmrazení majetku není přerušeno a žádný majetek se nedostane k osobě nyní zařazené na seznam ani z něj nemá prospěch; za porušení lze považovat pouhou účast ve struktuře vytvořené za tímto účelem. Objasnění kumulativních požadavků na vědomost a úmysl viz otázka č. 9.

7. **Mohl byste objasnit, jak se v praxi zjišťuje porušení článku 12 nařízení Rady č. 833/2014 a článku 1m nařízení Rady č. 765/2006, které se týkají obcházení, a který orgán je za takový úkol odpovědný?**
   Poslední aktualizace: 11. prosince 2024

Článek 12 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 a článek 1m nařízení Rady (EU) č. 765/2006 zakazují vědomou a úmyslnou účast na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů uvedených v těchto nařízeních. Hranicí je tedy jednání s vědomím a záměrem obejít zákaz obsažený v nařízeních. Toto ustanovení se vztahuje na území EU a na všechny osoby v EU. Objasnění kumulativních požadavků na vědomost a úmysl viz otázka č. 9.

Rozhodování o případných případech obcházení v rámci své jurisdikce spadá do pravomoci příslušného vnitrostátního orgánu daného členského státu EU. Kromě toho je vymáhání sankčních ustanovení především záležitostí vnitrostátních donucovacích orgánů a veškeré tipy nebo informace týkající se možného obcházení by jim měly být aktivně hlášeny.

V případě konkrétních dotazů doporučujeme obrátit se na příslušný vnitrostátní orgán. Seznam příslušných vnitrostátních orgánů pro jednotlivé členské státy EU najdete zde: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/national-competent-authorities-sanctions-implementation_en.pdf.

8. **Může příslušný vnitrostátní orgán zamítnout žádost o povolení předpokládané podle jedné z výjimek v nařízení Rady (EU) č. 269/2014 nebo nařízení Rady (EU) č. 833/2014 na základě důvodného podezření, že povolení bude použito k obcházení sankcí?**
   Poslední aktualizace: 30. června 2023

Ano, příslušné vnitrostátní orgány musí při posuzování a rozhodování o žádosti o povolení podle výjimek stanovených v nařízení Rady (EU) č. 269/2014 nebo v nařízení Rady (EU) č. 833/2014 zohlednit věrohodné náznaky obcházení.

Příslušný vnitrostátní orgán proto může rozhodnout o zamítnutí žádosti o povolení z různých důvodů, včetně důvodného podezření, že povolení bude použito k obcházení sankcí.

Může tomu tak být například v případě, kdy má příslušný vnitrostátní orgán informace (získané z důvěrných nebo veřejných zdrojů), které naznačují, že strana transakce, která podléhá povolení, se podílí na obcházení sankcí nebo že některé prvky transakce jsou podezřelé (např. cena je neobvykle nízká nebo nelze identifikovat jednu nebo více stran).

9. **Jaký význam má v kontextu ustanovení proti obcházení pojem "vědomě a úmyslně"?**
   Poslední aktualizace: 11. prosince 2024

Článek 9 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 a článek 12 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, obecně známé jako "doložky proti obcházení", zakazují hospodářským subjektům EU vědomě a úmyslně se podílet na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů stanovených v jednotlivých nařízeních.

V rozsudku ze dne 21. prosince 2011 ve věci C-72/11[1] Soudní dvůr Evropské unie upřesnil, že v kontextu unijního sankčního práva jsou podmínky vědomosti a úmyslu splněny nejen tehdy, pokud osoba úmyslně usiluje o cíl nebo účinek obcházení sankcí, ale také tehdy, pokud si je osoba, která se účastní činnosti s tímto cílem nebo účinkem, vědoma, že tato účast může mít tento cíl nebo účinek, a tuto možnost připouští.

Výklad, který Soudní dvůr podal ke standardní doložce proti obcházení, je třeba použít ve všech sankčních režimech a od jejich přijetí.

Dne 24. června 2024 však byl v rámci balíčku sankcí vůči Rusku 14th výklad Soudního dvora kodifikován do sankčních režimů týkajících se územní celistvosti, svrchovanosti a nezávislosti Ukrajiny, čímž bylo zajištěno, že stávající ustanovení proti obcházení v nařízení Rady (EU) č. 269/2014 a nařízení Rady (EU) č. 833/2014 jsou s ním textově sladěna.

10. Jak se uplatňuje doložka o vyloučení odpovědnosti? Co znamená z hlediska standardů náležité péče?

Poslední aktualizace: 11. prosince 2024

V čl. 10 odst. 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 a v čl. 10 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, obecně známých jako "doložky o vyloučení odpovědnosti", se uvádí, že jednání hospodářských subjektů EU nezakládá jejich odpovědnost jakéhokoli druhu, pokud nevěděli a neměli důvodné podezření, že jejich jednání porušuje opatření stanovená v jednotlivých nařízeních.

Dne 24. června 2024 bylo v rámci balíčku sankcí vůči Rusku 14th ve 3. bodě odůvodnění nařízení Rady (EU) 2024/1739 a 36. bodě odůvodnění nařízení Rady (EU) 2024/1745 vyjasněno, že ochranu před odpovědností nelze uplatnit, pokud hospodářský subjekt z EU neprovedl náležitou hloubkovou kontrolu. Tato dvě ustanovení navíc dodávají, že při provádění takové náležité péče by měly být řádně zohledněny veřejně nebo snadno dostupné informace. Proto by například hospodářský subjekt z EU neměl mít možnost úspěšně se dovolávat této ochrany, pokud je obviněn z porušení příslušných sankcí, protože neprovedl jednoduché kontroly nebo inspekce.

Due diligence by měla být přiměřená a zahrnovat různé kontroly na několika úrovních transakce. Měla by zahrnovat minimálně:

- Prověření všech stran transakce: skutečného vlastníka (zákazníka) a také nepřímých stran (dodavatelů, poskytovatelů služeb, dopravců, bank);
- Kontrola zboží a služeb, včetně toho, zda zboží - hotový výrobek nebo součásti - podléhá jiným kontrolním předpisům (dvojího použití, vojenského použití);

[1] Věc C-72/11 Trestní řízení proti Mohsenovi Afrasiabi a dalším, EU:C:2011:874.

- Analýza rizik transakce: smluvní dokumentace; odůvodnění transakce; finanční toky; trasa přepravy; konečné použití zboží; riziko odklonu zboží.

Tyto kontroly a inspekce jsou součástí "strategického hodnocení rizik", které by měli provozovatelé provádět. Více informací naleznete v pokynech Komise k hloubkové kontrole:

Pokyny pro provozovatele v EU: Pokyny pro provozovatele z EU: Zavedení zvýšené hloubkové kontroly na ochranu před obcházením ruských sankcí - guidance-eu-operators-russia-sanctionscircumvention_en.pdf

3. PLNĚNÍ SMLUV A POHLEDÁVEK

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNKY TÝKAJÍCÍ SE OBCHODU; ČLÁNEK 11 NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. **Co je to smlouva v kontextu sankčních režimů vůči Rusku a Bělorusku?**
   Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Pojem "smlouva" označuje závazný závazek mezi stranami. Taková smlouva by měla obsahovat všechny náležitosti nezbytné pro její platnost a provedení transakce (např. označení stran, cenu, množství, termíny dodávek, způsoby provedení atd.) Většina rámcových smluv, které neuvádějí množství nebo cenu, by proto nebyla považována za smlouvu pro účely výjimek stanovených pro provádění předběžných smluv.

2. **Lze rámcové smlouvy považovat za smlouvy, na které se může vztahovat výjimka pro předchozí smlouvy?**
   Poslední aktualizace: 13. června 2022

Pokud rámcové smlouvy neuvádějí přesné množství, přesnou cenu nebo datum dodání, nelze na ně uplatnit výjimky. Rámcové smlouvy obvykle neobsahují všechny prvky nezbytné pro provedení transakce (např. cenu, množství, termín dodání, způsoby provedení atd.). To znamená, že jejich realizace vyžaduje následný podpis nových a specifických smluv.

3. **Co je to "doplňková smlouva"?**
   Poslední aktualizace: 13. června 2022

"Vedlejší smlouva" je smlouva nezbytná pro uzavření jiné (hlavní) smlouvy, tj. smlouva, bez níž nelze hlavní smlouvu uzavřít, např. smlouva o pojištění, financování atd.

Uzavření vedlejší smlouvy však nesmí vést k obcházení nařízení. Například na smlouvu o přepravě by se výjimka pro vedlejší smlouvu nevztahovala, protože by spadala pod zákaz "převodu" nebo "přepravy".

4. **Spadá samostatný dodatek podepsaný po 2. březnu 2022, který definuje množství a cenu zboží pro již existující rámcovou smlouvu, do definice "doplňkové smlouvy"?**
   Poslední aktualizace: 13. června 2022

Ne. Specifikace množství a ceny zboží je podstatným prvkem kupní smlouvy a musí být stanovena před 2. březnem 2022. Samostatná příloha není vedlejší smlouvou, ale součástí hlavní smlouvy. Pokud byla samostatná příloha, která určuje podstatné prvky smlouvy, podepsána 2. března 2022 nebo později, považuje se za novou smlouvu.

5. **Je prodloužení smlouvy považováno za "vedlejší smlouvu"?**
   Poslední aktualizace: 13. června 2022

Ne. Prodloužení smlouvy (ať už konkludentní nebo výslovné) se považuje za novou smlouvu. V důsledku toho je například dovoz na základě smlouvy prodloužené 2. března 2022 nebo později (nebo uskutečněné po 4. červnu 2022) zakázán.

6. **Je povoleno automatické obnovení smluv podepsaných před 2. březnem 2022?**
   Poslední aktualizace: 13. června 2022

Ne. Tiché prodloužení smlouvy se považuje za novou smlouvu, a je proto zakázáno.

7. **Zahrnují "pohledávky" v článku 11 nařízení (EU) č. 833/2014 v souvislosti s jakoukoli smlouvou nebo transakcí, jejíž plnění bylo ovlivněno dodržováním tohoto nařízení, likvidaci finančních nástrojů, jako jsou akcie podílových fondů, jakýmkoli ruským občanem nebo fyzickou osobou s bydlištěm v Rusku nebo právnickou osobou/orgánem usazeným v Rusku? Pokud ano, za jakých podmínek?**
   Poslední aktualizace: 24. května 2022

Článek 11 se týká nároků v souvislosti s jakoukoli smlouvou nebo transakcí, jejíž plnění bylo přímo či nepřímo ovlivněno nařízením (EU) č. 833/2014, vznesených protistranou uvedenou v čl. 11 odst. 1 pod písmeny a), b) nebo c), která by utrpěla údajnou škodu v důsledku dodržování nařízení ze strany hospodářského subjektu EU - například pokud smlouva s touto protistranou nemůže být splněna nebo byla ukončena v důsledku omezujících opatření. Cílem tohoto článku je chránit hospodářské subjekty z EU před nutností uspokojovat nároky na náhradu škody jakéhokoli druhu v souvislosti s takovou smlouvou nebo transakcí, včetně nároků na náhradu škody nebo jakýchkoli jiných nároků tohoto druhu, jako je nárok na náhradu škody nebo nárok ze záruky, zejména nárok na prodloužení nebo vyplacení záruky, ručení nebo odškodnění, zejména finanční záruky nebo finančního odškodnění, a to v jakékoli formě.

Aniž jsou dotčena jiná omezující opatření, která mohou mít vliv na některé finanční nástroje, nebude hospodářský subjekt EU povinen vyhovět žádosti o likvidaci finančního nástroje, pokud se tato likvidace týká výplaty dluhopisu, záruky nebo odškodnění podle článku 11.

Upozorňujeme také, že pokud se na ruskou osobu vztahují opatření, kterými se zmrazují její finanční prostředky a hospodářské zdroje (např. prostřednictvím nařízení (EU) č. 269/2014), příslušné nařízení v zásadě zabrání likvidaci finančních nástrojů této ruské osoby.

8. **Vztahuje se ochrana podle čl. 11 odst. 1 písm. b) také na žádosti, které podávají osoby, jež nejsou Rusy a mají bydliště v Rusku?**
   Poslední aktualizace: 13. června 2022

Článek 11 chrání hospodářské subjekty EU před nároky "jakékoli jiné ruské osoby, subjektu nebo orgánu". Vzhledem k cíli tohoto ustanovení, jímž je poskytnout ochranu subjektům provádějícím sankce EU, jeho znění a kontextu je třeba "ruskou osobu" chápat tak, že zahrnuje ruské státní příslušníky a ruské rezidenty, kteří jsou státními příslušníky jiných států.

9. **Článek 5l nařízení Rady č. 833/2014 zakazuje pokračovat v plnění některých smluv s ruskými subjekty. Jaký to má vliv na dlužné platby těmto subjektům a budu muset platit úroky za způsobenou škodu?**
   Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

Podle článku 5l nařízení je zakázáno poskytovat přímou nebo nepřímou podporu, včetně financování a finanční pomoci nebo jakýchkoli jiných výhod v rámci programů a smluv Unie, Euratomu nebo členských států, jakékoli právnické osobě, subjektu nebo orgánu se sídlem v Rusku, které jsou z více než 50 % vlastněny veřejným sektorem nebo jsou pod veřejnou kontrolou. Je tedy třeba vycházet z toho, že platby zakázané článkem 5l musí být po dobu platnosti sankcí zadrženy. Úroky požadované ruskými smluvními partnery za údajné škody, které mají původ v tomto zákazu, lze považovat za formu náhrady škody. Proto nemohou být uspokojeny, pokud je uplatní osoby uvedené v čl. 11 odst. 1 písm. a) až c). Viz také otázka č. 6.

10. **Pokud článek nařízení Rady č. 833/2014 stanoví výjimku umožňující plnění předchozí smlouvy do určitého data, umožňuje, aby operace EU na základě takové smlouvy platila svému ruskému protějšku i po tomto datu?**
    Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

Komise se domnívá, že výjimka umožňující plnění předchozích smluv do určitého data by neumožňovala provést platbu ruskému partnerovi po tomto datu. Vzhledem k tomu, že platba je součástí plnění smlouvy, je hospodářským subjektům z EU zakázáno

provést takovou platbu později, i když již bylo zboží pocházející z Ruska obdrženo. Otázky týkající se konkrétního uplatňování sankcí EU v konkrétních případech je třeba adresovat příslušnému vnitrostátnímu orgánu.

4. POVINNOST "VYVINOUT MAXIMÁLNÍ ÚSILÍ"

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 8a NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. **Co znamená pojem "maximální úsilí" v kontextu článku 8a?**
   Poslední aktualizace: 22. listopadu 2024

Článek 8a je třeba vykládat ve světle 27., 28., 29. a 30. bodu odůvodnění nařízení 2024/1745. Zejména pojem "maximální úsilí" je podrobně popsán ve 30. bodě odůvodnění:

> *"Největší úsilí by mělo být chápáno tak, že zahrnuje všechna opatření, která jsou vhodná a nezbytná k dosažení výsledku, jímž je zabránění narušení omezujících opatření uvedených v nařízení (EU) č. 833/2014. Tato opatření mohou zahrnovat například zavedení vhodných politik, kontrol a postupů ke zmírnění a účinnému řízení rizik s ohledem na faktory, jako je třetí země usazení, odvětví podnikání a druh činnosti právnické osoby, subjektu nebo orgánu, který je vlastněn nebo ovládán hospodářským subjektem z Unie. Současně by se maximální úsilí mělo chápat tak, že zahrnuje pouze opatření, která jsou pro hospodářský subjekt Unie proveditelná s ohledem na jeho povahu, velikost a příslušné skutkové okolnosti, zejména míru účinné kontroly nad právnickou osobou, subjektem nebo orgánem usazeným mimo Unii. Tyto okolnosti zahrnují situaci, kdy hospodářský subjekt Unie z důvodů, které sám nezpůsobil, jako jsou právní předpisy třetí země, nemůže vykonávat kontrolu nad právnickou osobou, subjektem nebo orgánem, které vlastní.*

2. **Co znamená pojem "podkopávání" v kontextu článku 8a? Jaký je rozdíl mezi "obcházením" a "podkopáváním"?**
   Poslední aktualizace: 22. listopadu 2024

Pojem "podkopávání" je uveden v 29. bodě odůvodnění nařízení 2024/1745. Zatímco "obcházení" zahrnuje činnosti, které pod rouškou formálního zdání, jež jim umožňuje vyhnout se prvkům porušení omezujícího opatření, mají za cíl nebo výsledek umožnit jejich původci vyhnout se uplatňování tohoto opatření[2] , "podkopávání" zahrnuje činnosti, "které *vedou k účinku, jemuž mají [omezující] opatření zabránit, například k tomu, že příjemce v Rusku získá zboží, technologie, financování nebo služby typu, který podléhá zákazům podle nařízení (EU) č. 833/2014*".

3. **Vztahuje se článek 8a také na subjekty se sídlem v Rusku, které vlastní nebo ovládá hospodářský subjekt z EU?**
   Poslední aktualizace: 22. listopadu 2024

Ano, povinnost podle článku 8a, která je závazná pro hospodářské subjekty z EU, se týká subjektů, které jsou vlastněny nebo kontrolovány těmito hospodářskými subjekty z EU a které se nacházejí kdekoli mimo EU - včetně Ruska.

[2] Věc C-72/11 Trestní řízení proti Mohsenovi Afrasiabi a dalším, Sb. rozh. 2011, s. I-14285, body 60 a 68.

4. Jak se má článek 8a použít, pokud tomu brání právní předpisy třetí země, v níž je vlastněný nebo ovládaný subjekt registrován?

Poslední aktualizace: 22. listopadu 2024

V 30. bodě odůvodnění nařízení 2024/1745 se uvádí, že maximální úsilí, které se vyžaduje od hospodářských subjektů v EU, by mělo být chápáno tak, že zahrnuje pouze opatření, která jsou pro každý hospodářský subjekt v EU proveditelná s ohledem na i) jeho povahu, ii) jeho velikost a iii) příslušné skutkové okolnosti. Přesný rozsah nejlepšího úsilí, které lze od každého provozovatele v EU očekávat, se bude lišit případ od případu.

Mezi skutkové okolnosti, které je třeba vzít v úvahu, patří zejména míra účinné kontroly nad daným subjektem mimo EU. V 30. bodě odůvodnění je výslovně zmíněna situace, kdy hospodářský subjekt z EU nemůže z důvodů, které sám nezpůsobil, jako jsou právní předpisy třetí země, vykonávat kontrolu nad subjektem, který vlastní. Pokud kontrola zcela chybí, nelze v zásadě očekávat, že by hospodářský subjekt z EU měl jakoukoli pravomoc zabránit tomu, aby se subjekt mimo EU, který vlastní, podílel na činnostech, které narušují sankce.

Naopak toto zmírnění odpovědnosti neplatí, pokud dojde ke ztrátě kontroly nad subjektem mimo EU z důvodů, které si hospodářský subjekt z EU způsobil sám. V tomto ohledu by si hospodářské subjekty měly být vědomy toho, že Rusko je zemí, kde se právní stát již prakticky neuplatňuje[3] , a že ruský stát přijal několik právních předpisů, které se nespravedlivě zaměřují na aktiva společností z "nepřátelských zemí", včetně členských států EU[4]. Za těchto okolností lze za faktor, který přispěl ke ztrátě kontroly, považovat nedostatečné posouzení a řízení rizik spolu s rizikovými rozhodnutími provozovatele z EU.[5]

Mezi skutkové okolnosti může patřit také například riziko, že vedoucí pracovníci a zaměstnanci dotčeného subjektu mimo EU budou stíháni podle právních předpisů třetí země, v níž jsou usazeni. Toto riziko je třeba posuzovat případ od případu.

---

[3] Například 6. března 2022 Rusko změnilo článek 1360 ruského občanského zákoníku, aby umožnilo svým orgánům udělovat licence na patenty hospodářských subjektů z EU ruským podnikům, aniž by jim za to musely vyplácet náhradu. To znamená, že ruské podniky mohou porušovat patenty a související práva duševního vlastnictví hospodářských subjektů z EU bez následků. Navíc od roku 2020, kdy byl ruským federálním zákonem č. 171FZ změněn článek 248 obchodního zákoníku Ruska, mohou ruské společnosti požádat ruský soud o určení příslušnosti ve sporech, kterých se účastní "sankcionované strany" z EU a Ruska, a to i v případě, že se tyto strany dohodly na příslušnosti pro své spory k jiným než ruským soudům nebo rozhodčím senátům; nebo vydat příkaz zakazující provozovateli z EU zahájit nebo pokračovat v zahraničním soudním sporu nebo rozhodčím řízení se sídlem v zahraničí.

[4] Prezidentský výnos Ruské federace č. 302 ze dne 25. dubna 2023, který stanovil právní rámec pro oprávnění vlády převzít kontrolu nad ruskými aktivy vlastněnými nebo spravovanými investory spojenými s "nepřátelskými" zahraničními státy; federální zákon č. 470-FZ "O zvláštnostech řízení podniků v obchodních společnostech, které jsou ekonomicky významnými organizacemi.

[5] Tím nejsou dotčena opatření, která Rada přijala na ochranu provozovatelů členských států před škodami způsobenými nelegitimním jednáním ruských osob; skutečnost, že společnost členského státu mohla nesprávně vypočítat riziko své přítomnosti na ruském trhu, nevylučuje její právo na odškodnění od ruských osob nebo subjektů odpovědných za utrpěnou škodu nebo ochranu před nezákonným jednáním ruských osob.

5. **Jak mohou hospodářské subjekty EU dostatečně prokázat, že vynaložily maximální úsilí ve smyslu článku 8a?**
   Poslední aktualizace: 22. listopadu 2024

Jak je uvedeno výše (viz otázky 1 a 4), hloubka a složitost opatření očekávaných od každého hospodářského subjektu v EU závisí na i) povaze, ii) velikosti a iii) příslušných skutkových okolnostech.

Povaha a velikost hospodářského subjektu odráží různé prvky, jako je jeho tržní sektor, rizikový profil a obrat a v případě subjektů počet zaměstnanců. Kromě míry účinné kontroly nad subjektem mimo EU patří mezi relevantní skutkové okolnosti také zdroje pro zajištění souladu, které má subjekt k dispozici. Tyto prvky by měly být zohledněny společně. Například i když je hospodářský subjekt relativně malý, skutečnost, že působí ve vysoce regulovaném odvětví s bohatými zdroji na dodržování předpisů, znamená, že lze očekávat zásadní opatření.

V praxi by se hospodářské subjekty z EU měly snažit zajistit, aby byly informovány o činnostech prováděných subjektem mimo EU, který vlastní nebo kontrolují, a aby tento subjekt chápal druhy činností, které mohou ohrozit sankce EU, a vystavit tak hospodářský subjekt z EU porušení článku 8a. V závislosti na specifických vlastnostech subjektu z EU by toho mohlo být dosaženo n a p ř í k l a d prostřednictvím interních programů dodržování předpisů, systematického sdílení podnikových standardů dodržování předpisů, zasíláním informačních bulletinů a sankčních upozornění, zavedením povinného hlášení nebo pořádáním povinných školení o sankcích pro zaměstnance, jakož i zavedením postupů pro rychlou reakci na porušení sankcí, včetně jejich nahlášení subjektu z EU, který vlastní nebo ovládá. Kromě toho může subjekt mimo EU zvážit veřejné prohlášení o svém záměru nezapojovat se do žádných činností, které by mohly ohrozit sankce EU nebo politiky dodržování předpisů a řízení subjektu z EU, který má vlastnické právo nebo nad nímž má kontrolu.

Komise bude spolupracovat s členskými státy na přípravě jasného souboru očekávání pro provozovatele v EU, čímž jim umožní plnit jejich povinnosti a zajistí rovné podmínky v celé EU.

6. **Ve spojení s dalšími ustanoveními nařízení č. 833/2014, jako je článek 10 nebo článek 12, by měl být článek 8a chápán tak, že zakládá odpovědnost provozovatele z EU si je pouze vědom činností subjektu mimo EU, který vlastní nebo ovládá, a souhlasí s nimi?**
   Poslední aktualizace: 22. listopadu 2024

Pokud si je hospodářský subjekt z EU vědom toho, že činnosti subjektu mimo EU, který vlastní nebo kontroluje, narušují sankce EU, a tyto činnosti akceptuje, jedná se o porušení článku 8a, neboť nelze mít za to, že hospodářský subjekt z EU provedl všechna nezbytná a proveditelná opatření, aby zabránil narušování sankcí EU subjektem mimo EU. Kromě toho to může znamenat i porušení článku 12 nařízení č. 833/2014, ve znění nařízení č. 2024/1745. V této souvislosti je třeba poznamenat, že 36. bod odůvodnění nařízení 2024/1745 objasňuje, že ochranu před odpovědností stanovenou v článku 10 nařízení 833/2014 nelze uplatnit, pokud subjekty z EU neprovedly

náležitou hloubkovou kontrolu. V kontextu článku 8a taková náležitá péče zahrnuje zajištění jejich informovanosti o činnostech subjektů mimo EU, které vlastní nebo ovládají.

7. **Pokud hospodářský subjekt z EU vlastní nebo kontroluje subjekt v Rusku nebo v jiné třetí zemi, který vyrábí a/nebo vyváží zboží, na které se vztahuje zákaz vývozu EU, porušil by hospodářský subjekt z EU článek 8a, pokud by toto zboží skončilo v Rusku?**
   Poslední aktualizace: 22. listopadu 2024

Sankce EU neukládají takovému subjektu v Rusku nebo jiné třetí zemi žádné povinnosti. Povinnosti jsou uloženy pouze subjektům z EU, které takový subjekt vlastní nebo kontrolují. Pokud je tedy dotyčné zboží vyrobeno například na základě práv duševního vlastnictví nebo obchodního tajemství, které hospodářský subjekt z EU převedl na subjekt mimo EU, a hospodářský subjekt z EU tento subjekt vlastní nebo kontroluje v době dodávky ruským zákazníkům a nejedná tak, aby takové dodávce zabránil, včetně zablokování používání práv duševního vlastnictví nebo obchodního tajemství, pak nelze mít za to, že hospodářský subjekt z EU provedl veškerá nezbytná a možná opatření, aby zabránil maření sankcí EU ze strany tohoto subjektu, jak požaduje článek 8a.

Okamžik převodu těchto práv duševního vlastnictví nebo obchodních tajemství není pro použití článku 8a relevantní, pokud si hospodářský subjekt EU ponechá pravomoc zablokovat jejich další využívání. Konkrétně i v případě, že k převodu práv duševního vlastnictví nebo obchodního tajemství souvisejících se zbožím a technologiemi, na něž se vztahují sankce, došlo předtím, než tyto sankce vstoupily v platnost (např. předtím, než se na příslušnou položku začal vztahovat zákaz vývozu), by oslabení sankcí ze strany subjektu mimo EU na základě tohoto předchozího převodu způsobilo, že by hospodářský subjekt z EU, který tento subjekt vlastní nebo ovládá, porušil článek 8a.

Pro situaci, kdy hospodářský subjekt z EU již nemůže vykonávat kontrolu nad subjektem mimo EU, který vlastní, viz otázka č. 4.

8. **Pokud hospodářský subjekt z EU vlastní nebo kontroluje subjekt v Rusku, který vyrábí a/nebo vyváží zboží, na které se vztahuje zákaz vývozu EU, porušil by hospodářský subjekt z EU článek 8a, pokud by toto zboží skončilo v Bělorusku?**
   Poslední aktualizace: 22. listopadu 2024

Pokud je konečným místem určení zboží skutečně Bělorusko, mohla by tato činnost představovat porušení povinnosti "vynaložit maximální úsilí", kterou má hospodářský subjekt EU podle článku 8i nařízení Rady (ES) č. 765/2006.

9. **Pokud hospodářský subjekt z EU vlastní nebo kontroluje subjekt v Rusku, který vyrábí a/nebo vyváží zboží, na které se vztahuje zákaz dovozu do EU, porušil by hospodářský subjekt z EU článek 8a, pokud by tento subjekt dodával takové zboží**

subjektům mimo EU? Záleží na tom, zda jsou tyto subjekty mimo EU vlastněny nebo kontrolovány stejným hospodářským subjektem z EU (tj. převody uvnitř skupiny)?
Poslední aktualizace: 22. listopadu 2024

Cílem zákazu dovozu je oslabit ekonomickou základnu Ruska a omezit jeho schopnost vést válku tím, že Rusko přijde o důležité trhy pro své výrobky. Pokud subjekty mimo EU vlastněné nebo kontrolované hospodářským subjektem EU pokračují v obchodování se zbožím, na které se vztahuje omezení, vyrobeným v Rusku, a vytvářejí tak dodatečné příjmy pro ruskou ekonomiku, pak v zásadě nelze mít za to, že hospodářský subjekt EU provedl všechna nezbytná a proveditelná opatření, aby zabránil maření sankcí EU těmito subjekty, jak požaduje článek 8a.

B. JEDNOTLIVÁ FINANČNÍ OPATŘENÍ

1. ZMRAZENÍ MAJETKU A ZÁKAZ ZPŘÍSTUPNĚNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ A HOSPODÁŘSKÝCH ZDROJŮ.

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: NAŘÍZENÍ RADY 269/2014

1. **Vztahují se sankce podle článku 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 na společnosti, které jsou vlastněny, ovládány, řízeny nebo jinak spojeny s osobami uvedenými na seznamu?**
   Poslední aktualizace: 6. května 2026

Sankce se přímo vztahují pouze na osoby a subjekty uvedené v příloze I nařízení.

Pokud se však má za to, že osoba uvedená na seznamu vlastní nebo ovládá subjekt, který na seznamu není, lze předpokládat, že se kontrola vztahuje i na aktiva tohoto subjektu a že veškeré finanční prostředky nebo hospodářské zdroje, které jsou tomuto subjektu poskytnuty, se dostanou k osobě uvedené na seznamu nebo jí přinesou prospěch.

Tuto domněnku může dotčený subjekt v jednotlivých případech vyvrátit, pokud prokáže, že některá nebo všechna jeho aktiva jsou mimo kontrolu osoby uvedené na seznamu a/nebo že finanční prostředky nebo hospodářské zdroje, které by mu byly poskytnuty, by ve skutečnosti nedosáhly na osobu uvedenou na seznamu nebo by jí nepřinesly prospěch.

Definice pojmů „vlastnictví“ a „ovládání“ jsou uvedeny v článku 1 nařízení.

Další podrobnosti o "kontrole" naleznete ve stanovisku Komise ze dne 19. června 2020 a ve stanovisku Komise ze dne 8. června 2021.

2. **Do 23. října 2025 se článek 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 vztahoval na „přidružené“ právnické osoby, subjekty a orgány, jak je uvedeno v příloze I. Co nové znění mění?**
   Poslední aktualizace: 6. května 2026

Změna v článku 2 nemění osobní oblast působnosti tohoto ustanovení.

Článek 2 se vztahuje na osoby a subjekty, které jsou uvedeny ve sloupci „Jméno“ v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014 a které byly zařazeny na seznam na základě jednoho nebo více kritérií v článku 3. Některé z těchto osob a subjektů byly Radou zařazeny na seznam z důvodu, že jsou spojeny s již uvedenými osobami, subjekty a orgány, podle kritérií pro zařazení na seznam v článku 3. Důvod zařazení na seznam nemá žádný vliv na uplatňování článku 2 hospodářskými subjekty. Proto nebyl v článku 2 dodatečný odkaz na „přidružené právnické osoby, subjekty a orgány“ – kritérium pro zařazení na seznam – nutný.

Omezení uvedená v článku 2 mohou ovlivnit transakce s jinými fyzickými nebo právnickými osobami, subjekty nebo orgány, které sice nejsou uvedeny v příloze I, ale jsou vlastněny nebo ovládány osobami nebo subjekty uvedenými na seznamu (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 12. března 2026, C-84/24 EM Systems). Pokud se subjekty neuvedené na seznamu považují za

vlastněné nebo ovládané osobami nebo subjekty uvedenými na seznamu, musí být jejich majetek rovněž zmrazen a nesmí jim být zpřístupněny žádné finanční prostředky ani hospodářské zdroje. Tuto domněnku může dotyčný subjekt v každém jednotlivém případě vyvrátit, pokud prokáže, že finanční prostředky nevlastní osoba uvedená na seznamu, že majetek je mimo kontrolu osoby uvedené na seznamu a/nebo že finanční prostředky nebo hospodářské zdroje, které mu byly zpřístupněny, by se k osobě uvedené na seznamu ve skutečnosti nedostaly ani by k ní nepřinesly prospěch. Tyto vlastněné nebo ovládané subjekty však nemusí být nutně „přidruženými“ subjekty ve smyslu článku 3.

Přidružené osoby ve smyslu článku 3 je třeba také odlišovat od osob, které samy nejsou na seznamu Radou uvedeny, ale které jsou uvedeny ve sloupcích „Identifikační údaje“ a/nebo „Důvody“ u osob uvedených na seznamu v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014.

3. Existuje seznam procentních podílů vlastnictví firem, které vlastní osoby uvedené n a sankčním seznamu?
Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Ne, to je úkol pro Oddělení compliance a due diligence úvěrových institucí EU. Určité pokyny týkající se vlastnictví/kontroly lze nalézt v osvědčených postupech EU. Na jejich základě je možné zjistit, kterých jiných firem než bank, státem vlastněných subjektů nebo jiných subjektů uvedených v přílohách se omezující opatření týkají. Ty by neměly být financovány ani přímo, ani nepřímo.

4. Lze považovat finanční prostředky nebo hospodářské zdroje za poskytnuté osobě uvedené na seznamu prostřednictvím subjektu, který nevlastní ani neovládá?
Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Pokud subjekt není vlastněn ani ovládán osobou uvedenou na seznamu, pak se na něj domněnky uvedené v otázce 1 nevztahují. V takovém případě se na subjekt jako takový v zásadě nevztahuje zmrazení majetku ani zákaz poskytnout mu finanční prostředky nebo hospodářské zdroje.

Nelze však vyloučit, že finanční prostředky nebo hospodářské zdroje mohou být osobám uvedeným na seznamu zpřístupněny nepřímo prostřednictvím subjektu, který tyto osoby nevlastní ani neovládají (např. působí jako zprostředkovatel). To je třeba posuzovat případ od případu, pokud existují náznaky možného porušení sankcí.

5. Pokud byl majetek osoby zařazené na seznam předtím, než nabyl účinnosti, převeden na třetí osobu, která není na seznamu (např. rodinného příslušníka), musí být majetek stále zmrazen?
Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Ustanovení čl. 2 odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 se nepoužije se zpětnou platností. Vyžaduje však zmrazení veškerého majetku, který v současné době patří osobám uvedeným na seznamu nebo je jimi držen, vlastněn či ovládán. Pokud v době posouzení existují oprávněné důvody domnívat se, že určitá aktiva "patří" osobě uvedené na seznamu nebo jsou jí

"kontrolována", i když jsou nominálně vlastněna někým jiným, pak musí být tato aktiva podle čl. 2 odst. 1 zmrazena. Nezáleží na tom, kdy byla aktiva převedena.

Pokud jde o hodnocení, kritéria, která Komise v minulosti uvedla v souvislosti s "kontrolou", nebyla vyčerpávající. V situacích, které se týkají třetích osob (a případných rodinných vazeb), by mohly být zohledněny i další prvky, jako např:

- blízkost obchodních a rodinných vazeb mezi uvedenou osobou a třetí osobou;
- profesní nezávislost třetí osoby, která je nyní vlastníkem majetku;
- předchozí dary poskytnuté třetí osobě a jejich srovnání s danou transakcí;
- četnost/pravidelnost předchozích darů třetí osobě;
- obsah formálních dohod mezi uvedenou osobou a třetí osobou;
- povaha majetku (např. zda se jedná o akcie společnosti, kterou uvedená osoba vlastní nebo ovládá).

6. Má vlastník akcií nebo dluhopisů společnosti v EU, na kterou se vztahuje zmrazení majetku v důsledku vlastnictví nebo kontroly ze strany osoby uvedené na seznamu, povinnost tyto akcie nebo dluhopisy zmrazit?
Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Vzhledem k tomu, že vlastníkem akcií je hospodářský subjekt z EU, nikoli osoba uvedená na seznamu, není zmrazení jako takové podle čl. 2 odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 nutné.

7. Může vlastník akcií nebo dluhopisů kótované společnosti v EU tyto akcie nebo dluhopisy prodat?
Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Pokud prodej nevede ke zpřístupnění finančních prostředků nebo ekonomických zdrojů kótované společnosti nebo v její prospěch, je povolen. Byl by však zakázán, pokud by kupujícím byla sama společnost nebo jiná osoba, na kterou se vztahují omezující opatření EU, jako jsou opatření uvedená v článku 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014. Transakce dále nesmí porušovat článek 5 nebo článek 5e nařízení Rady (EU) č. 833/2014.

8. Souhrnné vlastnictví: Pokud jsou dvě nebo více kótovaných osob menšinovými akcionáři nekótovaného subjektu, ale jejich souhrnné vlastnictví činí 50 % nebo více tohoto subjektu, měl by být tento subjekt považován za vlastněný kótovanými osobami?
Poslední aktualizace: 5. září 2024

Je třeba vzít v úvahu souhrnné vlastnictví subjektu. Například pokud jedna kótovaná osoba vlastní 30 % subjektu a další kótovaná osoba vlastní 25 % subjektu, měl by být subjekt považován za vlastněný kótovanými osobami.

9. Má se za to, že kótovaná osoba ovládá podnikatelskou skupinu, která zahrnuje i kótovaný subjekt. Měl by být majetek všech společností patřících do skupiny považován

za ovládaný osobou kotovanou na burze, a tudíž podléhat omezením podle článku 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014?
Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Pokud je zjištěna kontrola osoby uvedené na seznamu nad skupinou jako celkem, může se závěr rozšířit na všechny dceřiné společnosti v rámci skupiny. Pokud by byla určena kontrola kotované osoby nad jediným subjektem ve skupině (např. kotovaným subjektem), pak by to mělo dopad na její vlastní dceřiné společnosti, ale ne na ostatní dceřiné společnosti v širší skupině.

10. **Pokud občan EU poskytuje manuální nebo duševní práci subjektu v EU, který je vlastněn nebo kontrolován osobou uvedenou na seznamu, považuje se to za nepřímé poskytnutí hospodářských zdrojů osobě uvedené na seznamu?**
Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Jak je uvedeno ve stanovisku Komise ze dne 19. června 2020, Komise se domnívá, že práci pro vlastněný nebo ovládaný subjekt lze považovat za nepřímé zpřístupnění hospodářských zdrojů osobě uvedené na seznamu, která tento subjekt vlastní nebo ovládá, pokud tato práce umožňuje osobě uvedené na seznamu získat finanční prostředky, zboží nebo služby. Posouzení této skutečnosti přísluší příslušnému vnitrostátnímu orgánu.

11. **Umožňuje výjimka podle článku 6 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 vyplácet platy občanům EU subjekty se sídlem v členských státech, které jsou považovány za vlastněné nebo ovládané osobou uvedenou na seznamu?**
Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Majetek vlastněného nebo ovládaného subjektu, který je zmrazen, protože byl považován za ovládaný osobou uvedenou na seznamu, může být uvolněn na základě povolení uděleného v souladu s článkem 6 nařízení Rady (EU) č. 269/2014, pokud jsou splněny podmínky v něm uvedené, zejména že platba je splatná na základě smlouvy nebo dohody, která byla uzavřena, nebo závazku, který vznikl před datem, kdy byla osoba uvedena na seznamu v příloze I uvedeného nařízení; zmrazené finanční prostředky jsou použity na platbu osobou uvedenou na seznamu (nebo v tomto případě vlastněným/ovládaným subjektem) a platba není provedena vůči žádné osobě uvedené na seznamu.

12. **Mají nekótované subjekty v případě existujících dluhopisů nárok na platby, aby mohl kótovaný subjekt splnit své smluvní závazky na výplatu úroků a jistiny?**
Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

V takovém případě by platba mohla být provedena nekótovanému subjektu, pokud k tomu příslušný vnitrostátní orgán udělí povolení podle článku 6 nařízení Rady (EU) č. 269/2014,

čímž: "*Odchylně od článku 2 a za předpokladu,* ***že platba fyzické nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu uvedených v příloze I je splatná na základě smlouvy nebo dohody, která byla uzavřena dotyčnou fyzickou nebo právnickou osobou, subjektem nebo orgánem, nebo na***

základě závazku, který pro dotyčnou fyzickou nebo právnickou osobu, subjekt nebo orgán vznikl přede dnem, kdy byla tato fyzická nebo právnická osoba, subjekt nebo orgán zařazena do přílohy I, *mohou příslušné orgány členských států za podmínek, které považují za vhodné, povolit uvolnění některých zmrazených finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů, pokud dotyčný příslušný orgán zjistil, že: (a) tyto finanční prostředky nebo hospodářské zdroje budou použity na platbu fyzickou nebo právnickou osobou, subjektem nebo orgánem uvedeným v příloze I a b) platba není v rozporu s čl. 2 odst. 2."* Nařízení nezakazuje obecné povolení plateb všem držitelům cenného papíru/obligace, pokud se příslušný vnitrostátní orgán může ujistit, že všechny platby splňují podmínky uvedené v článku 6 nařízení Rady (EU) č. 269/2014.

13. Mají veřejné subjekty odpovědné za správu státních registrů (ministerstva a státní podniky) právo samy rozhodnout, zda je určitý majetek nepřímo vlastněn sankcionovanými osobami, a okamžitě jej zmrazit, aniž by případ postoupily orgánu odpovědnému za provádění finančních sankcí podle vnitrostátního práva?
Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Povinnost zmrazit majetek se aktivuje, jakmile má veřejný subjekt, který má majetek v držení, důvodné podezření, že majetek vlastní nebo ovládá osoba uvedená na seznamu. Rychlé uplatnění sankcí je klíčem k zabránění úniku majetku. Doporučuje se však zajistit koordinaci s orgánem odpovědným za provádění finančních sankcí, který může mít k dispozici další informace a vyšetřovací nástroje umožňující definitivní posouzení konečného skutečného vlastnictví.

14. Pokud příslušný vnitrostátní orgán zmrazí finanční prostředky společnosti vlastněné osobou uvedenou na seznamu a tato společnost nemá možnost nakoupit prostředky nezbytné pro svůj provoz, existuje možnost dočasné správy společnosti státem nebo zapojení zástupců státu do jejího řízení, aniž by cílem bylo dosažení zisku, ale aby se během zmrazení majetku nezhoršila její obchodní situace?
Poslední aktualizace: 8. dubna 2022

Sankce obecně a zejména zmrazení majetku neznamenají vyvlastnění a jsou dočasné povahy. Hospodářské subjekty a instituce EU, které mají zmrazená aktiva, by se navíc měly vyvarovat výsledků, které by osobě uvedené na seznamu způsobily nepřiměřenou újmu, jež by přesahovala cíle omezujících opatření. Je na příslušném vnitrostátním orgánu, aby v každém jednotlivém případě určil, jak tento cíl naplnit a sledovat.

15. Jaká opatření (pokud vůbec nějaká) by měly příslušné orgány přijmout ve vztahu k akcionářům kótovaným na burze s kvalifikovanou účastí v bance v EU? Je zmrazení hlasovacích práv vhodné/vyžadované? Měl by se v takovém případě uplatnit přístup založený na proporcionalitě, např. začít zvýšeným monitorováním správy a řízení?
Poslední aktualizace: 6. května 2026

Akcie se považují za "finanční prostředky", a proto musí být zmrazeny, pokud patří osobě uvedené na seznamu, je jejím vlastníkem, držitelem nebo je jí kontrolována. To znamená, že je osobě uvedené na seznamu zakázáno vykonávat jakákoli práva, která má na základě držení těchto akcií, včetně jakýchkoli hlasovacích práv. Kótovaní akcionáři nesmějí za žádných okolností ani za

žádným účelem přímo ani nepřímo vykonávat svá hlasovací práva ve společnosti nebo fondu. Hlasovací práva musí být zcela zmrazena. Soudní dvůr ve svém rozsudku ze dne 12. března 2026, SBK Art C-465/24), rozhodl, že zmrazení finančních prostředků absolutně a bezpodmínečně brání osobě nebo subjektu uvedenému na seznamu, nebo osobě či subjektu s ním spojenému, ve výkonu práva účastnit se schůze držitelů depozitních certifikátů a práva hlasovat na této schůzi, což jsou práva, která tato osoba nebo subjekt má na základě depozitních certifikátů, které drží.

16. Měly by hospodářské subjekty EU při uplatňování článku 2 posoudit, zda by konkrétní finanční prostředky nebo hospodářské zdroje mohly být použity na podporu ruské vojenské agrese proti Ukrajině?
Poslední aktualizace: 10. listopadu 2022

Ne. Souvislost mezi každou osobou uvedenou na seznamu a ruskou vojenskou agresí určila Rada již v době zařazení na seznam, jak je uvedeno v příslušném odůvodnění v příloze I. Opatření uvedená v článku 2 se týkají veškerého majetku dané osoby v rámci jurisdikce EU a všech finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů, které mají být této osobě poskytnuty. Při provádění hloubkové kontroly proto musí hospodářské subjekty z EU posoudit, zda daná aktiva patří osobě uvedené na seznamu nebo zda je tato osoba vlastní, drží nebo ovládá a zda by jí byly přímo či nepřímo zpřístupněny jakékoli finanční prostředky nebo hospodářské zdroje.

17. Pokud je občan EU členem představenstva ruské/běloruské společnosti kótované na burze a zároveň členem představenstva společnosti z EU, měl by odstoupit z jedné z těchto funkcí? Může být osoba považována za bezúhonnou/bezúhonnou, pokud je členem představenstva společnosti kotované na burze?
Poslední aktualizace: 29. dubna 2022

Sankce EU jsou cílené, což znamená, že se vztahují pouze na ty osoby a subjekty, na které se vztahuje konkrétní omezení (např. zmrazení majetku, zákaz financování atd.). Proto se sankce vůči subjektům uvedeným na seznamu automaticky nevztahují na členy jejich představenstva. Členové představenstva však mohou být sami zařazeni na seznam.

Pojmy dobrá pověst/integrita jsou neurčité právní pojmy, které nejsou v sankčním právu EU definovány.

Na jiném místě práva EU byl pojem dobré pověsti vyložen Soudním dvorem EU (*věc T-27/19, Pilatus v. Evropská centrální banka, bod 73)* v souvislosti s čl. 23 odst. 1 směrnice 2013/36 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky. Podle Soudního dvora jsou při neexistenci vyčerpávající definice tohoto pojmu nebo výčtu jednání, která mohou spadat do působnosti tohoto pojmu, příslušné orgány povinny v každém jednotlivém případě zkoumat, zda kritérium bezúhonnosti splňuje akcionář, který chce získat kvalifikovanou účast v úvěrové instituci. K tomu je třeba vzít v úvahu relevantní skutečnosti (mezi nimiž je relevantní skutečnost, že dotyčná osoba zasedá v představenstvu subjektu, na který se vztahují sankce), důvody, na nichž je kritérium založeno, a cíle, které má toto

kritérium zajistit. Zásada právní jistoty tedy nebrání tomu, aby tyto orgány měly při uplatňování dotčených kritérií prostor pro uvážení.

18. Měla by být ukončena pracovní smlouva osob uvedených na seznamu, které jsou zaměstnány v jakékoli funkci ve finančním podniku EU?
Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

Ustanovení čl. 2 odst. 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 zakazuje hospodářským subjektům EU přímo či nepřímo poskytovat finanční prostředky nebo hospodářské zdroje osobám uvedeným v příloze I uvedeného nařízení. Vyplácení mzdy by v zásadě spadalo do kategorie "zpřístupňování finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů". Nicméně čl. 7 odst. 2 písm. b) nařízení Rady (EU) č. 269/2014 stanoví výjimku z čl. 2 odst. 2 a umožňuje platby na zmrazené účty osob uvedených na seznamu, pokud jsou nezbytné pro splnění povinností vyplývajících z předchozí smlouvy. Osoba uvedená na seznamu proto může zůstat ve svém zaměstnání. Její plat by však musel být vyplácen na zmrazený účet.

19. Měla by banka v EU zmrazit finanční prostředky, které jsou převedeny prostřednictvím banky kótované na burze, pokud jsou odesílatel i příjemce finančních prostředků osoby nekótované na burze?
Poslední aktualizace: 29. dubna 2022

V zásadě musí být zmrazena veškerá aktiva subjektu uvedeného na seznamu. To zahrnuje finanční prostředky, které z něj přicházejí, i finanční prostředky, které do něj přicházejí. V této souvislosti viz stanovisko Komise ze dne 4. července 2019, které v podobném scénáři uvádí, že finanční prostředky nekótované osoby, které jsou uloženy v bance kótované na burze nebo jsou do ní dokonce jen převedeny, lze považovat za "držené" ve smyslu článku 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014, byť dočasně, danou bankou kótovanou na burze. Článek 2 o zmrazení aktiv nevyžaduje minimální dobu držení finančních prostředků subjektem uvedeným na seznamu.

To znamená, že převody z banky uvedené na seznamu by neměly být odmítnuty ani by neměly být vráceny odesílateli, ale měly by zůstat zablokovány v bance EU. Bude možné požádat příslušný vnitrostátní orgán o uvolnění těchto finančních prostředků, například na základě výjimky stanovené v článku 6 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 týkajícího se platby osoby uvedené na seznamu na základě smlouvy uzavřené před datem, kdy byla tato osoba uvedena na seznamu.

20. Je povoleno vyplácet dividendy osobám uvedeným v nařízení Rady (EU) č. 269/2014 nebo osobám, na které se vztahují omezení financování podle nařízení Rady (EU) č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 29. dubna 2022

Dividendy lze vyplácet na zmrazené účty osob uvedených v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014 podle odchylky stanovené v čl. 7 odst. 2 písm. b). V takovém případě musí být dividendy rovněž okamžitě zmrazeny.

Samostatně upozorňujeme, že dividendy mohou být nadále vypláceny právnickým osobám a subjektům, na které se vztahuje zákaz financování podle článku 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 (např. úvěrové instituce, ruské státní podniky).

21. Může u existující derivátové smlouvy (např. úrokového swapu), na kterou se vztahují požadavky na denní marži, jedna strana obdržet zajištění, které je smluvně splatné, i když je protistrana určeným subjektem podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014?
Poslední aktualizace: 29. dubna 2022

V situaci, kdy určený subjekt plní maržovou výzvu neurčeného subjektu tím, že tomuto subjektu provádí platby spojené s již uzavřenou derivátovou smlouvou, by zákaz takových plateb vedl k tomu, že by určený subjekt nepřevedl peněžní prostředky, které dluží neurčenému subjektu. To by znamenalo převod ekonomických zdrojů na určený subjekt. Vzhledem k širokému výkladu pojmu "poskytnutí hospodářských zdrojů" určeným subjektům Soudním dvorem není tato situace slučitelná s restriktivními opatřeními přijatými vůči těmto určeným subjektům. Neurčené subjekty tedy mohou získat zajištění.

22. V případě spouštěcí události, např. v důsledku nesplnění požadavku na marži jednou ze stran, dává mnoho derivátových smluv druhé straně smlouvy právo na uzavření smlouvy za náhradní hodnotu. Je taková exekuce přípustná?
Poslední aktualizace: 29. dubna 2022

Nařízení Rady (EU) č. 269/2014 stanoví možnost odchýlit se od článku 2. Uzavření lze provést, pokud jsou splněny podmínky uvedené v článcích 6, 6b nebo 7. Pokud tomu tak není, exekuce by neměla být provedena.

23. Vztahuje se na lodě (plavidla) zmrazení majetku?
Poslední aktualizace: 29. dubna 2022

Na lodě se vztahuje zmrazení majetku, které zahrnuje veškerý majetek vlastněný nebo ovládaný osobou uvedenou na seznamu. To také znamená, že lodím vlastněným osobami uvedenými na seznamu nelze poskytovat žádné služby, včetně námořních služeb.

24. Vztahují se omezující opatření nařízení Rady (EU) č. 269/2014 na práva duševního vlastnictví (patentové přihlášky, patenty a související řízení) v Evropské unii?
Poslední aktualizace: 29. dubna 2022

Sankce EU se skutečně mohou vztahovat na práva duševního vlastnictví. EU označila (uvedla) řadu fyzických a právnických osob, na které se sankce vztahují. Veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které přímo či nepřímo patří osobám uvedeným na seznamu, jsou jimi drženy nebo kontrolovány, musí být zmrazeny.

V praxi musí každá osoba z EU, veřejná instituce a osoba podnikající v EU zabránit jakémukoli převodu, změně, přístupu, použití nebo jinému nakládání s těmito zmrazenými finančními

prostředky nebo zdroji. Zmrazení hospodářských zdrojů osoby uvedené na seznamu zejména znamená, že žádný majetek osoby uvedené na seznamu, ať už hmotný nebo nehmotný, nesmí být nikým použit k získání jiných finančních prostředků nebo majetku. Vzhledem k tomu, že práva duševního vlastnictví lze považovat za "hospodářské zdroje", vztahují se na ně rovněž tato omezení. To znamená, že veřejné instituce (např. rejstřík ochranných známek) nesmějí umožnit využití práv duševního vlastnictví osoby uvedené na seznamu nebo osoby vlastněné nebo ovládané osobou uvedenou na seznamu (např. nesmí být zapsán žádný převod majetku).

Sankce EU rovněž zakazují poskytovat další finanční prostředky nebo hospodářské zdroje osobám uvedeným na seznamu nebo subjektům jimi vlastněným/ovládaným. To znamená, že s těmito osobami nelze provádět žádné další transakce (např. licenční poplatky za práva duševního vlastnictví, které osoba z EU zaplatí osobě, na niž se vztahují sankce).

Další informace o nakládání s právy duševního vlastnictví naleznete ve vyhrazených často kladených dotazech.

25. Umožňuje nařízení Rady (EU) č. 269/2014 sekundární obchodování s cennými papíry vydanými subjektem uvedeným v příloze I?
Poslední aktualizace: 29. dubna 2022

Za předpokladu, že se na subjekt nevztahují omezení obchodů s cennými papíry podle článku 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, nebylo by obchodování s jeho cennými papíry na sekundárním trhu zakázáno. Cenné papíry obchodované na sekundárním trhu nelze považovat za cenné papíry, které "patří subjektu, jsou jím vlastněny, drženy nebo ovládány", ani jejich nákup nelze považovat za vytváření finančních prostředků nebo ekonomických zdrojů, které má tento subjekt k dispozici. Je však třeba připomenout, že podle článku 9 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 je zakázáno vědomě a úmyslně se podílet na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení opatření uvedených v článku 2 uvedeného nařízení. Pokud se domníváte, že jste svědky porušování nebo obcházení sankcí, můžete je nahlásit příslušnému vnitrostátnímu orgánu nebo anonymně prostřednictvím nástroje EU pro oznamovatele.

26. Pokud byl majetek osoby uvedené na seznamu podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014 převeden na hospodářský subjekt z EU před zařazením této osoby na seznam, může být tento hospodářský subjekt odpovědný za to, že jej přijal?
Poslední aktualizace: 19. května 2022

Pokud byla určitá struktura vytvořena s cílem pomoci osobě vyhnout se účinkům jejího možného budoucího zařazení na seznam, pak současná, pokračující účast v této struktuře může znamenat obcházení omezujících opatření, pokud je prováděna vědomě a úmyslně. Obcházení je zakázáno podle článku 9 nařízení Rady (EU) č. 269/2014. Článek 9 může být porušen i v případě, že zmrazení majetku není přerušeno a žádný majetek se nedostane k osobě, která je nyní uvedena na seznamu, ani z něj nemá prospěch; pouhá účast ve struktuře vytvořené za tímto účelem může být považována za porušení. Pokud jde o kumulativní požadavky vědomosti a úmyslu, viz také judikaturu ve věci C-72/11, Afrasiabi a další, zejména že tyto požadavky jsou splněny, pokud subjekt "záměrně

usiluje o tento cíl nebo účinek nebo si je alespoň vědom, že jeho účast může mít tento cíl nebo účinek, a tuto možnost připouští".

27. Má-li být plavidlu (jachtě), které se již nachází v přístavu EU, odepřena jakákoli služba, včetně kotvení na nábřeží, dodávky elektřiny a vody, převzetí odpadu - výsledkem přepravní činnosti?
Poslední aktualizace: 23. května 2022

Hospodářským subjektům z EU je zakázáno přímo či nepřímo poskytovat finanční prostředky nebo hospodářské zdroje osobám uvedeným na seznamu. Pracovní sílu a služby lze považovat za hospodářské zdroje, pokud umožňují osobě uvedené na seznamu získat finanční prostředky, zboží nebo služby. Je na hospodářském subjektu, aby určil, zda by daná služba či služby vedly k tomuto výsledku. V takovém případě by služba (služby) byla (byly) zakázána (zakázány). Podrobnější informace naleznete ve stanovisku Komise ze dne 19. června 2020.

28. Pokud je vlastníkem nebo uživatelem plavidla (jachty) určená osoba nebo subjekt, měly by příslušné vnitrostátní orgány přijmout opatření, pokud se plavidlo nachází v teritoriálním moři členského státu, aniž by bylo porušeno právo na pokojný průjezd?
Poslední aktualizace: 23. května 2022

Podle článku 2 Úmluvy OSN o mořském právu se svrchovanost státu vztahuje i na teritoriální moře. Pokud je tedy příslušné určené osobě nebo subjektu zakázáno vstoupit do Unie, pak na základě svého uvážení a s ohledem na

okolností, včetně svobody plavby, by členský stát mohl přijmout příslušná opatření i v zeměpisném rozsahu svých teritoriálních vod.

29. Měly by vnitrostátní orgány vybírat poplatky od vlastníků plavidel?
Poslední aktualizace: 23. května 2022

Ano.

30. Co zahrnuje posílená ohlašovací povinnost podle článku 8?
Poslední aktualizace: 26. července 2022

Dříve článek 8 vyžadoval, aby všechny osoby spadající pod jurisdikci EU poskytovaly členským státům a Komisi veškeré informace, "které by usnadnily dodržování tohoto nařízení". To zahrnovalo zejména informace o majetku, který již byl zmrazen.

Nyní posílený článek 8 výslovně vyžaduje, aby osoby spadající pod jurisdikci EU rovněž oznámily veškeré informace, které mají o majetku, jenž dosud nebyl zmrazen. Může se jednat například o majetek, který uvedené osoby zatajily, nebo o majetek, s nímž se někde v Unii dostatečně nenakládá. Kromě toho se článek 8 nyní použije "bez ohledu na platná pravidla týkající se oznamování, důvěrnosti a služebního tajemství". Jinými slovy, měl by přednost před příslušnými

dohodami uzavřenými dotčenými subjekty v EU, které by byly povinny nahlásit všechny relevantní údaje včetně jmen, jednotlivých aktiv a dat převodů.

Je však třeba poznamenat, že právní předpisy EU o sankcích zaručují zejména právo na účinný opravný prostředek a právo na obhajobu, jak je stanoveno v Listině. Proto, i když by se zpřísněná oznamovací povinnost v zásadě vztahovala na většinu služeb a činností spojených s osobami uvedenými na seznamu, neměla by se vztahovat na informace získané v rámci právního zastoupení v soudním řízení.

Sankční právo EU se má uplatňovat v souladu se všemi ostatními právy a svobodami uvedenými v Listině, včetně práva na ochranu osobních údajů. V čl. 8 odst. 3 je již uvedeno, že veškeré informace poskytnuté nebo získané v souladu s tímto článkem musí být použity "pouze pro účely, pro které byly poskytnuty nebo získány".

31. Co zahrnuje nová ohlašovací povinnost podle článku 9?
Poslední aktualizace: 26. července 2022

Osoby a subjekty uvedené na seznamu jsou poprvé povinny zveřejnit příslušným orgánům členských států finanční prostředky nebo hospodářské zdroje, které jim patří, které vlastní, drží nebo ovládají a které se nacházejí v jurisdikci EU.

Tato nová povinnost je reakcí na rostoucí složitost systémů vyhýbání se sankcím a pomůže zajistit účinnější dohledání těchto aktiv. Nesplnění této povinnosti (tj. včasné neoznámení) by bylo považováno za porušení sankčního práva EU s následky vyplývajícími z vnitrostátních právních předpisů každého členského státu, včetně trestních sankcí.

32. Má zařazení do seznamu vliv na postavení skutečného majitele právnické osoby?
Poslední aktualizace: 30. srpna 2022

Sankce EU jsou dočasná opatření, která neznamenají vyvlastnění nebo změnu vlastnictví, a status skutečného vlastníka nezaniká v okamžiku, kdy je skutečný vlastník uveden na seznamu. Jak je definováno v nařízení Rady (EU) č. 269/2014:

- "Zmrazením peněžních prostředků" se rozumí zabránění jakémukoli pohybu, převodu, změně, použití, přístupu k peněžním prostředkům nebo nakládání s nimi jakýmkoli způsobem, který by vedl ke změně jejich objemu, výše, umístění, vlastnictví, držby, charakteru, určení nebo jakékoli jiné změně, která by umožnila použití peněžních prostředků.
- Definice "fondů" zahrnuje veřejně i neveřejně obchodované cenné papíry a dluhové nástroje, včetně akcií a podílů.

Z toho vyplývá, že zařazení fyzické osoby na seznam jako takové by nemělo vést ke změně informací vedených ve vnitrostátních rejstřících skutečných vlastníků.

33. Jaká opatření by měly příslušné vnitrostátní orgány přijmout v případě ohlášeného vplutí plavidla (jachty), jehož vlastníkem nebo uživatelem je určená osoba nebo subjekt,

na které se vztahuje zmrazení hospodářských zdrojů, do přístavu EU, s ohledem na definici "zmrazení hospodářských zdrojů" podle čl. 1 písm. e) nařízení Rady (EU) č. 269/2014?
Poslední aktualizace: 23. května 2022

Plavidla spadají pod zmrazení majetku, které zahrnuje veškerý majetek vlastněný nebo ovládaný osobou nebo subjektem uvedenými na seznamu. Proto by mělo být plavidlo zabaveno a zabavení nahlášeno v databázi FSOR.

34. Mělo by být plavidlo vlastněné nebo provozované určenou osobou nebo subjektem vpuštěno do přístavu, zadrženo nebo by mu měl být odepřen vstup do přístavu EU?
Poslední aktualizace: 10. října 2022

Záleží na tom, zda je plavidlo registrováno pod vlajkou Ruska. Podle čl. 3ea odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 je od 9. dubna 2022 zakázáno poskytnout přístup do přístavů na území Unie jakémukoli plavidlu registrovanému pod vlajkou Ruska, pokud plavidlo nepotřebuje pomoc a nehledá útočiště nebo v případě nouzového vplutí do přístavu z důvodů námořní bezpečnosti nebo záchrany života na moři (čl. 3ea odst. 4). Z tohoto zákazu lze uplatnit výjimky, jejichž podmínky jsou stanoveny v čl. 3ea odst. 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014.
Pokud plavidlo není registrováno pod vlajkou Ruska nebo mu není povolen vstup do přístavu za zvláštních podmínek stanovených v čl. 3ea odst. 4 a čl. 3ea odst. 5, pak by mělo být vpuštěno do přístavu a zabaveno, pokud je jeho vlastník určenou osobou nebo subjektem podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014.

Nové oznamovací povinnosti zavedené nařízením Rady (EU) č. 2023/426 ze dne 25. února 2023, kterým se mění nařízení Rady (EU) č. 269/2014 ("10. balíček sankcí vůči Rusku").

35. Vykazování informací o změněných vlastnostech aktiv v průběhu dvou týdnů před zařazením do seznamu: použitelnost pro všechna stávající označení.
Poslední aktualizace: 26. dubna 2023

S účinností od 26. dubna 2023 musí podle článku 8 nařízení č. 269/2014 hospodářské subjekty podávat příslušným vnitrostátním orgánům (NCA) zprávy o *"informacích o finančních prostředcích a hospodářských zdrojích na území Unie, které patří fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům nebo orgánům uvedeným v příloze I, jsou jimi vlastněny, drženy nebo kontrolovány a které byly předmětem jakéhokoli pohybu, převodu, změny, použití, přístupu nebo obchodu uvedeného v čl. 1 písm. e) nebo f) během dvou týdnů před zařazením těchto fyzických nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů do přílohy I".*

Tato oznamovací povinnost se vztahuje na označení fyzických a právnických osob, subjektů a orgánů v příloze I nařízení 269/2014, a tedy na všechna stávající označení.

36. Podávání zpráv o informacích o změnách majetku, ke kterým došlo v průběhu dvou týdnů před určením již existujících určení k 26. dubnu 2023.
Poslední aktualizace: 26. dubna 2023

Oznamovací povinnost se týká informací o jakémkoli pohybu, převodu, změně, použití, přístupu nebo nakládání s majetkem určených osob v období dvou týdnů před jejich určením. U informací, které jsou k dispozici, se předpokládá, že tyto informace jsou již k dispozici, obvykle ve stávajících záznamech, což neznamená další šetření kromě kontroly stávajících záznamů. Jsou možné dva scénáře:

Provozovatelé, kteří stále podléhají povinnosti zmrazení aktiv: v tomto scénáři byla aktiva po určení skutečně zmrazena provozovatelem. Tito provozovatelé musí ve svých záznamech hledat dva týdny zpětně před určením. Například banka, která má stále na starosti příslušný zmrazený bankovní účet a která zpracovala převody finančních prostředků z bankovního účtu dané osoby v období dvou týdnů před jejím určením, by měla tyto převody finančních prostředků nahlásit do dvou týdnů po 26. dubnu 2023 příslušnému vnitrostátnímu příslušnému orgánu (NCA).

Subjekty, které provedly nebo se podílely na transakcích týkajících se majetku označené osoby v období dvou týdnů před označením, ale od té doby již s majetkem nejednají (tj. na rozdíl od výše uvedeného scénáře nemají na starosti žádný zmrazený majetek): mohou nastat případy, kdy se tyto subjekty podílely na "jakémkoli pohybu, převodu, změně, použití, přístupu k majetku nebo obchodování s ním", například notář, který zaregistroval prodej pozůstalosti, nebo poskytovatel svěřenských služeb či právník, který přispěl k tomu, že se majetek osoby nebo subjektu, který má být označen, stal předmětem nového právního uspořádání. Příslušné záznamy by měly být zkontrolovány u určených osob nebo subjektů, aby bylo možné posoudit, a) zda došlo k interakci s jejich aktivy a b) zda tato interakce vedla k jakémukoli přemístění, převodu, změně, použití, přístupu k majetku nebo nakládání s ním v průběhu dvou týdnů předcházejících určení.

Pokud provozovatelé disponují informacemi relevantními pro čl. 8 odst. 1 písm. a) druhou odrážku, mohou se předem obrátit na své vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž ohledně příslušných specifik a prezentace informací, které mají být oznámeny. Při poskytování poradenství ohledně úrovně podrobnosti/stupně granularity informací předkládaných provozovateli mohou vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž zohlednit možnosti provozovatele v oblasti podávání zpráv (zdroje, standardní postupy vedení záznamů a auditu...).

37. Podávání zpráv o informacích o změnách majetku v průběhu dvou týdnů před určením pro nová určení (určení po 26. dubnu 2023).
Poslední aktualizace: 26. dubna 2023

Provozovatelé, kteří zmrazují aktiva fyzických a právnických osob po jejich označení po 26. dubnu 2023, by měli nahlásit veškeré informace, které mají o změnách, jež byly provedeny na těchto aktivech během dvou týdnů před označením. Například hospodářský subjekt, který podává 16.

května zprávu o aktivech zmrazených osobě určené 15. května, by se měl podívat zpětně do 1. května, aby zjistil případné změny, a případně je nahlásit spolu se zprávou z 16. května.

Toto specifické vykazování by mohlo být zavedeno formou dodatku ke stávajícímu formuláři pro vykazování národním centrálním orgánům, přičemž v tomto dodatku by mohly být uváděny informace o změnách aktiv.

38. Konkrétní informace, které mají být poskytnuty o zmrazených aktivech

Poslední aktualizace: 26. dubna 2023

Níže uvedená tabulka shrnuje příslušná ustanovení čl. 8 odst. 1a a související pokyny:

Ustanovení čl. 8 odst. 1a	**Poradenství**
a) informace identifikující fyzické nebo právnické osoby, subjekty nebo orgány, které vlastní, drží nebo ovládají zmrazené finanční prostředky a hospodářské zdroje, včetně jejich jména, adresy a registračního nebo daňového identifikačního čísla pro DPH;	Registrační číslo pro DPH nebo daňové identifikační číslo: je-li známo. Pokud není známo, mělo by být výslovně uvedeno u hlášení o zmrazení majetku.
(b) výši nebo tržní hodnotu těchto finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů ke dni vykazování a ke dni zmrazení;	Tržní hodnota: je-li známa/vyčíslitelná. Pokud ji nelze poskytnout, měla by být výslovně uvedena u hlášení o zmrazení aktiv. Datum hlášení: hlášení by mělo být podáno do dvou týdnů po skutečné zmrazení. Pokud během tohoto období dojde ke změnám v ocenění majetku, měla by být ve výkazech uvedena hodnota ke dni vykázání a ke dni zmrazení. *Poznámka: CSD budou podávat zprávy každé tři měsíce po prvním zmrazení. Datum podávání zpráv tedy bude +3 měsíce, +6 měsíců... od data zmrazení (viz. také FAQ 6 níže).*

(c) typy fondů v členění podle kategorií uvedených v bodech (i) až vii) čl. 1 písm. g), jakož i kryptoaktiv a dalších relevantních kategorií a další kategorie odpovídající hospodářským zdrojům ve smyslu čl. 1 písm. d). Pro každou z těchto kategorií a pokud jsou k dispozici, množství, umístění a další relevantní charakteristiky finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů.	Členění popisu lze splnit popisem zmrazeného aktiva, který vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž umožní bez dalšího šetření přiřadit aktivum ke kategoriím uvedeným v písmenu c). Měly by být popsány i ekonomické zdroje.

39. Kde/komu podat zprávu o zmrazeném majetku?

Poslední aktualizace: 26. dubna 2023

Podle čl. 8 odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 musí ohlašující subjekty podávat hlášení *"příslušnému orgánu členského státu, v němž mají bydliště nebo sídlo",* jak je uvedeno v příloze II uvedeného nařízení. Z hlediska prosazování je důležité, aby ohlašovací linky směřovaly k vnitrostátnímu orgánu pro hospodářskou soutěž, který vykonává dohled nad ohlašovacími povinnostmi a může je vymáhat. Například pobočka finanční instituce se sídlem v členském státě A, která je umístěna v členském státě B, podléhá dohledu nad dodržováním finančních sankcí ze strany orgánů v členském státě B. Měla by proto svá hlášení o zmrazených aktivech adresovat NCA v členském státě B, pokud se nerozhodne pro hlášení na úrovni skupiny.

Vykazování na úrovni skupiny (např. finanční instituce se sídlem v členském státě A podává zprávy na úrovni skupiny NCA v členském státě A za své operace v členských státech A, B, C...):
podávání zpráv na úrovni skupiny by mohlo být možné pod podmínkou, že vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž v jiných členských státech, než je členský stát, kterému je zpráva určena, budou předem informovány a obdrží kopii zprávy s uvedením příslušného vnitrostátního členění.

40. Zvláštní případy centrálních depozitářů, zvláštní vykazování zmrazených aktiv a společný vzor pro vykazování

Poslední aktualizace: 26. dubna 2023

Na centrální depozitáře cenných papírů ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 909/2014 (centrální depozitáře cenných papírů) se vztahují zvláštní požadavky na vykazování zmrazených aktiv:

- musí poskytnout informace uvedené v čl. 8 odst. 1 a 1a nařízení Rady (EU) č. 269/2014;
- musí rovněž podávat informace o mimořádných a nepředvídaných ztrátách a škodách týkajících se příslušných finančních prostředků a hospodářských zdrojů;

- výše uvedené informace musí být nahlášeny do dvou týdnů od jejich získání příslušnému orgánu členského státu, v němž se centrální depozitář nachází, a poté každé tři měsíce a současně předány Komisi.

Informace o mimořádných a nepředvídaných ztrátách a škodách se týkají událostí, jako je kybernetický útok na zmrazená aktiva, podvod, obcházení zmrazení, v jehož důsledku byla aktiva přesunuta bez vědomí centrálního depozitáře.

Společná šablona pro vykazování zmrazených aktiv ze strany centrálních depozitářů je k dispozici zde.

41. Může společnost, na kterou se nevztahují sankce, požádat o povolení k použití výjimek pro obchod s hnojivy, pokud se nepovažuje za vlastněnou nebo ovládanou sankcionovanou osobou, ale její protějšky ano? Znamenalo by to uznání vlastnictví a/nebo kontroly společnosti ze strany sankcionované osoby?
Poslední aktualizace: 10. května 2023

Pokud společnost splňuje kritéria stanovená v nařízení pro podání žádosti o povolení, nebrání jí subjektivní postoj jejích ředitelů k vlastnictví a/nebo kontrole sankcionované osoby nad společností v podání žádosti o povolení. Nařízení z takové žádosti nevyvozuje žádné závěry ohledně toho, zda společnost skutečně vlastní a/nebo ovládá sankcionovaná osoba.

42. Představuje provedení plateb uvedených v článku 7 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 fyzickou nebo právnickou osobou splnění smluvního závazku této osoby, pokud převedené finanční prostředky zůstávají zmrazeny na účtu příjemce?
Poslední aktualizace: 6. května 2026

Článek 7 nařízení stanoví výjimku ze zákazu zpřístupňování finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů osobám uvedeným na seznamu tím, že umožňuje připsání finančních nebo úvěrových institucí, které přijímají finanční prostředky převedené třetími stranami osobě uvedené na seznamu, na zmrazené účty, za předpokladu, že veškeré přírůstky na tyto zmrazené účty budou rovněž zmrazeny. Má se tedy za to, že plátce splnil svou povinnost převodem finančních prostředků, které mohou být osobě uvedené na seznamu přístupné po jejím vyřazení ze seznamu a uvolnění zmrazení jejího/jejich účtu/účtů.

43. Jak by se měly chápat „správní, řídící nebo dozorčí orgány právnické osoby, subjektu nebo orgánu“ v definici „kontroly“ v článku 1 nařízení Rady (EU) č. 269/2014?
Poslední aktualizace: 6. května 2026

Pojem „správní, řídící nebo dozorčí orgány“ označuje klíčové orgány správy a řízení, jejichž prostřednictvím může být právnická osoba, subjekt nebo orgán řízen, spravován nebo pod dohledem. Účelem odkazu v článku 1 je zajistit, aby posouzení „kontroly“ zahrnovalo struktury, které vykonávají rozhodovací nebo dozorčí pravomoci, bez ohledu na konkrétní formu společnosti nebo vnitrostátní právní systém.

To zahrnuje orgány odpovědné za strategické rozhodování, orgány odpovědné za každodenní řízení operací a orgány s dozorčí nebo monitorovací funkcí. Vzhledem k tomu, že se struktury správy a řízení liší mezi jednotlivými členskými státy a mezi různými právními formami, měl by být tento pojem vykládán funkčně.

Určení „ovládání“ pro účely článku 1 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 je věcným posouzením, které provedou příslušné vnitrostátní orgány s přihlédnutím ke všem relevantním informacím.

Brána – firewall

44. Co je to firewall?

Poslední aktualizace: 5. září 2024

V uplynulém roce byla Komise upozorněna na několik případů, kdy bylo třeba odstranit kontrolu určených osob nad neurčenými subjekty EU a jejich aktivy, přičemž několik z nich se týkalo zemědělsko-potravinářského odvětví. Bylo tak učiněno s cílem zmírnit příliš negativní dopady opatření EU na zmrazení majetku, která se vztahují na veškerý majetek vlastněný, držený nebo ovládaný těmito neurčenými subjekty.

Za tímto účelem mohou útvary Komise zvážit zavedení zvláštních "ochranných opatření" (známých také jako "firewall"), která by určené osobě zabránila vykonávat kontrolu nad neurčeným subjektem EU a jeho aktivy, což by umožnilo pokračovat v obchodních operacích subjektu EU a zároveň by zabránilo tomu, aby byly určené osobě zpřístupněny finanční prostředky a hospodářské zdroje.

To znamená, že subjekt EU působící pod firewallem může mít přístup k finančním prostředkům a hospodářským zdrojům. Firewall zajišťuje, aby tyto finanční prostředky nebo hospodářské zdroje nebyly přímo ani nepřímo zpřístupněny osobě, subjektu nebo orgánu uvedeným na seznamu. V souladu s tím může společnost se sídlem v EU nadále fungovat a zaměstnanci z EU mohou nadále pracovat, přičemž je zajištěno, že osoba uvedená na seznamu je zbavena jakýchkoli výhod.

"Firewall" může být zřízen například ze zákona, na základě soudního nebo správního rozhodnutí atd. a povolen vnitrostátním orgánem pro ochranu údajů na základě výjimky stanovené v článku 5 nařízení.

Komise zveřejnila pokyny, které stanoví některá kritéria, jež by měl firewall splňovat. Pokyny naleznete zde.

45. Proč byla nutná výjimka v souvislosti s firewallem?
Poslední aktualizace: 24. července 2023

Zmrazení majetku a zákaz zpřístupnění finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů (článek 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014) brání osobám uvedeným na seznamu v přijímání služeb, které mohou být nezbytné pro zřízení brány firewall (které jsou považovány za hospodářské zdroje), jakož i v placení za tyto služby (protože finanční prostředky osoby uvedené na seznamu jsou zmrazeny).

Z těchto důvodů bylo nutné udělit výjimku, která by umožnila poskytování a úhradu těchto služeb na základě přísné nezbytnosti pro účely zřízení firewallu.

46. Kdy platí výjimka pro firewall? Jaké jsou důsledky, pokud je výjimka udělena, ale firewall účinně neodděluje osobu uvedenou na seznamu a společnost se sídlem v EU?
Poslední aktualizace: 24. července 2023

Odchylka od článku 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 umožňuje příslušným vnitrostátním orgánům povolit uvolnění některých zmrazených finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů, které náleží fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu uvedeným na seznamu, jsou jimi vlastněny, drženy nebo ovládány, nebo poskytování služeb takové fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu, a to za podmínek, které příslušné vnitrostátní orgány považují za vhodné.

Výjimka se použije pouze v případě, že jsou splněny příslušné podmínky, a to zejména za předpokladu, že: (i) povolení je nezbytně nutné pro zřízení, certifikaci nebo vyhodnocení firewallu; ii) firewall účinně odstraňuje kontrolu osoby, subjektu nebo orgánu uvedených na seznamu nad aktivy osoby, která není uvedena na seznamu EU a kterou tato osoba, subjekt nebo orgán vlastní nebo ovládá, a iii) zajišťuje, že ve prospěch osoby, subjektu nebo orgánu uvedených na seznamu nevzniknou žádné další finanční prostředky nebo hospodářské zdroje (viz také otázka 33 v často kladených dotazech o poskytování služeb týkající se příslušné odchylky od zákazů služeb).

Pokud není firewall účinně zřízen, domněnka není vyvrácena a NCA musí aktiva subjektu zmrazit. Kromě toho musí být v případě nedodržení závazků týkajících se firewallu subjekt a příslušné osoby pohnány k odpovědnosti podle sankcí členského státu, které se vztahují na porušení ustanovení příslušného nařízení EU.

47. Jaký je rozsah výjimky pro společnost JSC Russian Railways zavedené článkem 6g nařízení Rady (EU) č. 269/2014 a vztahuje se tato výjimka na železniční tranzit do Kaliningradské oblasti a z ní?
Poslední aktualizace: 25. září 2026

Tato výjimka byla zavedena za účelem zachování provozu železniční dopravy poté, co bylo několik členů představenstva společnosti JSC Russian Railways zařazeno na sankční seznamy v rámci postupných balíčků sankcí. Společnost JSC Russian Railways jako taková není uvedena v příloze

I nařízení Rady (EU) č. 269/2014. Nicméně domněnka kontroly popsaná v otázce č. 1 by se přesto mohla vztahovat na zmrazení aktiv a zákaz zpřístupnění finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů subjektům ovládaným osobou uvedenou na seznamu. Cílem výjimky je zajistit, aby určité transakce se společností JSC Russian Railways zůstaly možné bez ohledu na takovou kontrolu ze strany osob uvedených na seznamu; posouzení této kontroly u transakcí, které nespadají do působnosti článku 6g, přísluší příslušným vnitrostátním orgánům. Výjimka byla zahrnuta pro vyloučení pochybností a neměla by být chápána tak, že společnost JSC Russian Railways musí být nutně považována za subjekt ovládaný osobami uvedenými na seznamu, neboť tuto skutečnost je třeba posuzovat případ od případu.

Článek 6g umožňuje pokračování provozu železniční dopravy zajišťovaného společností JSC Russian Railways. Stanoví, že čl. 2 odst. 1 a 2 se nevztahují na finanční prostředky a hospodářské zdroje spadající do působnosti článku 6g. Skutečnost, že osoby uvedené na seznamu vykonávají kontrolu nad společností JSC Russian Railways, by tedy sama o sobě nebránila zpracování platby, na niž se vztahuje článek 6g.

Článek 6g odst. 1 stanoví, že se článek 2 odst. 1 nařízení nevztahuje na finanční prostředky nebo hospodářské zdroje společnosti JSC Russian Railways, pokud jsou nezbytné pro:

- železniční přepravu zboží nebo osob;
- poskytování související železniční infrastruktury; nebo
- služby související s provozem, údržbou nebo bezpečností takové železniční přepravy.

Tato výjimka se vztahuje na uvedené činnosti mezi Ruskem a Unií, při tranzitu přes území Unie, mezi Kaliningradskou oblastí a Ruskem a na území Ruska. To znamená, že vlastní finanční prostředky a hospodářské zdroje společnosti JSC Russian Railways, které jsou pro tyto činnosti nezbytné, nepodléhají zmrazení majetku.

Článek 6g odst. 2 stanoví odpovídající výjimku ze zákazu zpřístupňovat finanční prostředky nebo hospodářské zdroje společnosti JSC Russian Railways. Článek 2 odst. 2 se tedy nevztahuje na finanční prostředky nebo hospodářské zdroje zpřístupněné společnosti JSC Russian Railways pro výše uvedené účely. Hospodářské subjekty EU proto mohou nadále provádět platby společnosti JSC Russian Railways nebo jí jinak poskytovat finanční prostředky či hospodářské zdroje, je-li to nezbytné pro dotčenou železniční přepravu, související infrastrukturu nebo související služby v oblasti provozu, údržby či bezpečnosti, jak je stanoveno v článku 6g odst. 2.

Výjimka se výslovně vztahuje na finanční prostředky a hospodářské zdroje nezbytné pro železniční dopravu, související železniční infrastrukturu a určité související služby „mezi Kaliningradskou oblastí a Ruskem“. Vztahuje se tedy na železniční tranzitní operace společnosti JSC Russian Railways, které propojují Kaliningradskou oblast se zbytkem Ruské federace přes území Unie, včetně například trasy přes Litvu.

Hospodářské subjekty z EU, kteří se podílejí na zajišťování tohoto tranzitu – včetně poskytovatelů související železniční infrastruktury či služeb a bank zprostředkovávajících příslušné transakce, mohou proto nakládat s finančními prostředky a hospodářskými zdroji společnosti JSC Russian Railways a zpřístupňovat jí je pro tento účel. Banky, korespondenční banky a další poskytovatelé

platebních služeb mohou rovněž přijímat, převádět a zpracovávat platby uskutečněné společností JSC Russian Railways za činnosti, na něž se vztahuje článek 6g, a připisovat je na účet provozovatele z EU, pokud lze platbu přímo přiřadit k těmto činnostem.

Výjimka podle článku 6g nemá vliv na samostatné pokyny týkající se tranzitní přepravy zboží přes území Unie mezi Kaliningradskou oblastí a Ruskem, které jsou uvedeny výše v oddíle A.10, ani na případná omezení vyplývající z nařízení Rady (EU) č. 833/2014, jež se vztahují na konkrétní přepravované zboží.

C. FINANCE A BANKOVNICTVÍ

1. OBCHODOVÁNÍ - TRADING

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 5; ČLÁNEK 5a NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Je podle nařízení Rady (EU) č. 833/2014 pozastaveno i sekundární obchodování s nástroji mezi protistranami sankcionovaných subjektů v EU?
Poslední aktualizace: 4. května 2022

Ano, ale s následující výhradou: v případě cenných papírů vydaných Ruskem, jeho vládou a centrální bankou nebo subjekty, na které byly uvaleny sankce, rozlišujeme mezi obchodem s cennými papíry vydanými před daty uvedenými v článku 5a, resp. v čl. 5 odst. 1 až 4 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 (povoleno) a obchodem s cennými papíry vydanými později (zakázáno).

2. Může být dluhopis vydaný subjektem, na který se vztahuje zákaz refinancování podle článku 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, a držený subjektem, na který se sankce nevztahují, prodán jinému subjektu, na který se sankce nevztahují?
Poslední aktualizace: 4. května 2022

Článek 5 nařízení č. 833/2014 jasně stanoví, který zákaz se vztahuje na který typ cílového subjektu. Pokud byly převoditelné cenné papíry nebo nástroje peněžního trhu vydány cílovým subjektem v období od 1. srpna 2014 do 12. září 2014 se splatností delší než 90 dnů, nebo po 12. září 2014 se splatností delší než 30 dnů nebo po 12. dubnu 2022 bez ohledu na splatnost, mají osoby nebo subjekty z EU zakázáno přímo či nepřímo nakupovat, prodávat, poskytovat investiční služby nebo asistenci při emisi těchto cenných papírů nebo s nimi jinak obchodovat.

3. Lze i nadále obchodovat s cennými papíry soukromých ruských subjektů, na které se nevztahují omezení podle článku 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 4. května 2022

Ano, v zásadě mohou. Je však třeba ověřit, zda se na subjekt nevztahuje zmrazení majetku a zákaz zpřístupnění finančních prostředků a hospodářských zdrojů podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014, pokud by byl vlastněn nebo ovládán osobou uvedenou v příloze I uvedeného nařízení. V takovém případě by bylo zakázáno obchodování s jejími cennými papíry na primárních trzích.

4. Má pro zákaz zakotvený v článku 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 význam měna, v níž jsou nástroje obchodovány?
Poslední aktualizace: 4. května 2022

Ne, není. Zákaz se vztahuje na všechny nové cenné papíry nebo nástroje peněžního trhu bez ohledu na měnu, ve které jsou obchodovány.

5. Je obchodování s derivátovými nástroji s ruskými investicemi pozastaveno?
Poslední aktualizace: 4. května 2022

Omezení podle čl. 5 odst. 1 až 4 se vztahují i na derivátové produkty, u nichž podkladový nástroj/cenný papír spadá do oblasti působnosti čl. 1 písm. f) nařízení Rady (EU) č. 833/2014. Omezení se vztahují na finanční nástroje vydané po datech uvedených v čl. 5 odst. 1 až 4 nařízení č. 833/2014.

6. Je obchodování s odvozenými nástroji kótovanými na moskevské burze pozastaveno?
Poslední aktualizace: 4. května 2022

Místo kotování jako takové není relevantní, protože omezení uložená nařízením Rady (EU) č. 833/2014 se vztahují na všechny státní příslušníky členských států a společnosti založené nebo zřízené v členských státech bez ohledu na to, kde působí.

7. Mohou firmy z EU stále obchodovat (se zakázanými nástroji) na ruských burzách? *Poslední aktualizace: 4. května 2022*

Firmy z EU mohou nadále obchodovat na ruských burzách, pokud se obchodování netýká cenných papírů nebo derivátů vydaných ruským státem, ruskou centrální bankou, bankami nebo státními podniky, na které se vztahuje zákaz financování podle čl. 5 odst. 1 až 4 nařízení Rady (EU) č. 833/2014. Obchodování s finančními nástroji vydanými před příslušnými daty uvedenými v čl. 5 odst. 1 až 4 je možné.

8. Jsou v obchodních systémech EU povolena nová přijetí k obchodování/oficiální kótování finančních nástrojů společností uvedených v čl. 5 odst. 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 4. května 2022

Nová přijetí k obchodování/oficiální kotace v obchodních systémech EU nejsou povolena.

9. Měly by být stávající finanční nástroje společností uvedených v čl. 5 odst. 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 pozastaveny nebo vyřazeny z obchodování v EU?
Poslední aktualizace: 4. května 2022

Čl. 5 odst. 5 nařízení č. 833/2014 stanoví, že od 12. dubna 2022 již obchodní systémy v EU nemohou kótovat a poskytovat služby v souvislosti s převoditelnými cennými papíry žádné právnické osoby, subjektu nebo orgánu se sídlem v Rusku a s více než 50 % veřejným vlastnictvím. Od 12. dubna 2022 nelze v souvislosti s nimi poskytovat žádné služby, a to bez ohledu na datum jejich vydání.

10. Nařízení Rady (EU) č. 833/2014 zakazuje poskytování řady služeb v souvislosti s obchodováním s převoditelnými cennými papíry a nástroji peněžního trhu. Jaké činnosti to zahrnuje? Jsou ustanovení určena provozovatelům obchodních míst, nebo případně investičním podnikům, které poskytují služby a vykonávají činnosti související s cennými papíry?

Poslední aktualizace: 4. května 2022

Investiční služby a nástroje, na které se vztahují omezení, jsou uvedeny v nařízení 883/2014.

Adresáty jsou účastníci trhu, např. investiční podniky. Pokud jde o obchodní systémy, mohou být ovlivněny zákazem přijímat nové nástroje k obchodování nebo nepřímo tím, že nepozastaví obchodování se zakázanými nástroji, což by jejich členům umožnilo pokračovat v nezákonném obchodování.

11. Jaká jsou kritéria pro určení právnických osob, subjektů nebo orgánů jednajících "jménem nebo na pokyn" podle čl. 5 odst. 1 písm. c) nařízení Rady (EU) č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 4. května 2022

Stanovisko Komise ze dne 17. října 2019 poskytuje pokyny, jak určit, zda subjekt jedná jménem nebo na pokyn subjektu uvedeného v příloze III nařízení 833/2014. Obecně řečeno, "jednání jménem nebo na pokyn subjektu" se liší od pojmů vlastnictví a kontrola. Zatímco vlastnictví subjektu nebo kontrola nad ním jsou prvkem, který lze považovat za prvek zvyšující pravděpodobnost takového jednání, nemohou být dostačující pro určení, zda subjekt jedná jménem nebo na pokyn jiného subjektu. Subjekty v EU by měly při posuzování dané situace zohlednit všechny relevantní okolnosti.

12. Měli by poskytovatelé indexů vyloučit z indexu cenné papíry těch, na které se vztahují omezení obchodování podle čl. 5 odst. 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 4. května 2022

Čl. 5 odst. 5 nařízení č. 833/2014 neukládá správcům referenčních hodnot v EU povinnost stáhnout nebo vyloučit cenné papíry ze svých indexů. Nicméně výrobci produktů, kteří zpřístupňují produkty sledující takové referenční hodnoty, budou podléhat omezením týkajícím se podkladových cenných papírů, které samy o sobě podléhají sankcím. Správci referenčních hodnot by měli odpovídajícím způsobem upravit složení svých referenčních hodnot.

13. Zahrnují "investiční služby" služby vypořádání a korporátní služby poskytované centrálními depozitáři cenných papírů (CDCP) a mezinárodními centrálními depozitáři cenných papírů?
Poslední aktualizace: 4. května 2022

Ačkoli definice "investičních služeb" ve směrnici 2014/65/EU výslovně neodkazuje na vypořádací a podnikové služby poskytované centrálními depozitáři, spadají tyto služby do oblasti působnosti článku 5e nařízení Rady (EU) č. 833/2014, který zakazuje centrálním depozitářům cenných papírů Unie poskytovat jakékoli služby týkající se převoditelných cenných papírů vydaných po 12. dubnu 2022 jakémukoli ruskému státnímu příslušníkovi nebo fyzické osobě s bydlištěm v Rusku nebo jakékoli právnické osobě, subjektu nebo orgánu usazenému v Rusku. Dále se článek 5 vztahuje na poskytování investičních služeb, jakož i na nákup, prodej, pomoc při vydávání převoditelných cenných papírů nebo jiné nakládání s nimi.

14. Vztahuje se čl. 5 odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 na stávající cenné papíry, nebo se vztahuje pouze na nové cenné papíry (vydané po 12. dubnu 2022)?
Poslední aktualizace: 4. května 2022

Záleží na tom, zda se na cenný papír vztahovaly předchozí sankce, nebo ne. Viz podmínky stanovené v čl. 5 odst. 1:

"Zakazuje se přímo či nepřímo nakupovat, prodávat, poskytovat investiční služby nebo asistenci při emisi nebo jinak obchodovat s převoditelnými cennými papíry a nástroji peněžního trhu se splatností delší než 90 dnů, vydanými po 1. srpnu 2014 do 12. září 2014, nebo se splatností delší než 30 dnů, vydanými po 12. září 2014 do 12. dubna 2022, nebo s jakýmikoli převoditelnými cennými papíry a nástroji peněžního trhu vydanými po 12. dubnu 2022".

15. Vztahuje se na americké depozitní certifikáty (ADR) omezení stanovené nařízením Rady (EU) č. 833/2014? Pokud ano, mohou být vypořádány v hotovosti?
Poslední aktualizace: 4. května 2022

S depozitními certifikáty by se mělo zacházet jako s jakýmikoli jinými převoditelnými cennými papíry, jak jsou definovány ve směrnici 2014/65/EU. V kontextu článku 5 nařízení 833/2014 by transakce s ADR měly být považovány za způsob nepřímého nákupu nebo prodeje převoditelných cenných papírů. Proto se na jakékoli vypořádání transakcí s ADR, u nichž se na podkladový převoditelný cenný papír vztahuje ustanovení článku 5 nebo článku 5e, a bez ohledu na to, zda je vypořádáno proti hotovosti, či nikoli, může vztahovat ustanovení článků 5 a 5e nařízení 833/2014, pokud splňuje podmínky v nich uvedené.

16. Jaký procentní podíl dotčených finančních nástrojů musí obsahovat produkt s více aktivy (např. ETF), aby se na něj vztahovala omezení podle článku 5 a článku 5a nařízení Rady (EU) č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 4. května 2022

Čl. 5 odst. 1 až 4 a čl. 5a odst. 1 nařízení č. 833/2014 zakazují přímo či nepřímo nakupovat, prodávat, poskytovat investiční služby nebo asistenci při vydávání nebo jinak nakládat s převoditelnými cennými papíry a nástroji peněžního trhu řady právnických osob, subjektů a orgánů. Produkty s více aktivy (např. ETF) nesmí být vystaveny žádnému z těchto sankcionovaných cenných papírů a nástrojů peněžního trhu. Jinými slovy, nula procent dotčených finančních nástrojů (vydaných po 9. březnu u subjektů, na které se vztahují sankce podle čl. 5a odst. 1, nebo po 12. dubnu u subjektů, na které se vztahují sankce podle čl. 5 odst. 1 až 4) může být obchodováno prostřednictvím ETF.

17. Zahrnuje definice a výklad převoditelných cenných papírů v nařízení Rady (EU) č. 833/2014 dluhopisy?
Poslední aktualizace: 4. května 2022

Ano, definice převoditelných cenných papírů podle čl. 1 písm. f) nařízení 833/2014 zahrnuje dluhopisy.

18. Vztahuje se zákaz podle článku 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 také na převoditelné cenné papíry znějící na virtuální měnu?

Poslední aktualizace: 4. května 2022

Ano, zákaz se vztahuje i na převoditelné cenné papíry v podobě kryptoaktiv.

19. Může u existující derivátové smlouvy (např. úrokového swapu), na kterou se vztahují požadavky na denní marži, jedna strana obdržet zajištění, které je smluvně splatné, i když je protistrana určeným subjektem podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014?

Poslední aktualizace: 4. května 2022

V této situaci určený subjekt plní výzvu k úhradě marže nekótovaného subjektu tím, že tomuto subjektu provádí platby spojené s již uzavřenou derivátovou smlouvou s nekótovaným subjektem. Zákaz takových plateb by vedl k tomu, že by nedošlo k převodu finančních prostředků, které určený subjekt dluží neurčenému subjektu, což by znamenalo převod ekonomických zdrojů na určený subjekt. Vzhledem k širokému výkladu pojmu "zpřístupnění hospodářských zdrojů" kótovaným subjektům ze strany Soudního dvora není tato situace slučitelná s restriktivními opatřeními přijatými vůči těmto určeným subjektům. Neurčené subjekty proto mohou obdržet zajištění.

20. Může ruský stát platit kupony ze svých eurobondů?

Poslední aktualizace: 4. května 2022

Sankce EU nekladou žádné překážky v přijímání výplat příjmů, dividend nebo splátek jistiny stávajících cenných papírů od ruských emitentů. Omezující opatření uložená EU v nařízení Rady (EU) č. 833/2014 v souvislosti s nákupy cenných papírů emitovaných ruským státem, některými bankami a podniky se vztahují na nákupy cenných papírů emitovaných po určitém datu (tj. 9. března 2022 v případě cenných papírů emitovaných ruským státem nebo ruskou centrální bankou).

21. Umožňuje nařízení Rady (EU) č. 269/2014 sekundární obchodování s cennými papíry vydanými subjektem, na který se vztahuje zmrazení majetku a zákaz, za účelem zpřístupnění finančních prostředků a hospodářských zdrojů tomuto subjektu nebo v jeho prospěch?

Poslední aktualizace: 13. května 2022

Za předpokladu, že se na subjekt nevztahují omezení obchodů s cennými papíry podle článku 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 (viz odpověď 1), nebylo by obchodování s jeho cennými papíry na sekundárním trhu zakázáno. Cenné papíry obchodované na sekundárním trhu nelze považovat za cenné papíry, které "patří subjektu, jsou jím vlastněny, drženy nebo ovládány", ani jejich nákup nelze považovat za zpřístupnění finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů tomuto subjektu.

Je však třeba připomenout, že podle článku 9 nařízení č. 269/2014 je zakázáno vědomě a úmyslně se účastnit činností, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení opatření uvedených v článku 2 uvedeného nařízení. Pokud se domníváte, že jste svědky porušování nebo obcházení sankcí, můžete je nahlásit příslušnému vnitrostátnímu orgánu nebo anonymně prostřednictvím nástroje EU pro oznamování porušení sankcí.

2. OMEZENÍ FINANCOVÁNÍ A REFINANCOVÁNÍ

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 5 NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Může být dluhopis vydaný kotovaným subjektem a v držení nekotovaného subjektu p r o d á n jinému nekotovanému subjektu?
Poslední aktualizace: 20. dubna 2022

Za předpokladu, že slovo "uvedené" se zde vztahuje na subjekty, na které se vztahuje zákaz refinancování, a nikoli na subjekty, na které se vztahuje zmrazení aktiv, článek 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 jasně stanoví, který zákaz se vztahuje na který typ cílového subjektu. Pokud byly převoditelné cenné papíry nebo nástroje peněžního trhu vydány cílovým subjektem v období od 1. srpna 2014 do 12. září 2014 se splatností delší než 90 dnů nebo po 12. září 2014 se splatností delší než 30 dnů nebo po 12. dubnu 2022 bez ohledu na splatnost, je osobám z EU zakázáno je přímo či nepřímo nakupovat, prodávat, poskytovat investiční služby nebo asistenci při jejich vydávání nebo s nimi jinak nakládat.

2. Mohou být platební podmínky pro zboží a služby, jejichž obchodování není zakázáno podle nařízení Rady (EU) č. 833/2014, považovány za nové půjčky nebo úvěry pro účely článku 5 uvedeného nařízení?
Poslední aktualizace: 20. dubna 2022

Ne, platební podmínky nebo odložené platby za zboží nebo služby se obecně nepovažují za půjčky nebo úvěry pro účely článku 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014. Poskytnutí platebních podmínek/odložené platby však nelze použít k obcházení zákazu poskytování nových půjček nebo úvěrů podle článku 5. Platební podmínky, které nejsou v souladu s běžnou obchodní praxí nebo které byly podstatně prodlouženy, mohou představovat obcházení.

3. Podléhají pobočky nebo ruské subjekty, na které se vztahují omezení (re)financování podle čl. 5 odst. 1 až 4 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, těmto omezením samy, pokud se nacházejí v EU?
Poslední aktualizace: 20. dubna 2022

Na pobočku ruského subjektu se vztahují omezení (re)financování podle čl. 5 odst. 1 až 4, pokud jedná na pokyn nebo jménem své mateřské společnosti, na kterou se tyto články vztahují.

4. Jak je třeba vykládat rozsah výrazu "právnická osoba, subjekt nebo orgán jednající jménem nebo na pokyn..." v kontextu jejich spojení se subjekty, na které se vztahují sankce podle článku 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014? Měl by být tento pojem vykládán pouze v kontextu podílu na akciích společností kótovaných na burze, které patří subjektům podléhajícím sankcím, a pokud ano, v jakém rozsahu (přímém nebo nepřímém) a na jaké úrovni (více než 50 % nebo méně)? Měly by být zohledněny i další okolnosti?
Poslední aktualizace: 20. dubna 2022

Subjekty uvedené v článku 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 lze nalézt v příslušných přílohách. Pokud jde o určení, zda subjekt jedná jménem nebo na pokyn některého z těchto subjektů, doporučujeme nahlédnout do stanoviska Komise ze dne 17. října 2019 k této otázce.

3. INVESTIČNÍ FONDY

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 5; ČLÁNEK 5a; ČLÁNEK 5f NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. **Pokud správcovská společnost ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. b) směrnice 2009/65/ES nebo správce alternativního investičního fondu ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. b) směrnice 2011/61/EU vykonává činnost jménem jím spravovaného fondu (fondů), vztahují se na tyto fondy nebo podílníky těchto fondů omezující opatření stanovená v nařízení Rady (EU) č. 833/2014? Konkrétně v případě, že správcovská společnost nebo správce alternativního investičního fondu jménem svých spravovaných fondů nakupuje, prodává, poskytuje investiční služby nebo asistenci při vydávání nebo jinak obchoduje s převoditelnými cennými papíry a nástroji peněžního trhu nebo prodává převoditelné cenné papíry denominované v měně členského státu vydané po 12. dubnu 2022, nebo denominované v jiné měně vydané po 6. srpnu 2023, nebo podílové jednotky subjektů kolektivního investování poskytující expozici vůči takovým cenným papírům, vztahují se na tyto fondy nebo podílníky těchto fondů zákazy uvedené v čl. 5 odst. 1 až 4, čl. 5a odst. 1 a čl. 5f odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014?**
   Poslední aktualizace: 30. června 2023

Zákazy stanovené v čl. 5 odst. 1 až 4 a v čl. 5a odst. 1 se vztahují na všechny subjekty nebo osoby, které jsou stranami transakcí, zprostředkovávají nebo jinak usnadňují prodej, nákup nebo emisi cenných papírů subjektů, na které se vztahují sankce podle těchto článků.

Zákaz uvedený v čl. 5f odst. 1 se vztahuje na všechny subjekty nebo osoby, které prodávají převoditelné cenné papíry nebo podílové jednotky v subjektech kolektivního investování poskytující expozici vůči takovým cenným papírům ruským státním příslušníkům nebo fyzickým osobám s bydlištěm v Rusku nebo právnickým osobám, subjektům nebo orgánům usazeným v Rusku, s výjimkou státních příslušníků členského státu nebo fyzických osob s povolením k přechodnému nebo trvalému pobytu v členském státě.

Na subjekty kolektivního investování spravované správcovskými společnostmi ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. b) směrnice 2009/65/ES nebo správce alternativních investičních fondů ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. b) směrnice 2011/61/EU se vztahuje zákaz stanovený v článku 5f nařízení Rady (EU) č. 833/2014, pokud jejich činnost spadá do oblasti působnosti tohoto zákazu.

Na správcovské společnosti, správce alternativních investičních fondů nebo investiční podniky se vztahují zákazy uvedené v čl. 5 odst. 1 až 4 a čl. 5a odst. 1, pokud jejich činnost spadá do oblasti působnosti těchto zákazů.

2. **Pokud má správce investičního fondu nepřímou investici, na kterou se vztahují sankce, v jakém rozsahu může tento správce nakupovat a/nebo prodávat v tomto investičním fondu?**

Poslední aktualizace: 14. dubna 2022

Zákaz "přímo či nepřímo nakupovat, prodávat, poskytovat investiční služby nebo asistovat při vydávání převoditelných cenných papírů nebo nástrojů peněžního trhu nebo jinak s nimi obchodovat" subjektů, na které se vztahují sankce podle čl. 5 odst. 1 až 4 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, se vztahuje na všechny účastníky trhu, včetně správců aktiv, správců fondů, depozitářů atd. Nedodržení zákazu nepřímých investic nebo nedostatečná opatření k jeho zajištění by znamenaly porušení tohoto zákazu.

3. Vztahují se zákazy poskytování zprostředkovatelských služeb nebo financování poskytování zprostředkovatelských služeb, např. v čl. 2 odst. 2, čl. 2a odst. 2, čl. 3b odst. 2 a čl. 3c odst. 4 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, a zákazy poskytování zprostředkovatelských služeb uvedené v čl. 4 odst. 2 písm. a) a čl. 5 odst. 1 na správcovské společnosti, správce alternativních investičních fondů nebo investiční podniky?

Poslední aktualizace: 14. dubna 2022

Nařízení Rady (EU) č. 833/2014 se podle svého článku 13 použije i) na území Unie; ii) na jakoukoli právnickou osobu, subjekt nebo orgán na území Unie nebo mimo ně, které jsou založeny nebo zřízeny podle práva členského státu; iii) na jakoukoli právnickou osobu, subjekt nebo orgán, pokud jde o jakoukoli činnost vykonávanou zcela nebo zčásti v Unii. Pokud je například správce alternativního investičního fondu občanem EU, který pracuje ve fondu založeném podle práva třetí země, vztahují se na něj omezující opatření zakotvená v nařízení.

4. Vztahují se zákazy uvedené v čl. 5 odst. 1 až 4 a čl. 5a odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 na převoditelné cenné papíry a nástroje peněžního trhu obchodované na sekundárním trhu? Za jakých podmínek? Mohla by například správcovská společnost nebo správce alternativních investic jménem fondu, který spravuje, nakupovat nebo prodávat takové nástroje na sekundárním trhu nebo poskytovat investiční služby pro takové nástroje, pokud tato transakce nebo investiční služba skutečně ani potenciálně nevede k tomu, že by byl cílovému subjektu zpřístupněn dodatečný kapitál?

Poslední aktualizace: 14. dubna 2022

Příslušné zákazy platí bez ohledu na to, zda se s nástroji obchoduje na sekundárních nebo primárních trzích. Sekundární obchodování s nástroji subjektů, na které se vztahují sankce podle čl. 5 odst. 1 až 4 a čl. 5a odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, mezi protistranami v EU se pozastavuje. Jediné podmínky, které je třeba zohlednit, se týkají data emise cenných papírů. Tyto podmínky jsou jasně stanoveny v čl. 5 odst. 1 až 5 odst. 4 a v čl. 5a(1).

5. Vztahuje se na UCITS (Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities - Podniky kolektivního investování do převoditelných cenných papírů) regulované v EU a vydané ruskými společnostmi sankční režim EU? Pokud ano, měly by být zablokovány UCITS, které byly vydány ruskými subjekty, na něž se vztahují sankce?

Poslední aktualizace: 14. dubna 2022

Zákazy stanovené v čl. 5 odst. 1 až 4 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 se nevztahují na subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) vydané subjekty, kterým byly uděleny sankce podle těchto článků.

Nařízení Rady (EU) č. 269/2014 však stanoví individuální finanční omezující opatření zaměřená na řadu fyzických nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů. Konkrétně čl. 2 odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 stanoví, že se zmrazují veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které patří fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům nebo orgánům nebo fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům nebo orgánům s nimi spojeným uvedeným v příloze I uvedeného nařízení, jsou jimi vlastněny, drženy nebo ovládány. Kromě toho čl. 2 odst. 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 stanoví, že fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům nebo orgánům nebo fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům nebo orgánům s nimi spojeným, uvedeným v příloze I uvedeného nařízení, nebo v jejich prospěch nesmějí být přímo či nepřímo zpřístupněny žádné finanční prostředky nebo hospodářské zdroje.

Vztahy, které mohou mít fyzické nebo právnické osoby, subjekty nebo orgány, na něž se vztahuje článek 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014, s SKIPCP, se pak řádně prověří. Konkrétně, pokud by se ukázalo, že investory do fondu nebo konečnými skutečnými vlastníky jsou osoby, subjekty nebo orgány uvedené v příloze I, jejich podílové jednotky nebo akcie by měly být zmrazeny a nesmí jim vzniknout žádná odměna. Stejně tak, pokud by například depozitář, správce SKIPCP, správce portfolia, poradce nebo pověřená osoba byli osobami nebo subjekty uvedenými v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014, měl by být SKIPCP zablokován, neboť jeho existence by vedla k poskytování finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů osobám nebo subjektům uvedeným v příloze I, například prostřednictvím poplatků za správu.

6. Článek 5f nařízení Rady (EU) č. 833/2014 zakazuje prodej "převoditelných cenných papírů denominovaných v jakékoli úřední měně členského státu vydaných po 12. dubnu 2022 nebo denominovaných v jakékoli jiné měně vydaných po 6. srpnu 2023 nebo podílových jednotek v subjektech kolektivního investování poskytujících expozici vůči takovým cenným papírům jakémukoli ruskému státnímu příslušníkovi nebo fyzické osobě s bydlištěm v Rusku nebo jakékoli právnické osobě, subjektu nebo orgánu usazenému v Rusku". Jsou podílové jednotky v subjektech kolektivního investování převoditelnými cennými papíry ve smyslu tohoto článku?
Poslední aktualizace: 30. června 2023

Pojem "subjekty kolektivního investování" ve smyslu článku 5f nařízení Rady (EU) č. 833/2014 se zdá být odlišný od pojmu "převoditelné cenné papíry" jak je definován v čl. 1 písm. f) nařízení Rady (EU) 833/2014.

7. V závislosti na své právní povaze (podílové fondy, podílové fondy, investiční společnosti) mohou subjekty kolektivního investování vydávat alternativně podílové listy nebo akcie. Mohli byste potvrdit, že prodej podílových jednotek i akcií subjektů kolektivního investování poskytujících expozici vůči převoditelným cenným papírům denominovaným v jakékoli úřední měně členského státu vydaným po 12. dubnu 2022 je zakázán?
Poslední aktualizace: 14. dubna 2022

Směrnice nebo nařízení týkající se investičních fondů se obvykle vztahují k podílovým jednotkám nebo akciím neodděleně. Směrnice 2009/65/ES v čl. 1 odst. 3 písm. b) stanoví, že "podílové jednotky" SKIPCP zahrnují také akcie SKIPCP. Vzhledem k zaměnitelnému používání pojmů "podílové jednotky" a "akcie" subjektů kolektivního investování spadají jak podílové jednotky, tak akcie subjektů kolektivního investování do oblasti působnosti článku 5f nařízení Rady (EU) č. 833/2014.

8. Zakazuje nařízení Rady (EU) č. 833/2014 nákup převoditelných cenných papírů denominovaných v měně členského státu subjekty kolektivního investování ze třetích zemí, pokud jsou jejich podílové listy nabízeny ruským státním příslušníkům nebo subjektům? Mají subjekty z EU zakázáno prodávat převoditelné cenné papíry denominované v měně členského státu subjektům kolektivního investování ze třetích zemí?
Poslední aktualizace: 14. dubna 2022

Pokud lze zjistit nebo pokud existuje důvodné podezření, že podílové jednotky těchto subjektů kolektivního investování ze třetích zemí jsou skutečně uváděny na trh ruským státním příslušníkům nebo subjektům, pak se zákaz prodeje převoditelných cenných papírů denominovaných v jakékoli úřední měně členského státu může vztahovat i na tyto subjekty kolektivního investování ze třetích zemí, pokud je prodávajícím osoba nebo subjekt z EU.

Sankce EU však nemají extrateritoriální účinek. Proto se zákaz jako takový nemůže vztahovat na podniky kolektivního investování ze třetích zemí jako kupující.

9. Zákaz v článku 5f nařízení Rady (EU) č. 833/2014 se vztahuje na jakoukoli "právnickou osobu, subjekt nebo orgán usazený v Rusku". Spadá pobočka právnické osoby, subjektu nebo orgánu usazeného v Rusku v EU do oblasti působnosti zákazu prodeje? A co dceřiné společnosti ruského subjektu v EU?
Poslední aktualizace: 14. dubna 2022

Zákaz se vztahuje na pobočku právnické osoby, subjektu nebo orgánu usazeného v Rusku v EU.

Vzhledem k tomu, že je usazena v EU, nespadá dceřiná společnost subjektu usazeného v Rusku do oblasti působnosti zákazu. Dceřiná společnost však nemůže být použita k obcházení zákazu a sama prodávat převoditelné cenné papíry denominované v jakékoli oficiální měně země, která je součástí EU.

členského státu nebo podílových jednotek v subjektech kolektivního investování, které poskytují expozici vůči takovým cenným papírům, svému mateřskému subjektu usazenému v Rusku.

10. Spadají podílové jednotky subjektů kolektivního investování (SKI) denominované v měně mimo EU a poskytující expozice vůči převoditelným cenným papírům denominovaným v úřední měně členského státu do oblasti působnosti zákazu podle článku 5f nařízení Rady (EU) č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 30. června 2023

Pokud podílové jednotky poskytují expozici vůči převoditelným cenným papírům denominovaným v měně členského státu vydaným po 12. dubnu, je jejich prodej zakázán bez ohledu na jejich vlastní měnovou denominaci. Od 6. srpna 2023, pokud podílové jednotky poskytují expozici vůči převoditelným cenným papírům denominovaným v jakékoli měně, je jejich prodej zakázán.

4. RUSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 5a NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Jsou aktiva ruské centrální banky zmrazena?
Poslední aktualizace: 20. dubna 2022

Podle čl. 5a odst. 4 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 jsou zakázány všechny transakce s ruskou centrální bankou, pokud se týkají "správy rezerv i aktiv" centrální banky. Obdobný zákaz platí i pro běloruskou centrální banku.

2. Vztahuje se čl. 5a odst. 4 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, který zakazuje transakce související se správou rezerv a aktiv ruské centrální banky, také na konverze a devizové transakce (EUR/USD na RUB) prováděné dceřinými společnostmi společností z EU v Rusku prostřednictvím ruských komerčních bank?
Poslední aktualizace: 20. dubna 2022

Sankce EU se neuplatňují exteritoriálně. Ruské dceřiné společnosti mateřských společností v EU proto nejsou povinny sankce dodržovat. Mateřským společnostem v EU je však zakázáno využívat své ruské dceřiné společnosti k obcházení povinností, které se vztahují na mateřskou společnost v EU.

3. Můžete uvést příklady, které subjekty mohou "jednat jménem nebo na pokyn ruské centrální banky"?
Poslední aktualizace: 20. dubna 2022

To se posuzuje případ od případu. Ruská centrální banka se může pokusit provádět operace prostřednictvím různých právnických osob, subjektů nebo orgánů.

4. Jaká kritéria by měla být použita pro posouzení, zda subjekt jedná "jménem nebo na pokyn ruské centrální banky"? Do jaké míry se zde stále uplatňují kritéria uvedená ve stanovisku Komise ze dne 17. října 2019 k čl. 5 odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, vzhledem k tomu, že Centrální banka Ruska není právnickou osobou?
Poslední aktualizace: 20. dubna 2022

To se posuzuje případ od případu. Mnohé z příkladů kritérií uvedených v citovaném stanovisku jsou i nadále relevantní: "*přesná vlastnická/kontrolní struktura [...]; povaha a charakter účel transakce spolu s uvedenými obchodními povinnostmi vlastněného nebo ovládaného subjektu; předchozí případy jednání jménem nebo na pokyn cílového subjektu;*

zveřejnění třetími stranami a/nebo věcné důkazy, které naznačují, že pokyny byly vydány cílovým subjektem".

5. Spadají platby zákonných daní do definice *"...transakcí souvisejících se správou rezerv i aktiv"* v čl. 5a odst. 4 nařízení Rady č. 833/2014? Jinými slovy, brání článek 5a nařízení Rady č. 833/2014 společnostem z EU působícím v Rusku, aby platily obvyklé zákonné daně v Rusku přímo ruské centrální bance?
Poslední aktualizace: 20. dubna 2022

Placení zákonně splatných daní v Rusku neznamená umožnit ruské centrální bance spravovat její rezervy nebo aktiva. Článek 5a se proto na placení daní nevztahuje.

Nové oznamovací povinnosti zavedené nařízením Rady (EU) 2023/427 ze dne 25. února 2023, kterým se mění nařízení Rady (EU) 833/2014 ("balíček sankcí vůči Rusku") 10th .

"Imobilizovaná" aktiva[6] vykazování podle čl. 5a odst. 4 nařízení č. 833/2014.

6. Společná šablona pro podávání zpráv, harmonogramy podávání zpráv
Poslední aktualizace: 26. dubna 2023

Byl vypracován společný vzor pro hlášení imobilizovaných aktiv podle čl. 5a odst. 4 nařízení č. 833/2014, který je k dispozici zde na internetových stránkách Evropské komise, GŘ FISMA.

Operátoři, kteří mají imobilizovaná aktiva, ji mohou využít k podávání zpráv svým vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž a Komisi. Od provozovatelů, kteří žádná aktiva neimobilizovali, se neočekává, že budou předkládat nulové zprávy.

První hlášení předloží příslušné hospodářské subjekty nejpozději do dvou týdnů po 26. dubnu 2023 příslušnému orgánu členského státu, v němž mají bydliště nebo sídlo, a současně Komisi. Aktualizace se provádí každé tři měsíce.

Požadavek na vykazování platí od 27. dubna 2023, datem ocenění vykazovaných aktiv by mělo být toto datum (27. dubna). Následné vykazování tří měsíčních aktualizací je nutné sladit se čtvrtletním vykazováním (např. první čtvrtletní aktualizace by vycházela z data hodnoty za 2. čtvrtletí, tj. 30. června 2023).

7. Kam/komu hlásit imobilizovaný majetek?
Poslední aktualizace: 26. dubna 2023

Podle čl. 5a odst. 4a nařízení Rady (EU) č. 833/2014 musí ohlašující subjekty *podávat* zprávy "*příslušnému orgánu členského státu, v němž mají bydliště nebo sídlo, a*

současně s Komisí". Kontaktní údaje příslušných NCA a Komise jsou uvedeny v příloze I nařízení 833/2014.

Pokud jde o to, kterému příslušnému vnitrostátnímu orgánu se mají hlášení podávat, a z hlediska prosazování je důležité, aby ohlašovací linky směřovaly k příslušnému vnitrostátnímu orgánu,

[6] Tento termín bude v těchto Často kladených dotazech používán jako odkaz na zákaz transakcí podle čl. 5a odst. 4 nařízení 833/2014.

který vykonává dohled a může prosazovat plnění ohlašovacích povinností. Z hlediska prosazování je důležité, aby ohlašovací linky směřovaly k příslušnému vnitrostátnímu orgánu, který vykonává dohled nad ohlašovacími povinnostmi a může je prosazovat. Například pobočka finanční instituce se sídlem v členském státě A, která se nachází v členském státě B, podléhá dohledu nad dodržováním finančních sankcí ze strany orgánů v členském státě B. Měla by proto svá hlášení o zmrazených aktivech adresovat vnitrostátnímu orgánu pro hospodářskou soutěž v členském státě B, pokud se nerozhodne pro hlášení na úrovni skupiny.

Podávání zpráv na úrovni skupiny (např. finanční instituce se sídlem v členském státě A podává zprávy na úrovni skupiny NCA v členském státě A za své operace v členských státech A, B, C...): podávání zpráv na úrovni skupiny by mohlo být možné za podmínky, že NCA v jiných členských státech, než je členský stát, kterému je zpráva určena, jsou předem informovány a obdrží kopii zprávy s uvedením příslušného vnitrostátního členění. Byl vypracován společný vzor pro hlášení imobilizovaných aktiv, který je k dispozici zde na internetových stránkách Evropské komise, GŘ FISMA.

8. Měly by se vykazovat cenné papíry vydané ruskými subjekty a vlastněné osobami z EU?
Poslední aktualizace: 6. července 2023

Ne. Vykazování podle čl. 5a odst. 4a nařízení č. 833/2014 se týká aktiv ruské centrální banky a právnické osoby, subjektu nebo orgánu jednajícího jejím jménem nebo na její pokyn.

Například dluhopis vydaný ruským subjektem a vlastněný klientem subjektu se sídlem v EU nemusí tento subjekt vykazovat. Pokud je takový dluhopis zmrazen, protože jeho vlastník je určen podle nařízení (EU) č. 269/2014, mělo by se použít příslušné vykazování předpokládané nařízením 269/2014.

9. Měly by hospodářské subjekty, které neimobilizovaly žádná aktiva CBR, podávat nulová hlášení?
Poslední aktualizace: 6. července 2023

Ne. Hlásit je musí pouze provozovatelé, kteří skutečně imobilizovali aktiva CBR.

10. Může být tříměsíční aktualizace sladěna s obvyklými čtvrtletními aktualizacemi, pokud jde o datum hodnoty vykazovaných aktiv CBR?
Poslední aktualizace: 6. července 2023

Ano. V souladu s FAQ 6 se doporučuje sladit tříměsíční aktualizaci se standardní čtvrtletní aktualizací. Stejně jako v případě prvního výkazu by měla být dvoutýdenní lhůta pro předání prvního výkazu, i následné aktualizované výkazy by měly být předány do dvou týdnů po skončení čtvrtletí.

11. Spadá platba ke splnění "povinnosti zaplatit dobrovolnou transakci" (обязательство по осуществлению добровольного направления, tzv. "exit tax")

pod definici "...transakcí souvisejících se správou rezerv i aktiv" v čl. 5a odst. 4 nařízení Rady č. 833/2014?

Poslední aktualizace: 31. října 2023

Platbu tzv. "výstupní daně" ukládá ruská vládní komise, která v tomto ohledu provádí prezidentský dekret (č. 618 z roku 2022). Ta není součástí oficiální daňové legislativy Ruska. Tento dekret stanoví platbu jako podmínku pro povolení odchodu společností z EU z Ruska a neznamená umožnění ruské centrální bance spravovat její rezervy nebo aktiva. Proto se článek 5a nevztahuje na platbu tzv. výstupní daně.

5. DEPOSITY

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 5b; ČLÁNEK 5c; ČLÁNEK 5g NAŘÍZENÍ RADY č. 833/2014

1. Jak by mělo probíhat povolení podle čl. 5c odst. 1 písm. a) až f) nařízení Rady č. 833/2014?

Poslední aktualizace: 12. října 2022

Postupy pro udělování výjimek jsou stanoveny na úrovni členských států vnitrostátním správním právem. Zde jsou uvedeny příslušné vnitrostátní orgány (NCA), kterým by měl žadatel podat žádost o povolení. Členské státy si pak mohou práci interně rozdělit a žádost posoudit podle svého uvážení. Právní předpisy a postupy členských států nesmí být v rozporu s ustanoveními stanovenými v právu EU. Podle judikatury Soudního dvora Evropské unie musí vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž vykonávat své pravomoci způsobem, který zachovává práva stanovená v článku 47 Listiny základních práv EU.

2. Existují nějaké formální požadavky na to, jak by mělo být povolení navrženo?

Poslední aktualizace: 12. října 2022

O postupu a podobě povolení rozhoduje příslušný vnitrostátní orgán v souladu s vnitrostátní praxí. Je například na rozhodnutí příslušného vnitrostátního orgánu, zda poskytne formulář žádosti, či nikoli.

3. Jaké informace a dokumentaci by měl příslušný vnitrostátní orgán získat pro posouzení podle čl. 5c odst. 1 nařízení Rady č. 833/2014? Od koho by měl příslušný vnitrostátní orgán informace a dokumentaci získat: od fyzických nebo právnických osob?

Poslední aktualizace: 12. října 2022

O tom, jaké důkazy jsou požadovány, rozhoduje příslušný vnitrostátní orgán. Příslušný vnitrostátní orgán se bude muset ujistit, že vklady jsou skutečně požadovány pro účely, které jsou důvodem pro výjimku podle článku 5c. O tom, které doklady jsou k tomu zapotřebí, je třeba rozhodnout případ od případu. Příslušný vnitrostátní orgán zejména posoudí, zda jsou informace poskytnuté úvěrovou institucí žádající o povolení dostatečné, nebo zda jsou zapotřebí další doklady od fyzických a právnických osob. Žadatel by měl zejména předložit spolehlivé důkazy, které prokáží, že vklad bude použit pro účely požadované v rámci výjimky (např. základní potřeby v případě čl. 5c odst. 1 písm. a)).

Příslušný vnitrostátní orgán by měl posoudit, zda je vklad přiměřený těmto účelům, a může uložit povinnost podávat zprávy ex post.

4. Co lze považovat za "*nezbytné pro uspokojení základních potřeb*" podle čl. 5c odst. 1 písm. a) a "*nezbytné pro úřední účely*" podle čl. 5c odst. 1 písm. e)? Které prvky by měly být zahrnuty do posouzení?

Poslední aktualizace: 12. října 2022

Pokud jde o základní potřeby, viz strana 27 Osvědčených postupů pro uplatňování sankcí (platby za potraviny, nájemné nebo hypotéku, léky a lékařské ošetření, daně, pojistné a poplatky za veřejné služby). Pro úřední účely by měl příslušný vnitrostátní orgán posoudit případ od případu, zda vklad spadá do oblasti působnosti výjimky. Pokud jde o diplomatickou misi, konzulární úřad nebo mezinárodní organizaci, výjimka podle čl. 5c odst. 1 písm. e) se vykládá tak, že se vztahuje na všechny vklady potřebné k financování úředních účelů takové mise. Obecně by se tato odchylka vztahovala na převody peněz ruským státem na jeho velvyslanectví v jednom členském státě. Nicméně zůstává na příslušném vnitrostátním orgánu, aby v procesu žádosti o povolení zjistil nezbytnou povahu převodu na velvyslanectví pro služební účely. Příslušný vnitrostátní orgán by měl posoudit, zda subjekt splňuje podmínky "mezinárodní" organizace; to by bylo například v případě, kdy jsou tři nebo více zemí[7] uznaných všemi členskými státy EU členy, akcionáři nebo jsou součástí řídícího orgánu této organizace nebo mateřské organizace. Příslušný vnitrostátní orgán by neměl své posouzení zakládat na "velikosti" organizace, její roli, úkolech nebo činnostech. Viz také otázka 3 týkající se skutečnosti, že příslušný vnitrostátní orgán může posoudit, zda je vklad přiměřený zamýšleným účelům, a uložit povinnost podávat zprávy ex post.

5. Nabývá ohlašovací povinnost podle čl. 5g odst. 1 písm. b) nařízení Rady č. 833/2014 účinnosti až 27. května 2022, nebo již platí?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Informace, které se mají hlásit podle čl. 5g odst. 1 písm. b), se poskytují co nejdříve. To znamená, že úvěrové instituce by měly přijmout vhodná opatření k rychlému shromáždění informací. Lhůta do 27. května 2022 předpokládaná v čl. 5g odst. 1 písm. a) poskytuje analogicky přiměřený časový rámec pro předání informací, které mají být poskytnuty podle čl. 5g odst. 1 písm. b). Pokud úvěrové instituce nejsou schopny tyto informace poskytnout ve stanovené lhůtě, protože se informace stále shromažďují, informují příslušné orgány o tomto zpoždění a jeho důvodech a dohodnou se s příslušnými orgány na přiměřené lhůtě.

6. Článek 5g nařízení Rady č. 833/2014 se týká úvěrových institucí. Vztahuje se oznamovací povinnost i na jiné instituce, např. platební instituce, finanční instituce a/nebo instituce elektronických peněz?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Článek 5g ukládá oznamovací povinnost úvěrovým institucím, jak jsou definovány v čl. 1 písm. h), a které drží vklady, jak jsou definovány v čl. 1 písm. k). V případě pochybností by si instituce měla vyžádat informace od svého vnitrostátního orgánu pro bankovnictví za účelem posouzení

[7] Mohou to být i nástupnické země členů původní organizace.

každého jednotlivého případu. V této souvislosti je třeba připomenout, že je zakázáno podílet se na činnostech, které by obcházely omezení uvedená v nařízení Rady č. 833/2014.

7. Jak může úvěrová instituce pro účely splnění povinnosti podle čl. 5g odst. 1 písm. b) nařízení Rady č. 833/2014 ověřit, zda je držitel vkladu ruským státním příslušníkem nebo fyzickou osobou s bydlištěm v Rusku, která získala občanství členského státu nebo právo pobytu v členském státě prostřednictvím systému občanství pro investory nebo systému pobytu pro investory?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Režimy občanství pro investory a režimy pobytu pro investory jsou definovány v čl. 1 písm. l) a m) nařízení Rady č. 833/2014. Úvěrová instituce by měla nejprve posoudit dokumenty, které jí byly předloženy držitelem vkladu. Pokud by potřebovala další pomoc, může se úvěrová instituce obrátit na svůj příslušný vnitrostátní orgán.

8. Jsou mateřské společnosti v EU povinny vykazovat vklady od ruských osob nebo subjektů za celou skupinu na konsolidovaném základě (včetně vkladů v dceřiných společnostech mimo EU)?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Sankce EU se neuplatňují exteritoriálně. Dceřiné společnosti mateřských společností v EU ve třetích zemích jsou založeny podle práva třetí země, nikoli podle práva členského státu. Proto se od nich neočekává, že budou dodržovat článek 5g nařízení Rady č. 833/2014.

9. Měly by zákaz uvedený v článku 5b nařízení Rady č. 833/2014 dodržovat i pobočky bank EU mimo EU?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Sankce EU musí dodržovat všechny osoby v EU - fyzické i právnické - a tedy i všechny společnosti registrované v EU. Pobočky společností EU mimo EU zůstávají osobami EU a jako takové jsou vázány nařízením Rady č. 833/2014, včetně článku 5b.

10. Má se zákaz přijímat vklady přesahující celkovou částku 100 000 EUR od ruských státních příslušníků podle článku 5b nařízení Rady č. 833/2014 vztahovat i na vklady ruských státních příslušníků s bydlištěm ve třetí zemi (např. v USA)?

Poslední aktualizace: 12. října 2022

Zákaz uvedený v článku 5b se vztahuje na vklady ruských státních příslušníků bez ohledu na místo jejich pobytu, pokud nemají povolení k přechodnému nebo trvalému pobytu v členském státě, členské zemi Evropského hospodářského prostoru nebo Švýcarsku nebo pokud nemají státní příslušnost jednoho z těchto států.

11. Platí zákaz uvedený v článku 5b pro všechny typy účtů (např. spořicí a běžné účty)?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Zákaz se vztahuje na všechny vklady definované v čl. 1 písm. k) bez ohledu na typ účtu, na kterém jsou vedeny. Limit 100 000 EUR je třeba chápat jako součet všech účtů vedených u úvěrové instituce.

12. Co znamená pojem "ruský státní příslušník" v kontextu článku 5b nařízení Rady (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině? Zahrnuje všechny držitele ruské státní příslušnosti, nebo pouze ruské rezidenty? A co držitelé dvojího občanství EU - Ruské?

Poslední aktualizace: 12. října 2022

Čl. 5 písm. b) bod 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 stanoví, že: "*Zakazuje se přijímat jakékoli vklady od ruských státních příslušníků nebo fyzických osob s bydlištěm v Rusku nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů usazených v Rusku nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu usazeného mimo Unii, jejichž vlastnická práva jsou přímo nebo nepřímo vlastněna z více než 50 % ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku, pokud celková hodnota vkladů fyzické nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu na úvěrovou instituci přesahuje 100 000 EUR.*"

Zákaz se vztahuje na vklady od ruských státních příslušníků nebo fyzických osob s bydlištěm v Rusku.

Podle výjimky uvedené v čl. 5b odst. 3 se však zákaz nevztahuje na státní příslušníky členského státu, členské země Evropského hospodářského prostoru nebo Švýcarska nebo na fyzické osoby, které mají v některé z těchto zemí povolení k přechodnému nebo trvalému pobytu.

To znamená, že na účty ruských státních příslušníků, kteří mají zároveň státní příslušnost jedné z výše uvedených zemí, lze připsat částku vyšší než 100 000 EUR.

13. Měl by být široký pojem "subjekty" v čl. 5b odst. 1 vykládán tak, že zahrnuje i dceřiné společnosti evropských finančních institucí v Rusku, a mohl by jim tedy bránit v provádění běžných obchodních operací, včetně převodů peněz na nostro účty nebo obchodování s jinými bankami v EU, u nichž mají účty?

Poslední aktualizace: 12. října 2022

Pojem "subjekty" v článku 5b nařízení Rady (EU) č. 833/2014 zahrnuje všechny subjekty usazené v Rusku, včetně dceřiných společností hospodářských subjektů z EU, které jsou registrovány v Rusku.

Podle čl. 5b odst. 1 nelze vklady dceřiné společnosti v Rusku v zásadě přijmout. Podle čl. 5c odst. 1 písm. f) však mohou příslušné orgány povolit vklady, které jsou nezbytné pro nezakázaný přeshraniční obchod se zbožím a službami. Články 5c a 5d navíc umožňují příslušným orgánům členských států povolit přijímání takových vkladů za jiných omezených a přesně vymezených okolností.

14. Platí pro úvěrové instituce EU zákaz přijímat vklady od ruských právnických a fyzických osob nebo od právnické osoby, subjektu nebo orgánu usazeného mimo Unii,

jehož vlastnická práva jsou přímo nebo nepřímo vlastněna z více než 50 % ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku) nad 100 000 EUR se vztahuje pouze na nové nebo i na stávající vklady?

Poslední aktualizace: 12. října 2022

Zákaz přijímat nové vklady, pokud celková hodnota vkladů fyzické nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu na úvěrové instituce přesahuje 100 000 EUR. Implicitně to znamená, že ty vklady, které již v bankách EU jsou, tam mohou zůstat, ale jejich hodnota se nesmí dále zvyšovat nad 100 000 EUR. Oznamovací povinnost se vztahuje na všechny vklady, které překročí stanovenou hodnotu. V praxi to znamená, že

1. Pro nové vklady:

   Hospodářské subjekty v EU nesmí přijímat (nové) vklady, pokud celková hodnota vkladů fyzické nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu na úvěrovou instituci přesahuje 100 000 EUR.

2. Pro stávající vklady:

   - Pokud měla fyzická nebo právnická osoba, subjekt nebo orgán ke dni vstupu nařízení v platnost (26. února 2022 nebo 21. července 2022 v případě právnické osoby, subjektu nebo orgánu usazených mimo Unii, jejichž vlastnická práva jsou přímo nebo nepřímo vlastněna z více než 50 % ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku) vklad vyšší než 100 000 EUR, je příslušný vklad zachován. To znamená, že fyzická nebo právnická osoba, subjekt nebo orgán je oprávněn si peníze ponechat a dělat, co chce (např. vybírat, ponechat na účtu), ale nesmí zvýšit zůstatek tak, aby přesáhl 100 000 EUR (pokud příslušný orgán členského státu neudělí povolení podle článku 5c nebo 5d).

   - Pokud měla fyzická nebo právnická osoba, subjekt nebo orgán méně než 100 000 EUR, je oprávněna zvýšit zůstatek na účtu až do výše 100 000 EUR (ale ne více) na úvěrovou instituci.

15. Ruští státní příslušníci a osoby s bydlištěm v Rusku nebo právnické osoby, subjekty či orgány usazené v Rusku nebo právnické osoby, subjekty či orgány usazené mimo Unii, jejichž vlastnická práva jsou přímo nebo nepřímo vlastněna z více než 50 % ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku, mohou mít různé účty mimo Rusko. Pokud je vklad přijímaný v naší bance generován mimo Rusko, spadá tato transakce pod omezení 100 000 EUR?

Poslední aktualizace: 12. října 2022

Ano, je to tak. Pokud vklad patří ruskému státnímu příslušníkovi nebo fyzické osobě s bydlištěm v Rusku nebo právnickým osobám, subjektům nebo orgánům usazeným v Rusku nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu usazenému mimo Unii, jejichž vlastnická práva jsou přímo nebo nepřímo vlastněna více než 50 %.

% ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku, spadala by transakce pod omezení 100 000 EUR. Banky, které musí dodržovat nařízení Rady č. 833/2014, musí sledovat příchozí vklady od ruských státních příslušníků a fyzických osob s bydlištěm v Rusku nebo právnických osob, subjektů či orgánů usazených v Rusku nebo právnické osoby, subjektu či orgánu usazeného mimo Unii, jejichž vlastnická práva přímo či nepřímo vlastní více než 50
% ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku, aby se zajistilo, že nebude překročen limit 100 000 EUR. Banky mají rovněž oznamovací povinnost podle čl. 5g odst. 1 písm. a), pokud jde o účty ruských státních příslušníků nebo fyzických osob s bydlištěm v Rusku nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů usazených v Rusku, které vedou a jejichž zůstatek přesahuje 100 000 EUR.

16. Pokud jde o právnické osoby, existuje zákaz vkladů na jednu právnickou osobu, nebo by se měla zohlednit struktura skupiny?

Poslední aktualizace: 12. října 2022

Zákaz uvedený v čl. 5b se vztahuje na právnickou osobu.

17. Jsou limity zaměřeny na nové vklady přijaté od 26. února 2022 (nebo od 21. července 2022 v případě právnické osoby, subjektu nebo orgánu usazeného mimo Unii, jehož vlastnická práva jsou přímo nebo nepřímo vlastněna z více než 50 % ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku)? Spadá některý zůstatek na účtu ruských státních příslušníků a rezidentů do cílových kategorií? Pokud ano, jaká opatření by byla vyžadována u zůstatků vedených v bance, které jsou vyšší než 100 000 EUR?

Poslední aktualizace: 12. října 2022

Vklad se nepřijme, pokud pochází od ruského státního příslušníka, fyzické osoby s bydlištěm v Rusku nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu usazeného v Rusku nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu usazeného mimo Unii, jehož vlastnická práva jsou přímo nebo nepřímo vlastněna z více než 50 % ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku.

Pokud jde o stávající vklady osob, na jejichž účet nelze připsat více než 100 000 EUR, pokud měl majitel účtu ke dni vstupu ustanovení v platnost (26. února 2022 nebo 21. července 2022) uloženo více než 100 000 EUR, je příslušný vklad zachován. To znamená, že majitel účtu je oprávněn si peníze ponechat a dělat, co chce (např. vybírat, ponechat na účtu), ale nemůže zůstatek zvýšit tak, aby přesáhl 100 000 EUR (pokud příslušný orgán členského státu neudělí povolení podle článku 5c nebo 5d).

Pokud jde o nové vklady, hospodářské subjekty v EU je nesmějí přijímat, pokud celková hodnota vkladů fyzické nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu na úvěrovou instituci přesahuje 100 000 EUR.

18. Finanční nástroje, jak jsou definovány v oddíle C přílohy I směrnice 2014/65/EU, nejsou kvalifikovány jako vklady. Měla by být jiná finanční aktiva než finanční cenné papíry kvalifikována jako vklady? Patří mezi ně například expresní

trusty a podobné právní subjekty nebo uspořádání; právní subjekt nebo zvláštní struktura, jejímž předmětem je správa majetku jejího zákonného zástupce nebo konečného skutečného vlastníka?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

V čl. 1 písm. k) nařízení Rady (EU) č. 833/2014 (nařízení o sankcích) je uvedena následující definice vkladu:

(k) "vkladem" se rozumí kreditní zůstatek, který vyplývá z peněžních prostředků ponechaných na účtu nebo z dočasných situací vyplývajících z běžných bankovních operací a který je úvěrová instituce povinna vyplatit podle platných právních a smluvních podmínek, včetně termínovaného vkladu a spořicího vkladu, avšak s výjimkou kreditního zůstatku, u kterého:

1. *jeho existenci lze prokázat pouze finančním nástrojem ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 15 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU, ledaže se jedná o*

spořicí produkt, který je doložen vkladovým certifikátem vystaveným na jméno a který existuje v členském státě ke dni 2. července 2014.

2. *její jistina není splatná v nominální hodnotě*

3. *její jistina je splatná pouze v nominální hodnotě na základě zvláštní záruky nebo dohody poskytnuté úvěrovou institucí nebo třetí stranou.*

Je na úvěrové instituci, aby posoudila, zda daný produkt/období spadá pod tuto definici "vkladu".

19. Je správné, že "vklad" nezahrnuje žádný kreditní/debetní záznam nebo peněžní tok vyplývající z transakcí nebo podnikových událostí, ať už jsou či nejsou spojeny s finančními nástroji, jak jsou definovány v příloze I směrnice 2014/65/EU?

Poslední aktualizace: 12. října 2022

Zákaz stanoví, že: "*Zakazuje se přijímat jakékoli vklady od ruských státních příslušníků nebo fyzických osob s bydlištěm v Rusku nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů usazených v Rusku nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu usazeného mimo Unii, jejichž vlastnická práva jsou přímo nebo nepřímo vlastněna z více než 50 % ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku, pokud celková hodnota vkladů fyzické nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu na úvěrovou instituci přesahuje 100 000 EUR.*" Pokud tedy transakce nebo podniková událost vede ke kladnému peněžnímu toku, a tím se stává vkladem ve smyslu čl. 1 písm. k) na účet, který nemůže být připsán nad 100 000 EUR, měl by být příchozí peněžní tok odmítnut.

Poznámka: Na platby prováděné účastníky centrálních depozitářů za účelem vypořádání transakcí, na které se nevztahují sankce stanovené v nařízení Rady (EU) č. 833/2014, se může vztahovat výjimka, pokud to příslušný orgán povolí podle čl. 5c odst. 1 písm. f), pokud je přijetí takového vkladu považováno za "*nezbytné pro nezakázaný přeshraniční obchod se zbožím a službami mezi Unií a Ruskem*". Pokud je pak protistranou transakce, která přijímá platbu v hotovosti, ruská osoba,

použijí se ustanovení článku 5b na jakýkoli další převod hotovosti z účtu, na který byla připsána v rámci vypořádání transakce.

20. Co má banka dělat, pokud již obdržela vklad?

Poslední aktualizace: 12. října 2022

Banka by neměla vklad přijmout. Pokud byl vklad přijat před vstupem sankcí v platnost dne 26. února 2022, může být vklad na účtu ponechán. Porušení zákazu se bude posuzovat podle vnitrostátních právních předpisů, a to mohou poradit vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž.

21. Je správné, že pojem "celková hodnota" musí být vypočten s ohledem na pozice klientů u banky na běžných účtech a vkladech v okamžiku, kdy omezení vstoupila v platnost?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

To je správně.

22. Musí se pojem "celková hodnota" vypočítávat s ohledem na účty zákazníků v měnách odlišných od eura?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Ano, celková hodnota by měla zohledňovat všechny vklady na úvěrovou instituci bez ohledu na měnu, ve které jsou denominovány.

23. Zahrnuje význam pojmu "vklad" také (i) účty otevřené za účelem držení zajištění pro finanční dohody (ii) společné účty, například účty manželů?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

i. Na zajištění by se vztahovala výjimka z definice vkladu podle čl. 1 písm. k) bodu iii). Pokud však účty používané k držení kolaterálu mají nadměrný kolaterál, měly by hospodářské subjekty v EU prostřednictvím náležité péče zajistit, aby tento nadměrný kolaterál nebyl na účtu držen s cílem obejít zákaz uvedený v článku 5b.

ii. V případě, že osoba, s níž je účet sdílen, spadá do oblasti působnosti zákazu (tj. je ruským státním příslušníkem nebo fyzickou osobou s bydlištěm v Rusku nebo právnickou osobou, subjektem nebo orgánem usazeným v Rusku), pak tyto vklady spadají do oblasti působnosti zákazu. Vzhledem k tomu, že zákaz se vztahuje na fyzickou nebo právnickou osobu, subjekt nebo orgán, lze celkovou hodnotu vkladů rozdělit na dvě osoby a vypočítat, zda hodnota jednotlivých vkladů přesahuje 100 000 EUR. V tomto případě by u účtu sdíleného dvěma osobami, na které se zákaz vztahuje, byla maximální hodnota vkladů, které mohou být drženy jednou úvěrovou institucí, 200 000 EUR.

Zákaz se nevztahuje na občany EU, občany zemí Evropského hospodářského prostoru nebo Švýcarska ani na fyzické osoby, které mají povolení k přechodnému nebo trvalému pobytu v členském státě, v zemi Evropského hospodářského prostoru nebo ve Švýcarsku. (čl. 5b odst. 3). V

případě, že některá z těchto osob vede účet společně, zákaz se neuplatní. Společný účet však nelze použít k obcházení pravidel (článek 12).

24. Zahrnuje pojem "vklad" také korespondenční účty ruských bank, zejména dceřiných společností ruských bank se sídlem v EU?

Poslední aktualizace: 12. října 2022

Zákaz se vztahuje na vklady od "právnických osob, subjektů nebo orgánů usazených v Rusku". Ruské banky, včetně dceřiných společností bank se sídlem v EU, by spadaly pod tuto definici, a proto by se na ně zákaz vztahoval. Na vklady se však může vztahovat výjimka, pokud je povolí příslušný orgán podle čl. 5c odst. 1 písm. f), pokud je přijetí takového vkladu považováno za nezbytné pro přeshraniční obchod se zbožím a službami mezi Evropskou unií a Ruskem, který není zakázán. Zda vklad vydaný z korespondenčního účtu splňuje podmínky pro tuto výjimku, by bylo třeba posoudit případ od případu.

25. Je správné, že jakákoli část kreditní položky přesahující souhrnný limit 100 000 EUR by neměla být blokována, ale vrácena převádějící bance nebo převedena ven podle pokynů našeho klienta?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Nařízení Rady (EU) č. 833/2014 zakazuje přijímání vkladů, ale nepředepisuje, jak by to měly úvěrové instituce dělat. Rozhodnutí o tom bude ponecháno na jednotlivých institucích, případně v dialogu s příslušným zákazníkem.

26. Měly by se úroky, výplaty dividend nebo kupónové platby zaúčtovat, pokud je limit 100 000 EUR již překročen?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Výplata úroků nebo dividend by v tomto případě neměla být akceptována. O tom, kam a jakým způsobem by měly být úroky nebo dividendy vyplaceny, by musely rozhodnout zúčastněné strany.

27. Spadají do oblasti působnosti nařízení právnické osoby registrované nebo usazené mimo Rusko, jejichž konečný vlastník splňuje kritéria stanovená v čl. 5b odst. 1, ale nesplňuje kritéria pro výjimky uvedená v čl. 5b odst. 2 nebo 3?

Poslední aktualizace: 12. října 2022

Zákaz uvedený v článku 5b nařízení č. 833/2014 se původně vztahoval pouze na ruské státní příslušníky nebo fyzické osoby s bydlištěm v Rusku nebo na jakékoli právnické osoby, subjekty či orgány usazené v Rusku. Přísně vzato se nevztahoval na subjekty vlastněné ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku, pokud jsou tyto subjekty registrovány v jiné zemi než v Rusku.

Nicméně s novelou nařízení Rady č. 833/2014, která vstoupila v platnost 21. července 2022, se od tohoto data článek 5b vztahuje také na právnickou osobu, subjekt nebo orgán zřízený mimo Unii a

jejichž vlastnická práva jsou přímo nebo nepřímo vlastněna více než 50 %. % ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku.

Kromě toho by toto ustanovení mělo být vykládáno ve spojení s článkem 12 nařízení Rady č. 833/2014, který zakazuje vědomou a úmyslnou účast na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů uvedených v tomto nařízení. Hospodářské subjekty z EU by proto měly vynaložit zvýšenou péči, pokud je vklad proveden na účet subjektu vlastněného ruským/běloruským státním příslušníkem nebo fyzickou osobou s bydlištěm v Rusku.

28. Vylučuje čl. 5b odst. 3 dvojí státní příslušnost (ruskou státní příslušnost a státní příslušnost členského státu EU) a osoby ruské státní příslušnosti, které mají povolení k dočasnému nebo trvalému pobytu v jiném členském státě?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Ano, je to tak.

29. Jak je definován pojem "povolení k přechodnému nebo trvalému pobytu v členském státě, v členské zemi Evropského hospodářského prostoru nebo ve Švýcarsku" v čl. 5b odst. 3 nařízení Rady (EU) č. 833/2014?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Každý stát si v této oblasti stanoví vlastní vnitrostátní pravidla. Je však třeba připomenout, že podle článku 12 je zakázána vědomá a úmyslná účast na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů uvedených v nařízení.

30. Zahrnuje pojem "ruští státní příslušníci" v článku 5b nařízení Rady (EU) č. 833/2014 také uprchlíky z Ruska, kteří se nemohou snadno zbavit své státní příslušnosti a kteří mohli najít útočiště v zemi mimo EU (například ve Švýcarsku nebo Norsku)?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Dvojí státní příslušníci, jejichž jednou státní příslušností by byla státní příslušnost členského státu nebo země, která je členem Evropského hospodářského prostoru, nebo Švýcarska, nebo jinak fyzické osoby, které mají povolení k přechodnému nebo trvalému pobytu v členském státě nebo zemi, která je členem Evropského hospodářského prostoru, nebo ve Švýcarsku, spadají pod výjimku stanovenou v čl. 5b odst. 3. Pokud dvojí státní příslušnost nespadá do oblasti působnosti této výjimky (tj. dvojí státní příslušník, který má jak ruskou státní příslušnost, tak státní příslušnost jiné země než členského státu Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru nebo Švýcarska), uplatní se zákaz podle článku 5b.

31. Vztahuje se omezení na jednotlivé bankovní licence nebo na kombinaci bank v EU?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Omezení se vztahuje na bankovní licenci.

32. Jaká jsou kritéria pro vklad eur na bankovní účty pro majitele společných účtů?

Poslední aktualizace: 12. října 2022

V případech, kdy obě osoby, které sdílejí účet, spadají do působnosti zákazu mít vklady přesahující 100 000 EUR, spadá společný účet do působnosti zákazu. Jelikož se zákaz vztahuje na fyzickou nebo právnickou osobu, subjekt nebo orgán, může být celková hodnota vkladů rozdělena mezi obě osoby. V případě účtu sdíleného dvěma osobami, na které se vztahuje zákaz, by tedy maximální hodnota vkladů povolených na jednu úvěrovou instituci činila 200 000 EUR.

V případech, kdy jeden z majitelů společného účtu využívá výjimku stanovenou v čl. 5b odst. 3, se zákaz mít vklady vyšší než 100 000 EUR neuplatní. Podle článku 12 se však společný účet nesmí používat k obcházení pravidel.

33. Mohou být směnné transakce zpracovány jménem ruského státního příslušníka bez otevření účtu?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

To by bylo přípustné, pokud by to nevedlo k přijímání vkladů, pokud by celková hodnota vkladů fyzické nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu na jednu úvěrovou instituci přesáhla 100 000 EUR.

34. Jak se zachází se základními účty, o které žádají uprchlíci?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Se základními účty se nezachází jinak než s ostatními účty. Platil by zákaz stanovený v článku 5b, včetně výjimek stanovených například v čl. 5c odst. 1 písm. a) pro základní potřeby osob, na které se zákaz vztahuje.

35. Jak má banka postupovat, pokud vklad ruského státního příslušníka s přechodným nebo trvalým pobytem v členském státě přesáhne 100 000 EUR a jeho povolení k pobytu později vyprší nebo bude zrušeno? Existuje povinnost snížit nebo zablokovat částku vkladu přesahující 100 000 EUR?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Po zrušení povolení k pobytu se na ruského státního příslušníka již nevztahuje výjimka ze zákazu podle čl. 5b odst. 3. Jelikož by se zákaz začal uplatňovat od tohoto okamžiku, neexistovala by povinnost zpětně snížit nebo zablokovat vklady přesahující

100 000 EUR. Od okamžiku zrušení povolení k pobytu je však zakázáno přijímat nové vklady, pokud je zůstatek na účtu vyšší než 100 000 EUR.

36. Jak by se mělo zacházet s ruskou osobou, která jedná jménem majitele účtu v EU a rovněž provádí transakce včetně vkladů hotovosti na účet, pokud jde o zákaz uvedený v článku 5b?

Poslední aktualizace: 12. října 2022

Zákaz uvedený v článku 5b se vztahuje na vklady od ruských státních příslušníků nebo fyzických osob s bydlištěm v Rusku nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů usazených v Rusku nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu usazeného mimo Unii, jejichž vlastnická práva jsou přímo nebo nepřímo vlastněna z více než 50 % ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku. Vedení účtu není samo o sobě podle nařízení zakázáno, avšak provádění vkladů na účet může spadat pod zákaz, pokud jsou splněny ostatní podmínky. Všimněte si také, že provozovatelé z EU by měli prostřednictvím náležité péče a v souladu s článkem 12 nařízení Rady č. 833/2014 zajistit, aby zákazy nebyly obcházeny.

37. Pokud ruský státní příslušník prodává nemovitost, může pro získání kupní ceny odkázat na bankovní účet v EU nebo ve třetí zemi?
Poslední aktualizace: 17. května 2022

Ano. Omezení v čl. 5b odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 se týká vkladů od ruských státních příslušníků nebo fyzických osob s bydlištěm v Rusku nebo právnických osob, subjektů a orgánů usazených v Rusku. Z toho vyplývá, že hospodářským subjektům z EU není zakázáno provádět platby na účty těchto osob v EU nebo ve třetích zemích.

Pokud by kupující splňoval jedno z kritérií uvedených v čl. 5b odst. 1, úvěrové instituce EU by v zásadě nemohly obdržet kupní cenu, pokud by bylo dosaženo prahové částky. Podle čl. 5b odst. 4 se však omezení nevztahuje na vklady, které jsou nezbytné pro nezakázaný přeshraniční obchod se zbožím a službami mezi Unií a Ruskem. Je třeba poznamenat, že hospodářským subjektům z EU je zakázáno účastnit se jakýchkoli činností, jejichž cílem je obejít omezující opatření EU, například tím, že jednají jako náhradník osoby uvedené v čl. 5b odst. 1.

38. Pokud ruský státní příslušník získá nemovitost v EU, může převést kupní cenu z bankovního účtu v EU nebo ve třetí zemi?
Poslední aktualizace: 17. května 2022

Omezení uvedená v čl. 5b odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 se týkají přijímání vkladů, nikoli jejich používání. Ruský státní příslušník, který má vklady na bankovním účtu v EU, je tedy oprávněn si tyto peníze ponechat a činit jakékoli Omezení v čl. 5b odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 se týká jakýchkoli vkladů od ruských státních příslušníků nebo fyzických osob s bydlištěm v Rusku nebo právnických osob, subjektů a orgánů usazených v

Rusko. Podle čl. 5b odst. 4 se to však nevztahuje na vklady, které jsou nezbytné pro nezakázaný přeshraniční obchod se zbožím a službami mezi Unií a Ruskem. Je třeba poznamenat, že hospodářským subjektům z EU je zakázáno účastnit se jakýchkoli činností, jejichž cílem je obcházet omezující opatření EU, například tím, že jednají jako náhradník osoby uvedené v čl. 5b odst. 1.

39. Mohli byste prosím objasnit, kterému členskému státu mají úvěrové instituce podle článku 5g ukládajícího oznamovací povinnost podávat zprávy?
Poslední aktualizace: 23. května 2022

Pokyny pro podávání zpráv ze šablony EBA stanoví, že: "*Úvěrové instituce poskytují příslušnému vnitrostátnímu orgánu členského státu, v němž se nacházejí, nebo Komisi informace o vkladech podle čl. 5g odst. 1 RSR a článku 1z BSR. [...] Podkladové údaje vykazují úvěrové instituce na individuálním základě, včetně údajů za své pobočky v EU nebo ve třetích zemích (údaje za pobočky, které mají být zahrnuty do výkazu instituce)*."

Příklady:

- Mateřská úvěrová instituce v členském státě X: Mateřská úvěrová instituce vykazuje své vklady NCA pro sankce v členském státě X;
- Pobočka mateřské úvěrové instituce v členském státě X v členském státě Y: Mateřská úvěrová instituce v členském státě X vykazuje vklady své pobočky v členském státě Y NCA za účelem uložení sankcí v členském státě X;
- Dceřiná společnost mateřské úvěrové instituce v členském státě X v členském státě Y: Dceřiná společnost vykazuje své vklady NCA v členském státě Y;
- Pobočka mateřské úvěrové instituce v členském státě X v Rusku: dceřiná společnost vykazuje vklady ruské pobočky NCA v členském státě Y.

40. Může ruský státní příslušník, fyzická osoba s bydlištěm v Rusku nebo právnická osoba se sídlem v Rusku splácet úvěr získaný od úvěrové instituce EU?
Poslední aktualizace: 12. října 2022

V zásadě je možné, aby ruský státní příslušník, rezident nebo právnická osoba usazená v Rusku splácel úvěr získaný od úvěrové instituce EU, pokud se na takové splácení nevztahuje zákaz stanovený v čl. 5b odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 (tj. kumulativně celková hodnota vkladu fyzické nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu na úvěrovou instituci *nepřesahuje* 100 000 EUR).

V takovém případě by se však na splátku půjčky mohla vztahovat výjimka stanovená v čl. 5c odst. 1 písm. f), pokud jde o vklady nezbytné pro nezakázaný přeshraniční obchod se zbožím a službami mezi Unií a Ruskem, s výhradou posouzení každého jednotlivého případu.

Úvěrové instituce EU by nicméně měly připomenout, že zapojení do jakéhokoli druhu činnosti zaměřené na obcházení sankcí je podle článku 12 uvedeného nařízení zakázáno.

41. Mohou příslušné vnitrostátní orgány udělovat souborná povolení pro "nezakázaný přeshraniční obchod se zbožím a službami mezi Unií a Ruskem podle čl. 5c odst. 1 písm. f)"?
Poslední aktualizace: 12. října 2022

Ano. Příslušný vnitrostátní orgán by mohl udělovat sdružená povolení pro podobné operace a transakce. Vnitrostátní příslušný orgán by například mohl udělit jednotlivé povolení konkrétní bance pro řadu podobných nebo stejných operací, které mají být provedeny v určitém časovém rámci (např. týdně). Toto povolení by mohlo být spojeno s povinností podávat na konci uvedeného období zprávy, aby se zajistilo, že povolení bylo řádně využito.

42. Může společnost usazená ve třetí zemi, která je z více než 50 % vlastněna ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku, využít výjimku podle čl. 5c odst. 1 písm. f) (nezakázaný přeshraniční obchod), i když se jedná o obchod mezi EU a třetí zemí, kde je tato společnost usazena?
Poslední aktualizace: 12. října 2022

Ano. Z článku 5b nařízení Rady (EU) č. 833/2014, ve znění nařízení Rady (EU) 2022/1269, vyplývá zákaz přijímat jakékoli vklady od ruských státních příslušníků nebo fyzických osob s bydlištěm v Rusku, právnických osob, subjektů nebo orgánů usazených v Rusku nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu usazených mimo Unii, jejichž vlastnická práva jsou přímo nebo nepřímo vlastněna z více než 50 % ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku, pokud celková hodnota vkladů této fyzické nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu na úvěrovou instituci přesahuje 100 000 EUR. Tento zákaz se proto vztahuje i na společnosti mimo EU, které jsou z více než 50 % většinově vlastněny ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku.

Podle čl. 5c odst. 1 písm. f) mohou příslušné vnitrostátní orgány povolit přijetí vkladu poté, co usoudí, že je to nezbytné pro nezakázaný přeshraniční obchod se zbožím a službami mezi Unií a Ruskem. Společnosti usazené ve třetí zemi, které jsou z více než 50 % vlastněny ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku, mohou rovněž využít této výjimky, pokud se na ně vztahují sankce EU, a v takovém případě stejně jako hospodářské subjekty z EU za zvláštní podmínky, že se tento obchod týká Ruska. Je na společnosti nebo společnostech, které musí dodržovat sankce EU, aby za tímto účelem poskytly NCA dostatečné důkazy.

43. Ustanovení čl. 5b odst. 1 se nyní vztahuje také na právnickou osobu, subjekt nebo orgán usazený mimo Unii, jehož vlastnická práva jsou přímo nebo nepřímo vlastněna z více než 50 % ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku. Platí to i v případě, že ruský státní příslušník nebo fyzická osoba s bydlištěm v Rusku, která přímo nebo nepřímo vlastní vlastnická práva z více než 50 %, využívá výjimky podle čl. 5b odst. 3?
Poslední aktualizace: 12. října 2022

Pokud má ruský státní příslušník nebo fyzická osoba s bydlištěm v Rusku rovněž občanství nebo právo pobytu členského státu EU/EHP nebo Švýcarska, může právnická osoba, subjekt nebo většinový orgán vlastněný touto osobou, který je usazen mimo Unii, využít této výjimky, s výjimkou těch, které jsou usazeny v Rusku. V tomto případě skutečnost, že vlastníkem je ruský státní příslušník nebo fyzická osoba s bydlištěm v Rusku, která má rovněž občanství nebo právo pobytu v členském státě EU/EHP nebo ve Švýcarsku, neznamená, že právnická osoba, subjekt nebo orgán jsou způsobilé pro tuto výjimku.

44. Lze zisky vytvořené ze zajištění považovat pro tyto účely za nadměrné zajištění a vyjmout je z definice "vkladu" uvedené v čl. 1 písm. k) bodě iii), a lze tedy tyto zisky ponechat/uložit na účtu?
Poslední aktualizace: 12. října 2022

Pokud jsou zisky z kolaterálu drženy na účtu s úmyslem nadále je používat jako kolaterál, mohly by spadat pod výjimku z definice vkladů. Pokud je záměrem je akumulovat jako běžné vklady a v budoucnu je nepoužívat jako kolaterál, mělo by to být kvalifikováno jako běžný vklad. Držitel kolaterálu a úvěrová instituce zprostředkovávající účet, na kterém je kolaterál veden, by tedy měli zvážit zamýšlené využití vytvořených zisků.

45. Mohou být zisky z kolaterálu převedeny úvěrovým institucím mimo Evropskou unii?

Poslední aktualizace: 12. října 2022

V zásadě neexistuje žádné omezení pro připisování zisků úvěrovým institucím mimo Evropskou unii. Je však nutné posoudit každý případ zvlášť, aby bylo možné ověřit, zda lze danou akci kvalifikovat jako schéma obcházení sankcí. K obcházení může dojít například tehdy, pokud je operace založena za účelem provedení operace, která je zdánlivě legitimní, jejímž jediným účelem je neutralizovat účinek sankcí.

6. KRYPTO-AKTIVA

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 5B NAŘÍZENÍ RADY 833/2014; NAŘÍZENÍ RADY 269/2014

1. **Vztahují se tyto sankce na kryptoaktiva a zejména na kryptoměny?**
   Poslední aktualizace: 21. března 2023

V nařízení Rady (EU) č. 269/2014 se neúplná definice "finančních prostředků" vztahuje na kryptoaktivum, včetně kryptoměn, a definice "hospodářských zdrojů" se může vztahovat i na některá kryptoaktivum. Na kryptoaktiva se tak vztahují příslušná ustanovení o zmrazení aktiv a zákazu zpřístupnění finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů osobám uvedeným na seznamu. Nařízení Rady (EU) č. 833/2014 ze své strany objasňuje, že "převoditelné cenné papíry" zahrnují kryptoaktiva, ale dodává "s výjimkou platebních prostředků". Shrnuto, všechny transakce zakázané v nařízeních jsou rovněž zakázány, pokud jsou prováděny s kryptoaktivy, a všechny transakce povolené v nařízeních zůstávají povolené, pokud jsou prováděny s kryptoaktivy. Kryptoaktiva by navíc neměla být používána k obcházení jakýchkoli sankcí EU.

2. **V čl. 5b odst. 2 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 se uvádí: "Zakazuje se poskytovat služby kryptopeněženky, účtu nebo úschovy kryptoaktiv ruským státním příslušníkům nebo fyzickým osobám s bydlištěm v Rusku nebo právnickým osobám, subjektům nebo orgánům usazeným v Rusku."" Znamená to, že se od evropských provozovatelů očekává uzavření kryptoúčtů jejich ruských zákazníků a vrácení jejich digitálních aktiv, nebo zmrazení těchto aktiv?**
   Poslední aktualizace: 21. března 2023

Zákaz znamená, že nejsou povoleny žádné nové služby a/nebo účty a stávající služby a účty musí být uzavřeny. V druhém případě by aktiva na účtech a/nebo ve službách měla být vrácena ruskému zákazníkovi nebo převedena na fiat měnu nebo jinou kategorii aktiv, která nepodléhá sankcím.
Tato ustanovení je třeba vykládat ve spojení s omezením vkladů stanoveným v článku 5b nařízení Rady (EU) č. 833/2014. V tomto rozsahu by konverze kryptoaktiv do fiat vkladů byla přípustná až do výše povolené pro vklady.
Tento článek nepředpokládá zmrazení majetku.

7. CENTRÁLNÍ DEPOZITÁŘE CENNÝCH PAPÍRŮ

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 5e, ČLÁNEK 5f NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Centrální depozitář cenných papírů (CDCP) je po 12. dubnu 2022 kontaktován emitentem nového cenného papíru. Tento emitent předloží seznam investorů. Při ověřování emise centrální depozitář zjistí, že jeden nebo více investorů je osobou, které centrální depozitář nesmí poskytovat služby podle zákazu uvedeného v článku 5e nařízení Rady (EU) č. 833/2014. Pro úspěšnou registraci celé emise v depozitáři by centrální depozitář musel zapsat i všechny cenné papíry, včetně cenných papírů nakoupených osobou, které nesmí poskytovat služby. Jak by měl centrální depozitář v této situaci postupovat, aby dodržel článek 5e nařízení (EU) č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Centrální depozitář by měl koordinovat svou činnost s emitentem, aby zajistil, že nebude registrovat cenné papíry nakoupené osobou, které není oprávněn poskytovat služby.

2. Je správné, že se zákaz uvedený v článku 5e nařízení Rady (EU) č. 833/2014 nevztahuje na stávající cenné papíry, u nichž centrální depozitář do 12. dubna 2022 poskytoval služby ruským občanům nebo fyzickým osobám s bydlištěm v Rusku nebo všem právnickým osobám, subjektům nebo orgánům usazeným v Rusku?
Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Je to správně. Zákaz se vztahuje pouze na převoditelné cenné papíry vydané po 12. dubnu 2022. Zákazy stanovené v dalších článcích nařízení Rady (EU) č. 833/2014 by však měly být posuzovány případ od případu, například zákazy uvedené v článcích 5 a 5b. Mohou vyvstat praktické otázky týkající se zaměnitelnosti cenných papírů, na které se zákaz nevztahuje, s cennými papíry, na které se zákaz vztahuje. Účastníci trhu nesou odpovědnost za zajištění toho, že žádný obchod, který uzavřou, nezahrnuje zakázané cenné papíry.

3. Je správné, že zákaz uvedený v článku 5e nařízení Rady (EU) č. 833/2014 se nevztahuje na situaci, kdy by po 12. dubnu 2022 ruský občan nebo fyzická osoba s bydlištěm v Rusku nebo právnická osoba, subjekt či orgán usazený v Rusku požádali centrálního depozitáře o poskytnutí nových služeb pro stávající cenné papíry vydané před 12. dubnem 2022?
Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Je to správně. Zákaz se vztahuje pouze na převoditelné cenné papíry vydané po 12. březnu 2008. duben 2022. Zákazy stanovené v dalších článcích nařízení Rady (EU) č. 833/2014 by však měly být posuzovány případ od případu, například v článcích 5 a 5b. Mohou vyvstat praktické otázky týkající se zaměnitelnosti cenných papírů, na které se zákaz nevztahuje, s cennými papíry, na které se zákaz vztahuje. Účastníci trhu nesou odpovědnost za zajištění toho, že žádný obchod, který uzavřou, nezahrnuje zakázané cenné papíry.

4. Jak může centrální depozitář uplatnit článek 5e nařízení Rady č. 833/2014, pokud účty cenných papírů otevřené u centrálního depozitáře neidentifikují podkladové klienty, ale pouze uschovatele?
Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Centrální depozitáře využijí všechny relevantní informace, které mají k dispozici, aby zajistily, že mohou určit, zda jsou podkladovými klienty ruští státní příslušníci nebo fyzické osoby s bydlištěm v Rusku nebo právnické osoby, subjekty či orgány usazené v Rusku. Centrální depozitáře v tomto ohledu v rámci svých možností rovněž spolupracují se svými účastníky.

5. Na jakém základě by měl centrální depozitář provádějící prvotní evidenci cenných papírů (notářská služba) ověřovat, na čí účet byly cenné papíry vydány? Mohou centrální depozitáře při ověřování vycházet z prohlášení/prohlášení emitenta? *Poslední aktualizace: 26. dubna 2022*

Centrální depozitáře využijí všechny relevantní informace, které mají k dispozici, aby zajistily, že mohou určit, zda jsou podkladovými klienty ruští státní příslušníci nebo fyzické osoby s bydlištěm v Rusku nebo právnické osoby, subjekty či orgány usazené v Rusku. Centrální depozitáře v tomto ohledu v rámci svých možností rovněž spolupracují se svými účastníky.

6. Budou se v případě centrálních depozitářů s účty koncových investorů, tj. v případě, že skutečný majitel cenných papírů může mít účet cenných papírů přímo u centrálního depozitáře, omezující opatření vztahovat na poskytování služeb centrálního depozitáře těmto majitelům účtů cenných papírů, i když nejsou účastníky?
Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Ano, omezující opatření se použijí. Článek 5e neomezuje poskytování služeb účastníkům.

7. Budou pro centrální depozitáře s účty koncových investorů omezující opatření znamenat zákaz otevření nového účtu cenných papírů skutečného majitele po 12. dubnu 2022 pro osobu nebo subjekt, na které se vztahuje zákaz stanovený v článku 5e nařízení Rady č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Ano, protože by se jednalo o poskytování služby uvedené v příloze nařízení (EU) č. 909/2014 osobě, na kterou se vztahuje zákaz stanovený v článku 5e nařízení Rady č. 833/2014.

8. Zakážou omezující opatření centrálním depozitářům s účty koncových investorů zřídit po 12. dubnu 2022 nový účet jmenovitých (souhrnných) cenných papírů pro osobu, na kterou se vztahuje zákaz stanovený v článku 5e nařízení Rady č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Ano, protože by se jednalo o poskytování služby uvedené v příloze nařízení (EU) č. 909/2014 osobě, na kterou se vztahuje zákaz stanovený v článku 5e nařízení Rady č. 833/2014.

9. Vztahuje se pojem "jakékoli služby" v článku 5e nařízení Rady č. 833/2014 pouze na základní služby, nebo i na doplňkové služby? Vztahuje se článek 5e nařízení Rady č. 833/2014 také na doplňkové služby poskytované centrálními depozitáři podle samostatných nařízení, například jako registry obchodních údajů podle nařízení (EU) č. 648/2012 nebo nařízení (EU) 2015/2365, poskytování služeb jako ARM nebo vydávání kódů LEI?
Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Pokud je služba definována v příloze nařízení (EU) č. 909/2014, vztahuje se na ni zákaz stanovený v článku 5e nařízení Rady č. 833/2014. To může přesahovat rámec "základních služeb".

10. Mohou centrální depozitáře poskytovat služby osobám, na které se vztahují omezení stanovená v článku 5e nařízení Rady č. 833/2014, pokud jde o podnikové akce, jako je vydání nových akcií cenného papíru, který byl vydán v centrálním depozitáři před 12. dubnem 2022?
Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Poskytování služeb souvisejících s emisí nových akcií by se rovnalo poskytování služeb v souvislosti s novými převoditelnými cennými papíry. Po 12. dubnu 2022 centrální depozitáře takové služby poskytovat nebudou.

11. Zakazuje článek 5e nařízení Rady 833/2014 centrálnímu depozitáři udělit přístup novému účastníkovi, pokud je tento účastník osobou nebo subjektem, na který se vztahuje zákaz stanovený v článku 5e nařízení Rady 833/2014? *Poslední aktualizace: 26. dubna 2022*

Článek 5e to *sám o sobě* nezakazuje, pokud centrální depozitář poskytuje služby pouze ve vztahu k převoditelným cenným papírům vydaným před 12. dubnem 2022. Upozorňujeme však, že článek 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 to může zakazovat ve vztahu k některým určeným osobám a subjektům v přílohách III, V, VI, XII a XIII. Poskytnutím přístupu novému účastníkovi by se skutečně mělo za to, že centrální depozitář přímo či nepřímo poskytuje investiční služby nebo pomoc při vydávání převoditelných cenných papírů nebo s nimi jinak nakládá.

12. Vztahují se omezující opatření podle článku 5e nařízení Rady č. 833/2014 na státní příslušníky členského státu, kteří mají povolení k dočasnému nebo trvalému pobytu v Rusku?
Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Ne, nemají. Článek 5e odst. 2 výslovně stanoví, že odstavec 1 se nevztahuje na státní příslušníky členského státu.

13. Měli bychom uplatňovat odlišný přístup k pokynům k převodu cenných papírů bez výměny hotovosti (tj. bezúplatně) ve srovnání s pokyny k úplatnému převodu cenných papírů? Byl by rozdíl, pokud by ruská strana přijímala cenné papíry nebo hotovost (v závislosti na tom, zda jde o pokyn k nákupu nebo prodeji cenných papírů)?
Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Jediným rozdílem, pokud jde o příkazy k převodu cenných papírů bez výměny hotovosti (tj. bezúplatné) ve srovnání s příkazy k úplatnému převodu cenných papírů, je použití článku 5b nařízení Rady (EU) č. 833/2014 v souvislosti s příkazy k úplatnému převodu cenných papírů.

Platby účastníků centrálnímu depozitáři za vypořádání transakcí, na které se nevztahují omezující opatření stanovená v nařízení Rady (EU) č. 833/2014, by však měly být považovány za platby, na které se vztahuje výjimka stanovená v čl. 5b odst. 3. Pokud je protistranou přechodu, která přijímá platbu v hotovosti, ruský státní příslušník nebo fyzické osoby s bydlištěm v Rusku nebo právnické osoby, subjekty či orgány usazené v Rusku, použije se ustanovení článku 5b nařízení Rady (EU) č. 833/2014 na jakýkoli převod hotovosti z účtu, na který byla připsána v návaznosti na vypořádání transakce.

14. Je přijímání vkladů od ruských státních příslušníků nebo fyzických osob s bydlištěm v Rusku nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů usazených v Rusku pro centrální depozitáře povoleno, pokud celková hodnota vkladů fyzické nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu přijímajícího vklad přesahuje 100 000 EUR na úvěrovou instituci (článek 5b)? Vztahuje se zákaz uvedený v článku 5b nařízení Rady č. 833/2014 na platby výnosů spojených s cennými papíry, na které se nevztahují sankce, přesahující hodnotu 100 000 EUR vybraných/přijatých jménem klientů, na které se vztahují sankce?
Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Zákaz stanovený v článku 5b se vztahuje i na centrální depozitáře. Pokud je protistranou transakce ruský státní příslušník nebo fyzické osoby s bydlištěm v Rusku nebo právnické osoby, subjekty či orgány usazené v Rusku, použije se článek 5b na jakýkoli převod hotovosti z účtu, na který byla připsána po vypořádání transakce. Upozorňujeme, že platby, které účastníci provádějí centrálnímu depozitáři za účelem vypořádání nezakázaného přeshraničního obchodu se zbožím a službami podle nařízení Rady (EU) č. 833/2014, by nicméně měly být považovány za platby, na které se vztahuje výjimka stanovená v čl. 5b odst. 3.

Zákaz se vztahuje i na výplatu příjmů spojených s nesankcionovanými cennými papíry, jako jsou dividendy.

15. Je povoleno vypořádání obchodů s cennými papíry, na které se vztahuje čl. 5 odst. 1 až 4 nařízení Rady (EU) č. 833/2014? Vztahuje se na cenné papíry, které byly vydány v období od 1. srpna 2014 do 12. dubna 2022?
Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Centrální depozitáře musí dodržovat omezení stanovená v čl. 5 odst. 1 až 4. Vypořádání cenných papírů vydaných před 26. únorem 2022 je zakázáno u cenných papírů vydaných subjekty uvedenými v přílohách, pokud mají splatnost delší než 90 dnů a byly vydány mezi 1. srpnem 2014 a 12. zářím 2014, jakož i u cenných papírů se splatností delší než 30 dnů, pokud byly vydány mezi 12. zářím 2014 a 12. dubnem 2022. Vypořádání těchto transakcí by skutečně představovalo investiční služby.

16. Vztahuje se článek 5e nařízení Rady (EU) č. 833/2014 pouze na transakce na primárním trhu, nebo i na sekundárním trhu?
Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Na transakce na primárním i sekundárním trhu se vztahuje článek 5e.

17. Zatímco zákaz kotování v čl. 5 odst. 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 se vztahuje na všechny právnické osoby, subjekty nebo orgány se sídlem v Rusku a s více než 50 % veřejným vlastnictvím, čl. 5 písm. e) o poskytování služeb ze strany Centrální depozitáře cenných papírů Unie se vztahují na všechny emitenty, kteří jsou ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku, nebo na všechny právnické osoby, subjekty nebo orgány usazené v Rusku. Praktickým důsledkem je, že zatímco ruské společnosti, které nejsou ve vlastnictví státu, by mohly požádat o kótování v obchodním systému podle čl. 5 odst. 5, ve skutečnosti je to znemožněno tím, že nemohou mít své cenné papíry registrovány v centrálním depozitáři. Je tento výklad správný?
Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Zákaz uvedený v článku 5e se skutečně vztahuje na služby poskytované centrálními depozitáři jakémukoli ruskému státnímu příslušníkovi nebo fyzické osobě s bydlištěm v Rusku nebo jakékoli právnické osobě, subjektu nebo orgánu usazenému v Rusku v souvislosti s převoditelnými cennými papíry vydanými po 12. dubnu 2022.

Centrálním depozitářům je proto zakázáno poskytovat služby ruským emitentům v souvislosti s cennými papíry vydanými po 12. dubnu 2022. Tím je de facto omezena možnost ruských emitentů přistoupit k prvotní evidenci cenných papírů v EU.

18. Chápeme správně, že podle článku 5e nařízení č. 833/2014 se na osobu z EU, která je většinově vlastněna nebo ovládána osobou se sídlem v Rusku, nevztahuje obecné omezení služeb centrálních depozitářů cenných papírů (CDCP) ve vztahu k převoditelným cenným papírům vydaným po 12. dubnu 2022? Konkrétněji, vztahuje se omezení podle článku 5e na účelově založenou společnost (SPV) se sídlem v členském státě EU, která je však vlastněna ruskou společností?
Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Přísně vzato, na osoby z EU se zákaz poskytování služeb CDCP podle článku 5e nařízení Rady č. 833/2014 skutečně nevztahuje. V daném případě je však velmi pravděpodobné, že z poskytování služeb centrálního depozitáře by ve skutečnosti měl prospěch ruský subjekt, neboť vlastní SPV se sídlem v EU. Tak by tomu bylo například v případě, že by SPV vydával cenné papíry jménem své ruské mateřské společnosti. V důsledku toho by takové schéma vedlo k obcházení omezení podle článku 5e, což je podle článku 12 nařízení Rady č. 833/2014 zakázáno.

19. Podléhá ruský Národní depozitář cenných papírů (NSD) sankčnímu režimu EU?

Poslední aktualizace: 16. června 2022

Národní depozitář byl zařazen na seznam subjektů, jejichž finanční prostředky a hospodářské zdroje musí být zmrazeny, v příloze I nařízení Rady č. 269/2014.

20. V situaci, kdy evropský investiční podnik vlastní akcie neruských emitentů, které jsou v současné době drženy v ruském národním systému cenných papírů Depozitář (NSD), je převod těchto akcií z NSD do centrálního depozitáře cenných papírů se sídlem v EU povolen podle nařízení Rady 833/2014?

Poslední aktualizace: 30. června 2023

Podle článků 5e a 5f je centrálním depozitářům cenných papírů EU zakázáno poskytovat jakékoli služby týkající se převoditelných cenných papírů vydaných po 12. dubnu 2022, prodávat převoditelné cenné papíry denominované v jakékoli úřední měně členského státu vydané po 12. dubnu 2022 nebo denominované v jakékoli jiné měně vydané po 6. srpnu 2023 nebo podílové jednotky v subjektech kolektivního investování poskytujících expozici vůči takovým cenným papírům ruským státním příslušníkům nebo fyzickým osobám s bydlištěm v Rusku nebo právnickým osobám, subjektům nebo orgánům usazeným v Rusku.

Vzhledem k tomu, že článek 5e se vztahuje na všechny převoditelné cenné papíry vydané po 12. dubnu 2022 a článek 5f se vztahuje na všechny převoditelné cenné papíry znějící na jakoukoli úřední měnu členského státu vydané po 12. dubnu 2022 nebo znějící na jakoukoli jinou měnu vydané po 6. srpnu 2023 , nemá skutečnost, že dotčené akcie jsou vydány neruskými státními příslušníky, vliv na uplatňování těchto článků.

Centrální depozitáře EU by však měly posoudit, zda by v praxi převod těchto akcií představoval poskytování služeb centrálního depozitáře (ať už hlavních nebo doplňkových) nebo prodej převoditelných cenných papírů ruskému státnímu příslušníkovi nebo fyzické osobě s bydlištěm v Rusku nebo jakékoli právnické osobě, subjektu nebo orgánu usazenému v Rusku. Centrální depozitáře EU musí zejména posoudit, zda národní depozitář působí pouze jako uschovatel ve vztahu k těmto cenným papírům, nebo zda poskytuje některé služby, jako jsou služby centrálního vedení nebo vedení účtů cenných papírů v souvislosti se službou vypořádání, jak je uvedeno v oddílech A a B přílohy nařízení CSDR, což by mohlo znamenat, že po převodu by centrální depozitáře EU poskytovaly tyto služby také klientům.

V takovém případě musí centrální depozitáře EU použít všechny relevantní informace, které mají k dispozici, aby zajistily, že mohou určit, zda jsou podkladovými klienty ruští státní příslušníci nebo fyzické osoby s bydlištěm v Rusku nebo právnické osoby, subjekty či orgány usazené v Rusku. Centrální depozitáře musí v tomto ohledu v rámci možností spolupracovat i se svými účastníky.

Současně se na NSD vztahuje zmrazení majetku a zákaz poskytovat finanční prostředky nebo hospodářské zdroje ve prospěch NSD podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014. Proto se prosím podívejte také na často kladené otázky č. 21.

Upozorňujeme rovněž, že článek 5b, který zakazuje přijímat jakékoli vklady přesahující 100 000 EUR od ruských státních příslušníků nebo fyzických osob s bydlištěm v Rusku nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů usazených v Rusku nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů usazených mimo Unii, jejichž vlastnická práva jsou přímo nebo nepřímo vlastněna z více než 50 % ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku, se v této situaci nepoužije, protože článek 1k vylučuje cenné papíry z definice vkladů.

21. Je možné provést transakci prostřednictvím ruského Národního depozitáře cenných papírů (NSD)?
Poslední aktualizace: 12. srpna 2022

Ze zařazení NSD do přílohy I nařízení Rady (EU) č. 269/2014 ve spojení s čl. 2 odst. 2 tohoto právního aktu vyplývá, že již není možné dát pokyn k jakékoli transakci, která by mohla přímo či nepřímo vést k jakémukoli poplatku splatnému ve prospěch NSD nebo k jakýmkoli jiným finančním prostředkům či hospodářským zdrojům ve prospěch NSD. Proto jsou zakázány všechny činnosti, které přímo či nepřímo zahrnují úhradu poplatku NSD nebo poskytnutí jakýchkoli jiných finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů NSD nebo v jeho prospěch. Podle čl. 2 odst. 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 lze pokračovat v činnostech, které jinak nepodléhají sankcím a jejichž přímým nebo nepřímým důsledkem nejsou poplatky nebo jiné finanční prostředky či hospodářské zdroje, které NSD získává nebo využívá. Upozorňujeme, že "finanční prostředky" a "hospodářské zdroje" jsou v nařízení Rady (EU) č. 269/2014 definovány široce.

Současně musí být podle čl. 2 odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 zmrazen veškerý majetek, který NSD vlastní, drží nebo ovládá. To zahrnuje finanční prostředky i hospodářské zdroje, které z něj pocházejí. V této souvislosti viz stanovisko Komise ze dne 4. července 2019, které v podobném scénáři uvádí, že finanční prostředky osoby nekótované na burze, které jsou uloženy v bance kótované na burze, nebo dokonce jen převedeny do této banky, lze považovat za "držené", byť dočasně, danou bankou kótovanou na burze. Ustanovení čl. 2 odst. 1 nevyžaduje minimální dobu držení peněžních prostředků kotovanou osobou. To znamená, že pokud jde o příchozí převody z NSD, bude možné požádat příslušný vnitrostátní orgán o povolení uvolnit tyto prostředky za podmínek, které považuje za vhodné, na základě odchylky předpokládané v článku 6 nařízení Rady (EU) č. 269/2014, která se týká platby provedené osobou uvedenou na seznamu na základě smlouvy uzavřené před datem, kdy byla tato osoba uvedena na seznamu.

22. Je možné konvertovat depozitní certifikáty (DR) ruských emitentů na podkladové akcie?

Poslední aktualizace: 24. července 2024

Na konverzi DR by se pravděpodobně podílel NSD, subjekt uvedený v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014. V důsledku tohoto zařazení musí být zmrazeny veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které NSD patří, které vlastní, drží nebo ovládá, a nelze mu přímo ani nepřímo poskytnout žádné finanční prostředky ani hospodářské zdroje. Viz také často kladené otázky č. 21.

Pokud se NSD podílí na konverzi DR, je možné, že i v případě formálního upuštění od některých poplatků dojde v důsledku konverze k přímému nebo nepřímému zpřístupnění finančních prostředků a hospodářských zdrojů NSD nebo v jeho prospěch (např. z poplatků za vypořádání účtovaných třetím osobám) - což je zakázáno.

Nicméně je třeba poznamenat, že čl. 6b odst. 5 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 umožňuje vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž povolit uvolnění některých zmrazených finančních prostředků náležejících NSD nebo zpřístupnění určitých finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů pro NSD, pokud jsou tyto finanční prostředky nebo hospodářské zdroje nezbytné pro ukončení činnosti NSD do 7. ledna 2023.

Konverze v každém případě znamená, že držitelé DR se musí stát přímými držiteli podkladových akcií, což nutí zahraniční investory k přímé účasti na ruském trhu a vystavuje je uplatňování ruského práva. Ruské právo vyžaduje zejména otevření bankovního účtu v Rusku. V případě, že by ruské banky tuto operaci přijaly, finanční prostředky by pravděpodobně zůstaly zablokovány na účtu typu C. Zároveň je řada ruských bank uvedena v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014, resp. se jich týkají opatření v nařízení Rady (EU) č. 833/2014. Celkově to znamená, že v praxi může být pro investory z EU nemožné splnit ruské požadavky na konverzi a následně získat přístup ke svým cenným papírům.

23. Je možné na základě výjimky stanovené v čl. 6 písm. b) bodu 5aa nařízení Rady (EU) č. 269/2014 provést konverzi depozitních certifikátů na základě povolení uděleného příslušnými vnitrostátními orgány členských států po 25. prosinci 2023?

Poslední aktualizace: 24. července 2024

Ano. Čl. 6 písm. b) bod 5aa nařízení Rady (EU) č. 269/2014 umožnil NCA udělit do 25. prosince 2023 povolení umožnit státním příslušníkům nebo rezidentům členského státu nebo subjektu usazenému v Unii konverzi depozitního certifikátu s ruským podkladovým cenným papírem drženým u NSD za účelem prodeje podkladového cenného papíru a zpřístupnění finančních prostředků spojených s konverzí depozitního certifikátu a s prodejem podkladového cenného papíru přímo nebo nepřímo tomuto subjektu v Rusku.

V případě žádostí podaných před 25. zářím 2023 a schválených příslušnými vnitrostátními orgány členských států před 25. prosincem 2023 lze konverzi depozitních certifikátů provést po 25. prosinci 2023.

24. Je povoleno provést "bezúplatný" převod ruských akcií, na které se nevztahují sankce, mezi dvěma podúčty otevřenými ve stejných finančních institucích EU nebo ve stejném centrálním depozitáři cenných papírů?
Poslední aktualizace: 24. července 2024

Ano, za určitých podmínek. Bezúplatný převod ruského cenného papíru, na který se nevztahují sankce, mezi dvěma protistranami s podúčty otevřenými ve stejné finanční instituci nebo ve stejném centrálním depozitáři cenných papírů není zakázán za předpokladu, že:

- transakce se neúčastní žádná určená osoba;

- Neexistuje žádné omezení, pokud jde o obchodování s ruskými bezpečnostními opatřeními; - transakce nezahrnuje úhradu žádného poplatku NSD.

V takovém případě by NSD nebyly poskytnuty žádné finanční prostředky a NSD by nebyl zaslán žádný konkrétní pokyn ani informace, proto operace není zakázána.

25. Je povoleno převádět nebo prodávat DR s ruskými podkladovými cennými papíry na sekundárním trhu bez konverze?
Poslední aktualizace: 24. července 2024

Ano, za určitých podmínek. Převod nebo prodej depozitních certifikátů s ruskými podkladovými cennými papíry vedenými u NSD na sekundárním trhu není zakázán, pokud se transakce netýká žádné osoby nebo subjektu uvedeného v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014 ani z ní neplyne žádný prospěch.

Za této podmínky transakce nevyvolává žádné pohyby v účetnictví NSD ani nevede k poskytnutí finančních prostředků NSD, a proto operace není zakázána.

26. Mohou se osoby a subjekty z EU účastnit systému "výměny aktiv", který by byl prováděn v rámci ruského prezidentského dekretu 844?
Poslední aktualizace: 24. července 2024

Ne. Osobám a subjektům z EU by bylo zakázáno účastnit se schématu "výměny aktiv" z důvodu zapojení NSD, subjektu uvedeného v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014. V důsledku tohoto zařazení musí být zmrazeny veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které NSD patří, které vlastní, drží nebo ovládá, a nelze mu přímo ani nepřímo poskytnout žádné finanční prostředky ani hospodářské zdroje. Viz také často kladené otázky č. 21.

Komise si je vědoma, že 22. března 2024 zahájilo Rusko v rámci prezidentského dekretu č. 844 provádění systému "výměny aktiv". Tento systém umožní ruským retailovým investorům

předkládat nabídky na výměnu západních cenných papírů, které jsou v současné době zmrazeny na účtech NSD v centrálních depozitářích cenných papírů (CDCP) v EU, za finanční prostředky "nepřátelských" investorů, které jsou v Rusku blokovány na účtech typu C.

8. PRODEJ CENNÝCH PAPÍRŮ

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 5f NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Vztahuje se zákaz uvedený v článku 5f nařízení Rady č. 833/2014 i na převoditelné cenné papíry vydané soukromými společnostmi, nebo by měl být vykládán tak, že se vztahuje pouze na převoditelné cenné papíry vydané veřejnými společnostmi?
Poslední aktualizace: 30. června 2023

Zákaz stanovený v článku 5f nařízení Rady č. 833/2014 se vztahuje na převoditelné cenné papíry vydané veřejnými i soukromými společnostmi. Účelem tohoto ustanovení je zabránit obcházení ostatních zákazů refinancování stanovených v nařízení tím, že se omezí přístup jakékoli fyzické nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu v Rusku k cenným papírům znějícím na úřední měnu členského státu.

2. Vztahuje se zákaz uvedený v článku 5f nařízení Rady č. 833/2014 na prodej převoditelných cenných papírů neruským subjektům, které vlastní ruský státní příslušník nebo fyzická osoba s bydlištěm v Rusku?
Poslední aktualizace: 2. května 2022

Zákaz uvedený v článku 5f se vztahuje pouze na prodej převoditelných cenných papírů ruským státním příslušníkům nebo fyzické osobě s bydlištěm v Rusku nebo jakékoli právnické osobě, subjektu nebo orgánu usazenému v Rusku. Přísně vzato se nevztahuje na subjekty vlastněné ruskými státními příslušníky nebo fyzickými osobami s bydlištěm v Rusku, pokud jsou tyto subjekty registrovány v jiné zemi než v Rusku.

Toto ustanovení by však mělo být vykládáno ve spojení s článkem 12 nařízení Rady č. 833/2014, který zakazuje vědomou a úmyslnou účast na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů uvedených v tomto nařízení. Hospodářské subjekty z EU by proto měly vynaložit zvýšenou péči, aby se ujistily, že neprodávají cenné papíry denominované v oficiální měně členského státu subjektu vlastněnému ruským státním příslušníkem nebo fyzickou osobou s bydlištěm v Rusku.

3. Vztahuje se zákaz uvedený v článku 5b nařízení Rady č. 833/2014 na prodej podílových jednotek subjektů kolektivního investování, jejichž portfolio zahrnuje po 12. dubnu 2022 nově vydané převoditelné cenné papíry denominované v úřední měně členského státu, bez ohledu na procentní podíl, který představují na aktivech fondu?
Poslední aktualizace: 2. května 2022

Tento zákaz platí bez ohledu na procentní podíl převoditelných cenných papírů vydaných po 12. dubnu 2022, které jsou denominovány v úřední měně členského státu. Jinými slovy, jakékoli vlastnictví, investice nebo "expozice" vůči převoditelným cenným papírům vydaným po 12. dubnu 2022 prostřednictvím podílových jednotek v subjektech kolektivního investování vede k tomu, že tyto podílové jednotky v subjektech kolektivního investování spadají do oblasti působnosti tohoto zákazu.

4. Pokud podílník vlastní podílové jednotky subjektu kolektivního investování s expozicí vůči převoditelným cenným papírům v působnosti čl. 5f odst. 1, vztahuje se zákaz uvedený v čl. 5f odst. 1 na situaci, kdy podílník prodá své podílové jednotky osobám, na které se zákaz vztahuje, tj. pokud se jedná o již existující podílové jednotky?
Poslední aktualizace: 2. května 2022

Ano, vztahuje se na tuto situaci, pokud podílové jednotky poskytují expozici vůči převoditelným cenným papírům denominovaným v jakékoli úřední měně členského státu vydané po 12. dubnu 2022.

5. Vztahuje se zákaz podle čl. 5f odst. 1 také na prodej akcií subjektů kolektivního investování, což by mohl být případ fondů alternativního investování?
Poslední aktualizace: 2. května 2022

Ano, je to tak.

6. Je přidělování bezplatných akcií bankami EU svým ruským zaměstnancům v rámci systémů pohyblivé složky odměny zakázáno podle článku 5f nařízení Rady č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 2. května 2022

V rámci kompenzačního schématu se transakce nepovažuje za prodej cenných papírů. Jako taková by nespadala do působnosti článku 5f.

7. Spadají členské podíly vzájemných nebo družstevních bank do oblasti působnosti čl. 5f nařízení Rady č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 2. května 2022

Vzhledem k tomu, že členské podíly družstevních záložen nebo družstevních bank nejsou obchodovatelné na kapitálových trzích, nelze je považovat za "převoditelné cenné papíry" ve smyslu čl. 1 písm. f) nařízení 833/2014. Proto nespadají do oblasti působnosti článku 5f nařízení Rady č. 833/2014.

8. Existuje dostatečný právní základ pro odmítnutí schválení prospektu, pokud NCA zjistí zakázaný vztah a má podezření na možné porušení právních předpisů o sankcích?
Poslední aktualizace: 23. května 2022

Vydání prospektu je způsob, jak zpřístupnit finanční prostředky a ekonomické zdroje. Má se za to, že porušení sankcí EU, zejména podle nařízení Rady (EU) č. 833/2014, nařízení Rady (ES) č. 765/2006 a nařízení Rady (EU) č. 269/2014, může představovat dostatečný právní základ pro to, aby příslušný vnitrostátní orgán odmítl schválení prospektu. Je na příslušném vnitrostátním orgánu jakožto donucovacím orgánu, aby rozhodl, zda je toto rozhodnutí vhodné k provedení nařízení o sankcích.

V případě podezření na porušení by si měl příslušný vnitrostátní orgán vyžádat další informace a písemné potvrzení emitenta cenných papírů, které jsou předmětem prospektu, že nedochází k porušení právních předpisů o sankcích, aby se mohl přesvědčit, že může prospekt schválit.

9. Do jaké míry jsou NCA povinny dohlížet na sankce týkající se nepřímého toku finančních prostředků sankcionovaným subjektům a osobám, které vyplývají z transakcí zahrnujících schválený prospekt?

Poslední aktualizace: 23. května 2022

Rozhodnutí Rady je závazné pro všechny členské státy a nařízení Rady o sankcích jsou přímo závazná v celém rozsahu a přímo použitelná ve všech členských státech. Vztahují se na všechny osoby podléhající jurisdikci členského státu. To zahrnuje fyzické osoby, právnické osoby založené podle práva členského státu a osoby podnikající v EU.

Nařízeními Rady se v právu EU provádějí opatření stanovená v rozhodnutí. Podle článků 8 a 9 nařízení č. 833/2014, článků 9 a 9a nařízení Rady (ES) č. 765/2006 a článků 15 a 16 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 členské státy stanoví pravidla pro sankce za porušení ustanovení těchto nařízení, přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich provádění a určí příslušné orgány pro účely těchto nařízení.

Proto se má za to, že pokud se příslušné orgány domnívají, že dochází k porušování nebo obcházení sankcí, měly by přijmout příslušná opatření.

10. Může banka, která odkoupila fakturu od osoby uvedené na seznamu (věřitele), v případě faktoringového financování obdržet úhradu faktury od dlužníka z EU?

Poslední aktualizace: 14. června 2022

V případě faktoringového financování je třeba zvážit tři možné scénáře:

- Banka EU koupila faktury před zařazením na seznam: je možné, že jedná v dobré víře, ale příslušné vnitrostátní orgány musí věnovat pozornost možnému riziku obcházení, které je zakázáno podle článku 9 nařízení Rady 269/2014 a článku 12 nařízení Rady 833/2014. Tak by tomu bylo v případě, že by banka nakupovala faktury vědomě a záměrně, společně s osobou uvedenou na seznamu. Rovněž v případě, že by před zařazením na seznam nebyly uzavřeny všechny formality faktoringové transakce, bylo by bance z EU znemožněno uzavřít zbývající formality a následně vymáhat pohledávku od dlužníka

- Banka z EU koupila faktury až po zařazení na seznam: pak dochází k přímému porušení čl. 2 odst. 2 nařízení Rady č. 269/2014 ze strany banky, a pokud jde o dlužníka z

EU, existuje vyšší pravděpodobnost porušení (nepřímé zpřístupnění finančních prostředků osobě uvedené na seznamu) nebo obcházení.

- Banka, která není z EU, koupila faktury před nebo po uvedení na burzu: pokud se na ni nevztahují sankce EU (viz doložky o příslušnosti), není vůči ní příslušnost. Pokud však faktury koupila banka mimo EU po uvedení na seznam, dlužník z EU by nemohl bance mimo EU zaplatit, pokud by tím přímo či nepřímo zpřístupnil finanční prostředky osobě uvedené na seznamu.

9. SPECIALIZOVANÉ SLUŽBY ZASÍLÁNÍ FINANČNÍCH ZPRÁV

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 5h NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Na které banky se vztahuje zákaz poskytovat specializované služby zasílání finančních zpráv?

Poslední aktualizace: 28. února 2023

Článek 5h nařízení Rady č. 833/2014 zakazuje poskytování specializovaných služeb zasílání finančních zpráv, které se používají k výměně finančních údajů, právnickým osobám, subjektům nebo orgánům uvedeným v příloze XIV nebo jakékoli právnické osobě, subjektu nebo orgánu usazenému v Rusku, jehož vlastnická práva jsou přímo nebo nepřímo vlastněna z více než 50 % subjektem uvedeným v příloze XIV.

2. Některé ruské banky mají zakázáno využívat specializované služby zasílání finančních zpráv poskytovatelů z EU (také uváděno jako "zákaz SWIFT"). Bylo by porušením nebo obcházením tohoto zákazu, kdyby se tyto banky uchýlily k jiným způsobům komunikace, aby kompenzovaly své odloučení od specializované sítě služeb zasílání zpráv, jako je síť "SWIFT"?

Poslední aktualizace: 28. února 2023

Zákazy obsažené v nařízeních EU o sankcích musí dodržovat hospodářské subjekty z EU - jak na území Unie, tak mimo něj - nebo jakýkoli hospodářský subjekt při jakékoli činnosti prováděné zcela nebo zčásti na území Unie. V tomto konkrétním případě se přímý zákaz poskytování služeb finančních zpráv těmto bankám vztahuje na poskytovatele služeb finančních zpráv v EU nebo poskytovatele působící v EU, jako je S.W.I.F.T. SC (SWIFT), a nikoli na oddělené ruské banky. To znamená, že transakce pro nesankční obchod jsou stále povoleny s bankami odpojenými od sítě SWIFT ("de-SWIFTed"), na které se nevztahuje zmrazení aktiv podle nařízení Rady (EU) 269/2014, pokud se při potvrzování platebních příkazů spoléhají na jiné prostředky (tj. nespecializované služby zasílání finančních zpráv), jako je papír, fax a e-mail.

Podle článku 12 nařízení Rady č. 833/2014 však žádný poskytovatel služeb zasílání finančních zpráv, který je povinen dodržovat sankce EU, nemůže tento zákaz obcházet (tj. vytvořit systém, který pod rouškou formálního zdání zákonnosti umožňuje příslušné bance vyhnout se prvkům porušení daného omezení).

3. Vztahuje se zákaz poskytovat specializované služby zasílání finančních zpráv některým ruským bankám také na dceřiné společnosti a pobočky těchto bank, které se nacházejí mimo Rusko?

Poslední aktualizace: 28. února 2023

Článek 5h nařízení Rady č. 833/2014 zakazuje poskytování specializovaných služeb zasílání finančních zpráv, které se používají k výměně finančních údajů, právnickým osobám, subjektům nebo orgánům uvedeným v příloze XIV nebo jakékoli právnické osobě, subjektu nebo orgánu usazenému v Rusku, jehož vlastnická práva přímo nebo nepřímo vlastní z více než 50 % subjekt uvedený v příloze XIV.

Proto se tento zákaz vztahuje i na banky v Rusku, jejichž vlastnická práva přímo nebo nepřímo vlastní z více než 50 % subjekt uvedený v příloze XIV.
Dceřiné společnosti těchto bank v EU nebo v jiných zemích mimo Rusko mají od ruské mateřské společnosti oddělenou právní subjektivitu. Tyto dceřiné společnosti se považují za společnosti založené podle práva příslušného členského státu nebo třetí země. Proto se na ně omezení nevztahuje.

Pobočky ruské mateřské společnosti nemají samostatnou právní subjektivitu a jsou považovány za subjekty usazené v Rusku. Zákaz se tedy vztahuje na pobočky úvěrových institucí uvedených v příloze XIV, které se nacházejí mimo Rusko. Poskytovatelé, kteří musí dodržovat sankce EU, by jim proto neměli nabízet specializované služby zasílání finančních zpráv.

4. Vztahuje se na výzvy k dodatkové úhradě výjimka ze zákazu poskytovat specializované služby zasílání finančních zpráv?
Poslední aktualizace: 28. února 2023

Ne, ze zákazu poskytovat specializované služby zasílání finančních zpráv neexistují žádné výjimky. Je proto zakázáno ji používat i pro zprávy o výzvě k dodatkové úhradě vyměňované s ruskými bankami, na které se tento zákaz vztahuje.#

10. BANKOVKY ČLENSKÝCH STÁTŮ

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 5i NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Týká se zákaz dodávání bankovek v jakékoli oficiální měně členského státu pouze fyzických bankovek nebo zahrnuje i převody prostřednictvím bankovních účtů?

Poslední aktualizace: 20. dubna 2022

Omezení zavedená pro bankovky denominované v jakékoli úřední měně členského státu se týkají fyzických bankovek a nevztahují se na převody prostřednictvím bankovních účtů, pokud se na ně nevztahují jiná omezení (např. převody osobám uvedeným na seznamu nebo převody prostřednictvím banky uvedené na seznamu).

2. Jak by měla být vykládána výjimka ze zákazu vývozu bankovek denominovaných v jakékoli oficiální měně členského státu do Ruska pro osobní potřebu?

Poslední aktualizace: 1. srpna 2025

Cílem zákazu vývozu bankovek znějících na jakoukoli oficiální měnu členského státu do Ruska je zabránit ruské vládě, její centrální bance a fyzickým či právnickým osobám v Rusku v přístupu k bankovkám znějícím na jakoukoli oficiální měnu členského státu. Výjimka stanovená v tomto ustanovení, která umožňuje dodávku bankovek znějících na jakoukoli oficiální měnu členského státu pro osobní potřebu fyzických osob cestujících do Ruska nebo členů jejich nejbližších rodin cestujících s nimi, by měla být vykládána úzce.

V předběžném rozhodnutí ve věci C-246/24 (30. dubna 2025) ESD poznamenal, že pojem „osobní použití“ označuje použití pro osobní potřeby dotčených osob, na rozdíl mimo jiné od použití pro profesní, obchodní nebo investiční účely. Soud rozhodl, že vývoz bankovek v rámci výjimky pro osobní použití musí být určen k uspokojení vlastních základních nebo nezbytných potřeb těchto osob během jejich cestování a pobytu v Rusku.

Výjimka by proto neměla být používána pro obchodní, profesní ani investiční účely. To zahrnuje i případy, kdy ruské společnosti uzavírají svou činnost a vracejí se do Ruska s hotovostí patřící společnosti. Pokud jde o zaměstnance firem, které končí svou činnost a vracejí se a berou si s sebou úspory, neexistuje důvod, proč by Rusům mělo být umožněno repatriovat jejich úspory v Rusku.

Výjimku dále nelze použít k přenesení hotovosti známým, přátelům nebo rodičům, protože se omezuje na cestující. Stejná pravidla platí pro výdělečnou mzdu. Pokud se vývoz bankovek týká výdělečné mzdy, výjimka se použije pouze tehdy, je-li celková částka určená k vývozu nezbytná k uspokojení vlastních potřeb dotčených osob během jejich cesty a pobytu v Rusku. Je třeba zdůraznit, že toto opatření je dočasné a souvisí s agresí Ruska na Ukrajině.

3. "Vztahuje se zákaz uvedený v článku 5i na zlato, jiné měny než oficiální měny členského státu, cestovní šeky a bankovní šeky?"

Poslední aktualizace: 20. dubna 2022

Opatření se týká pouze bankovek denominovaných v jakékoli úřední měně členského státu. Proto se to netýká žádného z výše uvedených subjektů.

4. Očekává se, že finanční instituce budou sledovat používání bankomatů, omezovat zvyšování limitů pro výběry hotovosti z karet nebo omezovat používání karet?
Poslední aktualizace: 20. dubna 2022

Od finančních institucí se neočekává, že změní své postupy, ale že zvýší svou ostražitost a budou schopny odhalit náhlé zvýšení počtu výběrů/žádostí o bankovky.

5. Vztahuje se zákaz prodávat, dodávat, převádět nebo vyvážet bankovky denominované v jakékoli úřední měně členského státu do Ruska pouze na ruské státní příslušníky a fyzické osoby s bydlištěm v Rusku?
Poslední aktualizace: 20. dubna 2022

Ne, zákaz musí dodržovat každý, kdo by dodával bankovky do Ruska nebo pro použití v Rusku.

6. Je nutné zakázat výběr bankovek z bankovních účtů ruských klientů, jakož i jakékoli transakce výměny/prodeje bankovek v hotovosti ruským státním příslušníkům?
Poslední aktualizace: 20. dubna 2022

Ne, zákaz uvedený v článku 5i by neměl být vykládán tak, že zakazuje jakýkoli výběr bankovek členského státu z bankovních účtů ruského klienta nebo jakoukoli transakci výměny/prodej bankovek v hotovosti ruským státním příslušníkům. Zákaz se posuzuje případ od případu, a to i s přihlédnutím k výjimkám podle čl. 5i odst. 2 nařízení Rady č. 833/2014.

7. Vztahuje se zákaz také na dceřiné společnosti ruských subjektů a na subjekty jinak spojené s ruskou vládou v EU, jako jsou ruská velvyslanectví?
Poslední aktualizace: 20. dubna 2022

Zákaz se vztahuje na dceřiné společnosti ruských subjektů v rozsahu, v jakém existují důvody se domnívat, že by se bankovky dostaly k mateřským společnostem nebo jiným ruským subjektům. Při dodržování zákazu mají subjekty z EU povinnost výsledku.

Zákaz se v zásadě vztahuje na subjekty, jako jsou ruská velvyslanectví v Evropě, ale čl. 5i písm. b) stanoví výjimku pro oficiální účely těchto misí.

11. ÚVĚROVÝ RATING

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 5j NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. **Zahrnuje pojem "ratingové služby" všechny typy ratingů (včetně nevyžádaných a státních ratingů)?**
   Poslední aktualizace: 28. dubna 2022

V čl. 5j odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 ve znění nařízení Rady (EU) 2022/428 se stanoví, že "*od 15. dubna 2022 se zakazuje poskytovat ratingové služby ruským státním příslušníkům nebo fyzickým osobám s bydlištěm v Rusku nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům usazeným v Rusku"*. Mezi jednotlivými typy ratingů se nerozlišuje. Rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/430 navíc zdůrazňuje zákaz *"poskytování **jakýchkoli** ratingových služeb, jakož i přístupu k předplaceným službám v souvislosti s ratingovými činnostmi jakékoli ruské osobě nebo subjektu*".

Podle nařízení (ES) č. 1060/2009 (nařízení o ratingových agenturách) jsou "nevyžádané ratingy" ratingy přidělené ratingovou agenturou jinak než na žádost.

V čl. 3 odst. 1 písm. v) nařízení o ratingových agenturách se stanoví, že "ratingem státu" se rozumí: i) úvěrový rating, je-li hodnoceným subjektem *stát nebo regionální či místní orgán státu*; ii) úvěrový rating, je-li emitentem dluhu nebo finančního závazku, dluhového cenného papíru nebo jiného finančního nástroje *stát nebo regionální či místní orgán státu nebo účelová jednotka státu nebo regionálního či místního orgánu*". Vzhledem k tomu, že ruské státy zahrnuté v definici mají právní subjektivitu, vztahuje se na ně zákaz.

Klíčovým prvkem pro rozsah sankcí je skutečnost, zda je ratingová služba poskytována ***ruskému státnímu příslušníkovi nebo fyzické osobě s bydlištěm v Rusku nebo právnické osobě, subjektu či orgánu usazenému v Rusku***. Zda je toto kritérium splněno, vyžaduje věcné posouzení situace, které by mělo zohlednit článek 12 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, který stanoví, že je zakázána vědomá a úmyslná účast na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů uvedených v tomto nařízení.

2. **Zahrnuje pojem "ratingové služby" činnosti dohledu i nové emise? Zahrnuje pojem "ratingové služby" i jiné než ratingové služby, tj. je to více než "ratingové činnosti", jak jsou definovány v nařízení o ratingových agenturách?**
   Poslední aktualizace: 28. dubna 2022

Čl. 3 odst. 1 písm. o) nařízení o ratingových agenturách stanoví, že *"ratingovými činnostmi" se rozumí analýza údajů a informací a hodnocení, schvalování, vydávání a přezkoumávání úvěrových ratingů".*
V souladu s přílohou 1 oddílem B odst. 4 nařízení o ratingových agenturách *"může ratingová agentura poskytovat i jiné služby než vydávání ratingů (doplňkové služby)". Doplňkové služby služby nejsou*

součástí ratingových činností; zahrnují tržní prognózy, odhady ekonomických trendů, cenové analýzy a další obecné analýzy dat, jakož i související distribuční služby".

Ratingové služby jsou tedy širším pojmem než ratingové činnosti. První z nich zahrnuje také doplňkové služby nad rámec analýzy dat a informací a hodnocení, schvalování, vydávání a přezkoumávání úvěrových ratingů. Vzhledem k tomu, že činnosti dohledu a přezkumu mohou vést k zachování, změně nebo odebrání ratingu, spadají pod pojem ratingové služby.

Proto jsou zakázány i jakékoli služby zahrnující tržní prognózy, odhady ekonomických trendů, cenové analýzy a další obecné analýzy dat, jakož i související distribuční služby pro ruské státní příslušníky nebo fyzické osoby s bydlištěm v Rusku nebo právnické osoby, subjekty či orgány usazené v Rusku.

3. **Vztahuje se "přístup k jakýmkoli předplaceným službám v souvislosti s ratingovými činnostmi" na činnosti přidružených společností, např. distribuci ratingů?**
   Poslední aktualizace: 28. dubna 2022

V čl. 2 odst. 1 nařízení o ratingových agenturách se zdůrazňuje, že nařízení o ratingových agenturách *"se vztahuje na ratingy vydávané ratingovými agenturami registrovanými v Unii, které jsou zveřejňovány **nebo distribuovány formou předplatného**".* Předplatné je tedy jedním ze způsobů distribuce ratingů.

V čl. 5j odst. 2 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 ve znění nařízení Rady (EU) 2022/428 se stanoví, že "*od 15. dubna 2022 se zakazuje poskytovat přístup k jakýmkoli předplaceným službám v souvislosti s ratingovými činnostmi ruským státním příslušníkům nebo fyzickým osobám s bydlištěm v Rusku nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům usazeným v Rusku*".

Proto je zakázáno poskytovat ruským státním příslušníkům, fyzickým osobám s bydlištěm v Rusku nebo právnickým osobám, subjektům a orgánům usazeným v Rusku přístup k analýze údajů a informací a k hodnocení, schvalování, vydávání a přezkumu úvěrových ratingů prostřednictvím předplatného.

Vzhledem k tomu, že rozsah zákazu není omezen na nařízení o ratingových agenturách, vztahuje se na předplacené služby poskytované jakoukoli právnickou nebo fyzickou osobou, a nikoli pouze na osoby, na které se vztahuje nařízení o ratingových agenturách. Zahrnuje tedy nejen ratingové agentury a jejich přidružené společnosti, ale jakýkoli subjekt poskytující přístup k předplaceným službám v souvislosti s ratingovou činností.

4. **Vztahují se sankce na schválené ratingy? Pokud ano, znamená to, že ratingová agentura nemůže vydat rating od subjektu mimo EU nebo že nemůže rating potvrdit (tj. služba "potvrzení" je zakázána)?**
   Poslední aktualizace: 28. dubna 2022

Nařízení Rady (EU) č. 833/2014, ve znění nařízení Rady (EU) 2022/428, nerozlišuje mezi různými ratingy a rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/430 zdůrazňuje zákaz *"poskytování **jakýchkoli***

ratingových služeb, jakož i přístupu k předplaceným službám v souvislosti s ratingovými činnostmi, jakékoli ruské osobě nebo subjektu".

Kromě toho čl. 4 odst. 4 nařízení o ratingových agenturách zdůrazňuje, že rating schválený v souladu s odstavcem 3 se považuje za rating vydaný ratingovou agenturou usazenou v Unii a registrovanou v souladu s uvedeným nařízením.

5. **Na jaké subjekty se zákaz vztahuje? Týká se zákaz i neregulovaných poboček ratingových agentur?**
   Poslední aktualizace: 28. dubna 2022

Oblast působnosti nařízení Rady (EU) č. 833/2014, ve znění nařízení Rady (EU) 2022/428, se neomezuje na ratingové agentury, ale zaměřuje se na služby, které mají být poskytovány, nebo činnosti, které mají být vykonávány. Proto se vztahuje na všechny subjekty, které tyto služby poskytují nebo činnosti vykonávají, a to nejen na ratingové agentury a jejich přidružené společnosti.

6. **Článek 5j nařízení 833/2014 nerozlišuje mezi ratingovými službami uvnitř skupiny a mimo skupinu. Mohly by ratingové služby poskytované v rámci skupiny (tj. mateřská společnost v Evropské unii poskytující ratingové modely pro svou dceřinou společnost v Rusku) spadat pod omezení?**
   Poslední aktualizace: 31. května 2022

Modely IRB, které spadají do oblasti působnosti modelů podle článku 142 nařízení (EU) č. 575/2013 (nařízení o kapitálových požadavcích) a které jsou sdílené v rámci skupiny, nespadají do působnosti zákazu podle článku 5j, protože nespočívají v poskytování ratingové služby.

7. **Zahrnuje odkaz v článku 5j na ratingové služby poskytování služeb, jako jsou scoringové služby? Příklad: úvěrová referenční agentura nebo úvěrová kancelář, která vytváří skóre o ruském státním příslušníkovi nebo fyzické osobě.**
   Poslední aktualizace: 1. června 2022

Oblast působnosti nařízení Rady (EU) č. 833/2014 ve znění nařízení Rady (EU) 2022/428 nezmiňuje ratingové agentury, ale zaměřuje se na služby, které mají být poskytovány, nebo činnosti, které mají být vykonávány.

Čl. 3 odst. 1 písm. a) nařízení o ratingových agenturách definuje "úvěrový rating" jako stanovisko k úvěrové bonitě subjektu, dluhového nebo finančního závazku, dluhového cenného papíru, prioritní akcie nebo jiného finančního nástroje nebo emitenta takového dluhového nebo finančního závazku, dluhového cenného papíru, prioritní akcie nebo jiného finančního nástroje, vydané za použití zavedeného a definovaného systému ratingových kategorií.

Čl. 3 odst. 1 písm. y) nařízení o ratingových agenturách definuje úvěrové skóre jako "míru úvěruschopnosti odvozenou ze shrnutí a vyjádření údajů pouze na základě předem zavedeného

statistického systému nebo modelu bez jakéhokoli dalšího podstatného analytického vstupu ratingového analytika".

Proto se vztahuje na všechny subjekty, které tyto služby poskytují nebo činnosti vykonávají. To následně znamená, že se vztahuje na poskytování takové služby nebo výkon takové činnosti jakémukoli ruskému státnímu příslušníkovi nebo fyzické osobě s bydlištěm v Rusku nebo jakékoli právnické osobě, subjektu nebo orgánu usazenému v Rusku ve smyslu nařízení Rady (EU) č. 833/2014 ve znění nařízení Rady (EU) 2022/428.

Otázka, zda služby hodnocení úvěruschopnosti nebo finanční situace ruských státních příslušníků nebo fyzických osob s bydlištěm v Rusku nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů usazených v Rusku jsou ratingovými službami nebo předplatitelskými službami v souvislosti s ratingovými činnostmi, je otázkou skutkovou. V odpovědi je třeba zohlednit článek 12 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 ve znění nařízení Rady (EU) 2022/428, který stanoví, že je zakázána vědomá a úmyslná účast na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů uvedených v tomto nařízení.

8. **Zahrnuje odkaz v článku 5j na ratingové služby poskytované jakémukoli ruskému státnímu příslušníkovi nebo fyzické osobě nebo jakékoli právnické osobě, subjektu nebo orgánu usazenému v Rusku případy, kdy je rating prováděn (na rozdíl od přímého poskytování) těmto subjektům?**
   Poslední aktualizace: 1. června 2022

V čl. 5j odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 ve znění nařízení Rady (EU) 2022/428 se stanoví, že "od 15. dubna 2022 se zakazuje poskytovat ratingové služby ruským státním příslušníkům nebo fyzickým osobám s bydlištěm v Rusku nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům usazeným v Rusku". Rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/430 navíc zdůrazňuje zákaz "poskytování jakýchkoli ratingových služeb, jakož i přístupu k předplaceným službám v souvislosti s ratingovými činnostmi, jakékoli ruské osobě nebo subjektu".

Ratingové služby by měly být chápány jako ratingové činnosti. Čl. 3 odst. 1 písm. o) nařízení o ratingových agenturách stanoví, že ""ratingovými činnostmi" se rozumí analýza údajů a informací a hodnocení, schvalování, vydávání a přezkoumávání úvěrových ratingů;".

Poskytování ratingů ruských státních příslušníků nebo fyzických osob s bydlištěm v Rusku nebo právnických osob, subjektů či orgánů usazených v Rusku tedy zahrnuje analýzu, hodnocení, schvalování a vydávání ratingu a spadá do oblasti působnosti nařízení Rady (EU) č. 833/2014 ve znění nařízení Rady (EU) 2022/428, a je proto zakázáno.

9. **Zahrnuje odkaz v článku 5j na ratingové služby poskytované jakémukoli ruskému státnímu příslušníkovi nebo fyzické osobě nebo jakékoli právnické osobě, subjektu nebo orgánu usazenému v Rusku i případy, kdy je rating prováděn pro tyto subjekty a služba je následně poskytnuta třetí straně (např. bance)? Příklad: úvěrová referenční agentura, která vytvoří hodnocení ruského státního příslušníka nebo fyzické osoby, které je dodáno**

bance v rámci smluvního vztahu, aby uvedená banka mohla lépe posoudit úvěruschopnost ruského státního příslušníka nebo fyzické osoby.
Poslední aktualizace: 1. června 2022

Oblast působnosti nařízení Rady (EU) č. 833/2014 ve znění nařízení Rady (EU) 2022/428 se zaměřuje na služby, které mají být poskytovány, nebo činnosti, které mají být vykonávány. Proto se vztahuje na všechny subjekty, které tyto služby poskytují nebo činnosti vykonávají, bez ohledu na to, komu jsou poskytovány.

10. **Zahrnuje odkaz v článku 5j na ruského státního příslušníka nebo fyzickou osobu s bydlištěm v Rusku i případy, kdy tato osoba využívá povolení k dočasnému pobytu mimo Rusko (např. v členském státě EU) nebo má pouze majetek v členském státě, kde pobývá po omezenou dobu? Příklad: Ruští studenti, zahraniční pracovníci a turisté s dočasným pobytem mimo Rusko nebo Rusové, kteří tráví dovolenou ve svých domovech v členském státě EU.**
Poslední aktualizace: 1. června 2022

V souladu s čl. 5j odst. 3 se zákazy týkající se ratingových služeb a souvisejících předplacených služeb nevztahují na státní příslušníky členského státu nebo fyzické osoby s povolením k přechodnému nebo trvalému pobytu v členském státě.

12. POJIŠTĚNÍ A ZAJIŠTĚNÍ

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 3c; ČLÁNEK 3m; ČLÁNEK 3n NAŘÍZENÍ RADY č. 833/2014

1. Ruská pojišťovna pojistí letadlo nebo motor držitele pojistky z EU a získá zajištění od zajistitele z EU. Je zajištění poskytnuté zajistitelem z EU ruskému pojistiteli zakázáno podle čl. 3c odst. 2?
Poslední aktualizace: 3. května 2022

Ustanovení čl. 3c odst. 2 zakazuje zajišťovně z EU poskytovat své služby ruské osobě nebo subjektu. Dotčené subjekty z EU musí s ohledem na tuto situaci přijmout nezbytná opatření.

2. Vztahují se zákazy uvedené v čl. 3c odst. 2 i na poskytování pojištění a zajištění pro neruskou leteckou společnost, která provozuje lety do Ruska a z Ruska?
Poslední aktualizace: 3. května 2022

Ustanovení čl. 3 písm. c) odst. 2 obsahuje zvláštní zákaz poskytovat zajištění/pojištění ve vztahu k letadlu. Tím se liší od zákazů finanční pomoci v čl. 3c odst. 4 a v článcích 3c a 3c.
2 a 2a. Na pojištění v souvislosti s prodejem, dodávkou, převodem nebo vývozem se vztahuje zákaz uvedený v čl. 3c odst. 4, protože pojištění/pojištění je součástí pojmu "financování a finanční pomoc" podle čl. 1 písm. o).

Zákaz se nevztahuje na poskytování zajištění/pojištění v rámci mezinárodního letu do Ruska a z Ruska neruskou leteckou společností, která nemá ruské zajištění/pojištění, protože se nejedná o "použití v Rusku", ale o součást běžných mezinárodních služeb poskytovaných leteckou společností. Formulace "pro použití v Rusku" je standardní formulací používanou k zamezení obcházení opatření, neboť zajišťuje, že výrobky a služby prodávané/dodávané/poskytované osobám ze třetích zemí, které však mají být použity v zemi, na niž se vztahují sankce, jsou rovněž zakázány.

3. Mohou tyto zákazy ovlivnit poskytování pojištění a zajištění pojistiteli/zajistiteli z EU ve prospěch jiných stran v EU?
Poslední aktualizace: 3. května 2022

Žádné ustanovení nařízení Rady č. 833/2014 nezakazuje poskytování pojištění a zajištění pojistiteli/zajistiteli z EU ve prospěch jiných stran z EU, a to ani po 26. únoru 2022, pokud zboží a technologie uvedené v příloze XI v rámci pojištění/zajištění nejsou určeny pro osobu v Rusku nebo pro použití v Rusku.

4. Pokud jsou věci uvedené v příloze XI nařízení Rady č. 833/2014 zadržovány v Rusku proti vůli jejich neruského vlastníka, je zakázáno poskytovat pro ně pojištění a zajištění nebo uzavírat pojistnou smlouvu s ruskými pojistiteli?

Poslední aktualizace: 21. prosince 2022

Pojištění a zajištění zboží a technologií uvedených v příloze XI není "pro osobu v Rusku nebo pro použití v Rusku", pokud je poskytováno ve prospěch neruského vlastníka tohoto zboží, a nikoli ve prospěch skutečného uživatele nebo provozovatele zboží. To platí i v případě, že zboží zůstává v Rusku proti vůli neruského vlastníka a navzdory jeho požadavku na jeho vrácení (včetně "ztracených letadel").

V takovém případě není zakázáno, aby neruský vlastník předmětů uvedených v příloze XI uzavřel pojistnou smlouvu s ruským subjektem, která povede k vyplacení tržní hodnoty ztraceného letadla ruským subjektem, pokud: (i) ztracená letadla se nacházela v Rusku před vstupem článku 3c nařízení Rady č. 833/2014 v platnost, a to na základě smlouvy uzavřené před tímto vstupem v platnost; (ii) platná pojistná smlouva byla uzavřena před tímto vstupem v platnost; (iii) vlastník neprodleně požádal o navrácení předmětů po vstupu článku 3c v platnost a učinil vše, co bylo rozumně možné, aby příslušné předměty získal zpět, ale nebyl úspěšný; (iv) žádné další zboží zakázané článkem 3c nebo jinými sankčními ustanoveními nebude poskytnuto fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku; a v) žádná sankcionovaná osoba se nepodílí na provádění vypořádání ani z něj nemůže mít žádný prospěch.

5. Vztahují se tyto zákazy na poskytování pojištění nebo zajištění jakýchkoli částí nebo součástí pro účely provádění oprav letadla, které provádí lety, pokud se taková oprava provádí v Rusku?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Pokud se zákazy vztahují na přepojišťování zboží a technologií, zahrnuje to části nebo součásti, které spadají do oblasti působnosti přílohy XI.
Zákaz se nevztahuje na poskytování zajištění/pojištění v rámci mezinárodního letu do Ruska a z Ruska neruskou leteckou společností, která nemá ruské zajištění/pojištění, protože se nejedná o "použití v Rusku", ale o součást běžných mezinárodních služeb poskytovaných leteckou společností. To platí i pro zajištění/pojištění jakýchkoli dílů nebo součástí pro účely provádění oprav letadla, pokud neruská letecká společnost provádí lety do Ruska a z Ruska.

6. Vztahují se tyto zákazy i na společnost z EU, která vysílá plavidlo EU, aby naložilo legální náklad do ruského přístavu (např. běžné zboží, humanitární zboží, potraviny)?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Zákazy uvedené v článku 3c se vztahují na pojištění a zajištění týkající se letadel (viz příloha XI). Zákazy uvedené v článcích 2 a 2a nebrání tomu, aby letadla, plavidla a nákladní automobily opouštěly Unii nebo se do ní vracely v rámci běžných obchodních činností, neboť takový pohyb nepředstavuje "prodej, dodávku, převod nebo vývoz". Zákaz financování a finanční pomoci v článcích 2 a 2a se vztahuje na pojišťovací činnosti (viz čl. 1 písm. o)), ale pouze pokud se týkají prodeje, dodávek, převodu nebo vývozu uvedeného zboží.

7. Vztahují se zákazy uvedené v článku 3c také na pojištění překládky letadel a letadlových částí v teritoriálních vodách a vzdušném prostoru EU?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Na pojištění v souvislosti s prodejem, dodávkou, převodem nebo vývozem se vztahuje zákaz uvedený v čl. 3c odst. 4, protože pojištění/pojištění je součástí pojmu "financování a finanční pomoc" podle čl. 1 písm. o). "Převod" je širší pojem než "přeprava", který zahrnuje širokou škálu operací, nejen pohyb zboží přes celní kontroly, ale také přepravu zboží, včetně nakládky, přepravy a překládky zboží. V souladu s tím není povoleno pojištění tranzitu zboží, na které se vztahují sankce, přes území EU.

8. Jak se lhůta pro ukončení činnosti podle čl. 3c odst. 5 vztahuje na pojišťovací služby?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Ustanovení o likvidaci se vztahuje pouze na pododdíly 1 a 4. Za předpokladu, že pojistná smlouva byla uzavřena před 26. únorem 2022, nepodléhají pojistné služby pro prodej, dodávky, převod nebo vývoz zboží a technologií uvedených v příloze XI omezením do 28. března 2022. Naproti tomu zákaz pojištění a zajištění podle pododdílu 2 se použije od 26. února 2022.

9. Nařízení Rady (EU) 2022/328 změnilo nařízení (EU) č. 833/2014 a v čl. 1 písm. o) stanovilo definici "finanční pomoci", vztahuje se toto nařízení na všechna opatření týkající se pojištění?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

Ano, definice "financování nebo finanční pomoci" obsažená v čl. 1 písm. o) se použije v celém nařízení (EU) č. 833/2014.

10. Článek 2 zakazuje poskytování finanční pomoci na prodej, dodávky, převod nebo vývoz zboží a technologií dvojího užití, pokud to není povoleno příslušným vnitrostátním orgánem. Kdo by měl o povolení požádat: vývozce (tj. pojištěný), pojistitel nebo oba?

Poslední aktualizace: 3. května 2022

O povolení by měl požádat pojistitel po konzultaci s vývozcem.
Další informace naleznete ve speciálních často kladených dotazech týkajících se finanční pomoci a záležitostí souvisejících s vývozem.

11. Nařízení Rady (EU) č. 269/2014 obsahuje individuální finanční opatření vůči řadě osob a subjektů. Měli by provozovatelé zajišťoven/pojišťoven v EU přestat těmto osobám a subjektům poskytovat pojišťovací služby? Jak by měli postupovat?

Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

Na osoby a subjekty uvedené na seznamu podle nařízení 269/2014 se vztahují finanční sankce, které spočívají ve zmrazení majetku a zákazu poskytovat jim finanční prostředky a hospodářské

zdroje. Jejich seznam je uveden v příloze I nařízení. Tyto sankce vstupují v platnost dnem, kdy je osoba nebo subjekt zařazen na seznam. Tím se liší od odvětvových opatření stanovených v nařízení (EU) č. 833/2014, které obsahuje určité zákazy týkající se pojištění.

Zákaz poskytnout finanční prostředky a hospodářské zdroje osobě nebo subjektu uvedenému na seznamu znamená, že hospodářský subjekt z EU nesmí dát osobě uvedené na seznamu přímo či nepřímo k dispozici žádné finanční prostředky ani hospodářské zdroje, ať už darem, prodejem, výměnou nebo jakýmkoli jiným způsobem, včetně vrácení vlastních zdrojů osoby uvedené na seznamu. Důsledkem zařazení na seznam je ukončení poskytování služeb osobě uvedené na seznamu, včetně pojištění. Je na hospodářském subjektu EU, aby přijal opatření, která jsou s ohledem na danou situaci nejvhodnější.

Výjimečně může hospodářský subjekt z EU provést platbu na zmrazený účet osoby uvedené na seznamu, pokud jsou tyto prostředky rovněž zmrazeny a pokud je platba splatná na základě smlouvy uzavřené před datem, kdy byla osoba uvedena na seznamu (viz článek 7).

Je třeba rovněž poznamenat, že odchylně od omezujících opatření umožňuje čl. 4 odst. 1 písm. a) nařízení č. 269/2014 orgánu NCA povolit uvolnění zmrazených finančních prostředků nebo zpřístupnění určitých finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů osobě uvedené na seznamu, pokud jsou tyto prostředky/zdroje nezbytné k uspokojení základních potřeb osob uvedených na seznamu, včetně pojistného.

12. Je povoleno zajistit vývozní pohledávky na základě vývozních/pojišťovacích smluv uzavřených před 26. únorem 2022 s velkými společnostmi?

Poslední aktualizace: 1. června 2022

Čl. 2e odst. 1 písm. a) vyjímá všechny závazné finanční závazky nebo závazky finanční pomoci. založena před 26. únorem 2022. Za předpokladu, že závazný závazek vznikl před tímto datem, je povoleno poskytovat veřejné financování nebo finanční pomoc pro obchod s Ruskem nebo investice v Rusku bez ohledu na rozměr společnosti.

13. Může pojistitel z EU nadále poskytovat pojištění lodi převážející ruskou ropu?

Poslední aktualizace: 30. června 2023

Po 5. prosinci 2022 pro ropu a po 5. únoru 2023 pro ropné produkty mohou hospodářské subjekty EU poskytovat pojištění pro námořní přepravu zboží uvedeného v příloze XXV do třetích zemí pouze tehdy, pokud bylo toto zboží zakoupeno za cenový strop nebo pod ním, jak je stanoveno v článku 3n.

14. Vztahuje se zákaz poskytování technické pomoci, financování a finanční pomoci nad cenový strop stanovený v článku 3n na všechny druhy přepravy ropy do třetích států?

Poslední aktualizace: 30. června 2023

Ne, vztahuje se pouze na námořní dopravu a nevztahuje se na potrubní dopravu. Tento záměr je zřejmý z 15. bodu odůvodnění nařízení Rady (EU) 2022/879 a odkaz na zákaz poskytování námořní dopravy, včetně převodů z lodi na loď, pojištění nebo financování či finanční pomoci takové dopravě, pokud je prováděna nad cenový strop, je obsažen v čl. 3n odst. 1 a 4.

15. Může subjekt EU poskytnout pojištění nebo zajištění pro plavidlo mimo EU nebo plavidlo EU přepravující ruskou ropu? Tj. mohla by indická loď převážející ropu z Ruska do Indie získat pojištění od firmy z EU?
Poslední aktualizace: 30. června 2023

Po 5. prosinci 2022 v případě ropy a po 5. únoru 2023 v případě ropných produktů mohou pojistitelé nebo zajistitelé z EU v takové situaci poskytovat služby pouze v případě, že toto zboží bylo nakoupeno za cenový strop nebo pod ním.

16. Existují nějaké oznamovací povinnosti, které se vztahují na pojistitele nebo zajistitele podle článků 3m a 3n?
Poslední aktualizace: 30. června 2023

Ne, požadavky na oznamování stanovené v článku 3m se na pojistitele/zajišťovatele nevztahují. Požadavky na oznamování, které se vztahují na pojistitele nebo zajistitele v článku 3n, nejsou stanoveny.

13. PODÁVÁNÍ ZPRÁV O ODCHOZÍCH PŘEVODECH

SOUVISEJÍCÍ ČLÁNEK: Článek 5r NAŘÍZENÍ RADY č. 833/2014

1. Jaký je účel tohoto opatření?

Poslední aktualizace: 12. dubna 2024

Nový požadavek poskytne příslušným vnitrostátním orgánům lepší přehled o toku finančních prostředků souvisejících se subjekty vlastněnými Ruskem mimo EU, aniž by byly ohroženy činnosti subjektů, které jsou (částečně) vlastněny Ruskem a legálně působí v EU. To umožní vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž lépe posoudit, zda určité typy převodů představují riziko porušení sankcí souvisejících s Ruskem, a přispěje ke zmapování zdrojů ruských příjmů.

Toto opatření stanoví ohlašovací povinnost, která se vztahuje na:

- [odstavec 1:] právnické osoby, subjekty a orgány usazené v Unii, jejichž vlastnická práva jsou přímo nebo nepřímo vlastněna z více než 40 % právnickou osobou, subjektem nebo orgánem usazeným v Rusku, ruským státním příslušníkem nebo fyzickou osobou s bydlištěm v Rusku.

- [Odstavec 2:] úvěrové a finanční instituce.

2. Vztahuje se článek 5r pouze na repatriaci zisku, nebo na všechny typy převodů? Blokuje/zabraňuje repatriaci zisku?

Poslední aktualizace: 12. dubna 2024

Nové opatření se vztahuje na všechny typy převodů, které příslušné společnosti vlastněné Ruskem provádějí mimo jurisdikci EU/členských států, a to i za účelem repatriace zisku. Jeho cílem není zastavit repatriaci zisku, ale identifikovat toky finančních prostředků, včetně repatriace zisku.

3. Týká se článek 5r všech typů fondů?

Poslední aktualizace: 12. dubna 2024

Toto opatření zahrnuje všechny typy fondů bez ohledu na měnu. V souladu s čl. 1 písm. zd) se "finančními prostředky" rozumí finanční aktiva a výhody všeho druhu, mimo jiné:

(i) hotovost, šeky, peněžní pohledávky, směnky, peněžní poukázky a jiné platební nástroje;

(ii) vklady u finančních institucí nebo jiných subjektů, zůstatky na účtech, dluhy a dluhové závazky;

(iii) veřejně i neveřejně obchodované cenné papíry a dluhové nástroje, včetně akcií a podílů, certifikátů představujících cenné papíry, dluhopisů, směnek, warrantů, dluhopisů a derivátových smluv;

(iv) úroky, dividendy nebo jiné výnosy z aktiv nebo hodnoty z nich plynoucí;

(v) úvěr, právo na započtení, záruky, záruky za dobré provedení nebo jiné finanční závazky;

(vi) akreditivy, konosamenty, prodejní listy a

(vii) dokumenty prokazující zájem o finanční prostředky nebo finanční zdroje.

4. Vztahuje se článek 5r na převody peněžních prostředků držených v pobočce úvěrové nebo finanční instituce EU nebo hospodářského subjektu EU, který se nachází mimo EU?

Poslední aktualizace: 12. dubna 2024

Ano, článek 5r se vztahuje na převody peněžních prostředků držených v pobočce úvěrové nebo finanční instituce v EU nebo subjektu z EU, který se nachází mimo EU. Oznamovací povinnost podle článku 5r je závazná pro každou právnickou osobu, subjekt nebo orgán spadající do působnosti článku 13 nařízení Rady č. 833/2014 (hospodářský subjekt EU). Především se tato povinnost bude týkat subjektů založených podle práva členského státu a zároveň umístěných v členském státě. Pobočky těchto subjektů a institucí však nemají samostatnou vlastní právní subjektivitu, a proto odpovědnost za jejich jednání nese jejich hlavní subjekt nebo instituce v EU. Z hlediska účetní konsolidace se navíc finanční prostředky "držené" pobočkou ve třetí zemi obecně považují za součást rozvahy hlavní úvěrové nebo finanční instituce či subjektu v EU.

5. Vztahuje se článek 5r na převody finančních prostředků držených v dceřiné společnosti banky v EU nebo hospodářského subjektu v EU, který se nachází mimo EU?

Poslední aktualizace: 12. dubna 2024

Ne, článek 5r by se nevztahoval na převody finančních prostředků držených v dceřiné společnosti úvěrové nebo finanční instituce EU nebo hospodářského subjektu EU se sídlem mimo EU. Článek 12 o obcházení však bude relevantní v případech, kdy subjekty z EU uvedené v článku 5r, včetně bankovních a finančních institucí, využívají dceřiné společnosti mimo EU k tomu, aby se vyhnuly použití uvedeného článku, například v případech, kdy konsolidace účtů uvedená v otázce 4 nebo jiných prvků umožňuje učinit závěr, že dceřiná společnost jedná "jako jeden celek" s mateřským subjektem z EU.

6. Co znamená pojem "nepřímý převod finančních prostředků z EU"?

Poslední aktualizace: 12. dubna 2024

Přímý převod finančních prostředků jde od subjektu usazeného v EU k příjemci mimo EU. Nepřímý převod finančních prostředků by například směřoval od subjektu usazeného v EU přes jednoho nebo více zprostředkovatelů v EU k příjemci mimo EU.

7. **Existuje nějaká minimální prahová částka, která by měla být zohledněna, pokud se jedná o kumulativní operace?**
   Poslední aktualizace: 12. dubna 2024

Povinnost podávat hlášení se vztahuje na převody částky, která v součtu přesahuje 100 000 EUR nebo více, provedené v rámci jedné nebo více operací stejnou stranou, na kterou se vztahuje příslušná oznamovací povinnost. Pro jednotlivé operace, které jsou součástí součtu všech příslušných převodů, není stanovena žádná minimální hranice. Souhrnná částka 100 000 EUR se použije v rámci vykazovaného období, kterým je každé čtvrtletí, jak je uvedeno v odstavci 1, a každé pololetí, jak je uvedeno v odstavci 2.

8. **Na které období se má první hlášení vztahovat? Kdy se mají zprávy předkládat?**
   Poslední aktualizace: 12. dubna 2024

První hlášení povinných subjektů podle čl. 5r odst. 1 by se mělo týkat období od 1. ledna do 31. března 2024. Povinnost předkládat je však začne platit až od 1. května 2024. Nařízení tak povinným subjektům poskytuje více času na podání tohoto prvního hlášení, aby se usnadnilo plnění této nové povinnosti. Počínaje druhým čtvrtletím (Q2) roku 2024 by mělo být hlášení podáváno dva týdny po skončení každého čtvrtletí, např. za Q2 do 15. července; za Q3 do 15. října; za Q4 do 15. ledna 2025 a za Q1 2025 do 15. dubna 2025.

Oznamovací povinnost pro úvěrové a finanční instituce, které iniciují převody peněžních prostředků podle čl. 5r odst. 2, začíná 1. července, tedy den po skončení prvního pololetí. První hlášení by tedy mělo být předloženo do 15. července 2024; v případě S2 do 15. ledna 2025.

9. **Mělo by vykazování podle článku 5r zohledňovat souhrnné vlastnictví?**
   Poslední aktualizace: 12. dubna 2024

Ano, výkaznictví by mělo zohledňovat souhrnné vlastnictví. Účelem článku 5r je zachytit subjekty, které jsou z více než 40 % vlastněny ruskými osobami. Čl. 5r odst. 1 písm. a) (c) se týká: "*a) právnickou osobu, subjekt nebo orgán usazený v Rusku; b) ruského státního příslušníka nebo;*
(c) fyzická osoba s bydlištěm v Rusku." To je třeba chápat jako kumulativní "nebo", neboť z ustanovení nevyplývá, že by se mělo jednat o vlastnictví **jedné** právnické osoby atd.

10. **Jaká kritéria by měla být použita pro určení nepřímého vlastnictví? Zahrnuje to i ovládání?**
    Poslední aktualizace: 12. dubna 2024

Nepřímé vlastnictví lze chápat tak, že nejde o nominální vlastnictví subjektu, ale spíše o vlastnictví. prostřednictvím řetězce zprostředkovatelů.

Nepřímé vlastnictví by nemělo být zaměňováno s kontrolou, která se zjišťuje na základě věcného posouzení s přihlédnutím ke všem relevantním okolnostem. Proto právní subjekty v EU, které splňují jedno nebo více ze tří 40% kritérií přímého/nepřímého vlastnictví, spadají do oblasti působnosti článku 5r. Kritérium kontroly není pro účely článku 5r relevantní.

11. Spadají sdružení a nadace do působnosti článku 5r?
Poslední aktualizace: 12. dubna 2024

Tato povinnost se vztahuje na právnické osoby, subjekty a orgány. NCA by měly použít obvyklou definici, kterou pro tyto pojmy používají. Pokud více než 40 % majetkových práv subjektu v konečném důsledku vlastní osoby spadající pod čl. 5r odst. 1 písm. a) až c), musí příslušný subjekt a příslušná instituce podat zprávu.

12. Jak mají úvěrové a finanční instituce identifikovat právnickou osobu, subjekt nebo orgán uvedený v čl. 5r odst. 1, který je vlastněn (z více než 40 %) příslušnou ruskou stranou?
Poslední aktualizace: 12. dubna 2024

Úvěrové a finanční instituce mohou k tomuto účelu použít údaje o klientech, které mají uloženy v souladu s obecnými právními požadavky KYC. Pokud tyto požadavky nezahrnují všechny informace uvedené v čl. 5r odst. 1, je třeba tyto informace shromažďovat na základě pravidelného přezkumu klientů ze strany příslušných institucí.

13. Vztahuje se čl. 5r odst. 1 písm. b) nařízení Rady č. 833/2014 také na ruské státní příslušníky s dvojím občanstvím (včetně občanů EU)?
Poslední aktualizace: 12. dubna 2024

Ano, je to tak.

14. Objasní Komise očekávaný obsah zpráv?
Poslední aktualizace: 12. dubna 2024

Komise zveřejnila šablonu pro podávání zpráv, kterou mají používat dotčené subjekty a banky v EU. Vzor je k dispozici zde. Tato šablona je doporučením, dotčené subjekty a banky v EU nejsou povinny tuto konkrétní šablonu používat.

15. Kdo musí podávat zprávy - na úrovni skupiny nebo za jednotlivé právní subjekty EU?
Poslední aktualizace: 12. dubna 2024

Oznamovací povinnost podle čl. 5r odst. 2 mají ty úvěrové a finanční instituce, které iniciovaly příslušné převody pro právnické osoby a subjekty uvedené v odstavci 1. Současně je třeba, aby hlášení bylo adresováno příslušnému orgánu členského státu, v němž se instituce nachází. Jinými slovy, hlášení musí být podáváno na úrovni právnických osob.

16. Musí úvěrové a finanční instituce uvedené v čl. 5r odst. 2 hlásit převody, na které se vztahuje toto opatření, pokud subjekt uvedený v čl. 5r odst. 1 již hlášení podal?
Poslední aktualizace: 12. dubna 2024

Ano, mají.

14. POSKYTOVÁNÍ PLATEBNÍCH SLUŽEB

SOUVISEJÍCÍ ČLÁNEK: Článek 5b odst. 2) NAŘÍZENÍ RADY č. 833/2014

1. Jaké služby jsou zakázány článkem 5b(2) nařízení (EU) č. 833/2014 a koho se to týká?
Poslední aktualizace: 13. března 2026

Článek 5b odst. 2) ve znění nařízení (EU) 2025/2033 (součást 19. sankčního balíčku) zakazuje poskytování služeb v oblasti kryptoaktiv a některých platebních služeb a služeb elektronických peněz ruským státním příslušníkům, fyzickým osobám s bydlištěm v Rusku a právnickým osobám, subjektům nebo orgánům usazeným v Rusku. Zákazy se omezují na konkrétní služby uvedené v bodech (a), (b) a (c):

- služby v oblasti kryptoaktiv (bod (a))

  Podrobnosti o opatřeních týkajících se kryptoaktiv naleznete v příslušných Často kladených otázkách (FAQ);

- vydávání platebních nástrojů, akvizice platebních transakcí a poskytování služeb iniciování plateb (bod (b))

  V článku 4 směrnice (EU) 2015/2366 (PSD2) jsou služby podle bodu (b) definovány takto:

  „(45) „vydávání platebních nástrojů“ znamená platební službu poskytovanou poskytovatelem platebních služeb, který uzavřel smlouvu o poskytnutí platebního nástroje plátci k zahájení a zpracování platebních transakcí plátce;“

  „(44) „přijímání platebních transakcí“ znamená platební službu poskytovanou poskytovatelem platebních služeb, který uzavřel smlouvu s příjemcem o přijetí a zpracování platebních transakcí, což vede k převodu finančních prostředků příjemci;“

  „(15) „služba iniciování platby“ znamená službu iniciování platebního příkazu na žádost uživatele platebních služeb ve vztahu k platebnímu účtu vedenému u jiného poskytovatele platebních služeb;“

- vydávání elektronických peněz (písmeno c))

  V článku 2 směrnice 2009/110/ES (EMD2) jsou elektronické peníze definovány takto:

„2. „elektronické peníze“ znamenají elektronicky, včetně magneticky, uloženou peněžní hodnotu reprezentovanou pohledávkou vůči vydavateli, která je vydána po přijetí peněžních prostředků za účelem provádění platebních transakcí ve smyslu bodu 5 článku 4 směrnice 2007/64/ES a kterou přijímá fyzická nebo právnická osoba jiná než vydavatel elektronických peněz;“

2. Kdo je osvobozen od článku 5b odst. 2)?

Poslední aktualizace: 13. března 2026

Podle článku 5b(3) se zákazy v článku 5b odst. 2) nevztahují na:

- státní příslušníky členských států, zemí EHP nebo Švýcarska;
- fyzické osoby s povolením k dočasnému nebo trvalému pobytu v EU, EHP nebo Švýcarsku.

Držitelé dlouhodobých víz typu D, kteří splnili registrační formality v místě svého bydliště, jsou obvykle považováni za osoby s legálním pobytem podle vnitrostátních pravidel pro pobyt, a proto se na ně vztahuje výjimka v článku 5b odst. 3). Mezi příklady patří dlouhodobá víza pro studentské, pracovní, humanitární účely a účely sloučení rodiny v závislosti na vnitrostátním právu.

3. Vztahují se zákazy v článku 5b(2) na neruské subjekty vlastněné nebo ovládané ruskými osobami?

Poslední aktualizace: 13. března 2026

Ne, zákazy se vztahují na ruské státní příslušníky, fyzické osoby s bydlištěm v Rusku a právnické osoby usazené v Rusku. Služby mohou být i nadále poskytovány subjektům legálně usazeným v EU nebo třetích zemích, a to i v případě, že jsou vlastněny nebo ovládány ruskými osobami, pokud nejsou tyto subjekty využívány jako prostředek k obcházení sankcí. Viz také otázka 4.

4. Co představuje nepřímé poskytování služeb podle článku 5b(2)?

Poslední aktualizace: 13. března 2026

K nepřímému poskytování může dojít, pokud je zakázaná služba poskytována prostřednictvím zprostředkovatelů, subjektů ze třetích zemí nebo smluvních ujednání určených k obcházení sankcí. Všechny zákazy sankcí musí být vykládány ve spojení s článkem 12 nařízení (EU) č. 833/2014, který zakazuje vědomou a úmyslnou účast na činnostech, jejichž cílem nebo účinkem je obcházení zákazů uvedených v nařízení.

Finanční instituce by měly podniknout přiměřené kroky k identifikaci a zmírnění rizik obcházení.

5. Vyžaduje článek 5b(2) od poskytovatelů platebních služeb (PSP) uzavírání účtů nebo ukončování stávajících smluv s ruskými nebo ruskými klienty? Co se stane, když se klient dostane do působnosti (např. ruský státní příslušník, který již není legálně rezidentem v EU)?
Poslední aktualizace: 13. března 2026

Ne, článek 5b odst. 2) nevyžaduje, aby hospodářské subjekty z EU uzavírali účty nebo ukončovali stávající smluvní vztahy. Poskytovatelé platebních služeb (PSP) si mohou ponechat stávající účty a nadále nabízet nezakázané služby. Zákazy uvedené v článku 5b odst. 2) se však vztahují jak na nové, tak na stávající zákazníky. PSP proto musí okamžitě ukončit poskytování konkrétních služeb zakázaných podle článku 5b(2) pro všechny zákazníky, kteří spadají do působnosti opatření, včetně těch, kteří již byli zákazníky před vstupem opatření v platnost nebo kteří se do působnosti opatření následně dostali (například když ruský státní příslušník přestane mít legální pobyt v EU; v tomto scénáři musí PSP jednat, jakmile se dozvědí o změně statusu zákazníka). To platí jak pro nové smlouvy, tak pro pokračující poskytování zakázaných služeb na základě stávajících smluv.

6. Jaké povinnosti v oblasti dodržování sankcí mají poskytovatelé platebních služeb (PSP) podle článku 5b(2)?
Poslední aktualizace: 13. března 2026

Všichni poskytovatelé platebních služeb (PSP) jsou odpovědní za zajištění toho, aby neposkytovali zakázané služby osobám spadajícím do působnosti článku 5b odst. 2).

Pokud jde o provádění platebních transakcí, podle 19. bodu odůvodnění nařízení (EU) 2025/2033 nese primární odpovědnost za dodržování sankcí týkajících se smluv týkajících se zakázaných služeb poskytovatel platebních služeb spravující účet (ASPSP). Od poskytovatelů platebních služeb iniciování plateb (PISP) se neočekává, že budou provádět úplnou kontrolu jednotlivých platebních transakcí v okamžiku provedení iniciování. Povinnost podle článku 5b(2) jak pro PISP, tak pro příjemce platebních transakcí je omezena na zajištění toho, aby neposkytovali zakázané služby. Tím nejsou dotčeny další povinnosti v oblasti dodržování předpisů, které mohou mít PSP podle jiných sankčních nařízení EU.

7. Vztahuje se zákaz uvedený v článku 5b odst. 2) písm. b) na používání nebo obsluhu stávajících platebních nástrojů, jako jsou debetní karty, kreditní karty nebo platební karty prostřednictvím elektronických peněženek?
Poslední aktualizace: 13. března 2026

Ne, toto opatření nezakazuje další používání stávajících platebních nástrojů (např. karet) ani poskytování nezakázaných služeb pro ně. Hospodářské subjekty z EU nejsou povinni zrušit nebo zmrazit stávající platební nástroje.

Článek 5b odst. 2) písm. b) se týká vydávání nových platebních nástrojů ruským státním příslušníkům nebo fyzickým osobám s bydlištěm v Rusku nebo právnickým osobám, subjektům či orgánům usazeným v Rusku. To zahrnuje i obnovení nebo opětovné vydání stávajících platebních nástrojů (tj. vydaných před vstupem v platnost). Pokud provedení platební transakce s použitím takového nástroje

vyžaduje službu, která je sama o sobě zakázána (např. akvizice platebních transakcí), měla by být transakce blokována nikoli proto, že je nástroj neplatný, ale proto, že je zakázána podkladová služba, která jej umožňuje. Například transakce zpracované prostřednictvím digitálních peněženek nebo tokenizovaných platforem obvykle zahrnují akviziční služby. V této souvislosti se zákaz vztahuje na akvizici.

8. Pokud je nový platební nástroj vydán na základě výjimky uvedené v 5b odst. 3), musí být povolení k pobytu klienta platné po celou dobu platnosti nástroje, nebo stačí, aby povolení k pobytu bylo platné v den vydání nového nástroje?
Poslední aktualizace: 13. března 2026

Povolení k pobytu musí být platné po celou dobu platnosti listiny.

9. Zakazuje článek 5b odst. 2) písm. b) přístup k online nebo mobilním bankovním službám?
Poslední aktualizace: 13. března 2026

Ne, článek 5c odst. 1a) nařízení 833/2014 obsahuje výjimku pro poskytnutí personalizovaných bezpečnostních údajů nezbytných pro přístup k existujícímu účtu. Přístup k online nebo mobilnímu bankovnictví může proto pokračovat.

10. Zakazuje článek 5b odst. 2) písm. b) přímé bankovní převody a výběry hotovosti?
Poslední aktualizace: 13. března 2026

Ne, článek 5b odst. 2) písm. b) se zaměřuje na specifické platební služby (vydávání nástrojů, akvizice, iniciování), nikoli na všechny platební služby, jak jsou definovány v článku 1 bodě (zi) nařízení (EU) 833/2014. Zakázané platební služby jsou konkrétně ty, které jsou uvedeny v bodech 5 a 7 přílohy I směrnice (EU) 2015/2366 (PSD2), nikoli jiné platební služby uvedené v dané příloze. Tím nejsou dotčeny další povinnosti v oblasti dodržování předpisů, které mohou mít poskytovatelé platebních služeb podle jiných sankčních předpisů EU.

11. Zakazuje článek 5b odst. 2) písm. b) vydávání dalších karet na jméno ruských státních příslušníků nebo rezidentů (např. rodinných příslušníků nebo zaměstnanců)?
Poslední aktualizace: 13. března 2026

Ano, zákaz vydávání platebních nástrojů se vztahuje na jakoukoli fyzickou osobu, na jejíž jméno je platební karta vydána, a to i v případě, že tato fyzická osoba je dalším držitelem karty a nikoli hlavním držitelem účtu. Pokud je tedy další karta vydána na jméno ruského státního příslušníka nebo fyzické osoby s bydlištěm v Rusku, je její vydání (včetně obnovení nebo nahrazení) zakázáno podle článku 5b odst. 2) písm. b), bez ohledu na to, zda je základním držitelem účtu fyzická osoba nebo společnost se sídlem v EU.

Poskytování nezakázaných služeb prostřednictvím stávající další karty není zakázáno.

V případě potřeby se mohou uplatnit odchylky v článku 5c, například pro základní potřeby.

12. Zakazuje článek 5b odst. 2) písm. b) vydávání komerčních karet personalizovaných pro ruské státní příslušníky nebo rezidenty?

Poslední aktualizace: 13. března 2026

Ano, článek 5b odst. 2) písm. b) zakazuje vydávání (včetně obnovení nebo nahrazení) platebního prostředku jakékoli fyzické osobě, která spadá do působnosti, nebo personalizovaného pro takovou osobu, a to i v případě, že je podkladová smlouva uzavřena s právnickou osobou usazenou v EU.

Poskytování nezakázaných služeb prostřednictvím stávající komerční karty není zakázáno.

„Komerční kartou“ se rozumí jakýkoli platební prostředek založený na kartě vydaný podnikům nebo subjektům veřejného sektoru nebo osobám samostatně výdělečně činným, jehož použití je omezeno na obchodní výdaje, pokud jsou platby provedené těmito kartami účtovány přímo na účet podniku nebo subjektu veřejného sektoru nebo osoby samostatně výdělečně činné.

V případě potřeby se mohou uplatnit odchylky v článku 5c, zejména ty pro legitimní přeshraniční obchod a výhradní použití dceřinými společnostmi v Rusku.

13. Je přesměrování uživatele na rozhraní jeho vlastní banky za účelem zahájení platby (tzv. „bank-link“) zakázáno podle článku 5b odst. 2) písm. b)?

Poslední aktualizace: 13. března 2026

Přesměrování uživatele na rozhraní jeho vlastní banky za účelem zahájení platby se nepovažuje za službu iniciování platby podle článku 4 odst. 15) směrnice 2015/2366 (PSD2) za předpokladu, že:

- uživatel je přesměrován na zabezpečené rozhraní své vlastní banky bez účasti třetí strany;
- uživatel iniciuje platbu přímo ve své bance;
- žádný poskytovatel platebních služeb (PSP) třetí strany (např. licencovaný poskytovatel platebních služeb) neiniciuje platbu jménem uživatele.

Pokud však platbu iniciuje poskytovatel platebních služeb třetí strany (např. prostřednictvím otevřených bankovních API), kvalifikuje se to jako služba iniciování platby a je zakázáno, pokud je poskytována ruským státním příslušníkům, rezidentům nebo subjektům spadajícím pod článek 5b odst. 2). Pokud jde o povinnosti poskytovatelů platebních služeb a poskytovatelů platebních služeb v této souvislosti, viz odpověď na otázku 6.

D. OBCHOD A CLA

1. CELNÍ ZÁLEŽITOSTI

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. **Kde najdu seznam sankcí EU proti Ruské federaci, Běloruské republice a nevládním oblastem Ukrajiny?**
   Poslední aktualizace: 7. února 2023

Viz mapa sankcí EU: www.sanctionsmap.eu. Níže naleznete seznam
(poslední aktualizace 7. února 2023)

Rusko

- Nařízení Rady (EU) č. 833/2014 ze dne 31. července 2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině - konsolidovaný základní právní akt (04/12/2022)
- Rozhodnutí Rady 2014/512/SZBP ze dne 31. července 2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině - konsolidovaný základní právní akt (04/12/2022)
- Nařízení Rady (EU) 2022/2474 ze dne 16. prosince 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině - změna dosud nezaznamenaná v konsolidovaném základním právním aktu
- Rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/2478 ze dne 16. prosince 2022, kterým se mění rozhodnutí 2014/512/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině - změna dosud nezahrnutá do konsolidovaného základního právního aktu

Bělorusko

- Nařízení Rady (ES) č. 765/2006 ze dne 18. května 2006 o omezujících opatřeních vůči Bělorusku - konsolidovaný základní právní akt (20/07/2022)
- Rozhodnutí Rady 2012/642/SZBP ze dne 18. května 2006 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Bělorusku - konsolidovaný základní právní akt (20/07/2022)

Omezující opatření v reakci na nezákonné uznání, okupaci nebo anexi některých nevládních oblastí Ukrajiny Ruskou federací.

- Nařízení Rady (EU) 2022/263 ze dne 23. února 2022 o omezujících opatřeních v reakci na protiprávní uznání, okupaci nebo anexi některých oblastí Ukrajiny nekontrolovaných vládou Ruskou federací - konsolidovaný základní právní akt (07/10/2022)

- Rozhodnutí Rady (SZBP) 2022/266 ze dne 23. února 2022 o omezujících opatřeních v reakci na protiprávní uznání, okupaci nebo anexi některých oblastí Ukrajiny nekontrolovaných vládou Ruskou federací - konsolidovaný základní právní akt

(07/10/2022)

Omezující opatření v reakci na nezákonnou anexi Krymu a Sevastopolu

- Rozhodnutí Rady 2014/386/SZBP ze dne 23. června 2014 o omezujících opatřeních v reakci na protiprávní anexi Krymu a Sevastopolu - konsolidovaný základní právní akt (22/06/2022)
- Nařízení Rady (EU) č. 692/2014 ze dne 23. června 2014 o omezujících opatřeních v reakci na protiprávní anexi Krymu a Sevastopolu - konsolidovaný základní právní akt (06/10/2022)

Omezující opatření v souvislosti s činnostmi narušujícími nebo ohrožujícími územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny.

- Rozhodnutí Rady 2014/145/SZBP ze dne 17. března 2014 o omezujících opatřeních vůči činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny - konsolidovaný základní právní akt (14/11/2022)
- Nařízení Rady (EU) č. 269/2014 ze dne 17. března 2014 o omezujících opatřeních vůči činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny - konsolidovaný základní právní akt (14/11/2022)

Zpronevěra státních prostředků Ukrajiny (omezující opatření týkající se zmrazení a navrácení majetku osob, které byly označeny za odpovědné za zpronevěru ukrajinských státních prostředků, a osob odpovědných za porušování lidských práv)

- Rozhodnutí Rady 2014/119/SZBP ze dne 5. března 2014 o omezujících opatřeních namířených proti některým osobám, subjektům a orgánům s ohledem na situaci na Ukrajině - konsolidovaný základní právní akt (05/03/2021)

  Nařízení Rady (EU) č. 208/2014 ze dne 5. března 2014 o omezujících opatřeních namířených proti některým osobám, subjektům a orgánům s ohledem na situaci na Ukrajině - konsolidovaný základní právní akt (13/09/2022)

2. **Existují nějaké zvláštní pokyny, pokyny a upozornění pro dovozce?**
   Poslední aktualizace: 7. února 2023

Byla zveřejněna tato oznámení:

- Upozornění pro dovozce: Dovoz výrobků do Unie z Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti Ukrajiny, 2022/C 458/02, https://europa.eu/!3fnkVn
- Upozornění pro dovozce: Dovoz výrobků do Unie v rámci dohody o přidružení mezi EU a Ukrajinou z oblastí nekontrolovaných vládou v Doněcké a Luganské oblasti na Ukrajině, 2022/C 87 I/01 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2022:087I:FULL&from=EN

- Oznámení (2022/C 93 I/01) dovozcům o dovozu zboží pocházejícího z oblastí nekontrolovaných vládou v Doněcké a Luganské oblasti na Ukrajině do Unie. najde https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52022XC0228%2805%29Notice na hospodářským subjektům, dovozcům a vývozcům, 2022/C 145 I/01, https://europa.eu/!rKWHmb
- Viz také:
  - Sdělení Komise: Poskytnutí operativních pokynů pro správu vnějších hranic s cílem usnadnit překračování hranic na hranicích EU-Ukrajina 2022/C 104 I/01, https://europa.eu/!pMtg4m
  - Pokyny Komise k provádění některých ustanovení nařízení (EU) č. 833/2014, https://europa.eu/!g3dHJK

Aktualizovaný seznam pokynů, často kladených otázek a oznámení je k dispozici zde: Omezující opatření (sankce) | Evropská komise (europa.eu).

3. **Existují mezi EU a Ruskem hraniční přechody (celní úřady), které jsou zcela uzavřeny?**
   Poslední aktualizace: 1. června 2022

Upozorňujeme, že níže uvedená odpověď se může denně měnit.

Estonsko

Na hranicích Estonska s Ruskem nejsou uzavřeny žádné hraniční přechody (celní kontrolní místa).

Finsko

Na hranicích Finska s Ruskem nejsou uzavřeny žádné hraniční přechody (celní kontrolní místa).

Lotyšsko

Na lotyšských hranicích s Ruskem a Běloruskem nejsou uzavřeny žádné hraniční přechody (celní kontrolní místa).

Litva

Hranice LT/RU: Ramoniškiai - Pograničnyj, Nida-Morskoje, Nida-Rybačij, Jurbarkas-Sovetskas, Rusnė-Sovetskas.

LT/BY hranice: Adutiškis-Moldevičiai, Krakūny-Geranainys, Eišiškės-Dotiškės, Rakai-Petiulevcai, Norviliškės-Pickūnai, Latežeris-Pariečė, **Švendubrė-Privalka**

Polsko

Hranice PL/RU: Gronowo, Gołdap

PL/BY hranice: Kuźnica, Połowce, Slawatycze

Užitečné odkazy - on-line informace o hranicích, včetně čekací

doby: POLSKO

https://granica.gov.pl/index.php?v=en

MAĎARSKO

Titulní strana | A Magyar Rendőrség hivatalos honlapja (police.hu)

https://www.police.hu/hu/hirek-es-informaciok/hatarinfo?field_hat_rszakasz_value=ukr%C3%A1n+hat%C3%A1rszakasz

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

https://www-financnasprava-sk.translate.goog/sk/infoservis/hranicne-priechody?_x_tr_sl=sk&_x_tr_tl=en&_x_tr_hl=en-US&_x_tr_pto=wapp

RUMUNSKO

https://www.politiadefrontiera.ro/en/traficonline

MOLDOVA

https://customs.gov.md/en/traffic

4. **Co znamená "ex" před některými kódy KN v přílohách nařízení 833/2014?**
   Poslední aktualizace: 26. července 2022

Pokud je před kódem KN uvedeno "ex", znamená to, že zákaz se nevztahuje na všechno zboží příslušného kódu KN, ale pouze na jeho část, která může odpovídat popisu uvedenému v tabulce, v názvu nebo podnázvu příslušné přílohy nebo v příslušném článku nařízení. Například v příloze X u kódu KN 8419 89 10 "Chladicí věže a podobná zařízení pro přímé chlazení (bez dělící stěny) pomocí recirkulované vody" se omezení vztahuje pouze na zboží, které spadá pod popis v tabulce jako "Alkylační a izomerizační jednotky".

5. **Jak by měly orgány členských států přistupovat ke společnostem usazeným v Rusku, které přepravují zboží mezi pevninským Ruskem a Kaliningradskou oblastí?**
   Poslední aktualizace: 13. července 2022

Viz otázky a odpovědi č. 5 v často kladených dotazech k "silniční dopravě": tranzit sankcionovaného zboží po silnici není povolen.

Na železniční dopravu na stejné trase se však žádný takový zvláštní režim nevztahuje, aniž je dotčena povinnost členských států provádět účinné kontroly, jak je uvedeno níže, v souladu s právem EU.

Tranzit vojenského zboží a technologií dvojího užití, na které se vztahují sankce, jak je definován v nařízení (EU) 2021/821, je v každém případě zakázán.

Členské státy musí rovněž zajistit, aby zboží, na které byly uvaleny sankce a které se nelegálně dostalo do kterékoli části Ruska, nemohlo být přepravováno *dále* přes celní území EU.

ZBOŽÍ VSTUPUJÍCÍ DO UNIE

6. Jak probíhá celní odbavení osobních věcí Ukrajinců vstupujících do Unie, včetně domácích zvířat a hotovosti?

Poslední aktualizace: 24. března 2022

Články 4 až 11 nařízení (ES) č. 1186/2009 ze dne 16. listopadu 2009, kterým se zavádí systém Společenství pro osvobození od cla, lze použít pro zpracování osobního majetku vysídlených osob z Ukrajiny. Podle článku 11 tohoto nařízení se mohou příslušné orgány odchýlit od některých podmínek omezujících osvobození od cla, pokud musí osoba v důsledku výjimečných politických okolností přemístit své obvyklé místo pobytu ze třetí země na celní území Společenství. V důsledku toho mohou vysídlené osoby přivážet osobní věci z Ukrajiny do Unie, aniž by se na ně vztahovalo clo. Celní prohlášení by rovněž mohla mít zjednodušenou formu, včetně ústního prohlášení.

Podobně lze pro zpracování osobního majetku vysídlených osob z Ukrajiny použít články 4 až 11 směrnice Rady 2009/132/ES ze dne 19. října 2009, kterou se stanoví oblast působnosti čl. 143 písm. b) a c) směrnice 2006/112/ES, pokud jde o osvobození od daně z přidané hodnoty při konečném dovozu určitého zboží. Podle článku 11 této směrnice se mohou příslušné orgány odchýlit od určitých podmínek omezujících osvobození od DPH, pokud osoba musí v důsledku výjimečných politických okolností přemístit své obvyklé místo pobytu ze třetí země do členského státu Společenství. V důsledku toho si mohou vysídlené osoby z Ukrajiny přivézt do Unie osobní věci bez DPH při dovozu.

Článek 32 nařízení (EU) č. 576/2013 o neobchodních přesunech zvířat v zájmovém chovu lze použít pro usnadnění vstupu zvířat v zájmovém chovu cestujících se svými majiteli z Ukrajiny. Pro usnadnění tohoto procesu a odchylně od podmínek stanovených pro neobchodní přesuny zvířat v zájmovém chovu mohou členské státy ve výjimečných situacích povolit neobchodní přesuny zvířat v zájmovém chovu, která nesplňují uvedené podmínky, na své území na základě zvláštního režimu povolení. Příslušné veterinární orgány ve všech členských státech již byly o této možnosti informovány a začaly tato opatření na hranicích provádět.

V případě hotovosti (měny, obchodovatelného nástroje na doručitele nebo komodit používaných jako vysoce likvidní uchovatel hodnoty, jako je zlato) by bylo třeba v rozsahu, který je za daných

okolností možný, použít ustanovení o kontrolách hotovosti stanovená v nařízení (EU) 2018/1672. To by mohlo být provedeno prostřednictvím prohlášení o přepravované hotovosti v hodnotě 10 000 EUR nebo vyšší, a to buď prostřednictvím neúplného prohlášení o hotovosti, nebo jednoduše prostřednictvím vlastního prohlášení obsahujícího tyto informace: - Přepravce hotovosti s kontaktními údaji a - Výše hotovosti.
Nicméně na místě vstupu do Unie se příslušníci odpovědní za kontroly na vnějších hranicích dotazují a kontrolují, zda osoba nevlastní střelnou zbraň.
Další informace najdete zde: Sdělení o operačních pokynech pro správu vnějších hranic EUUkrajina_en_1.pdf

7. **Jak nakládat s poštovními zásilkami přicházejícími ze SA do EU, které obsahují osobní věci uprchlíků, kteří se již nacházejí v EU, zejména pokud je hodnota zásilky vyšší než 45 EUR?**
   Poslední aktualizace: 1. června 2022

Osobní věci válečných uprchlíků mohou být na celní území Unie převezeny bez cla a bez uplatnění obvyklých omezujících podmínek. S ohledem na ustanovení článku 7 nařízení (ES) č. 1186/2009 se osvobození od cla na osobní majetek poskytuje do 12 měsíců ode dne usazení místa pobytu dotyčných uprchlíků. Kromě toho může být osobní majetek propuštěn do volného oběhu v několika samostatných zásilkách. Osvobození od dovozního cla pro osobní věci v souladu s články 4 až 11 nařízení (ES) č. 1186/2009 a již zveřejněnými doplňujícími informacemi není omezeno na způsob přepravy osobních věcí.

8. **Zahrnuje zákaz dovozu dřeva a dřevěných výrobků také dřevěné výrobky, které se používají výhradně pro účely balení nebo expedice/přepravy a nejsou předmětem obchodních transakcí, např. dřevěné palety, dřevěné obalové bedny, použité dřevěné kabelové bubny?**
   Poslední aktualizace: 24. března 2022

Zákazy se vztahují na výrobek deklarovaný v celním prohlášení pro posuzovaný režim. Například pokud jsou měděné kabely navinuté na dřevěných cívkách deklarovány k propuštění do volného oběhu, jsou deklarovány jako měděné kabely a zákaz na výrobky ze dřeva se na ně nevztahuje. Je tomu tak proto, že obchodním předmětem pohybu jsou kabely, nikoliv cívky. Pokud jsou však prázdné dřevěné cívky deklarovány k propuštění do volného oběhu, jsou předmětem pohybu, a proto se na ně vztahuje zákaz.

9. **Vysvětlete, prosím, uplatňování sankcí na zboží, které podle předchozích zákazů mohlo být dovezeno a bylo odesláno z Běloruska před vstupem sankcí podle nařízení 2022/355 v platnost.**
   Poslední aktualizace: 24. března 2022

Pokud se v rámci příslušného zákazu neuplatní doložka o ukončení platnosti (umožňující plnění smluv uzavřených před vstupem sankcí v platnost po stanovenou dobu po tomto vstupu v platnost),

použijí se sankce stanovené ve výše uvedeném nařízení na zboží, které v době vstupu nařízení v platnost:

- byly odeslány z Běloruska k přepravě do EU a byly na cestě do EU.
- byly dočasně uskladněny na celním území EU.

Pokud však bylo zboží propuštěno do volného oběhu před vstupem nařízení 2022/355 v platnost, sankce se neuplatní.
Pokud se uplatní doložka o ukončení platnosti, bude se na zboží, na které se vztahují sankce, vztahovat stejné zacházení od data uplynutí období ukončení platnosti.

10. Jaké právní předpisy se vztahují na cla a daně, zejména na koně evakuované z války na Ukrajině?

Poslední aktualizace: 24. března 2022

Zvířata mohou být prohlášena za dočasně dovezená do Unie, pokud splňují podmínky uvedené v příslušných právních předpisech, zejména v čl. 251 odst. 2 Celního kodexu Unie[8] (UCC), např. pokud zůstanou na celním území Unie po určitou dobu, aniž by došlo k jakékoli změně kromě běžného znehodnocení jejich použití. Lhůta celního režimu nesmí být kratší než 12 měsíců (čl. 237 odst. 2 UCC-DA[9]), což neznamená, že koně musí zůstat v EU nejméně 12 měsíců. Tato lhůta

nesmí být delší než 24 měsíců, ale za výjimečných okolností může být prodloužena; celková doba celního režimu proto nesmí být delší než 10 let (čl. 251 odst. 2 až 4 UCC).
Pokud jsou koně v dočasném dovozu, může se na ně vztahovat karnet ATA, ale také standardní celní prohlášení.
Dovozce může být usazen na celním území Unie a koně budou osvobozeni od dovozního cla (článek 223 UCC-DA).
V případě režimu dočasného dovozu by se mohl uplatnit čl. 71 odst. 1 směrnice o DPH[10] , což znamená, že zdanitelné plnění nastane až v okamžiku, kdy se na koně přestane vztahovat tento režim. Jinými slovy, dokud se na koně vztahuje režim dočasného dovozu, DPH se neplatí.

11. Mohu dovážet v rámci preferencí dohody o přidružení mezi EU a Ukrajinou z Doněcké a Luhanské oblasti?

Poslední aktualizace: 7. února 2023

Nejnovější informace k tomuto tématu naleznete v otázce č. 2 v často kladených dotazech "Doněcká, Chersonská, Luhanská a Záporožská oblast".

12. Rádi bychom se zeptali Komise, zda je vstup zboží souvisejícího s osobami/subjekty uvedenými v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014 do svobodného pásma stále možný,

[8] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie.
[9] Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2446 ze dne 28. července 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, pokud jde o podrobná pravidla týkající se některých ustanovení celního kodexu Unie.
[10] Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty.

a pokud ano, zda s ohledem na sankce existují zvláštní okolnosti nebo podmínky spojené s takovým vstupem?

Poslední aktualizace: 1. června 2022

Vstup zboží souvisejícího s osobami/subjekty uvedenými v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014 do svobodného pásma znamená pohyb takového zboží, které například po vstupu do svobodného pásma může být prodáno jiné osobě, aniž by došlo k jeho přemístění, a bylo by tak v rozporu se zmrazením hospodářských zdrojů. Proto není vstup takového zboží do svobodného pásma povolen, neboť by vedl k porušení článku 2 a čl. 1 písm. d) a e) uvedeného nařízení. To se týká zboží souvisejícího s osobami/subjekty uvedenými v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014, jakož i jeho následných změn.

13. **Až do přijetí balíčku sankcí 11th zakazoval článek 3j nařízení (EU) č. 833/2014 přímo či nepřímo nakupovat, dovážet nebo převádět do Unie uhlí a jiná pevná fosilní paliva uvedená v příloze XXII, pokud pocházejí z Ruska nebo jsou z Ruska vyvážena. Byla tato omezení zrušena? Vztahuje se tento zákaz na všechny kódy KN dříve uvedené v příloze XXII? Bez ohledu na to, zda: a) se jedná o výrobky na bázi uhlí, či nikoli? b) se jedná o výrobky v pevném skupenství, či nikoli?**

Poslední aktualizace: 26. července 2023

Jak je vysvětleno v 51. bodě odůvodnění nařízení Rady č. 1214/2023 ze dne 23. června 2023 (dále jen "balíček sankcí 11th "), článek 3j a příloha XXII byly zrušeny, protože zákaz týkající se dovozu uhlí je zahrnut v článku 3i a příloze XXI nařízení (EU) č. 833/2014. Zákaz je tedy stále v platnosti, i když podle jiného právního ustanovení. Kromě toho vypuštění přechodného období podle článku 3j, které již vypršelo, nemá mít žádné právní účinky na minulé nebo probíhající smlouvy nebo na použitelnost těchto přechodných období.

Rozsah výrobků, na které se vztahují omezení dříve stanovená v článku 3j **nařízení (EU) č. 833/2014**, byl vymezen v bývalé příloze XXII a vztahoval se na všechny kódy KN uvedené v příloze. Nyní jsou definovány v příloze XXI.
"Uhlí a jiná pevná fosilní paliva" v dřívějším článku 3j byl pouze název, označení pro rozlišení konkrétní oblasti zákazů. Nijak nedefinoval, neomezoval ani nerozšiřoval oblast výrobků definovanou v bývalé příloze XXII. Podobnými příklady jsou:

- Název dřívější přílohy XXII zněl "Uhelné produkty", ale neomezoval zákaz na produkty získané z uhlí (např. rašelina, hnědé uhlí);
- Dehet sám o sobě není palivem a není vždy produktem uhlí, ani pevnou fosilní látkou. Přesto byl 2706 "Dehet destilovaný z uhlí, hnědého uhlí nebo rašeliny..." plně zahrnut do definice výrobku v dřívějším článku 3j a nyní spadá do definice článku 3i.

ZBOŽÍ PŘEPRAVOVANÉ Z UNIE

14. Stačí při předkládání a deklarování takových zásilek s humanitární pomocí na hranicích celnímu úřadu darovací prohlášení a přepravní doklad, nebo by měl mít dopravce u sebe ještě podrobný seznam s minimem informací o zboží: popis, množství, hodnota?
Poslední aktualizace: 25. dubna 2022

Celní kodex Unie se nezmiňuje o nutnosti vyžadovat jakékoli průvodní doklady k ústním vývozním prohlášením. Celní orgány však mohou provádět celní kontroly, které považují za nezbytné, dokud nejsou vyvezeny z celního území Unie (viz čl. 46 odst. 1 a čl. 267 odst. 1 UCC). Celní úředníci na hranicích proto v závislosti na posouzení rizik nemusí systematicky vyžadovat žádné konkrétní doklady, ale vždy mají možnost provést některé kontroly dokladů, pokud se tak rozhodnou. V tomto ohledu jsou platné jakékoli doklady.

15. Jakým způsobem by měla celní správa poskytnout doklad o výstupu zboží pro účely osvobození od daně nebo odpočtu daně, např. v případě, že by společnost chtěla zaslat své vlastní zboží (vyrobené nebo prodávané touto společností) na Ukrajinu jako dar? Postačí ústní celní prohlášení, nebo by bylo v každém případě nutné, aby bylo u těchto zásilek předloženo písemné celní prohlášení?
Poslední aktualizace: 25. dubna 2022

Dodání zboží odeslaného nebo přepraveného do místa určení mimo EU prodávajícím nebo na jeho účet je osvobozeno od DPH v souladu s čl. 146 odst. 1 písm. a) směrnice Rady 2006/112/ES (směrnice o DPH). Podmínky pro využití tohoto osvobození od DPH při vývozu a prostředky, které lze přijmout jako důkaz pro výstup zboží, jsou definovány ve vnitrostátních právních předpisech o DPH. Je pravděpodobné, že ústní prohlášení samo o sobě nestačí a celní úřad příslušný podle místa, kde zboží opouští celní území EU, musí výstup zboží potvrdit.

16. Měly by být kontejnery pocházející ze třetích zemí, které cestují do Ruska přes přístav EU, kontrolovány stejně jako kontejnery pocházející z EU?
Poslední aktualizace: 24. března 2022

Ano, kontejnery pocházející ze 3rd zemí, které cestují do Ruska přes přístav EU, by měly být kontrolovány. V článku 2 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině se uvádí, že sankce se vztahují na zboží "*pocházející či nepocházející z Unie*".

17. Jak by se mělo postupovat v případě lodí pod vlajkou třetího státu (např. Jihoafrické republiky), které plují do Ruska přes přístav EU? Měly by být tyto kontejnery kontrolovány stejně jako kontejnery pocházející z EU?

Poslední aktualizace: 24. března 2022

Na vlajce plavidla nezáleží. Pravidlo zní: Každá zásilka zboží pocházející ze třetí země a určená do Ruska (přímo nebo nepřímo) musí být podrobena analýze rizik a v případě potřeby musí být provedeny kontroly.

18. Jaké je pravidlo pro kontejnery, kterým naše celní správa dala zelenou před vstupem nařízení o sankcích v platnost, ale které ještě neopustily přístav?

Poslední aktualizace: 24. března 2022

Sankce platí, dokud je zboží pod celním dohledem, tj. není propuštěno k výstupu. Čl. 333 odst. 1 prováděcího aktu k celnímu kodexu Unie jde ještě dále, když uvádí: "*1. Jakmile je zboží propuštěno k výstupu, celní úřad výstupu nad ním vykonává celní dohled, dokud není vyvezeno z celního území Unie*." Tj. v podstatě zboží zůstává pod celním dohledem, dokud je ještě v přístavu.

Pokud je zboží stále pod celním dohledem (propuštění do tranzitu, vývoz atd.), mohou celní orgány provést jakoukoli kontrolu nebo přijmout jakékoli opatření, které považují za nezbytné k nápravě situace, která se mezitím mohla změnit (dotčené zboží, podmínky zákazu/sankce atd.).

19. Jaký je dopad těchto sankcí na zboží pocházející z jurisdikce mimo EU, které prochází tranzitem přes členský stát, jehož konečným cílem je Rusko? Vztahují se opatření na překládku přes zemi EU?

Poslední aktualizace: 24. března 2022

Zboží nacházející se v EU, jehož konečným místem určení je Rusko a které je uvedeno na sankčním seznamu, spadá do oblasti působnosti článků 2, 2a a 2b nařízení Rady č. 833/2014. Zákaz přímého či nepřímého prodeje, dodávek, převodu nebo vývozu tohoto zboží zahrnuje i zákaz tranzitu přes území EU. Tranzit zakázaného zboží mezi třetími zeměmi přes území EU je tedy zakázán.

Vnější tranzit, překládka, zpětná překládka, zpětný vývoz ze svobodného pásma, dočasné uskladnění a přímý zpětný vývoz ze zařízení pro dočasné uskladnění, které byly na celní území Unie dovezeny na stejném plavidle nebo letadle, které je z tohoto území odveze bez vykládky, a jakýkoli jiný pohyb zboží, které vstupuje na území EU a je určeno do Ruska, budou podléhat posouzení rizik celními orgány, které mohou rozhodnout, zda zásilka spadá do oblasti působnosti sankcí, a tudíž vyžaduje kontrolu. Toto zboží by

být pod celním dohledem, dokud neopustí celní území Unie (viz čl. 267 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie).

20. Co se rozumí pod pojmem "položka"?

Poslední aktualizace: 24. března 2022

Položkou se rozumí "doplňková jednotka" ve vývozním prohlášení (datový prvek 18 02 000 000 nebo 6/2 nebo kolonka 41 JSD). Celní předpisy definují doplňkovou jednotku jako množství dané položky vyjádřené v jednotce stanovené v právních předpisech Unie, jak jsou zveřejněny v TARIC.

U zboží, které nemá doplňkovou jednotku v TARIC, lze pro kontrolu prahové hodnoty použít informace o "počtu balení" (datový prvek 18 06 004 000 nebo 6/10 nebo kolonka 31 JSD). Celní předpisy definují balení jako nejmenší vnější obalovou jednotku. Počet balení, který je třeba uvést ve vývozním prohlášení, se vztahuje na jednotlivé položky zabalené tak, že je nelze rozdělit bez předchozího rozbalení, nebo na počet kusů, pokud jsou nezabalené. Kódy, které je třeba uvést, se řídí doporučením EHK OSN. EHK OSN doporučuje zaznamenávat "bezprostřední obal nebo nádobu zboží, které kupující obvykle získává spolu s ním při maloobchodním prodeji".

V souladu s tím se položkou rozumí obvyklé balení pro maloobchodní prodej, např. balení 3 lahviček parfému, pokud jsou prodávány společně, nebo lahvička parfému, pokud je určena k prodeji samostatně.

Podle článku 15 celního kodexu Unie odpovídají osoby, které poskytují informace celním orgánům, za správnost a úplnost poskytnutých informací. V případě potřeby si celní orgány mohou vyžádat doplňující informace (faktury, fyzické kontroly), aby ověřily údaje uvedené v celním prohlášení a to, zda je či není dosaženo prahové hodnoty.

21. Bod 17) přílohy XVIII odkazuje na seznam vozidel a zařízení a jejich "příslušenství a náhradních dílů". Jaký je rozsah "příslušenství a náhradních dílů"? Vztahuje se na příslušenství a náhradní díly vozidel v hodnotě 50 000 EUR nebo nižší? Jaká je prahová hodnota, která se na toto příslušenství a náhradní díly vztahuje?

Poslední aktualizace: 5. května 2022

Článek 3h nařízení Rady (EU) č. 833/2014 ve znění nařízení Rady (EU) 2022/428 ze dne 15. března 2022 stanoví zákaz prodeje, dodávek, převodu nebo vývozu zboží uvedeného v příloze XVIII téhož nařízení jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku. Tentýž článek stanoví, že tento zákaz se vztahuje na zboží uvedené v seznamu, pokud jeho hodnota přesahuje 300 EUR za kus, není-li v příloze stanoveno jinak.

Bod 17) přílohy XVIII se vztahuje na vozidla, s výjimkou sanitních vozidel, pro přepravu osob po zemi, ve vzduchu nebo na moři, jejichž hodnota přesahuje 50 000 EUR za kus, telefery, lanovky, lyžařské vleky, trakční mechanismy pro lanovky, motocykly, jejichž hodnota přesahuje 5 000 EUR za kus, jakož i jejich příslušenství a náhradní díly.

Ve vztahu k příslušenství a náhradním dílům by se výše uvedené ustanovení a příloha měly použít takto:

- příslušenství a náhradní díly v hodnotě 300 EUR nebo nižší za kus nepodléhají omezením stanoveným v článku 3h.
- příslušenství a náhradní díly uvedené v bodě 17 přílohy XVIII v hodnotě vyšší než 300 EUR, které nejsou určeny k použití ve vozidlech a zařízeních tamtéž uvedených, nepodléhají omezením stanoveným v článku 3h. To znamená, že zákaz se nevztahuje na příslušenství a náhradní díly vozidel v hodnotě 50 000 EUR nebo nižší.
- příslušenství a náhradní díly uvedené v bodě 17 přílohy XVIII v hodnotě vyšší než 300 EUR, které jsou určeny pro použití vozidel a zařízení tam uvedených, podléhají omezením stanoveným v článku 3h.

22. **Náklady na dopravu a pojištění se zahrnují do celní hodnoty. To je v praxi velmi složité. U každého nákladního automobilu budou náklady na dopravu velmi rozdílné. Jak můžeme upravit převodní cenu tak, aby zahrnovala náklady na dopravu, zejména pokud jsou v jednom kamionu různé komponenty? Jak se má posuzovat hodnota 300 EUR?**
Poslední aktualizace: 25. dubna 2022

Při vývozu zboží je deklarant povinen poskytnout celním orgánům údaje o statistické hodnotě zboží. Tato povinnost existuje bez ohledu na to, zda vyvážené zboží podléhá nějakým omezením či nikoli.

Příslušná ustanovení o statistické hodnotě (prováděcí nařízení Komise (EU) 2020/1197 ze dne 30. července 2020) neupravují otázku rozdělení nákladů na dopravu a pojištění při stanovení statistické hodnoty při vývozu.

Nicméně v tomto ohledu poskytuje vysvětlení **dokument EUCDM GUIDANCE DOCUMENT** (odkaz: EUCDM Guidance). V souladu s GUIDANCE *"Statistická hodnota musí zahrnovat pouze vedlejší poplatky. Jedná se o skutečné nebo vypočtené náklady na přepravu, a pokud vznikly, na pojištění, které se však vztahují pouze na tu část cesty, která se nachází na statistickém území vyvážejícího členského státu. Nejsou-li náklady na dopravu nebo pojištění známy, musí být přiměřeně stanoveny na základě nákladů obvykle vynaložených nebo splatných za tyto služby (zejména s ohledem na různé druhy dopravy, jsou-li známy). (...) Pokud se vedlejší náklady vztahují k několika položkám vývozního prohlášení, určí se příslušné vedlejší náklady pro každou z nich.*

jednotlivé položky musí být vypočteny na příslušném poměrném základě, např. v kg nebo objemu."

23. **Zda železné trubky kódu KN 73079100 mohou či nemohou být vyváženy z EU do ruské společnosti, která není na sankčním seznamu. Zda zboží s kódem KN 73079100 může spadat do oblasti působnosti zboží dvojího užití podle nařízení Rady (ES) č. 428/2009 a nařízení (EU) 2021/821, nebo zda je nyní třeba povolení pro veškeré zboží související s energetikou?**
Poslední aktualizace: 25. dubna 2022

V současné době (28. března 2022) není kód KN 7307 91 00 uveden v žádném zákazu vývozu do Ruska ani ve srovnávací tabulce nařízení o zboží dvojího užití (nařízení (EU) 2021/821).

Ustanovení nařízení o dvojím použití se však obdobně použijí i na nedávné změny nařízení 833/2014 (viz nařízení (EU) 2022/328). To zejména znamená, že na základě "catch-all" ustanovení o dvojím použití mohou příslušné orgány vyžadovat povolení i na zboží, které není uvedeno v nařízeních, a to i pro společnost, která není uvedena na sankčním seznamu.

24. Zda se nařízení Rady (EU) 2022/355 ze dne 2. března 2022 použije na zboží v celním režimu pasivního zušlechťovacího styku na území Běloruska, i když všechny komponenty použité k tomuto zušlechťovacímu styku pocházejí z EU a konečné výrobky jsou zpětně dováženy do EU?

Poslední aktualizace: 25. dubna 2022

Omezení uložená na vývoz do Běloruska jdou nad rámec "standardního" vývozu ve smyslu celního kodexu Unie, a vztahují se tedy i na zboží zasílané do Běloruska v režimu pasivního zušlechťovacího styku. Omezení vývozu se však vztahuje pouze na zboží uvedené v pozměněném nařízení (ES) č. 765/2006. Tlakové láhve (kód kombinované nomenklatury 73) nejsou na seznamu zboží s omezením podle článku 1s a přílohy XIV. Aby však bylo možné zjistit, zda se na konkrétní lahve vztahují omezení stanovená v jiných článcích pro vývoz zboží dvojího užití (příloha V písm. a) nařízení), je nutné uvést přesný kód KN.

Nicméně pokud jde o dovoz, vztahují se na všechny výrobky ze železa a oceli (kód KN 73) omezení uložená článkem 1q, pokud se na ně nevztahuje výjimka podle odstavce 2: *"Zákazy uvedenými v odstavci 1 není do 4. června 2022 dotčeno plnění smluv uzavřených před 2. březnem 2022 nebo vedlejších smluv nezbytných pro plnění těchto smluv*.

25. Vzhledem k tomu, že se sankce vztahují na zvláštní postupy včetně zpětného vývozu, jaké by byly další kroky odpovědné osoby (držitele postupu) v souvislosti s probíhajícím zvláštním postupem, s ohledem na lhůty pro vyřízení?

Poslední aktualizace: 1. června 2022

Držitel povolení může požádat dozorový celní úřad o prodloužení lhůty pro ukončení zvláštního režimu. Pokud držitel povolení i přes poskytnuté prodloužení nemůže lhůtu dodržet, může požádat o použití článku 120 UCC, tj. prominutí nebo vrácení dovozního cla za zvláštních okolností (spravedlnost). Takový případ by bylo třeba pečlivě posoudit případ od případu.

RŮZNÉ

26. Je možné, aby se dočasné skladování prodloužilo na 6 měsíců místo 90 dnů, s možností prodloužení v závislosti na průběhu konfliktu?

Poslední aktualizace: 24. března 2022

Navzdory krizi způsobené situací na Ukrajině celní kodex Unie (UCC)[11] nestanoví žádnou odchylku ohledně prodloužení 90denní lhůty stanovené v článku 149 UCC. Řešení tohoto problému, jak bylo navrženo v pokynech COVID, spočívá v tom, že držitel povolení pro zařízení pro dočasné uskladnění požádá o získání povolení k uskladnění v celním skladu pro tato zařízení (nebo jejich část) a tímto způsobem by nebyla stanovena lhůta pro uskladnění zboží v režimu uskladnění v celním skladu. Pokud i přes uplatnění tohoto řešení některé zboží nemůže dodržet lhůtu 90 dnů, mohou dotčené hospodářské subjekty požádat o zásah vyšší moci a celní orgány mohou použít článek 120 UCC (equity).

27. Potvrďte, prosím, zda ukončení dočasného uskladnění po 90 dnech propuštěním zboží do zvláštního režimu uskladnění v celním skladu není v rozporu s definicí celního skladu, která výslovně vylučuje zboží, kterému je zakázán vstup na celní území Unie nebo výstup z něj? (viz čl. 237 odst. 1 písm. c) UCC)

Poslední aktualizace: 25. dubna 2022

Lhůtu 90 dnů pro dočasné uskladnění uvedenou v článku 149 celního kodexu Unie (UCC) nelze prodloužit bez změny UCC. Možným řešením, jak ponechat zboží v zařízení pro dočasné uskladnění, je, že držitelé povolení pro zařízení pro dočasné uskladnění

požádat o povolení k provozování celního skladu, aby se na zboží umístěné v těchto zařízeních nevztahovalo žádné časové omezení.

Výše uvedené řešení není dotčeno čl. 237 odst. 1 písm. c) UCC, protože sankce vůči Rusku a Bělorusku nejsou obchodněpolitickými opatřeními, neboť nevyplývají z článku 207 SFEU. Proto je toto řešení proveditelnou alternativou pro uskladnění zboží, u něhož je pravděpodobné, že nebude dodržena 90denní lhůta stanovená v článku 149 UCC. Totéž platí pro zboží propuštěné do režimu tranzitu a dočasného použití, neboť články, které zmiňujete, se rovněž týkají obchodněpolitických opatření.

28. Můžete potvrdit, že poštovní toky podléhají stejným omezujícím opatřením jako ostatní vývozní toky?

[11] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie.

Poslední aktualizace: 24. března 2022

Poskytování univerzálních poštovních služeb se na celosvětové úrovni v zásadě řídí akty Světové poštovní unie (UPU). Ústava UPU zaručuje volný oběh poštovních zásilek na celém jednotném poštovním území Unie (192 členských zemí), který je realizován propojením všech národních poštovních sítí členských zemí. Všechny členské státy EU jsou členy UPU. Jako takové ratifikovaly akty UPU, takže jsou povinny se jimi řídit. Kromě toho ve směrnici EU o poštovních službách neexistuje žádné ustanovení, které by tomuto prvku odporovalo.

Některé zásilky je však zakázáno zasílat poštou, například nebezpečné zboží, nelegální drogy nebo jakékoli "*zásilky zasílané za účelem podvodného jednání nebo s úmyslem vyhnout se zaplacení příslušných poplatků v plné výši"*. Každá členská země Světové poštovní unie má navíc možnost tyto zákazy doplnit. Současně jsou příslušná nařízení a rozhodnutí Rady EU přímo použitelná ve všech členských státech a obě zakazují uživatelům pošty zasílání takových zásilek, stejně jako poskytovatelům poštovních služeb poskytování poštovních služeb pro takové zásilky.

Zatímco se omezující opatření nevztahují na poštovní služby jako takové, které mohou pokračovat, dokud je dostupná doprava, zboží, na které se vztahují omezující opatření, lze v podstatě považovat za zakázané zásilky, a proto je nelze zasílat poštou.

29. Týkají se sankce stanovené nařízením (EU) č. 833/2014 pouze zboží "dvojího užití", nebo jsou rozšířeny i na další výrobky? Mohou společnosti se sídlem v EU vyvážet potraviny nebo zemědělské a zahradnické produkty? Zboží dvojího užití má navíc čísla CAS, což situaci komplikuje.

Poslední aktualizace: 25. dubna 2022

Zákazy vývozu do Ruska definované v nařízení (EU) č. 833/2014 se týkají zejména.

zboží dvojího užití, ale neomezují se pouze na tyto položky. Na kapitoly 01 až 24 mají zákazy menší dopad než na průmyslové kapitoly. Pro tyto kapitoly však zákazy vývozu existují. Týkají se především luxusního zboží zařazeného do těchto kapitol a mohou mít dopad na potraviny (viz článek 3h a příloha XVIII nařízení (EU) č. 833/2014).

Informace týkající se výjimek ze zákazu vývozu potravin a obecněji humanitárních výjimek naleznete v našem dokumentu věnovaném otázkám a odpovědím. Upozorňujeme, že humanitární výjimky se nevztahují na vývoz luxusního zboží.

Nechápeme, jak přítomnost kódu CAS pro zboží dvojího užití komplikuje vývozní formality. Pokud je třeba tuto otázku dále zkoumat, je třeba uvést více podrobností o uvedeném problému.

Pokyny byly zveřejněny a jsou k dispozici na těchto adresách:

- https://ec.europa.eu/taxation_customs/customs-4/international-affairs/eu-measures-following- russian-invasion-ukraine_en
- https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2022/march/tradoc_160079.pdf

- https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/international-relations/restrictive-measures-sanctions/sanctions-adopted-following-russias-military-aggression- against-ukraine_en
- https://www.sanctionsmap.eu/#/main

Kromě toho je "*Příručka pro kontrolu vývozu chemických látek*" užitečným nástrojem, který vám pomůže zjistit, jaké chemické látky podléhají kontrole vývozu podle různých předpisů (zboží dvojího užití, prekurzory výbušnin, prekurzory drog, chemické látky podléhající omezením pro Sýrii, nebezpečné chemické látky atd.). Revize příručky z roku 2022 bude zveřejněna velmi brzy. Do té doby je ke stažení verze 2021. https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC124421.

30. **Podle nařízení (EU) 2022/238 se v souvislosti se zbožím dvojího užití nebo zákazem vývozu neuvádí žádný odkaz na konkrétní kódy TARIC. Podle nařízení (EU) 2022/1, které je změnou přílohy I nařízení (EU) 2021/821, jsou v seznamu podrobně uvedeny všechny použitelné položky podle nařízení o zboží dvojího užití, ale nejsme schopni je přímo korelovat s kódy TARIC. Bylo by možné získat objasnění kódů TARIC, kterých se týká nařízení EU2022/238?**
Poslední aktualizace: 25. dubna 2022

Kódy KN pro zboží dvojího užití se totiž v Úředním věstníku nezveřejňují. GŘ TAXUD však zveřejnilo korelační tabulku mezi kódy KN a kódy zboží dvojího užití. V této tabulce jsou uvedeny všechny kódy KN, které podléhají kontrolám zboží dvojího užití, a tedy i zákazům vývozu do Ruska.

Skutečnost, že zboží uvedené ve vaší zprávě není zbožím dvojího užití, sama o sobě neznamená, že se na něj nevztahují zákazy vývozu.

Tyto zákazy vývozu se vztahují na širší okruh výrobků než na zboží dvojího užití a doporučuje se nahlédnout na informační stránku zveřejněnou Evropskou komisí, kde jsou uvedeny další informace o rozsahu výrobků.

Pokud jsou kódy KN výrobků známy, lze sankce nalézt také na internetových stránkách TARIC.

Do pole "původ/cíl" zadejte "Rusko" a do pole "kód zboží" zadejte kód KN.

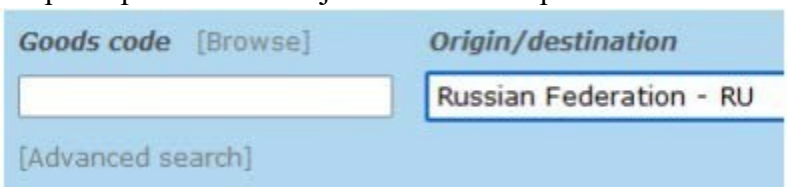

Komise nezveřejňuje seznamy kódů KN podle nařízení. Pokud si však přejete zobrazit všechny kódy, na které má dopad určitý právní akt (v tomto případě nařízení (EU) 2022/328), klikněte na

"rozšířené vyhledávání", aby se zobrazila celá obrazovka dotazu, a do pole "Právní základ" zadejte odkaz na právní akt.

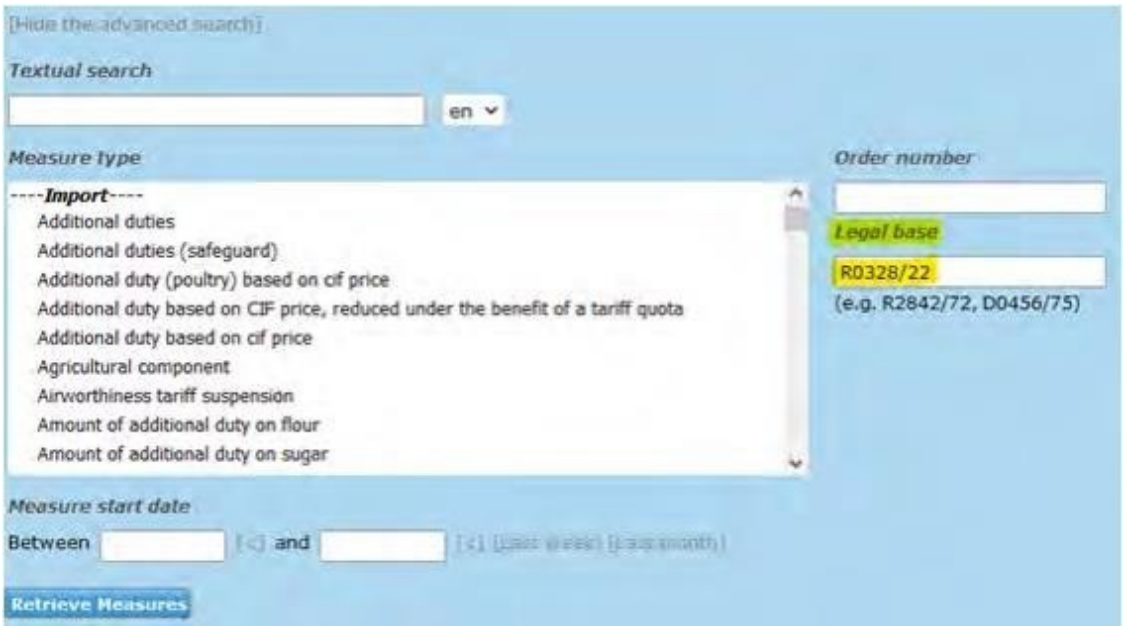

31. Objasněte prosím, zda se ruské kulturní statky, které jsou dočasně dovezeny do Unie (např. mezinárodní zápůjčky mezi muzei za účelem výstav), mohou vrátit svým právoplatným majitelům v Rusku?
Poslední aktualizace: 1. června 2022

V tomto případě by nebylo nutné získat vývozní licenci, protože zboží se z definice nenachází s konečnou platností v členském státě (čl. 2 odst. 2 nařízení č. 116/2009).

Pokud jde o sankce, upozorňujeme, že Rada přijala dne 8. dubna nařízení (EU) 2022/576, kterým se mění nařízení Rady č. 833/2014, s cílem umožnit zpětný vývoz kulturních statků zapůjčených v rámci formální kulturní spolupráce s Ruskem do Ruska. V případě, že by umělecká díla byla považována za zapůjčená v rámci formální kulturní spolupráce s Ruskem, mělo by být možné jejich navrácení do Ruska, a to na základě povolení příslušného vnitrostátního orgánu pro sankce.

V této záležitosti bychom vám doporučili obrátit se na váš národní úřad. Jeho kontaktní údaje naleznete v seznamu, který je k dispozici zde:

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/national-competent-authorities-sanctions-implementation_en.pdf

Pro úplnost bychom měli zmínit možnost - jakkoli vzdálenou -, že kulturní statek dočasně přijatý v Unii by zde mohl být přesto zadržen a nesměl by se vrátit do Ruska: to by bylo v případě, že vlastníkem statku je ruský státní příslušník, vůči němuž Unie přijala opatření ke zmrazení majetku.

32. Jaký je celní postup pro osoby, které žijí v těsné blízkosti hranic a které denně překračují ruské hranice (např. osoby navštěvující příbuzné na druhé straně hranice, osoby, které

mají v Rusku nemovitost, osoby, které pravidelně cestují z pracovních důvodů)? Jak bychom měli v jejich případě vykládat osobní používání bankovek znějících na jakoukoli oficiální měnu členského státu?

Poslední aktualizace: 1. června 2022

Zákazy stanovené v článku 5i nařízení (EU) č. 833/2014 platí bez ohledu na osobní nebo profesní situaci osob, které hotovost přenášejí.

Na pravidelné cestující se vztahují stejná ustanovení. Odchylka od zákazu vývozu hotovosti pro osobní potřebu podle čl. 5i odst. 2 písm. a) umožňuje cestujícím mít u sebe hotovost pouze pro nezbytnou potřebu cesty a cestujících, kteří je doprovázejí. Tato výjimka jim neumožňuje přivézt hotovost pro jiné příjemce v Rusku.

Upozorňujeme, že nezávisle na výše uvedeném musí cestující předložit prohlášení o hotovosti na adresu

vnitrostátním celním orgánům v případech, kdy je třeba předložit prohlášení v souladu s ustanoveními nařízení o kontrolách hotovosti (nařízení (EU) 2018/1672).

33. Co se rozumí definicí zemědělských produktů? Je to omezeno na zboží získané v zemědělství? Nebo se to týká i zemědělských strojů

Poslední aktualizace: 1. června 2022

Definice "zemědělských produktů" je uvedena v článku 38 Smlouvy o fungování EU, kde se uvádí: "Zemědělskými produkty se rozumí produkty půdy, chovu dobytka a rybolovu a produkty prvního stupně zpracování, které s těmito produkty bezprostředně souvisejí". Viz příloha 1 SFEU "SEZNAM UVEDENÝ V ČLÁNKU 38 SMLOUVY O FUNGOVÁNÍ EU".
EVROPSKÁ UNIE", kde najdete další podrobnosti.

S ohledem na výše uvedený text by zemědělské produkty neměly být považovány za zemědělské stroje.

34. Co znamená, když je před kódem KN v jedné z příloh nařízení (EU) č. 833/2014 uvedeno "ex"?

Poslední aktualizace: 29. června 2022

Pokud je před kódem KN uvedeno "ex", znamená to, že zákaz se nevztahuje na všechno zboží podle příslušných kódů KN, ale pouze na jeho část, která může odpovídat popisu uvedenému v tabulce, v názvu nebo podnázvu příslušné přílohy nebo v příslušném článku nařízení. Například v příloze X nařízení (EU) č. 833/2014 podléhá omezení zboží kódu KN 8419 89 10 "Chladicí věže a podobná zařízení pro přímé chlazení (bez dělící stěny) pomocí recirkulované vody" pouze zboží, které spadá pod popis v tabulce jako "Alkylační a izomerizační jednotky".

2. OMEZENÍ VÝVOZU ZBOŽÍ DVOJÍHO UŽITÍ A VYSPĚLÝCH TECHNOLOGIÍ.

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 2; ČLÁNEK 2a; ČLÁNEK 2b NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Jaký je účel těchto pokynů a jak souvisí nová vývozní omezení v nařízení o sankcích se stávajícími sankcemi vůči Rusku?

Poslední aktualizace: 16. října 2025

Nařízení Rady (EU) 2022/328 ze dne 25. února 2022[12] , nařízení Rady (EU) 2022/345 ze dne 1. března 2022[13], nařízení Rady (EU) 2022/394 ze dne 9. března 2022[14], nařízení Rady (EU) 2022/428 ze dne 15. března 2022[15], nařízení Rady (EU) 2022/576 ze dne 8. dubna 2022[16], nařízení Rady (EU) 2022/879 ze dne 3. června 2022[17], Nařízení Rady (EU) 2022/1269 ze dne 21. července 2022[18], nařízení Rady (EU) 2022/1904 ze dne 6. října 2022[19], nařízení Rady (EU) 2022/2474 ze dne 16. prosince 2022[20], nařízení Rady (EU) 2023/427 ze dne 25. února 2023[21], nařízení Rady (EU) 2023/1214 ze dne 23. června 2023[22], Nařízení Rady (EU) 2023/2878 ze dne 18. prosince 2023[23], nařízení Rady (EU) 2024/745 ze dne 23. února 2024[24], nařízení Rady (EU) 2024/1745 ze dne 24.

[12] Nařízení Rady (EU) 2022/328 ze dne 25. února 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině.

[13] Nařízení Rady (EU) 2022/334 ze dne 28. února 2022, kterým se mění nařízení Rady (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních s ohledem na jednání Ruska destabilizující situaci na Ukrajině

[14] Nařízení Rady (EU) 2022/394 ze dne 9. března 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních s ohledem na jednání Ruska destabilizující situaci na Ukrajině

[15] Nařízení Rady (EU) 2022/428 ze dne 15. března 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních s ohledem na jednání Ruska destabilizující situaci na Ukrajině

[16] Nařízení Rady (EU) 2022/576 ze dne 8. dubna 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních s ohledem na jednání Ruska destabilizující situaci na Ukrajině

[17] Nařízení Rady (EU) 2022/879 ze dne 3. června 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních s ohledem na jednání Ruska destabilizující situaci na Ukrajině

[18] Nařízení Rady (EU) 2022/1269 ze dne 21. července 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních s ohledem na jednání Ruska destabilizující situaci na Ukrajině

[19] Nařízení Rady (EU) 2022/1904 ze dne 6. října 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních s ohledem na jednání Ruska destabilizující situaci na Ukrajině

[20] Nařízení Rady (EU) 2022/2474 ze dne 16. prosince 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních s ohledem na jednání Ruska destabilizující situaci na Ukrajině

[21] Nařízení Rady (EU) 2023/427 ze dne 25. února 2023, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních s ohledem na jednání Ruska destabilizující situaci na Ukrajině

[22] Nařízení Rady (EU) 2023/1214 ze dne 23. června 2023, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních s ohledem na jednání Ruska destabilizující situaci na Ukrajině

[23] Nařízení Rady (EU) 2023/2878 ze dne 18. prosince 2023, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních s ohledem na jednání Ruska destabilizující situaci na Ukrajině

[24] Nařízení Rady (EU) 2024/745 ze dne 23. února 2024, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních s ohledem na jednání Ruska destabilizující situaci na Ukrajině

června 2024[25], nařízení Rady (EU) 2024/3192 ze dne 16. prosince 2024[26] a nařízení Rady (EU) 2025/395 ze dne 24. února 2025[27] navazují na omezující opatření (sankce) EU ve formě vývozních omezení podle nařízení o sankcích a rozšiřují je[28].

Cílem těchto pokynů je podpořit příslušné orgány a zúčastněné strany, včetně vývozců, při provádění vývozních omezení zavedených v článcích 2, 2a a 2b a souvisejících ustanovení v článcích 1, 2c a 2d nařízení o sankcích, aniž je dotčeno uvedené nařízení nebo jiná nařízení.

2. Co dělá nařízení o sankcích v oblasti vývozních omezení, včetně kontroly vývozu technologií dvojího užití a vyspělých technologií?

Poslední aktualizace: 16. října 2025

Za prvé, nařízení o sankcích rozšířilo rozsah vývozních omezení týkajících se zboží a technologií dvojího užití, jak je uvedeno v příloze I nařízení EU o zboží a technologiích dvojího užití[29] . Vývoz tohoto zboží je od roku 2014 zakázán pro vojenský sektor. Nyní se zákaz vztahuje i na případy, kdy je toto zboží určeno pro civilní koncové uživatele nebo použití, s velmi omezenými výjimkami a odchylkami.

Za druhé, nařízení o sankcích rovněž zakazuje vývoz dalších položek "pokročilých technologií", aby se omezilo posilování vojenské a technologické kapacity Ruska v odvětvích, jako jsou elektronika, počítače, telekomunikace a informační bezpečnost, námořní senzory a lasery, chemické látky, které by mohly být použity při výrobě chemických zbraní, speciální materiály a související vybavení, výrobní zařízení a další citlivé položky, například ty, které používají orgány činné v trestním řízení.

Za třetí, nařízení o sankcích nyní zakazuje přímo či nepřímo prodávat, dodávat, převádět nebo vyvážet zboží a technologie dvojího užití a pokročilé technologie, ať už pocházejí z Unie, či nikoli, jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu či orgánu uvedenému v příloze IV.

Stejně jako v jiných sankčních režimech EU se vývozní omezení vztahují na prodej, dodávky, převod a vývoz zboží, na které se vztahuje, jakož i na poskytování zprostředkovatelských služeb a technické a finanční pomoci.

[25] Nařízení Rady (EU) 2024/1745 ze dne 24. června 2024, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních s ohledem na jednání Ruska destabilizující situaci na Ukrajině

[26] Nařízení Rady (EU) 2024/3192 ze dne 16. prosince 2024, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních s ohledem na jednání Ruska destabilizující situaci na Ukrajině

[27] Nařízení Rady (EU) 2025/395 ze dne 24. února 2025, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních s ohledem na jednání Ruska destabilizující situaci na Ukrajině

[28] Nařízení Rady (EU) č. 833/2014 ze dne 31. července 2014 o omezujících opatřeních vzhledem k jednání Ruska destabilizujícímu situaci na Ukrajině

[29] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/821 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí režim Unie pro kontrolu vývozu, zprostředkování, technické pomoci, tranzitu a přepravy zboží dvojího užití.

Nová ustanovení předpokládají velmi omezené výjimky a odchylky v určitých definovaných situacích, které jsou dále vysvětleny v tomto dokumentu.

3. Jsem vývozce, který prodává výrobky do Ruska. Jak si mohu ověřit, zda mohu výrobek vyvážet a zda k tomu potřebuji nějaké předchozí povolení?

Poslední aktualizace: 16. října 2025

Zjednodušeně řečeno, postup pro ověření, zda se vás týká vývozní omezení, je následující. následující:

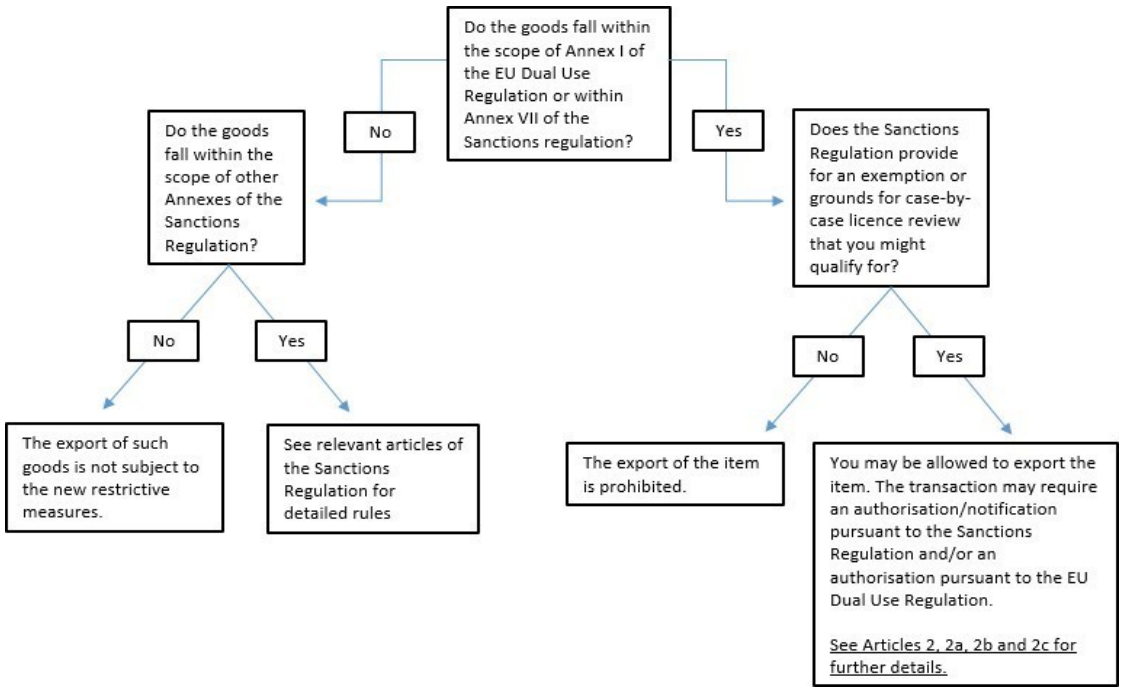

Toto je zjednodušený diagram. Pro další vysvětlení si u příslušných orgánů svého členského státu ověřte, zda se na výrobek, který prodáváte do Ruska, vztahuje nařízení o sankcích (nebo jiná omezení).

Některé přílohy nařízení o sankcích, například přílohy II, X, XI, XVIII a XXIII, obsahují pouze kódy kombinované nomenklatury (KN). Zboží dvojího užití a většina technologicky vyspělých položek uvedených v příloze VII jsou označeny technickými popisy, s výjimkou části B této přílohy, která obsahuje kódy KN. V rámci svých povinností dodržování předpisů musí hospodářský subjekt na základě kódu KN nebo technického popisu ověřit, zda se na vyváženou položku vztahuje či nikoli. Skutečnost, že kód KN odpovídající položce není uveden v nařízení o sankcích, nevylučuje, že se to týká některých položek zařazených pod daný kód KN, protože se může jednat o zboží dvojího užití nebo o zboží uvedené v příloze VII nařízení o sankcích v souladu s články 2, 2a a 2b. Pokud jde o zboží dvojího užití a zboží uvedené v příloze VII nařízení o sankcích, v

nařízení o sankcích neexistuje žádná korelace mezi kódy KN a takovým zbožím, na které se vztahují omezující opatření.

4. Nová opatření mají podobu "zákazů": jde nyní o úplný zákaz vývozu zboží dvojího užití a "pokročilých technologií" do Ruska?

Poslední aktualizace: 16. října 2025

Vývozní omezení vztahující se na zboží, na které se vztahuje příloha I nařízení EU o dvojím užití, a na zboží s „pokročilými technologiemi“ mají podobu zákazů, ale existují omezené výjimky a odchylky. Výjimky podle článku 2(3) a článku 2a(3) se vztahují na humanitární potřeby, mimořádné události v oblasti zdraví, přírodní katastrofy, lékařské a farmaceutické použití, pokud nejsou uvedeny v příloze XL tohoto nařízení. Výjimky podle článku 2(4) a článku 2a(4) se vztahují mimo jiné na vývoz určený pro mezivládní spolupráci v oblasti vesmírných programů, vývoz určený pro civilní neveřejně dostupné elektronické komunikační sítě, které nejsou majetkem subjektu, který je veřejně kontrolován nebo má více než 50% podíl veřejného vlastnictví, vývoz pro provoz, údržbu a bezpečnost civilních jaderných kapacit nebo vývoz určený pro společnosti vlastněné nebo výhradně či společně kontrolované subjektem EU nebo subjektem partnerské země, vývoz upravený předchozími smlouvami, zboží zajišťující kybernetickou bezpečnost a informační bezpečnost, aktualizace softwaru, použití jako spotřebitelská komunikační zařízení nebo lékařské či farmaceutické účely, pokud jsou uvedeny v příloze XL tohoto nařízení.

Tyto výjimky a odchylky se nevztahují na vývoz pro osoby nebo subjekty spojené s ruskou obrannou a průmyslovou základnou, jak je uvedeno v příloze IV. Pro tyto subjekty je vývoz povolen pouze za podmínek uvedených v čl. 2b odst. 1 písm. a) a b).

Současně je třeba poznamenat, že výše uvedené výjimky a odchylky se rovněž nevztahují na vývoz pro odvětví energetiky a letectví nebo kosmický průmysl, s výjimkou případů, kdy jsou určeny pro mezivládní spolupráci v oblasti kosmických programů.

5. Co se stalo s vývozem z EU do Ruska v den, kdy opatření vstoupila v platnost, pokud se na něj vztahovalo nařízení o sankcích?

Poslední aktualizace: 16. března 2022

Vývozní omezení vstoupila v platnost a stala se plně použitelnými dne 26. února 2022.

Od tohoto data je vývoz zboží a technologií, na které se vztahují vývozní omezení zavedená nařízením o sankcích, povolen pouze tehdy, pokud je povolen na základě i) příslušných výjimek nebo ii) výjimek podléhajících povolení. Pokud je povolení vyžadováno, nesmí obchod pokračovat, dokud není uděleno.

6. Co se stalo s vývozem z EU do Ruska v den, kdy opatření vstoupila v platnost, pokud se na něj nevztahovalo nařízení o sankcích?

Poslední aktualizace: 16. března 2022

Pokud se na tyto položky nevztahuje nařízení o sankcích, mohou být prodávány, dodávány, převáděny nebo vyváženy do Ruska bez omezení a související poskytování technické a finanční pomoci může pokračovat. Tím nejsou dotčena žádná jiná obchodní omezení, která by mohla platit podle jiných ustanovení nařízení nebo podle jiných předpisů.

7. Jak nařízení o sankcích souvisí se stávajícím nařízením o dvojím použití? Nahrazuje ho? Platí i nadále obě?

Poslední aktualizace: 16. října 2025

Nařízení o sankcích se použije "aniž by bylo dotčeno", tj. souběžně s nařízením EU o dvojím použití (EU) 2021/821. Vývozci musí zajistit, aby dodržovali obě nařízení.

Vývoz zboží dvojího užití by proto mohl vyžadovat povolení podle nařízení EU o zboží dvojího užití a v případě, že se použije výjimka podle nařízení o sankcích, také podle tohoto nařízení. V případě pochybností by se vývozci měli obrátit na příslušný orgán členského státu, v němž má vývozce bydliště nebo je usazen.

V případě, že vývoz zboží dvojího užití nebo zboží s „pokročilými technologiemi“ v příloze VII spadá do působnosti výjimky podle článku 2(3) a článku 2a(3), není podle nařízení o sankcích vyžadováno žádné předchozí povolení za předpokladu, že je použití výjimky nahlášeno celním orgánům a je podáno oznámení o prvním použití na příjemce v Rusku. U zboží dvojího užití však může být povolení podle nařízení EU o zboží dvojího užití stále vyžadováno.

Pro povolení zboží a technologií uvedených v příloze VII nařízení o sankcích se přiměřeně použijí pravidla a postupy stanovené v nařízení EU o zboží dvojího užití. To například znamená, že pokud vývoz položky, která není uvedena v příloze I nařízení o dvojím užití, podléhá požadavku na povolení podle nařízení EU o dvojím užití, například podle článku 4 (tzv. "catchall" doložky), zůstávají tyto požadavky na povolení v platnosti bez ohledu na skutečnost, že stejná položka může být uvedena v příloze VII nařízení o sankcích.

8. Jak se pravidlo "catch-all" v nařízení EU o dvojím užití uplatňuje na subjekty uvedené v příloze IV nařízení o sankcích?

Poslední aktualizace: 16. října 2025

Vývoz zboží dvojího užití uvedeného v příloze I nařízení EU o zboží dvojího užití a „pokročilých technologií“ uvedených v příloze VII nařízení o sankcích subjektům uvedeným v příloze IV nařízení o sankcích je podle nařízení o sankcích zakázán. Vývoz zboží dvojího užití, které není uvedeno v příloze I nařízení EU o zboží dvojího užití ani v příloze VII nařízení o sankcích, jiným subjektům, které nejsou uvedeny v příloze IV nařízení o sankcích, může i nadále podléhat kontrole

podle „catch-all“ nařízení EU o zboží dvojího užití, tj. aby se zajistilo, že není určeno k vojenskému použití nebo koncovým uživatelům.

9. Jaká omezení se vztahují na poskytování technické pomoci a zprostředkovatelských služeb?

Poslední aktualizace: 25. března 2025

Definice "technické pomoci" a "zprostředkovatelských služeb" jsou uvedeny v čl. 1 písm. c) a d) nařízení o sankcích. Na poskytování takové pomoci nebo služeb se vztahují zákazy uvedené v čl. 2 odst. 2 a čl. 2a odst. 2 a mohou se na ně vztahovat výjimky a odchylky podle čl. 2 odst. 3, čl. 2a odst. 3, čl. 2 odst. 4, čl. 2a odst. 4, čl. 2 odst. 5 a 2a odst. 5.

10. Jaké informace by měly být poskytnuty pro účely oznámení a žádosti o povolení vývozu zboží dvojího užití nebo vyspělých technologií a související technické pomoci, na které se vztahují výjimky nebo odchylky podle nařízení o sankcích?

Poslední aktualizace: 16. října 2025

Oznámení příslušnému orgánu a žádost o povolení se podává - pokud je to možné - elektronicky. Příloha IX nařízení o sankcích stanoví formuláře obsahující povinné náležitosti těchto oznámení nebo žádostí a vývozci by měli tyto formuláře používat, kdykoli je to možné. Pokud však použití formuláře není možné, vývozci předloží alespoň všechny prvky popsané ve formuláři a v pořadí uvedeném ve formulářích.

Pokud se na položku vztahuje nařízení EU o zboží dvojího užití, musí vývozci příslušnému orgánu předložit také formulář (formuláře) podle tohoto nařízení.

Formulář oznámení/žádosti/povolení v příloze IX nařízení o sankcích odkazuje pouze na ustanovení článků 2, 2a a 2b. Nemá vliv na používání formulářů týkajících se jiných ustanovení nařízení o sankcích.

11. Položka, kterou plánuji vyvézt, není položkou dvojího užití ani není uvedena v příloze VII nařízení o sankcích. Obsahuje však součást uvedenou v příloze I nařízení EU o zboží dvojího užití nebo v příloze VII nařízení o sankcích. Týkají se mě vývozní omezení?

Poslední aktualizace: 10. října 2022

Na nekontrolované zboží obsahující jednu nebo více součástí uvedených v příloze VII se nevztahují vývozní omezení platná pro vývoz těchto součástí za předpokladu, že cílem transakce není obejít pravidla pro kontrolu vývozu zboží dvojího užití nebo omezení pro zboží dvojího užití a "vyspělé technologie" podle nařízení o sankcích.

Nekontrolované zboží obsahující jednu nebo více složek uvedených v příloze I nařízení EU pro zboží dvojího užití však může stále podléhat kontrole vývozu podle tzv. pravidla "hlavních prvků" (bod 2 obecných poznámek k příloze I nařízení EU pro zboží dvojího užití). To znamená, že cíl kontrol obsažených v příloze I nesmí být zmařen vývozem jakéhokoli nekontrolovaného zboží obsahujícího jednu nebo více kontrolovaných složek, pokud je kontrolovaná složka nebo složky hlavním prvkem zboží a lze je reálně odstranit nebo použít k jiným účelům. Při posuzování, zda má být kontrolovaná složka nebo složky považována za hlavní prvek, je třeba zvážit faktory množství, hodnoty a použitého technologického know-how a další zvláštní okolnosti, které by mohly stanovit kontrolovanou složku nebo složky jako hlavní prvek pořizovaného zboží.

12. Na jaké situace se vztahují výjimky podle nařízení o sankcích?

Poslední aktualizace: 16. října 2025

Ustanovení čl. 2 odst. 3 a čl. 2a odst. 3 nařízení o sankcích stanoví dvě omezené výjimky z vývozních omezení za předpokladu, že jsou splněny určité podmínky a požadavky, tj. použití výjimky je oznámeno celním orgánům a při prvním použití příjemcem v Rusku je učiněno oznámení. Tyto výjimky se vztahují na:

- humanitární účely, mimořádné zdravotní situace, naléhavá prevence nebo zmírnění události, která by mohla mít vážný a významný dopad na lidské zdraví a bezpečnost nebo životní prostředí, nebo jako reakce na přírodní katastrofy;
- lékařské nebo farmaceutické účely.

Pokud jde o výjimky související s tranzitem přes Rusko, zkontrolujte otázku 42.

13. Na jaké situace se vztahují odchylky od požadavku na povolení podle nařízení o sankcích?

Poslední aktualizace: 16. října 2025

V čl. 2 odst. 4 nařízení o sankcích je stanoveno deset výjimek, u nichž je třeba požádat příslušný orgán o povolení. Dokud není povolení uděleno, je vývoz daného zboží zakázán. Odchylky se vztahují na situace, kdy je zboží určeno pro:

- mezivládní spolupráce v oblasti vesmírných programů;
- provoz, údržba, regenerace paliva a bezpečnost civilních jaderných kapacit, jakož i civilní jaderná spolupráce, zejména v oblasti výzkumu a vývoje;
- námořní bezpečnost;
- civilní neveřejně dostupné sítě elektronických komunikací, které nejsou majetkem subjektu, který je veřejně kontrolován nebo má více než 50% podíl veřejného vlastnictví;
- výhradní užívání subjektů vlastněných nebo výhradně či společně kontrolovaných právnickou osobou, subjektem nebo orgánem, který je zapsán nebo zřízen podle práva členského státu nebo partnerské země;

- diplomatická zastoupení Unie, členských států a partnerských zemí, včetně delegací, velvyslanectví a misí;
- zajištění kybernetické a informační bezpečnosti pro fyzické a právnické osoby, subjekty a orgány v Rusku, s výjimkou jeho vlády a podniků přímo či nepřímo kontrolovaných touto vládou;
- aktualizace softwaru;
- použití jako zařízení pro spotřebitelskou komunikaci; nebo
- lékařské nebo farmaceutické účely, pokud jsou uvedeny v příloze XL tohoto nařízení.

Ustanovení čl. 2a odst. 4 nařízení o sankcích stanoví jedenáct odchylek, kdy je třeba požádat o povolení příslušný orgán. Dokud není povolení uděleno, je vývoz položky zakázán. Odchylky se týkají situací, kdy je položka určena pro:

- mezivládní spolupráce na vesmírných programech;
- provoz, údržba, přepracování paliva a bezpečnost civilních jaderných kapacit, jakož i civilní jaderná spolupráce, zejména v oblasti výzkumu a vývoje;
- námořní bezpečnost;
- civilní neveřejně dostupné sítě elektronických komunikací, které nejsou majetkem subjektu, který je veřejně kontrolovaný nebo s více než 50% veřejným vlastnictvím;
- výhradní použití subjektů vlastněných nebo výlučně nebo společně kontrolovaných právnickou osobou, subjektem nebo orgánem, které jsou založeny nebo zřízeny podle práva členského státu nebo partnerské země;
- diplomatická zastoupení Unie, členských států a partnerských zemí, včetně delegací, ambasád a misí;
- zajištění kybernetické bezpečnosti a informační bezpečnosti pro fyzické a právnické osoby, subjekty a orgány v Rusku s výjimkou jeho vlády a podniků přímo či nepřímo kontrolovaných touto vládou;
- výhradní užívání a pod plnou kontrolou schvalujícího členského státu a za účelem plnění jeho povinností údržby v oblastech, na které se vztahuje smlouva o dlouhodobém pronájmu mezi tímto členským státem a Ruskou federací;
- aktualizace softwaru;
- užívání jako spotřebitelská komunikační zařízení; nebo
- lékařské nebo farmaceutické účely, pokud jsou uvedeny v příloze XL tohoto nařízení.

Článek 12b nařízení o sankcích stanoví dočasnou výjimku nezbytně nutnou pro odprodej aktiv z Ruska nebo ukončení obchodních aktivit v Rusku, a to za předpokladu splnění určitých podmínek. Žádost o povolení podle této výjimky lze podat do 31. prosince 2023.

V případě smluv uzavřených před 26. únorem 2022 zkontrolujte otázky 29 až 32. V případě situací s osobami nebo subjekty uvedenými v příloze IV zkontrolujte otázku 20. V případě výjimek týkajících se tranzitu přes Rusko zkontrolujte otázku 43.

14. Jak může vývozce přesvědčivě prokázat, že se na jeho situaci vztahuje některá z výjimek nebo odchylek?
Poslední aktualizace: 16. března 2022

Je na příslušném orgánu, aby určil nezbytnou dokumentaci, která může být užitečná pro posouzení a ověření, zda jsou splněny podmínky pro výjimky nebo odchylky. Tato dokumentace může zahrnovat smlouvy, mezivládní dohody a prohlášení vývozce (vlastní prohlášení).

15. Výjimku podle čl. 2 odst. 3 písm. b) a čl. 2a odst. 3 písm. b) lze uplatnit za podmínky, že zboží a technologie jsou určeny pro nevojenské použití a pro nevojenského konečného uživatele. Co to znamená?
Poslední aktualizace: 16. října 2025

Výjimky v čl. 2 odst. 3 a 2a odst. 3 umožňují vývoz technologií dvojího užití a pokročilých technologií určených pro humanitární účely, mimořádné události ve zdravotnictví a lékařské účely, pokud tyto technologie nejsou uvedeny v příloze XL tohoto nařízení, z příslušných omezení, pokud je tento vývoz určen pro nevojenské použití a pro nevojenského koncového uživatele. Pokud jsou tedy položky určeny pro civilní zařízení jako koncového uživatele, mohla by se výjimka uplatnit, pokud neexistují důvodné podezření, že by tyto položky mohly být odkloněny k vojenskému použití nebo koncovému uživateli.

16. Můžete podrobněji vysvětlit, jak fungují výjimky a odchylky týkající se vývozu zboží dvojího užití a "vyspělých technologií"?
Poslední aktualizace: 16. října 2025

Nařízení o sankcích zakazuje prodej, dodávku, převod nebo vývoz zboží nebo technologií vojenským koncovým uživatelům v Rusku nebo související poskytování technické a finanční pomoci vojenským koncovým uživatelům uvedeným v příloze IV nařízení o sankcích.

To se týká jak zboží dvojího užití (uvedené v příloze I nařízení EU o dvojím užití), tak "vyspělých technologií" (uvedených v příloze VII nařízení o sankcích).

V souvislosti s potenciálním vývozem nevojenským konečným uživatelům, kteří nejsou uvedeni v příloze IV nařízení o sankcích, nebo o nevojenské konečné použití tohoto zboží a technologií, platí následující:

- Pro zboží dvojího užití uvedené v příloze I nařízení EU o zboží dvojího užití nebo podléhající požadavku na povolení z důvodu uplatnění souhrnné doložky:

- pokud zamýšlené konečné použití spadá do oblasti působnosti výjimek uvedených v čl. 2 odst. 3 (viz otázka 12), není nutné žádat o povolení podle nařízení o sankcích, ale vývozce musí splnit požadavky podle nařízení EU o zboží dvojího užití. Kromě toho nařízení o sankcích vyžaduje, aby vývozce v celním prohlášení uvedl, že zboží je vyváženo na základě příslušné výjimky, a oznámil to příslušnému orgánu členského státu, v němž má vývozce bydliště nebo je usazen, když poprvé vyváží s využitím příslušné výjimky. Příslušné vnitrostátní orgány budou používání výjimek sledovat s cílem zabránit jakémukoli riziku obcházení opatření.

- pokud zamýšlené konečné použití spadá do některé z 10 činností uvedených v čl. 2 odst. 4 (viz otázka 13), požádá vývozce o povolení a příslušný orgán členského státu, v němž má vývozce bydliště nebo je usazen, provede individuální posouzení. Kromě toho musí vývozce splnit požadavky podle nařízení EU o zboží dvojího užití.

- pokud vývoz spadá do smluv uzavřených před 26. únorem 2022, zaškrtněte prosím otázky 29-32.

- Pro položky "vyspělé technologie" uvedené v příloze VII nařízení o sankcích:

  - pokud zamýšlené konečné použití spadá do oblasti působnosti dvou výjimek uvedených v čl. 2a odst. 3 (viz otázka 12), není nutné žádat o povolení podle nařízení o sankcích. Nařízení o sankcích vyžaduje, aby vývozce v celním prohlášení uvedl, že zboží je vyváženo na základě příslušné výjimky, a oznámil to příslušnému orgánu členského státu, v němž má vývozce bydliště nebo je usazen, když poprvé vyváží s využitím příslušné výjimky.

  Příslušné vnitrostátní orgány budou sledovat využívání výjimek s cílem zabránit riziku obcházení opatření.

  - pokud zamýšlené konečné použití spadá do rozsahu činností uvedených v čl. 2a odst. 4 (viz otázka 13), požádá vývozce o povolení příslušný orgán členského státu, v němž má vývozce bydliště nebo je usazen.

  - pokud vývoz spadá do smluv uzavřených před 26. únorem 2022, zaškrtněte prosím otázky 29-32.

Pokud jde o položky týkající se letectví a kosmického průmyslu, viz prosím otázka 4, která potvrzuje, že výše uvedené výjimky a odchylky nejsou pro tato odvětví k dispozici, s výjimkou případů, kdy jsou určeny pro mezivládní spolupráci v oblasti kosmických programů.

17. Jaká pravidla a postupy se vztahují na povolení podle nařízení o sankcích?
Poslední aktualizace: 16. března 2022

Povolení podle článků 2, 2a a 2b zpracovávají příslušné orgány uvedené v příloze I nařízení o sankcích a řídí se pravidly a postupy stanovenými v nařízení EU o dvojím použití, které se použije obdobně.

18. Jsem vývozce položek kybernetické a informační bezpečnosti, například softwaru, musím žádat o licenci podle nařízení o sankcích pokaždé, když zpřístupním software svým ruským zákazníkům a poskytnu jim aktualizace?
Poslední aktualizace: 10. října 2022

Nařízení o sankcích se použije "aniž by bylo dotčeno", tj. souběžně s nařízením EU o dvojím použití (EU) 2021/821. Vývozci musí zajistit, aby dodržovali obě nařízení.
Vývoz zboží dvojího užití by proto mohl vyžadovat povolení podle nařízení EU o zboží dvojího užití a v případě, že se použije výjimka podle nařízení o sankcích, také podle tohoto nařízení. V případě pochybností by se vývozci měli obrátit na příslušný orgán členského státu, v němž má vývozce bydliště nebo je usazen.

Pro povolení zboží a technologií uvedených v příloze VII nařízení o sankcích se obdobně použijí pravidla a postupy stanovené v nařízení EU o zboží dvojího užití. To například znamená, že příslušný orgán členského státu, v němž má vývozce bydliště nebo je usazen, může rozhodnout o udělení globálního vývozního povolení, jak je definováno v nařízení EU ◦ zboží dvojího užití7 , pro vývoz zboží v oblasti kybernetické bezpečnosti a informační bezpečnosti uvedeného v příloze
VII. Takové povolení by se mohlo vztahovat například na vývoz určité položky a následné *aktualizace* (například opravy chyb, údaje o otiscích prstů škodlivého softwaru) a/nebo *aktualizace* (odblokování dalších funkcí) pro více koncových uživatelů v Rusku, přičemž je třeba vzít v úvahu, že někteří vývozci položek kybernetické bezpečnosti mohou mít velký počet zákazníků.

19. Může moje společnost provádět vzdálené aktualizace konfigurace softwaru, monitorování softwaru a analýzu softwarových protokolů telekomunikačních zařízení a zařízení informační bezpečnosti instalovaných v ruských lokalitách zákazníků?
Poslední aktualizace: 16. října 2025

Prodej, dodávky, převod nebo vývoz zboží dvojího užití a vyspělých technologií (jakož i související poskytování technické pomoci) určených k aktualizaci softwaru jsou povoleny na

základě výjimky podle čl. 2 odst. 3 písm. d) a čl. 2a odst. 3 písm. d) nařízení o sankcích. Společnosti z EU mohou poskytovat zásahy do softwaru na dálku, včetně aktualizací konfigurace softwaru, monitorování softwaru a analýzy softwarových protokolů, které se týkají zboží a technologií dvojího užití a určitého zboží a technologií uvedených v příloze VII nařízení o sankcích pro nevojenské použití a pro nevojenského koncového uživatele. Jak je uvedeno v příslušných ustanoveních, vývozce oznámí příslušnému orgánu členského státu, v němž má bydliště nebo je usazen, první použití příslušné výjimky příjemcem v Rusku.

20. Je stále možné vyvážet osobám nebo subjektům uvedeným v příloze IV? Jaká pravidla se vztahují na dceřiné společnosti těchto subjektů nebo jimi ovládané subjekty?

Poslední aktualizace: 10. října 2022

Přísnější podmínky platí pro vývoz některým koncovým uživatelům spojeným s ruskou obrannou a průmyslovou základnou. Na tyto osoby a subjekty uvedené v příloze IV nařízení o sankcích se nevztahují výjimky a platí pouze některé velmi omezené možnosti povolení ze strany příslušných orgánů pro naléhavé předcházení nebo zmírnění události, která by mohla mít vážný a významný dopad na lidské zdraví a bezpečnost nebo životní prostředí. Pokud jde o tyto fyzické a právnické osoby, smlouvy uzavřené před 26. únorem 2022 mohou být plněny na základě povolení příslušného orgánu, ale obchodování musí být zastaveno až do udělení tohoto povolení. O taková povolení mělo být požádáno před 1. květnem 2022.

Vývozní omezení pro tyto subjekty se neuplatní, pokud dotčené zboží není uvedeno v příloze VII nařízení o sankcích (zboží "vyspělé technologie") ani v příloze I nařízení EU o zboží dvojího užití nebo pokud se na ně nevztahují catch-all clauses podle nařízení EU o zboží dvojího užití. Tím nejsou dotčena žádná jiná vývozní omezení, která mohou platit podle nařízení o sankcích nebo jiných pravidel či předpisů.

Vývozci z EU musí rovněž zajistit, aby se zahrnuté zboží nedostalo k subjektům uvedeným na seznamu nepřímo (prostřednictvím dceřiných společností těchto subjektů, které nejsou uvedeny na seznamu, nebo jiných subjektů, které ovládají, nebo prostřednictvím zprostředkovatele). Prodej, dodávka, převod nebo vývoz zahrnutých položek třetí straně - zprostředkovateli je rovněž zakázán, pokud by se položky dostaly k subjektu uvedenému na seznamu. Ve všech situacích by měli vývozci z EU provést odpovídající hloubkovou kontrolu svých obchodních partnerů a konečného místa určení zboží.

Vývozcům z EU se dále zakazuje vědomě a úmyslně se podílet na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení těchto vývozních omezení.

21. Co když se na vývoz zboží dvojího užití nebo "vyspělé technologie" nevztahují výjimky nebo odchylky, mohu přesto požádat o povolení?

Poslední aktualizace: 16. března 2022

Obecně platí, že pokud nespadáte do těchto situací, nemá smysl žádat o povolení k pobytu. povolení.

Podmínky platné pro plnění stávajících smluv naleznete v otázkách 30-33.

22. Jak jste vybírali položky zařazené do seznamu produktů "pokročilých technologií"?
Poslední aktualizace: 16. března 2022

Položky uvedené na seznamu výrobků v příloze VII byly vybrány na základě toho, že mohou přímo či nepřímo přispět ke zvýšení vojenské a technologické kapacity Ruska. Byly rovněž vybrány ve spolupráci s našimi partnerskými zeměmi.

23. Jak je třeba vykládat pojem "ostatní služby"?
Poslední aktualizace: 9. června 2022

Pojem "ostatní služby" je komplexní. Zahrnuje všechny služby, které "souvisejí se zbožím a technologiemi [...] a s poskytováním, výrobou, údržbou a používáním tohoto zboží a technologií, a to přímo nebo nepřímo jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku". Je na společnosti z EU, aby zajistila, že poskytování dotčených služeb nesouvisí se sankcionovaným zbožím nebo s poskytováním, výrobou, údržbou a používáním tohoto sankcionovaného zboží.

PRAKTICKÉ UPLATŇOVÁNÍ OMEZENÍ VÝVOZU ZBOŽÍ DVOJÍHO UŽITÍ A "VYSPĚLÝCH TECHNOLOGIÍ" PRO PODNIKY.

24. Jak mohu ověřit/doložit, že technické specifikace položek, které chci vyvézt, spadají nebo nespadají do přílohy s položkami "vyspělé technologie"?
Poslední aktualizace: 16. března 2022

Položky v příloze VII jsou uvedeny na základě jejich popisu a technických parametrů. Pokud vyvážíte do Ruska a vaše zboží podléhá kontrole, můžete být požádáni o předložení jakéhokoli dokumentu potřebného k identifikaci vašeho zboží a užitečného pro jeho identifikaci a klasifikaci, včetně například technického listu, kde jsou uvedeny charakteristiky a technické parametry vašeho zboží.

25. Co je "orientační dočasná srovnávací tabulka", která spojuje celní kódy s položkami v příloze VII?
Poslední aktualizace: 10. října 2022

Příloha VII nařízení o sankcích, která obsahuje seznam položek "vyspělé technologie", neobsahuje kódy zboží (celní kódy).

Příloha I tohoto FAQ obsahuje čistě informativní srovnávací tabulku s odkazy na zboží uvedené v příloze VII nařízení o sankcích a odpovídající kódy zboží definované podle pravidel společného celního sazebníku a kombinované nomenklatury (KN). Tato tabulka je poskytována jako zdvořilostní informace pro hospodářské subjekty, aby jim pomohla při identifikaci a zařazování zboží v příloze VII, na které se vztahují opatření stanovená v čl. 2a odst. 1 a čl. 2b odst. 1 nařízení o sankcích. Odpovídající osmimístné kódy KN poskytují hospodářským subjektům nezávazné vodítko pro zjištění a identifikaci zboží, které deklarují. Není závazný a je poskytován, aniž jsou dotčeny všechny povinnosti hospodářského subjektu z hlediska kontroly vývozu a sankcí, které je třeba kontrolovat v okamžiku podání celního prohlášení.

Je třeba poznamenat, že ačkoli kódy zboží podporují hospodářské subjekty v jejich úsilí o dodržování předpisů, pro vyvození závěrů, zda se na zboží vztahují vývozní omezení, je nezbytné další technické posouzení. Toto dodatečné technické posouzení je často nutné, protože ve většině případů neexistuje dokonalá shoda mezi popisem zboží v příloze VII a popisem odpovídajících kódů zboží.

Kódy komodit jsou převzaty z kombinované nomenklatury. Ta je definována v čl. 1 odst. 2 nařízení Rady (EHS) č. 2658/87[30] a uvedena v příloze I uvedeného nařízení, které jsou platné v době zveřejnění nařízení o sankcích.

26. Objasněte prosím pojem "traktor" v položce X.A.VII.001. Jedná se o traktor pro použití v zemědělství, nebo se jedná o těžké nákladní automobily?

Poslední aktualizace: 16. března 2022

Pojem "traktor" (položka X.A.VII.001.b v příloze VII) se týká kolových traktorů mimo pozemní komunikace, mezi něž patří i zemědělské traktory, pokud splňují technické parametry požadované v této kontrole.

Těžká nákladní vozidla, kterými se rozumí silniční nákladní vozidla pro návěsy, jsou zahrnuta v položce X.A.VII.001.c téže přílohy.

27. Jak mohu požádat o výjimku týkající se zboží dvojího užití?

Poslední aktualizace: 16. března 2022

Pro usnadnění oznamování a povolování prodeje, dodávek, převodu nebo vývozu zboží, které spadá do oblasti působnosti článků 2, 2a a 2b nařízení o sankcích, poskytuje příloha IX nařízení vzor s povinnými prvky informací, které má vývozce poskytnout příslušnému orgánu členského státu, v němž má vývozce bydliště nebo je usazen.

Pokud položka spadá také do oblasti působnosti nařízení EU o zboží dvojího užití, musí vývozce rovněž splnit požadavky podle tohoto nařízení a použít vzor uvedený v tomto nařízení.

[30] Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku.

Seznam příslušných orgánů členských států pro nařízení o sankcích je k dispozici v příloze I nařízení o sankcích.

Seznam příslušných orgánů členských států podle nařízení EU o dvojím užití je zveřejněn v Úředním věstníku Evropské unie[31] . Kopie tohoto seznamu je k dispozici na specializovaných internetových stránkách Komise.

28. Mám smlouvu s ruskou společností, která zahrnuje vývoz zboží, na které se vztahuje nařízení o sankcích. Mohu pokračovat ve vývozu tohoto zboží ruské společnosti? *Poslední aktualizace: 10. října 2022*

S cílem umožnit plnění smluv uzavřených před 26. únorem 2022 mohou členské státy povolit vývoz zboží dvojího užití a "vyspělých technologií" pro nevojenské použití a nevojenské koncové uživatele, pokud vývozce o takové povolení požádal před 1. květnem 2022. Tato povolení posuzuje příslušný orgán podle platných pravidel. Do obdržení povolení je vývoz tohoto zboží, na které se vztahují nové sankce, zakázán. Po 1. květnu 2022 není dovoleno žádat o povolení pro plnění stávajících smluv.

Příslušný orgán členského státu, v němž má vývozce bydliště nebo je usazen, neudělí povolení, pokud existují oprávněné důvody se domnívat, že konečný uživatel by mohl být vojenským koncovým uživatelem nebo fyzickou či právnickou osobou uvedenou v příloze IV nebo že by zboží mohlo mít vojenské použití, ledaže je vývoz určen pro humanitární účely, naléhavé zdravotní situace, naléhavé předcházení nebo zmírnění události, která by mohla mít vážný a významný dopad na lidské zdraví a bezpečnost nebo životní prostředí, nebo jako reakce na přírodní katastrofy. Dále,

Příslušné vnitrostátní orgány neudělí povolení, pokud existuje důvodné podezření, že vývoz je určen pro letectví nebo kosmický průmysl (pokud není určen pro mezivládní spolupráci v kosmických programech) nebo pro odvětví energetiky.

Pokud byla smlouva uzavřena přímo s fyzickou nebo právnickou osobou uvedenou v příloze IV, mohou příslušné vnitrostátní orgány povolit její další plnění pouze v případě, že jsou položky nezbytné pro naléhavou prevenci nebo zmírnění události, která by mohla mít vážný a významný dopad na lidské zdraví a bezpečnost nebo životní prostředí.

Všechna povolení příslušných orgánů členských států musí být udělena v souladu s pravidly a postupy stanovenými v nařízení EU o dvojím použití, které se použije obdobně. To zahrnuje i dobu platnosti těchto povolení.

[31] Informační poznámka - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/821, kterým se zavádí režim Unie pro kontrolu vývozu, zprostředkování, technické pomoci, tranzitu a přepravy zboží dvojího užití (Úř. věst. L 206, 11.6.2021, s. 1.): Informace o opatřeních přijatých členskými státy v souladu s články 4, 6, 7, 9, 11, 12, 22 a 23.

Pokud smlouva předpokládá vývoz zboží dvojího užití, musí mít vývozce před vlastním vývozem potřebné povolení podle nařízení EU o zboží dvojího užití.

29. Na koho a jak se mám obrátit, aby mi bylo schváleno pokračování smlouvy?
Poslední aktualizace: 16. března 2022

Pro usnadnění povolování stávajících smluv je v příloze IX nařízení o sankcích uveden vzor s povinnými prvky informací, které má vývozce poskytnout příslušnému orgánu členského státu, v němž má vývozce bydliště nebo je usazen. Pokud položka spadá do oblasti působnosti nařízení EU o zboží dvojího užití, musí vývozce splnit i požadavky podle tohoto nařízení.

Seznam příslušných orgánů členských států je k dispozici v příloze I nařízení o sankcích.

Seznam příslušných orgánů členských států podle nařízení EU o dvojím užití je zveřejněn v Úředním věstníku Evropské unie[32] . Kopie tohoto seznamu je k dispozici na internetových stránkách Komise věnovaných kontrole vývozu zboží dvojího užití.

30. Je možné povolit zachování platnosti smlouvy, pokud existuje důvodné podezření, že konečný uživatel je vojenským koncovým uživatelem nebo pokud by zboží mohlo mít vojenské koncové použití?
Poslední aktualizace: 16. října 2025

Ne. Odchylky v čl. 2 odst. 5 a čl. 2a odst. 5 jsou určeny pro nevojenské použití a pro jiné než vojenské účely. Ustanovení čl. 2 odst. 7 a čl. 2a odst. 7 stanoví, že při rozhodování o žádostech o povolení nemohou příslušné vnitrostátní orgány povolení udělit, pokud mají důvodné podezření, že konečný uživatel může být vojenským konečným uživatelem nebo že zboží může mít vojenské konečné použití.

Podle čl. 2b odst. 1b písm. b) lze povolit zachování platnosti smlouvy v případě, že konečným uživatelem je subjekt nebo fyzická osoba uvedená v příloze IV.

Ve všech případech může být povolení k plnění smlouvy uzavřené před 26. únorem 2022 uděleno pouze tehdy, pokud byla žádost o povolení podána před 1. květnem 2022.

31. Je možné plnit smlouvy, pokud byl předmět dodán před vstupem nařízení o sankcích v platnost, ale některé činnosti jsou stále nutné pro dokončení smlouvy? Může například společnost se sídlem v EU poskytovat technickou pomoc v Rusku v souvislosti s položkou, na kterou se vztahuje nařízení o sankcích, pokud byla prodána ruskému konečnému uživateli před vstupem sankcí v platnost a plně zaplacena konečným uživatelem?

[32] Informační poznámka - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/821, kterým se zavádí režim Unie pro kontrolu vývozu, zprostředkování, technické pomoci, tranzitu a přepravy zboží dvojího užití (Úř. věst. L 206, 11.6.2021, s. 1.): Informace o opatřeních přijatých členskými státy v souladu s články 4, 6, 7, 9, 11, 12, 22 a 23.

Poslední aktualizace: 16. března 2022

Plnění smluv, kdy byly dodány položky a některé činnosti musí provést prodávající (například technické rozhovory se zákazníkem; formální převzetí výrobku/položek; testování; uzavření smlouvy a úhrada milníků), vyžaduje povolení k dokončení těch částí smlouvy, které se týkají poprodejních služeb.

32. Jak by se mělo vykládat slovo "smlouvy"? Byla smlouva uzavřena, pokud byla například objednávka učiněna v elektronickém systému evropského hospodářského subjektu? Jedná se o jakoukoli smlouvu se stávajícím zákazníkem v Rusku bez ohledu na to, zda byla dohodnuta specifikace množství a konkrétní číselné kódy (např. kódy KN)?

Poslední aktualizace: 16. března 2022

Čl. 2 odst. 5, čl. 2a odst. 5 a čl. 2b odst. 1 písm. b) nedefinují pojem "smlouvy". Vzhledem k tomu, že předmětem a účelem těchto ustanovení je umožnit vývozcům, aby s výhradou povolení plnili své smluvní závazky podle příslušných vnitrostátních právních předpisů, je na příslušných orgánech, aby podle svých vnitrostátních právních předpisů posoudily, zda byla smlouva uzavřena.

Obecně se v souvislosti se sankcemi EU smlouva považuje za uzavřenou, pokud obsahuje všechny prvky nezbytné pro provedení transakce (např. produkt, cenu, množství, termíny dodání, způsoby provedení atd.). Pokud některý z těchto podstatných prvků chybí, a vyžadoval by proto podpis následné dohody, neměla by být původní dohoda považována za smlouvu.

33. Může vývozce z EU plnit smlouvu s ruským subjektem, která vyžaduje vývoz zboží, na které se vztahuje nařízení o sankcích, prostřednictvím dceřiné společnosti ruského subjektu se sídlem v EU nebo ve třetí zemi?

Poslední aktualizace: 16. března 2022

Nařízení o sankcích zakazuje "přímo či nepřímo prodávat, dodávat, převádět nebo vyvážet [zahrnuté zboží], ať už pochází z Unie či nikoli, jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku". Zakazuje rovněž "vědomě a úmyslně se podílet na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů" uvedených v nařízení.

Vývozce z EU by proto musel požádat o povolení příslušných orgánů podle čl. 2 odst. 5, čl. 2a odst. 5 a čl. 2b odst. 1 písm. b), aby mohl splnit jakoukoli smlouvu, která vyžaduje vývoz zboží, na které se vztahuje, do Ruska nebo pro použití v Rusku.

Pokud má dceřiná společnost ruského subjektu sídlo v EU, je tato dceřiná společnost sama povinna dodržovat nařízení o sankcích.

Vývozci z EU musí rovněž zajistit, aby se zahrnuté zboží nedostalo k subjektům uvedeným na seznamu nepřímo (prostřednictvím dceřiných společností těchto subjektů, které nejsou uvedeny

na seznamu, nebo jiných subjektů, které ovládají, nebo prostřednictvím zprostředkovatele). Prodej, dodávka, převod nebo vývoz zahrnutých položek třetí straně - zprostředkovateli je rovněž zakázán, pokud by se položky dostaly k subjektu uvedenému na seznamu. Ve všech situacích by měli vývozci z EU provést odpovídající hloubkovou kontrolu svých obchodních partnerů a konečného místa určení zboží.

Vývozcům z EU se dále zakazuje vědomě a úmyslně se podílet na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení těchto omezení.

34. Do jaké míry jsou sankční opatření závazná pro i) dceřiné společnosti společností EU mimo EU a ii) státní příslušníky EU, kteří pobývají nebo pracují mimo EU? Jak by měly ruské subjekty, které jsou vlastněny nebo kontrolovány společností z EU, postupovat ve světle nařízení o sankcích? Může dceřiná společnost společnosti EU se sídlem v Rusku prodávat výrobky, na které se vztahuje nařízení o sankcích, jiným ruským subjektům, pokud jsou tyto výrobky na skladě v prostorách ruské dceřiné společnosti? Bylo by to považováno za obcházení?
Poslední aktualizace: 16. března 2022

Oblast působnosti nařízení o sankcích je stanovena v článku 13; sankce EU se neuplatňují exteritoriálně. Nařízení o sankcích se mimo jiné vztahuje na všechny osoby na území Unie i mimo něj, které jsou státními příslušníky některého členského státu, a na všechny právnické osoby, subjekty nebo orgány na území Unie i mimo něj, které jsou založeny nebo zřízeny podle práva některého členského státu.

Dceřiné společnosti společností z EU jsou založeny podle práva hostitelské země, a jsou tedy vázány zákony hostitelské země. Nicméně státní příslušníci EU pracující pro tuto dceřinou společnost jsou osobně vázáni sankcemi EU a mohou být osobně odpovědní za účast na transakcích, které porušují sankce EU. Například i když dceřiná společnost sama uzavřela transakci, na státní příslušníky EU, kteří transakci zprostředkovali, by se stále mohla vztahovat doložka proti obcházení, pokud se "podílejí na činnostech", jejichž cílem nebo důsledkem je obcházení hlavního zákazu. Kromě toho by byla relevantní rozhodnutí přijatá zahraniční dceřinou společností, která musí být schválena/pověřena mateřskou společností v EU, neboť ta je vázána, pokud jde o její vlastní činnost.

35. Moje společnost má podíl ve společném podniku v Rusku. Mohu společnému podniku nadále dodávat zboží dvojího užití nebo "pokročilé technologie", na které se vztahují sankce?
Poslední aktualizace: 16. března 2022

Pokud vaše společnost se sídlem v EU výhradně nebo společně kontroluje společný podnik se sídlem v Rusku a podle ruských zákonů a předmět je určen výhradně pro použití společným podnikem, je možné požádat o povolení k vývozu předmětu. Pokud jde o výjimky vztahující se na vývoz určený k plnění smluv uzavřených před 26. únorem 2022, podívejte se na otázky 30-33.

36. Jaké jsou důvody pro zrušení, pozastavení, změnu nebo odvolání povolení?

Poslední aktualizace: 16. března 2022

Příslušné orgány členských států podle nařízení EU o zboží dvojího užití vydávají vývozní povolení pro zboží dvojího užití na základě konkrétního posouzení jednotlivých případů. Pokud mají příslušné orgány důvod k přezkumu svého předchozího posouzení, umožňuje jim čl. 16 odst. 1 nařízení EU o zboží dvojího užití zrušit, pozastavit, změnit nebo odvolat již udělené vývozní povolení.

Důvodem může být mimo jiné změna posouzení rizik spojených s konkrétním konečným použitím, konečným uživatelem nebo místem určení, které vzbuzuje obavy, nebo další omezení obchodu se zbožím, která mohla být přijata po udělení vývozního povolení. Příslušný orgán však může mít i jiné důvody pro zrušení, pozastavení, změnu nebo odnětí vývozního povolení.

Nařízení o sankcích umožňuje příslušným orgánům zrušit, pozastavit, změnit nebo odvolat povolení, které udělily, pokud se domnívají, že takové zrušení, pozastavení, změna nebo odvolání je nezbytné pro účinné provádění nařízení o sankcích.

37. Zůstávají vývozní licence vydané před 26. únorem 2022 v platnosti?

Poslední aktualizace: 16. března 2022

Vývoz zboží dvojího užití do Ruska je podle nařízení o sankcích zakázán, a to i pro civilní použití, od 26. února 2022. Některé výjimky a odchylky uvedené v nařízení o sankcích stále umožňují vývoz zboží dvojího užití, na které byla udělena licence před 26. únorem 2022, a to ve velmi omezené míře ve specifických případech a za velmi přísných podmínek, včetně potřeby dodatečných vývozních povolení podle nařízení o sankcích.

Nařízení o sankcích však neukládá příslušným orgánům povinnost pozastavit nebo zrušit licence udělené podle nařízení EU o dvojím užití. Spíše vyžaduje, aby stejný vývoz splňoval nové zákazy vývozu zboží dvojího užití stanovené v nařízení o sankcích a mohl pokračovat pouze na základě výjimky nebo odchylky.

38. A co zboží, které je na cestě? Máte doložku o "přepravě"?

Poslední aktualizace: 10. října 2022

Ne. Nařízení o sankcích nestanoví zvláštní flexibilitu pro položky, které byly v den, kdy se na danou položku začaly vztahovat články 2, 2a nebo 2b nařízení, v Evropské unii ve fázi přípravy.

39. Obchodoval jsem za podmínek a požadavků pro použití všeobecného vývozního povolení č. EU003 (vývoz po opravě/výměně), EU004 (dočasný vývoz na výstavu nebo veletrh) nebo EU005 (telekomunikace). Mohu vyvážet do Ruska?

Poslední aktualizace: 10. října 2022

Podle čl. 12 odst. 1 písm. d) nařízení EU o zboží dvojího užití se všeobecná vývozní povolení Unie vztahují na vývoz určitého zboží do určitých míst určení za zvláštních podmínek a požadavků na použití.

Následující tři obecná vývozní povolení Unie byla v minulosti použitelná pro vývoz zboží dvojího užití do Ruska, přičemž pro každé z nich byly stanoveny zvláštní podmínky a požadavky:

- EU003: Všeobecné vývozní povolení Unie pro zboží, které je zpětně vyváženo po opravě nebo výměně v Unii.

- EU004: Obecná vývozní povolení Unie pro zboží, které je dočasně vyváženo pro účely výstavy nebo veletrhu.

- EU005: Všeobecné vývozní povolení Unie pro položky kategorie telekomunikace.

V zájmu sladění nařízení EU o zboží dvojího užití s omezujícími opatřeními vůči Rusku a zajištění právní jasnosti bylo Rusko vyňato ze seznamu míst určení, na něž se vztahují tato unijní obecná vývozní povolení prostřednictvím nařízení v přenesené pravomoci, kterým se mění příslušné přílohy nařízení EU o zboží dvojího užití[33] . Nařízení v přenesené pravomoci vstoupilo v platnost dne 5. května 2022.

40. Jaký je dopad těchto sankcí na zboží pocházející z jurisdikce mimo EU, které prochází tranzitem přes členský stát, jehož konečným cílem je Rusko? Vztahují se opatření na překládku přes zemi EU?
Poslední aktualizace: 16. března 2022

Na zboží nacházející se v EU, jehož konečným místem určení je Rusko a které je uvedeno na sankčním seznamu, se vztahují články 2, 2a a 2b nařízení o sankcích. Zákaz přímého či nepřímého prodeje, dodávek, převodu nebo vývozu tohoto zboží zahrnuje i zákaz tranzitu přes území EU. Tranzit zakázaného zboží mezi třetími zeměmi přes území EU je tedy zakázán.

Vnější tranzit, překládka, zpětná překládka, zpětný vývoz ze svobodného pásma, dočasné uskladnění a přímý zpětný vývoz ze zařízení pro dočasné uskladnění, které byly na celní území Unie dovezeny na stejném plavidle nebo letadle, které je z tohoto území odveze bez vykládky, a jakýkoli jiný pohyb zboží, které vstupuje na území EU a je určeno do Ruska, budou podléhat posouzení rizik celními orgány, které mohou rozhodnout, zda zásilka spadá do oblasti působnosti sankcí, a tudíž vyžaduje kontrolu. Toto zboží bude pod celním dohledem až do doby, kdy opustí celní území Unie (viz čl. 267 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie).

[33] Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/699 ze dne 3. května 2022, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/821 vyjmutím Ruska jako místa určení z oblasti působnosti všeobecných vývozních povolení Unie

41. Musí společnosti z EU žádat o povolení k vývozu položky uvedené v příloze I nařízení EU o zboží dvojího užití nebo položky "vyspělé technologie" ruskému konečnému uživateli, pokud se tato položka již nachází v Rusku?
Poslední aktualizace: 16. března 2022

Kontroly podle nařízení o sankcích se kromě vývozu vztahují také na "prodej, dodávky nebo převod" zboží dvojího užití a "pokročilých technologií", tedy i na prodej, dodávky nebo převod zboží, které se již nachází v Rusku, například pokud je toto zboží v zásobách společnosti EU v Rusku (například pobočky společnosti EU v Rusku).

42. Má nařízení o sankcích vliv na vývoz kontrolovaného zboží přepravovaného pozemní cestou přes Rusko do třetích zemí?
Poslední aktualizace: 16. října 2025

Ano. Ustanovení čl. 2 odst. 1a a čl. 2a odst. 1a nařízení o sankcích zakazují tranzit zboží dvojího užití uvedeného v příloze I nařízení 2021/821 a zboží vyspělých technologií uvedených v příloze VII nařízení o sankcích přes území Ruska vyváženého z unie.

Ustanovení čl. 2 odst. 3a, čl. 2 odst. 4a, čl. 2a odst. 3a a čl. 2a odst. 4a stanoví dvě omezené výjimky a pět odchylek ze zákazu tranzitu přes Rusko vztahující se na zboží dvojího užití a zboží vyspělých technologií. Výjimky podle čl. 2 odst. 3a a čl. 2a odst. 3a se vztahují na:

- humanitární účely, mimořádné zdravotní situace, naléhavá prevence nebo zmírnění události, která pravděpodobně bude mít vážný a významný dopad na lidské zdraví a bezpečnost nebo životní prostředí, nebo jako reakce na přírodní katastrofy; nebo
- lékařské nebo farmaceutické účely, pokud nejsou uvedeny v příloze XL nařízení o sankcích vůči Rusku.

Výjimky uvedené v článcích 2(4a) a 2a(4a) se vztahují na:

- mezivládní spolupráce v oblasti vesmírných programů;
- provoz, údržbu, přepracování paliva a bezpečnost civilních jaderných kapacit, jakož i civilní jaderná spolupráce, zejména v oblasti výzkumu a vývoje;
- námořní bezpečnost;
- civilní neveřejně dostupné sítě elektronických komunikací, které nejsou majetkem subjektu, který je veřejně kontrolován nebo má více než 50% podíl veřejného vlastnictví;
- výhradní užívání subjektů vlastněných nebo výhradně či společně kontrolovaných právnickou osobou, subjektem nebo orgánem, který je zapsán nebo zřízen podle práva členského státu nebo partnerské země;
- diplomatická zastoupení Unie, členských států a partnerských zemí, včetně delegací, velvyslanectví a misí;

- zajištění kybernetické a informační bezpečnosti pro fyzické a právnické osoby, subjekty a orgány v Rusku, s výjimkou jeho vlády a podniků přímo či nepřímo kontrolovaných touto vládou;
- výhradní užívání a pod plnou kontrolou zmocňujícího členského státu a za účelem plnění jeho povinností v oblasti údržby v oblastech, které jsou předmětem dlouhodobé nájemní smlouvy mezi tímto členským státem a Ruskou federací – upozorňujeme, že odchylka se vztahuje pouze na článek 2a;
- aktualizace softwaru;
- použití jako zařízení pro komunikaci se spotřebiteli; nebo
- lékařské nebo farmaceutické účely, pokud jsou uvedeny v příloze XL nařízení o sankcích vůči Rusku.

43. Do jaké míry se sankční opatření dotýkají mých obchodních transakcí se společnostmi registrovanými v EU, které jsou přímo či nepřímo vlastněny nebo kontrolovány ruskými osobami nebo subjekty?
Poslední aktualizace: 16. března 2022

Vývozní omezení podle nařízení o sankcích se nevztahují na transakce výhradně v rámci EU mezi společnostmi usazenými v EU. Podrobnosti o smlouvách se subjekty se sídlem v EU, které jsou propojeny s osobami nebo subjekty uvedenými na seznamu, viz také otázka 35.

Odděleně od nařízení o sankcích se na některé ruské osoby a subjekty vztahují individuální finanční omezení, např. v nařízení Rady (EU) č. 269/2014. Tato omezení zahrnují zmrazení aktiv a zákaz poskytovat finanční prostředky nebo hospodářské zdroje přímo či nepřímo těmto osobám a subjektům uvedeným na seznamu.

Poskytnutí finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů nekótovaným subjektům, které jsou vlastněny nebo ovládány osobou nebo subjektem kotovanými na burze (včetně plateb výměnou za zboží), se v zásadě považuje za jejich nepřímé poskytnutí těmto subjektům, ledaže lze na základě individuálního přístupu založeného na posouzení rizik a s přihlédnutím ke všem relevantním okolnostem přiměřeně určit, že se tyto prostředky nedostanou k osobě nebo subjektu kotovaným na burze. Zpřístupnění finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů zprostředkovateli, který je třetí stranou, je rovněž zakázáno, pokud by tyto prostředky byly ve prospěch osoby nebo subjektu uvedeného na seznamu. Ve všech situacích by měli vývozci z EU provádět náležitou hloubkovou kontrolu svých obchodních partnerů a konečného místa určení finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů.

Vývozcům z EU se dále zakazuje vědomě a úmyslně se podílet na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení těchto omezení.

44. Do jaké míry by měli vývozci z EU zajistit, aby se na jejich obchodních operacích žádným způsobem nepodílel žádný subjekt nebo osoba, na které se vztahují sankce? Měli by jít nad rámec dodavatelů a zákazníků prvního stupně?

Poslední aktualizace: 10. října 2022

Viz oddíl 2. "Obcházení a náležitá péče" v často kladených dotazech Komise k provádění nařízení Rady č. 833/2014 a nařízení Rady č. 269/2014, zejména: otázky č. 1-2; 4; 6. Vývozci z EU mohou také požádat o radu a podporu příslušné národní orgány, aby zajistily dodržování omezujících opatření EU a získaly informace o konkrétních obchodních situacích.

45. Musím přijmout zvláštní opatření vůči svým zaměstnancům, kteří jsou ruskými státními příslušníky a pracují v EU? Měly by subjekty EU blokovat předávání znalostí a přístup ke znalostem souvisejícím s výrobky a technologiemi, na které se vztahují nové sankce, do Ruska?
Poslední aktualizace: 16. března 2022

Uvolnění kontrolované technologie (včetně znalostí nebo nehmotných předmětů) zahraničním osobám je druhem nehmotného transferu technologií, který je také znám jako "domnělý vývoz".

Články 2 a 2a nařízení o sankcích zakazují přímý nebo nepřímý prodej, převod nebo vývoz zboží a technologií, na které se vztahují opatření, jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku. Požadavky na kontrolu technické pomoci rozšiřují kontrolu také na cizí státní příslušníky v EU. Společnosti by proto měly omezit přístup ruských zaměstnanců k těmto znalostem nebo technologiím, pokud by tyto znalosti a technologie byly použity v Rusku.

46. Jak EU zajišťuje a ověřuje, že zboží, na které se vztahuje nařízení o sankcích, není zpětně vyváženo do Ruska?
Poslední aktualizace: 2. října 2023

Hospodářské subjekty z EU by měly mít zavedeny odpovídající postupy náležité péče, aby zajistily, že jejich vývoz zboží, na které se vztahuje, nebude přesměrován do Ruska. To by mohlo zahrnovat například smluvní doložky s jejich obchodním partnerem ze třetí země, které by zakládaly odpovědnost v případě, že tento partner zboží do Ruska zpětně vyveze, a také následná ověření.

Provádění a vymáhání sankcí je na členských státech. Komise monitoruje provádění a vymáhání sankcí členskými státy. Pokud je zboží, na které se sankce vztahují a které bylo vyvezeno z EU do třetí země, zpětně vyvezeno do Ruska, mohou příslušné orgány považovat neprovedení náležité péče ze strany vývozce z EU za porušení nařízení o sankcích. Pokud vývozce z EU vědomě a záměrně neprovede takovou náležitou péči, může to být považováno za účast na systému obcházení.

Kromě toho útvary Komise v koordinaci s mezinárodními partnery identifikovaly řadu zboží dvojího užití a vyspělých technologií, jejichž vývoz do Ruska je podle nařízení č. 833/2014 zakázán a které se používají v ruských vojenských systémech nacházejících se na bojišti na Ukrajině nebo které mají zásadní význam pro vývoj, výrobu nebo používání těchto ruských

vojenských systémů. Mezi tyto položky patří elektronické součástky, jako jsou integrované obvody a moduly radiofrekvenčních vysílačů, a rovněž položky nezbytné pro výrobu a testování elektronických součástek desek s plošnými spoji získaných z bojiště.

Tyto položky bojiště byly seskupeny do seznamu vysoce prioritních položek bojiště, který je uveden v příloze II tohoto FAQ. Seznam může podpořit náležitou péči a účinné dodržování předpisů ze strany vývozců a cílené akce proti obcházení ze strany celních a donucovacích orgánů partnerských zemí, které jsou odhodlány zabránit tomu, aby jejich území bylo zneužíváno k obcházení sankcí EU.

47. Je Turecko povinno zavést rovnocenné kontroly a/nebo opatření proti obcházení kvůli celní unii s EU?
Poslední aktualizace: 16. března 2022

Územní působnost nařízení o sankcích je omezena na EU. Existence celní unie mezi Tureckem a Unií neznamená automatické rozšíření územní působnosti sankcí - v dohodě o celní unii mezi EU a Tureckem to není stanoveno. Ta stanoví, že Turecko má povinnost sladit opatření se společnou obchodní politikou celní unie. Naopak vzhledem k tomu, že sankce mají právní základ související se společnou zahraniční a bezpečnostní politikou EU, nespadají pod závazek Turecka sladit svá opatření se společnou obchodní politikou celní unie. V tomto ohledu je s Tureckem zacházeno jako s jakoukoli jinou třetí zemí, která neuplatňuje stejné sankce jako EU.

48. Mám sídlo v Severním Irsku, mohu nadále vyvážet do Ruska zboží, na které se vztahuje nařízení o sankcích?
Poslední aktualizace: 16. března 2022

Podle protokolu o Severním Irsku, konkrétně oddílu 47 jeho přílohy 2, se sankce založené na článku 215 SFEU automaticky vztahují i na Severní Irsko, pokud se týkají obchodu se zbožím. To znamená, že omezení podle nařízení o sankcích týkající se obchodu se zbožím se vztahují i na obchod mezi Severním Irskem a Ruskem.

Kromě toho se použijí obecná pravidla pro oblast působnosti nařízení o sankcích podle článku 13.

49. Bude v důsledku těchto opatření poskytnuta kompenzace společnostem vyvážejícím do Ruska zboží, na které se vztahují tato opatření?
Poslední aktualizace: 16. března 2022

Nařízení o sankcích nestanoví náhradu pro společnosti vyvážející do Ruska zboží, na které se vztahuje.

50. Jaké doklady musí zásilku zboží doprovázet, aby ji na cestě nezastavili celníci?
Poslední aktualizace: 10. října 2022

Vývoz a zpětný vývoz zboží z EU do zemí mimo EU podléhá celním formalitám, tj. musí být doprovázen určitými celními doklady. Zboží z Unie, které má být vyvezeno do Ruska, nebo zboží mimo Unii, které má být zpětně vyvezeno do Ruska, tak musí být opatřeno vývozním, resp. zpětným vývozním prohlášením.

Pokud zboží spadá do oblasti působnosti sankcí vůči Rusku a jeho pohyb podléhá vývoznímu povolení v souladu s nařízením o sankcích, musí mít vývozce povolení i v tomto ohledu a musí k němu přiložit celní prohlášení.

Pokud je určité zboží nebo zásilky vyňato z platných sankcí a nařízení o sankcích nestanoví jako důkaz vynětí zvláštní podpůrnou dokumentaci, mohou formu nebo druh takové podpůrné dokumentace určit příslušné vnitrostátní orgány. Dotčeným hospodářským subjektům se proto důrazně doporučuje, aby se poradily se svými příslušnými orgány a určily, jaké doklady musí zásilky zboží, na něž se vztahuje nařízení o sankcích, doprovázet.

51. Mám v úmyslu vyvézt do Ruska položku, která je uvedena v několika přílohách nařízení o sankcích vůči Rusku. Jak mám v takové situaci podat oznámení nebo žádost?

Poslední aktualizace: 16. října 2025

Vývozci, kteří mají v úmyslu vyvézt do Ruska položku, která je uvedena v několika přílohách nařízení o sankcích vůči Rusku, budou muset dodržovat všechny povinnosti týkající se různých příloh, které by mohly takovou položku uvádět. Jedním z relevantních příkladů by mohly být výměníky tepla, které jsou uvedeny v přílohách VII a XXIII nařízení o sankcích vůči Rusku. V takovém případě budou muset vývozci oznámit a uplatnit vývozní zákazy nebo požádat o povolení pro takové položky v souladu s postupy stanovenými pro každou přílohu.

SPOLUPRÁCE S PARTNERSKÝMI ZEMĚMI

52. Váš přístup byl úzce spojen se Spojenými státy, očekáváte, že se ostatní země stanou "partnerskými zeměmi"?

Poslední aktualizace: 16. března 2022

Rozsah vývozních omezení byl úzce koordinován s těmi zeměmi, u nichž se očekává, že budou uplatňovat v podstatě rovnocenná obchodní opatření. To platí zejména pro USA, kde naše spolupráce navazuje na angažovanost v rámci Rady EU a USA pro obchod a technologie. Naše spolupráce byla po přijetí opatření posílena, aby byla zajištěna odpovídající koordinace a rovné podmínky pro společnosti z EU a USA.

Nařízení o sankcích obsahuje seznam partnerských zemí, který může být změněn tak, aby do něj byly přidány další země, které mají v podstatě rovnocenná obchodní opatření.

53. Kdo jsou partnerské země a jaké výhody jim nařízení poskytuje?

Poslední aktualizace: 6. července 2023

Pro účely těchto opatření se „partnerskými zeměmi“ rozumí země, které uplatňují soubor opatření omezujících vývoz, která jsou v podstatě rovnocenná těm, která jsou stanovena v nařízení o sankcích. Seznam partnerských zemí je připojen k nařízení a k 21. červenci 2022 zahrnuje USA, Japonsko, Spojené království, Jižní Koreu, Austrálii, Kanadu, Nový Zéland, Norsko a Švýcarsko. Komise bude opatření přijatá třetími zeměmi nadále přezkoumávat a udržovat s nimi úzké kontakty s cílem zajistit účinné sankce.

Pojem "partnerská země" má několik rozměrů souvisejících s články 2 a 2a nařízení o sankcích:

Za prvé, subjekty vlastněné nebo kontrolované podnikem partnerské země jsou způsobilé pro stejnou výjimku jako subjekty vlastněné nebo kontrolované podnikem členského státu. V důsledku toho mohou členské státy povolit prodej, dodávky, převod nebo vývoz krytého zboží a technologií nebo poskytnutí související technické nebo finanční pomoci těmto podnikům za předpokladu, že nejsou určeny pro vojenské použití nebo pro vojenského koncového uživatele.

Za druhé mohou členské státy povolit prodej, dodávky, převod nebo vývoz zboží a technologií, na něž se vztahuje, nebo poskytování související technické nebo finanční pomoci určené pro diplomatická zastoupení partnerských zemí nacházející se v Rusku.

Za třetí, EU si bude v případě potřeby a na základě reciprocity vyměňovat informace s partnerskými zeměmi s cílem podpořit účinnost vývozních omezení podle nařízení o sankcích a důsledné uplatňování opatření na omezení vývozu uplatňovaných partnerskými zeměmi.

54. Vyjímají USA EU ze svých extrateritoriálních kontrol vývozu?

Poslední aktualizace: 16. března 2022

Spojené státy upustily od tzv. pravidla pro přímé zahraniční výrobky (oddíl 734.9 EAR) a pravidla *de minimis* (oddíl 734.4 písm. a) EAR) pro položky pokročilých technologií uvedené v příloze. VII. USA se rovněž vzdaly FDPR v případě zboží dvojího užití.

USA dále nebudou uplatňovat exteritoriální kontroly na položky, u nichž je kontrolovaná položka uvedená v příloze VII hlavním prvkem vyvážené položky, ale na samotnou vyváženou položku se nařízení o sankcích nevztahuje, pokud příslušný vnitrostátní orgán postupuje s náležitou péčí podle čl. 2 odst. 7 a čl. 2a odst. 7 nařízení o sankcích.

DALŠÍ RŮZNÉ OTÁZKY

55. Vztahuje se na Bělorusko nařízení o sankcích?

Poslední aktualizace: 16. března 2022

Ne. Další sankce uložené Bělorusku, včetně dalších omezení obchodu, jsou stanoveny v nařízení Rady (EU) 2022/355 ze dne 2. března 2022, kterým se mění nařízení (ES) č. 765/2006 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Bělorusku. Ta však do značné míry odrážejí výše uvedený přístup.

Příloha I - Orientační tabulka dočasných korelací pro položky uvedené v příloze VII nařízení o sankcích

PŘÍLOHA VII NAŘÍZENÍ (EU) 2022/1904

OPATŘENÍ V TARICu

Integrovaný celní sazebník Společenství (TARIC), vedený v databázi Komise, obsahuje dovozní a vývozní opatření vztahující se na konkrétní zboží, jako jsou pozastavení cel, celní kvóty, celní preference, antidumpingová cla, množstevní omezení, embarga, ale také kontroly vývozu.

Integrací a kódováním těchto opatření zajišťuje TARIC jejich jednotné uplatňování všemi členskými státy a poskytuje všem hospodářským subjektům jasný přehled o všech opatřeních, která je třeba přijmout při dovozu do EU nebo vývozu zboží z EU.

Pokud jde o položky uvedené v příloze VII nařízení (EU) č. 833/2014 a jeho změny, opatření TARIC na úrovni osmimístného čísla byla dotčeným orgánům a zúčastněným stranám zpřístupněna 4. března.

KORELAČNÍ TABULKA

Srovnávací tabulka spojuje zboží uvedené v příloze VII s odpovídajícími kódy zboží definovanými podle pravidel společného celního sazebníku a kombinované nomenklatury (KN). Odpovídající osmimístné kódy KN určují celní zařazení zboží a kódy, které se uvádějí v celním prohlášení.

Tato srovnávací tabulka není závazná a je uvedena, aniž jsou dotčeny povinnosti hospodářského subjektu v rámci kontrol vývozu a omezujících opatření, které budou kontrolovány zejména při podávání celního prohlášení.

Je třeba poznamenat, že v mnoha případech není seznam kódů KN ve srovnávací tabulce dostačující. Pro vyvození závěrů o tom, zda zboží podléhá opatřením, je nutné další technické posouzení. Toto dodatečné posouzení je nezbytné, protože v mnoha případech není popis kódu KN dostatečně konkrétní, aby přesně odpovídal kontrolnímu textu položek v příloze VII. Je třeba poznamenat, že tato srovnávací tabulka nezahrnuje vztahy k softwaru, a to z následujících důvodů:

- klasifikace CN není založena na obsahu softwaru, ale na jeho nosiči (flash disk, DVD atd.);
- software se často vyváží jako součást souvisejícího zařízení nebo výrobků, a proto se KN

kód, který musí vývozce deklarovat, je kód, který se vztahuje k zařízení nebo výrobkům;

- většinou se software neposílá příjemci prostřednictvím celních úřadů, ale prostřednictvím cloudu nebo jakéhokoli výpočetního serveru.

Je třeba také poznamenat, že tato korelační tabulka nezahrnuje korelace s technologiemi, protože vývoz nehmotných položek se u celních orgánů nedeklaruje.

Kódy KN jsou převzaty z kombinované nomenklatury definované v čl. 1 odst. 2 nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku pro rok 2023 a uvedené v příloze I uvedeného nařízení, které jsou platné v době zveřejnění nařízení o sankcích. Srovnávací tabulka bude v případě potřeby revidována s ohledem na revize seznamu zboží v příloze VII a/nebo odpovídajících kódů zboží.

Pro větší srozumitelnost se za hlavní součásti považují všechny smontované prvky, které tvoří část konečného předmětu a bez nichž je tento předmět nefunkční.

KORELAČNÍ TABULKA (PŘÍLOHA VII) [Přístup zde]

Poslední aktualizace: 25. září 2026

Příloha II - Seznam položek s vysokou prioritou na bojišti

Poslední aktualizace: 22. února 2024

EU a její mezinárodní partneři reagovali na ruskou agresi proti Ukrajině 24. února 2022 rozsáhlými a komplexními omezujícími opatřeními. Cílem odvětvových sankcí je omezit schopnost Ruska vést válku, připravit ho o kritické technologie a trhy a výrazně oslabit jeho průmyslovou základnu.

Tyto sankce proti Rusku zpřísnily a rozšířily kontroly vývozu zboží dvojího užití a položek pokročilých technologií tak, aby se zaměřovaly na citlivá odvětví v ruském vojenském průmyslovém komplexu a omezily jeho přístup ke klíčovým pokročilým technologiím.

Útvary Evropské komise v koordinaci s příslušnými orgány v USA, Spojeném království a Japonsku identifikovaly řadu zboží dvojího užití a pokročilých technologických položek používaných v ruských vojenských systémech nalezených na bojišti na Ukrajině nebo kritických pro vývojovou výrobu nebo použití těchto ruských vojenských systémů. Tyto položky zahrnují elektronické součástky, jako jsou integrované obvody a moduly radiofrekvenčního vysílače a přijímače, stejně jako položky nezbytné pro výrobu a testování elektronických součástek desek s plošnými spoji získaných z bojiště.

Tyto položky nalezené na bojišti byly seskupeny do seznamu vysoce prioritních položek používaných na bojišti, který je uveden v příloze. Seznam může podpořit náležitou péči a účinné dodržování předpisů ze strany vývozců a cílené akce proti obcházení ze strany celních a donucovacích orgánů partnerských zemí, které jsou odhodlány zabránit tomu, aby jejich území bylo zneužíváno k obcházení sankcí EU.

Seznam vysoce prioritních položek používaných na bojišti je rozdělen do čtyř úrovní, které obsahují celkem 38 položek (kódy harmonizovaného systému) zboží dvojího užití a vyspělých technologií, na které se vztahují sankce podle nařízení o sankcích vůči Rusku a které jsou součástí ruského zbraňového systému používaného proti Ukrajině, včetně těchto položek např. řízená střela Kalibr, řízená střela Kh-101, bezpilotní letoun Orlan-10 a vrtulník Ka-52 "Aligátor".

Seznam je rozdělen do čtyř úrovní:

- **Úroveň 1** zahrnuje 4 kódy HS, které popisují integrované obvody (označované také jako mikroelektronika).
- **Úroveň 2** zahrnuje 5 kódů HS obsahujících položky elektroniky související s bezdrátovou komunikací, satelitní radionavigací a pasivními elektronickými součástkami.
- **Úroveň** 3 je sama o sobě rozdělena do dvou sad:
    - Úroveň 3.A, který zahrnuje 16 HS kódů obsahujících diskrétní elektronické součástky, elektrické zástrčky a konektory, navigační zařízení a digitální fotoaparáty.
    - Úroveň 3.B, který uvádí 9 HS kódů používaných k exportu mechanických a neelektronických součástí, jako jsou ložiska a optické součásti.
- **Úroveň 4** je sama o sobě rozdělena do dvou sad:

- Úroveň 4.A zahrnuje 11 kódů HS týkajících se výrobních zařízení pro výrobu a testování kvality elektrických součástek a obvodů.

- Úroveň 4.B zahrnuje 5 kódů HS týkajících se se obráběcích strojů s počítačovým numerickým řízením (CNC) pro výrobu složitých vysoce přesných kovových součástí.

Seznam není statický a bude pravidelně upravován s ohledem na to, co se nachází v ruských vojenských systémech na bojišti, a na to, jak Rusko používá sankcionované citlivé položky. Nahrazuje předchozí verzi vydanou v září 2023.

ÚROVEŇ 1

Kód HS (4)	Text
8542.31	Elektronické integrované obvody: Procesory a řídicí jednotky, též kombinované s paměťmi, převodníky, logickými obvody, zesilovači, hodinovými a časovacími obvody nebo jinými obvody.
8542.32	Elektronické integrované obvody: Paměti
8542.33	Elektronické integrované obvody: Zesilovače
8542.39	Elektronické integrované obvody: Ostatní

ÚROVEŇ 2

Kód HS (5)	Text
8517.62	Přístroje pro příjem, konverzi a přenos nebo regeneraci hlasu, obrazu nebo jiných dat, včetně přepínacích a směrovacích přístrojů.
8526.91	Rádiový navigační přístroj
8532.21	Ostatní pevné kondenzátory: Tantalové kondenzátory
8532.24	Ostatní pevné kondenzátory: Keramické dielektrikum, vícevrstvé
8548.00	Elektrické části a součásti strojů nebo přístrojů, jinde neuvedené ani nezahrnuté v kapitole 85

ÚROVEŇ 3.A

Kód HS (16)	Text
8471.50	Zpracovatelské jednotky, jiné než jednotky podpoložek 8471 41 nebo 8471 49, též obsahující ve stejném krytu jeden nebo dva z následujících typů jednotek: skladovací jednotky, vstupní jednotky, výstupní jednotky
8504.40	Statické měniče
8517.69	Ostatní přístroje pro přenos nebo příjem hlasu, obrazu nebo jiných dat, včetně přístrojů pro komunikaci v drátové nebo bezdrátové síti.
8525.89	Ostatní televizní kamery, digitální fotoaparáty a videokamery
8529.10	Antény a anténní reflektory všeho druhu; díly vhodné pro použití s nimi
8529.90	Ostatní části a součásti vhodné pro použití výhradně nebo hlavně s přístroji čísel 8524 až 8528
8536.69	Vidlice a zásuvky pro napětí nepřesahující 1 000 V
8536.90	Elektrické přístroje pro spínání elektrických obvodů nebo pro zapojování do elektrických obvodů nebo v elektrických obvodech, pro napětí nepřesahující 1000 V (kromě....)
8541.10	Diody jiné než světlocitlivé nebo světlo emitující diody (LED)
8541.21	Tranzistory jiné než světlocitlivé tranzistory s rozptylem menším než 1 W
8541.29	Ostatní tranzistory, jiné než světlocitlivé tranzistory
8541.30	Tyristory, diaky a triaky (kromě světlocitlivých polovodičových součástek)
8541.49	Fotocitlivé polovodičové součástky (kromě fotovoltaických generátorů a článků)
8541.51	Ostatní polovodičová zařízení: Snímače na bázi polovodičů
8541.59	Ostatní polovodičová zařízení
8541.60	Osazené piezoelektrické krystaly

ÚROVEŇ 3.B

Kód HS (9)	Text
8482.10	Kuličková ložiska
8482.20	Kuželíková ložiska, včetně kuželových a kuželíkových ložisek
8482.30	Soudečková ložiska
8482.50	Ostatní válečková ložiska, včetně sestav klecí a válečků
8807.30	Ostatní části letadel, vrtulníků nebo bezpilotních letadel
9013.10	Teleskopické zaměřovače pro upevnění na zbraně; periskopy; dalekohledy určené jako součásti strojů, přístrojů, nástrojů nebo zařízení této kapitoly nebo oddílu XVI.
9013.80	Ostatní optické přístroje, zařízení a nástroje
9014.20	Přístroje a zařízení pro leteckou nebo kosmickou navigaci (jiné než kompasy)
9014.80	Ostatní navigační přístroje a zařízení

ÚROVEŇ 4.A

Kód HS (11)	Text
8471.80	Jednotky pro stroje na automatické zpracování dat (kromě zpracovatelských jednotek, vstupních nebo výstupních jednotek a paměťových jednotek)
8486.10	Stroje a přístroje na výrobu bulek nebo oplatek
8486.20	Stroje a přístroje pro výrobu polovodičových součástek nebo elektronických integrovaných obvodů
8486.40	Stroje a přístroje uvedené v poznámce 11 C) k této kapitole
8534.00	Tištěné obvody
8543.20	Generátory signálů
9027.50	Ostatní nástroje a přístroje využívající optické záření (ultrafialové, viditelné, infračervené)
9030.20	Osciloskopy a oscilografy
9030.32	Multimetry se záznamovým zařízením
9030.39	Přístroje a zařízení pro měření nebo kontrolu napětí, proudu, odporu nebo elektrické energie se záznamovým zařízením
9030.82	Přístroje a zařízení pro měření nebo kontrolu polovodičových destiček nebo zařízení

ÚROVEŇ 4.B

Kód HS (5)	Text
8457.10	Obráběcí centra pro obrábění kovů
8458.11	Horizontální soustruhy včetně soustružnických center pro úběr kovu, numericky řízené
8458.91	Soustruhy (včetně soustružnických center) pro úběr kovu, numericky řízené (kromě horizontálních soustruhů)
8459.61	Frézky na kovy, numericky řízené (kromě soustruhů a soustružnických center čísla 8458, strojů s válcovou hlavou, vrtaček, vyvrtávacích frézek, vyvrtávaček a kolenových frézek)
8466.93	Části, součásti a příslušenství vhodné pro použití výhradně nebo hlavně se stroji čísel 8456 až 8461, j.n.

3. NÁMOŘNÍ PLAVBA ZBOŽÍ A TECHNOLOGIE

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 2; ČLÁNEK 2a; ČLÁNEK 3f NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. **Platí nyní úplný zákaz vývozu námořních navigačních a radiokomunikačních zařízení do Ruska?**
   Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Sankce EU zavedly určitá vývozní omezení vztahující se na "vyspělé technologie", která mají podobu zákazů. Dotyčné položky spadají do oblasti působnosti kapitol 4 a 5 platného prováděcího nařízení Komise přijatého v souladu s čl. 35 odst. 2 směrnice 2014/90/EU[34] . Na tyto zákazy se vztahují omezené výjimky a odchylky.

Výjimky se týkají mimo jiné humanitárních účelů, mimořádných zdravotních situací, naléhavé prevence nebo zmírnění události, která by mohla mít vážný a významný dopad na lidské zdraví a bezpečnost nebo životní prostředí, nebo reakce na přírodní katastrofy.

Existuje zvláštní odchylka pro námořní bezpečnost, která se může vztahovat na vývoz námořních navigačních a radiokomunikačních zařízení. V takovém případě je nutné se obrátit na příslušný orgán členského státu a požádat o povolení.

2. **Kdy může příslušný orgán členského státu udělit výjimku na základě námořní bezpečnosti?**
   Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Odchylky stanovené v čl. 2 odst. 4 písm. d), čl. 2a odst. 4 písm. d) a čl. 3f odst. 4 pro prodej, dodávky, převod nebo vývoz zboží a technologií určených pro námořní bezpečnost podléhají předchozímu povolení příslušného vnitrostátního orgánu, které lze udělit pouze za přísných a specifických podmínek.

Příslušné vnitrostátní orgány jsou zodpovědné za určení dokumentace, která je nezbytná k posouzení a ověření, zda jsou splněny podmínky pro udělení výjimky.

Námořní bezpečnost lze definovat jako bezpečnost života, zdraví, majetku a životního prostředí před environmentálními a provozními riziky spojenými s plavbou. V souladu s tím může být udělena výjimka, pokud loď potřebuje pomoc a/nebo hledá útočiště[35] , pokud loď v přístavu nebo teritoriálních vodách členského státu nemůže bezpečně pokračovat v plavbě bez nezbytného vybavení, nebo opět pokud potřebuje pravidelnou aktualizaci softwaru námořních map, jak vyžaduje kapitola V úmluvy SOLAS (pravidlo 27).

3. **Jaké informace je třeba poskytnout při žádosti o povolení?**
   Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Pokud zamýšlené konečné použití námořního navigačního a radiokomunikačního zařízení spadá do oblasti námořní bezpečnosti, může vývozce požádat o povolení a příslušný orgán členského

[34] V současné době v platnosti: Prováděcí nařízení Komise (EU) 2021/1158 ze dne 22. června 2021 o požadavcích na konstrukci, provedení a výkon a o normách pro zkoušení námořního vybavení a o zrušení prováděcího nařízení (EU) 2020/1170, Úř. věst. L 254, 16.7.2021, s. 1-291.

[35] Viz Operační pokyny POR, http://www.emsa.europa.eu/we-do/safety/places-of-refuge/download/5121/2646/23.html.

státu, v němž má vývozce bydliště nebo je usazen, provede individuální posouzení. To platí i pro související technickou nebo finanční pomoc.

Žádost o povolení by měla být podána elektronicky. V příloze IX nařízení (EU) č. 833/2014 jsou uvedeny formuláře obsahující povinné náležitosti těchto oznámení nebo žádostí a vývozci by měli tyto formuláře používat, kdykoli je to možné. Pokud však použití formuláře není možné, měli by vývozci poskytnout alespoň všechny prvky popsané ve formuláři a v pořadí stanoveném ve formulářích. Pokud se na položku vztahuje nařízení EU o zboží dvojího užití, musí vývozci příslušnému vnitrostátnímu orgánu předložit také formulář (formuláře) podle tohoto nařízení.

4. **Je možné poskytovat školení o zboží, na které se vztahují vývozní omezení, ruským námořníkům nebo námořníkům v Rusku, kteří pracují pro neruské subjekty na plavidlech s neruským vlastníkem mimo Rusko?**
   Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Je zakázáno prodávat, dodávat, převádět nebo vyvážet určité námořní navigační zboží a technologie (čl. 3f odst. 1 nařízení č. 833/2014). Je zakázáno poskytovat související technickou pomoc, zprostředkovatelské služby nebo jiné služby související s tímto zbožím a technologiemi, a to přímo či nepřímo, jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku (čl. 3f odst. 2 písm. a) uvedeného nařízení).

Čl. 1 písm. c) nařízení č. 833/2014 definuje technickou pomoc jako "jakoukoli technickou podporu související s opravami, vývojem, výrobou, montáží, zkoušením, údržbou nebo jakoukoli jinou technickou službou, která může mít podobu instruktáže, poradenství, školení, předávání pracovních znalostí nebo dovedností nebo poradenských služeb, včetně ústní formy pomoci".

Proto je zakázáno poskytovat výcvik pro jakékoli zboží a technologie spadající do oblasti působnosti článku 3f námořníkům, kteří se fyzicky nacházejí v Rusku, jakož i námořníkům, kteří by tento výcvik využili v Rusku. Na základě doložky o zákazu obcházení (stanovené v článku 12) je zakázáno vědomě a úmyslně se podílet na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů stanovených v tomto nařízení.

Poskytování technické pomoci související s tímto námořním navigačním zbožím a technologiemi ruským státním příslušníkům mimo Rusko není zakázáno, pokud neexistuje důkaz, že by tato technická pomoc byla využita v Rusku.

4. LUXUSNÍ ZBOŽÍ

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 3h NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Jak má být hodnota 300 EUR stanovena?

Poslední aktualizace: 2. května 2022

Hodnota 300 EUR se stanoví na základě statistické hodnoty zboží ve vývozním prohlášení (údaj 99 06 000 000 nebo 8/6 nebo kolonka 46 jednotného správního dokladu (JSD)). Statistická hodnota je definována v oddíle 10 přílohy V prováděcího nařízení Komise (EU) 2020/1197 jako cena skutečně zaplacená nebo splatná za vyvážené zboží s vyloučením libovolných nebo fiktivních hodnot. V případě potřeby musí být upravena tak, aby statistická hodnota obsahovala pouze a výhradně vedlejší výdaje, jako jsou náklady na dopravu a pojištění, vzniklé při dodání zboží z místa odeslání na hranici členského státu vývozu. DPH se do statistické hodnoty nezahrnuje.

[NOVINKA] Výpočet statistické hodnoty a její uvedení ve vývozním celním prohlášení je stejný, jaký se již používá a vyžaduje, a není dotčen sankčními nařízeními, ale slouží pouze jako podklad pro rozhodnutí, zda se sankce uplatní či nikoli.

2. Co se rozumí pod pojmem "položka"?

Poslední aktualizace: 2. května 2022

Položkou se rozumí "doplňková jednotka" ve vývozním prohlášení (datový prvek 18 02 000 000 nebo 6/2 nebo kolonka 41 JSD). Celní předpisy definují doplňkovou jednotku jako množství dané položky vyjádřené v jednotce stanovené v právních předpisech Unie, jak jsou zveřejněny v TARIC.

U zboží, které nemá doplňkovou jednotku v TARIC, lze pro kontrolu prahové hodnoty použít informace o "počtu balení" (datový prvek 18 06 004 000 nebo 6/10 nebo kolonka 31 JSD). Celní předpisy definují balení jako nejmenší vnější obalovou jednotku. Počet balení, který je třeba uvést ve vývozním prohlášení, se vztahuje na jednotlivé položky zabalené tak, že je nelze rozdělit bez předchozího rozbalení, nebo na počet kusů, pokud nejsou zabaleny. Kódy, které je třeba uvést, se řídí doporučením EHK OSN. EHK OSN doporučuje zaznamenávat "bezprostřední obal nebo nádobu zboží, které kupující obvykle získává spolu s ním při maloobchodním prodeji".

V souladu s tím se položkou rozumí obvyklé balení pro maloobchodní prodej, např. balení 3 lahviček parfému, pokud jsou prodávány společně, nebo lahvička parfému, pokud je určena k prodeji samostatně.

Podle článku 15 celního kodexu Unie odpovídají osoby, které poskytují informace celním orgánům, za správnost a úplnost poskytnutých informací. V případě potřeby si celní orgány mohou vyžádat doplňující informace (faktury, fyzické kontroly), aby ověřily údaje uvedené v celním prohlášení a to, zda je či není dosaženo prahové hodnoty.

3. Vztahuje se zákaz na zboží pocházející ze zemí mimo EU a tranzitované přes EU do Ruska, a to i v případě, že země původu samy nerozhodly o podobných sankcích?

Poslední aktualizace: 2. května 2022

Ano, zákaz přepravy luxusního zboží jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku se vztahuje na tranzit tohoto luxusního zboží přes území EU. Často by tento převod zahrnoval přepravu zboží, která je sama o sobě zakázána zákazem převodu.

4. Vztahuje se zákaz na zboží pocházející z EU, které prochází Ruskem a směřuje do dalších destinací, jako je střední Asie?

Poslední aktualizace: 2. května 2022

Zákaz by se zde v zásadě neuplatňoval. Zboží však musí být skutečně určeno do třetí země a pro použití mimo Rusko. Hospodářské subjekty z EU by proto měly mít zavedeny odpovídající postupy náležité péče, aby zajistily, že jejich vývoz nebude přesměrován do Ruska - zejména v případě překládky přes Rusko. To by mohlo zahrnovat například smluvní doložky s jejich obchodními partnery ze třetích zemí, které by zakládaly odpovědnost v případě, že tito obchodní partneři zboží do Ruska zpětně vyvezou, a také následná ověření. Upozorňujeme rovněž, že podle článku 12 nemohou hospodářské subjekty z EU dobrovolně nebo úmyslně obcházet platné zákazy.

5. Lze prodávat zboží v hodnotě nad 300 EUR, které již bylo dovezeno do Ruska?

Poslední aktualizace: 2. května 2022

Článek 3h *nařízení (EU) č. 833/2014* ve znění *nařízení (EU) 2022/428* zakazuje přímý nebo nepřímý prodej, dodávku, převod nebo vývoz luxusního zboží. Zákaz je tedy širší než vývoz. Článek 13, který stanoví jurisdikční rozsah omezujících opatření stanovených v *nařízení (EU) č. 833/2014*, stanoví, že se tato opatření nevztahují pouze na území Unie, ale také na každého státního příslušníka členského státu a na každou právnickou osobu založenou nebo zřízenou podle práva členského státu bez ohledu na to, kde se tato osoba nebo právnická osoba nachází.

V souladu s tím:

- Státním příslušníkům EU nebo společnostem z EU je zakázáno poskytovat luxusní zboží ve smyslu článku 3h *nařízení (EU) č. 833/2014* osobě v Rusku nebo pro použití v Rusku, a to i v případě, že toto zboží již bylo do země dovezeno.
- Hospodářským subjektům EU se dále zakazuje vědomě a úmyslně se podílet na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení těchto vývozních omezení.
- Sankce EU však neplatí exteritoriálně. Pokud tedy byly lahve dovezeny ruskou osobou nebo společností před zavedením sankcí a nyní jsou těmito společnostmi prodávány v Rusku, zákaz se na ně nevztahuje.
- Všimněte si, že existuje také výjimka vztahující se na zboží, které je nezbytné pro oficiální účely diplomatických nebo konzulárních misí členských států nebo partnerských zemí v Rusku nebo mezinárodních organizací požívajících imunit v souladu s mezinárodním právem. Tato výjimka se vztahuje také na osobní věci jejich zaměstnanců.

6. Jaký je účel odchylky zavedené pro převod a vývoz kulturních statků (čl. 3h odst. 4)?

Poslední aktualizace: 2. května 2022

Sankce EU na luxusní zboží převáděné nebo vyvážené z EU do Ruska nemají za cíl

bránit kulturní spolupráci s Ruskem. Zavádí se vyjasnění týkající se bezpečného a rychlého navrácení kulturních statků, jako jsou umělecká díla, která jsou zapůjčena v EU v rámci formální kulturní spolupráce s Ruskem, do Ruska.

7. Jak budou vnitrostátní orgány udělovat výjimku podle čl. 3h odst. 4?

Poslední aktualizace: 2. května 2022

Aby bylo možné kulturní statky rychle vrátit do Ruska, musí příslušný vnitrostátní orgán udělit povolení. Toto povolení může být uděleno kdykoli, nejpozději však předtím, než zboží opustí

území Unie. To umožní vnitrostátním celním orgánům na ruských hranicích ověřit, zda je vývoz řádně povolen.

8. Bod 17) přílohy XVIII odkazuje na seznam vozidel a zařízení a jejich "příslušenství a náhradních dílů". Jaký je rozsah "příslušenství a náhradních dílů"? Vztahuje se na příslušenství a náhradní díly vozidel v hodnotě 50 000 EUR nebo nižší? Jaká je prahová hodnota, která se na toto příslušenství a náhradní díly vztahuje?
Poslední aktualizace: 2. května 2022

Článek 3h nařízení Rady (EU) č. 833/2014 ve znění nařízení Rady (EU) 2022/428 ze dne 15. března 2022 stanoví zákaz prodeje, dodávek, převodu nebo vývozu zboží uvedeného v příloze XVIII téhož nařízení jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku. Tentýž článek stanoví, že tento zákaz se vztahuje na zboží uvedené v seznamu, pokud jeho hodnota přesahuje 300 EUR za kus, není-li v příloze stanoveno jinak.

Bod 17) přílohy XVIII se vztahuje na vozidla, s výjimkou sanitních vozidel, pro přepravu osob po zemi, ve vzduchu nebo na moři v hodnotě vyšší než 50 000 EUR za kus, telefery, lanovky, lyžařské vleky, trakční mechanismy pro lanovky, motocykly v hodnotě vyšší než 5 000 EUR za kus, jakož i jejich příslušenství a náhradní díly.

Ve vztahu k příslušenství a náhradním dílům by se výše uvedené ustanovení a příloha měly použít takto:

- příslušenství a náhradní díly v hodnotě 300 EUR nebo nižší za kus nepodléhají omezením stanoveným v článku 3h.
- příslušenství a náhradní díly uvedené v bodě 17 přílohy XVIII v hodnotě vyšší než 300 EUR, které nejsou určeny k použití ve vozidlech a zařízeních tamtéž uvedených, nepodléhají omezením stanoveným v článku 3h. To znamená, že zákaz se nevztahuje na příslušenství a náhradní díly vozidel v hodnotě 50 000 EUR nebo nižší.
- příslušenství a náhradní díly uvedené v bodě 17 přílohy XVIII v hodnotě vyšší než 300 EUR, které jsou určeny pro použití vozidel a zařízení tam uvedených, podléhají omezením stanoveným v článku 3h.

9. Byl z 11. sankčního balíčku vyjmut výrobek, na který se vztahuje zákaz prodeje luxusního zboží?
Poslední aktualizace: 26. července 2023

Nařízením č. 1214/2023 ze dne 23. června 2023 (dále jen "sankční balíček 11th ") byly provedeny změny v příloze XVIII, a to vypuštěním některých výrobků, na které se vztahují různé přílohy (příloha VII a příloha XXIII). Jinými slovy, zatímco některé výrobky byly z přílohy XVIII.

o luxusním zboží, obchod s ním je nadále omezen podle nařízení Rady (EU) č. 833/2014 v jiné příloze.

10. Co změnil 11. balíček sankcí na zákazu vývozu luxusních automobilů?
Poslední aktualizace: 26. července 2023

Většina zákazů týkajících se luxusních automobilů byla přesunuta z přílohy XVIII do přílohy XXIII a nadále podléhá zákazu vývozu. Součásti automobilů v rámci celních položek, které dříve podléhaly zákazu vývozu luxusních vozů podle přílohy XVIII (pokud byly součástí vozidla nad 50 000 EUR), jsou nadále zakázány.

Nový pojem pro luxusní vozidla zahrnutý v příloze XXIII však v případě spalovacích motorů používá jako prahovou hodnotu velikost motoru, nikoli deklarovanou celní hodnotu (která byla náchylná k podvodům/podhodnocení v celním prohlášení). To bylo provedeno s cílem zlepšit dodržování předpisů tím, že definice sankcionovaného zboží závisí na ověřitelné fyzické charakteristice zboží.

Prahová hodnota objemu válců "nad 1 900 cm³" u spalovacích motorů se co nejvíce blíží předchozí prahové hodnotě 50 000 EUR. Tato velikost motoru se vztahuje na spalovací motorová vozidla vyvážená nad 50 000 EUR. Nevytváří úplný zákaz pro méně výkonné automobily střední nebo nízké hodnoty, jejichž hodnota je obvykle nižší než 50 000 EUR: KN 870321 (benzínové automobily s motory o objemu pod 1 000 cm³) a 870331 (dieselové automobily s motory o objemu pod 1 500 cm³) nejsou zahrnuty do přílohy XXIII.

Kromě toho platí úplný zákaz vývozu elektrických a hybridních vozidel bez ohledu na specifikace výkonu.

Ne všechna vozidla jsou však přesunuta z přílohy XVIII do přílohy XXIII. Například kód 8702 00 00 (Motorová vozidla pro přepravu deseti a více osob včetně řidiče, tj. autobusy a minibusy) je nadále uveden v příloze XVIII.

11. Co se stalo s kódy CN 401130 a CN 84110000 v 11. balíčku sankcí?

Poslední aktualizace: 26. července 2023

Nařízením č. 1214/2023 ze dne 23. června 2023 ("11th sankční balíček") byly z přílohy XVIII vyjmuty kódy KN 401130 (pneumatiky pro letadla) a KN 84110000 (turbovrtulové motory, turbovrtulové a jiné plynové turbíny), neboť jsou zakázány podle přílohy XI (seznam zboží a technologií uvedených v čl. 3c odst. 1), bez ohledu na jejich hodnotu.

12. Proč je zakázána technická pomoc, zprostředkovatelské služby, financování a finanční pomoc?

Poslední aktualizace: 26. července 2023

Článek 3h nařízení Rady (EU) č. 833/2014 stanoví zákaz prodeje, dodávek, převodu nebo vývozu zboží uvedeného v příloze XVIII téhož nařízení jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku. Nařízení Rady (EU) č. 1214/2023 ze dne 23. června 2023 (dále jen "balíček sankcí 11th ") doplňuje tento zákaz vývozu o zákaz poskytování technických

pomoc, zprostředkovatelské služby, financování a finanční pomoc. Tato ustanovení mají zabránit tomu, aby hospodářské subjekty z EU, které nemohou vyvážet zboží, na něž se vztahuje zákaz vývozu, podporovaly třetí zemi při získávání, výrobě, opravách, údržbě atd. tohoto zboží na vlastní pěst.

5. DOVOZ, NÁKUP A PŘEVOD UVEDENÉHO ZBOŽÍ

SOUVISEJÍCÍ ČLÁNKY: ČLÁNEK 3g, ČLÁNEK 3i a ČLÁNEK 3o NAŘÍZENÍ RADY Č. 833/2014

1. Je povolen nákup zboží uvedeného v přílohách XVII a XXI nařízení Rady č. 833/2014 společností z EU, pokud je zboží určeno do třetí země a neprochází územím Unie? *Poslední aktualizace: 26. července 2023*

Ne Články 3g a 3i nařízení Rady č. 833/2014 zakazují přímý nebo nepřímý nákup, dovoz nebo převod zboží uvedeného v přílohách XVII a XXI, pokud pochází z Ruska nebo je z Ruska vyváženo. Zákaz nákupu platí bez ohledu na konečné určení zboží. Pokud nákup spadá do oblasti působnosti článku 13 nařízení č. 833/2014, není důležité, zda je zboží určeno do EU, či nikoli. To podporuje cíl sankcí, kterým je výrazně oslabit ekonomickou základnu Ruska, připravit ho o kritické trhy pro jeho výrobky a výrazně omezit jeho schopnost vést válku. Jakýkoli jiný výklad by způsobil, že by zákaz do značné míry postrádal smysl a vytvářel by značné mezery.

Vezměte prosím na vědomí, že situace je odlišná v případě nákupu ruské námořní ropy (otázka č. 15 v často kladených dotazech týkajících se "dovozu ropy").

2. Je povolen převod zboží uvedeného v přílohách XVII a XXI nařízení Rady č. 833/2014 společností z EU, pokud je zboží určeno do třetí země a neprochází územím Unie? *Poslední aktualizace: 26. července 2023*

Ne Články 3g a 3i nařízení Rady č. 833/2014 zakazují přímý nebo nepřímý nákup, dovoz nebo převod zboží uvedeného v přílohách XVII a XXI, pokud pochází z Ruska nebo je z Ruska vyváženo. Zákaz převodu platí bez ohledu na konečné určení zboží, zatímco zákaz dovozu se z povahy věci vztahuje na zboží, které se pohybuje "v Unii". Za předpokladu, že převod spadá do oblasti působnosti článku 13 nařízení Rady č. 833/2014, není důležité, zda je zboží určeno do EU, či nikoli. To podporuje cíl sankcí, kterým je výrazně oslabit ekonomickou základnu Ruska, připravit ho o kritické trhy pro jeho výrobky a výrazně omezit jeho schopnost vést válku. Jakýkoli jiný výklad by způsobil, že by zákaz do značné míry postrádal smysl a vytvářel by značné mezery.

Unie je však odhodlána zabránit tomu, aby její sankce měly dopad na potravinovou a energetickou bezpečnost třetích zemí po celém světě, zejména těch nejméně rozvinutých. S ohledem na tento závazek, který je jasně uveden v 11. a 12. bodě odůvodnění nařízení Rady č. 2022/1269, by měl být povolen převod určitého zboží uvedeného v příloze XXI do třetích zemí "za účelem boje proti nedostatečné potravinové a energetické bezpečnosti ve světě" a "s cílem zabránit případným negativním důsledkům" ve třetích zemích.

V zájmu zajištění energetické bezpečnosti by měl být povolen transfer specifického zboží souvisejícího s energetikou do třetích zemí, jakož i financování nebo finanční pomoc související s takovým transferem, který provádějí hospodářské subjekty EU. Vzhledem k jejich specifickým dodavatelským řetězcům a dostupným možnostem přepravy by takový transfer měl být povolen pouze z bodu do bodu (např. z Ruska do třetí země), aniž by procházel přes území EU. Jedná se o následující zboží:

- Energetické zboží kódů KN 4401 (palivové dřevo) a 4402 (dřevěné uhlí), jak je uvedeno v příloze XXI.

- Všechna následující uhlí a související produkty uvedené v příloze XXI (dříve uvedené v příloze XXII - jak je vysvětleno v 51. bodě odůvodnění nařízení Rady č. 1214/2023 ("balíček sankcí 11th "), které vstoupilo v platnost dne 24. června 2023, byly článek 3j a příloha XXII zrušeny, protože zákaz týkající se dovozu uhlí je zahrnut v článku 3i a příloze XXI nařízení (EU) č. 833/2014). Tímto zbožím je např:

Kód KN	**Název zboží**
2701	Uhlí; brikety, ovoidy a podobná pevná paliva vyrobená z uhlí
2702	Hnědé uhlí, též aglomerované, s výjimkou tryskového uhlí
2703 00 00	Rašelina (včetně rašelinového steliva), též aglomerovaná
2704 00	Koks a polokoks z černého uhlí, hnědého uhlí nebo rašeliny, též aglomerovaný; retortové uhlí
2705 00 00	Uhelný plyn, vodní plyn, generátorový plyn a podobné plyny, jiné než ropné plyny a ostatní plynné uhlovodíky
2706 00 00	Dehet destilovaný z uhlí, hnědého uhlí nebo rašeliny a ostatní minerální dehty, též dehydratované nebo částečně destilované, včetně rekonstituovaných dehtů
2707	Oleje a jiné produkty vysokoteplotní destilace černouhelného dehtu; podobné produkty, v nichž hmotnost aromatických složek převyšuje hmotnost nearomatických složek
2708	Dehtová smola a dehtový koks, získané z černouhelného dehtu nebo z jiných minerálních dehtů

Ve 12. bodě odůvodnění nařízení Rady č. 2022/1269 se dále upřesňuje, že sankce EU "nejsou v žádném případě zaměřeny na obchod se zemědělskými a potravinářskými produkty, včetně pšenice a hnojiv, mezi třetími zeměmi a Ruskem". Z toho vyplývá, že transferu do třetích zemí, jakož i financování nebo finanční pomoci související s takovým transferem, prováděnému hospodářskými subjekty EU nebo přes území EU (včetně tranzitu), by nemělo být nijak bráněno v případě následujícího zboží:

- Hnojiva kódů KN 310420, 310520; 310560; ex31059020 a ex31059080, jak jsou uvedena v příloze XXI;
- Krmiva pro zvířata kódu KN 2303, jak je uvedeno v příloze XXI.

Výše uvedeným nejsou dotčeny pokyny pro tranzit zboží do Kaliningradu a z něj a možnost členských států přijmout nezbytná opatření na ochranu svých národních bezpečnostních zájmů.

3. Vztahuje se "nákup" nebo "převod" také na zboží podléhající omezení, které již bylo propuštěno do volného oběhu na území Unie před zavedením omezujících opatření?

Poslední aktualizace: 26. července 2023

Ne. Omezení stanovená v článcích 3g, 3i, 3m a 3p nařízení Rady č. 833/2014 se netýkají zboží, které je již propuštěno do volného oběhu na území Unie (tj. obvykle již uvedeno na trh) v době, kdy se příslušné opatření stane použitelným.

4. Jaký je rozsah zákazu příslušných služeb (např. finanční pomoci, včetně zprostředkování nebo pojištění), jak je uvedeno v článcích 3g a 3i nařízení Rady č. 833/2014, pro přepravu nebo převod zboží nebo výrobků uvedených v přílohách XVII nebo XXI do třetích zemí?

Poslední aktualizace: 26. července 2023

Poskytování pojištění, zprostředkovatelských služeb nebo jiného financování či finanční pomoci ze strany hospodářských subjektů EU pro přepravu nebo transfer zboží nebo výrobků uvedených v přílohách XVII nebo XXI do třetích zemí je zakázáno. Bez ohledu na to, zda přepravu tohoto zboží nebo výrobků provádí hospodářský subjekt z EU nebo mimo EU, pokud je poskytovatelem pomoci související s takovou přepravou hospodářský subjekt z EU, zůstává pro něj zákaz závazný.

Unie je však odhodlána zabránit tomu, aby její sankce měly dopad na potravinovou a energetickou bezpečnost třetích zemí po celém světě, zejména těch nejméně rozvinutých. S ohledem na tento závazek, který je jasně uveden v 11. a 12. bodě odůvodnění nařízení Rady č. 2022/1269, by měl být povolen převod určitého zboží uvedeného v příloze XXI do třetích zemí "za účelem boje proti nedostatečné potravinové a energetické bezpečnosti ve světě" a "s cílem zabránit případným negativním důsledkům" ve třetích zemích.

V zájmu zajištění energetické bezpečnosti by měl být povolen transfer specifického zboží souvisejícího s energetikou do třetích zemí, jakož i financování nebo finanční pomoc související s takovým transferem, který provádějí hospodářské subjekty EU. Vzhledem k jejich specifickým dodavatelským řetězcům a dostupným možnostem přepravy by takový transfer měl být povolen pouze z bodu do bodu (např. z Ruska do třetí země), aniž by procházel přes území EU. Jedná se o následující zboží:

- Energetické zboží kódů KN 4401 (palivové dřevo) a 4402 (dřevěné uhlí), jak je uvedeno v příloze XXI.
- Všechna následující uhlí a související produkty uvedené v příloze XXI (dříve uvedené v příloze XXII - jak je vysvětleno v 51. bodě odůvodnění nařízení Rady č. 1214/2023 ("balíček sankcí 11th "), které vstoupilo v platnost dne 24. června 2023, byly článek 3j a příloha XXII zrušeny, protože zákaz týkající se dovozu uhlí je zahrnut v článku 3i a příloze XXI nařízení (EU) č. 833/2014). Tímto zbožím je např:

Kód KN	**Název zboží**
2701	Uhlí; brikety, ovoidy a podobná pevná paliva vyrobená z uhlí
2702	Hnědé uhlí, též aglomerované, s výjimkou tryskového uhlí
2703 00 00	Rašelina (včetně rašelinového steliva), též aglomerovaná

2704 00	Koks a polokoks z černého uhlí, hnědého uhlí nebo rašeliny, též aglomerovaný; retortové uhlí
2705 00 00	Uhelný plyn, vodní plyn, generátorový plyn a podobné plyny, jiné než ropné plyny a ostatní plynné uhlovodíky
2706 00 00	Dehet destilovaný z uhlí, hnědého uhlí nebo rašeliny a ostatní minerální dehty, též dehydratované nebo částečně destilované, včetně rekonstituovaných dehtů
2707	Oleje a jiné produkty vysokoteplotní destilace černouhelného dehtu; podobné produkty, v nichž hmotnost aromatických složek převyšuje hmotnost nearomatických složek
2708	Dehtová smola a dehtový koks, získané z černouhelného dehtu nebo z jiných minerálních dehtů

Ve 12. bodě odůvodnění nařízení Rady 2022/1269 se dále upřesňuje, že sankce EU "nejsou v žádném případě zaměřeny na obchod se zemědělskými a potravinářskými produkty, včetně pšenice a hnojiv, mezi třetími zeměmi a Ruskem". Z toho vyplývá, že transferu do třetích zemí, jakož i financování nebo finanční pomoci související s takovým transferem, prováděnému hospodářskými subjekty EU nebo přes území EU (včetně tranzitu), by nemělo být nijak bráněno v případě následujícího zboží:

- Hnojiva kódů KN 310420, 310520; 310560; ex31059020 a ex31059080, jak jsou uvedena v příloze XXI;
- Krmiva pro zvířata kódu KN 2303, jak je uvedeno v příloze XXI.

Výše uvedeným nejsou dotčeny pokyny pro tranzit zboží do Kaliningradu a z něj a možnost členských států přijmout nezbytná opatření na ochranu svých národních bezpečnostních zájmů.

5. Umožňuje omezení nákupu, dovozu nebo převodu v nařízení Rady č. 833/2014, které stanoví výjimku umožňující plnění předchozí smlouvy do určitého data, platbu na základě takové smlouvy ze strany hospodářského subjektu z EU jeho ruskému protějšku po tomto datu?
Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

Komise se domnívá, že výjimka z omezení nákupu, dovozu nebo převodu, která umožňuje plnění předchozích smluv do určitého data, by neumožňovala provést platbu ruskému partnerovi po tomto datu. Vzhledem k tomu, že platba je součástí plnění smlouvy, je hospodářským subjektům z EU zakázáno provést takovou platbu později, a to i v případě, že zboží pocházející z Ruska již bylo obdrženo. Otázky týkající se konkrétního uplatňování sankcí EU v konkrétních případech je třeba adresovat příslušnému vnitrostátnímu orgánu.

6. Jaký je rozsah pojmu "dovoz zboží do Unie" v kontextu zákazů souvisejících s "dovozem" v nařízení Rady č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 21. prosince 2022

Nařízení o sankcích neobsahují konkrétní definici pojmu "dovoz". Vzhledem k četným, častým a významným změnám sankčních ustanovení, zejména v souvislosti s ruskou agresí na Ukrajině, aniž by byly dotčeny definice a formality celního kodexu Unie platné v jiných oblastech, by se podmínky pro určení legálního dovozu zboží do Unie, **pokud jde o sankce,** měly posuzovat ve vztahu k okamžiku, kdy je zboží dovezeno do Unie a předloženo celním orgánům, bez ohledu na to, do jakého následného celního režimu bude toto zboží propuštěno. Na rozdíl od jiných dovozních požadavků, které jsou stanoveny za účelem ochrany vnitřního trhu a spotřebitelů EU, a jsou tedy posuzovány v okamžiku propuštění zboží do volného oběhu, je totiž cílem dovozních omezení v nařízení Rady č. 833/2014 připravit Rusko o příjmy, které může použít k financování své války na Ukrajině.

Zboží, které legálně vstoupilo na území EU a bylo předloženo celním orgánům a) před vstupem příslušných sankčních omezení v platnost nebo b) před datem uplatnění těchto omezení (například v případě, že se předpokládá ukončení plnění stávajících smluv), může být proto dovozcům z EU propuštěno.

S ohledem na článek 12 nařízení Rady č. 833/2014 by však příslušné vnitrostátní orgány neměly takové propuštění zboží povolit, pokud mají důvodné podezření, že by se jednalo o obcházení. Navíc veškeré následné platby související s propuštěným zbožím musí být v souladu s platnými omezujícími opatřeními, zejména s ustanoveními o zmrazení majetku v nařízení Rady č. 269/2014.

7. Proč EU zavedla zákaz dovozu zlata a čeho se týká?

Poslední aktualizace: 27. července 2022

Skupina G7 se shodla na nutnosti koordinovaného postupu s cílem dále zvýšit hospodářský tlak na Rusko. Zákaz prodeje zlata dále sjednocuje sankce EU se sankcemi našich partnerů z G7.

Od 22. července 2022 zakazují sankce EU podle článku 3o nařízení (EU) č. 833/2014 přímý nebo nepřímý dovoz, nákup nebo převod zlata, které je po energii nejvýznamnějším vývozním artiklem Ruska. Zákaz se vztahuje na zlato uvedené v příloze XXVI nařízení, tj. zlato pokovené platinou, netavené nebo v polotovarech, ve formě prášku, odpad a šrot ze zlata včetně kovu plátovaného zlatem, avšak s výjimkou smetků obsahujících jiné drahé kovy, a zlaté mince.

Tento zákaz se vztahuje na zlato, pokud i) pochází z Ruska a ii) bylo vyvezeno z Ruska do Unie nebo do jakékoli třetí země po 22. červenci 2022. To znamená, že aby se na takové zboží dovážené do EU od 22. července 2022 a dále zákaz nevztahoval, musí dovozce celním orgánům předložit důkaz, že zboží bylo z Ruska vyvezeno před 22. červencem 2022. Proto se tento zákaz nevztahuje např. na zlato ruského původu, které je již v držení centrálních bank, investorů, společností nebo penzijních fondů napříč členskými státy, pokud bylo vyvezeno z Ruska před 22. červencem 2022.

Zákaz se vztahuje také na finanční, technickou a jinou související pomoc podle čl. 3o odst. 4 nařízení.

8. Týká se zákaz zpracovaného zlata?

Poslední aktualizace: 27. července 2022

Ano, zákaz se vztahuje na zpracované zlato podle čl. 3o odst. 2 nařízení, pokud splňuje tyto podmínky: i) výrobky uvedené v příloze XXVI, ii) zpracované ve třetí zemi a iii) obsahující

výrobky zakázané v odstavci 1 čl. 3o, čímž se rozumí zlato pocházející z Ruska uvedené v příloze XXVI a vyvážené z Ruska po 22. červenci 2022.

Aby se na takové zboží dovážené do EU od 22. července 2022 a dále zákaz nevztahoval, musí dovozce celním orgánům předložit důkaz, že vývoz z Ruska do třetí země se uskutečnil před 22. červencem 2022.

9. Vztahuje se zákaz i na zlaté šperky? Mohu cestovat se zlatými šperky do Ruska a zpět?

Poslední aktualizace: 27. července 2022

Ano, dovoz, nákup nebo přímý či nepřímý převod zlatých šperků pocházejících z Ruska a vyvezených z Ruska po 22. červenci 2022 do Unie je zakázán podle čl. 3o odst. 3 a uvedené v příloze XXVII nařízení.

Zákaz se však nevztahuje na zlaté šperky pro osobní potřebu fyzických osob cestujících do Evropské unie nebo jejich nejbližších rodinných příslušníků, pokud jsou ve vlastnictví těchto osob a nejsou určeny k prodeji. Podobná výjimka se vztahuje také na vývoz zlatých šperků uvedených na seznamu luxusního zboží v příloze XVIII nařízení.

10. Existují další výjimky ze zákazu zlata?

Poslední aktualizace: 27. července 2022

Zákaz uvedený v čl. 3o se rovněž nevztahuje na zlato, které je nezbytné pro oficiální účely diplomatických misí, konzulárních úřadů nebo mezinárodních organizací v Rusku, které požívají imunit v souladu s mezinárodním právem. Příslušné orgány členských států mohou rovněž povolit převod nebo dovoz zlata, které je označeno jako kulturní statky a které je zapůjčeno v rámci formální kulturní spolupráce s Ruskem. Zpětný vývoz těchto dočasně dovezených zlatých kulturních statků by rovněž musel podléhat následnému povolení k vývozu příslušným orgánem podle čl. 3h odst. 1 a 4 nařízení.

11. Jak byly v 11. balíčku změněny zákazy dovozu?

Poslední aktualizace: 23. července 2023

Nařízení Rady 1214/2023 ze dne 23. června 2023 ("11th sankční balíček") zrušilo překrývání jednotlivých částí seznamu výrobků ze železa a oceli v příloze XVII: "část A" byla zrušena, zatímco dřívější "část B" přílohy zůstala zachována. Kromě toho byly části A, B a C přílohy XXI sloučeny.

Zvláštní přechodná období, která se vztahovala na různé části příloh XVII a XXI nařízení (EU) č. 833/2014 a která uplynula, byla zrušena:

- provádění smluv uzavřených před 16. březnem 2022 pro některé výrobky ze železa a oceli uvedené v bývalé části A přílohy XVII (bývalý čl. 3g odst. 2) do 17. června 2022;
- plnění smluv uzavřených před 7. říjnem 2022 pro některé výrobky ze železa a oceli uvedené v bývalé části B přílohy XVII (bývalý čl. 3g odst. 3) do 8. ledna 2023;
- plnění smluv uzavřených před 9. dubnem 2022 na zboží uvedené v části A přílohy XXI (bývalý čl. 3i odst. 3) do 10. července 2022;
- plnění smluv uzavřených před 7. říjnem 2022 na zboží uvedené v části B přílohy XXI (bývalý čl. 3i odst. 3b) do 8. ledna 2023;
- plnění smluv uzavřených před 26. únorem 2023 na zboží uvedené v části C přílohy XXI (bývalý čl. 3i odst. 3d) do 27. května 2023;

- plnění do 18. června 2023 smluv uzavřených před 7. říjnem 2022 na zboží kódu KN 2905 11 uvedené v části B přílohy XXI (bývalý čl. 3i odst. 3ba).

Jak je vysvětleno v 51. bodě odůvodnění nařízení Rady č. 1214/2023, článek 3j a příloha XXII byly zrušeny, protože zákaz týkající se dovozu uhlí je od té doby upraven článkem 3i a přílohou XXI nařízení (EU) č. 833/2014. Zákaz je tedy stále v platnosti, i když podle jiného právního ustanovení. Výjimky pro nákup, dovoz nebo přepravu uhlí a jiných pevných fosilních paliv do Unie, obsahující přechodné období do 10. srpna 2022, byly zrušeny:

- Článek 3ea (zákaz vstupu do přístavu), odstavec 5, dřívější písmeno e);
- Článek 5aa (zákaz transakcí), odstavec 3, dřívější písmeno c);
- Článek 5k (zákaz zadávání veřejných zakázek), odstavec 2, dřívější písmeno f).

Jak je vysvětleno v 51. bodě odůvodnění nařízení č. 1214/2023, vypuštění odkazů na přechodná období, která již uplynula, nemá mít žádné právní účinky na minulé nebo probíhající smlouvy nebo na použitelnost těchto přechodných období.

12. Mohou ruští státní příslušníci dočasně přivézt osobní věci uvedené v příloze XXI, na které se vztahuje zákaz podle čl. 3i nařízení Rady č. 833/2014 do Unie, např. pro turistické cesty?
Poslední aktualizace: 22. prosince 2023

Podle judikatury Evropského soudního dvora je třeba sankce vykládat široce, mimo jiné proto, aby se zajistila účinnost přijatých zákazů a zabránilo se jejich obcházení. Je na příslušných vnitrostátních orgánech, aby posoudily každou situaci a zákazy odpovídajícím způsobem provedly.

Článek 3i nařízení Rady č. 833/2014 zakazuje přímý či nepřímý nákup, dovoz nebo převod zboží uvedeného v příloze XXI nařízení, pokud pochází z Ruska nebo je z Ruska vyváženo. Příloha XXI uvádí širokou škálu zboží.

Nařízení Rady č. 2878/2023 ze dne 18. prosince 2023 ("sankční balíček 12th ") zavedlo výjimku pro osobní věci. To znamená, že dovoz určitého zboží ve vlastnictví fyzických osob cestujících do Unie a jejich nejbližších rodinných příslušníků může být povolen, pokud slouží výhradně pro osobní potřebu těchto osob. Tato výjimka se vztahuje na zboží uvedené na seznamu, které vzbuzuje nevýznamné obavy z obcházení, jako jsou předměty osobní hygieny nebo oblečení, které cestující nosí nebo které se nachází v jejich zavazadlech, neboť zjevně není určeno k prodeji.

Příslušné vnitrostátní orgány by měly zákaz nadále uplatňovat přiměřeným a rozumným způsobem.

13. Jaká je situace u vozidel? Mohu do Unie vjet s autem registrovaným v Rusku?
Poslední aktualizace: 22. prosince 2023

Článek 3i nařízení Rady č. 833/2014 zakazuje přímý či nepřímý nákup, dovoz nebo převod zboží uvedeného v příloze XXI nařízení, pokud pochází z Ruska nebo je z Ruska vyváženo. To zahrnuje motorová vozidla (automobily) spadající pod kód KN 8703. Rada nařízením Rady č. 2878/2023 ze dne 18. prosince 2023 ("sankční balíček 12th ") upřesnila, že následující případy jsou přípustné:

- **Osvobození pro diplomatické vozy**: Zákaz se nevztahuje na vjezd automobilů s diplomatickými poznávacími značkami, které jsou nezbytné pro fungování diplomatických a konzulárních zastoupení, včetně delegací, velvyslanectví a misí, nebo mezinárodních organizací požívajících imunit v souladu s mezinárodním právem nebo pro

osobní potřebu jejich zaměstnanců a jejich nejbližších rodinných příslušníků (viz odstavec 3ac);

- **Výjimka pro automobily ve vlastnictví občanů EU a jejich rodin**: Příslušné vnitrostátní orgány mohou udělit povolení k vjezdu automobilů ve vlastnictví občanů EU nebo jejich nejbližších rodinných příslušníků s bydlištěm v Rusku, pokud auto do Unie přivážejí výhradně pro osobní potřebu a bez úmyslu ho prodat (viz odstavec 3ab). Příkladem může být občan EU žijící v Rusku, který navštíví svou domovskou zemi autem na dovolenou.

14. Jak byly v 16. balíčku novelizovány zákazy dovozu?

Poslední aktualizace: 23. července 2025

Nařízení Rady (EU) 2025/395 ze dne 24. února 2025 („16. balíček sankcí“) zavedlo následující změny zákazů dovozu podle článku 3i nařízení Rady (EU) č. 833/2014:

a) Doplnění kódu KN 7601 „Surový hliník“ do seznamu zboží v příloze XXI, na které se vztahují zákazy uvedené v článku 3i odst. 1 a 2. Více informací o rozsahu a uplatňování tohoto zákazu naleznete v níže uvedených otázkách 15, 16 a 17.

b) Zvláštní přechodná období platná pro různé části přílohy XXI nařízení (EU) č. 833/2014, která již uplynula, byla zrušena:
   - plnění smluv uzavřených před 19. prosincem 2023 pro zboží kódů KN 2711 12, 2711 13, 2711 14, 2711 19 a 7202 do 20. prosince 2024 (bývalý odstavec 3cb článku 3i);
   - plnění smluv uzavřených před 25. červnem 2024 pro zboží kódů KN 28042910 a 284540 do 26. září 2024 (bývalý odstavec 3cf článku 3i);
   - používání kvót povolených do 30. června 2024 pro dovoz zboží kódů KN 2803 a 4002 do Unie (bývalý odstavec 3da článku 3i).

c) Doplnění pěti nových kódů KN (7019, 8415, 8483, 8518, 8539) do rozsahu zboží, na které se vztahuje odchylka podle článku 3i odst. 3e a pro které mohou příslušné orgány udělit povolení.

d) Doplnění cílené odchylky podle článku 3i odst. 3f) pro určité zboží (kódy KN 9026, 9027 a 9031), pouze pokud je to nezbytně nutné pro účely údržby, oprav nebo pravidelné certifikace primárních a sekundárních měřících bodů ropy na ropovodu Družba do Unie.

15. Jaký je přesně rozsah nového zákazu týkajícího se primárního hliníku? Je zakázán pouze dovoz primárního hliníku (kód KN 7601) do Unie?

Poslední aktualizace: 23. července 2025

Nařízení Rady (EU) 2025/395 ze dne 24. února 2025, nejnovější změna nařízení Rady (EU) č. 833/2014, mění článek 3i a přílohu XXI přidáním kódu KN 7601 „Surový hliník“ do seznamu zboží, na které se vztahují zákazy v článku 3i odstavce 1) a 2), v celém rozsahu. Zákaz se tedy týká: dovozu do Unie, nákupu, převodu primárního hliníku do třetích zemí, podobně jako u jiného zboží, které již podléhá omezením v článku.

Toto ustanovení má dvě výjimky:

1. Článek 3i odstavec (3cg) stanoví, že zákazy v odstavcích 1 a 2 uvedeného článku se nevztahují na dovoz, nákup nebo přepravu, ani na související technickou či finanční pomoc, nezbytnou pro dovoz 275 000 metrických tun zboží kódu KN 7601 do Unie v období od 25. února 2025 do 26. února 2026. To znamená, že činnosti, jinak zakázané v odstavcích (1) a (2), jsou povoleny, **pokud jsou nezbytné pro dovoz zboží kódu KN 7601 do Unie** v rámci kvótového množství plánovaného pro příslušné období, a pouze pro tento účel.
2. Článek 3i odstavec (3ch) týkající se předchozích smluv, které mohou být po určitou dobu plněny i po uplynutí kvóty pro dovoz: Pro plnění smluv uzavřených před 25. únorem 2025 nebo doplňkových smluv nezbytných pro plnění těchto smluv se předpokládá dodatečné přechodné období. Pokud jde o tyto předchozí smlouvy, zákazy uvedené v odstavcích 1 a 2 článku 3i se nevztahují na plnění těchto smluv od 26. února 2026 do 31. prosince 2026, za předpokladu, že množství, která mají být dovezena, zůstanou v rámci kvótových množství plánovaných pro příslušné období, která činí 50 000 metrických tun.

16. Ovlivňuje nový zákaz zásoby primárního hliníku, které se již nacházejí na území Unie před 25. únorem 2025?
Poslední aktualizace: 23. července 2025

Stejně jako u všech ostatních omezujících opatření zakazujících dovoz, převod nebo nákup se nový zákaz netýká zboží, které je již propuštěno do volného oběhu na území Unie (tj. obvykle již uvedeno na trh) v době, kdy příslušné opatření vstoupí v platnost (viz otázka 3 výše). Pro zboží, které se již nachází v Unii, ale dosud nebylo propuštěno do volného oběhu, se použijí ustanovení článku 12e nařízení Rady č. 833/2014 a objemy, které tímto vstupují do volného oběhu, by se neměly započítávat do objemů kvót, pokud jsou splněny postupy a podmínky stanovené v článku 12e.

17. Ovlivňuje nový zákaz dovoz primárního hliníku ze třetích zemí do Unie?
Poslední aktualizace: 23. července 2025

Stejně jako u veškerého ostatního zboží uvedeného v příloze XXI se zákazy v článku 3i vztahují na zboží, které pochází z Ruska nebo je z Ruska vyváženo. Tento zákaz v článku 3i týkající se primárního hliníku, stejně jako u veškerého ostatního zboží uvedeného v příloze XXI, se liší od zákazu v článku 3g(1)(d) týkajícího se některých ocelových a železných výrobků a nemá vliv na hliníkové výrobky zpracované ve třetích zemích a vyrobené z ruského surového hliníku.

U veškerého dovozu ze třetích zemí je třeba dodržovat příslušná nepreferenční pravidla původu EU, aby se určilo, kdy má určité zboží jiný původ než ruský, aby mohl být dovezen do Unie. Stejně jako u všech ostatních omezujících opatření musí vnitrostátní orgány postupovat s náležitou péčí a provádět nezbytné kontroly, aby se zabránilo porušení nebo obcházení opatření.

Čl. 3g odst. 1 písm. d) výrobky ze železa a oceli zpracované ve třetích zemích, které obsahují vstupy železa a oceli z Ruska

Ustanovení čl. 3g odst. 1 písm. d) zakazuje dovoz nebo nákup výrobků zpracovaných ve třetí zemi za použití vstupů ze železa a oceli pocházejících z Ruska v Unii.

A) VŠEOBECNÉ

1. **Vztahuje se zákaz podle čl. 3g odst. 1 písm. d) na všechny výrobky ze železa a oceli?**
   Poslední aktualizace: 2. října 2023

Ne. Omezující opatření podle čl. 3g odst. 1 písm. d) se vztahuje pouze na výrobky ze železa a oceli uvedené v příloze XVII, pokud jsou zpracovány ve třetí zemi a obsahují vstupy ze železa a oceli pocházející z Ruska uvedené v příloze XVII. To odpovídá položkám celního sazebníku 7206-7229 v rámci kapitoly 72 a celé kapitole 73.

U produktů uvedených v příloze XVII není relevantní, ve které třetí zemi byly zpracovány před dovozem do Unie. Ve všech případech musí být prokázáno, že neobsahují ty vstupy ze železa a oceli pocházející z Ruska, které jsou uvedeny v příloze XVII.

Příklad 1: Spojovací materiál (číslo 7318) ze třetí země (např. Číny, Indie) vyrobený z válcovaného drátu (např. 7221) pocházejícího z Ruska a určený k dovozu do Unie.

Dovoz v tomto příkladu by byl zakázán, protože oba kódy KN 7318 a 7221 jsou uvedeny v příloze XVII a válcovaný drát pochází z Ruska, pokud se na něj nevztahuje zvláštní výjimka nebo odchylka.

Příklad 2: Výrobek ruského původu, který při opuštění Ruska není zbožím uvedeným v příloze XVII, je následně zpracován ve třetí zemi tak, že se z něj stane zboží uvedené v příloze XVII. Dovoz tohoto výrobku do Unie není zakázán, protože výrobek, který nyní vstupuje do Unie, obsahuje vstupy ruského původu, které nejsou uvedeny v příloze XVII.

Například některé surové železo (HS 7201) nebo ocelový šrot (HS 7204) opouští Rusko a vstupuje do země X. Zde je před dovozem do Unie zpracováno na desky (HS 7207).

Dovoz v tomto příkladu by nebyl zakázán.

Příklad 3: Výrobek ruského původu, který je při opuštění Ruska zbožím uvedeným v příloze XVII, je použit jako součást ve třetí zemi, takže se z konečného výrobku stane zboží neuvedené v příloze XVII. Dovoz tohoto výrobku do Unie není zakázán, protože výrobek, který nyní vstupuje do Unie, není uveden v příloze XVII.

2. **Podléhají zákazu podle čl. 3g také opakovaně použitelné obaly, např. kontejnery, vyrobené ze železa a oceli, které obsahují jiné nezakázané zboží?**
   Poslední aktualizace: 2. října 2023

Zákaz se vztahuje na zboží deklarované v celním prohlášení pro posuzovaný režim. Například předměty, které lze považovat za trvanlivé kovové obaly, které se pravidelně používají v rámci běžné obchodní praxe a jsou určeny pouze k tomu, aby obsahovaly zboží, které má být dovezeno, nakoupeno nebo převedeno, by neměly být předmětem zákazu podle článku 3g.

Pokud jsou však tyto předměty (např. prázdné kontejnery) samy o sobě předmětem dovozu (např. dovoz ocelových kontejnerů za účelem jejich propuštění do volného oběhu), nejedná se o pouhý obal, a proto podléhají zákazu.

Vnitrostátní orgány by měly dbát na to, aby se zabránilo možnému obcházení.

3. **Vztahuje se zákaz také na zboží podléhající omezení, které se již nachází na území Unie před vstupem příslušných omezujících opatření v platnost?**

Poslední aktualizace: 2. října 2023

Stejně jako u všech ostatních omezujících opatření zakazujících dovoz, převod nebo nákup se omezení předpokládané v čl. 3g odst. 1 písm. d) nařízení Rady č. 833/2014 netýká zboží, které je v době vstupu příslušného opatření v platnost již propuštěno do volného oběhu na území Unie (tj. obvykle již uvedeno na trh).

Na zboží, které se již nachází v Unii, ale dosud nebylo propuštěno do volného oběhu, se vztahují ustanovení článku 12e nařízení Rady č. 833/2014.

4. **Vztahuje se "dovoz" nebo "nákup" také na zboží, které není zakoupeno, ale je dovezeno pouze dočasně za účelem opravy a po opravě je zpětně vyvezeno do třetí země**?
   Poslední aktualizace: 2. října 2023

Ano. Pokud jde o všechna ostatní omezující opatření zakazující dovoz, převod nebo nákup, je třeba pojem "dovoz" chápat šířeji než "propuštění do volného oběhu" a zahrnovat všechny celní režimy a formality.

5. **Kdy začíná platit zákaz podle čl. 3g odst. 1 písm. d)?**
   Poslední aktualizace: 22. prosince 2023

Zákaz dovozu nebo nákupu výrobků ze železa a oceli zpracovaných ve třetích zemích za použití železa nebo oceli pocházejících z Ruska se uplatňuje v různých okamžicích v závislosti na použitých vstupech:
Vstupuje v platnost zákaz dovozu nebo nákupu:

- od 30. září 2023 pro výrobky uvedené v příloze XVII, které obsahují jiné výrobky než výrobky kódů KN 7207 11, 7207 12 10 nebo 7224 90.
- od 1. dubna 2024 pro produkty přílohy XVII obsahující produkty kódu KN 7207 11
- od 1. října 2028[36] pro produkty přílohy XVII obsahující produkty kódů KN 7207 12 10 nebo 7224 90

Vzhledem k tomu, že výrobky kódů KN 7207 11, 7207 12 10 a 7224 90 jsou polotovary, znamená to, že od 30. září a před 1. dubnem 2024 pro výrobky používající vstupy kódu KN 7207 11 a před 1. říjnem 2028 pro výrobky používající vstupy kódů KN 7207 12 10 nebo 7224 90 může být Ruská federace uvedena v osvědčení o zkoušce ve válcovně (MTC) jako název země odpovídající tepelnému číslu (země tavicí pánve). Ruská federace by však neměla být uvedena jako země, kde byly provedeny další zpracovatelské operace (tj. válcování za tepla, válcování za studena atd.), aby byl umožněn dovoz, převod nebo nákup výrobku.

Po 1. dubnu 2024 pro výrobky používající vstupy kódu KN 7207 11 a po 1. říjnu 2024 pro výrobky s kódem KN 7207 11.
výrobky používající vstupy kódů KN 7207 12 10 nebo 7224 90, jakož i od 30. září 2023 pro výrobky používající všechny ostatní vstupy železa nebo oceli uvedené v příloze XVII, by Ruská federace neměla být uvedena v MTC jako název země odpovídající tepelnému číslu (země tavicí

[36] Změněno nařízením Rady (EU) 2023/2878 ze dne 18. prosince 2023 ("12. sankční balíček").

pánve) a neměla by být uvedena ani jako země, kde byly provedeny ostatní zpracovatelské operace.

6. **Vztahuje se použití čl. 3g odst. 1 písm. d) nařízení (EU) č. 833/2014 také na výrobky, které byly vyrobeny nebo zpracovány ve třetí zemi před 30. zářím 2023?**
   Poslední aktualizace: 2. října 2023

Zákaz se vztahuje na dovoz výrobků ze železa a oceli obsahujících vstupy pocházející z Ruska, které vstoupí do Unie od 30. září 2023, pokud byly vyrobeny nebo vyrobeny po 23. červnu 2023. To je datum, kdy byla do práva EU zavedena povinnost dovozce prokázat zemi původu vstupů ze železa a oceli použitých pro zpracování výrobku ve třetí zemi. Ve spojení s téměř jednoročním

období ukončení samotného zákazu, což mělo umožnit řádné plánování dovozu příslušného zboží do Unie před 30. zářím 2023.

Pokud se výše uvedené zboží již nachází na území Unie a bylo předloženo celním orgánům před 30. zářím 2023, použije se článek 12e a zboží lze zakoupit nebo převést po tomto datu (viz Q3).

7. **Měl by se čas dovozu odvíjet od prvního dovozu do EU, nebo by se měl každý dovoz téhož zboží posuzovat samostatně?**
   Poslední aktualizace: 2. října 2023

Soulad s omezujícím opatřením je třeba zajistit u každého dovozu, i když bylo zboží pouze dočasně mimo Unii nebo bylo dovezeno v několika dávkách.

V případě zboží, které bylo poprvé dovezeno do Unie před příslušnou lhůtou (např. 30. září 2023), je odesláno subdodavateli ve třetí zemi k opravě v pasivním zušlechťovacím styku a po dokončení opravy má být znovu dovezeno do EU po 30. září 2023. Dodržování zákazu je vyžadováno, pokud je zboží dováženo po jeho opravě.

V případě několika zásilek stejného zboží mohou příslušné vnitrostátní orgány nicméně zvážit a přijmout poskytnutí jednoho důkazu, tj. pokud jsou výrobky dodávané stejným dodavatelem v určitém období podobné a příslušné vnitrostátní orgány nemají důvod k podezření na možné obcházení; nebo pokud je stejná šarže výrobků dovážena v různých dopravních prostředcích z logistických nebo jiných legitimních důvodů. Vnitrostátní orgány musí vynaložit náležitou péči, aby v důsledku toho nedošlo k porušení nebo obcházení opatření.

B) DŮKAZY A PROKÁZÁNÍ PŮVODU VSTUPŮ ŽELEZA A OCELI

8. **Co musím vědět předtím, než plánuji dovážet do Unie výrobky ze železa a oceli uvedené v příloze XVII, pokud jsou zpracovány ve třetí zemi?**
   Poslední aktualizace: 2. října 2023

Aby bylo zajištěno provádění zákazu, stanoví tentýž článek povinnost dovozce do EU poskytnout důkaz o zemi původu vstupů ze železa a oceli použitých ve třetí zemi pro zpracování výrobků ze železa a oceli dovážených do Unie.
Za dostatečný důkaz země původu železa nebo oceli použitých jako vstupy lze považovat následující dokumenty:

a) V případě polotovarů:

Certifikát o zkoušce ve válcovně (MTC) (neexistuje konkrétní standardizovaný formát):

- stanovení názvu zařízení, kde probíhá výroba, názvu země odpovídajícího tepelnému číslu (země tavicí pánve) spolu se zařazením výrobku do podpoložky (šestimístný kód).

b) V případě hotových výrobků

Osvědčení o zkoušce ve válcovně (MTC) nebo osvědčení o zkoušce ve válcovně (MTCss) - pokud nelze všechny relevantní informace shrnout do jediného MTC nebo MTC doplněného dalšími dokumenty:

- stanovení názvu země a názvu zařízení odpovídajícího tepelnému číslu (země tavicí pánve) spolu se zařazením do podpoložky (šestimístný kód) a
- název země a název zařízení, ve kterém se provádějí následující zpracovatelské operace, je-li to relevantní:
  - Válcování za tepla
  - Válcování za studena
  - Kovový povlak nanášený za tepla
  - Elektrolytický kovový povlak
  - Organický povlak
  - Svařování
  - Piercing/extrakce
  - Kreslení/vytahování
  - ERW/SAW/HFI/Laserové svařování

Dovozce je odpovědný za informace uvedené v MTC nebo MTC a předložené celním orgánům členského státu dovozu jako důkaz země původu použitých vstupů ze železa a oceli.

Celní orgány mohou v případě důvodných pochybností požadovat další důkazy, například dodatečné samostatné certifikáty o zkouškách v mlýně pro různé stupně přeměny, kterými výrobek prošel. Všechna MTC by měla být ve vzájemném souladu. Dovozce by měl vynaložit náležitou péči, aby zajistil přesnost poskytnutých informací.

U nákupů zboží, které již bylo dovezeno do Unie, není třeba předkládat žádné doklady. Žádné důkazy nejsou potřeba pro převod zboží, které již bylo dovezeno do Unie, z jednoho členského státu do druhého.

9. Je osvědčení o zkoušce ve válcovně (MTC) jediným dokladem, který se uznává jako důkaz, že zboží, které má být dovezeno do Unie, neobsahuje vstupy ze železa a oceli uvedené v příloze XVII a pocházející z Ruska?

Poslední aktualizace: 2. října 2023

Ne. MTC je příkladem, který lze považovat za dostatečný důkaz. Je však na příslušných vnitrostátních orgánech, aby stanovily, které další dokumenty lze považovat za důkaz země původu vstupů ze železa a oceli použitých ve třetí zemi pro zpracování výrobků ze železa a oceli dovážených do Unie.

Původ vstupů může být prokázán jinými prostředky, například prohlášením nebo prohlášením vývozce nebo výrobce potvrzujícím, že po vynaložení náležité péče dovážený výrobek neobsahuje žádnou ruskou ocel nebo železo. Dalšími doklady mohou být faktury,

dodací listy, prohlášení dodavatele, včetně prohlášení dodavatele vztahujících se na více zásilek (dlouhodobá prohlášení dodavatele) obchodní korespondence, popisy výroby, certifikáty kvality a doložky v realizovaných objednávkách nebo smlouvách, pokud obsahují informace o původu zboží atd. Typ dokladu (dokladů) se může lišit také v závislosti na povaze výrobku, zejména u hotových výrobků (např. šicích jehel, trubiček atd.).

Příslušné vnitrostátní orgány by měly přiměřeným a rozumným z p ů s o b e m posoudit důkazy a věnovat náležitou péči tomu, aby nedocházelo k jejich porušování nebo obcházení.

V zájmu zajištění jednotného provádění bude Komise pečlivě sledovat vnitrostátní prováděcí postupy.

10. Kde je třeba uvést MTC a/nebo jakýkoli jiný doklad, který slouží jako důkaz?
Poslední aktualizace: 2. října 2023

Dostupnost dokladu použitého jako důkaz se deklaruje v kolonce 44 celního prohlášení pro propuštění zboží do příslušného celního režimu (např. propuštění do volného oběhu, aktivního zušlechťovacího styku atd.) uvedením kódu Y 824 pro "důkaz o zemi původu použitých vstupů ze železa a oceli", který má dovozce k dispozici.

11. Je zapotřebí důkazů pro všechny zpracovatelské operace v celém dodavatelském řetězci, nebo pro zpracování v poslední zemi před dovozem do Unie?
Poslední aktualizace: 2. října 2023

Důkaz o neruském původu je nutný pro vstupy/komponenty uvedené v příloze, které se používají pro výrobu konkrétního výrobku, který má být dovezen do Unie. Pokud na základě pravidel EU o nepreferenčním původu tyto vstupy/složky pocházejí z jiné třetí země než z Ruska, není nutné předkládat důkazy o konkrétním původu vstupů/složek použitých v této třetí zemi k jejich výrobě.

Příklad: Indické šrouby (kód KN 7318) vyrobené z legované oceli (kód KN 7224) se dovážejí do EU. Je nutné prokázat, že legovaná ocel (kód KN 7224) není ruského původu. Není nutné prokazovat původ nelegované oceli (kód KN 7216) použité k výrobě legované oceli (kód KN 7224).

12. Co znamená nově zavedený status "partnerských zemí pro dovoz železa a oceli" v čl. 3g odst. 1 písm. d) pro dovoz a nákup výrobků ze železa a oceli zpracovaných ve třetích zemích?
Poslední aktualizace: 26. července 2024

Pokud jsou výrobky ze železa a oceli zpracované ve třetí zemi a obsahující výrobky ze železa a oceli pocházející z Ruska uvedené v příloze XVII dováženy nebo nakupovány z partnerské země, dovozci nemusí předkládat důkazy o zemi původu vstupů ze železa a oceli použitých pro zpracování výrobků.

"Partnerská země pro dovoz železa a oceli", jak je definována v čl. 1 písm. zc) uplatňuje soubor omezujících opatření na dovoz vstupů ze železa a oceli z Ruska a soubor opatření pro kontrolu dovozu, která jsou v podstatě rovnocenná opatřením Unie. V současné době nařízení uvádí tři partnerské země - Norsko, Švýcarsko, Spojené království a Lichtenštejnsko (viz příloha XXXVI).

To znamená, že hospodářské subjekty z EU, které dovážejí nebo nakupují výrobky ze železa a oceli uvedené v příloze XVII z Norska, Švýcarska, Spojeného království a Lichtenštejnska, nemusí předkládat důkazy o zemi původu vstupů ze železa a oceli použitých ve třetí zemi pro zpracování výrobků ze železa a oceli dovážených do Unie.

6. TRANZIT ZBOŽÍ UVEDENÉHO NA SEZNAMU PŘES RUSKO

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNKY 2, 2a, 3, 3b, 3c, 3f, 3g, 3h, 3i a 3k NAŘÍZENÍ RADY č. 3/2007 ze dne 21. prosince 2007, kterým se mění a doplňuje nařízení Rady (ES) č. 1308/2007. 833/2014

1. **Vztahují se omezení uvedená v článcích 3g a 3i nařízení Rady č. 833/2014 na zboží uvedené v přílohách XVII a XXI ze třetích zemí, které je přepravováno přes ruské území do Unie nebo do třetí země?**
   Poslední aktualizace: 26. července 2023

Ne, pokud zboží není považováno za "pocházející" nebo "vyvezené" z Ruska. Zboží se nepovažuje za "vyvážené z Ruska" ve smyslu zákazů uvedených v článcích 3g a 3i nařízení Rady č. 833/2014, pokud pochází ze třetí země a přes Rusko pouze projíždí na své cestě do Unie nebo do třetí země.
Zboží uvedené na seznamu však bude považováno za "vyvezené z Ruska", a bude tedy podléhat zákazu bez ohledu na svůj neruský původ, pokud se již fyzicky nachází v Rusku a je určeno k vývozu nebo zpětnému vývozu do Unie nebo do třetí země. Příklady zboží, které by se považovalo za "vyvážené z Ruska", jsou:

- Zboží pocházející ze třetí země, které bylo dovezeno do Ruska, zpracované nebo nezpracované, a nyní je vyváženo do Unie nebo do třetí země;
- Zboží pocházející ze třetí země, které bylo nakoupeno hospodářským subjektem v Rusku, bylo uskladněno v Rusku a nyní je určeno ke zpětnému vývozu.

Všechny zákazy sankcí je třeba vykládat ve spojení s článkem 12 nařízení Rady č. 833/2014, který zakazuje vědomou a úmyslnou účast na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů uvedených v tomto nařízení. Kromě toho mohou být podle čl. 3 odst. 1 písm. h) nařízení Rady č. 269/2014 zmrazeny veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje hospodářských subjektů ve třetích zemích, které usnadňují porušování zákazů obcházení uvedených v nařízení Rady č. 833/2014.
Jedním z prvků, které je třeba vzít v úvahu, je vysoké riziko odklonu při tranzitu přes Rusko nebo jakékoli jiné možné riziko obcházení sankcí, proto musí hospodářské subjekty ve všech případech provést náležitou hloubkovou kontrolu a prokázat příslušným vnitrostátním orgánům, že zboží není "původem" nebo "vyvezeno z Ruska" a že Ruskem pouze projíždí. V závislosti na konkrétním případu je třeba prokázat zejména tyto podmínky:

- Zboží nepochází z Ruska;
- Tranzit přes Rusko je pouze částí celé cesty, která začíná a končí mimo Rusko;
- Zboží nebylo po vývozu ze třetí země předmětem prodeje, zpracování ani změny
vlastnictví;
- Jasná identifikace zboží.

Možnost tranzitu přes Rusko se nedotýká práva celních orgánů EU kontrolovat zboží v souladu s čl. 46 odst. 1 Celního kodexu Unie, včetně ověření, zda se na dané zboží nevztahuje jiné omezující opatření.

které by mohly být použitelné (např. zákaz týkající se ruských podniků silniční dopravy v článku 3l nařízení Rady č. 833/2014).

2. **Vztahují se omezení uvedená v článcích 3, 3b, 3f, 3h a 3k nařízení Rady č. 833/2014 na zboží a technologie uvedené v přílohách II, XI, XVI, XVIII a XXIII při tranzitu přes ruské území z Unie do třetí země?**
   Poslední aktualizace: 26. července 2023

Ne, pokud zboží a technologie, na které se vztahují zákazy (např. v článcích 3, 3b, 3f, 3h a 3k nařízení Rady č. 833/2014) a které jsou uvedeny v příslušných přílohách (přílohy II, XI, XVI, XVIII a XXIII), jsou pouze tranzitovány přes Rusko do třetí země a tranzit není zakázán jinak (viz níže).

Všechny zákazy sankcí je třeba vykládat ve spojení s článkem 12 nařízení Rady č. 833/2014, který zakazuje vědomou a úmyslnou účast na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů uvedených v tomto nařízení. Kromě toho mohou být podle čl. 3 odst. 1 písm.
h) nařízení Rady č. 269/2014 zmrazeny veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje hospodářských subjektů ve třetích zemích, které usnadňují porušování zákazů obcházení uvedených v nařízení Rady č. 833/2014.

Jedním z prvků, které je třeba zvážit, je vysoké riziko odklonu při tranzitu přes Rusko nebo jiné možné riziko obcházení sankcí. Hospodářské subjekty proto musí ve všech případech provést náležitou hloubkovou kontrolu a prokázat příslušným vnitrostátním orgánům, že zboží a technologie jsou pouze přepravovány přes Rusko a nejsou určeny k "použití v Rusku" ani nejsou prodávány či dodávány žádné fyzické či právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku. V závislosti na konkrétním případu je třeba prokázat zejména tyto podmínky:

- Tranzit přes Rusko je pouze částí celé cesty, která začíná a končí mimo Rusko;
- Zboží nebylo po vývozu z EU předmětem prodeje, zpracování ani změny vlastnictví;
- Jasná identifikace zboží;
- Jasná identifikace konečného uživatele a konečného použití ve třetí zemi.

Příslušné vnitrostátní orgány členských států by rovněž mohly vývozci uložit povinnost podávat zprávy, aby bylo možné následně ověřit, zda byly podmínky dodrženy.

Možnost tranzitu přes Rusko se nedotýká práva celních orgánů EU kontrolovat zboží v souladu s čl. 46 odst. 1 celního kodexu Unie, včetně ověření, zda se na dané zboží nevztahují jiná případná omezující opatření (např. zákaz týkající se ruských podniků silniční dopravy v článku 3l nařízení Rady č. 833/2014).

Vezměte prosím na vědomí, že nařízení Rady č. 427/2023 ("10th sankční balíček") zavedlo zákaz tranzitu zboží a technologií dvojího užití a střelných zbraní vyvážených z Unie přes ruské území.

Nařízení Rady č. 1214/2023 ("balíček sankcí 11th ") rozšířilo zákaz tranzitu přes ruské území na zboží a technologie, které by mohly přispět k vojenskému a technologickému posílení Ruska nebo k rozvoji obranného a bezpečnostního sektoru, jakož i na zboží a technologie vhodné pro použití v letectví nebo kosmickém průmyslu, letecké palivo a přísady do paliv vyvážené z Unie. Nařízení

Rady č. 2878/2023 ze dne 18. prosince 2023 ("sankční balíček 12th ") rozšířilo zákaz tranzitu přes ruské území na vybrané zboží a technologie uvedené v příloze.

XXIII (viz také otázka 3), které jsou uvedeny v příloze XXXVII. Na většinu zboží a technologií uvedených v příloze XXIII se nevztahuje "zákaz tranzitu" podle čl. 3k odst. 1a.

3. **Je povolen tranzit zboží uvedeného v článcích 2, 2a, 2aa, 3c a 3k nařízení Rady č. 833/2014 z Unie přes území Ruska do třetí země?**
   Poslední aktualizace: 22. prosince 2023

Ne, neboť odstavce 1a v článcích 2, 2a, 2aa, 3c a 3k nařízení Rady č. 833/2014 zakazují tranzit následujícího zboží a technologií přes území Ruska, pokud jsou vyváženy z Unie:

- Zboží a technologie dvojího užití (článek 2);
- Zboží a technologie, které by mohly přispět k vojenskému a technologickému posílení Ruska nebo k rozvoji odvětví obrany a bezpečnosti, jak je uvedeno v příloze VII nařízení Rady č. 833/2014 (článek 2a);
- Střelné zbraně, jejich součásti a hlavní části a střelivo uvedené v příloze I nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 258/2012 a střelné a jiné zbraně uvedené v příloze XXXV nařízení Rady č. 833/2014 (článek 2aa);
- Zboží a technologie vhodné pro použití v letectví nebo kosmickém průmyslu, uvedené v příloze XI, a letecké palivo a palivové přísady uvedené v příloze XX nařízení Rady č. 833/2014 (článek 3c);
- Zboží a technologie, které by mohly přispět zejména k posílení ruských průmyslových kapacit uvedených v příloze XXXVII (čl. 3k odst. 1a).

Přímý vývoz do třetích zemí (např. letecky z Unie do třetí země) nebo tranzit přes třetí země jiné než Rusko není zakázán. Tranzit zboží uvedeného v článcích 2, 2a, 2aa, 3c a 3k vyváženého ze třetích zemí do třetích zemí přes území Unie rovněž není zakázán, pokud nepodléhá jiným omezením.

Cílem tohoto "zákazu tranzitu" je minimalizovat riziko obcházení u těchto konkrétních citlivých položek (např. zboží určené do třetích zemí se při tranzitu přes Rusko odklání).

7. TECHNICKÁ POMOC

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 1 NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. **Jak je třeba vykládat zákaz poskytování technické pomoci a zprostředkovatelských služeb, které doprovázejí opatření zákazu vývozu podle nařízení Rady č. 833/2014?**
   Poslední aktualizace: 13. dubna 2022

Definice "technické pomoci" a "zprostředkovatelských služeb" jsou uvedeny v čl. 1 písm. c) a d) nařízení Rady č. 833/2014. Všechny zákazy vývozu jsou doprovázeny zákazem poskytování technické pomoci a zprostředkovatelských služeb. Tato ustanovení mají zabránit tomu, aby hospodářské subjekty z EU, které nemohou vyvážet zboží, na něž se vztahuje zákaz vývozu, podporovaly třetí zemi při získávání, výrobě, opravách, údržbě atd. tohoto zboží na vlastní pěst. Váš příslušný vnitrostátní orgán vám může pomoci určit, zda služby, které vaše společnost poskytuje, lze kvalifikovat jako "technickou pomoc" nebo "zprostředkovatelské služby" pro zboží podléhající zákazu vývozu podle nařízení Rady 833/2014.

8. FINANČNÍ POMOC

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 1 NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. **Co se rozumí pod pojmem "finanční pomoc pro obchod"?**
   Poslední aktualizace: 31. března 2022

Pojem "financování a finanční pomoc" se vztahuje na jakoukoli činnost, bez ohledu na konkrétní zvolený prostředek, kterou dotčená osoba, subjekt nebo orgán podmíněně nebo nepodmíněně vyplácí nebo se zavazuje vyplácet své vlastní finanční prostředky nebo hospodářské zdroje, mimo jiné včetně grantů, půjček, záruk, ručení, dluhopisů, akreditivů, dodavatelských úvěrů, záloh na dovoz nebo vývoz a všech druhů pojištění a zajištění, včetně pojištění vývozních úvěrů. Platba, jakož i platební podmínky dohodnuté ceny za zboží nebo službu, provedené v souladu s běžnou obchodní praxí, nepředstavují financování ani finanční pomoc.

Všimněte si, že pojem "financování nebo finanční pomoc" je již vyjasněn v Pokynech Rady k provádění a hodnocení omezujících opatření (sankcí) v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU pdf (europa.eu) (bod 59a).

9. OBLASTI

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: NAŘÍZENÍ 2022/263, NAŘÍZENÍ 833/2014

1. Jak by měly hospodářské subjekty posoudit, které části v Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti podléhají omezením?

Poslední aktualizace: 11. února 2025

Nařízení Rady (EU) č. 2022/263 ve znění ze dne 6. října 2022 se vztahuje na všechny části Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti Ukrajiny, které nejsou pod kontrolou orgánů Ukrajiny (viz čl. 1 písm. d)). Vzhledem k neustále měnící se situaci může být nezbytné dynamické/opakované posouzení kontroly těchto území. Například k 4. únoru 2025 jsou město Záporoží a město Cherson ve skutečnosti pod kontrolou Ukrajiny. Aktuální seznam území dočasně okupovaných Ruskem lze nalézt na **vyhrazené webové stránce**[37] spravované ukrajinskými úřady (link je aktualizován k 11. únoru 2025). V případě pochybností se hospodářské subjekty z EU mohou obrátit na příslušný vnitrostátní orgán.

2. Jaké zboží a za jakých podmínek lze do Unie dovážet z Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti?

Poslední aktualizace: 20. prosince 2022

Na zboží pocházející z oblastí nekontrolovaných vládou v Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti se v době dovozu vztahuje zákaz podle čl. 2 odst. 1 nařízení. Kromě toho, pokud jde o uplatňování preferencí podle dohody o přidružení mezi EU a Ukrajinou, výjimka stanovená v čl. 2 odst. 2 písm. b) nařízení se v praxi nepoužije, protože Ukrajina nevydává pro takové zboží osvědčení o původu. Ukrajina ve skutečnosti vyřadila úřady v těchto oblastech nekontrolovaných vládou ze seznamu úřadů oprávněných vydávat osvědčení o původu. Dne 1. prosince 2022 Komise zveřejnila aktualizované oznámení pro dovozce[38], v němž informuje, že zboží vyrobené v oblastech nekontrolovaných vládou a vyvezené z těchto oblastí by nesplňovalo kritéria stanovená v protokolu 1 k Dohodě o přidružení (o pravidlech původu), a proto doporučuje hospodářským subjektům, aby o preference nežádaly.

Zboží vyrobené nebo vyvezené z vládou kontrolovaných oblastí Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti může být dováženo buď v rámci preferencí udělených dohodou o přidružení, nebo na nepreferenčním základě za stejných podmínek jako jakýkoli jiný výrobek ze zbytku území Ukrajiny.

Aby bylo možné využít preferencí v rámci AA, musí být k těmto výrobkům přiloženo průvodní osvědčení vydané příslušnými celními úřady na Ukrajině nebo prohlášení o původu vystavené schválenými vývozci, přičemž obě tato osvědčení jsou stejně platným důkazem preferenčního původu zboží.

---

[37] Seznam dočasně okupovaných území Ukrajiny https://mtu.gov.ua/en/content/perelik-timchasovo-okupovanih-teritoriy.html

[38] Oznámení pro dovozce: Dovoz výrobků do Unie z Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti Ukrajiny, 2022/C 458/02, Úř. věst. C 458, 1.12.2022, s. 2–2, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC1201(01)

Zboží vyvážené z vládou kontrolovaných oblastí Doněcké, Luhanské, Chersonské a Záporožské oblasti, které se podle dohody o přidružení nekvalifikuje jako zboží pocházející z Ukrajiny, může být do EU dováženo s odpovídajícím clem za stejných podmínek jako jakýkoli jiný výrobek vyrobený na území Ukrajiny nebo z něj vyvážený. Dovoz těchto výrobků na zboží, které nesplňuje požadavky na pravidla původu stanovená v Dohodě o přidružení, se nemůže vztahovat požadavek, aby bylo doprovázeno průvodním osvědčením EUR.1 nebo prohlášením o původu, protože tyto doklady lze vydat pouze pro výrobky, které splňují požadavky na preferenční původ.
Vzhledem k tomu, že obchod mezi vládními a nevládními oblastmi těchto čtyř oblastí není v praxi možný, je velmi nepravděpodobné, že by zboží mohlo pocházet z nevládních částí těchto oblastí přes oblasti kontrolované vládou, a proto by dovoz takového zboží neměl podléhat žádným požadavkům nebo dokumentaci, které by se lišily od požadavků nebo dokumentace uplatňovaných na dovoz z jakékoli jiné části Ukrajiny.

V případě důvodných pochybností o tom, zda zboží, které má být dovezeno z Ukrajiny, může pocházet z oblastí čtyř oblastí, které nejsou kontrolovány vládou, mohou být dovozci v EU požádáni o předložení dodatečné dokumentace, např. kopie vývozního prohlášení daného výrobku přijatého jedním z úředních ukrajinských celních úřadů, aby prokázali, že se na výrobek nevztahuje zákaz dovozu podle nařízení Rady (EU) č. 2022/263.

3. Jaké zboží lze z Unie vyvážet do Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti a za jakých podmínek?

Poslední aktualizace: 20. prosince 2022

Zákaz prodeje, dodávek, převodu nebo vývozu osobám a subjektům v částech těchto oblastí, které nejsou pod kontrolou ukrajinské vlády, nebo pro použití na těchto územích se vztahuje pouze na zboží a technologie, které byly zařazeny do přílohy II nařízení Rady (EU) 2022/263[39] . Na zboží a technologie, které nejsou uvedeny na seznamu v příloze II, se zákaz nevztahuje.

V čl. 4 odst. 1 druhém pododstavci tohoto nařízení jsou uvedena klíčová odvětví, v nichž lze zboží a technologie, na něž se vztahuje zákaz, používat. Zákaz uvedený v čl. 4 odst. 1 prvním pododstavci se však vztahuje na veškeré zboží a technologie uvedené v příloze II tohoto nařízení bez ohledu na to, zda jsou v praxi skutečně používány v některém z klíčových odvětví.

Aby bylo zajištěno dodržování předpisů, měli by vývozci z EU provádět náležitou hloubkovou kontrolu svých obchodních partnerů a konečného místa určení zboží. Dne 1. dubna 2022 Komise zveřejnila oznámení pro hospodářské subjekty, dovozce a vývozce [40] s ohledem na rizika obcházení.

Neexistují žádná vývozní omezení pro obchod s oblastmi kontrolovanými vládou ve čtyřech oblastech a vývoz zboží do oblastí kontrolovaných vládou probíhá za stejných podmínek jako vývoz na zbytek území Ukrajiny. Vzhledem k tomu, že obchod mezi vládou a vládou nekontrolovanými oblastmi těchto čtyř oblastí není v praxi možný, je velmi nepravděpodobné, že

[39] Přiměřeně se použije, viz stanovisko Komise ze dne 4. července 2019 k zákazu vývozu stanovenému nařízením Rady (EU) č. 692/2014, K(2019) 5019 v konečném znění, https://finance.ec.europa.eu/system/files/2020-01/190704-opinion-export-ban_en.pdf

[40] Oznámení hospodářským subjektům, dovozcům a vývozcům, 2022/C 145 I/01, Úř. věst. C 145I, 1.4.2022, s. 1–1, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.CI.2022.145.01.0001.01.ENG

by zboží vyvezené na Ukrajinu mohlo být přesměrováno do vládou nekontrolovaných oblastí. části těchto oblastí.

V případě důvodných pochybností o skutečném místě určení vyváženého zboží mohou být vývozci v EU požádáni o předložení dodatečné dokumentace, např. dopisu místní správy na Ukrajině, který dokládá, že příjemce působí v oblasti kontrolované vládou Ukrajiny, informací o kupujícím/příjemci, faktur atd., aby prokázali, že se na výrobek nevztahuje zákaz vývozu podle nařízení Rady (EU) č. 2022/263. Pokud jde o jakékoli zboží podléhající vývozním omezením, mohou celní orgány rovněž provádět celní kontroly, které považují za nezbytné k zajištění toho, aby zboží, které má být vyvezeno, nepodléhalo zákazu. Mohou se uplatnit výjimky pro vývoz pro humanitární účely (viz článek 4a).[41]

4. Mohou banky zpracovávat finanční transakce v souvislosti s obchodem v Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti, a pokud ano, za jakých podmínek?

Poslední aktualizace: 18. dubna 2024

Úvěrovým institucím EU se zakazuje poskytovat mimo jiné zprostředkovatelské nebo investiční služby, jakož i financování nebo finanční pomoc v oblastech těchto oblastí, které nejsou pod kontrolou vlády, pokud jde o určité zboží a činnosti. Provádění plateb na bankovní účty v oblastech nekontrolovaných vládou (např. na platy pracovníků v zahraničí) není jako takové omezeno, pokud tyto platby nesouvisejí s osobami, službami nebo zbožím, na které se vztahují sankce EU.

Finanční transakce zpracovávané úvěrovými institucemi EU na podporu obchodu ve vládou kontrolovaných oblastech Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti nejsou nijak omezeny. Úvěrové instituce EU mohou v těchto oblastech zpracovávat transakce stejným způsobem jako transakce určené pro úvěrové instituce v kterékoli jiné oblasti Ukrajiny.

Pokud jde o to, zda je oblast v Doněcké, Chersonské, Luhanské nebo Záporožské oblasti, kde má být finanční transakce zpracována, pod kontrolou vlády, viz otázka.
1. Za účelem provedení posouzení mohou úvěrové instituce EU zohlednit příslušné ukazatele, a to i tak, že se budou spoléhat na ukrajinské banky působící v dané oblasti, jejichž spolehlivost je prokázána předchozími zkušenostmi, nebo naváží kontakt s ukrajinskými orgány, např. s Národní bankou Ukrajiny, aby získaly aktuální informace. Doklady a osvědčení shromážděné pro účely obchodu podle otázek 2 a 3 může úvěrové instituci EU předložit také hospodářský subjekt, který o transakci žádá, aby doložil její legitimitu.

5. Mohou hospodářské subjekty EU poskytovat služby osobám v Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti nebo v souvislosti s činnostmi v těchto oblastech?

Poslední aktualizace: 20. prosince 2022

Nařízení Rady (EU) č. 2022/263 stanoví omezení pro určité druhy služeb týkající se oblastí Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti, které nejsou pod kontrolou vlády. Za prvé, v oblasti obchodu se zbožím zakazuje čl. 4 odst. 2 písm. a) nařízení zprostředkovatelské služby

[41] Viz pokyny Komise k poskytování humanitární pomoci v souladu s omezujícími opatřeními EU ze dne 30. června 2022 na adrese https://finance.ec.europa.eu/publications/sanctions-commission-guidance-note-provisionhumanitarian-aid-compliance-eu-restrictive-measures_en.

týkající se zboží, jehož vývoz je omezen, všem osobám z nevládního sektoru. kontrolovaných oblastech Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti nebo pro použití v nich. Kromě toho čl. 5 odst. 1 zakazuje zprostředkovatelské, stavební nebo inženýrské služby přímo související s infrastrukturou ve čtyřech klíčových odvětvích vymezených na základě přílohy II. Další podrobnosti naleznete také v otázkách 1 až 4.

Pokud jde o služby, které nesouvisejí s obchodem se zbožím, čl. 3 odst. 1 zakazuje investiční služby související s určitými činnostmi v oblastech Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti, které nejsou pod kontrolou vlády, a článek 6 zakazuje služby přímo související s činnostmi v oblasti cestovního ruchu v těchto oblastech.

Neexistují však žádná omezení pro poskytování služeb ze strany provozovatelů z EU osobám v oblastech kontrolovaných vládou v Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti. Operátoři z EU mohou v těchto oblastech poskytovat veškeré služby stejným způsobem jako v jakékoli jiné oblasti Ukrajiny.

Hospodářské subjekty z EU, které hodlají poskytovat druhy služeb, na něž se vztahuje nařízení (EU) č. 2022/263, v Doněcké, Chersonské, Luhanské nebo Záporožské oblasti, by měly provést náležitou péči, aby určily místo příjemce služeb a/nebo sektor lokality, kde budou tyto služby využívány - v závislosti na příslušném ustanovení. V případě pochybností se mohou provozovatelé z EU obrátit na příslušný vnitrostátní orgán.

6. Může obilí pocházející z oblastí Ukrajiny, které nejsou pod kontrolou vlády – konkrétně z Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti – procházet tranzitem přes Evropskou unii?

Poslední aktualizace: 30. září 2026

Na zboží pocházející z oblastí Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti, které nejsou pod kontrolou vlády, se vztahuje zákaz stanovený v čl. 2 odst. 1 nařízení 2022/263. Je důležité ověřit, že obilí skutečně pochází z těchto území, aby se zajistilo, že zákaz nepříznivě neovlivní obilí pocházející z oblastí Ukrajiny mimo tato „vymezená území“ (čl. 1 písm. d) nařízení 2022/263).

Článek 2 odst. 1 nařízení 2022/263 zakazuje „dovoz do Evropské unie“ zboží pocházejícího z nelegálně okupovaných území Ukrajiny. Omezení dovozu stanovené v nařízení 2022/263 je reakcí na nezákonné uznání, okupaci či anexi uvedených území Ruskou federací. Sankční předpisy nedefinují, co se rozumí pojmem „dovoz“. Podmínky pro posouzení toho, zda se z hlediska sankcí jedná o legální dovoz obilí do Unie, by však měly být hodnoceny v okamžiku vstupu obilí na území Unie, a to v souladu s celním kodexem Unie, bez ohledu na to, do jakého celního režimu bude toto zboží následně propuštěno.

V kontextu sankčních předpisů EU je třeba pojem „dovoz“ chápat široce, a proto zahrnuje i tranzit. **Za „dovoz“ se považuje okamžik, kdy obilí pocházející z oblastí Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti, které nejsou pod kontrolou vlády, vstoupí na území Unie**, a to bez ohledu na to, zda je určeno pro členský stát vstupu, pro jiný členský stát než ten, do něhož vstoupilo, nebo zda prochází přes EU tranzitem do třetí země. Společnosti nebo právnické osoby se sídlem ve třetí zemi musí dodržovat sankce EU na území Unie nebo v souvislosti s jakoukoli

obchodní činností prováděnou zcela či částečně v rámci Unie (článek 15 nařízení Rady (EU) č. 2022/263).

10. PŘEPRAVA ZBOŽÍ V TRANZITU PŘES UNII MEZI KALININGRADSKOU OBLASTÍ A RUSKEM

Pokyny pro členské státy EU

1. V reakci na ruskou agresi vůči Ukrajině přijala EU v roce 2022 řadu dalekosáhlých omezujících opatření vůči Rusku. Zejména nařízení Rady (EU) č. 833/2014 (dále jen "nařízení") stanoví řadu konkrétních a cílených omezení dovozu a vývozu ve vztahu k určitému zboží pocházejícímu z Ruska.

2. Tyto sankce jsou odůvodněné a plně slučitelné s bezpečnostními výjimkami v příslušných mezinárodních dohodách. Podle článku 19 a článku 99 dohody o partnerství a spolupráci lze uložit zákazy nebo omezení tranzitu zboží, pokud jsou odůvodněny mimo jiné veřejnou bezpečností nebo ochranou zdraví a života lidí nebo ochranou duševního, průmyslového nebo obchodního vlastnictví a ochranou základních bezpečnostních zájmů.

3. Článek V GATT a článek 12 dohody o partnerství a spolupráci a prohlášení EU-Rusko z roku 2004 zároveň stanoví obecnou zásadu svobody tranzitu.

4. Nyní vyvstala otázka, zda tato omezující opatření zakazují přepravu základního zboží v *tranzitu* přes Evropskou unii mezi nesousedními částmi Ruské federace. Tato otázka vyvstala zejména u řady sankcionovaných výrobků, jako je železo a ocel, cement a dřevo, uhlí a ropa a ropné produkty.

5. Tímto pokynem nejsou dotčeny pokyny Komise týkající se uplatňování sankcí v jiných případech.

6. Příslušné obchodní sankce EU v nařízení pravidelně zakazují *"nakupovat, dovážet/vyvážet nebo přímo či nepřímo převádět* [dotyčné zboží], *pokud pochází z Ruska nebo je vyváženo z/do Ruska"*.

7. Podle čl. 3 písm. l) nařízení je podnikům v *silniční* dopravě usazeným v Rusku zakázáno přepravovat zboží po silnici na území Unie, včetně tranzitu. Tento zákaz se však nevztahuje na přepravu zboží v tranzitu přes území Unie mezi Kaliningradskou oblastí a Ruskem za předpokladu, že přeprava takového zboží není podle nařízení *zakázána* jinak. Tranzit sankcionovaného zboží po *silnici* tedy není povolen.

8. Na *železniční* dopravu na stejné trase se žádný takový zvláštní režim nevztahuje, aniž je dotčena povinnost členských států provádět účinné kontroly, jak je uvedeno níže, v souladu s právem EU.

9. Tranzit vojenského zboží a technologií dvojího užití, na které se vztahují sankce, jak je definován v nařízení (EU) 2021/821, je v každém případě zakázán.

10. Členské státy musí rovněž zajistit, aby zboží, na které byly uvaleny sankce a které se nelegálně dostalo do kterékoli části Ruska, nemohlo být přepravováno *dále* přes celní území EU.

11. Členské státy mají právní povinnost zabránit všem možným formám obcházení omezujících opatření EU. Za tímto účelem je nezbytné, aby členské státy pokračovaly ve sledování obousměrných obchodních toků mezi nesousedními částmi Ruské federace. Orgány členských států by měly provádět cílené, přiměřené a účinné kontroly a další vhodná opatření k zabránění porušování nařízení EU.

12. Členské státy zkontrolují, zda se objemy tranzitu pohybují v rámci historických průměrů za poslední tři roky, zejména zda odrážejí skutečnou poptávku po základním zboží v místě určení a zda nedochází k neobvyklým tokům nebo obchodním vzorcům, které by mohly vést k obcházení. V takovém případě členské státy přijmou veškerá nezbytná opatření stanovená právními předpisy EU, včetně případného odmítnutí tranzitu a zadržení dotyčného zboží.

13. Orgány členských států a Evropská komise budou v této věci nadále úzce spolupracovat a koordinovat své kroky. Komise je připravena poskytnout členským státům další pokyny, pokyny pro sledování obousměrných toků a osvědčené správní postupy a poradenství, aby zajistila jednotné provádění.

11. ODPRODEJ AKCIÍ Z RUSKA

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 12b NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. **Proč byly zavedeny odchylky v čl. 12b odst. 1 a 2 nařízení Rady č. 833/2014?**
   Poslední aktualizace: 17. prosince 2024

Pokud se hospodářské subjekty z EU zbavují ruského trhu, jsou stále vázány zákazy stanovenými v nařízení Rady č. 833/2014. Není proto možné dovážet z Ruska do Unie zboží, na které se vztahuje zákaz dovozu, ani prodávat, převádět nebo dodávat zakázané zboží, které patří ruskému kupujícímu.
Proto byly v článku 12b zavedeny odchylky od několika zákazů v nařízení Rady č. 833/2014. Vzhledem k tomu, že cílem je usnadnit rychlý odchod z ruského trhu, jsou tyto odchylky dočasné.

Pro zákazy podle článků 2, 2a, 3, 3b, 3c, 3f, 3h a 3k (čl. 12b odst. 1):
Hospodářské subjekty mohou požádat o povolení umožňující prodej, dodávku nebo převod zboží a technologií uvedených v přílohách II, VII, X, XI, XVI, XVIII, XX a XXIII nařízení Rady č. 833/2014 a v příloze I nařízení (EU) č. 2021/821, jakož i prodej, poskytování licencí nebo jakýkoli jiný převod práv duševního vlastnictví nebo obchodního tajemství, jakož i udělení práv k přístupu nebo opakovanému použití jakéhokoli materiálu nebo informací chráněných prostřednictvím práv duševního vlastnictví nebo tvořících obchodní tajemství, které souvisejí se zbožím a technologiemi uvedenými ve výše uvedených přílohách.

Musí být splněny následující **kumulativní** požadavky:

- prodej, dodávka nebo převod je nezbytně nutný pro odprodej z Ruska nebo ukončení obchodních činností v Rusku;
- zboží a technologie jsou ve vlastnictví státního příslušníka EU nebo hospodářského subjektu EU nebo ruského subjektu, který je ve vlastnictví hospodářského subjektu EU nebo je jím výlučně či společně kontrolován;
- neexistují žádné rozumné důvody domnívat se, že by zboží mohlo být určeno pro vojenského koncového uživatele nebo že má vojenské koncové použití v Rusku;
- dotčené zboží a technologie byly fyzicky umístěny v Rusku předtím, než vstoupily v platnost příslušné zákazy týkající se zboží a technologií uvedených ve výše uvedených přílohách.
- Prodej, dodávka a převod zboží a technologií se musí uskutečnit do 31. prosince 2025.

Pro zákazy podle článků 3g a 3i (čl. 12b odst. 2):

Hospodářské subjekty mohou požádat o povolení umožňující dovoz zboží a technologií uvedených v přílohách XVII a XXI nařízení Rady č. 833/2014 do Unie nebo jejich transfer.

Musí být splněny následující **kumulativní** požadavky:

- Dovoz nebo převod je nezbytně nutný pro odprodej z Ruska nebo ukončení obchodních aktivit v Rusku;

- Dotčené zboží je ve vlastnictví státního příslušníka EU nebo hospodářského subjektu EU nebo ruského operátora, který je ve vlastnictví hospodářského subjektu EU nebo je jím výhradně či společně kontrolován;
- Dotčené zboží se fyzicky nacházelo v Rusku předtím, než pro toto zboží vstoupily v platnost příslušné zákazy uvedené v článcích 3g a 3i.
- Dovoz do Unie nebo přemístění se uskutečnily před 31. prosincem 2025.

Jak v čl. 12b odst. 1, tak v čl. 12b odst. 2 je cílem podmínek zajistit, aby pod záminkou odprodejů nedocházelo k obcházení příslušných opatření - například aby odprodej zpětně nepotvrzoval nákupy v Rusku nebo vývoz do Ruska zboží, které bylo v době, kdy k nim došlo, zakázáno podle omezujících opatření EU.

2. **Má být prodej akcií ruské dceřiné společnosti, která vlastní zboží a technologie uvedené v přílohách II, VII, X, XI, XVI, XVIII, XX a XXIII nařízení Rady č. 833/2014 a v příloze I nařízení (EU) 2021/821, ruskému kupujícímu považován za nepřímý prodej, dodávku nebo převod zakázaného zboží a technologií uvedených v článcích 2, 2a, 3, 3b, 3c, 3f, 3h a 3k nařízení Rady č. 833/2014?**
   Poslední aktualizace: 22. prosince 2023

Ano. Prodej akcií ruské dceřiné společnosti je třeba považovat za zakázaný nepřímý prodej, dodávku nebo převod zakázaného zboží, vzhledem k tomu, že kupující akcií současně získává zboží a technologie uvedené v přílohách II, VII, X, XI, XVI, XVIII, XX a XXIII nařízení Rady č. 833/2014 a v příloze I nařízení (EU) 2021/821.
Není důležité, aby bylo prodáno celých 100 % akcií. Jakmile kupující získá kontrolu nad dceřinou společností, má kontrolu i nad jejími aktivy. Prodej akcií se tedy rovná prodeji, dodávce nebo převodu daného zboží "fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku". Navíc není podstatné, zda se toto zboží již nachází v Rusku nebo že nemůže být z Ruska zpětně vyvezeno v důsledku omezení uložených ruskou vládou.

Provozovatelé z EU mohou požádat o výjimku na základě čl. 12b odst. 1 nařízení Rady č. 833/2014.

12. OMEZENÍ TÝKAJÍCÍ SE DIAMANTŮ

SOUVISEJÍCÍ ČLÁNEK: ČLÁNEK 3p NAŘÍZENÍ RADY Č. 833/2014

1. Co znamená zákaz dovozu diamantů?

Poslední aktualizace: 4. srpna 2025

Dne 6. prosince 2023, na základě prohlášení z února a května 2023, se lídři Skupiny sedmi (G7) dohodli na zavedení omezení dovozu neprůmyslových diamantů, těžených, zpracovávaných nebo vyráběných v Rusku, do 1. ledna 2024, následuje další fázování omezení dovozu ruských diamantů zpracovaných ve třetích zemích s cílem 1. března 2024.

Sankce EU vůči ruským diamantům byly zavedeny článkem 3p nařízení Rady č. 833/2014 prostřednictvím nařízení Rady (EU) 2023/2878 ze dne 18. prosince 2023 (12. balíček sankcí) a následně pozměněny nařízením Rady (EU) 2024/1745 ze dne 24. června 2024 (14. balíček sankcí) a nařízením Rady (EU) 2025/395 ze dne 24. února 2025 (16. balíček sankcí) (viz otázky 16 a 22). Jsou součástí tohoto společného úsilí G7 o zavedení mezinárodně koordinovaného zákazu diamantů, jehož cílem je připravit Rusko o tento důležitý zdroj příjmů odhadovaný na 4 miliardy EUR ročně, z čehož přibližně 1,5 miliardy EUR představuje roční dovoz do EU.

Zákaz je účinný pouze v případě, že takový zákaz uplatňuje velká část světového maloobchodního trhu s diamanty. Za tímto účelem Komise spolupracuje se zeměmi G7 a dalšími klíčovými partnery, včetně průmyslu, s cílem navrhnout a zajistit účinné provádění koordinovaných omezujících opatření, včetně technologií sledování.

2. Jaké jsou různé fáze zákazu diamantů?

Poslední aktualizace: 4. srpna 2025

Článek 3p nařízení Rady č. 833/2014 zakazuje nákup, dovoz nebo převod ruských neprůmyslových diamantů v několika fázích:

- Od 1. ledna 2024 jsou zakázány diamanty (přírodní a syntetické) a výrobky obsahující diamanty (šperky) uvedené v částech A, B a C přílohy XXXVIIIA nařízení Rady č. 833/2014, pokud pocházejí z Ruska nebo byly vyvezeny z Ruska. Totéž platí pro takové zboží (jakéhokoli původu), pokud je tranzitováno přes Rusko;
- Od 1. března 2024 se zákaz vztahuje také na ruské přírodní diamanty uvedené v části A přílohy XXXVIIIA, které byly zpracovány ve třetí zemi, sestávající z ruských diamantů rovných 1,0 karátu na diamant nebo vyšší;
- V červnu 2024 byla pro zásoby diamantů držené v EU nebo ve třetích zemích (ale mimo Rusko) přidána doložka o „zachování předchozího stavu“;
- Od 1. září 2024 se zákaz vztahuje také na ruské přírodní a syntetické diamanty a šperky obsahující ruské diamanty (všechny produkty uvedené v částech A, B a C přílohy XXXVIIIA), které byly zpracovány ve třetí zemi, sestávající nebo obsahující diamanty pocházející z Ruska nebo vyvážené z Ruska o hmotnosti 0,5 karátu nebo vyšší nebo 0,1 gramu* na diamant.
- Od 1. března 2025 je podle nařízení Rady (ES) č. 2368/2002 povinné předložit k ověření certifikát Kimberlyského procesu (KP), v němž jsou jasně uvedeny země původu těžby všech diamantů v zásilce, a to při dovozu surových diamantů smíšeného původu do EU.

Vstup v platnost zákazu šperků (všech produktů uvedených v části C přílohy XXXVIIIA) obsahujících ruské diamanty zpracovaných ve třetích zemích (jiných než Rusko), původně plánovaný na 1. září 2024, byl odložen. Dne 24. června 2024 přijala Rada nařízení Rady (EU) 2024/1745 (14. balíček sankcí), kterým se odkládá použití tohoto opatření (článek 3p, nový odstavec 4). Datum vstupu takového zákazu v platnost zatím nebylo stanoveno, protože záleží na tom, jak rozhodne Rada s ohledem na opatření přijatá v rámci G7 k prosazení tohoto opatření.

* Syntetické diamanty se v kombinované nomenklatuře měří v gramech (1 karát = 0,2 gramy).

3. **Vztahují se prahové hodnoty 1,0 karátu a 0,5 karátu k hmotnosti diamantu před vyleštěním nebo po něm?**
   Poslední aktualizace: 22. prosince 2023

Hmotnostní prahy platí stejně pro neopracované a leštěné diamanty v době dovozu do Unie.

4. **Jsou diamantové šperky obsahující ruské diamanty zakázány?**
   Poslední aktualizace: 20. prosince 2024

Záleží na původu šperku nebo na tom, zda byl exportován nebo tranzitován do Ruska.

Od 1. ledna 2024 je zakázáno nakupovat, dovážet nebo převádět šperky obsahující ruské diamanty uvedené v části C přílohy XXXVIIIA nařízení Rady č. 833/2014, pokud pocházejí z Ruska nebo byly z Ruska vyvezeny (článek 3p , odstavec 1). Totéž platí pro šperky obsahující diamanty jakéhokoli původu, které byly přepravovány přes Rusko (článek 3p, odstavec 2).

Od 1. září 2024 měl vstoupit v platnost zákaz šperků, které byly zpracovány ve třetí zemi a obsahují diamanty pocházející z Ruska nebo vyvezené z Ruska s hmotností rovnou nebo vyšší než 0,5 karátu nebo 0,1 gramu na diamant. 24. června 2024 Rada přijala nařízení Rady (EU) 2024/1745 (součást 14. sankčního balíčku) a odložila vstup do platnost tohoto opatření. Datum vstupu takového zákazu v platnost zatím nebylo stanoveno, protože záleží na tom, jak rozhodne Rada s ohledem na opatření přijatá v rámci G7 k prosazení tohoto opatření. Rada bude muset přijmout nové nařízení, které stanoví datum vstupu takového zákazu v platnost (článek 3p, nový odstavec 4).

Dále platí zákaz zlatých šperků (článek 3o) a šperků z drahých kovů (článek 3i) z Ruska.

5. **Mohu cestovat s diamantovými šperky do Ruska a z Ruska?**
   Poslední aktualizace: 22. prosince 2023

Ano, zákaz článku 3p se nevztahuje na šperky obsahující ruské diamanty pro osobní potřebu fyzických osob cestujících do Evropské unie nebo jejich nejbližších rodinných příslušníků cestujících s nimi, pokud jsou ve vlastnictví těchto osob a nikoli určené k prodeji.

Obdobná výjimka platí také pro zákaz zlata podle článku 3o a pro zákaz vývozu diamantových šperků zařazených na seznam luxusního zboží v příloze XVIII nařízení Rady č. 833/2014 (článek 3h).

6. **Vztahuje se zákaz podle článku 3p také na zboží podléhající omezení, které se již nachází na území Unie před vstupem příslušných omezujících opatření v platnost?**
   Poslední aktualizace: 4. srpna 2025

Stejně jako u všech ostatních omezujících opatření zakazujících dovoz, převod nebo nákup (viz v tomto ohledu otázka 3 v Často kladených otázkách o DOVOZU, NÁKUPU A PŘEVODU ZBOŽÍ UVEDENÉHO V SEZNAMU), omezení stanovené v článku 3p nařízení Rady č. 833/2014 se netýká zboží, které je již v době vstupu příslušného opatření v platnost propuštěno do volného oběhu na území Unie (tj. obvykle již uvedeno na trh). Pro zboží, které je již v Unii, ale dosud nebylo propuštěno do volného oběhu, se uplatní ustanovení článku 12e nařízení Rady č. 833/2014.

V případě diamantů, které jsou vyváženy a chtějí být znovu dovezeny do EU, viz také otázka 14 o dokumentaci a otázka 17 o zachování předchozího stavu.

7. **Jaké jiné sankce než článek 3p se týkají diamantů v nařízení Rady č. 833/2014?**
   Poslední aktualizace: 22. prosince 2023

EU již 6. října 2022 přidala dovoz syntetických diamantů z Ruska k zákazům dovozu (článek 3i nařízení Rady č. 833/2014). Kromě toho platí zákaz dovozu, převodu a nákupu zlatých šperků od 22. července 2022 (článek 3o) a šperků z drahých kovů (článek 3i) z Ruska (doplněno 6. října 2022). V rozsahu, v jakém jsou diamanty zasazeny do těchto produktů, jsou zahrnuty.

Diamanty a šperky podléhají zákazu vývozu luxusního zboží do Ruska, pokud je hodnota alespoň 300 EUR (článek 3h a oddíly 10 a 18 přílohy XVIII). Patří sem například syntetické/rekonstruované diamanty, diamantový prach a diamantové šperky a některé další luxusní produkty, jako jsou hodinky, ať už obsahují diamanty či nikoli.

8. Co je to důkaz sledovatelnosti a certifikace pro leštěné přírodní diamanty?

(Poslední aktualizace: 17. prosince 2025)

Důkazy a certifikace založené na sledovatelnosti pro leštěné diamanty v části A přílohy XXXVIIIA spadající pod kód KN 7102 39 00 měly být plně funkční do 1. ledna 2026. Nedostatečná soudržnost mezinárodně uplatňovaných požadavků na důkazy však vyžaduje úpravu článku 3p.

V případě, že do 1. ledna 2026 nedojde ke změně článku 3p, budou i po 1. lednu 2026 nadále akceptovány dokumentární důkazy. Doporučují se důkazy pocházející z komerčních platforem pro sledovatelnost. Pokud takové výpisy nejsou k dispozici, akceptují se i jiné dokumentární důkazy, pokud prokáží, že leštěný diamant není ruského původu (viz otázka 14).

9. Jaký je mechanismus ověřování a certifikace surových diamantů založený na sledovatelnosti?

Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

Ověřování založené na sledovatelnosti se vztahuje na diamanty s karátovou hmotností nad určitou prahovou hodnotou (0,5 karátu nebo více). Mechanismus se postupně zavádí v několika krocích:

- **Od 1. března 2024** je volitelná certifikace G7 pro surové přírodní diamanty na základě dokladů prokazujících původ diamantu (diamantů) při dovozu.
- **Od 1. března 2025** je dovoz surových přírodních diamantů s hmotností 0,5 karátu nebo více povolen, pokud je doprovázen certifikátem KP, který uvádí buď jednu zemi původu těžby, nebo všechny země původu těžby (v případě balíků sestávajících ze surových diamantů z více než jedné země původu těžby), a je doložen dalšími doklady. Certifikáty KP, které neuvádějí země původu těžby, nejsou akceptovány, pokud nespadají do působnosti výjimky z titulu zachování předchozího stavu (viz otázka 15). Při dovozu jsou surové diamanty registrovány v registru jako mezikrok k plné sledovatelnosti přírodních diamantů.
- **Od 1. ledna 2026** se stanou povinnými důkazy o sledovatelnosti a certifikace pro dovoz leštěných diamantů, včetně diamantů leštěných ve třetích zemích, o hmotnosti 0,5 karátu nebo vyšší.

Další podrobnosti o dokladech o sledovatelnosti dovozu surových i leštěných přírodních diamantů do Unie od 1. ledna 2026 naleznete v otázkách 12 až 15 a 23 až 25.

10. Budou certifikáty G7 potřeba i po 1. lednu 2026?

(Poslední aktualizace: 17. prosince 2025)

Dovoz surových diamantů o hmotnosti nad 0,5 karátu, které dosud nebyly ověřeny a nezískaly certifikát G7, bude i nadále nutné ověřit a vydat certifikát G7. Dovoz surových diamantů s certifikátem G7 nemusí být znovu ověřován úřadem uvedeným v příloze XXXVIIIB.

S výjimkou necertifikovaných surových a leštěných diamantů dovážených do EU je certifikát G7 stále volitelný. Certifikát G7 usnadňuje převod mezi členy G7 a je v členských státech G7 akceptován jako důkaz neruského původu. Mohou platit další požadavky specifické pro danou zemi.

11. Co potřebuji vědět, než budu plánovat dovoz diamantů do Unie?
Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

Dovozci musí poskytnout důkaz o zemi původu těžby diamantů, pokud diamanty přesahují určitou karátovou hmotnost, a to takto:

Od 1. března 2024 musely všechny surové diamanty (kódy KN 7102 31 00 a 7102 10 00) o hmotnosti 1,0 karátu nebo vyšší vstupující na trh EU projít takzvaným „uzlem pro dovoz surových diamantů“ v Antverpách (Belgie) za účelem prvotního ověření (včetně fyzické kontroly) a certifikace. Belgie již dnes zpracovává 99,99% dovozu surových diamantů do EU. Od 1. září 2024 byl prahový limit karátové hmotnosti snížen na 0,5 karátu nebo více.

Orgán pro ověřování diamantů (uvedený v příloze XXXVIIIB) je tento:

Federal Public Service Economy v Diamond Office
Hoveniersstraat 22
B-2018 Antverpy
Belgie

V uzlu pro dovoz surových diamantů je vydán certifikát G7 identifikující diamant: ten se skládá z 35místného čísla uvedeného v dovozním prohlášení („certifikát G7“).

Pro dovoz do Unie od 1. ledna 2026 viz otázky 14 a 17 níže.

12. Jaká je souvislost s certifikací Kimberley Process (KP)?
Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

Sankce na přírodní ruské diamanty se vztahují na surové i leštěné diamanty, s výjimkou průmyslových diamantů. Systém zavádění sankcí na diamanty doplní certifikaci a ověřování podle KP.

Kontrolní opatření zákazu ruských diamantů jsou postupně zaváděna ve fázích. Od 1. ledna 2024 je používání certifikátů KP akceptováno jako důkaz země původu pro dovoz surových diamantů.

Od 1. března 2024, dokud je v provozu certifikační systém vydávající certifikáty G7, jsou certifikáty KP akceptovány jako důkaz země původu, pokud nejsou žádné ruské surové diamanty smíchány s jiným původem.

Od 1. března 2025 budou i nadále platit požadavky na certifikaci KP, ale akceptovány jsou pouze certifikáty KP, v nichž je jasně uvedena země původu těžby nebo země původu těžby (viz otázky 14 a 22). Toto dodatečné opatření je součástí neustálého úsilí EU o zvýšení transparentnosti v rámci Kimberleyského procesu a představuje důležitý krok k lepšímu provenienci a sledovatelnosti diamantů.

13. Kde najdu seznam zboží, na které se vztahuje zákaz diamantů podle článku 3p?
Poslední aktualizace: 20. prosince 2024

Zboží podléhající zákazu diamantů je uvedeno v příloze XXXVIIIA nařízení Rady č. 833/2014:

Část A

	Kód KN	**Popis**
	7102 10	Netříděné diamanty

	7102 31	Neprůmyslové diamanty, neopracované nebo jednoduše řezané, štípané nebo broušené
	7102 39	Neprůmyslové diamanty, jiné než neopracované nebo jednoduše řezané, štípané nebo broušené

Část B

	Kód KN	**Popis**
	7104 21	Syntetické nebo rekonstruované diamanty, neopracované nebo jednoduše řezané nebo hrubě tvarované
	7104 91	Syntetické nebo rekonstruované diamanty, jiné než neopracované nebo jednoduše řezané nebo hrubě tvarované

Část C (v současnosti platí pouze pro dovozy do EU pocházející přímo z Ruska nebo ze třetích zemí a původem z Ruska)

	Kód KN	**Popis**
Ex	7113	Klenotnické výrobky a jejich části a součásti z drahých kovů nebo z kovu plátovaného drahými kovy, obsahující diamanty
Ex	7114	Zlatnické nebo stříbrnické výrobky a jejich části a součásti z drahých kovů nebo kovů plátovaných drahými kovy, obsahující diamanty
Ex	7115 90	Ostatní výrobky z drahých kovů nebo z kovů plátovaných drahé kovy, obsahující diamanty, jinde neuvedené, kromě platinových katalyzátorů ve formě drátěnky nebo mřížky
Ex	7116 20	Výrobky z přírodních nebo uměle pěstovaných perel, drahokamů nebo polodrahokamů (přírodních, syntetických nebo rekonstruovaných), obsahující diamanty
Ex	9101	Náramkové hodinky, kapesní hodinky a jiné hodinky, včetně stopek, obsahujících diamanty, s pouzdrem z drahých kovů nebo z kovů plátovaných drahými kovy

14. Jaké požadavky musím vzít v úvahu při dovozu surových nebo leštěných přírodních diamantů od 1. března 2024 do 28. února 2025 („období úsvitu“)?
Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

Od 1. ledna 2026 musí dovozci do Unie splňovat požadavky na doklady o sledovatelnosti pro dovoz surových i leštěných přírodních diamantů na celní území EU. Surové přírodní diamanty kódů KN 7102 31 00 a 7102 10 00 o hmotnosti 0,5 karátu nebo vyšší (od 1. září 2024) musí být neprodleně předloženy orgánu uvedenému v příloze XXXVIIIB (viz otázka 11).

Pro dovoz surových nebo leštěných přírodních diamantů do EU je nutné připravit a zpřístupnit doklady o sledovatelnosti před dovozem nebo v jeho době.

Kromě požadavků KP musí být k dispozici, pokud je to relevantní, následující kumulativní informace.

- **U surových diamantů:** Na certifikátu KP musí být uvedena jedna země (balíček obsahující jednu zemi původu těžby); Více zemí (balíky obsahující surové diamanty z různých zemí původu) musí být specifikovány a uvedeny v certifikátech KP
- **Pro leštěné přírodní diamanty:** podepsané prohlášení o náležité péči o původ diamantů (DDS)
- **Pro surové i leštěné diamanty:**
  - Faktura, proforma faktura nebo nákladní list.
  - Jméno kupujícího a prodávajícího.
  - Kódy KN a popis.
  - Počet balíků v zásilce.
  - Hmotnost diamantu (diamantů) v karátech.
  - Hodnota diamantů.
  - Místo dovozu, vývozu a trasa přepravy, dle potřeby, v závislosti na životním cyklu diamantu (diamantů) před dovozem do EU.

Typ dokumentů obsahujících výše uvedené informace požadované pro předložení se zápisem se může lišit. Je však odpovědností dovozce zajistit, aby dokumentace splňovala všechny výše uvedené požadavky na informace.

Jako ilustrativní a neúplný seznam, včetně povinných dokumentů, předkládáme níže uvedené příklady další dokumentace.

Pro surové přírodní diamanty	**Pro leštěné přírodní diamanty**
• Certifikáty KP s jediným původem pro diamanty o hmotnosti 0,5 karátu nebo více (od 1. září 2024). • Certifikáty KP se smíšeným původem, v nichž je jasně uveden stát původu těžby nebo státy původu těžby, což prokazuje, že žádné diamanty o hmotnosti 0,5 karátu nebo vyšší v zásilce nebyly vytěženy v Rusku.	• Podepsané prohlášení o náležitém prověření původu diamantů, které potvrzuje, že žádný z diamantů o hmotnosti 0,5 karátu nebo vyšší (od 1. září 2024) v zásilce není vytěžen v Rusku. Více informací o prohlášení o náležitém prověření původu diamantů naleznete v otázkách 23–24.
Další dokumenty prokazující požadované informace mohou zahrnovat:	Důkazy podporující prohlášení o náležitém prověření původu diamantů by měly být k dispozici na vyžádání příslušného národního orgánu a mohou zahrnovat:
• Formulář celního prohlášení • Faktura • Balicí list • Přepravní dokumentace, např. doklad nákladního listu • Důkazy ze systémů sledovatelnosti	• Formulář celního prohlášení • Faktura • Balicí list • Přepravní dokumentace, např. doklad nákladního listu • Zpráva o laboratorní klasifikaci • Důkazy ze systémů sledovatelnosti

Od 1. března 2025 surové diamanty dovážené s použitím certifikátů KP smíšeného původu obdrží certifikát G7 za předpokladu, že stát původu těžby nebo státy původu těžby jsou v certifikátech KP jasně uvedeny.

15. Jaké doklady jsou nezbytné pro dovoz surových nebo leštěných syntetických diamantů?
Poslední aktualizace: 4. srpna 2025

Přímý dovoz syntetických diamantů z Ruska je zakázán od 1. ledna 2024. Od 1. září 2024 je rovněž zakázán dovoz surových a leštěných diamantů o hmotnosti 0,5 karátu (0,1 gramu) nebo vyšší, pokud je syntetický diamant vyroben v Rusku a konečné zpracování (leštění atd.) proběhlo ve třetí zemi.

Pro dovoz surových nebo leštěných syntetických diamantů do EU za použití listinných důkazů je nutné připravit a před dovozem nebo v době dovozu mít k dispozici soubor minimálních informací.

U surových a leštěných syntetických diamantů musí být k dispozici následující souhrnné informace.

- Země původního zpracování nebo podepsané potvrzení nebo prohlášení dodavatele potvrzující, že žádný z diamantů o hmotnosti 0,5 karátu nebo vyšší (od 1. září 2024) v zásilce nebyl vyroben v Rusku.
- Jména kupujícího a prodávajícího.
- Kódy KN a popis.
- Hmotnost diamantu(ů) v karátech, pokud alespoň jeden diamant (pokud je více diamantů zasíláno v balíku) má 0,5 karátu (0,1 gramu) nebo vyšší (od 1. září 2024).
- Hodnota diamantů.
- Místo dovozu, vývozu a případně trasa přepravy v závislosti na životním cyklu diamantu (diamantů) před dovozem do EU.

Typ dokumentů obsahujících výše uvedené informace požadované pro předložení se zápisem se může lišit. Je však odpovědností dovozce zajistit, aby dokumentace splňovala všechny výše uvedené požadavky na informace. Jako ilustrativní a nevyčerpávající seznam prosím zvažte níže uvedené příklady dokumentace.

Pro surové syntetické diamanty	**Pro leštěné/broušené syntetické diamanty**
• Podepsané potvrzení nebo prohlášení dodavatele potvrzující, že žádný z diamantů o hmotnosti 0,5 karátu (0,1 gramu) nebo vyšší (od 1. září 2024) v zásilce není vyroben v Rusku.	• Podepsané potvrzení nebo prohlášení dodavatele potvrzující, že žádný z diamantů o hmotnosti 0,5 karátu (0,1 gramu) nebo vyšší (od 1. září 2024) v zásilce není vyroben v Rusku.
Další dokumenty prokazující požadované informace mohou zahrnovat:	Důkazy podporující atestaci nebo prohlášení dodavatele jsou povinné a mohou zahrnovat:
• Formulář celního prohlášení • Faktura • Balicí list • Přepravní dokumentace, např. doklad nákladního listu • Důkazy ze systémů sledovatelnosti	• Formulář celního prohlášení • Faktura • Balicí list • Přepravní dokumentace, např. doklad nákladního listu • Zpráva o laboratorní klasifikaci • Důkazy ze systémů sledovatelnosti

16. Jaké změny přinesl 14. balíček sankcí přijatý 24. června 2024 do zákazu ruských diamantů?
Poslední aktualizace: 4. srpna 2025

Následující prvky byly doplněny nebo upraveny nařízením Rady (EU) 2024/1745 ze dne 24. června 2024 (14. balíček):

- doložka „grandfathering – zachování původního stavu“ pro zásoby diamantů držené v EU nebo ve třetích zemích (ale mimo Rusko): Nařízení Rady (EU) 2024/1745 objasňuje, že diamanty, které se fyzicky nacházely v EU nebo ve třetí zemi (jiné než Rusko), nebo které tam byly leštěny či vyrobeny před vstupem zákazu dovozu ruských diamantů v platnost, se zákazu nevztahují (článek 3p, nové odstavce 11 a 12).
- možnost dočasně dovážet nebo vyvážet šperky, například na veletrhy nebo opravy (článek 3p, nový odstavec 13).
- prodloužit o šest měsíců (do 1. března 2025) počáteční období - období sunrise, během kterého se certifikace G7 doporučuje pro usnadnění dovozu, ale zůstává volitelná, a tím se odkládá systém plné sledovatelnosti a certifikace (článek 3p, pozměněný odstavec 10).* To umožnilo dovozcům diamantů alternativně nadále poskytovat doklady o dovozu surových i leštěných přírodních diamantů do EU.
- odložení zákazu šperků obsahujících ruské diamanty zpracovaných ve třetích zemích (jiných než Rusko), který měl vstoupit v platnost dne 1. září 2024. Je na Radě, aby rozhodla o aktivaci zákazu později s ohledem na opatření přijatá v rámci G7 za účelem provedení tohoto opatření (článek 3p, pozměněný odstavec 4).
- objasnění, že surové diamanty dovezené prostřednictvím Úřadu pro ověřování diamantů (uvedených v příloze XXXVIIIB) (tj. Federal Public Service Economy při Diamond Office, Belgie) není nutné znovu předkládat k ověření s ohledem na certifikaci v případě následný dovoz (článek 3p, pozměněný odstavec 8).

* *Přijetím nařízení Rady (EU) 2025/395 ze dne 24. února 2025 (16. balíček sankcí) se prodlužuje počáteční období – „období sunrise“ pro dovoz leštěných přírodních diamantů do 31. prosince 2025 (viz otázka 22). Dne 1. ledna 2026 se stane povinným systém plné sledovatelnosti a certifikace pro dovoz přírodních diamantů, včetně diamantů leštěných ve třetích zemích.*

17. Podléhají stávající zásoby diamantů omezením na diamanty (“grandfathering” - zachování původního stavu)?

Poslední aktualizace: 4. srpna 2025

Ne. Zásoby diamantů dovezené před zákazem ruských diamantů v zásadě nepodléhají omezením. Neprůmyslové, přírodní nebo syntetické diamanty (surové i leštěné) neznámého nebo ruského původu, které hospodářský subjekt vlastnil již před datem použitelnosti příslušných zákazů, mohou být předmětem omezení. Původ diamantů je tedy irelevantní, s výjimkou zásob držených v Rusku, u kterých nelze uplatnit omezení.

Například: pokud hospodářský subjekt zakoupil diamanty o hmotnosti menší než 1,0 karátu, ale vyšší než 0,5 karátu před 1. zářím 2024 (tj. hmotnostní rozmezí zakázané pro dovoz po 1. září 2024), mohou být tyto diamanty v zásadě předmětem omezení při dovozu do EU nebo před vývozem z EU.

Aby však bylo možné využít této výjimky z omezení, je třeba splnit určité podmínky. Tyto podmínky se liší v závislosti na umístění zboží před datem použitelnosti příslušných zákazů:

A. Produkty se před zákazem nacházely v Unii a poté byly vyváženy do jiné třetí země než Ruska (čl. 3p odst. 11).

Vzhledem k tomu, že vyvážené produkty jsou nyní drženy mimo Unii, musí dovozci předložit písemné doklady prokazující, že se produkty fyzicky nacházely v Unii před datem použitelnosti příslušných zákazů.

B. Výrobky byly před zákazem umístěny, vyleštěny nebo vyrobeny v jiné třetí zemi než v Rusku (čl. 3p odst. 12).

V závislosti na typu výrobku musí dovozci v okamžiku dovozu do Unie poskytnout tyto důkazy:

- u produktů kódů KN 7102 10 00, 7102 31 00 a 7104 21 00: důkaz, že produkty byly původně dovezeny do třetí země před datem použitelnosti příslušného zákazu.
- u produktů spadajících pod kódy KN 7102 39 00 a 7104 91 00, jakož i u produktů uvedených v části C přílohy XXXVIIIA s neznámým nebo ruským původem: důkaz, že produkty byly finálně zpracovány nebo vyrobeny ve třetí zemi nebo se fyzicky nacházely ve zpracovaném nebo vyrobeném stavu ve třetí zemi před datem použitelnosti příslušného zákazu.

18. Kde najdu další podrobnosti o registru "grandfathering" - zachování původního stavu?

Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

Hospodářské subjekty registrovaní v Belgii a držící zásoby diamantů v Belgii se mohou rozhodnout, že zašlou podrobnosti o svých zásobách diamantů elektronicky orgánu uvedenému v příloze XXXVIIIB (viz otázka 9) pro ochranu původního/předchozího stavu (grandfathering). Před vývozem těchto diamantů z původních zásob do třetích zemí musí být fyzicky zkontrolovány orgánem uvedeným v příloze XXXVIIIB, poté obdrží číslo certifikátu GF (Grandfather – Certifikát původního stavu), který se skládá z čísla uvedeného v dovozním prohlášení na konci ověření dovozu.

Hospodářské subjekty, které mají zásoby diamantů v jiných členských státech, se mohou rozhodnout, že před vývozem získají číslo Grandfather certifikátu (GF), a to předložením své zásilky úřadu uvedenému v příloze XXXVIIIB k fyzické kontrole spolu s listinnými důkazy.

Vezměte prosím na vědomí, že registrace zásob diamantů v GF registru (registru původního stavu) je dobrovolná. Následný dovoz vyvezených diamantů způsobilých pro ochranu před protiprávními činy do EU lze rovněž provést za použití listinných důkazů dokládajících GF status diamantů z hlediska původního stavu (viz otázka 17).

Podrobnosti o zásadách původního stavu v Belgii naleznete v pokynech obsahujících praktické podrobnosti o GF zásadách (původního stavu) zde:

https://www.awdc.be/en/grandfathering-guidelines

19. Dostanou diamanty „grandfathering" (prokazující původní stav) certifikát G7, který mohu použít při vývozu diamantů?

Poslední aktualizace: 4. srpna 2025

Ne, diamanty „grandfathering" (prokazující původní stav) nedostanou certifikát G7. Subjekty obchodující s diamanty však mohou předložit diamanty k registraci orgánu uvedenému v příloze XXXVIIIB, aby před jejich vývozem z EU obdrželi certifikát „GF" (Grandfather). Tento certifikát GF lze použít při následném dovozu do EU.

20. Jaký je účel nového odstavce 13 článku 3p?

Poslední aktualizace: 20. prosince 2024

Odstavec 13 čl. 3p obsahuje výjimku, která umožní dovoz šperků za účelem účasti na veletrzích nebo za účelem oprav.

Jak je uvedeno výše (viz otázky 2 a 4), zákaz šperků obsahujících ruské diamanty zpracovaných ve třetích zemích (jiných než Rusko) zatím neplatí, ale článek 3p stanoví, že o takovém zákazu může rozhodnout Rada.

V takovém případě (pokud a kdy Rada rozhodne o zavedení zákazu), nový odstavec 13 článku 3p obsahuje výjimku, která by umožnila dovážet takové šperky (nebo jiné výrobky uvedené v C přílohy XXXVIIIA), které byly vyrobeny přede dnem nabytí účinnosti zákazu, pro účast na veletrzích nebo za účelem oprav.

Do doby, než bude zákaz zaveden, výjimka neplatí.

Aby bylo možné využít tohoto osvobození, musí být produkty při vstupu nebo výstupu z Unie propuštěny do celního režimu dočasného použití, aktivního zušlechťovacího styku, pasivního zušlechťovacího styku nebo dočasného vývozu. Jedná se o zvláštní celní postupy, které se odchylují od konečného dovozu nebo vývozu.

21. **Mám surový diamant, který získal certifikát G7 od Úřadu pro ověřování diamantů (uvedený v příloze XXXVIIIB) (tj. Federal Public Service Economy při Diamond Office, Belgie) a po jeho vývozu bych ho nyní rád následně dovezl do EU. Musím při následném dovozu znovu stejný diamant předložit k ověření Úřadu?**
    Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

Ne. Stále však budou platit běžné celní kontroly a ověřování související s Kimberleyským procesem. Podle čl. 3p odst. 8 není při následném dovozu nutné předkládat diamant k ověření a certifikaci u Úřadu v Belgii (Diamond Office). Při následném dovozu je však nutné poskytnout důkazy založené na sledovatelnosti, včetně certifikátu G7.

22. **Jaké změny zavedlo nařízení Rady (EU) 2025/395 ze dne 24. února 2025 (16. balíček sankcí) v zákazu ruských diamantů?**
    Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

Následující prvky byly doplněny nebo upraveny nařízením Rady (EU) 2025/395 ze dne 24. února 2025 (16. balíček sankcí).

Za prvé, dovozci surových přírodních diamantů jsou povinni předložit certifikát KP, v němž je jasně uvedena země původu těžby nebo země původu těžby (článek 3p, pozměněný odstavec 8). Jinými slovy, nebude již možné používat certifikáty smíšeného původu bez uvedení země původu těžby, pokud již nemají certifikaci G7/GF.

Za druhé, období „sunrise“ (počáteční období) pro dovoz všech diamantů v rozsahu působnosti (tj. všech přírodních, neprůmyslových, surových diamantů o hmotnosti 0,5 karátu nebo větší) se prodlužuje do 1. ledna 2026 (článek 3p, pozměněný odstavec 10). Dovozci proto mohou v období od 1. března 2025 do 31. prosince 2025 nadále poskytovat doklady o dovozu přírodních diamantů v rozsahu působnosti do EU, jak je uvedeno v otázce 12. Dne 1. ledna 2026 se systém plné sledovatelnosti a certifikace pro dovoz všech diamantů v rozsahu působnosti stane povinným.

23. **Co je to Prohlášení o náležité péči o původ diamantů, které prokazuje, že leštěné diamanty uváděné na trh EU nejsou od 1. ledna 2026 těženy, vyráběny ani zpracovávány v Rusku?**
    (Poslední aktualizace: 17. prosince 2025)

Provozovatelé uvádějící leštěné diamanty na trh EU musí být schopni podle svého nejlepšího vědomí a svědomí a na základě dostupné dokumentace prokázat, že zboží není ruského původu.

Pro usnadnění dodržování předpisů je nutné používat Prohlášení o náležité péči o původ diamantů pro leštěné diamanty, pokud je doloženo příslušnou dokumentací a ověřovacími opatřeními, a to v souladu se specifickými pokyny (viz otázky 22 a 25). Tento přístup je v souladu se zásadami sledovatelnosti ISO, pokyny OECD pro náležitou péči pro nerosty a stávajícími mezinárodními systémy kontroly diamantů, jako jsou Kimberleyský proces (KP) a prohlášení G7/GF.

I když to nevylučuje použití jiných formulací, níže uvedená šablona se považuje za dostatečnou pro zahrnutí klíčových povinností pro dodržování předpisů:

„Název společnosti: _____

Adresa: _____

Číslo EORI: _____

Referenční číslo zásilky / Číslo faktury: _____

Datum prohlášení: _____

Já, níže podepsaný, tímto prohlašuji, že neprůmyslové, přírodní leštěné diamanty v této zásilce nebyly zcela ani zčásti vytěženy, vytěženy, vyrobeny ani vyrobeny v Ruské federaci, bez ohledu na to, zda byly tyto diamanty podstatně přeměněny na jiné produkty mimo Ruskou federaci.

Potvrzuji, že byly podniknuty přiměřené kroky k ověření deklarovaného původu a k zabránění slučování/smíchání diamantů neznámého původu se sledovatelným zbožím.

Dále potvrzuji, že toto úsilí a interní kontroly splňují požadavky a zásady Prohlášení o náležité péči o původ diamantů (jak je uvedeno v otázkách 24 a 25 v Často kladených otázkách „Omezení diamantů“).

Podpis: _____

Jméno a pozice: _____

Datum: _____

(Razítko společnosti, pokud je k dispozici)

24. Jaké základní zásady tvoří základ Prohlášení o náležité péči o původ diamantů a jak by měly být uplatňovány?
(Poslední aktualizace: 17. prosince 2025)

Prohlášení o náležitém prověření/péči původu diamantů je založeno na zásadách sledovatelnosti uznaných v rámcích ISO a v převládajících postupech v odvětví. Hospodářské subjekty by měly tyto zásady uplatňovat v dobré víře při implementaci Prohlášení o náležité péči o původ diamantů.

Mezi tyto zásady patří:

- Transparentnost: poskytování jasných a přístupných informací o původu diamantů uváděných na trh.
- Integrita: zajištění toho, aby informace byly přesné, úplné a nezavádějící.
- Granularita: umožnění odpovídající úrovně detailů, od (dávkové) zásilky až po identifikaci jednotlivých kamenů, pokud je to možné.
- Interoperabilita: zajištění toho, aby dokumentace a data mohly být sdíleny a ověřovány příslušnými vnitrostátními orgány.
- Bezpečnost: ochrana autenticity a důvěrnosti záznamů a prohlášení.
- Proporcionalita: vyvážení požadavků na shodu s administrativní proveditelností.
- Shoda: sladění postupů s příslušnými zákony, normami ISO a průmyslovými normami.

25. Jak se tyto pokyny vztahují k mezinárodním standardům sledovatelnosti?
(Poslední aktualizace: 17. prosince 2025)

Tento přístup je v souladu s:

- normou ISO 22095:2020 (Sledovatelnost dodavatelských řetězců) a souvisejícími normami ISO pro kvalitu a etiku.
- pokyny OECD pro due-diligence v oblasti odpovědného dodavatelského řetězce nerostných surovin (3. vydání).
- certifikačním systémem Kimberleyského procesu (KP).
- nařízením EU 2017/821 o odpovědném získávání nerostných surovin (3TG).

13. DOLOŽKA "ZÁKAZ ZPĚTNÉHO VÝVOZU DO RUSKA"

SOUVISEJÍCÍ ČLÁNEK: ČLÁNEK 12g NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. **Jaký je účel článku 12g a jak funguje ustanovení o zákazu zpětného vývozu do Ruska?**
   Poslední aktualizace: 22. února 2024

Cílem článku 12g je bojovat proti obcházení zákazů vývozu EU, konkrétně proti situaci, kdy je zboží vyvezené do třetích zemí zpětně vyvezeno do Ruska. Mnoho hospodářských subjektů v EU již do svých smluv vkládá doložky o zákazu zpětného vývozu jako osvědčený postup v rámci základní náležité péče. Článek 12g mění tuto praxi v právní požadavek pro určité citlivé zboží, čímž zlepšuje právní jistotu v rámci obchodních jednání a vztahů. Kromě toho vytváří odrazující účinek na ty hospodářské subjekty mimo EU, které přesměrují sankcionované zboží z EU do Ruska, neboť je v budoucnu vystavuje například smluvním sankcím.

Konkrétně článek 12g ukládá vývozcům z EU, aby do svých smluv o vývozu/prodeji/dodávkách/převodu nebo podobných smluv vložili doložku o zákazu zpětného vývozu do Ruska. To se vztahuje pouze na určité druhy citlivého zboží, včetně zboží souvisejícího s letectvím, leteckým palivem (přílohy XI, XX nařízení), střelnými zbraněmi (příloha XXXV nařízení, jakož i příloha I nařízení (EU) č. 258/2012) a běžnými položkami s vysokou prioritou[42] (příloha XL nařízení). Zeměpisná působnost viz otázka č. 4. Aby byla zajištěna účinnost doložky "zákaz zpětného vývozu do Ruska", musí obsahovat odpovídající opravné prostředky (viz otázka č. 5).

Vývozci by neměli prodávat své výrobky žádnému hospodářskému subjektu mimo EU, který není připraven začlenit do smluv spadajících do oblasti působnosti článku 12g doložku o zákazu zpětného vývozu do Ruska.

Nezávisle na povinnosti stanovené v článku 12g by hospodářské subjekty měly mít zavedeny přísné rámce hloubkové kontroly, aby zajistily dodržování sankcí. Ve svém oznámení ze dne 1. dubna 2022[43] Komise uvedla, že *"vzhledem k riziku obcházení se hospodářským subjektům v EU doporučuje, aby přijaly odpovídající dostupná opatření náležité péče s cílem zabránit obcházení [sankcí vůči Rusku]"*. Dále uvedla, *že "opatřeními náležité péče, která se vývozcům a dovozcům doporučují přijmout, jsou například ustanovení určená k zajištění toho, aby se na jakékoli dovážené nebo vyvážené zboží nevztahovala omezení, obsažená v dovozních a vývozních smlouvách". Tato opatření mohou mít podobu např. prohlášení, že dodržování takového ustanovení je podstatným prvkem smlouvy, nebo smluvních ustanovení, která dovozce do třetích zemí zavazují nevyvážet dotčené zboží do Ruska nebo Běloruska a neprodávat dále dotčené zboží žádnému obchodnímu partnerovi, který se nezavázal nevyvážet dotčené zboží do Ruska nebo Běloruska, což by vedlo k odpovědnosti v případě, že by toto zboží do těchto zemí dále vyvážel*."

2. **Jak je povinnost podle článku 12g ověřována a vymáhána?**
   Poslední aktualizace: 22. února 2024

[42] https://finance.ec.europa.eu/publications/list-common-high-priority-items_en

[43] Oznámení pro hospodářské subjekty, dovozce a vývozce (2022/C 145 I/01), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC0401(04)

Smlouvy vývozců z EU musí splňovat povinnost uvedenou v článku 12g před vývozem, prodejem, dodáním nebo převodem příslušného zboží do třetí země nebo nejpozději v okamžiku tohoto vývozu, prodeje, dodání nebo převodu. Vývozci by měli být schopni tuto skutečnost na žádost příslušných orgánů prokázat.

Kromě toho čl. 12g odst. 4 vyžaduje, aby vývozci informovali své příslušné vnitrostátní orgány, jakmile se dozvědí o porušení nebo obcházení doložky o zákazu zpětného vývozu do Ruska.

3. Vztahuje se povinnost podle článku 12g i na stávající smlouvy?

Poslední aktualizace: 15. července 2024

Povinnost zahrnout doložku o zákazu zpětného vývozu do Ruska závisí na datu uzavření smlouvy.

Smlouvy uzavřené před 19. prosincem 2023:

- Na smlouvy, které již byly uzavřeny v době vstupu nařízení Rady (EU) č. 2023/2878 v platnost, se vztahuje jednoroční přechodné období do 19. prosince 2024 včetně nebo do skončení platnosti smluv, podle toho, co nastane dříve. Pro případné plnění těchto smluv od 1. ledna 2025 je třeba je změnit tak, aby obsahovaly ustanovení o zákazu zpětného vývozu do Ruska.

Smlouvy uzavřené k 19. prosinci 2023:

- Tyto smlouvy musí od 20. března 2024 obsahovat doložku o zákazu zpětného vývozu do Ruska.

4. Záleží na tom, ve které zemi je provozovatel ze země mimo EU registrován?

Poslední aktualizace: 15. července 2024

Povinnost zahrnout doložku o zákazu zpětného vývozu do Ruska se vztahuje na smlouvy s hospodářskými subjekty se sídlem v jakékoli zemi mimo EU, s výjimkou partnerských zemí uvedených v příloze VIII nařízení Rady (EU) č. 833/2014.

Ke dni 24. června 2024 zahrnuje příloha VIII tyto partnerské země: Spojené státy americké, Japonsko, Spojené království, Jižní Korea, Austrálie, Kanada, Nový Zéland, Norsko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko a Island.

Podle článku 12 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 je zakázána vědomá a úmyslná účast na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení sankčního práva. Hospodářské subjekty by rovněž měly zůstat ostražité vůči pokusům třetích stran zatáhnout je do systémů obcházení. Tyto úvahy platí bez ohledu na to, ve které zemi mimo EU má protistrana sídlo. Pokud se domníváte, že jste svědky porušování nebo obcházení sankcí, měli byste to oznámit příslušnému vnitrostátnímu orgánu nebo anonymně prostřednictvím nástroje EU pro oznamovatele .[44]

5. Co znamená "přiměřené opravné prostředky" v kontextu odstavce 3 článku 12g?

Poslední aktualizace: 18. prosince 2024

Aby byla zajištěna její účinnost, musí doložka o „zákazu zpětného vývozu do Ruska“ obsahovat přiměřená nápravná opatření, která se aktivují v případě jejího porušení. Tyto nápravné prostředky

[44] https://EUsanctions.integrityline.com

by měly být přiměřeně silné a měly by mít za cíl odradit provozovatele mimo EU od jakéhokoli porušení.

Přiměřeným prostředkem nápravy je například možnost provozovatele z EU zastavit dodávky a pozastavit, přerušit nebo ukončit smlouvu, jakmile se dozví o porušení smluvního závazku svého smluvního protějšku nevyvážet zboží nebo technologie týkající se Ruska. Jako příklad, a aniž by byly kumulativní, mohou takové přiměřené nápravné prostředky vést k pozastavení, přerušení nebo ukončení smlouvy, uložení finančních sankcí nebo určení příslušného soudu, který je schopen uznat tento reexport za odporující ustanovení uvedená ve smlouvě. Viz také znění navržené v odpovědi na otázku 6 níže.

Současně podle čl. 12g odst. 4 musí vývozci, jakmile se dozvědí o porušení, informovat příslušný orgán členského státu, v němž mají bydliště nebo sídlo.

6. **Měly by hospodářské subjekty používat specifické znění ustanovení o zákazu zpětného vývozu do Ruska?**
   Poslední aktualizace: 22. února 2024

Hospodářské subjekty si mohou zvolit vhodné znění doložky o zákazu zpětného vývozu do Ruska, pokud výsledek splňuje požadavky článku 12g. V každém případě se doporučuje, aby byla doložka označena jako podstatný prvek smlouvy.

Ačkoli to nevylučuje použití jiných formulací, níže uvedený vzor lze považovat za splnění povinnosti podle článku 12g. Doporučuje se zejména pro smlouvy s hospodářskými subjekty mimo EU, které podnikají v jurisdikcích, jež jsou považovány za země s vysokým rizikem obcházení.

> *"(1) [Dovozce/kupující] nesmí přímo ani nepřímo prodávat, vyvážet ani zpětně vyvážet do Ruské federace nebo pro použití v Ruské federaci žádné zboží dodané na základě této dohody nebo v souvislosti s ní, které spadá do oblasti působnosti článku 12g nařízení Rady (EU) č. 833/2014.*
>
> *(2) [Dovozce/kupující] vynaloží veškeré úsilí, aby zajistil, že účel odstavce 1 nebude zmařen žádnou třetí stranou dále v obchodním řetězci, včetně případných prodejců.*
>
> *(3) [Dovozce/kupující] zřídí a udržuje vhodný monitorovací mechanismus pro odhalování jednání třetích stran dále v obchodním řetězci, včetně případných prodejců, které by mohlo zmařit účel odstavce 1.*
>
> *(4) Jakékoli porušení odstavců 1, 2 nebo 3 představuje podstatné porušení podstatného prvku této dohody a [vývozce/prodejce] je oprávněn uplatnit příslušné opravné prostředky, mimo jiné:*
>
> *(i) vypovězení této dohody; a*
>
> *(ii) penále ve výši [XX]% celkové hodnoty této dohody nebo ceny vyváženého zboží, podle toho, která částka je vyšší.*
>
> *(5) [Dovozce/kupující] neprodleně informuje [vývozce/prodávajícího] o jakýchkoli problémech při uplatňování odstavců 1, 2 nebo 3, včetně jakýchkoli příslušných činností třetích stran, které by mohly zmařit účel odstavce 1. 4. [Dovozce/kupující] zpřístupní*

[vývozci/prodávajícímu] informace týkající se dodržování povinností podle odstavců 1, 2 a 3 do dvou týdnů od prosté žádosti o tyto informace."

7. **Je zahrnutí doložky o zákazu zpětného vývozu do Ruska nezbytné i u veřejných zakázek?**
   Poslední aktualizace: 15. července 2024

Dne 24. června 2024 přijala Rada nařízení Rady (EU) 2024/1745 (součást balíčku sankcí 14th), které stanovilo výjimku pro veřejné zakázky uzavřené vývozcem s orgánem veřejné moci ve třetí zemi nebo s mezinárodní organizací - viz odstavec 2a v pozměněném článku 12g nařízení Rady (EU) č. 833/2014. Vývozci nejsou povinni

smluvně zakázat zpětný vývoz do Ruska a zpětný vývoz pro použití v Rusku v takových smlouvách.

Vývozci jsou však povinni informovat příslušné vnitrostátní orgány členského státu, v němž mají bydliště nebo jsou usazeni, o všech veřejných zakázkách, které uzavřeli a na které se vztahuje výše uvedená výjimka.

8. **Vztahuje se výjimka pro veřejné zakázky v čl. 12g odst. 2a na stávající i budoucí smlouvy?**
   Poslední aktualizace: 18. prosince 2024

Ano, výjimka pro smlouvy uzavřené vývozcem s orgánem veřejné moci ve třetí zemi nebo s mezinárodní organizací se vztahuje na budoucí i stávající smlouvy.

9. **Znamená výjimka pro veřejné zakázky, že provozovatelé z EU jsou osvobozeni od oznamovací povinnosti pro stávající zakázky?**
   Poslední aktualizace: 18. prosince 2024

Výjimka pro veřejné zakázky je spojena s povinností informovat příslušné vnitrostátní orgány, viz odstavec 2b v pozměněném článku 12g nařízení Rady (EU) č. 833/2014. Oznámení musí být provedeno do dvou týdnů u nově uzavřených smluv. U smluv uzavřených před přijetím nařízení Rady (EU) 2023/2878 („12. balíček sankcí“ dne 19. prosince 2023) mohou příslušné vnitrostátní orgány požádat o oznámení ve vhodném časovém rámci.

10. **Je zahrnutí doložky „zákaz reexportu do Ruska“ nutné i pro veřejné zakázky?**
    Poslední aktualizace: 18. prosince 2024

Provozovatelé z EU, kteří uzavírají veřejnou zakázku podléhající požadavku na výjimku a oznámení podle čl. 12g odstavce 2a a 2b by měly obsahovat tyto informace:

- Právní základ Čl. 12g odst. 2b nařízení (EU) č. 833/2014 s cílem pomoci příslušným vnitrostátním orgánům klasifikovat oznámení;
- smluvní partner, tj. orgán veřejné moci ve třetí zemi nebo mezinárodní organizace, se kterou je veřejná smlouva uzavřena; a
- Předmět smlouvy (tj. jaké zboží uvedené v čl. 12g odst. 1).

11. **Mohou operátoři ve svých smlouvách použít generální klauzuli odkazující nejen na re-export do Ruska?**

Poslední aktualizace: 18. prosince 2024

Ano. Obecná klauzule zakazující zpětný vývoz do zemí, na které se vztahují omezující opatření EU, může být dostačující, pokud ostatní požadavky v čl. 12g jsou splněny, to znamená, že jsou indikovány adekvátní prostředky nápravy.

V případě smluv uzavřených před 19. prosincem 2023 může postačovat obecná klauzule zaměřená na respektování sankčních režimů EU, pokud je dostatečně široká, aby pokryla povinnost zákazu zpětného vývozu, jak je stanovena v čl. 12 g.

12. Jak mohou být splněny povinnosti stanovené v článku 12g, pokud se provozovatel potýká s přetrvávajícími potížemi při vkládání doložky „zákaz zpětného vývozu do Ruska“ do stávající smlouvy z důvodu odmítnutí jeho smluvní protistrany?

Poslední aktualizace: 18. prosince 2024

Pokud se provozovatel z EU potýká s přetrvávajícími obtížemi při vkládání doložky „zákaz zpětného vývozu do Ruska“ do smlouvy uzavřené před 19. prosincem 2023 z důvodu odmítnutí smluvní protistrany, lze povinnost stanovenou v článku 12g považovat za splněnou, pokud operátor vydává jednostranné sdělení svému klientovi (což znamená nesmluvně dohodnutý) zakazující reexport do Ruska a reexport pro použití v Rusku.

To však může platit pouze ve výjimečných případech, např.

- provozovatelé z EU mohou prokázat, že vyvinuli maximální úsilí, aby doložku zahrnuli; nebo kde
- mají s protistranou dlouhodobé obchodní vztahy, a proto protistraně dobře rozumí a provedli odpovídající procesy náležité péče, které minimalizují riziko porušení nebo obcházení sankcí; a/nebo kde
- vnitrostátní právní předpisy třetí země, kde je protistrana usazena, takovým doložkám brání; atd.

Provozovatelé z EU musí rovněž uvést odkaz na možná přiměřená nápravná opatření, která by provozovatelé z EU mohli jednostranně aktivovat v případě jejího porušení, viz také otázky 5 a 6 výše.

13. Potřebujete ve smlouvách uvnitř EU doložku o zákazu reexportu do Ruska?

Poslední aktualizace: 18. prosince 2024

Ne. Podle článku 12g v případě smluv, na kterých se podílejí pouze operátoři usazení v Evropské unii a povinnosti dodání mají být plněny pouze v rámci Evropské unie, neexistuje povinnost zahrnout „žádný reexport do Rusko“, protože všechny subjekty EU jsou vázány sankcemi EU (viz také formulace „do třetí země“).

14. Vztahuje se doložka „žádný reexport do Ruska“ také na vracení/reexport výrobci ve třetí zemi?

Poslední aktualizace: 18. prosince 2024

Ustanovení „zákaz zpětného vývozu do Ruska“ je povinné pro prodej, dodávky, převod nebo vývoz určitého zboží a technologií, jak je definováno v čl. 12g odst. 1.

Pokud dotyčný akt vyžaduje souhlas s doložkou „zákaz zpětného vývozu do Ruska“, zahrnuje také vracení např. výrobcům ve třetích zemích. Použijí se však přechodná ustanovení a výjimky v čl. 12g odst. 2 a 2a.

15. Může být do všeobecných podmínek zahrnuta doložka „zákaz reexportu do Ruska“?

Poslední aktualizace: 18. prosince 2024

Znění článku 12g zavazuje provozovatele, aby se v zásadě „smluvně“ dohodly na doložce „zákaz zpětného vývozu do Ruska“. Pokud jsou všeobecné podmínky platně začleněny do smlouvy mezi vývozcem a protistranou, požadavky článku 12g jsou splněny.

16. Vztahuje se výjimka pro veřejné zakázky uzavřené s orgány veřejné moci podle čl. 12g odst. 2a rovněž na veřejné zakázky uzavírané se společnostmi ovládanými veřejným kapitálem působícím na účet úřadů?

Poslední aktualizace: 18. prosince 2024

Výjimku pro orgány veřejné moci lze použít pro „orgány veřejného práva“. Jedná se o subjekty, které jsou založeny za zvláštním účelem uspokojování potřeb v obecném zájmu a nemají průmyslovou nebo obchodní povahu. Kromě toho mají právní subjektivitu a jsou z velké části financovány státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty; nebo podléhají řídícímu dohledu těchto orgánů nebo subjektů; nebo mají správní, řídící nebo dozorčí radu, jejíž více než polovina členů je jmenována státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty. Pokud subjekt splňuje znaky uvedené výše, lze jej považovat za rovnocenný „orgánu veřejné moci“ ve smyslu výjimky v čl. 12g odst. 2a.

17. Je nutné zahrnout smluvní doložku pro smlouvy uzavřené před 19. prosincem 2023, které byly předmětem správního postupu kontroly vývozu, jehož cílem je zakázat vývoz nebo zpětný vývoz zboží a technologií podle článku 12g do jurisdikcí, na něž se vztahují omezující opatření EU?

Poslední aktualizace: 18. prosince 2024

Ne, v případě stávajících smluv, které byly schváleny v členském státě Evropské unie na základě individuálního postupu kontroly vývozu (individuální licence) včetně osvědčení o konečném/použití(r) a/nebo jiných ujištění o zpětném vývozu, zejména pokud jde o re-export do Ruska a Běloruska, pro doplnění smluvní doložky není nutné znovu otevírat smlouvu.

14. POSÍLENÍ NÁLEŽITÉHO PROVĚŘENÍ PRO HOSPODÁŘSKÉ SUBJEKTY VYRÁBĚJÍCÍ A/NEBO OBCHODUJÍCÍ S SPOLEČNÝMI VYSOCE PRIORITNÍMI POLOŽKAMI (CHP)

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 12gb NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Jaký je účel tohoto opatření?

Poslední aktualizace: 23. července 2025

Účelem tohoto opatření je posílit náležité prověření hospodářských subjektů z EU, aby mohly reagovat na problém zpětného vývozu společných vysoce prioritních položek (CHP), jak jsou uvedeny v příloze XL nařízení (EU) č. 833/2014 a zboží uvedené v příloze XLVIII tohoto nařízení. Tyto položky se běžně vyskytují na bojišti na Ukrajině nebo jsou zásadní pro vývoj, výrobu nebo použití ruských vojenských systémů.

Kromě toho poskytne příslušným vnitrostátním orgánům nástroj k omezení obcházení sankcí EU prostřednictvím třetích zemí.

2. Na koho se toto ustanovení vztahuje?

Poslední aktualizace: 23. července 2025

Toto ustanovení se vztahuje na fyzické a právnické osoby, subjekty a orgány, které musí dodržovat sankce EU podle článku 13 nařízení (EU) č. 833/2014, které prodávají, dodávají, převádějí nebo vyvážejí společné vysoce prioritní položky (CHP) nebo zboží uvedené v příloze XLVIII tohoto nařízení.

Podle čl. 12gb odst. 2 se toto ustanovení nevztahuje na fyzické a právnické osoby, subjekty a orgány, které pouze prodávají, dodávají, převádějí nebo vyvážejí toto zboží v rámci Unie nebo do partnerských zemí uvedených v příloze VIII nařízení (EU) č. 833/2014.

Podle čl. 12gb odst. 3 se toto ustanovení vztahuje také na fyzické a právnické osoby, subjekty a orgány, které vlastní nebo kontrolují jakoukoli právnickou osobu, subjekt nebo orgán usazený mimo Unii, který prodává, dodává, převádí nebo vyváží běžné položky s vysokou prioritou, pokud není jinak vyloučeno z oblasti působnosti ustanovení podle čl. 12gb odst. 2 a 4.

3. Co jsou položky CHP a jaké zákazy se na ně vztahují?

Poslední aktualizace: 11. prosince 2024

Společné vysoce prioritní položky (CHP) jsou určité zakázané zboží dvojího užití a položky pokročilých technologií používané v ruských vojenských systémech nalezených na bojišti na Ukrajině nebo kritické pro vývoj, výrobu nebo použití těchto systémů. Tyto položky zahrnují elektronické součástky, jako jsou integrované obvody a vysokofrekvenční moduly transceiveru; zahrnují také položky nezbytné pro výrobu a testování elektronických součástek desek plošných spojů a výrobu vysoce přesných složitých kovových součástek získaných z bojiště. Tyto položky jsou uvedeny v příloze XL nařízení (EU) č. 833/2014.

Existuje několik zákazů a povinností, které se vztahují na obchodování s položkami CHP, jmenovitě

- zákaz prodávat, dodávat, převádět nebo vyvážet přímo či nepřímo do Ruska,
- povinnost smluvně zakázat jejich reexport ze třetích zemí do Ruska a reexport pro použití v Rusku a
- povinnost smluvně zakázat používání práv duševního vlastnictví nebo obchodního tajemství v souvislosti s položkami CHP, které jsou určeny pro vývoz do Ruska nebo pro použití v Rusku.

4. Co doporučujete hospodářským subjektům v EU, pokud jde o provádění náležitého prověření zúčastněné strany a transakci?
Poslední aktualizace: 11. prosince 2024

Neexistuje jediný model pro provádění náležitého prověření (due diligence). Hospodářské subjekty z EU by měly přizpůsobit své úsilí, aby vyhověly zjištěným rizikům. Tento přístup k posouzení rizik a řízení rizik by měl vést hospodářské subjekty v EU k přijetí účinného, avšak přiměřeného přístupu.

Obecně platí, že při provádění náležité péče (například proto, že činnost hospodářských subjektů z EU představuje vystavení konkrétnímu riziku), mohou hospodářské subjekty z EU provádět specifické kontroly na různých úrovních:

Na úrovni zainteresovaných stran (identifikace a ověřování obchodních partnerů, zákazníků, jejich zástupců, jejich skutečných vlastníků a dalších možných zájmových osob):

- Existuje nějaký prokázaný obchodní záznam společnosti/obchodního partnera, se kterým má hospodářský subjekt z EU v úmyslu jednat, aby věděl, zda je společnost aktivní v podnikání (např. informace o roční činnosti v obchodním rejstříku)?
- Vyvíjí se ze strany zainteresované strany nějaké úsilí o zachování sankcí prostřednictvím vnitřních kontrolních systémů/zajištění dodržování sankcí? Provádí zúčastněná strana například náležitou péči?
- Kdo jsou hlavní zainteresovaní/relevantní zúčastněné strany pro podnikání hospodářských subjektů z EU?
- Jsou sankce EU zaměřeny na některé z přímých zúčastněných stran (zákazníci, distributoři, zástupci atd.) nebo nepřímých zúčastněných stran (koncový uživatel, zprostředkovatelé, banky atd.)? Jsou hospodářským subjektům z EU známy všechny zúčastněné strany zapojené do transakce?
- Pokud ano, prodělala zúčastněná strana změny ve své vlastnické struktuře při nebo po přijetí sankcí? Byla zřízena nebo zřízena po zavedení sankcí?
- Jsou tyto zúčastněné strany nějakým způsobem ovlivněny sankcemi prostřednictvím vlastnictví nebo kontroly ze strany hospodářského subjektu, na který se vztahují sankce EU?
- Kdo je konečným uživatelem položek? Lze potvrdit konečné použití a poskytnout certifikát koncového uživatele?

Na úrovni transakce a toků peněz, jakož i dopravy/logistiky a trasy zboží:

- Jaká je země tranzitu a země určení? Sousedí tato země s Ruskem nebo Běloruskem, má snadný transport/přístup (tj. pasové/přepravní kontroly) do Ruska nebo Běloruska, nebo je jinak známo, že zboží do těchto jurisdikcí reexportuje? Měl by vývoz do těchto zemí podléhat zvýšené ostražitosti/kontrolám konečného použití?
- Jsou používány složité/neobvyklé dopravní cesty?
- Změnila se hodnota zboží od zavedení sankcí? Změnil se způsob obchodování/transakcí, například smluvní podmínky?

- Jaké je obchodní zdůvodnění transakce? Zdá se transakce nebo zásilka v souladu s očekáváním (potenciálního) zákazníka z obchodního hlediska? Nebo se transakce nebo zásilka zdají z obchodního hlediska neopodstatněné (např. neočekávaný nárůst poptávky z destinací bez známého trhu pro konkrétní produkty)?
- Využívá transakce složitá finanční schémata, která nejsou odůvodněna jejím účelem?
- Změnil se od zavedení sankcí způsob dopravy/zasílání?
- Jsou v dokumentaci neobvyklé nebo neobvyklé prvky, které se neshodují (například mezi finančními dokumenty a smlouvou)?
- Nějaké další varovné signály na základě vašich znalostí podnikatelského sektoru?

5. Jaké rizikové faktory naznačující, že jejich společné vysoce prioritní položky (CHP) by mohly být reexportovány do Ruska nebo pro použití v Rusku, by měli provozovatelé zvážit?

Poslední aktualizace: 23. července 2025

Existuje několik rizikových faktorů, které by hospodářské subjekty vyrábějící nebo obchodující se společnými vysoce prioritními položkami (CHP) nebo se zbožím uvedeným v příloze XLVIII měly zvážit, aby zabránily opětovnému vývozu zboží do Ruska. Tyto rizikové faktory závisí například na povaze zákazníků (koncový uživatel, distributor atd.), zemích nebo geografických oblastech, kde se zákazníci nacházejí (a zda je známo, že tyto lokality mají vysokou obchodní expozici Rusku), jakož i na produktech, službách, transakcích nebo doručovacích kanálech. Konkrétněji by hospodářské subjekty obchodující se společnými vysoce prioritními položkami (CHP) nebo se zbožím uvedeným v příloze XLVIII měly zvážit následující ukazatele, když vstupují do obchodního vztahu s obchodním partnerem:

- Nepřímé transakce (např. transakce využívající zprostředkovatele, fiktivní společnosti atd.), které nedávají žádný nebo mají malý ekonomický smysl;
- Noví zákazníci/transakce se společnostmi se sídlem v zemích známých jako „centra obcházení“ a zahrnující položky uvedené jako společné vysoce prioritní položky (CHP) nebo zboží uvedené v příloze XLVIII;
- Tranzit přes země nebo území známá jako „centra obcházení“ na základě veřejně dostupných informací. V závislosti na úloze a odpovědnosti provozovatele lze přijmout konkrétní opatření, například:
    - vývozce, který využívá externí přepravní společnost: kontroly typu použitého dopravního prostředku, tras, využití subdodavatelů atd.
    - přepravní společnost, která je odpovědná za přepravu nákladu: kontroly týkající se skutečného zboží, které má být přepravováno; shodu s dokumentací atd.
- Komplexní korporátní nebo trustové struktury zavedené v zemích přátelských Rusku nebo jejichž složitost není v souladu s obchodním profilem zákazníka. Použití trustových ujednání nebo složitých podnikových struktur zahrnujících off-shore společnosti;
- Obchodní partner byl nedávno založen nebo se sloučil se sankcionovaným subjektem nebo subjektem propojeným se sankcionovanými subjekty nebo fyzickými osobami;
- Obchodní partner sdílí adresu s několika různými společnostmi (tj. pravděpodobně se jedná o schránkovou společnost);
- Nedávná změna vlastnictví podnikového holdingu s cílem snížit vlastnické podíly pod 50procentní hranici;
- Změna konečného skutečného vlastníka krátce před nebo po uložení sankcí;
- Přesuny majetku dříve spojeného se sankcionovanou osobou rodinnými příslušníky nebo jinak jejich jménem;
- Četné převody akcií ze sankcionovaných subjektů na subjekty bez sankcí zahrnující korporace založené stejnou fyzickou osobou nebo subjektem (často se sídlem na stejné fyzické adrese);

- Potenciální kontrola subjektu sankcionovanou fyzickou osobou, a to i přes zjevné přímé vlastnictví pod hranicí 50 procent (člen představenstva, skutečný vlastník, jednatel, další subjekty nebo osoby ve vlastnické struktuře spojené s určenou osobou); nebo
- Generální ředitel/manažer není nikdy k dispozici pro diskuse, tj. veškerá komunikace probíhá přes běžného zaměstnance nebo zástupce, který má zřejmě obecnou/generální plnou moc (PoA).

6. Jaký je význam pojmu "vhodné kroky" v odst. 1 písm. a)?

Poslední aktualizace: 23. července 2025

"Vhodnými kroky" se rozumí takové činnosti, procesy a postupy, které hospodářským subjektům umožňují shromažďovat a zpracovávat informace za účelem identifikace a posouzení příslušných rizikových faktorů zpětného vývozu společných vysoce prioritních položek (CHP) nebo zboží uvedeného v příloze XLVIII do Ruska a přijetí opatření k řešení těchto rizik (viz otázka 7).

Měla by být prováděna pravidelně, s přihlédnutím například k informacím z veřejného prostoru o vývoji reexportu společných vysoce prioritních položek (CHP) nebo zboží uvedeného v příloze XLVIII mající původ v zemích EU nebo G7 do Ruska nebo pro použití v Rusku. I když některé relevantní informace mohou být skryté nebo obtížně zjistitelné, měly by hospodářské subjekty v EU provádět strategické posouzení rizik, a to v návaznosti na tyto postupné kroky:

Identifikace hrozeb a zranitelných míst: Hospodářské subjekty z EU by měly být stále ve střehu, pokud jde o hlavní techniky, které ruské subjekty používají k získávání společných vysoce prioritních položek (CHP) nebo zboží uvedeného v příloze XLVIII mající původ v zemích EU nebo G7, a také pokud jde o nově se objevující vzorce pro tento účel. Měly by rovněž zmapovat typy výrobků, transakcí a hospodářských činností v rámci své nabídky služeb, u nichž hrozí riziko, že budou zapojeny do zpětného vývozu společných vysoce prioritních položek (CHP) nebo zboží uvedeného v příloze XLVIII do Ruska nebo pro použití v Rusku.

Analýza rizik: Hospodářské subjekty by měly posoudit povahu rizik, kterým jsou jejich odvětví, produkty a hospodářské činnosti vystaveny, a pochopit, jak se tato rizika mohou projevit. Za tímto účelem mohou využívat ukazatele rizik, typologie a jakékoli další relevantní informace, které jsou veřejně dostupné nebo jsou součástí jejich odborných znalostí.

Pravidelná aktualizace: Rostoucí složitost způsobů, jimiž jsou společné vysoce prioritní položky (CHP) nebo zboží uvedené v příloze XLVIII zpětně vyváženy do Ruska, vyžaduje, aby bylo mapování hrozeb a zranitelných míst aktualizováno vždy, když je to nutné, například při změně sankcí nebo přijetí nových sankcí, a v každém případě pravidelně. To vyžaduje, aby měl hospodářský subjekt zavedeny uspokojivé postupy pro sledování a aktualizaci potřebných informací (například právních předpisů týkajících se sankcí, technik obcházení, obchodních toků obcházení). Zásadní význam má rovněž školení zaměstnanců v těchto otázkách. Kromě toho se doporučuje, aby se vrcholové vedení společnosti osobně zapojilo a bylo pravidelně informováno týmem pro dodržování předpisů o zjištěných rizicích a přijatých opatřeních (hodnocení a řízení rizik).

7. Jaké vhodné zásady, kontroly a postupy by měly hospodářské subjekty EU zavést, aby splnily požadavky odst. 1 písm. b)?

Poslední aktualizace: 23. července 2025

Po identifikaci a posouzení příslušných rizikových faktorů podle odst. 1 písm. a) by měly hospodářské subjekty EU přijmout opatření ke zmírnění těchto rizik. Tato opatření by měla být prováděna pravidelně a hospodářské subjekty z EU by měly postupovat podle těchto postupných kroků:

Návrh opatření ke zmírnění rizik: Jak lze rizikům předcházet? Jaká opatření je třeba zavést, aby se tato rizika zmírnila? Které jsou příslušné vnitrostátní orgány, které mohou poskytnout pokyny?

Příklady zmírňujících opatření: certifikát koncového uživatele, reference od důvěryhodných partnerů (nebo úřadů), vyžádání dokumentace od obchodních partnerů, smluvní doložky zabraňující obcházení.

Provádění opatření ke zmírnění rizik: Pro zmírnění rizika zpětného vývozu společných vysoce prioritních položek (CHP) nebo zboží uvedeného v příloze XLVIII do Ruska nebo pro použití v Rusku mohou hospodářské subjekty z EU, které ve svém podnikání identifikují oblasti s vyšším rizikem, podle potřeby proaktivně začlenit výsledky analýzy rizik a navrhnout opatření pro zmírnění rizik do svých interních postupů a praktik řízení rizik a zavedly kontrolní mechanismy k testování účinného fungování těchto postupů.

8. **Jaký je rozdíl mezi postupy hloubkové kontroly, které jsou rozpracovány v tomto dokumentu, a "Pokyny Evropské komise pro hospodářské subjekty EU: Provádění zesílené hloubkové kontroly za účelem ochrany před obcházením sankcí vůči Rusku" zveřejněným v roce 2023?**
   Poslední aktualizace: 23. července 2025

Cílem pokynů zveřejněných v roce 2023 je poskytnout obecný přehled hlavních bodů, které by měly hospodářské subjekty v EU zohlednit při provádění hloubkové kontroly/náležitého prověření (due diligence), a podpořit jejich úsilí o dodržování předpisů. Jsou určeny všem hospodářským subjektům v EU a zaměřují se na boj proti obcházení předpisů.

Článek 12gb mezitím stanovil právní povinnost hospodářských subjektů, kteří obchodují se společnými vysoce prioritními položkami (CHP) nebo se zbožím uvedeným v příloze XLVIII, zavést odpovídající postupy náležitého prověřování (due diligence).

Informace v tomto dokumentu s nejčastějšími dotazy jsou z velké části založeny na pokynech zveřejněných v roce 2023. V tomto případě se však zaměřuje na zpětný vývoz společných vysoce prioritních položek (CHP) nebo zboží uvedeného v příloze XLVIII do Ruska a na opatření, která mají hospodářské subjekty obchodující s těmito položkami přijmout v rámci svého náležitého prověřování (due diligence).

Viz Pokyny Evropské komise pro hospodářské subjekty z EU: Zavedení zvýšené hloubkové kontroly/náležité prověřování na ochranu před obcházením sankcí vůči Rusku.

9. **Jaký je význam slov "přiměřeně jejich povaze a velikosti" v odst. 1 písm. a) a b)? Které faktory hrají roli a jaká je odpovídající úroveň úsilí, které by měly hospodářské subjekty různé povahy a velikosti vynaložit?**
   Poslední aktualizace: 11. prosince 2024

Neexistuje žádný univerzální model hloubkové kontroly/náležitého prověřování (due diligence). Typ prováděné hloubkové kontroly/náležitého prověřování může záviset na odvětví podnikání a

souvisejícím riziku, kterému je vystavena, a podle toho může být kalibrována. Je na každém hospodářském subjektu, aby vypracoval, zavedl a pravidelně aktualizoval program dodržování sankcí EU s ohledem na svůj individuální obchodní model, zeměpisné a odvětvové oblasti činnosti a související hodnocení rizik.

Hloubka a složitost opatření, která se očekávají od každého hospodářského subjektu EU, závisí na jeho (i) povaze a (ii) velikosti.
Povaha hospodářského subjektu odráží různé prvky, jako je jeho status fyzické nebo právnické osoby, odvětví trhu, rizikový profil a obrat. Velikost hospodářského subjektu odráží různé prvky, jako je počet zaměstnanců nebo zdroje pro dodržování předpisů, které si společnost může dovolit s ohledem na své finanční možnosti. Tyto prvky by měly být brány v úvahu společně.

Je na každém příslušném vnitrostátním orgánu, aby poskytl konkrétní pokyny ohledně úrovně povinností provozovatelů spadajících do jeho pravomoci a doporučil možná opatření.

10. Jaké další zásady, kontroly a postupy uvedené v odst. 1 písm. b) mají hospodářské subjekty, kteří obchodují se společnými vysoce prioritními položkami (CHP) nebo se zbožím uvedeným v příloze XLVIII, zavést kromě stávajících požadavků podle právních předpisů o boji proti praní peněz (AML) a o společenské odpovědnosti podniků (CSR)?
Poslední aktualizace: 23. července 2025

Zásady, kontroly a postupy uvedené v odst. 1 písm. b) by měly zahrnovat vypracování interních zásad, kontrol a postupů, včetně modelových postupů řízení rizik, hloubkové kontroly/náležitého prověření (due diligence) klienta ("poznej svého klienta" – know your customer - KYC), sledování a monitorování životního cyklu produktu, podávání zpráv od týmu pro dodržování předpisů pro vedení společnosti a podávání zpráv od obchodních partnerů, vedení záznamů, vnitřní kontroly, řízení dodržování předpisů a v některých případech, je-li to vhodné s ohledem na velikost a povahu podniku, jmenování pracovníka pro dodržování předpisů na úrovni vedení a prověřování zaměstnanců. Hospodářské subjekty v EU by měly zajistit, aby jejich zaměstnanci byli pravidelně školeni.

11. Kdy se rizika vývozu považují za "účinně zmírněná/zvládnutá"?
Poslední aktualizace: 23. července 2025

Rizika lze považovat za zmírněná/zvládnutá, pokud hloubková kontrola/náležité prověření (due diligence) provedená hospodářskými subjekty z EU nevedla ke zjištění žádných varujících příznaků nebo pokud byla zavedena zmírňující opatření k řešení varujících příznaků.

Přijetím přístupu k posuzování a řízení rizik při zpětném vývozu společných vysoce prioritních položek (CHP) nebo se zboží uvedeného v příloze XLVIII do Ruska mají hospodářské subjekty z EU zajistit, aby opatření přijatá k zabránění nebo zmírnění obcházení odpovídala zjištěným rizikům. Provádění hodnocení a řízení rizik by mělo hospodářským subjektům EU rovněž umožnit soustředit své úsilí na nejcitlivější případy, a tím co nejefektivněji rozdělit své zdroje.

Viz také Oznámení hospodářským subjektům ze dne 1. dubna 2022.

12. Jak mohou příslušné vnitrostátní orgány toto ustanovení prosazovat?
Poslední aktualizace: 23. července 2025

Příslušné vnitrostátní orgány mohou provádět běžné kontroly, aby ověřily, zda hospodářské subjekty z EU toto ustanovení provádějí.

Pokud se zjistí, že se společná vysoce prioritní položka (CHP) nebo zboží uvedené v příloze XLVIII vyvezené z EU do třetí země dostala do Ruska, mohou příslušné orgány považovat neprovedení náležitého prověření ze strany vývozce z EU za porušení sankčního práva EU. Jakákoli podezřelá činnost v oblasti obchodu se společnými vysoce prioritními položkami (CHP) nebo se zbožím uvedeným v příloze XLVIII by měla být v souladu s právními požadavky nahlášena příslušnému vnitrostátnímu orgánu, jako jsou finanční zpravodajské jednotky, celní a pohraniční orgány nebo příslušný orgán dohledu, pokud existuje, v souladu s čl. 6b odst. 1 nařízení (EU) č. 833/2014.

13. Kdy se použije odstavec 2? Vztahuje se na tyto společnosti povinnost hloubkové kontroly/náležitého prověření (due diligence)?
Poslední aktualizace: 23. července 2025

Má se za to, že fyzické a právnické osoby, subjekty a orgány, které **pouze** prodávají, dodávají, přepravují nebo vyvážejí společné vysoce prioritní položky (CHP) nebo zboží uvedené v příloze XLVIII v rámci Unie nebo do partnerských zemí uvedených v příloze VIII nařízení (EU) č. 833/2014, představují relativně nízké riziko obcházení. Proto jsou z oblasti působnosti článku 12gb vyloučeny.

14. Co se očekává od hospodářských subjektů EU, pokud jde o povinnosti podle odstavce 3?
Poslední aktualizace: 23. července 2025

V odstavci 3 se uvádí, že **každá** fyzická osoba nebo subjekt, který musí dodržovat sankce EU podle článku 13 nařízení (EU) č. 833/2014, **musí zajistit,** aby jakákoli právnická osoba mimo EU, subjekt nebo orgán, který vlastní nebo ovládají a který prodává, dodává, převádí nebo vyváží společné vysoce prioritní položky (CHP) nebo zboží uvedené v příloze XLVIII, plní požadavky uvedené v odst. 1 písm. a) a b).

To je třeba chápat ve spojení s článkem 8a nařízení (EU) č. 833/2014, který vyžaduje, aby hospodářské subjekty z EU vynaložily veškeré úsilí k zajištění toho, aby se právnické osoby, subjekty nebo orgány ze zemí mimo EU, které vlastní nebo ovládají, nepodílely na činnostech, které narušují sankce podle tohoto nařízení.

Toto ustanovení je třeba chápat tak, že zahrnuje pouze opatření, která jsou pro hospodářský subjekt Unie proveditelná s ohledem na jeho povahu, velikost a příslušné skutkové okolnosti, zejména míru účinné kontroly nad právnickou osobou, subjektem nebo orgánem usazeným mimo Unii. Tyto okolnosti zahrnují v souladu s odstavcem 4 situaci, kdy hospodářský subjekt z Unie z důvodů, které sám nezpůsobil, jako jsou právní předpisy třetí země, nemůže vykonávat kontrolu nad právnickou osobou, subjektem nebo orgánem, které vlastní.

15. Jaká je souvislost mezi tímto ustanovením a článkem 12g, tedy ustanovením o zákazu zpětného vývozu do Ruska?
Poslední aktualizace: 23. července 2025

Zatímco článek 12g stanoví povinnost smluvně zakázat zpětný vývoz do Ruska a zpětný vývoz citlivého zboží a technologií, společných vysoce prioritních položek (CHP) nebo střelných zbraní a střeliva pro použití v Rusku, článek 12gb se zaměřuje pouze na společné vysoce prioritní položky (CHP) a zboží uvedené v příloze XLVIII a stanoví povinnost náležitého prověření pro hospodářské subjekty zapojené do obchodu s těmito položkami.

Provádění článku 12gb nenahrazuje požadavky článku 12g.

16. Jak a proč byla ustanovení článku 12gb pozměněna v 16. balíčku?

Poslední aktualizace: 23. července 2025

Nařízení (EU) 2025/395 ze dne 24. února 2025 (součást 16. sankčního balíčku vůči Rusku) pozměnilo článek 12gb nařízení (EU) č. 833/2014 rozšířením povinností zesílené náležité péče na dva další kódy KN: 8502 20 („Generátorová soustrojí s pístovými spalovacími motory se zážehovým pohonem“) a 8536 50 („Ostatní spínače“). Tyto dvě nové položky byly přidány do nové přílohy XLVIII nařízení (EU) č. 833/2014. Tyto dvě konkrétní položky byly nalezeny v íránských a čínských dronech používaných Ruskem a již podléhají zákazu vývozu.

Pokud jde o procesy, postupy a opatření, které musí hospodářské subjekty u těchto dvou nových položek zavést a dodržovat, ve srovnání s těmi, které jsou doporučeny pro položky kogeneračních jednotek.

Datum, ke kterému by měly mít hospodářské subjekty zavedeny postupy posílené hloubkové kontroly pro zboží nově uvedené v příloze XLVIII, je 26. května 2025.

E. ENERGIE

1. DOVOZ ROPY

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNKY 3m A 3n NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

14. Zakazuje čl. 3m odst. 1 přepravu zboží uvedeného v příloze XXV nařízení Rady (EU) č. 833/2014 také do třetích zemí?
Poslední aktualizace: 30. června 2023

Ne, jak je vysvětleno v 15. bodě odůvodnění nařízení Rady (EU) 2022/879, přeprava zboží uvedeného v příloze XXV je zakázána pouze do Unie. Jak je však stanoveno v článku 3n, je zakázána námořní přeprava, včetně přepravy z lodi na loď, do třetích zemí, jakož i technická pomoc, financování nebo jakákoli finanční pomoc v souvislosti s takovou přepravou do třetích zemí, pokud takové zboží nebylo zakoupeno za cenový strop nebo pod ním.

15. Zakazuje článek 3m dovoz zboží uvedeného v příloze XXV, které pochází ze třetí země, ale během přepravy je smícháno se zbožím uvedeným v příloze XXV a které pochází z Ruska, do Unie, včetně dovozu potrubím, nákupu nebo převodu?[45]
Poslední aktualizace: 30. června 2023

Článek 3m odst.1 zakazuje, s výhradou určitých výjimek a odchylek, dovoz zboží uvedeného v příloze XXV, pokud toto zboží pochází z Ruska nebo je z Ruska vyváženo. Nezakazuje dovoz ropy pocházející z jiné třetí země, například z Kazachstánu, do Unie, včetně dovozu ropovodem.

Je proto nutné zjistit, zda výrobek pochází z Ruska. Pro tento účel se použijí nepreferenční pravidla původu EU. Hospodářské subjekty z EU by měly při posuzování původu oleje postupovat s náležitou péčí a při určování původu oleje by měly vycházet z dokumentace, kterou mají k dispozici a která může zahrnovat osvědčení o původu.

Zákaz se vztahuje na ruskou ropu přepravovanou společně s ropou jiného původu ve směsi. V důsledku přepravy ropovodem, který slouží jak pro těžbu neruského, tak ruského původu, však může být ropa pocházející ze třetí země z technických důvodů smíchána s ropou ruského původu kvůli omezením infrastruktury. Takové míchání by nemělo zvyšovat nebo usnadňovat těžbu ropy ruského původu nebo její uvádění na trh, ani by nemělo vytvářet žádné finanční toky nebo nepřímé výhody ve prospěch ruských subjektů, pokud jde o ropu ruského původu přepravovanou ropovodem, s výjimkou nezbytných nákladů na přepravu.

V takovém případě, jelikož je ropa zaměnitelným materiálem, který nelze po smíchání fyzicky oddělit, lze do Unie povolit množství odpovídající objemu, který nepochází z Ruska, pokud lze vnitrostátním orgánům členského státu jasně prokázat podíl přepravované ropy, která nepochází z

[45] Viz také 21. bod odůvodnění nařízení Rady (EU) 2022/879 ze dne 3. června 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině, Úř. věst. L 153, 3.6.2022, s. 53-74.

Ruska, například prostřednictvím dokumentace prokazující přesný objem ropy pocházející z neruské třetí země, jako je osvědčení o původu.

Proto je povolen dovoz ropy kazašského původu do členských států, který je doložen osvědčením o původu nebo jinou dokumentací prokazující původ výrobku, a to i potrubím. Takový dovoz může z technických důvodů nebo kvůli infrastrukturním omezením obsahovat určitý zbytek ruské ropy, kterému se nelze vyhnout. Jeho dovoz do Unie je povolen a nespadá do oblasti působnosti článku 3m.

Hospodářské subjekty a členské státy musí ve spolupráci s vyvážejícími třetími zeměmi věnovat dostatečnou péči a prošetření, aby dodržely omezující opatření EU.

16. Zakazuje článek 3m dovoz ropných produktů spadajících pod HS 2710, které byly vyrobeny z ropy pocházející z Ruska, do EU?
Poslední aktualizace: 29. října 2025

Od 21. ledna 2026 podléhají ropné produkty spadající pod kód HS 2710 získané ve třetí zemi z ropy spadající pod kód HS 2709 00 pocházející z Ruska zákazu podle článku 3ma nařízení č. 833/2014. Viz podrobné často kladené otázky zveřejněné týkající se tohoto opatření[46].

17. Mohl byste v článku 3m odst. 9 objasnit, co se rozumí "základními potřebami kupujícího v Rusku"?
Poslední aktualizace: 22. června 2022

Výjimka stanovená v odstavci 9 umožňuje fyzickým nebo právnickým osobám z EU nacházejícím se v Rusku, na které se vztahují sankce podle čl. 13 písm. c) a d) nařízení č. 833/2014, nakupovat zboží uvedené v příloze XXV pro vlastní denní spotřebu, například pro doplnění paliva do automobilu nebo vytápění domácnosti. To by se typicky týkalo turistů z EU, kteří navštěvují Rusko, expatriantů z EU žijících v Rusku, poskytovatelů humanitární pomoci z EU atd. Týkalo by se to také pobočky společnosti z EU v Rusku, která by potřebovala nakoupit zboží pro vlastní potřebu. Nevztahuje se však na nákupy tohoto zboží například za účelem dalšího prodeje nebo zušlechťování.

18. Může hospodářský subjekt z EU dále prodávat zboží uvedené v příloze XXV, které bylo dovezeno do Unie před 4. červnem 2022?
Poslední aktualizace: 22. června 2022

Ano, zákaz stanovený v článku 3m se nevztahuje na zboží, které již bylo propuštěno do volného oběhu na území Unie před 4. červnem 2022.

19. Na jaké situace se vztahuje výjimka stanovená v čl. 3m odst. 3c)?

[46] https://finance.ec.europa.eu/publications/import-ban-refined-products-obtained-russian-crude-oil_en

Poslední aktualizace: 22. června 2022

Toto ustanovení objasňuje, že zákaz dovozu stanovený v čl. 3m odst. 1 a 2 se nevztahuje na zboží uvedené v příloze XXV, které nepochází z Ruska a není ve vlastnictví ruské fyzické nebo právnické osoby, ale které bylo za účelem vývozu do EU naloženo v Rusku nebo bylo z Ruska vyvezeno či přes něj tranzitováno.

20. Jak lze vymáhat zákazy dalšího prodeje, převodu nebo přepravy stanovené v čl. 3m odst. 7 a 8, zejména pokud jde o další prodej, převod nebo přepravu do jiných členských států?
Poslední aktualizace: 22. června 2022

Hospodářské subjekty EU a vnitrostátní orgány musí před nákupem zboží uvedeného v příloze XXV z jiných členských států, které využívají výjimky stanovené v čl. 3m odst. 3 písm. d) (dovoz surové ropy potrubím) nebo zvláštní výjimky stanovené v odstavcích 5 a 6 (pro Bulharsko) a (Chorvatsko), provést náležitou hloubkovou kontrolu. Při nákupu takového zboží by měli provést nezbytné kontroly, aby se ujistili, že toto zboží nepochází z Ruska, není z Ruska vyváženo nebo se nejedná o ropné produkty (KN 2709 10), které jsou získávány ze surové ropy pocházející nebo vyvážené z Ruska.

21. Vztahuje se zákaz přepravy nebo přepravy rafinovaných ropných produktů do jiných členských států nebo třetích zemí od 5. února 2023, které byly získány z ropy dovezené ropovodem, také na směsné produkty, které jsou výsledkem rafinace ruské ropy a ropy z jiné země?
Poslední aktualizace: 22. června 2022

Ano, zákaz se vztahuje na směsné produkty. Pokud je olej smíchán v souladu s postupem popsaným v otázce 2, měl by být dodržen postup uvedený v odpovědi na otázku 2.

22. Umožňuje článek 3m dovoz ropy do EU z jiné třetí země než z Ruska prostřednictvím ropovodu, který by procházel Ruskem a využíval jeho infrastrukturu?
Poslední aktualizace: 30. června 2023

V současné době neexistují žádná omezení pro dovoz ropy do Unie ropovodem z jiné třetí země než z Ruska, který by procházel Ruskem s využitím jeho infrastruktury. Článek 3m se vztahuje pouze na ropu pocházející nebo vyváženou z Ruska. Pokud však taková ropa ze třetí země se mísí s ropou pocházející z Ruska, měl by se použít postup uvedený v otázce 2.

23. Zakazuje zákaz přepravy nebo přepravy ropy dodávané ropovodem do jiných členských států nebo třetích zemí také nákup ropy členským státem prostřednictvím zprostředkovatelské společnosti se sídlem v jiném členském státě?
Poslední aktualizace: 22. června 2022

Zákaz dalšího prodeje stanovený v čl. 3m odst. 8 se nevztahuje na situace, kdy členský stát nakupuje ropu prostřednictvím společnosti se sídlem v jiném členském státě, pokud tento zprostředkovatel ropu fyzicky nedodává. Článek 8 totiž zakazuje převod nebo přepravu ropy dodané potrubím do členských států do jiných členských států. Pokud nedojde k dodání ropy do členského státu, v němž má zprostředkovatel sídlo, nevztahuje se na využití zprostředkovatele zákaz dalšího prodeje stanovený v odstavci 8.

24. Vyžaduje povinnost oznamovat smlouvy uzavřené během přechodných období stanovená v čl. 3m odst. 3 písm. a) a b), zejména pokud jde o "doplňkové smlouvy", také oznamování pojistných smluv nebo smluv o doprovodných službách v námořní dopravě?
Poslední aktualizace: 22. června 2022

Ne, takový výklad by znamenal nepřiměřenou administrativní zátěž pro zúčastněné hospodářské subjekty v EU i pro příslušné vnitrostátní orgány. Měly by se oznamovat pouze smlouvy o dovozu zboží.

25. Umožňuje článek 3m přepravu nebo dopravu ropy pocházející nebo vyvážené z Ruska a dodávané potrubím do jiných členských států nebo třetích zemí během přechodných období stanovených v čl. 3m odst. 3 písm. a) a b)? Jak je to s rafinovanými produkty získanými z takové ropy?
Poslední aktualizace: 22. června 2022

Pokud jde o surovou ropu (KN 2709 00), je od vstupu nařízení v platnost (4. června 2022) zakázáno převádět nebo přepravovat tuto ropu dovezenou potrubím do jiného členského státu nebo třetích zemí, jak je uvedeno v odstavci 8. Pro ropné produkty (KN 2710 00) získané z takové ropy platí zákaz až od 5. února 2023 s delší přechodnou dobou týkající se Česka (viz také otázka 8 výše).

Přeprava nebo přeprava ropných produktů (KN 2710) rafinovaných ze surové ropy dovezené potrubím do jiného členského státu nebo třetí země během přechodného období 8 měsíců není zakázána.

26. Jak je třeba chápat pojem "jednorázová transakce pro krátkodobé dodání"?
Poslední aktualizace: 22. června 2022

"Jednorázovou transakcí s dodáním v blízkém termínu" se rozumí transakce na spotovém trhu. Uzavřená smlouva nemůže předpokládat vícenásobné dodávky a ropa by měla být dodána nejpozději do 30 dnů od uzavření transakce.

27. Pokud jde o takové jednorázové transakce, kdy by měly být oznámeny?
Poslední aktualizace: 22. června 2022

Nařízení předpokládá jejich oznámení do 10 dnů od jejich dokončení. To je třeba chápat jako do 10 dnů od konečného dodání zboží.

28. Jak by měl být od 5. února 2023 uplatňován zákaz uvedený v čl. 3m odst. 7 a 8 nařízení (EU) č. 833/2014 převádět, přepravovat nebo prodávat ropné produkty získané z ruské ropy dovezené potrubím nebo na základě výjimky udělené příslušnými vnitrostátními orgány?

Poslední aktualizace: 4. února 2023

Aby se vyhovělo technickým požadavkům rafinerií v některých členských státech, které stále dovážejí ropu z Ruska , a aby se zajistila bezpečnost dodávek pohonných hmot v regionu, může být dodržování tohoto zákazu zajištěno po dobu jednoho roku. Za tímto účelem by měl být na vnitrostátní úrovni zaveden mechanismus podávání zpráv, který by se vztahoval na hospodářské subjekty z rafinérských odvětví a na obchodníky působící v oblasti prodeje a vývozu z těchto členských států.

Vykazování rafinovaných a vyvezených produktů lze provádět souhrnně pomocí metody hmotnostní bilance. V takovém případě by členské státy měly zajistit, aby objem celkových vyvážených výrobků spadajících pod KN 2710 v rámci celkové výroby nebyl větší než celkový objem výrobků získaných z jiných surovin než z ruské ropy.

Vnitrostátní orgány by měly v polovině období (6 měsíců po 5. únoru 2023) podat Komisi zprávu o dodržování zákazu.

Hospodářské subjekty, které nakupují rafinované ropné produkty od rafinerií nacházejících se v těchto členských státech, by se měly ujistit, že jejich dodavatelé prodávají své produkty v souladu s výše uvedenými požadavky.

To neplatí pro vývoz některých výrobků z Maďarska, Slovenska a Bulharska na Ukrajinu, na které se může vztahovat výjimka podle odstavců 7 a 8.

29. Zakazuje čl. 3m odst. 2 technickou pomoc, zprostředkovatelské služby, financování nebo finanční pomoc či jakékoli jiné služby související s provozem a údržbou ropovodů (a související infrastruktury) v Rusku používaných k přepravě ropy nebo ropných produktů, jak jsou uvedeny v příloze XXV.

Poslední aktualizace: 30. června 2023

Ne. Ustanovení čl. 3m odst. 2 se nevztahuje na provoz a údržbu ropovodu ani související infrastruktury v Rusku, a to ani v případě, že přepravuje ropu nebo ropné produkty. Článek 3m se vztahuje na technickou pomoc, zprostředkovatelské služby, financování nebo finanční pomoc či jakékoli jiné služby související s dovozem, převodem nebo nákupem ropy a ropných produktů, pokud pocházejí z Ruska nebo jsou z Ruska vyváženy, nikoli na ropovody, které je přepravují (ani na související infrastrukturu nezbytnou pro takovou přepravu), neboť ty nejsou uvedeny v příloze XXV.

Současně je relevantním ustanovením čl. 3 odst. 1, který se týká zboží nebo technologií uvedených v příloze II. Ustanovení čl. 3 odst. 2 se zabývá technickou pomocí, zprostředkovatelskými službami nebo jinými službami, financováním a finanční pomocí související s tímto zbožím a technologiemi. Potrubí patří mezi zboží uvedené v příloze II. Ustanovení čl. 3 odst. 3 písm. a) však stanoví, že zákazy uvedené v čl. 3 odst. 1 a 2 se nepoužijí, pokud je takové zboží, technologie nebo služby nezbytné pro přepravu zemního plynu a ropy, včetně rafinovaných ropných produktů, pokud nejsou zakázány jinými ustanoveními, z Ruska nebo přes Rusko. V důsledku toho čl. 3 odst. 3 písm. a) umožňuje technickou pomoc, včetně provozu a údržby ropovodu, který by přepravoval ropu nebo ropné produkty z Ruska nebo přes Rusko do Unie, pokud to není zakázáno podle článků 3m a 3n. Taková technická pomoc není zakázána články 3m a 3n.

30. Může plavidlo provádět přepravu ruské ropy z lodi na loď v teritoriálních vodách EU, včetně jejích vnitřních vod?

Poslední aktualizace: 2. srpna 2023

Článek 3m zakazuje nákup, dovoz nebo převod ruské ropy nebo ropných produktů do členských států[47] . Převody z lodi na loď (STS) lze podle okolností charakterizovat jako nákup, dovoz nebo převod.

V každém případě tyto STS přesahují pouhý průjezd územím Unie a jejich provádění nespadá do působnosti práva na neškodný průjezd. Takové STS jsou proto zakázány v teritoriálních vodách, vnitřních vodách a přístavech členských států bez ohledu na to, zda se jedná o ropu:

i. přepravované plavidly EU nebo mimo EU,
ii. určené pro Unii nebo třetí zemi, nebo
iii. nakoupeny za maximální cenu nebo nad ní.

Mimo teritoriální vody členského státu a v souladu s čl. 3eb odst. 2 je každému plavidlu, které neoznámilo přesun z lodi na loď ve výlučné hospodářské zóně nebo do vzdálenosti 12 námořních mil od základní linie, zakázán přístup do přístavů nebo zdymadel Unie.

31. Může plavidlo převážet ruskou ropu z lodi na loď ve výlučné ekonomické zóně členského státu nebo do vzdálenosti 12 námořních mil od základní linie pobřeží tohoto členského státu?

Poslední aktualizace: 2. srpna 2023

V souladu s článkem 13 se sankce EU vztahují na celé území Unie včetně jejích teritoriálních vod. Mimo teritoriální vody musí v souladu s čl. 3eb odst. 2 všechna plavidla, která provádějí přepravu ruské ropy, tuto přepravu oznámit příslušnému členskému státu. Bez tohoto oznámení je vstup do přístavu zakázán.

[47] Bod 15 odůvodnění nařízení Rady (EU) 2022/879 ze dne 3. června 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních s ohledem na jednání Ruska destabilizující situaci na Ukrajině.

Ustanovení čl. 3eb odst. 2 nemá vliv na zákaz dovozu ruské ropy stanovený v článku 3m.

Kromě toho, pokud se jedná o provozovatele z EU, musí být tyto přenosy STS v souladu s čl. 3n odst. 1 a 4.

32. Jaké jsou výjimky z dočasného uskladnění v čl. 3nb?

Poslední aktualizace: 12. března 2025

Je zakázáno dočasně skladovat ruskou ropu a ropné produkty a umístit tyto produkty do režimu svobodného pásma v Unii, bez ohledu na nákupní cenu ropy a konečné místo určení těchto produktů.

Platí však určité výjimky. Takové skladování nebo umístění do režimu svobodného pásma je povoleno v případě:

- ropa spadající pod KN 2709 00, která je dodávána potrubím z Ruska do členských států (podle čl. 3m odst. 3 písm. d));
- dodávka ropy potrubím z Ruska do vnitrozemského členského státu je přerušena z důvodů, které tento členský stát nemůže ovlivnit (podle čl. 3m odst. 4). V tomto případě může být námořní ropa z Ruska spadající pod CN 2709 00 umístěna do dočasného skladu nebo do režimu svobodného pásma, dokud nebude obnovena dodávka potrubím. To zahrnuje dočasné skladování v členských státech zapojených do přepravy takové námořní ropy do vnitrozemských členských států.

A konečně, zákaz dočasného uskladnění nebo umístění do režimu svobodného pásma se nevztahuje na ropu a ropné produkty přepravované po moři uvedené v příloze XXV, pokud toto zboží pochází ze třetí země a je pouze naloženo, odlétá z Ruska nebo je tranzitem přes Rusko, za předpokladu, že původem i vlastníkem tohoto zboží nejsou Rusové.

2. OHLAŠOVACÍ POVINNOSTI PODLE ZÁKONA O OMEZENÍ DOVOZU ROPY

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: Čl. 3m odst. 3 písm. a) a b) a čl. 3m odst. 10 NAŘÍZENÍ RADY č. 833/2014

1. **Měly by se vykazovat vedlejší smlouvy?**
   Poslední aktualizace: 26. července 2022

V této fázi není třeba doplňkové smlouvy oznamovat, protože by to pro zúčastněné hospodářské subjekty v EU i pro příslušné vnitrostátní orgány představovalo nepřiměřenou administrativní zátěž. Prostřednictvím příslušných společných šablon se oznamují pouze dovozní smlouvy (viz také otázka č. 13).

2. **V případě dovozu členským státem, kdy je konečné dodání zboží v jiném členském státě, má členský stát, který zboží přijímá, vykázat celou dodávku, nebo pouze částky za dodání na svém území?**
   Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

Pokud jde o kaskádové smlouvy, aby se předešlo duplicitnímu vykazování mezi členskými státy, měl by dovoz vykazovat pouze členský stát, který zboží propouští do volného oběhu, i když je zboží určeno k dalšímu dodání v jiném členském státě.

3. **Mohla by Komise upřesnit, jak budou tato oznámení využita? Zejména, zda budou hlášení anonymizována nebo důvěrná?**
   Poslední aktualizace: 26. července 2022

Cílem oznamovací povinnosti obsažené v čl. 3m odst. 3 je sledovat toky ropy, které stále vstupují do EU po zákazu námořní ropy stanoveném sankčním balíčkem 6th přijatým dne 3. června 2022. Údaje poskytované členskými státy zůstanou důvěrné s výjimkou některých velmi vysokých souhrnných číselných údajů vztahujících se k celkové úrovni dovozu ropy do EU.

4. **Jak by měla být prováděna povinnost podávat Komisi zprávy o jednorázových transakcích pro krátkodobé dodání do 10 dnů od jejich provedení? Tyto transakce budou mít různá data provedení, je tedy třeba je oznamovat postupně?**
   Poslední aktualizace: 26. července 2022

Vyzýváme vás, abyste se seznámili s konsolidovanými často kladenými otázkami, konkrétně s otázkami 13 a 14 v části "Dovoz ropy". "Jednorázovými transakcemi pro krátkodobé dodávky" je třeba rozumět transakce na spotovém trhu. To znamená, že uzavřená smlouva nemůže předpokládat

vícenásobné dodávky a že ropa by měla být dodána nejpozději do 30 dnů od uzavření transakce. Členské státy by měly tuto skutečnost oznámit nejpozději 10 dnů po dodání. Toto hlášení lze provádět po dávkách několika jednorázových transakcí, například formou týdenního hlášení Komisi. Kromě toho nelze podávat hlášení méně než každých 10 dní, aby byla splněna povinnost podat zprávu do 10 dnů od data doručení.

5. **Který okamžik by měl být výchozím bodem pro desetidenní lhůtu pro oznámení jednorázové transakce pro krátkodobé dodání - např.: datum dohody, faktury, celního odbavení, převzetí zboží kupujícím nebo jeho provozní instalace?**
   Poslední aktualizace: 26. července 2022

Vyzýváme vás, abyste se seznámili s konsolidovanými často kladenými otázkami, konkrétně s otázkou 14 v části "Dovoz ropy". Nařízení předpokládá jejich oznámení do 10 dnů od jejich dokončení. To je třeba chápat jako do 10 dnů od dodání zboží s přihlédnutím k pokynům uvedeným v otázkách 2 a 12.

6. **Měly by být jednotlivé společnosti odpovědné za vykazování smluv o dovozu zboží? Pokud ano, komu by je měly v rámci Komise hlásit?**
   Poslední aktualizace: 26. července 2022

Jednotlivé společnosti by neměly Komisi oznamovat uzavřené smlouvy. Měly by je hlásit členským státům, které pak budou Komisi hlásit všechny smlouvy uzavřené na dovoz ropy na své území, a to podle společného vzoru.

7. **Zajímá Komisi, které podmínky Incoterms jsou relevantní pro konkrétní zakázku?**
   Poslední aktualizace: 26. července 2022

Ne, protože cílem oznamovací povinnosti obsažené v čl. 3m odst. 3 je sledovat toky ropy vstupující do EU po zákazu námořní ropy stanoveném šestým balíčkem sankcí přijatým dne 3. června 2022, a nikoli sledovat konkrétní podmínky každé uzavřené smlouvy.

8. **Pokud jde o datum uzavření smlouvy, měl by členský stát uvést datum zastřešující smlouvy, posledního dodatku, datum podpisu nebo datum zahájení smlouvy?**
   Poslední aktualizace: 26. července 2022

Členský stát by měl nahlásit datum podpisu původní smlouvy.

9. **Pokud jde o celkový objem, který má být dodán v případě již existujících smluv, jaký objem by měl být uveden? Ve smlouvě je uveden celkový objem/za rok a objem na dodávku/měsíc nebo na dodávku.**
   Poslední aktualizace: 26. července 2022

Společnosti by měly dotčeným členským státům nahlásit objem na smlouvu a, pokud je k dispozici, objem na jednu dodávku.

10. **Pokud jde o již existující smlouvy, měly by společnosti následně oznamovat dodávky, které se uskutečnily na základě smlouvy, ale po oznámení smlouvy?**
Poslední aktualizace: 26. července 2022

Ne. Oznamovací povinnost se vztahuje na smlouvy, takže jakmile byla smlouva s danou kapacitou oznámena, není třeba podávat členskému státu druhé oznámení.

11. **Který hospodářský subjekt by měl hlásit prodejní transakce ropných produktů příslušnému vnitrostátnímu orgánu, aby mohl tento orgán oznámit smlouvu nebo jednorázovou transakci Evropské komisi?**
Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

Je na hospodářském subjektu v členském státě, který zboží propouští do volného oběhu, aby to oznámil příslušnému orgánu a uvedl zemi určení nákladu, pokud se liší.

12. **Který členský stát by měl oznámit Evropské komisi jednu transakci nebo dohodu, pokud se týká prodeje ropných produktů společností členského státu společnosti jiného členského státu?**
Poslední aktualizace: 26. července 2022

Transakci by měl nahlásit členský stát, ve kterém zboží poprvé vstoupilo na celní území EU, a to i v případě, že je zboží určeno k dalšímu dodání v jiném členském státě. Šablona obsahuje sloupec, ve kterém by měl být uveden členský stát určení.

13. **Podléhají dohody o přepravě ropných produktů pocházejících z Ruska, o skladování ropných produktů pocházejících z Ruska a o technické pomoci pro tyto ropné produkty oznamovací povinnosti podle čl. 3m odst. 3 písm. b)?**
Poslední aktualizace: 26. července 2022

Ne, měly by se oznamovat pouze smlouvy o dovozu zboží.

14. **Pokud členský stát dováží ropu pouze ropovody, je vázán oznamovací povinností podle čl. 3m odst. 3?**
Poslední aktualizace: 26. července 2022

Oznamovací povinnost pro dovoz potrubím je stanovena v čl. 3m odst. 10, viz otázka 16 .

15. **Vztahuje se povinnost podávat zprávy také na smlouvy o dovozu ropných produktů získaných z ropy vytěžené v Rusku a vyrobené ve třetích zemích jiných než Rusko?**
Poslední aktualizace: 26. července 2022

Vyzýváme vás, abyste si přečetli otázku č. 3 v části "Dovoz ropy" konsolidovaných často kladených otázek. Rafinované ropné produkty získané ve třetí zemi spadající do HS 2710

z ruské ropy zařazené do HS 2709 a vyvážené z této země nebo jiné třetí země by nepodléhaly sankcím, protože nejsou ruského původu. Ropné výrobky spadající do HS 2710 získané ve třetí zemi smícháním ruské ropy spadající do HS 2710 a místně vyrobené ropy vyvezené z této třetí země by mohly podléhat sankcím v závislosti na podílu ruské složky. Je třeba provést individuální analýzu, aby se zjistilo, zda je pravidlo původu splněno. Pokud by však výrobky nebyly považovány za výrobky ruského původu, pak by se nevyžadovala žádná oznamovací povinnost.

16. **Dovoz ropy z ropovodů, podávání zpráv podle čl. 3m odst. 10 do 8. června 2022 a poté každé tři měsíce: vykazované období**
Poslední aktualizace: 26. července 2022

Navrhuje se, aby podávání zpráv zahrnovalo celé tři měsíce před 8. dnem tříměsíčního vykazovacího období, aby bylo možné zbývajících 8 dní využít ke shromáždění údajů, jejich sestavení do šablony pro podávání zpráv a oznámení (například další zpráva, která má být podána 8. září 2022, by zahrnovala měsíce červen, červenec a srpen, přičemž podávání zpráv by bylo ukončeno 31. srpna 2022).

3. DOVOZ PLYNU

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: RUSKÝ PREZIDENTSKÝ DEKRET č. 172; NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Proč je přijetí ruského prezidentského výnosu č. 172 ze dne 31. března relevantní pro dovozce plynu do EU s ohledem na nařízení Rady (EU) č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 22. dubna 2022

Vyhláška ze dne 31. března podstatně mění právní rámec pro plnění smluv o dodávkách uzavřených mezi ruskými dodavateli plynu a společnostmi z EU a přidává nové povinnosti pro každou společnost z EU.

Společnosti EU mohou zákonně dodržovat prováděcí opatření nového nařízení pouze tehdy, pokud dodržování těchto opatření není v rozporu s povinnostmi vyplývajícími z omezujících opatření podle nařízení Rady (EU) č. 833/2014 nebo 269/2014.

2. Proč by mohlo být dodržování pravidel vyhlášky č. 172 ze dne 31. března v rozporu se sankcemi?
Poslední aktualizace: 22. dubna 2022

Vyhláška zavádí nový platební postup, podle kterého se složení eur nebo dolarů na účet dodavatele již nepovažuje za splnění smluvních povinností. Namísto toho musí být eura nebo dolary přijaté společnostmi z EU podle vyhlášky převedeny na ruble a společnosti z EU jsou považovány za společnosti, které splnily své smluvní závazky, až po úspěšném dokončení procesu převodu z eur nebo dolarů a provedení platby v rublech.

Tento proces, který je plně v rukou ruských orgánů, by Rusku umožnil zapojit do tohoto procesu také ruskou centrální banku, a to prostřednictvím řady transakcí souvisejících se správou aktiv a rezerv centrální banky, což je podle sankcí EU zakázáno. Vzhledem k tomu, že proces konverze může trvat neurčitou dobu, během níž je cizí měna zcela v rukou ruských orgánů včetně centrální banky, může být dokonce považován za půjčku poskytnutou společnostmi EU.

3. Je možné platit za plyn i po přijetí vyhlášky č. 172 ze dne 31. března, aniž by došlo k rozporu s právem EU?
Poslední aktualizace: 22. dubna 2022

Ano, zdá se, že je to možné. Společnosti z EU mohou požádat své ruské protějšky o splnění smluvních závazků stejným způsobem jako před přijetím vyhlášky, tj. složením dlužné částky v eurech nebo dolarech. Vyhláška ze dne 31. března nebrání platebnímu procesu, který je v souladu s restriktivními opatřeními EU. Postup pro odchylky od požadavků vyhlášky však zatím není jasný.

4. Mohou dovozci plynu do EU jednat se společnostmi Gazprom a GazpromBank s cílem nalézt přijatelné řešení nebo další informace o situaci? Mohou si u GazpromBank otevřít účet v eurech pro platby za plyn?
Poslední aktualizace: 22. dubna 2022

Stávající sankce nezakazují spolupráci s Gazpromem nebo GazpromBank, kromě zákazu refinancování, který se týká Gazpromu nebo GazpromBank podle čl. 5 odst. 1 písm. a) a odst. 6. Stejně tak nezakazují otevření účtu u GazpromBank. Takové zapojení nebo účet by však neměly vést k porušení jiných zákazů uvedených v nařízení Rady (EU) č. 833/2014 nebo nařízení Rady č. 269/2014.

5. Mohou hospodářské subjekty EU provádět převody v eurech na uvedený účet u GazpromBank, pokud předtím nebo současně učiní jasné prohlášení, že jejich platební povinnost tímto převodem končí?
Poslední aktualizace: 22. dubna 2022

Ano, společnosti v EU by mohly učinit jasné prohlášení, že mají v úmyslu splnit své závazky vyplývající ze stávajících smluv a považovat své smluvní závazky týkající se platby za již splněné tím, že budou platit v eurech nebo dolarech v souladu se stávajícími smlouvami, stejně jako před přijetím vyhlášky.

Bylo by vhodné vyžádat si od ruské strany potvrzení, že tento postup je podle pravidel vyhlášky možný.

4. FINANCOVÁNÍ ENERGIE

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 3a NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Vztahuje se zákaz financování ruského energetického sektoru pouze na nové projekty, nebo také na nové/dodatečné investice do stávajících projektů?
Poslední aktualizace: 22. dubna 2022

Zákaz v článku 3a **nařízení Rady č. 833/2014** se týká všech nových investic v celém ruském energetickém odvětví a ukládá také omezení dalších investic do již existujících projektů. Zákaz stanoví omezené výjimky pro případy, kdy jsou tyto investice nezbytné pro zajištění kritických dodávek energie v rámci Unie nebo pro nezbytnou přepravu některých energetických produktů do Unie.

2. Čl. 3a písm. b) nařízení Rady č. 833/2014 zakazuje poskytovat nebo být součástí jakéhokoli ujednání o poskytnutí "jakékoli nové půjčky nebo úvěru nebo jinak poskytovat financování, včetně vlastního kapitálu, jakékoli právnické osobě, subjektu nebo orgánu založenému nebo zřízenému podle práva Ruska nebo jiné třetí země a působícímu v energetický sektor v Rusku „...". Vztahuje se tento zákaz také na společnosti založené v Unii, které pokračují v celosvětové činnosti, včetně Ruska?
Poslední aktualizace: 22. dubna 2022

Ne, není. "Třetí země" se vztahuje na země mimo EU. Toto ustanovení nezakazuje investice do společností se sídlem v EU.

3. Zakazuje ustanovení čl. 3a odst. 1 písm. b) čerpání nebo výplaty provedené na základě smlouvy o půjčce, úvěru nebo financování uzavřené před vstupem zákazu v platnost (16. března 2022)?
Poslední aktualizace: 22. dubna 2022

Obecným účelem článku 3a je omezit rozvoj nových projektů v odvětví energetiky v Rusku. Za tímto účelem čl. 3a odst. 1 písm. b) zakazuje poskytování nových půjček a úvěrů jakékoli právnické osobě, subjektu nebo orgánu založenému nebo zřízenému podle práva Ruska nebo jiné třetí země a působícímu v energetickém odvětví v Rusku. Nezakazuje čerpání nebo výplaty v rámci již existujících půjček nebo úvěrů v souladu s dohodnutými smluvními podmínkami. Zákaz nesmí být obcházen prostřednictvím změn stávajících podmínek.

4. Co se považuje za "novou půjčku nebo úvěr"? Jaké změny, výjimky by překvalifikovaly stávající půjčku na novou půjčku nebo úvěr?
Poslední aktualizace: 22. dubna 2022

Takové změny by neměly vést například k prodloužení lhůt pro splacení úvěru nebo k prodloužení splatnosti úvěru nebo snížení kapitálu, který má být splacen, nebo úrokové sazby použitelné v případě prodlení. V žádném jiném případě by to nemělo vést k finančnímu zvýhodnění subjektu.

5. Je třeba výraz "působení v energetickém odvětví v Rusku", jak je formulován v čl. 3a odst. 1, chápat tak, že zahrnuje obchodní činnosti, jako je držení menšinových akcií nebo jiných majetkových podílů v ruské společnosti působící v energetickém odvětví (tj. ruské společnosti vykonávající činnosti uvedené v čl. 1 písm. u)?
Poslední aktualizace: 22. dubna 2022

V tomto příkladu je ruská společnost tou, která "působí v energetickém odvětví". Komise se domnívá, že osoby nebo subjekty, které vlastní nebo kontrolují takovou společnost, by měly být rovněž považovány za "působící v energetickém odvětví". Pouhý menšinový podíl ve společnosti, pokud nad ní neexistuje rozhodující kontrola, však automaticky neznamená "působení v energetickém odvětví". V takovém případě by musely být přítomny další prvky, které by měly být posuzovány případ od případu. Lze například vycházet z rozlišení mezi přímými zahraničními investicemi (čl. 2 odst. 1 nařízení (EU) 2019/452), díky nimž by investor splnil hranici pro "působení v energetickém odvětví", a portfoliovými investicemi (obecně vnímanými jako podíl pod 10 %), které samy o sobě tuto hranici nesplňují.

6. Je zakázáno poskytovat financování podnikům se sídlem v EU, které působí v energetickém odvětví v Rusku?
Poslední aktualizace: 22. dubna 2022

Ustanovení čl. 3a odst. 1 nezakazuje financování společností z EU, které působí v energetickém odvětví v Rusku. Činnost těchto společností by však mohla být ovlivněna několika dalšími ustanoveními **nařízení Rady č. 833/2014** (články 3, 3a, 3b). Současně čl. 2e odst. 1 zakazuje veřejné financování jakéhokoli druhu obchodu s Ruskem nebo investic v Rusku.

5. ZASTROPOVÁNÍ CENY DOVÁŽENÉ ROPY

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 3n NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

Oddíl 1: Nastavení cenového stropu

1. Co je cenový strop?

Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Dne 2. září 2022 se ministři financí skupiny G7 v návaznosti na dohodu vedoucích představitelů na červnovém summitu skupiny G7 v Elmau dohodli na dokončení a zavedení komplexního zákazu služeb, které podporují námořní přepravu ropy a ropných produktů pocházející z Ruska po celém světě, povolující poskytování takových služeb pouze v případě, že ropa a ropné produkty jsou nakupovány za cenový strop nebo pod ním stanovený prováděcí koalicí zemí složenou z členů skupiny G7 a dalších zúčastněných zemí (dále jen „koalice cenového stropu“).

Dne 6. října 2022 se EU kromě již existujících zákazů souvisejících s poskytováním služeb pro námořní přepravu ruské námořní ropy a ropných produktů do třetích zemí rozhodla dále zakázat námořní přepravu takového zboží do třetích zemí, který se použije pouze tehdy, když Rada přijme nezbytná opatření pro použití cenového stropu.

EU zároveň zavedla výjimku ze zákazu poskytovat námořní přepravu a zákazu služeb pro námořní přepravu ruské námořní ropy a ropných produktů do třetích zemí, pokud je takové zboží nakupováno za cenový strop nebo pod ním („cena strop“ nebo „výjimka z cenového stropu“). Tato výjimka je podmíněna tím, že Rada zavede cenový strop do přílohy XI rozhodnutí 2014/512/SZBP.

V souladu s tím stanoví cenový strop rámec pro vývoz ruské ropy a ropných produktů z moře do třetích zemí za omezenou cenu, aby bylo dosaženo tří cílů:

i) udržovat spolehlivé dodávky ruské ropy a ropných produktů pocházejících z moře na světový trh;

ii) snížit tlak na růst cen energie; a

(iii) snížit příjmy Ruska a omezit jeho schopnost vést útočnou válku proti Ukrajině, přičemž tato válka je základní příčinou nafouknutých světových cen energií.

Cenový strop umožňuje obchodování, zprostředkování, přepravu a další související služby provozovatelů z EU na podporu kritických dodávek energie do třetích zemí.

2. Jak je nastaven cenový strop? Jak mohou operátoři vědět, při jaké sazbě je fixní cenový strop? Lze přezkoumat cenový strop?

Poslední aktualizace: 24. srpna 2026

Pozměňující nařízení 1494/2025 ze dne 18. července 2025 stanoví novou cenu ropy za barel, která vstoupí v platnost **3. září 2025**. Přechodná období naleznete v bodech **FAQ 13a** a **13b**.

Nařízení rovněž zavádí automatický a dynamický mechanismus přezkumu cenového stropu ropy. Podle tohoto mechanismu se cenový strop rovná průměrné tržní ceně ruské ropy mínus 15 %.

Komise sleduje ceny ruské ropy na základě cenových hodnocení poskytovaných autorizovanými zpravodajskými agenturami. Na základě těchto údajů Komise vypočítává průměrnou tržní cenu

ruské ropy za období 22 týdnů počínaje 15. červencem 2025 a po ekvivalentní období 22 týdnů každých šest měsíců poté a zveřejňuje oznámení a přijímá prováděcí nařízení, kterými se mění příloha XXVIII. Pokud se však nově vypočítaná cena liší od platného cenového stropu o 5 % nebo méně, cenový strop zůstává nezměněn.

První oznámení o průměrné tržní ceně bude zveřejněno 15. ledna 2026.

Rada se při změně nařízení (EU) 2026/1848 ze dne 23. července 2026 rozhodla pozastavit úpravu cenového stropu dohodnutého v 18. balíčku sankcí na celý rok, do července 2027. Tím se zachová silný tlak na snižování vývozu ruské ropy, aby se zajistilo, že Rusko nebude mít prospěch z uzavření Hormuzského průlivu. V případě mimořádného vývoje na trhu zůstává možnost cenového stropu přezkoumat dříve.

To znamená, že se očekává, že další oznámení o průměrné tržní ceně bude zveřejněno 15. července 2027.

Současná cenová hladina ropy podle přílohy XXVIII nařízení (EU) č. 833/2014 zůstává na 44,1 USD za barel:

Kód KN	**Popis**	**Cena za barel (USD)**	**Datum podání žádosti**	**Datum vypršení platnosti**	**Přechodné období**
2709 00	Minerální oleje a oleje ze živičných nerostů, surové	60	5. prosince 2022	2. září 2025	18. října 2025 pro plnění jakékoli smlouvy uzavřené před 20. červencem 2025, která byla v souladu s cenou 60 USD za barel k datu uzavření dané smlouvy.
		47,6	3. září 2025	31. ledna 2026	16. dubna 2026 pro plnění jakékoli smlouvy uzavřené před 16. lednem 2026, která byla v souladu s cenou 47,6 USD za barel k datu uzavření dané smlouvy.
		44,1	1. února 2026		

Cenové stropy ve výši 100 USD u prémií k ropným produktům, jako je nafta a benzin, a 45 USD u slev na ropné produkty, jako je topný olej, zůstávají nedotčeny. Viz Často kladené otázky 3a.

2a. Je cenový strop jako opatření pravidelně přezkoumáván?
Poslední aktualizace: 29. srpna 2025

Ano, 18. balíček sankcí zavedl mechanismus pravidelného přezkumu.

Do 15. dubna 2026 a poté každých šest měsíců Komise posoudí fungování mechanismu cenového stropu. Toto posouzení bude probíhat v koordinaci s Koalicí pro cenový strop. Komise bude o svých zjištěních informovat Radu a v případě potřeby navrhne změny.

Toto posouzení může být provedeno dříve, pokud to bude řádně odůvodněno vývojem na trhu s ropou, geopolitickými okolnostmi nebo jinými relevantními aspekty.

Toto posouzení zohlední účinnost opatření z hlediska jeho očekávaných výsledků, jeho provádění, mezinárodního dodržování a neformálního souladu s mechanismem cenového stropu a jeho potenciální dopad na Unii a její členské státy. Bude reagovat na vývoj na trhu, včetně možných turbulencí.

Na základě této zprávy Rada přezkoumá fungování mechanismu cenového stropu na základě vhodných návrhů vysoké představitelky a Komise. Jakákoli změna cenového stropu ropy musí být přijata Radou jednomyslně.

3. V jaké měně je stanoven cenový strop? Jaký přepočítací kurz by se měl použít, pokud byla ropa zakoupena v jiné měně?
Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Nákupy ropy z Ruska mohou probíhat v amerických dolarech (USD) nebo v jiných měnách.

Sazba cenového stropu je uvedena v příloze XXVIII nařízení (EU) č. 833/2014 pouze v USD.

Referenční cena za barel by měla být ta, která je stanovena v kupní smlouvě a skutečně zaplacena. Pokud je denominován v jakékoli jiné měně než v americkém dolaru, bude pro účely přepočtu a použití cenového stropu použitelný směnný kurz průměr za třicet kalendářních dnů před datem dohodnutí ceny, příslušného denního směnného kurzu zveřejněné americkým Federálním rezervním systémem H.10. Denní směnné kurzy jsou k dispozici na následující webové stránce: https://www.federalreserve.gov/releases/h10/default.htm. Průměr se vypočítá jako prostý průměr, tedy jako poměr součtu zveřejněných směnných kurzů a počtu skutečných pozorování za třicet kalendářních dnů před datem stanovení ceny. dohodnuté.

Pokud příslušný směnný kurz není k dispozici z výše uvedeného zdroje Federálního rezervního systému USA, příslušný směnný kurz mezi USD a měnou nákupu se vypočítá jako průměr za předchozích třicet kalendářních dnů trojúhelníkového přepočtu denního směnného kurzu mezi EUR a USD a denního směnného kurzu mezi EUR a měnou nákupu, jak je zveřejněno Evropskou centrální bankou (ECB) na následující web:
https://www.ecb.europa.eu/stats/policy_and_exchange_rates/euro_reference_exchange_rates/html/index.en.html.

Pokud příslušný směnný kurz mezi EUR a měnou nákupu není z ECB k dispozici, vypočítá se průměrný směnný kurz mezi USD a měnou nákupu za posledních třicet kalendářních dnů jako průměr za posledních třicet dnů trojúhelníkový převod denního směnného kurzu mezi zvláštními právy čerpání

(SDR) a USD a směnného kurzu mezi SDR a měnou nákupu zveřejněný Mezinárodním měnovým fondem a dostupný na následující webové stránce: https://www.imf.org/external/np/fin/data/param_rms_mth.aspx. Například v případě, že měnou nákupu je ruský rubl (RUB), směnný kurz se vypočítá jako poměr SDR/RUB a SDR/USD.

Pokud příslušný směnný kurz není dostupný z žádného z výše uvedených zdrojů, lze použít jiný standardní zdroj údajů o směnném kurzu (např. poskytovatelé služeb vykazování údajů).

Zatímco mnoho smluv v současné době spoléhá na průměrnou cenu ropy za určité období, může být nutné znovu projednat stávající smlouvy, aby odrážely sazbu fixního cenového stropu. Tyto změny mohou být nezbytné, aby se kupující mohli ujistit, že při výpočtu ceny na základě příslušného směnného kurzu nakupují za limit nebo pod limitem.

Vnitrostátní příslušné orgány se ujistí, že hospodářské subjekty z EU podnikly v dobré víře všechny nezbytné kroky, aby zajistily, že ropa bude nakupována za cenový strop nebo pod ním.

3a. Jak je stanoven cenový strop pro ropné produkty?

Poslední aktualizace: 29. srpna 2025

Pro ropné produkty stanoví příloha XXVIII nařízení (EU) č. 833/2014 dvě sazby cenového stropu v závislosti na typu ropných produktů:

(i) Jedna sazba pro slevu na ropné produkty, především zbytkové topné oleje, nafty a odpadní oleje.

(ii) Jedna sazba pro prémii k ropným produktům, což by byly zejména benzin, motorové lihoviny, letecké lihoviny, zásoby směsí motorových paliv, plynový olej a motorová nafta, petrolej a tryskové palivo kerosinového typu a vakuový plynový olej.

Příloha XXVIII uvádí kategorizaci všech ropných produktů spadajících pod kód KN 2710 v jedné ze dvou sazeb. Pro snazší orientaci naleznete příslušné kódy KN níže:

Kód KN	**Popis**	**Přirážka na surovou ropu / Sleva na surovou ropu**
	Minerální oleje a oleje ze živičných nerostů (jiné než surové) a přípravky jinde neuvedené ani nezahrnuté, obsahující 70 % hmotnostních nebo více minerálních olejů nebo olejů ze živičných nerostů, jsou-li tyto oleje základní složkou těchto přípravků, jiné než obsahující bionaftu a kromě odpadních olejů	
2710 12	Lehké oleje a přípravky	

2710 12 11	Pro specifické procesy	Sleva na surovou ropu
2710 12 15	Pro chemickou přeměnu jiným postupem, než který je stanoven pro podpoložku 2710 12 11	Sleva na surovou ropu
	Pro jiné účely Speciální druhy benzinu	
2710 12 21	Lakový benzin (White spirit)	Sleva na surovou ropu
2710 12 25	Ostatní	Sleva na surovou ropu
	Ostatní Motorové benziny	
2710 12 31	Letecký benzin	Přirážka na surovou ropu
	Ostatní, s obsahem olova nepřekračující 0,013g/l	
2710 12 41	S oktanovým číslem (OČ VM) nižším než 95	Přirážka na surovou ropu
2710 12 45	S oktanovým číslem (OČ VM) 95 nebo vyšším, avšak nižším než 98	Přirážka na surovou ropu
2710 12 49	S oktanovým číslem (OČ VM) 98 nebo vyšším	Přirážka na surovou ropu
2710 12 50	Převyšujícím 0,013 g/l	Přirážka na surovou ropu
2710 12 70	Palivo pro tryskové motory benzinového typu	Přirážka na surovou ropu
2710 12 90	Ostatní lehké oleje	Přirážka na surovou ropu
2710 19	Ostatní	
	Střední oleje	
2710 19 11	Pro specifické procesy	Přirážka na surovou ropu

2710 19 15	Pro chemickou přeměnu jiným postupem, než který je stanoven pro podpoložku 2710 19 11	Přirážka na surovou ropu
	Pro jiné účely Petrolej (kerosin)	
2710 19 21	Palivo pro tryskové motory	Přirážka na surovou ropu
2710 19 25	Ostatní	Přirážka na surovou ropu
2710 19 29	Ostatní	Přirážka na surovou ropu
	Těžké oleje Plynové oleje	
2710 19 31	Pro specifické procesy	Přirážka na surovou ropu
2710 19 35	Pro chemickou přeměnu jiným postupem, než který je stanoven pro podpoložku 2710 19 31	Přirážka na surovou ropu
	Pro jiné účely	
2710 19 43	O obsahu síry nepřesahujícím 0,001 % hmotnostních	Přirážka na surovou ropu
2710 19 46	O obsahu síry převyšujícím 0,001 % hmotnostních, avšak nepřesahujícím 0,002 % hmotnostních	Přirážka na surovou ropu
2710 19 47	O obsahu síry převyšujícím 0,002 % hmotnostních, avšak nepřesahujícím 0,1 % hmotnostních	Přirážka na surovou ropu
2710 19 48	O obsahu síry převyšujícím 0,1 % hmotnostních	Přirážka na surovou ropu
	Topné oleje	
2710 19 51	Pro specifické procesy	Sleva na surovou ropu
2710 19 55	Pro chemickou přeměnu jiným postupem, než který je stanoven pro podpoložku 2710 19 51	Sleva na surovou ropu
	Pro jiné účely	

2710 19 62	O obsahu síry nepřesahujícím 0,1 % hmotnostních	Sleva na surovou ropu
2710 19 66	O obsahu síry převyšujícím 0,1 % hmotnostních, avšak nepřesahujícím 0,5 % hmotnostních	Sleva na surovou ropu
2710 19 67	O obsahu síry převyšujícím 0,5 % hmotnostních	Sleva na surovou ropu
	Mazací oleje; ostatní oleje	Sleva na surovou ropu
2710 19 71	Pro specifické procesy	Přirážka na surovou ropu
2710 19 75	Pro chemickou přeměnu jiným postupem, než který je stanoven pro podpoložku 2710 19 71	Sleva na surovou ropu
	Pro jiné účely	
2710 19 81	Motorové oleje, mazací oleje pro kompresory, mazací oleje pro turbiny	Sleva na surovou ropu
2710 19 83	Hydraulické oleje	Sleva na surovou ropu
2710 19 85	Bílé oleje, kapalný parafín	Sleva na surovou ropu
2710 19 87	Převodové oleje a oleje pro reduktory	Sleva na surovou ropu
2710 19 91	Oleje používané při obrábění kovů, při uvolňování odlitků z forem, antikorozní oleje	Sleva na surovou ropu
2710 19 93	Elektroizolační oleje	Sleva na surovou ropu
2710 19 99	Ostatní mazací oleje a ostatní oleje	Sleva na surovou ropu
2710 20	Minerální oleje a oleje ze živičných nerostů (jiné než surové) a přípravky jinde neuvedené ani nezahrnuté, obsahující 70 % hmotnostních nebo více minerálních olejů nebo olejů ze živičných nerostů, jsou-li tyto oleje základní složkou těchto přípravků, obsahující bionaftu, kromě odpadních olejů	
	Plynové oleje	
2710 20 11	O obsahu síry nepřesahujícím 0,001 % hmotnostních	Přirážka na surovou ropu

2710 20 16	O obsahu síry převyšujícím 0,001 % hmotnostních, avšak nepřesahujícím 0,1 % hmotnostních	Přirážka na surovou ropu
2710 20 19	O obsahu síry převyšujícím 0,1 % hmotnostních	Přirážka na surovou ropu
	Topné oleje	
2710 20 32	O obsahu síry nepřesahujícím 0,5 % hmotnostních	Sleva na surovou ropu
2710 20 38	O obsahu síry převyšujícím 0,5 % hmotnostních	Sleva na surovou ropu
2710 20 90	Ostatní oleje	Sleva na surovou ropu
	Odpadní oleje	
2710 91	Obsahující polychlorované bifenyly (PCB), polychlorované terfenyly (PCT) nebo polybromované bifenyly (PBB)	Sleva na surovou ropu
2710 99	Ostatní	Sleva na surovou ropu

Následující databáze může pomoci najít příklady produktů spadajících pod tyto kódy KN: ECICS Consultation (europa.eu)[48].

Příslušné vnitrostátní orgány ověří, zda hospodářské subjekty z EU v dobré víře podnikly veškeré nezbytné kroky k zajištění nákupu ropy za cenu stanovenou cenovým stropem nebo nižší.

Je třeba poznamenat, že kód KN 2710 19 43 byl od 1. 1. 2025 plně začleněn do kódů KN 2710 19 42 a 2710 19 44 (Úřední věstník EU 2024/2522, řada L ze dne 31. října 2024).

Kódy nomenklatury používané v kontextu omezujících opatření EU, v tomto případě nařízení Rady (EU) č. 833/2014, jsou převzaty z kombinované nomenklatury, jak je definována v čl. 1 odst. 2 nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku a jak je stanoveno v příloze I tohoto nařízení. Tyto kódy jsou platné v době vydání tohoto nařízení ve znění pozdějších právních předpisů. Veškeré změny se promítnou do databáze TARIC.

4. Zahrnuje sazba cenového stropu náklady na dopravu?

Poslední aktualizace: 26. ledna 2024

[48] https://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/ecics/chemicalsubstance_consultation.jsp?Lang=en

Náklady na přepravu, dopravu, clo a pojištění nejsou zahrnuty v cenovém stropu a musí být fakturovány samostatně a za komerčně přiměřené sazby. Zatímco doprava a pojištění jsou kryté služby, tyto náklady se liší od cenového stropu ruské ropy.

Někteří účastníci obchodu možná budou muset upravit své fakturační modely tak, aby uváděly cenu ropy do přístavu nakládky a cenu za přepravu a další služby zvlášť. To by mohlo vyžadovat od účastníků, jako jsou prodejci nebo poskytovatelé služeb, aby zavedli nové procesy k rozepsání a zdokumentování těchto nákladů a také zajistili, že poplatky za dopravu a další služby nebyly použity jako prostředek ke snížení cenového stropu. Od 20. února 2024 je pro některé operátory povinné poskytovat na požádání podrobné informace o nákladech[49]. Další podrobnosti najdete v FAQ 35 a následujících.

5. <u>Platí zákaz přepravy ruské námořní ropy a zákaz poskytování souvisejících služeb. Jak mohou operátoři z EU stále nabízet takové služby?</u>
Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Jak je uvedeno ve FAQ 1 výše, cenový strop pro ruskou námořní ropu je výjimkou z těchto sankcionovaných činností. Dotčené služby mohou být přepravovány pouze do třetích zemí a pouze v případě, že ruská námořní ropa byla nakoupena za cenový strop nebo pod ním.

6. <u>Kdy začne platit cenový strop? Kdy to přestane platit?</u>
Poslední aktualizace: 27. února 2023

Cenový strop bude platit od přijetí nákladu na plavidlo přepravující ropu nebo ropné produkty ruského původu (nakládka). To znamená, že jakýkoli zprostředkovatelský obchod prováděný v době, kdy je ropa na moři, musí probíhat na úrovni cenového stropu nebo pod ním. Totéž platí také v případech převodů ropy z lodi na loď. Cenový strop již nebude platit poté, co budou ropa nebo ropné produkty propuštěny do volného oběhu v jurisdikci mimo Rusko a budou odeslány k vykládce kupujícím.

Pokud byly ropa nebo ropné produkty celně odbaveny a poté se znovu dostaly na moře, aniž by byly podstatně přeměněny v souladu s nepreferenčními pravidly původu, bude cenový strop stále platit.

Jakmile je ruská ropa podstatně přeměněna (např. je rafinována a spadá pod jinou položku sazebníku HS) v jiné třetí zemi než v Rusku, není již považována za ropu ruského původu, a proto již neplatí cenový strop.

Pro účely cenového stropu, pokud jde o ropné produkty, cenový strop již neplatí, pokud operace mísení ve třetí zemi zahrnující ropné produkty ruského původu vedou k posunu cla na úrovni 8 číslic, tj. rozdíl mezi 8místným kódem vstupních ruských ropných produktů a výstupních ropných produktů.

7. <u>Jak se bude v praxi zjišťovat dodržování cenového stropu?</u>
Poslední aktualizace: 26. ledna 2024

[49] Nařízení Rady (EU) 2023/2878 ze dne 18. prosince 2023, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních s ohledem na kroky Ruska destabilizující situaci na Ukrajině

Uplatnění výjimky z cenového stropu se opírá o proces osvědčování, který umožňuje provozovatelům v rámci dodavatelského řetězce mořské ruské ropy prokázat, že byla zakoupena v nebo pod cenovým stropem.

U ruské ropy nebo ropných produktů naložených od 20. února 2024 je pro některé provozovatele povinné poskytovat na vyžádání podrobné informace o nákladech. Další podrobnosti najdete v FAQ 35 a následujících.

Provozovatelé z EU, kteří obchodují, přepravují nebo poskytují příslušné služby pro přepravu této ropy, tak mohou učinit zajištěním určité dokumentace nebo osvědčení od svých protistran, které prokazují, že ruská ropa byla zakoupena za příslušnou cenu nebo pod ní, jak je vysvětleno níže v části 7 „Osvědčení '. Pro ruskou ropu nebo ropné produkty naložené od 20. února 2024 je také nutné sbírat atestace za každou plavbu. Další podrobnosti najdete v FAQ 35 a následujících.

8. Na jakou ropu se cenový strop vztahuje? Vztahují se tato opatření na neruský ropný náklad, který je smíchán s ruskou ropou?

Poslední aktualizace: 2. srpna 2023

Tato opatření se vztahují na ruskou ropu spadající pod kód KN 2709 00 od 5. prosince 2022 a ruské ropné produkty spadající pod kód KN 2710 od 5. února 2023. V obou případech se tak stane až po přijetí rozhodnutí Rady, kterým se stanoví cenový strop.

Ropa a ropné produkty, které pocházejí ze třetí země a jsou pouze nakládány, odplouvající/odesílané z Ruska nebo přes něj procházející, za předpokladu, že původem i vlastníkem tohoto zboží nejsou Rusové, jsou z cenového stropu osvobozeni. Pro určení, zda produkt pochází z Ruska, platí nepreferenční pravidla původu EU. Provozovatelé z EU by měli při posuzování původu ropy postupovat s náležitou péčí a při určování původu ropy by se měli spoléhat na dokumentaci, kterou mají k dispozici a která může zahrnovat osvědčení o původu.

Surová ropa nebo ropné produkty jiného než ruského původu, které obsahují minimální množství ruské ropy zbylé z kontejneru nebo nádrže (pata nádrže nebo nečerpatelné množství látky, kterou nelze z kontejneru odstranit, aniž by došlo k poškození kontejneru) nepovažuje se za ropu ruského původu, a proto by neměl podléhat cenovému stropu.

Surová ropa přepravovaná smíšeným způsobem

Ruská ropa přepravovaná společně s ropou jiného původu smíšeným způsobem podléhá cenovému stropu. To znamená, že bude nutné předložit potvrzení o podílu ruské ropy (viz níže v části „Atestace“). Pokud není možné určit podíl ruské ropy, celá zásilka podléhá cenovému stropu a je třeba doložit atest pro celou zásilku. Omezení platná pro ropu přepravovanou smíšeným způsobem viz také FAQ 2 o dovozu ropy.

V případě ropovodu Caspian Pipeline Consortium, který přepravuje kazašskou ropu přes Rusko, je směsnou ropou ropa původem z Kazachstánu, jak je prokázáno osvědčením o původu nebo jinou dokumentací poskytující důkaz o původu produktu, s určitými nevyhnutelnými zbytky ruské ropy pro technické důvody. Přeprava této ropy by nepodléhala cenovému stropu.

Ropné produkty přepravované smíšeným způsobem

Ruské ropné produkty přepravované společně s ropnými produkty jiného původu smíšeným způsobem podléhají cenovému stropu. Pro celou zásilku bude nutné předložit atest (viz níže část „Osvědčení“).

Je třeba poznamenat, že pro účely cenového stropu, pokud je ruský ropný produkt zpracováván smícháním v jiné třetí zemi než v Rusku s produktem pocházejícím z jiné třetí země, výsledkem je odlišný produkt, jak je uvedeno v otázce 6, pak ruský ropný produkt již nebude považován za ruský původ a cenový strop již nebude platit.

8a. Kdy se ropné produkty již nepovažují za ruské?
Poslední aktualizace: 4. února 2023

Pokud byly tyto produkty podstatně přeměněny v jiné třetí zemi než v Rusku (viz FAQ 6 a 8), již se nepovažují za ruský původ a cenový strop již neplatí.

Oddíl 2: Vstup v platnost a ukončení činnosti

9. Může být ruská námořní ropa do 5. prosince 2022 stále přepravována do třetích zemí?
Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Ano. Zákaz přepravy ruské námořní ropy do třetích zemí vstupuje v platnost 5. prosince 2022 pro ropu a 5. února 2023 pro ropné produkty, pokud nedosahuje cenový strop.

10. Mohou být služby související s námořní dopravou poskytovány pro přepravu ruské námořní ropy do 5. prosince 2022?
Poslední aktualizace: 4. února 2023

Od 3. června 2022 platí zákaz poskytovat technickou pomoc, zprostředkovatelské služby nebo financování či finanční pomoc při přepravě ruské námořní ropy do třetích zemí. Pro plnění smluv o službách však existuje období ukončení do 5. prosince 2022 (u ropy) a 5. února 2023 (u ropných produktů). Na konci těchto ukončení provozu platí zákaz poskytovat tyto služby s výhradou 45denního ukončení pro ruskou ropu přepravovanou po moři dne 5. prosince 2022 a 55denního ukončení pro ruskou ropu. produkty přepravované po moři dne 5. února 2023 (viz FAQ 12), pokud ruská námořní ropa nebyla zakoupena za cenový strop nebo pod ním.

11. Týkají se smlouvy uvedené v čl. 3n(2)(a) uzavřené před 4. červnem 2022 smluv o poskytování služeb, jako je pojistná smlouva nebo ruská námořní kupní smlouva?
Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Toto ustanovení se vztahuje na smlouvy o poskytování služeb, jako je pojistná smlouva uzavřená před 4. červnem 2022.

11a. Může být plavidlo přidáno k otevřené pojistné smlouvě, pokud byla tato smlouva uzavřena před 4. červnem 2022?
Poslední aktualizace: 4. února 2023

Ano. Nové pojištění plavidel podle stávajících flotilových smluv se rovná uzavření původního pojištění.

12. Má čl. 3n odst. 3 znamená, že pojistné krytí musí skončit do 5. prosince 2022, aby bylo zákonné vyplácet nároky, které vznikly mezi 4. červnem 2022 a 5. prosincem 2022?
Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Zákaz pojištění přepravy ruské námořní ropy platí od 5. prosince 2022. Od 5. prosince lze pojištění sjednat, pokud byla ruská námořní ropa nakoupena za cenový strop nebo pod ním.

(i) V případě zániku pojištění do 5. prosince mohou být nároky vzniklé mezi 4. červnem a 5. prosincem oprávněně vyplaceny i po 5. prosinci 2022.

(ii) V případě, že pojištění trvá i po 5. prosinci 2022 v souladu s cenovým stropem, není omezeno, kdy musí být nároky zákonně vyplaceny.

13. Pokud dojde ke změně cenového stropu, na probíhající smlouvy, včetně pojištění, s předchozí sazbou cenového stropu, se vztahuje 90denní období ukončení podle čl. 3n odst. 5. Je nutné do těch 90 dnů vyřídit nároky z takových smluv?
Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Ustanovení čl. 3n odst. 5 stanoví, že cenový strop se nebude po dobu 90 dnů uplatňovat na přepravu námořní ropy pocházející z Ruska nebo vyvezené z Ruska a související služby s přepravou ropy, která byla vyvezena z Ruska, za určitých podmínek. Nestanoví lhůtu pro vyřízení reklamací vzniklých během 90denní lhůty.

13a. S 18. balíčkem sankcí byl snížen cenový strop pro ropu. Jak funguje přechodné období pro nové smlouvy? Jak bude fungovat pro nové smlouvy, pokud se cenový strop pro ropu v budoucnu změní?
Poslední aktualizace: 29. srpna 2025

Smlouvy uzavřené 20. července 2025 nebo později („nové smlouvy“) se mohou spoléhat na cenový strop 60 USD/barel, ale musí být uzavřeny do 2. září 2025. To odpovídá 45dennímu zpoždění před vstupem v platnost nového nižšího cenového stropu, jak je stanoveno v příloze XXVIII.

To znamená, že od **3. září 2025** platí pro nové smlouvy nová cenová hladina 47,6 USD/barel.

Pokud se v budoucnu změní cenový strop pro ropu, budou smlouvy uzavřené v den vstupu prováděcího nařízení Komise, kterým se mění cenový strop pro ropu, v platnost nebo po tomto datu projednávány z přechodného období a budou muset být v souladu s novým stropem **od prvního dne měsíce následujícího po měsíci vstupu takového prováděcího nařízení Komise v platnost**.

13b. S 18. balíčkem sankcí byl snížen cenový strop pro ropu. Jak funguje přechodné období pro stávající smlouvy, které jsou v souladu s cenovým stropem? Jak bude fungovat pro stávající smlouvy v budoucnu?
Poslední aktualizace: 29. srpna 2025

Smlouvy uzavřené před 20. červencem 2025 („stávající smlouvy“) se mohou spoléhat na strop 60 USD/barel s delší dobou ukončení – musí být splněny **do 18. října 2025**.

Toto je 90denní doba ukončení pro stávající smlouvy, které jsou v souladu se stropem platným v době uzavření smlouvy, jak je stanoveno v článku 3n odstavci 5.

Pokud se cenový strop pro ropu v budoucnu změní, bude přeprava i nadále povolena po dobu 90 dnů, pokud byla smlouva podepsána před přijetím nové ceny, pokud byla cena v souladu s cenovým stropem platným v době uzavření smlouvy, jak je stanoveno v článku 3n odstavci 5.

14. Kdy vstoupí v platnost požadavky na podrobné informace o nákladech a osvědčení „na plavbu“?

Poslední aktualizace: 26. ledna 2024

Podle čl. 3n odst. 6a se požadavek na podrobné informace o nákladech na vyžádání vztahuje na ruskou ropu a ropné produkty naložené od 20. února 2024.

Podobně by měla být shromažďována osvědčení „za plavbu“ pro ruskou ropu a ropné produkty naložené od 20. února 2024.

Oddíl 3: Vzájemné působení s jinými ustanoveními

15. Má cenový strop vliv na zákaz dovozu do Unie?

Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Ne. Článek 3n a výjimka z cenového stropu se týkají pouze obchodu a přepravy ruské ropy a ropných produktů do třetích zemí a mezi nimi.

16. Jsou odchylky podle článku 3m ovlivněny cenovým stropem?

Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Cenový strop žádným způsobem neovlivňuje výjimky a odchylky obsažené v článku 3m, včetně toho, že některým členským státům se povoluje nadále dovážet ropu a ropné produkty z Ruska kvůli jejich specifické situaci nebo dovážet ropu z Ruska, pokud je dodávka ropy potrubím z Ruska je přerušena z důvodů, které nemohou ovlivnit.

17. Je pro plavidlo EU zakázáno skladovat ruské ropné produkty?

Poslední aktualizace: 26. ledna 2024

Tankování ruských ropných produktů v Rusku plavidlem EU je možné za předpokladu, že je tento nákup vyžadován pro splnění základních potřeb kupujícího v Rusku (čl. 3m odst. 9), což znamená tankování pro provoz tankeru na cestě.

Kromě toho, pokud osoba z EU nemá důvod se domnívat, že ropný produkt, který zakoupila pro tankování svého plavidla ve třetí zemi, je ruského původu, neměla by nést odpovědnost, pokud je tento

produkt ruského původu. Pokud by osoba z EU výjimečně věděla nebo nemohla ignorovat ruský původ takového produktu, porušilo by to čl. 3m odst. 1.

18. Může plavidlo skladovat ruské ropné produkty v EU?

Poslední aktualizace: 4. února 2023

Ruské ropné produkty, které byly dovezeny do EU před 5. únorem 2023, lze prodávat, nakupovat a používat, a to i pro účely tankování. Po 5. únoru 2023 je zakázán dovoz ruských ropných produktů do EU.

Tím nejsou dotčeny výjimky a odchylky obsažené v článku 3m, včetně zásilek dovážených Bulharskem, Chorvatskem nebo vnitrozemskými členskými státy.

19. Může plavidlo přepravující ruskou ropu nebo ropné produkty získat tankovací služby?

Poslední aktualizace: 24. července 2023

Přístup do přístavů EU tankerům přepravujícím ruskou ropu nebo ropné produkty je zakázán článkem 3m nařízení 833/2014, který mimo jiné zakazuje přepravu – včetně přepravy – ropy a ropných produktů pocházejících z Ruska. V důsledku toho je také zakázán přístup do přístavů EU za účelem získání služeb doplňování paliva, které přesahuje pouhou přepravu těchto produktů[50].

V souladu se závazkem Unie nebrzdit námořní přepravu ruské námořní ropy zakoupené pod cenovým stropem pro třetí země (článek 3n) je však přístup do přístavů pro poskytování takových služeb možný za předpokladu, že ruská ropa nebo ropa dotyčné produkty jsou nakupovány pod cenovým stropem dohodnutým G7 Price Cap Coalition a jsou určeny do třetí země. Příslušné orgány musí od plavidla obdržet nezbytnou dokumentaci prokazující, že ruská ropa nebo ropné produkty byly zakoupeny pod cenovým stropem a plavidlo je plně v souladu se sankcemi EU, zejména s procesem atestace.

Oddíl 4: Rozsah opatření

20. Je zahrnuto obchodování a zprostředkování?

Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Obchodování s ruskou ropou a její zprostředkování jsou povoleny, pokud je ropa nakupována za cenový strop nebo pod ním.

Zprostředkování je definováno v čl. 1 písm. d) nařízení Rady (EU) 833/2014 jako (i) sjednávání nebo zajišťování transakcí za účelem nákupu, prodeje nebo dodání zboží a technologií nebo finančních a technických služeb, včetně od třetí země do jakékoli jiné třetí země nebo ii) prodej nebo nákup zboží a technologií nebo finančních a technických služeb, včetně případů, kdy se nacházejí ve třetích zemích za účelem jejich převodu do jiné třetí země.

Ustanovení čl. 3n odst. 1 zakazuje poskytování zprostředkovatelských služeb souvisejících s ruskou ropou a její přepravou, včetně převodů z lodi na loď, do třetích zemí. V souladu s tím by tento zákaz

[50] FAQ 1, OIL IMPORTS RELATED PROVISIONS: ARTICLE 3m AND ARTICLE 3n OF COUNCIL REGULATION 833/2014

měl být chápán tak, že se široce vztahuje na všechny související zprostředkovatelské služby, jako je zprostředkování komodit, zprostředkování pojištění, celní zprostředkování, zprostředkování lodí.

21. **Jaký je rozsah zákazu služeb souvisejících s námořní dopravou?**
Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Článek 3n, odstavec 1, stanoví, že je zakázáno přímo či nepřímo poskytovat technickou pomoc, zprostředkovatelské služby nebo financování či finanční pomoc související s námořní přepravou ruské námořní ropy.

22. **Je klasifikace zahrnuta do zákazu služeb souvisejících s námořní dopravou?**
Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Ne. Služba poskytující ujištění, že loď splňuje právní požadavky a normy stanovené klasifikační společností během projektování a stavby a udržovaná během provozu, není zahrnuta.

23. **Spadá zprostředkování pojištění pod „zprostředkovatelské služby“ v čl. 3n(1)?**
Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Ano. Podle čl. 1 písm. d) se zprostředkovatelskými službami rozumí: i) sjednávání nebo zajišťování transakcí pro nákup, prodej nebo dodávky zboží a technologií nebo finančních a technických služeb, a to i ze třetí země do jakékoli jiné třetí země, nebo ii) prodej nebo nákup zboží a technologií nebo finančních a technických služeb, včetně případů, kdy se nacházejí ve třetích zemích za účelem jejich převodu do jiné třetí země.

24. **Jsou služby označování a registrace zahrnuty do zákazu služeb souvisejících s námořní dopravou?**
Poslední aktualizace: 4. února 2023

Ano. Služby označování a registrace jsou zakázány pro plavidlo podílející se na přepravě ruské ropy, s výjimkou případů, kdy dodržuje cenový strop.

25. **Je zpracování, zúčtování nebo zasílání plateb zprostředkujícími bankami zahrnuto do zákazu služeb souvisejících s námořní dopravou?**
Poslední aktualizace: 4. února 2023

Platí přístup, který byl dříve objasněn v pokynech Komise: ve věci C-72/15 (Rosněft) Soudní dvůr objasnil, že pojem „finanční pomoc“ v článku 4 nezahrnuje zpracování platby jako takové, bankou nebo jinou finanční institucí. Tento pojem zahrnuje opatření, která vyžadují, aby dotyčná finanční instituce věnovala své vlastní zdroje. Soudní dvůr však také objasnil, že zpracování plateb spojených s prodejem, dodáním, převodem nebo vývozem zakázaných položek je zakázáno. Vystavení akreditivů/akreditivů zahrnuje závazek vlastních zdrojů emitenta a jako takové představuje finanční pomoc a je zakázáno, pokud je spojeno s podkladovou obchodní transakcí podléhající zákazu podle článku 2a.

Tím nejsou dotčeny výjimky a odchylky obsažené v článku 3m, včetně zásilek dovážených Bulharskem, Chorvatskem nebo vnitrozemskými členskými státy.

26. <u>Je tankování ruské ropy zahrnuto do zákazu služeb souvisejících s námořní dopravou?</u>
Poslední aktualizace: 4. února 2023

Ne. Poskytování tankovacích služeb (dodávky paliva pro použití na lodích) plavidlům přepravujícím ruskou ropu nebo ropné produkty není zahrnuto do působnosti článku 3n ani do cenového stropu.

27. <u>Je charter zakázán?</u>
Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Ano, každému provozovateli z EU je zakázáno pronajímat, včetně subpronájmu, plavidlo pro přepravu ruské ropy, pokud nedodrží cenový strop.

28. Jsou <u>zahrnuty</u> služby testování, inspekce a certifikace plavidel nebo nákladu?
Poslední aktualizace: 4. února 2023

Ne. Testování, inspekce a certifikační služby plavidel nebo nákladu nejsou zahrnuty v rozsahu cenového stropu.

29. Je poskytování zařízení nebo služeb používaných k provozování transferů z lodi na loď zahrnuto do zákazu služeb souvisejících s námořní dopravou?
Poslední aktualizace: 30. června 2023

Ano, poskytování vybavení nebo služeb na pomoc operacím překládky zboží z lodi na loď spadá do oblasti působnosti zákazu poskytovat technickou pomoc plavidlům, která přepravují, mimo jiné prostřednictvím překládky zboží z lodi na loď, ruskou ropu nebo ropné produkty. To zahrnuje poskytování jakéhokoli vybavení, jako jsou remorkéry, bóje tlumící náraz (fendry) a hadice pro přečerpání zboží, jakož i servis takového vybavení. To je tedy zakázáno, pokud ruská ropa nebo ropné produkty nesplňují cenový strop.

<u>Oddíl 5: Námořní doprava</u>

30. Která plavidla EU by měla dodržovat toto opatření?
Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Zákaz přepravy ruské námořní ropy se vztahuje na všechna plavidla EU, tedy plavidla plující pod vlajkou EU, a také na plavidla, která vlastní, pronajímají a/nebo provozují společnosti nebo státní příslušníci EU[51]. To by se vztahovalo i na zástupce jednající jejich jménem.

[51] čl. 13 odst. b, c a d nařízení Rady 833/2014.

V souladu s tím mohou stejná plavidla přepravovat ruskou námořní ropu za předpokladu, že je přepravována při cenovém stropu nebo pod ním.

31. Jsou překládky zboží z lodi na loď zakázány nad cenový strop?
Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Ano, překládky zboží (transfery) z lodi na loď pro přepravu zakázané ruské ropy jsou výslovně zakázány v čl. 3n odst. 4, pokud jsou zakoupeny nad cenový strop. Žádný hospodářský subjekt z EU by neměl provádět překládky zboží (transfery) z lodi na loď pro přepravu ruské ropy, pokud je nakoupena nad cenový strop. Cílem zahrnutí tohoto výslovného zákazu je zakázat praxi, která by jinak vedla k obcházení obecného zákazu přepravy stanoveného ve stejném odstavci.

32. Jaké jsou povinnosti přístavních orgánů EU? A celní orgány EU?
Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Cenový strop se vztahuje pouze na přepravu ruské námořní ropy do třetích zemí.

Zákaz dovozu ruské ropy z moře do Unie platí od 5. prosince 2022 pro ropu a od 5. února 2023 pro ropné produkty v souladu s článkem 3m. V souladu s tím by přístavní orgány EU a celní orgány EU měly zastavit vstup takových zásilek na území EU. Tím nejsou dotčeny výjimky a odchylky obsažené v článku 3m, včetně zásilek dovážených Bulharskem, Chorvatskem nebo vnitrozemskými členskými státy.

Po uplynutí výše uvedených lhůt již nelze udělovat povolení/výjimky pro dovoz ropy do Unie týkající se ruské námořní ropy. Je tomu tak proto, že takové odchylky byly možné, „pokud nejsou zakázány podle článku 3m nebo 3n“, například v čl. 3ea odst. 5 písm. a) nebo čl. 5aa odst. 3 písm. aa) nařízení Rady 833/2014.

33. Může loď přepravovat ruskou ropu, pokud byla smlouva o přepravě podepsána před vstupem opatření cenového stropu v platnost?
Poslední aktualizace: 4. února 2023

Cenový strop vstupuje v platnost 5. prosince 2022 pro ropu a 5. února 2023 pro ropné produkty. To znamená, že od těchto dat nebudou provozovatelé z EU moci přepravovat ruskou ropu, pokud byla nakoupena nad cenový strop.

Pro ruskou námořní ropu nakoupenou nad cenový strop však platí 45denní období ukončení provozu za předpokladu, že bude naložena na plavidlo v přístavu nakládky před 5. prosincem 2022 a vyložena v konečném přístavu určení před 19. ledna 2023. Existuje také 55denní lhůta pro ukončení výroby ruských ropných produktů pocházejících z moře nakoupených nad cenový strop za předpokladu, že budou naloženy na plavidlo v přístavu nakládky před 5. únorem 2023 a vyloženy v konečném přístavu místo určení před 1. dubnem 2023.

V případě prokázané vyšší moci bránící vykládce ruské ropy nebo ropného zboží v konečném přístavu určení před 19. lednem 2023 (např. bouře, blokáda přístavu nebo průlivu atd.), může být období ukončení provozu prodlouženo resp. 45, resp. 55 dnů, dokud překážka mimořádná okolnost pomine.

Pokud se cenový strop změní (po 5. prosinci 2022 pro ropu a po 5. únoru 2023 pro ropné produkty), bude doprava stále povolena po dobu 90 dnů, pokud byla smlouva podepsána před přijetím nové ceny, pokud byla cena v souladu s cenovým stropem platným v době uzavření smlouvy, jak je uvedeno v čl. 3n odst. 5. Pokud je změnou cenového stropu zvýšení ceny, je možná přeprava ropy v rámci nového cenového stropu.

34. Může plavidlo vstoupit do přístavů EU, pokud přepravuje ropu po 5. prosinci 2022?
Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Ne. Zákaz dovozu ruské ropy z moře do Unie platí od 5. prosince 2022 pro ropu a od 5. února 2023 pro ropné produkty v souladu s článkem 3m.

Po uplynutí těchto lhůt již není možný přístup do přístavů EU, protože povolení/výjimky pro dovoz ruské ropy do Unie již nelze udělovat pro ruskou námořní ropu. Tím nejsou dotčeny výjimky a odchylky obsažené v článku 3m, včetně zásilek dovážených Bulharskem, Chorvatskem nebo vnitrozemskými členskými státy. Je tomu tak proto, že takové odchylky byly možné, „pokud nejsou zakázány podle článku 3m nebo 3n“ v čl. 3ea odst. 5 písm. a) nařízení Rady 833/2014.

Oddíl 6: Článek 3n, odstavec 7

35. Může provozovatel z EU poskytovat služby plavidlu plujícímu pod vlajkou třetí země, pokud přepravoval ruskou ropu nad cenový strop? Jak může provozovatel z EU vědět, zda plavidlo přepravilo ruskou ropu nad cenový strop?
Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Zákaz poskytovat služby související s přepravou ruské ropy nebo ropných produktů plavidlem plujícím pod vlajkou třetí země se vztahuje na plavidla plující pod vlajkou třetí země, která v minulosti přepravovala takové zboží zakoupené nad cenový strop, pokud provozovatel odpovědný za tuto přepravu věděl nebo měl důvodné podezření, že tomu tak je.

Provozovatelé z EU musí provést náležitou péči kalibrovanou podle specifik jejich podnikání a souvisejícího vystavení riziku (např. úrovně, ve které se nacházejí), aby zajistili soulad s tímto ustanovením. V případech, kdy se hospodářský subjekt z EU bez přímého přístupu k informacím o ceně (např. úroveň 2 nebo 3) přiměřeně spoléhá na osvědčení prokazující, že ruské zboží bylo přepraveno za cenový strop nebo pod ním, po provedení náležité péče a takové osvědčení bylo zfalšováno nebo poskytnuté nelegitimními subjekty, provozovatel z EU nebude považován za porušení tohoto ustanovení, pokud jednal v dobré víře. Dále se bude mít za to, že provozovatel odpovědný za tuto přepravu neví nebo neměl žádný rozumný důvod k podezření, že ropa byla přepravována nad cenovým stropem na základě požadavků na náležitou péči platných pro úroveň, ve které se nachází. Je třeba poznamenat, že podle článku 10 nařízení č. 833/2014 nebudou aktéři čelit odpovědnosti jakéhokoli druhu, „pokud nevěděli a neměli důvod se domnívat, že jejich jednání poruší opatření stanovená v toto nařízení."

36. Jaké jsou oznamovací povinnosti členských států podle tohoto ustanovení?
Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Členské státy a Komise by se měly vzájemně informovat o zjištěných případech porušení nebo obcházení tohoto ustanovení. To znamená, že by se měly vzájemně informovat v případech, kdy existují opodstatněné případy porušení nebo obcházení takových opatření. Pouhá podezření nebo vágní obvinění bez opodstatnění nepodléhají oznamovací povinnosti.

Veškeré informace poskytnuté nebo obdržené v souladu s tím by měly být použity pro účely, pro které byly poskytnuty nebo obdrženy, včetně zajištění účinnosti opatření.

37. Pokud se plavidlo plující pod vlajkou třetí země dostane do rozporu s čl. 3n odst. 7, byl by výsledným zákazem (1) ztráta služeb EU pro přepravu ruské ropy tímto plavidlem nebo (2) ztráta služeb EU pro přepravu jakékoli ropy tímto plavidlem? plavidlo?
Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Výsledný zákaz by znamenal ztrátu služeb EU pro přepravu ruské ropy (tj. ropy nebo ropných produktů pocházejících z Ruska nebo vyvážených z Ruska) plavidlem plujícím pod vlajkou třetí země po dobu 90 dnů po datu vykládky plavidla. náklad zakoupený nad cenový strop.

Porušení jiných ustanovení nařízení č. 833/2014 plavidly EU, jako jsou plavidla plující pod vlajkou EU, by podléhalo následkům, které vyplývají z vnitrostátních právních předpisů každého členského státu, stejně jako v případě porušení jiných sankcí.

Oddíl 7: Atestace, vedení záznamů a položkové vedlejší náklady

38. Jak probíhá evidenční a atestační proces?
Poslední aktualizace: 26. ledna 2024

Cenová výjimka se bude opírat o proces uchovávání záznamů a osvědčení, který každé straně v dodavatelském řetězci námořní ruské ropy umožní prokázat nebo potvrdit, že ropa byla nakoupena za cenový strop nebo pod ním. Tento proces vedení záznamů a atestace je doplňkem standardní náležité péče (due diligence).

Účelem procesu vedení záznamů a osvědčení je poskytnout ujištění hospodářským subjektům z EU, kteří dodrželi náležitou péči, že se na tato osvědčení mohou přiměřeně spolehnout. V případech, kdy se provozovatel z EU bez přímého přístupu k informacím o ceně přiměřeně spoléhá na osvědčení po provedení náležité péče a toto osvědčení bylo zfalšováno nebo poskytnuto nelegitimními subjekty, nebude se mít za to, že provozovatel z EU porušuje poskytnutý cenový strop jednal v dobré víře.

Aktualizace platná pro ruskou ropu nebo ropné produkty načtené 20. února 2024

Atestace

U ruské ropy nebo ropných produktů naložených od 20. února 2024 se očekává, že někteří provozovatelé prokáží atestace „za plavbu“, aby se zvýšila viditelnost obchodu s ruskou ropou. Další podrobnosti najdete v FAQ 35b.

Položkové vedlejší náklady

Pro ruskou ropu nebo ropné produkty naložené od 20. února 2024, aby se dále podpořilo provádění a dodržování mechanismu cenového stropu a zároveň se zvýšily překážky padělání osvědčení a

nafouknuté přepravní náklady, zavádí se nový požadavek, který stanoví, že informace o položkových cenách na vedlejší náklady, jako je pojištění a přepravné, musí být na požádání sdíleny v celém dodavatelském řetězci obchodu s ruskou ropou.

Informace o položkové ceně mají sdílet aktéři s přístupem k těmto informacím, jako jsou obchodníci a nájemci v úrovni (Tier) 1 nebo úrovni (Tier) 2. Aktéři v nižším dodavatelském řetězci, jako jsou majitelé lodí a pojistitelé v Tier 3A, by měli shromažďovat a sdílet položkové náklady informace od subjektů blíže původu těchto informací, pokud jsou požadovány. Příslušné orgány členských států si mohou tyto informace kdykoli vyžádat od kteréhokoli účastníka bez ohledu na jeho místo v dodavatelském řetězci, aby ověřily soulad s mechanismem cenového stropu.

Další podrobnosti o tom, z čeho se skládají položkové vedlejší náklady, naleznete v FAQ 35c, stejně jako „Informace o položkových nákladech“ na konci častých dotazů.

Úroveň	**Popis**	**Neúplný seznam aktérů**	**Atestace**	**Položkové vedlejší náklady**
Úroveň 1	Aktéři, kteří mají přímý přístup k informacím o cenách v běžném obchodním styku.	Komoditní makléři, obchodníci s komoditami a další osoby, které jednají jako prodávající nebo kupující ruské ropy.	Aktéři úrovně 1 by měli uchovávat a podle potřeby sdílet dokumenty, které prokazují, že ruská ropa z moře byla nakoupena za cenový strop nebo pod ním. Tato dokumentace může zahrnovat faktury, smlouvy nebo účtenky/doklady o platbě. Od 20. února 2024 by takové informace měly být uchovávány a sdíleny pro každou cestu a předávány jakékoli další protistraně úrovně 1, úrovně 2 nebo úrovně 3A.	Od 20. února 2024 by si aktéři úrovně 1 měli ponechat a sdílet dílčí vedlejší náklady a na požádání je přenést na provozovatele v dodavatelském řetězci, a to do 30 dnů od podání takové žádosti.
Úroveň 2	Aktéři, kteří jsou někdy schopni požadovat a přijímat informace o cenách od svých	Zakázkoví makléři, loď/agenti lodi	Je-li to možné, aktéři úrovně 2 požadují, uchovávají a podle potřeby sdílejí dokumenty, které prokazují, že ruská ropa z moře byla nakoupena za cenový strop nebo pod ním.	Aktéři úrovně 2 by měli od svých protistran požadovat, aby na požádání sdílely dodatečné informace o dílčích vedlejších nákladech a předávaly je

	zákazníků v běžném obchodním styku.		Není-li možné takové informace požadovat a obdržet, měli by aktéři úrovně 2 získat a uchovat si zákaznická potvrzení, ve kterých se zákazník zaváže nenakupovat námořní ruskou ropu nad cenový strop. Od 20. února 2024 by taková potvrzení měla být pro každou plavbu a měla by být získána do 30 dnů poté, co protistrana vyzvedne nebo naloží ruskou ropu nebo ruské ropné produkty (např. zavolání do přístavu v Rusku nebo provede převoz z lodi na loď přesun k naložení ruské ropy nebo ruských ropných produktů).	provozovatelům v dodavatelském řetězci. V případě, že operátoři v úrovni 2 mají přímý přístup k podrobným informacím o cenách souvisejících s přepravou ruské ropy nebo ropných produktů, měli by je na požádání poskytnout svým protistranám do 30 dnů od podání takové žádosti. Takový požadavek by mohl být začleněn do doložek v příslušných smlouvách, například začleněním doložky o „přístupu k záznamům“ (nebo případně alternativního mechanismu), který by byl aktivován, pokud by účastník potřeboval získat informace o konkrétní plavbě jako součást své vlastní procesy hloubkové kontroly, pokud je o to požádá jiná smluvní protistrana v dodavatelském řetězci nebo přímo požádá příslušný orgán.
		Finanční instituce poskytující transakční financování, finanční instituce poskytující	Je-li to možné, finanční instituce požadují, uchovávají a sdílejí podle potřeby dokumenty, které prokazují, že ruská ropa z moře byla nakoupena za cenový strop nebo pod ním.	Požadavky platné od 20. února 2024 o položkových nákladech na vyžádání se vztahují pouze na finanční instituce poskytující transakční financování.

		obecné financování	Není-li možné takové informace požadovat a přijímat, měly by finanční instituce získat a uchovat si zákaznická potvrzení, ve kterých se zákazník zavazuje nenakupovat námořní ruskou ropu nad cenový strop. Požadavky platné od 20. února 2024 na atestace pro jednotlivé cesty se vztahují pouze na finanční instituce poskytující financování založené na transakcích	
Úroveň 3A	Aktéři, kteří nemají přímý přístup k informacím o cenách v běžném obchodním styku.	Pojistitelé, pojišťovací makléři, včetně P&I klubů, rejdaři, loď správcovské společnosti, označující registry	Aktéři úrovně 3A by měli získat a uchovat si zákaznická atestace, ve kterých se zákazník zaváže nenakupovat ruskou ropu z moře nad cenový strop. Od 20. února 2024 by se tato potvrzení měla shromažďovat za každou plavbu. Potvrzení je třeba získat do 30 dnů od každého zvednutí nebo naložení ruské ropy nebo ruských ropných produktů (např. zavolání do přístavu v Rusku nebo provedení přepravy z lodi na loď za účelem naložení ruské ropy nebo ruských ropných produktů). Takový požadavek by mohl být zakotven v ustanoveních příslušných smluv nebo zaveden formou oběžníku. K informování členů účetní jednotky nebo zákazníků o	S výjimkou označujících registrů by od 20. února 2024 měli aktéři úrovně 3A požadovat od svých protistran, aby na požádání sdílely další informace o dílčích vedlejších nákladech. Takový požadavek by mohl být začleněn do doložek v příslušných smlouvách, například začleněním doložky o „přístupu k záznamům“ (nebo případně alternativního mechanismu), který by byl aktivován, pokud by účastník potřeboval získat informace o konkrétní plavbě jako součást své vlastní procesy náležité péče, pokud to požaduje jiná smluvní protistrana v dodavatelském řetězci nebo přímo příslušný orgán.

			požadavku lze použít i jiné prostředky.	Podrobné informace o vedlejších nákladech by měly být předány aktérům úrovně 3A na žádost do 30 dnů od podání takové žádosti.
Úroveň 3B	Aktéři, kteří nemají přímý přístup k informacím o cenách v běžném obchodním styku.	Zajišťovatelé, pojišťovací makléři	Tito aktéři by měli získat a uchovat si zákaznická osvědčení, ve kterých se zákazník zaváže nenakupovat ruskou ropu po moři nad cenový strop. To lze provést prostřednictvím doložky o vyloučení sankcí nebo pomocí osvědčení o cenovém stropu. Nové požadavky platné od 20. února 2024 na atestace na cestu se nevztahují na aktéry úrovně 3B.	Požadavky platné od 20. února 2024 o položkových nákladech na vyžádání se nevztahují na aktéry úrovně 3B.

39. Jak by měl provozovatel dodržovat proces atestace při nakládání s ropnými produkty?

Poslední aktualizace: 4. února 2023

Proces vedení záznamů a atestace je stejný jako u ropy. Provozovatelé z EU by proto měli shromažďovat osvědčení pro ropné produkty v souladu s FAQ 8 a 21.

Pro účely posouzení, zda jsou ropné produkty ruského původu, se osoby z EU mohou přiměřeně spoléhat na osvědčení o původu nebo jakoukoli dokumentaci poskytující důkaz o původu produktu nebo jeho zpracování, ale měly by být opatrní, pokud mají důvod se takovému osvědčení nebo dokumentu domnívat. byl zfalšován nebo je jinak chybný.

V případech, kdy se provozovatel z EU bez přímého přístupu k informacím o ceně přiměřeně spoléhá na osvědčení po provedení náležité péče a toto osvědčení bylo zfalšováno nebo poskytnuto nelegitimními subjekty, nebude se mít za to, že provozovatel z EU porušuje poskytnutý cenový strop jednala v dobré víře.

40. Co znamená atestace „na cestu“? Kdy je potřeba ji poskytnout?

Poslední aktualizace: 26. ledna 2024

Cenový strop platí od přijetí nákladu na plavidlo s ropou nebo ropnými produkty ruského původu (nakládka), jak je uvedeno v FAQ 6.

Od 20. února 2024 by měla být atestace získána do 30 dnů od každého zvednutí nebo naložení ruské ropy nebo ruských ropných produktů (např. zavolání do přístavu v Rusku nebo provedení přepravy z lodi na loď za účelem naložení ruské ropy nebo ruské ropy produkty). To znamená, že při každé přepravě z lodi na loď za účelem naložení ruské ropy nebo ruských ropných produktů během přepravy nákladu před tím, než dorazí na místo určení, je třeba poskytnout nová osvědčení.

Subjekty úrovně 1 nebo úrovně 2 zapojené do další zásilky musí předložit nové potvrzení a sdílet je s operátory v dodavatelském řetězci. Další podrobnosti o konkrétních aktérech najdete v FAQ 35.

41. Které náklady by měly být zahrnuty do požadavku na rozpis nákladů?
Poslední aktualizace: 26. ledna 2024

Rozpis vedlejších nákladů se může u jiných obchodních smluv a podmínek lišit, ale měly by zahrnovat alespoň ty, které byly sjednány na začátku obchodní transakce.

U nejběžnějších smluv na náklady, pojištění a dopravu (CIF) a zdarma na palubě (FOB) by měly být zahrnuty následující náklady:

Pro smlouvy CIF:

- Náklady: vývozní licence, kontrola produktů, poplatky za odeslání a naložení zboží v přístavu prodávajícího, náklady na balení, poplatky za proclení, clo a daně, náhrada za případné poškození nebo zničení zboží, přístavní poplatky v místě poplatky za nakládku/vývoz a přístavní služby v místě nakládky/vývozu.
- Pojištění: náklady na pojištění zásilky až do doručení zboží kupujícího do přístavu určení.
- Doprava: náklady na přepravu nákladu po moři nebo po vodní cestě z přístavu prodávajícího do přístavu určení kupujícího.
- Ostatní náklady: veškeré další náklady, které prokazují soulad a poskytují jistotu, že transakce probíhá zákonným způsobem, včetně nákladů souvisejících s poskytováním doplňkových služeb pro převody z lodi na loď.

Pro smlouvy FOB:

- Náklady: náklady na balení vyvážených položek, veškeré poplatky za naložení produktu na přepravu a dodání zboží do přístavu prodávajícího, vývozní daně, clo a náklady a veškeré poplatky za převod, manipulaci a nakládku spojené s naložením produktu na plavidlo.

42. Jaké jsou povinnosti obchodníků, komoditních makléřů a rafinérií? Jaké listinné důkazy potřebují?
Poslední aktualizace: 26. ledna 2024

Obchodníci, komoditní makléři a rafinerie jsou aktéry úrovně 1. Provozovatelé z EU, kteří mají přímý přístup k informacím o cenách v běžném obchodním styku, jako jsou komoditní makléři a rafinerie, by měli uchovávat a sdílet podle potřeby dokumenty, které prokazují, že námořní ruská ropa byla nakoupena za cenový strop nebo pod ním. Tato dokumentace může zahrnovat faktury, smlouvy nebo stvrzenky/doklady o splatných účtech.

Rafinérie nebo jiní nákupčí ve třetích zemích, kteří nezakázali dovoz surové ropy nebo ropných produktů ruského původu, by měli být připraveni poskytnout poskytovatelům námořních služeb v EU

dokumentaci prokazující, že ropa byla nakoupena za cenový strop nebo pod ním, aby je mohli získat služby.

Pokud účastník úrovně 1 nakupuje ruskou ropu na základě smlouvy o „nákladech, pojištění, přepravě“, měl by vyžadovat rozpis nákladů, aby bylo možné identifikovat různé výdaje. Měl by také vést záznamy o nájemní smlouvě.

Od 20. února 2024 by aktéři úrovně 1 a ti aktéři úrovně 2 s přístupem měli usnadňovat shromažďování atestací za každou cestu. Účastníci úrovně 1 by také měli na požádání poskytnout dílčí vedlejší náklady a přenést je na hospodářské subjekty v dodavatelském řetězci (úroveň 2 a 3A). Tyto informace o nákladech by měly být předány aktérům úrovně 2 nebo úrovně 3A nebo mezi nimi na žádost do 30 dnů od podání takové žádosti.

43. Jaké jsou povinnosti finančních institucí? Jaké listinné důkazy potřebují?

Poslední aktualizace: 26. ledna 2024

Finanční instituce jsou aktéry úrovně 2. Provozovatelé z EU, kteří si někdy mohou vyžádat a získat informace o cenách od svých zákazníků v běžném obchodním styku, jako jsou finanční instituce, by si, pokud je to možné, měli vyžádat, uchovat a sdílet podle potřeby dokumenty, které prokazují, že byla zakoupena ruská ropa z moře na nebo pod cenovým stropem.

Není-li možné takové informace požadovat a obdržet, měli by si vyžádat zákaznická atestace, ve kterých se zákazník zaváže nenakupovat ruskou ropu po moři nad cenový strop. Listinným důkazem jsou tedy faktury, smlouvy, stvrzenky/doklady o závazcích nebo potvrzení o cenovém stropu.

Požadavky platné od 20. února 2024 týkající se atestací pro jednotlivé cesty a položkových nákladů na vyžádání se vztahují pouze na finanční instituce poskytující financování založené na transakcích.

Tím nejsou dotčeny výjimky a odchylky obsažené v článku 3m, včetně zásilek dovážených Bulharskem, Chorvatskem nebo vnitrozemskými členskými státy.

44. Jaké jsou povinnosti majitelů lodí zajistit, aby byla ropa přepravována v souladu s cenovým stropem?

Poslední aktualizace: 26. ledna 2024

Majitelé lodí jsou herci úrovně 3A. Nemají tedy přímý přístup k informacím o cenách v běžném obchodním styku.

Majitelé lodí by měli od svého zákazníka získat potvrzení, ve kterém zákazník potvrzuje, že náklad ruské ropy přepravovaný nebo určený k přepravě byl zakoupen za cenový strop nebo pod ním. Může to být samostatný dokument nebo dokonce připojený k nájemní smlouvě nebo konosamentu (Bill of Lading).

Majitelé lodí mohou také upravit doložky o sankcích tak, aby zaručovali, že žádný obchod nebude prováděn nad cenový strop, a zajistí, že tato povinnost bude účinně uplatňována v celém řetězci charterových stran. V tomto případě by měly být aktualizovány charterové smlouvy podepsané před vstupem cenového stropu v platnost. Za tímto účelem lze nařízení Rady 833/2014, ve znění pozdějších předpisů za účelem zavedení cenového stropu, použít jako „nepředvídanou změnu okolností“.

Pro ruskou ropu nebo ropné produkty naložené od 20. února 2024 by majitelé lodí měli sbírat osvědčení pro každou plavbu do 30 dnů od každé nakládky nebo zvednutí ruské ropy nebo ropných produktů.

Kromě toho by majitelé lodí měli požadovat, aby protistrany (úroveň 1 nebo úroveň 2, podle okolností) sdílely další informace o dílčích vedlejších nákladech na požádání. Takový požadavek by mohl být zakotven v doložkách v příslušných smlouvách, například obsahujících doložka o „přístupu k záznamům“ (nebo alternativní mechanismus, je-li to vhodné), který by byl aktivován, pokud by účastník potřeboval získat informace o konkrétní plavbě v rámci svých vlastních procesů náležité péče na žádost jiné smluvní protistrany v dodavatelském řetězci nebo přímou žádostí příslušného orgánu. Informace o vedlejších nákladech by měly být účastníkům úrovně 3A předány na žádost do 30 dnů od podání takové žádosti.

Majitelé lodí jsou povinni provést nezbytnou náležitou péči tak, aby bylo rozumné spoléhat se na potvrzení, které jim poskytl jejich zákazník. Toto potvrzení lze sdílet s ostatními protistranami majitele lodi, jako jsou pojistitelé.

Majitelé lodí by měli uchovávat záznamy o tomto potvrzení po dobu nejméně pěti (5) let, aby mohli prokázat, že vyhovují, pokud se později zjistí, že se s ropou na palubě obchodovalo nad cenovým stropem.

45. Bude se mít za to, že se majitelé lodí dostanou do rozporu s cenovým stropem, pokud se během plavby s nákladem obchoduje nad cenovým stropem?

Poslední aktualizace: 26. ledna 2024

Ne. Majitelé lodí nejsou povinni během tranzitu získávat další potvrzení od dalších kupujících nákladu. Potřebují však získat nové potvrzení, pokud se uskuteční přeprava z lodi na loď za účelem naložení ruské ropy nebo ruských ropných produktů během přepravy nákladu. Musí také zajistit možnost požadovat informace o dílčích vedlejších nákladech z úrovně 1 nebo úrovně 2, podle okolností.

46. Jaké jsou povinnosti pojistitelů a klubů ochrany a odškodnění (P&I)?

Poslední aktualizace: 26. ledna 2024

Pojistitelé jsou aktéři úrovně 3A. V důsledku toho nemají pravidelně přímý přístup k informacím o cenách v běžném obchodním styku.

Pojistitelé by měli získat a uchovat si zákaznická atestace, ve kterých se zákazník zaváže nenakupovat ruskou ropu po moři nad cenový strop.

Mohou od zákazníků vyžadovat atesty, které pokrývají celé období platnosti pojistky, například po celou dobu roční pojistky, spíše než vyžadovat samostatná atestace pro každou zásilku. Listinným důkazem jsou tedy atestace vázané na roční politiku. Pojistitelé mohou také upravit doložky o sankcích ve svých pojistkách během jejich obnovy nebo aktualizací aktuální pojistky tak, aby zaručily, že žádný obchod nebude proveden nad cenový strop.

Od 20. února 2024 by měli pojistitelé, pojišťovací makléři a P&I kluby sbírat atestace za každou cestu. Potvrzení je třeba získat do 30 dnů po každém zvedání nebo nakládání ruské ropy nebo ruských ropných produktů. Takový požadavek by mohl být zakotven v doložkách v příslušných smlouvách nebo zaveden formou oběžníku nebo jiným způsobem zveřejnění požadavku členům nebo zákazníkům účetní jednotky.

Od 20. února 2024 by měli pojistitelé, pojišťovací makléři a P&I kluby požadovat, aby jejich protistrany na požádání sdílely další informace o dílčích vedlejších nákladech. Takový požadavek by mohl být zakotven v doložkách příslušných smluv, například začleněním doložky o „přístupu k záznamům“ (nebo

případně alternativního mechanismu), který by byl aktivován, pokud by účastník potřeboval získat informace o konkrétní cestě v rámci své cesty. vlastní procesy náležité péče, pokud to požaduje jiná smluvní protistrana v dodavatelském řetězci nebo přímo příslušný orgán. Informace o vedlejších nákladech by měly být předány na žádost do 30 dnů od podání takové žádosti.

47. Musí být v listinných důkazech/atestacích uvedena přesná kupní cena?

Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Dokumentace držená aktéry úrovně 1 by měla obsahovat informace o ceně a tam, kde je to vhodné, aktéry úrovně 2. To není případ aktéry úrovně 3.

48. V jakém okamžiku by si provozovatelé měli vyzvednout atest?

Poslední aktualizace: 26. ledna 2024

Provozovatelé z EU by měli mít potřebná osvědčení v okamžiku, kdy uzavírají své smlouvy týkající se přepravy ruské ropy do třetích zemí, tj. pro banky, v okamžiku podpisu úvěru, pro pojistitele v okamžiku uzavření pojistné smlouvy atd.

Od 20. února 2024 by měli aktéři Tier 1 přizpůsobit své obchodní praktiky, včetně toho, aby umožnili aktérům Tier 2 a Tier 3A sbírat atestace včas a na každou cestu. Další podrobnosti naleznete v FAQ 35 a následujících.

49. Jak dlouho by měl provozovatel uchovávat listinné důkazy?

Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Očekává se, že provozovatelé EU budou uchovávat příslušné záznamy po dobu minimálně pěti (5) let od data přepravy.

50. Podléhají provozovatelé EU ohlašovací povinnosti?

Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Ne, legislativa EU nevyžaduje, aby provozovatelé hlásili. Provozovatelé by si však měli ponechat nezbytná osvědčení, jak je vysvětleno výše, aby mohly příslušné vnitrostátní orgány ověřit soulad během kontrol nebo šetření.

Oddíl 8: Prosazování

51. Jak bude prosazován cenový strop?

Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Vymáhání ustanovení o sankcích je především záležitostí vnitrostátních donucovacích orgánů.

Podívejte se také na FAQ 35.

V případě konkrétních otázek týkajících se vymáhání by se provozovatelé EU měli obrátit na příslušný vnitrostátní orgán. Najdete zde seznam příslušných vnitrostátních orgánů pro každý členský stát EU zde: https://www.sanctionsmap.eu/#/main/authorities

52. Jak se bude posuzovat obcházení cenového stropu?

Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Rozhodovat o možných případech obcházení v rámci své jurisdikce spadá do pravomoci příslušného vnitrostátního orgánu daného členského státu EU. Článek 12 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 stanoví, že je zakázáno vědomě a úmyslně se účastnit činností, jejichž cílem nebo důsledkem je obcházení zákazů uvedených v nařízení.

Při stanovování obcházení by příslušné vnitrostátní orgány měly vzít v úvahu, zda provozovatel z EU podnikl vhodné kroky k zajištění souladu s cenovým stropem v souladu s pokyny uvedenými v otázkách výše, a to s ohledem na různé povinnosti připadající na různé provozovatele a na skutečnost, že ne každý poskytovatel služeb může mít přístup ke všem informacím o transakci zahrnující námořní ruskou ropu.

Jakékoli tipy nebo informace týkající se možného obcházení by měly být aktivně hlášeny příslušným vnitrostátním orgánům. V souladu s touto vnitrostátní pravomocí v oblasti prosazování bude Komise kontaktovat příslušné vnitrostátní orgány členských států, pokud obdrží informace o možném obcházení. A konečně, Komise nedávno spustila nástroj EU na informování veřejnosti, který umožňuje anonymní hlášení možných porušení sankcí, včetně obcházení[52].

53. Jaké jsou možné varovné signály pro obcházení cenového stropu?

Poslední aktualizace: 26. ledna 2024

Dne 12. října 2023 bylo zveřejněno námořní poradenství o cenovém stropu ropy pro červené vlajky a doporučení týkající se konkrétních osvědčených postupů v námořním ropném průmyslu [53] . Provozovatelé z EU musí provádět náležitou péči kalibrovanou podle specifik jejich podnikání a souvisejícího vystavení riziku.

Neexistuje žádný univerzální model náležité péče. Může záviset – a podle toho být kalibrován – na obchodních specifikách a souvisejícím vystavení se riziku. Je na každém provozovateli, aby vypracoval, zavedl a rutinně aktualizoval program dodržování sankcí EU, který odráží jeho individuální obchodní modely, geografické a odvětvové oblasti provozu a související hodnocení rizik. Tyto programy dodržování sankcí mohou pomoci při odhalování varovných transakcí, které mohou naznačovat vzor obcházení. Mezi další osvědčené postupy patří zavedení osvědčených postupů a smluvních požadavků pro automatický identifikační systém (AIS), doporučené/osvědčené postupy a smluvní ujednání, sledování lodí během celého jejich životního cyklu transakcí, přijetí postupů Poznej svého zákazníka - Know Your Customer (KYC) a postupy protistrany, provádění náležité péče v dodavatelském řetězci, začlenění osvědčených postupů do smluvního jazyka a informací sdílení v rámci odvětví.

Komise očekává, že bude rovněž spolupracovat s ostatními členy koalice pro stanovení cenového stropu při sdílení informací o možném porušení zákazů souvisejících se zákazem námořních služeb a zákazem námořní dopravy nebo jakýchkoli jiných informací souvisejících s obcházením nebo jinými podobnými praktikami.

54. Co když příslušná protistrana neposkytne rozepsané náklady na žádost?

Poslední aktualizace: 26. ledna 2024

---

[52] https://eusanctions.integrityline.com/frontpage

[53] https://finance.ec.europa.eu/publications/price-cap-coalition-advisory-maritime-oil-industry-and-related-sectors_en

V případě, že subjekt, který je držitelem informací o ceně, odmítne na požádání poskytnout informace, mělo by to být považováno za varovný signál pro obcházení sankcí a provozovatel služby v dodavatelském řetězci již nesmí s tímto subjektem obchodovat.

Toto odmítnutí by mělo být rovněž sdíleno s příslušným orgánem provozovatele.

Poskytovatel služeb nenese odpovědnost za nedostatek spolupráce ze strany svých protistran při sdílení podrobných informací o nákladech na vyžádání. Cílem požadavku na rozpis nákladů není pronásledovat ty účastníky dodavatelského řetězce, kteří si informace vyhledali v dobré víře a vytvořili nezbytná ochranná opatření, ale brání jim v tom nedostatečná ochota ze strany dále v dodavatelském řetězci.

Rada může zmrazit majetek a zakázat cestování jednotlivcům nebo subjektům ze třetích zemí za obcházení nebo jiné formy maření sankcí EU. V závislosti na zvláštnostech případu se to může vztahovat i na aktéry, kteří zadržují informace o cenách, aby obešli ustanovení o cenovém stropu.

V případě, že poskytovatel služeb z EU takové informace zadrží nebo o ně vědomě a úmyslně nepožádá v rámci systému obcházení, může čelit donucovacímu opatření ze strany příslušných orgánů a být vystaven sankcím.

Oddíl 9: Projekty osvobozené od daně

55. Jaké projekty jsou vyňaty ze zákazu námořních služeb a přepravy?

Poslední aktualizace: 24. srpna 2026

Specifické projekty, které jsou zásadní pro energetickou bezpečnost některých třetích zemí, mohou být z cenového stropu vyňaty. Aktuální seznam vyjmutých projektů uvedených v čl. 3n odst. 6 písm. c) je uveden v příloze XXIX. To zahrnuje:

Přeprava lodí do Japonska, technická pomoc, zprostředkovatelské služby, financování nebo finanční pomoc související s takovou přepravou ropy spadající pod CN 2709 00 smíšené s kondenzátem, pocházející z projektu Sachalin-2 (Сахалин-2), který se nachází v Rusku. Tato výjimka platí od 5. prosince 2022 a vyprší 31. března 2028.

56. Mohou být další projekty v budoucnu vyňaty ze zákazu námořních služeb a přepravy?

Poslední aktualizace: 3. prosince 2022

Pokud jsou splněna určitá objektivní kritéria, mohou se členové G7 a koalice dohodnout na vynětí jiných energetických projektů ze zákazu námořních služeb a přepravy. Vyjmutí dalších projektů v rámci sankčního režimu EU vyžaduje jednomyslnou dohodu Rady o rozhodnutí Rady, než může Komise využít svých prováděcích pravomocí k odpovídající změně přílohy XXIX.

Vzor atestace

Poskytovatelé služeb z EU nemusí používat konkrétní formu atestace, níže uvedený model atestace je nezávazný. U některých poskytovatelů služeb, jako jsou zajistitelé, může mít osvědčení formu doložky o vyloučení sankcí v rámci roční pojistky nebo klauzule uvádějící, že strana nebude mít krytí, pokud přepraví ropu zakoupenou nad cenovým stropem.

[Datum, měsíc, rok]

[Strana smlouvy/služby] potvrzuje, že pro [službu, která je poskytována], [strana smlouvy/služby] dodržuje rámec ruského cenového stropu a všechna další omezení týkající se ruské ropy a/nebo ropných produktů pocházejících z moře, která se vztahují na [večírek k smlouva/služba]. [Strana smlouvy/služby] potvrzuje, že:

- [strana smlouvy/služby] obdržela a uchovala si informace o ceně, které prokazují, že ruská ropa nebo ropné produkty pocházející z moře jsou/byly zakoupeny při limitu nebo pod limitem; nebo
- tam, kde to není možné, požadovat a obdržet takové informace, [smluvní strana/služba] získala potvrzení, že nákup ruské ropy nebo ropných produktů pocházející z moře je/byl zakoupen na úrovni nebo pod limitem; nebo
- [strana smlouvy/služby] obdržela podepsané potvrzení, že nákup ruské ropy nebo ropných produktů přepravovaných po moři spadá pod výjimku.

[Podpis zákazníka]

Informace o položkových nákladech

Poskytovatelé služeb z EU nejsou povinni používat konkrétní formu podrobných informací o nákladech, níže uvedený model je nezávazný.

[Strana smlouvy/služby] potvrzuje, že tato transakce zahrnuje/byly zahrnuty následující náklady:

Typ	Cena
Cena za barel nebo potvrzení, že cena byla na úrovni příslušného cenového stropu nebo pod ním	
Náklady • Vývozní licenční poplatky • Náklady na kontrolu • Přístavní poplatky za přepravu a nakládku • Poplatky za přístavní služby • Celní poplatky, cla a daně • Ostatní, včetně nákladů souvisejících s poskytováním pomocných služeb pro transfery z lodi na loď	
Pojištění	
Doprava	
[Volitelné] Jiné náklady, uveďte prosím	

6. PŘEKLÁDKY ZKAPALNĚNÉHO ZEMNÍHO PLYNU (LNG)

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 3r NAŘÍZENÍ RADY 833/2014
ČASTO KLADENÉ OTÁZKY – OD 24. BŘEZNA 2025

1. **Mohou hospodářské subjekty z EU uchovávat ruský zkapalněný zemní plyn - LNG ve skladech na území Unie (například ve Španělsku, Francii nebo Belgii) a později jej znovu vyvézt, aby využili příležitosti (cenové) arbitráže?**
   Poslední aktualizace: 24. března 2025

K vykládce ruského zkapalněného zemního plynu - LNG by mělo dojít pouze pro:

- dovozní účely přímo v zemi vykládky, nebo
- překládku do jiných členských států EU, kam bude dovezeno, na základě povolení podle čl. 3r odst. 3.

Provozovatelé terminálů by proto měli včas zkontrolovat, zda je zkapalněný zemní plyn - LNG skutečně určen k dovozu do EU a nikoli k překládce nebo zpětnému vývozu do třetích zemí.

2. **Dotýká se zákaz stanovený v článku 3r zkapalněného zemního plynu - LNG jiného než ruského původu?**
   Poslední aktualizace: 24. března 2025

Ne, všechny operace týkající se plynu jiného než ruského původu, jako je kazašský plyn, včetně skladování a překládky, nejsou těmito opatřeními dotčeny a neměly by být narušeny.

3. **Jak mohou hospodářské subjekty z EU určit, zda zkapalněný zemní plyn - LNG, které přeplňují ze sdílené nádrže (fyzické nebo virtuální), je ruského původu? Jak by měli hospodářské subjekty řešit situace, kdy se ruský zkapalněný zemní plyn - LNG míchá se zkapalněným zemním plynem - LNG neruského původu?**
   Poslední aktualizace: 24. března 2025

Podle čl. 3r odst. 4 mohou příslušné vnitrostátní orgány vydat pokyny, které hospodářským subjektům pomohou při provádění náležitého prověření. Ve všech případech by hospodářské subjekty měli provádět vhodné kontroly a zejména vzít v úvahu následující prvky, jak je uvedeno v odstavci 4:

- předchozí obchodní praktiky přepravců,
- doba mezi vykládkou a překládkou,
- údaje o přímých obchodních spojeních mezi vykládkou a překládkou, včetně nákupu nových služeb vykládky a překládky v balíčku,
- země registrace zúčastněných hospodářských subjektů.

Přístupy hromadného vyvažování mohou používat provozovatelé terminálů, když se zkapalněný zemní plyn - LNG překládá z nádrže, kde se ruský zkapalněný zemní plyn - LNG mísí s neruským zkapalněným zemním plynem - LNG. To znamená, že molekuly ruského zkapalněného zemního plynu - LNG mohou být z takové nádrže přečerpávány za předpokladu, že překládané množství odpovídá množství neruského zkapalněného zemního plynu - LNG vyloženého do nádrže během stanoveného časového období. Příslušné vnitrostátní orgány (NCA) mohou v tomto ohledu poskytnout pokyny, jak je uvedeno v odstavci 4.

4. **Jak mohou provozovatelé získat povolení k překládce zkapalněného zemního plynu - LNG ruského původu, pokud je tato překládka určena pro přepravu do jiného členského státu?**
   Poslední aktualizace: 24. března 2025

Pokud je tento produkt přepravován do jiného členského státu, lze požádat o povolení k přijímání služeb překládky pro překládku zkapalněného zemního plynu - LNG ruského původu.

Příslušné vnitrostátní orgány (NCA) mohou rozhodnout, který hospodářský subjekt z EU by měl požádat o povolení. Takovým hospodářským subjektem může být provozovatel terminálu LNG, kde dochází k překládce, vlastník nákladu zkapalněného zemního plynu - LNG nebo odesílatel.

Pokud si například poskytovatel služeb překládky v členském státě A přeje poskytovat takové služby v terminálu LNG nacházejícím se v členském státě A, měl by se obrátit na příslušný orgán v tomto členském státě A, aby požádal o povolení v souladu s čl. 3r odst. 3. Povolení, je-li uděleno příslušným orgánem členského státu A, umožňuje provozovateli poskytovat službu překládky plavidlu v členském státě A.

Nařízení (EU) 833/2014 nespecifikuje, který vnitrostátní orgán v členských státech by měl být příslušný pro udělení takového povolení. To musí určit a objasnit členské státy.

5. **Jaké posouzení by měl příslušný orgán členského státu udělujícího povolení provést při udělování výjimky pro překládku ruského zkapalněného zemního plynu - LNG za účelem přepravy do jiného členského státu?**
   Poslední aktualizace: 24. března 2025

Článek 3r odst. 3 umožňuje příslušnému orgánu členského státu udělit povolení, pokud je překládka ruského zkapalněného zemního plynu - LNG nezbytná pro přepravu do jiného členského státu a tento členský stát potvrdil, že překládka slouží k zajištění dodávek energie v tomto členském státě.

To znamená, že členský stát, kde dochází k překládce a který uděluje povolení („členský stát překládky“), obdrží dostatečné ujištění, že překládka je určena pro přepravu do členského státu za účelem dovozu („dovážející členský stát“).

- *Pokud je členský stát překládky stejný jako dovážející členský stát:* příslušné orgány zřízené členským státem by měly obdržet potvrzení, že náklad je určen pro jejich vlastní dodávku. Není potřeba žádné povolení, pokud je pro jeho přepravu mezi přístavy téhož členského státu nutná překládka, včetně z pevniny členského státu do jeho nejvzdálenějších regionů.

- *Pokud se členský stát překládky liší od členského státu dovozu:* příslušné orgány členského státu překládky by měly obdržet potvrzení od orgánů dovážejícího členského státu, že náklad je určen pro jejich dodávku energie.

Není na příslušném orgánu členského státu překládky, aby posuzoval, zda se náklad používá k zajištění dodávek energie do dovážejícího členského státu. Člen překládky by se měl dotázat dovážejícího členského státu a obdržet takové potvrzení od tohoto členského státu. Po obdržení potvrzení by nemělo být udělení povolení k překládce neoprávněně odepíráno v souladu se zásadou loajální spolupráce mezi členskými státy, aby se nezdržovaly dodávky plynu dovážejícímu členskému státu.

Jelikož cílem opatření není bránit překládce a přepravě ruského zkapalněného zemního plynu - LNG mezi členskými státy, měly by být zavedeny rychlé a přiměřené komunikační kanály, aby se zajistil včasný tok těchto informací z jednoho členského státu do druhého. Orgány členských států by měly jednat v loajální spolupráci, aby zajistily, že tento mechanismus nebude bránit volnému toku zkapalněného zemního plynu - LNG v Unii. Postupy pro žádosti o taková povolení a jejich udělování by měly být co nejúčinnější. Členské státy by neměly vytvářet zbytečné překážky volnému toku zkapalněného zemního plynu - LNG do jiných členských států.

6. **Musí být žádost o výjimku umožňující překládku LNG ruského původu do členského státu podána jednotlivě, nebo může být podle uvážení příslušného orgánu členského státu určení udělena na určitou dobu?**
   Poslední aktualizace: 24. března 2025

Členské státy a jejich vnitrostátní příslušné orgány jsou odpovědné za provádění a vymáhání sankcí EU. Týká se to také povolovacích postupů (např. doba zpracování, informace a dokumenty potřebné k udělení povolení, doba, na kterou se povolení uděluje atd.).

Příslušný vnitrostátní orgán by mohl udělit sdružená povolení pro podobné operace a transakce. Vnitrostátní příslušný orgán může například udělit povolení konkrétnímu hospodářskému subjektu pro řadu podobných nebo stejných překládek ruského zkapalněného zemního plynu - LNG pro jeho přepravu do členského státu, které mají být poskytovány v konkrétním časovém rámci (například týdně nebo čtvrtletně) na základě odchylky. Toto povolení by mohlo být spojeno s ohlašovací povinností na konci stanoveného období, aby bylo zajištěno, že povolení bylo využito v souladu se stanovenými podmínkami. Podle práva EU však není možné udělit obecná oprávnění hospodářským subjektům splňujícím obecné podmínky pro určité typy operací (např. není možné povolit „všem plavidlům pod vlajkou konkrétního státu provádět překládku ruského zkapalněného zemního plynu - LNG v přístavu XY“).

7. **Kdo by měl poskytovat informace nezbytné pro plnění oznamovacích povinností podle čl. 3r odst. 7?**
   Poslední aktualizace: 24. března 2025

Odstavec 7 článku 3r vyžaduje, aby „subjekty provádějící vykládky“ informovaly do 26. července 2024 a poté každý měsíc příslušný orgán členského státu, kde se nacházejí, o všech operacích vykládky a dovozu zkapalněného zemního plynu spadajícího pod kód KN 2711 11 00 pocházejícího z Ruska nebo vyváženého z Ruska do Unie. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž však mohou požadovat, aby byla oznamovací povinnost uložena provozovateli terminálu na zkapalněný zemní plyn - LNG, který je často provozovatelem přepravní soustavy členského státu, vlastníkem nebo odesílatelem vyloženého nákladu zkapalněného zemního plynu - LNG.

8. **Zakazuje článek 3r také překládku ruského zkapalněného zemního plynu - LNG na nákladní automobily v členském státě?**
   Poslední aktualizace: 24. března 2025

Článek 3r zakazuje pouze překládku ruského zkapalněného zemního plynu - LNG za účelem překládky, jak je definováno v článku 1zf. Toto se nevztahuje na překládku na nákladní automobily. Hospodářský subjekt z EU by se však neměl zapojovat do takových činností za účelem obcházení zákazu stanoveného v čl. 3r odst. 1.

7. ZÁKAZ DOVOZU RAFINOVANÝCH PRODUKTŮ ZÍSKANÝCH Z RUSKÉ ROPY

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 3ma NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Jaké důkazy potřebují hospodářské subjekty k prokázání, že k rafinaci ropných produktů určených k dovozu do EU nebyla použita žádná ruská ropa?

Poslední aktualizace: 16. října 2025

Hospodářská subjekty by měly mít zavedeny odpovídající postupy pro řádné prověření (due diligence), aby zajistily, že při výrobě ropných produktů kódu KN 2710 dovážených do Unie nebyla použita žádná ruská ropa.

Od hospodářských subjektů se očekává, že celním orgánům poskytnou veškeré relevantní informace nezbytné k identifikaci původu ropy použité při výrobě ropných produktů, včetně příslušných důkazů o zemi, kde byla použitá ropa vytěžena, s výjimkou případů, kdy jsou ropné produkty dováženy z partnerské země uvedené v příloze LI nařízení Rady (EU) č. 833/2014 (viz níže uvedená Otázka 3). Čistí vývozci ropy v předchozím kalendářním roce využívají předpokladu, že ropné produkty s nepreferenčním původem těchto jurisdikcí byly získány z domácí ropy, a nikoli z ropy pocházející z Ruska (viz níže uvedená Otázka 4).

Pro účely posouzení, zda jsou ropné produkty získávány z ropy ruského původu, se dovozci mohou rozumně spoléhat na jakoukoli dokumentaci dokládající původ ropy, ze které byla zpracována, ale měli by být opatrní, pokud mají důvod se domnívat, že tato dokumentace byla zfalšovaná nebo je jinak chybná.

Hospodářským subjektům se doporučuje, aby do kupní smlouvy na dovážené produkty vložily **smluvní doložky se svým dodavatelem**. Taková doložka by obsahovala záruku (např. požadavek na osvědčení o věrohodnosti) neruského původu ropy, což by vedlo k odpovědnosti dodavatele, pokud se zjistí, že k rafinaci dovážených produktů byla použita ruská ropa.

Smluvní doložka by musela být uzavřena nejpozději v době dovozu, nákupu nebo převodu příslušných ropných produktů. Provozovatelé by měli uplatňovat zvýšenou řádné prověření (due diligence), zejména v případech, kdy:

- Zásilky pocházejí z **Turecka, Indie nebo Číny**, vzhledem k jejich zvýšenému dovozu ruské ropy od zahájení totální ruské invaze na Ukrajinu. Pravděpodobnost dovozu rafinovaných produktů vyrobených z ruské ropy je proto vyšší.
- Zásilky pocházejí ze zemí, které jsou známé mícháním ropy různého původu za účelem rafinace ropných produktů. V takovém případě může být ověření původu ropy náročné.

Dovozci nebo obchodníci by měli sdílet nezbytné informace k identifikaci původu ropy použité při výrobě ropných produktů, včetně příslušných důkazů o zemi, kde byla použitá ropa vytěžena, s ostatními účastníky obchodu s ropou, jako jsou finanční instituce, pojišťovny nebo makléři.

2. Pokud rafinerie rafinuje ruskou ropu a také další ropy, může provozovatel z EU dovážet z této rafinerie ropu, aniž by porušil zákaz uvedený v článku 3ma?
Poslední aktualizace: 16. října 2025

Při jednání s rafineriemi, které zpracovávají jakékoli množství ruské ropy, ať už oddělené nebo smíchané s jinými druhy ropy, by provozovatelé měli uplatňovat **zvýšenou hloubkovou kontrolu/řádné prověření (due diligence)**.

Ropa je zastupitelná látka, kterou nelze po smíchání fyzicky oddělit. To znamená, že pokud se ruská ropa a ropa jiného původu smíchají v nádrži používané k rafinaci, není možné certifikovat původ všech molekul ropy dovážených do EU.

Existují tři možné scénáře:

1. Pokud lze ruskou ropu oddělit a zpracovat odděleně rafinerií, je dovoz do EU povolen, pod podmínkou, že se prokáže, že ropný produkt vyvážený do EU pochází z „výrobní linky“ s použitím neruské ropy. Rafinerie třetích zemí mohou vydat takové osvědčení, které může sloužit jako podpůrný důkaz. Takové oddělení by mělo být jasně zdokumentováno. Provozovatelé z EU mohou požádat své protějšky o poskytnutí dalších dokladů k ověření takového oddělení (důkaz o technických zařízeních a jejich úpravách, záznamy o plavidlech dodávajících ropu v uplynulých měsících atd.).
2. Pokud ruskou ropu nelze v rafinerii oddělit a zpracovat odděleně, ale třetí strana poskytne důkaz, že v posledních 60 dnech před datem vystavení nákladu na konosamentu nebyla na „výrobní lince“ přijata ani zpracována žádná ruská ropa, je dovoz do EU povolen. Rafinerie třetích zemí mohou vydat takové osvědčení, které může sloužit jako podpůrný důkaz. Provozovatelé z EU mohou požádat své protějšky o poskytnutí dalších listinných důkazů (záznamy o plavidlech dodávajících ropu v uplynulých měsících atd.).
3. Pokud ruskou ropu nelze oddělit a zpracovat odděleně z důvodu technických omezení nebo pokud provozovatelé z EU nemohou získat přiměřenou jistotu, že je taková ropa zpracovávána odděleně, pak není dovoz do EU povolen.

Ropné produkty neruského původu, které obsahují *minimální* množství ruské ropy zbývající z kontejneru nebo nádrže (nános nádrže nebo nečerpatelné množství látky, které nelze z kontejneru odstranit, aniž by došlo k jeho poškození), by neměly být považovány za ropu ruského původu, a proto by se na ně zákaz neměl vztahovat.

Přístup založený na vyvažování hmotnosti, kdy by rafinerie třetí země prokázala, že ruskou ropu používá pro domácí spotřebu a neruskou ropu pro exportní účely, není akceptován, protože by nebyl v souladu s cíli zákazu, kterým je snížení příjmů Ruska souvisejících s ropou.

3. Musí hospodářský subjekt předložit celním orgánům doklad o původu ropy kódu KN 2709 00, ze které se rafinovaný produkt získává, pokud dováží motorovou naftu nebo jiný ropný produkt z partnerské země (Kanada, Norsko, USA, Spojené království, Švýcarsko, Austrálie, Japonsko, Nový Zéland)?

Poslední aktualizace: 29. října 2025

Ne, jedná se o partnerské země podle článku 3ma odst. 1) a přílohy LI. Pokud jsou rafinované produkty dováženy z partnerských zemí uvedených v příloze LI, není nutné předkládat žádné důkazy o původu ropy, ze které je ropný produkt získán.

4. Které třetí země, které byly v předchozím kalendářním roce (2024) čistými vývozci ropy, využívají předpokladu, že ropné produkty s nepreferenčním původem z těchto jurisdikcí byly získány z domácí ropy, a nikoli z ropy pocházející z Ruska?
Poslední aktualizace: 29. října 2025

Tabulka zemí čistých vývozců ropy pro rok 2024:

ZEMĚ
Afghánistán*
Albánie
Alžírsko
Angola
Antigua a Barbuda*
Argentina
Ázerbájdžán
Bahamy*
Barbados*
Belize*
Bhútán*
Bolívarovská republika Venezuela
Brazílie
Burkina Faso*
Burundi*
Kapverdy*
Kambodža
Kamerun
Středoafrická republika*
Čad*
Kolumbie
Komory*
Demokratická republika Kongo
Džibutsko*
Dominikánská republika*
Ekvádor
Egypt

Rovníková Guinea
Fidži*
Gabon
Gambie*
Ghana
Grenada*
Guatemala
Guinea*
Guinea-Bissau*
Guyana
Irák
Íránská islámská republika
Kazachstán
Kiribati*
Kuvajt
Lesotho*
Libérie*
Libye
Malawi*
Maledivy*
Mali*
Mauritánie*
Mexiko
Mongolsko
Mosambik
Myanmar
Nigérie
Omán
Palau*
Papua Nová Guinea*
Katar
Moldavská republika
Konžská republika
Svatý Kryštof a Nevis*
Svatá Lucie*
Svatý Vincenc a Grenadiny*
Samoa*
Svatý Tomáš a Princův ostrov*
Saúdská Arábie
Seychely*

Sierra Leone*
Šalamounovy ostrovy*
Somálsko*
Jižní Súdán
Súdán
Východní Timor*
Tonga*
Trinidad a Tobago
Tunisko
Turkmenistán
Spojené arabské emiráty
Vanuatu*

** Země, pro které jsou k dispozici pouze agregované údaje z více zemí*

Pro sestavení seznamu zemí čistých vývozců ropy použila Evropská komise data Mezinárodní energetické agentury (IEA) k určení čistého obchodního toku třetích zemí. Pokud byla k dispozici (pro všechny země OECD a výběr zemí mimo OECD), byla použita data z roku 2024. Pro země, u kterých data za rok 2024 dosud nejsou k dispozici, byla tato data doplněna údaji z roku 2023. Tabulka bude aktualizována jednou ročně, aby byl seznam sestaven na základě předchozího kalendářního roku.

U některých zemí, obvykle malých co do velikosti, IEA neshromažďuje data na úrovni jednotlivých zemí, ale pouze agregovaná za více zemí, například: Asie mimo OECD, Amerika mimo OECD atd. U těchto zemí Evropská komise předpokládá, že všechny země v agregované skupině sdílejí stejný status jako skupina v souhrnu, tj. pokud je skupina zemí v souhrnu čistým vývozcem ropy, jsou všechny země ve skupině klasifikovány jako takové, pokud neexistují náznaky, že daná země nebo konkrétní rafinerie v dané třetí zemi začala nebo nadále přijímala ruskou ropu k rafinaci významným nebo nepřiměřeným způsobem. Více informací naleznete v Otázce 6 a Otázce 7.

Tato metodika umožňuje pokrýt 161 zemí mimo EU, které jsou uznávány Organizací spojených národů (OSN). Existuje 5 zemí uznaných OSN[54], pro které IEA nemá žádná data, ať už jednotlivá nebo agregovaná. Vzhledem k tomu, že není možné stanovit jejich čistý obchodní tok, nebudou tyto země moci využít předpokladu, že ropu nezískávají z Ruska. Tyto země jsou však velmi malé a je nepravděpodobné, že by s EU měly nějaký smysluplný obchod s ropnými produkty.

5. Jaké důkazy o původu ropy musí dovozce nafty nebo jiného ropného produktu do EU předložit při dovozu ropy ze země, která byla v předchozím kalendářním roce čistým vývozcem?

Poslední aktualizace: 16. října 2025

[54] Andorra, Marshallovy ostrovy, Mikronésie, Nauru a Tuvalu

V takových případech se u ropných produktů předpokládá, že byly vyrobeny z ropy vytěžené v dané zemi. Stačí, aby dovozce poskytl důkaz o původu samotného ropného produktu (od čistého vývozce ropy), aniž by musel poskytnout důkaz o původu ropy z těžby.

Pokud však mají příslušné vnitrostátní orgány důvodné podezření, že ropné produkty určené k dovozu nejsou vyrobeny z ropy pocházející z dané země, mohou požádat dovozce o poskytnutí důkazu o původu použité ropy. Dovozci by pak měli poskytnout dokumentaci v souladu s odpovědí na FAQ 1. To by mohlo nastat v případě, že vnitrostátní orgány obdržely náznaky, že země začala nepřiměřeně přijímat ruskou ropu k rafinaci. Více informací naleznete v Otázce 6.

Je třeba poznamenat, že celní orgány si v každém případě, kdykoli to považují za odůvodněné, mohou vyžádat dodatečnou dokumentaci v souladu s článkem 188.a UCC (celního kodexu Unie), a to kromě toho, že mohou provádět kontroly, které považují za nezbytné podle článku 46.1 celního kodexu Unie.

6. Domněnku o čistých vývozcích ropy lze vyvrátit, pokud má příslušný orgán členského státu důvodné podezření, že ropné produkty určené k dovozu byly získány z ruské ropy. Co se rozumí pod pojmem „důvodné podezření“?
Poslední aktualizace: 16. října 2025

K tomu by mohlo dojít, pokud by vnitrostátní orgány, v tomto případě celní orgány, obdržely náznaky, že daná země nebo konkrétní rafinerie ve třetí zemi začala nebo nadále přijímá ruskou ropu k rafinaci významným nebo nepřiměřeným způsobem.

K tomu by mohlo dojít i v případě, že by vnitrostátní orgány zjistily, že Rusko nebo jiné třetí země, které rafinují ruskou ropu, využívají země, které jsou čistými vývozci ropy, jako exportní uzel a podvodně označují ropný produkt jako pocházející ze země čistého vývozce.

Je třeba zohlednit informace z různých zdrojů, včetně obchodních toků a pohybu plavidel.

Zároveň by měla tato domněnka platit, pokud rozumné důvody nejsou založeny na závažných důkazech prokazujících nepřiměřený vrchol dovozu ruské ropy, jelikož cílem této domněnky je zmírnit administrativní zátěž celních orgánů i dovozců, aby se předešlo nezamýšleným důsledkům pro bezpečnost dodávek EU v důsledku nadměrného dodržování zákazů uvedených v článku 3ma.

7. Vztahují se specifické požadavky na dokumentaci podle článku 3ma na ropné produkty dovážené ze zemí čistých vývozců ropy, které nedovážejí významné množství ruské ropy, ale dovážejí významné nebo rychle rostoucí množství ruských ropných produktů kódu KN 2710?
Poslední aktualizace: 16. října 2025

Ne. V případě, že však země čistého vývozce ropy dováží významné nebo prudce rostoucí množství ropných produktů kódu KN 2710, existuje riziko, že by se tam ropné produkty z Ruska mohly mísit s

ropnými produkty získanými v tuzemsku, aby se obešel zákaz dovozu uvedený v článku 3m. V tomto případě by dovozci měli věnovat zvláštní pozornost tomu, aby se ujistili, že ropné produkty dovážené z těchto zemí čistého vývozce ropy neobsahují ruské ropné produkty.

Další podrobnosti naleznete v oznámení pro hospodářské subjekty ze dne 3. srpna 2022 o „Dovozu ruské ropy nebo ropných produktů do Unie“[55] a v Často kladených otázkách týkajících se dovozu ropy[56].

8. Vztahuje se zákaz „nákupu, dovozu nebo převodu“ v článku 3ma striktně a pouze na produkty určené do EU?

Poslední aktualizace: 16. října 2025

Ano. Cílem tohoto ustanovení je omezit dovoz ruské ropy „zadními vrátky“ do EU. Nemělo by to ovlivnit nákup, dovoz do třetích zemí ani přepravu těchto produktů do třetích zemí provozovateli z EU, včetně tranzitu přes vody EU.

9. Může plavidlo přepravující zboží, na které se potenciálně vztahují zákazy uvedené v článku 3ma, vstoupit do přístavů EU v případě nouze?

Poslední aktualizace: 16. října 2025

Ano. Plavidlo přepravující ropné produkty vyrobené z ruské ropy může vstoupit do přístavu EU, pokud potřebuje pomoc, hledá útočiště, nouzovou zastávku v přístavu nebo z důvodů námořní bezpečnosti, či pro záchranu života na moři.

10. Spadá bunkrování pod článek 3ma? A co tryskové palivo na palubě letadel létajících ze třetích zemí do EU?

Poslední aktualizace: XX. října 2025

Cílem tohoto ustanovení je omezit dovoz ruské ropy zadními vrátky do EU.

Aby se zabránilo neúměrné zátěži, plavidla EU nejsou povinna ověřovat původ ropy použité ke zpracování lodního paliva, pokud je lodní palivo nezbytné pro provoz tankeru, který plavbu provádí.

Dovoz, nákup nebo převod lodního paliva nad rámec provozu tankeru, který plavbu provádí, podléhá pravidlům platným pro jakýkoli jiný ropný produkt, viz Otázka č. 1.

Totéž by platilo pro letadlo provozující let mezi třetí zemí a EU. Zákaz v článku 3ma se nevztahuje na palivo přepravované v jeho palivové nádrži (nádržích), za předpokladu, že palivo je použito pouze pro let letadla a nikoli k obcházení zákazu.

---

[55] 2022/C 296/05, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A52022XC0803%2801%29

[56] Oil imports - European Commission - https://finance.ec.europa.eu/publications/oil-imports_en

11. Vztahují se na oleje a další produkty zařazené pod kód KN 2707, které jsou vyrobeny z ruské ropy (kód KN 2709 00), zákazy stanovené v článku 3ma?

Poslední aktualizace: 16. října 2025

Ne, zákazy se vztahují pouze na ropné produkty zařazené do kódu KN 2710, které jsou vyrobeny z ropy ruského původu (kód KN 2709 00).

8. ZÁKAZ DOVOZU ZKAPALNĚNÉHO ZEMNÍHO PLYNU (LNG)

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 3ra NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Co je zakázáno podle článku 3ra?

Poslední aktualizace: 21. listopadu 2025

Článek 3ra nařízení Rady č. 833/2014 zakazuje nákup, dovoz nebo převod, ať už přímo či nepřímo, zkapalněného zemního plynu (LNG) kódu KN 2711 11 00, pocházejícího nebo vyváženého z Ruska, jakož i poskytování související technické nebo finanční pomoci (čl. 3ra odst. 3).

Pro stávající dlouhodobé smlouvy (tj. smlouvy s dobou trvání delší než jeden rok), které byly uzavřeny před 17. červnem 2025 a nebyly následně změněny s výjimkou změn bodů uvedených v čl. 3ra odst. 2, vstupuje zákaz v platnost dnem **1. ledna 2027**.

Pro všechny krátkodobé smlouvy (tj. smlouvy s dobou trvání jeden rok nebo kratší, bez ohledu na datum uzavření smlouvy) a pro dlouhodobé smlouvy uzavřené dne 17. června 2025 nebo později, nebo změněné týkající se bodů neuvedených v čl. 3ra odstavec 2 a dále, zákaz vstupuje v platnost již dne 25. dubna 2026.

Zákazy podle článku 3ra se nevztahují na zemní plyn v plynném stavu přepravovaný plynovody.

2. Je také zakázán transfer ruského LNG hospodářskými subjekty z EU do třetích zemí?

Poslední aktualizace: 24. srpna 2026

Ano. Článek 3ra nařízení Rady č. 833/2014 zakazuje nákup, dovoz nebo převod, ať už přímo či nepřímo, zkapalněného zemního plynu (LNG) pocházejícího z Ruska nebo vyváženého z Ruska. Podle článku 13 nařízení Rady č. 833/2014 se rozsah zákazu vztahuje mimo jiné na území Unie; na jakoukoli osobu nacházející se uvnitř i vně území Unie, která je státním příslušníkem členského státu; a na jakoukoli právnickou osobu, subjekt nebo orgán nacházející se uvnitř i vně území Unie, který je zapsán nebo zřízen podle práva členského státu. Pro účely tohoto zákazu není relevantní, zda je zboží určeno pro EU či nikoli. V důsledku toho je v souvislosti se zákazem LNG podle článku 3ra zakázán převod ruského LNG provozovateli z Unie bez ohledu na konečné místo určení. Toto se bude vztahovat na LNG převedený v rámci stávajících dlouhodobých smluv uzavřených před 17. červnem 2025 od 1. ledna 2027 a na LNG převedený v rámci všech ostatních smluv od 25. dubna 2026.

To podporuje cíl sankcí, kterým je výrazně oslabit ruskou ekonomickou základnu, připravit ho o kritické trhy pro jeho produkty a výrazně omezit jeho schopnost vést válku. Jakýkoli jiný výklad by zákaz z velké části zbavil účelu a vytvořil by značné mezery v legislativě.

---

[1] Upozorňujeme, že podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2026/261 ze dne 26. ledna 2026 o postupném ukončení dovozu ruského zemního plynu a přípravě na postupné ukončení dovozu ruské ropy, zlepšení monitorování potenciálních energetických závislostí a změně nařízení (EU) 2017/1938 **je od 18. března 2026 zakázán dovoz ruského LNG na základě smluv, které byly uzavřeny nebo změněny po 17. červnu 2026**.

3. Co je ze zákazu vyjmuto?

Poslední aktualizace: 24. srpna 2026

A. Výjimky pro konkrétní energetické projekty

Pozměňující nařízení (EU) 2026/1848 ze dne 23. července 2026 zavedlo výjimku pro přepravu LNG pocházejícího z projektu Sachalin-2 (Сахалин-2) v Rusku, do Japonska nebo do Korejské republiky plavidlem nebo pro technickou pomoc, zprostředkovatelské služby, financování nebo finanční pomoc související s těmito přepravami. Tato výjimka platí do 31. března 2028.

Příslušné třetí země, produkty a projekty lze nalézt v části B přílohy XXIX nařízení Rady 833/2014.

B. Výjimky pro převod do třetích zemí pro stávající dlouhodobé smlouvy

Kromě toho pozměňující nařízení (EU) 2026/1848 ze dne 23. července 2026 stanoví výjimku pro převody LNG pocházejícího nebo vyváženého z Ruska a případně nákupy související s těmito převody, které jsou určeny do třetích zemí, pokud se převod i nákup provádějí na základě dlouhodobých smluv (tj. změny uvedené v čl. 3ra odst. 6. Tato výjimka platí do 25. července 2027 a poté na po sobě jdoucí období jednoho roku, pokud Rada po ročním přezkumu založeném na pravidelném hodnocení Komise nerozhodne jinak.

4. Jaké informace musí hlásit provozovatelé Unie, kteří využívají výjimky podle čl. 3ra(6)?

Poslední aktualizace: 24. srpna 2026

Podle čl. 3ra(6) nařízení Rady 833/2014 musí provozovatelé Unie, kteří využívají výjimky týkající se převodu nebo nákupu LNG pocházejícího z Ruska nebo vyváženého z Ruska v souvislosti s tímto převodem, hlásit následující informace příslušným vnitrostátním orgánům členského státu, ve kterém jsou usazeni:

(a) referenční číslo nákladu nebo číslo konosamentu;

(b) číslo IMO plavidla, název, stát vlajky a typ dopravce;

(c) datum, přístav a terminál nakládky a vykládky;

(d) konečné místo určení;

(e) naložený a vyložený objem;

(f) doba trvání smlouvy;

(g) hodnota smlouvy na náklad a hrubý příjem spojený s každou zásilkou;

(h) jméno kupujícího a konečného příjemce;

(i) jméno prodávajícího a odesílatele.

První zpráva je splatná do 25. srpna 2026 a měla by zahrnovat převody nebo nákupy související s těmito převody od 24. července 2026 do 25. srpna 2026. Následné zprávy musí být předkládány každé tři měsíce po dobu příslušného tříměsíčního vykazovaného období.

5. Na jaké „nákupy související s tímto převodem“ v čl. 3ra(6) se vztahuje výjimka?
Poslední aktualizace: 24. srpna 2026

Na nákupy se vztahuje výjimka v čl. 3ra(6) pouze tehdy, pokud převod zakoupeného LNG provádí provozovatel z EU, který splňuje kritéria pro výjimku (viz otázka 3 bod B).

9. ZÁKAZ TRANSAKCÍ S NORD STREAM A NORD STREAM 2

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 5af NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Co je zakázáno podle článku 5af?

Poslední aktualizace: 23. ledna 2026

Toto omezující opatření je zákazem transakcí týkajících se infrastruktury, což znamená, že hospodářským subjektům z EU je zakázáno provádět transakce v souvislosti s plynovody Nord Stream a Nord Stream 2, pokud jde o dokončení, provoz, údržbu nebo užívání plynovodů v Baltském moři. Kromě toho je také zakázáno provádět jakékoli transakce v souvislosti s financováním dokončení, provozu, údržby nebo užívání plynovodů.

Pokud jde o další příklady zákazů transakcí v nařízení 833/2014 (např. čl. 5aa nebo čl. 5ae), zákaz se týká přímé či nepřímé účasti na jakýchkoli transakcích s plynovody Nord Stream a Nord Stream 2 za stanovených podmínek.

To znamená, že provozovatelům z EU je například zakázáno poskytovat služby, zboží nebo software přispívající k dokončení, provozu, údržbě nebo užívání plynovodů Nord Stream a Nord Stream 2. Vzhledem k tomu, že zákaz transakcí je také širší než již existující omezení dovozu a vývozu, mohou se provozovatelé z EU zapojit do transakcí souvisejících s dokončením, provozem, údržbou nebo užíváním plynovodů pouze tehdy, pokud článek 5af(2) stanoví výjimku, nebo pokud k tomu byli oprávněni v souladu s článkem 5af(3).

2. Vztahuje se zákaz transakcí na inspekční prohlídky plynovodů?

Poslední aktualizace: 23. ledna 2026

Jak je uvedeno v otázce 1 tohoto dokumentu, zákaz transakcí se vztahuje na všechny služby přispívající k dokončení, provozu, údržbě nebo užívání plynovodů na zemní plyn.

Pouhý dohled a monitorování stavu plynovodů, které nesouvisí s obnovou a zachováním jejich funkčního stavu, nespadá pod zákaz transakcí. To zahrnuje například dohled a monitorování zařízení, prostor a hardwaru pro bezpečnostní účely. Inspekční služby však mohou spadat do působnosti zákazu transakcí, pokud a do té doby, kdy se tyto služby (také) zaměřují na obnovení nebo zachování funkčního stavu plynovodu. Vzhledem k významu těchto opatření pro provoz, údržbu, užívání nebo dokončení plynovodů by se to vztahovalo například na inspekce prováděné za účelem posouzení integrity plynovodů jako součást řízení údržby prostřednictvím podrobných výzkumných činností na infrastruktuře, např. pomocí dálkově ovládaných vozidel (ROV) z plavidla, a analýzy takto generovaných dat. V této souvislosti je třeba poznamenat, že článek 5af odstavec 3 písm. e) stanoví výjimku pro pravidelné údržbářské služby, které jsou nezbytně nutné k prevenci environmentálních a bezpečnostních rizik nebo negativního dopadu na odvětví rybolovu a které mohou být schváleny příslušnými vnitrostátními orgány.

3. Jsou subjekty „Nord Stream AG“ a „Nord Stream 2 AG“ sankcionovány podle práva EU?
Poslední aktualizace: 23. ledna 2026

Subjekty „Nord Stream AG“ a „Nord Stream 2 AG“, které provozují plynovody, nejsou jako takové sankcionovány. Sankcím jsou proto podrobeny pouze transakce související s plynovody. (viz otázka 1).

4. Který členský stát je příslušný povolovat údržbářské práce prováděné provozovateli z EU i mimo EU ve výhradních ekonomických zónách členských států?
Poslední aktualizace: 23. ledna 2026

Podle článku 13 nařízení 833/214 se článek 5af vztahuje na území členských států Unie, na palubě jakéhokoli plavidla pod jurisdikcí členského státu, na jakoukoli osobu, která je státním příslušníkem členského státu, na jakoukoli právnickou osobu, subjekt nebo orgán, které jsou zapsány nebo zřízeny podle práva členského státu, nebo na jakoukoli právnickou osobu, subjekt nebo orgán v souvislosti s jakoukoli obchodní činností vykonávanou zcela nebo zčásti v Unii. Všechny členské státy vykonávající svrchovaná práva (ve své výlučné ekonomické zóně nebo jako stát vlajky) musí dodržovat nařízení 833/2014. Každý členský stát je tedy oprávněn povolovat údržbářské práce prováděné provozovateli z EU i ze zemí mimo EU v jeho výlučné ekonomické zóně a musí tak činit v souladu s nařízením 833/214.

10. VÝVOZ ENERGETICKÝCH PRODUKTŮ DO RUSKA

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNKY 3k a 3c NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. **Mohou hospodářské subjekty z EU vyvážet do Ruska rafinované ropné produkty, například naftu?**
   Poslední aktualizace: 23. října 2026

Nikoliv. Podle článku 3k nařízení (EU) č. 833/2014 je zakázán vývoz, prodej, převod nebo dodávání rafinovaných ropných produktů jakékoli fyzické či právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo k použití v Rusku, jelikož zboží spadající pod kód KN 2710 je uvedeno v příslušné příloze XXIII.

Kromě toho platí zákazy vývozu leteckého paliva a přísad do paliv, a to na základě článku 3c a příslušné přílohy XX k tomuto nařízení.

Zákazy se rovněž vztahují na přímé i nepřímé poskytování technické pomoci, zprostředkovatelských služeb, financování nebo finanční pomoci jakékoli fyzické či právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku – nebo k použití v Rusku – v souvislosti s rafinovanými ropnými produkty.

F. ZEMĚDĚLSKÉ PRODUKTY

1. OBCHOD SE ZEMĚDĚLSKÝMI A SOUVISEJÍCÍMI PRODUKTY Z RUSKA (CS A FR VERZE)

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. **Zakazují sankce EU dovoz nebo tranzit zemědělských produktů z Ruska do Unie nebo přes její území?**
   Poslední aktualizace: 22. června 2022

Ne. Sankce EU neomezují nákup, dovoz ani přepravu zemědělských produktů z Ruska do Unie (např. obiloviny, oleje, olejniny a mouky kapitol 10, 11, 12 a 15 kombinované nomenklatury (KN), mléčné výrobky kapitoly 4 KN, maso kapitoly 2 KN, ovoce a zelenina kapitoly 3 KN). zeleniny kapitol 7, 8 a 20).

Tranzit těchto výrobků přes Unii a jejich zpětný vývoz z Unie do zemí mimo EU není zakázán. V nepravděpodobném případě, že jsou tyto výrobky dodávány společnostem nebo osobám uvedeným v některém ze sankčních režimů EU, mohou být uplatněny výjimky, zejména pro humanitární účely. V případě pochybností by se společnosti z EU a společnosti mimo EU působící v Unii měly obrátit na příslušný vnitrostátní orgán členského státu. Pokud jde o zapojení osob uvedených na seznamu nebo omezení transakcí s některými ruskými společnostmi, viz otázka č. 4. Rusko však zavedlo omezení na vývoz řady zemědělských produktů, jako jsou obiloviny nebo produkty ze slunečnice a řepky (včetně oleje).

Na některé pomocné služby při dovozu zemědělských potravin se vztahují omezení; viz odpověď 3 níže.

2. **Mohou společnosti z EU platit za nákup zemědělských produktů v ruských bankách?**
   Poslední aktualizace: 22. června 2022

Některé ruské banky jsou uvedeny v nařízení Rady (EU) 269/2014 a nelze je pro tyto platby použít. Mohou však platit výjimky; viz často kladené otázky týkající se zmrazení aktiv a zákazu poskytování finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů.

Na některé ruské banky se také může vztahovat komplexní zákaz transakcí, protože spadají do oblasti působnosti čl. 5aa odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014. Podniky z EU a podniky ze zemí mimo EU působící v EU nicméně mohou provádět a přijímat platby za obchod se zemědělskými produkty prostřednictvím jiných ruských bank, které nejsou uvedeny na seznamu a nespadají pod omezení podle článku 5aa. Pro další vysvětlení v tomto ohledu mohou hospodářské subjekty požádat o pomoc příslušný vnitrostátní orgán členského státu.

Naposledy byl de-SWIFTED proveden pouze u určitého počtu ruských bank. Podniky z EU a podniky mimo EU působící v Unii mohou provádět a přijímat platby za obchod se zemědělskými produkty prostřednictvím jiných ruských bank. Na tyto platby by se s největší pravděpodobností vztahovala i

výjimka podle čl. 5b odst. 4 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 týkající se omezení vkladů přesahujících 100 000 EUR na úvěrovou instituci, s výhradou posouzení příslušného vnitrostátního orgánu členského státu.

3. **Mohou si společnosti EU při dovozu zemědělského zboží z těchto zemí po moři, po souši, o vnitrozemských vodních cestách nebo letecky objednat logistické služby od ruských společností?**
   Poslední aktualizace: 22. června 2022

Nařízení Rady č. 833/2014 předpokládá řadu omezení, která by měly společnosti z EU a společnosti mimo EU působící v Unii znát při dovozu zemědělských produktů do Unie nebo při jejich tranzitu přes Unii. Pro tato omezení však mohou platit výjimky. Patří mezi ně následující:

- Odchylka pro přístup do přístavů EU: ustanovení zakazující přístup do přístavů EU všem plavidlům registrovaným pod vlajkou Ruska umožňuje příslušným vnitrostátním orgánům povolit takový přístup, je-li to nezbytné pro nákup, dovoz nebo přepravu zemědělských a potravinářských produktů, včetně pšenice a také hnojiv, jejichž dovoz, nákup a přeprava jsou povoleny (článek 3ea nařízení Rady (EU) č. 833/2014).

- Výjimka pro silniční dopravu: ustanovení, které zakazuje jakémukoli podniku silniční dopravy usazenému v Rusku přepravovat zboží po silnici na území EU, umožňuje příslušným vnitrostátním orgánům povolit takovou přepravu, pokud je nezbytná pro nákup, dovoz nebo přepravu zemědělských a potravinářských produktů, včetně pšenice a také hnojiv, jejichž dovoz, nákup a přeprava jsou povoleny (článek 3l nařízení Rady (EU) č. 833/2014).

O povolení je třeba požádat příslušné vnitrostátní orgány členského státu.

Kromě toho nařízení Rady (EU) č. 833/2014 obsahuje řadu výjimek z omezených činností pro akce, které jsou prováděny pro humanitární účely (např. výjimka umožňující přelety ruských dopravců nad vzdušným prostorem členských států, pokud je to nezbytné pro humanitární účely podle čl. 3 písm. d) bodu 3 nařízení Rady č. 833/2014). Viz také často kladené otázky týkající se poskytování humanitární pomoci.

Pokud jde o zapojení osob uvedených na seznamu nebo omezení transakcí s některými ruskými společnostmi, viz otázky č. 4.

4. **Jsou na seznamu uvedeny ruské společnosti nebo osoby, které by se mohly podílet na obchodu se zemědělskými produkty?**
   Poslední aktualizace: 22. června 2022

Sankce EU podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014 jsou zaměřeny na osoby odpovědné za brutální agresi Ruska proti Ukrajině. Zapojení většiny z nich do zemědělského sektoru je velmi nepravděpodobné. Společnosti v EU by nicméně měly uplatňovat obvyklou hloubkovou kontrolu, zejména pokud jde o zařazení některých osob, které vlastní nebo ovládají společnosti v ruském odvětví hnojiv, na seznam. Viz Často kladené otázky týkající se zmrazení majetku a zákazu

poskytování finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů a Často kladené otázky týkající se obcházení a náležité péče.

5. **Mohou společnosti z EU do Ruska dovážet nebo vyvážet rostlinolékařské výrobky (např. fungicidy, herbicidy) nebo hnojiva?**
   Poslední aktualizace: 22. června 2022

Ano, na vývoz těchto výrobků z Unie do Ruska se nevztahují žádná omezení. Společnosti z EU mohou do Ruska vyvážet přípravky na ochranu rostlin, herbicidy nebo hnojiva (např. kódy KN např. kódy KN: HS38089910 pro pesticidy a 38089323 herbicidy). Pokud jde o zapojení osob uvedených na seznamu nebo omezení transakcí s některými ruskými společnostmi, viz otázky 4.

Pokud jde o dovoz hnojiv, zvláštní režim se vztahuje pouze na potašová hnojiva a hnojiva obsahující potaš: omezení se vztahují na nové smlouvy, nikoli však na stávající smlouvy, a to až do 10. července 2022, přičemž od tohoto data bude dovoz podléhat kvótovému omezení odpovídajícímu objemu ročního dovozu z Ruska, aby se zabránilo obcházení zákazů platných pro dovoz z Běloruska.

Společnosti v EU by neměly být zmateny určitými limity a omezeními dovozu některých chemických látek z Ruska používaných jako složky rostlinolékařských výrobků; tato omezení zakazují jejich nákup a dovoz z Ruska do Unie, nikoli prodej a vývoz těchto chemických látek z Unie do Ruska. Dovoz rostlinolékařských výrobků ve formě konečných produktů rovněž není omezen.

Na rozdíl od EU Rusko samo zavedlo omezení vývozu hnojiv.

6. **Mohou společnosti EU poskytnout Rusku finanční prostředky a finanční pomoc na podporu zemědělského odvětví v těchto oblastech?**
   Poslední aktualizace: 22. června 2022

Ano, nařízení Rady č. 833/2014 v tomto ohledu počítá s výjimkou pro veřejnou finanční podporu obchodu. Ze zákazu poskytovat veřejné financování nebo finanční pomoc na obchod s Ruskem nebo investice do Ruska je výslovně vyňato veřejné financování nebo finanční pomoc na obchod s potravinami a na zemědělské, zdravotnické nebo humanitární účely (článek 2e nařízení Rady č. 833/2014).

Pokud jde o zapojení osob uvedených na seznamu nebo omezení transakcí s některými ruskými společnostmi. Viz otázka č. 4.

7. **Musí společnosti mimo EU při dovozu zemědělských produktů z Ruska dodržovat sankce EU? Je nějaký rozdíl v tom, zda toto zboží prochází územím EU nebo zda se jako měna pro transakci používá euro?**
   Poslední aktualizace: 22. června 2022

Sankce EU nejsou nikdy extrateritoriální a nevztahují se na společnosti nebo jednotlivce mimo EU, kteří podnikají zcela mimo Unii. Příkladem může být společnost, která není z EU a dodává

zemědělské produkty z Ruska přímo do zemí mimo EU, která nemá vůči sankcím EU žádné povinnosti. Pokud však tatáž společnost dováží výrobky přes Unii nebo provádí platby v Unii, musí sankce EU dodržovat, protože vstupuje na vnitřní trh EU. Každé nařízení o sankcích obsahuje "ustanovení o příslušnosti", které objasňuje, kdo musí dodržovat sankce EU (např. článek 13 nařízení Rady (EU) č. 833/2014).

COMMERCE DES PRODUITS AGRICOLES ET DES PRODUITS CONNEXES EN PROVENANCE DE RUSSIE

1. **Les sanctions de l'Union prévoient-elle une interdiction de l'importation dans l'Union ou du transit par son territoire de produits agricoles en provenance de Russie?**
   Dernière mise à jour : 11 juillet 2022

Non. Les sanctions de l'Union ne restreignent pas l'achat, l'importation ou le transport dans l'Union de produits agricoles en provenance de Russie (par exemple, les céréales, huiles, oléagineux et farines figurant aux chapitres 10.), 11, 12 et 15 de la nomenclature combinée, les produits laitiers figurant au chapitre 4 de cette même nomenclature, les viandes répertoriées au chapitre 2 et les fruits et légumes énumérés aux chapitres 7, 8 et 20).

Le transit de ces produits par le territoire de l'Union et leur exportation à partir de celui-ci vers des pays tiers ne sont pas interdits. In le cas peu probable où ces produits seraient fournis à des entreprises ou à des personnes visées par un régime de sanctions de l'Union, des exceptions sont prévues, en particulier à des fins humanitaires. En cas de doute, les entreprises de l'Union et celles de pays tiers qui exercent des activités dans l'Union doivent s'adresser à l'autorité nationale compétente de l'État membre concerné. En ce qui concerne la participation de personnes sanctionnées ou les restrictions des transactions avec certaines entreprises russes, voir la question 4. La Russie a toutefois imposé des restrictions à l'exportation d'un certain nombre de produits agricoles tels que les céréales ou les produits à base de tournesol et de colza (y compris les huiles).

Certains services auxiliaires à l'importation de produits agricoles sont soumis à des restrictions (voir la réponse 3 ci-dessous).

2. **Les entreprises de l'Union peuvent-elles payer leurs achats de produits agricoles dans des banques russes?**
   Dernière mise à jour : 11 juillet 2022

Certaines banques russes sont visées par le règlement (UE) nº 269/2014 du Conseil et ne peuvent pas être utilisées pour effectuer de tels paiements. Toutefois, des exceptions sont prévues (voir la FAQ sur le gel des avoirs et l'interdiction de mettre à disposition des fonds ou des ressources économiques).

Certaines banques russes peuvent également faire l'objet d'interdiction totale des transactions parce qu'elles relèvent du champ d'application de l'article 5 *bis*, paragraphe 1, du règlement (UE) nº 833/2014 du Conseil. Les entreprises de l'Union et celles de pays tiers exerçant des activités dans l'Union peuvent néanmoins effectuer et recevoir des paiements relatifs au commerce de produits agricoles par l'intermédiaire d'autres banques russes, qui ne figurent pas sur la liste des entités sanctionnées ou auxquelles ne s'applique pas la restriction prévue à l'article 5 *bis*. Pour plus de précisions à cet égard, les opérateurs peuvent demander l'assistance de l'autorité nationale compétente de l'État membre concerné.

Enfin, seul un certain nombre de banques russes ont été retirées du réseau SWIFT. Les entreprises de l'Union et celles de pays tiers exerçant des activités dans l'Union peuvent effectuer et recevoir des paiements relatifs au commerce de produits agricoles par l'intermédiaire d'autres banques russes. De tels paiements bénéficieent aussi très probablement de l'exemption prévue à l'article 5 *ter*, paragraphe 4, du règlement (UE) nº 833/2014 du Conseil concernant les restrictions applicables aux dépôts supérieurs à 100 000 euros par établissement de crédit, sous réserve de l'évaluation de l'autorité nationale compétente de l'État membre concerné.

3. **Les entreprises de l'Union peuvent-elles se procurer des services logistiques auprès d'entreprises russes lorsqu'elles importent des produits agricoles en provenance de ce pays par voie maritime, terrestre, fluviale ou aérienne?**
   Dernière mise à jour : 11 juillet 2022

Le règlement (UE) nº 833/2014 du Conseil prévoit un certain nombre de restrictions dont les entreprises de l'Union et celles de pays tiers exerçant des activités dans l'Union devraient avoir connaissance lorsqu'elles importent des produits agricoles dans l'Union ou que ceux-ci transitent par le territoire de l'Union. Toutefois, des exceptions à ces restrictions sont prévues, telles que:

- une dérogation relative à l'accès aux ports de l'Union: la disposition interdisant l'accès aux ports de l'Union à tout navire battant pavillon russe permet aux autorités nationales compétentes d'autoriser cet accès s'il s'avère nécessaire à l'achat, à l'importation ou au transport de produits agricoles et alimentaires, y compris du blé et des engrais dont

  l'importation, l'achat et le transport sont autorisés [article 3 *sexies bis* du règlement (UE) nº 833/2014 du Conseil];

- une dérogation relative au transport routier: la disposition interdisant à toute entreprise de transport routier établie en Russie de transporter des marchandises par la route sur le territoire de l'Union permet aux autorités nationales compétentes d'autoriser ce transport s'il s'avère nécessaire à l'achat, à l'importation ou au transport de produits agricoles et alimentaires, y compris du blé et des engrais dont l'importation, l'achat et le transport sont autorisés [článek 3 *terdecies* nařízení Rady (EU) č. 833/2014].

L'autorisation doit être demandée aux autorités nationales compétentes de l'État membre concerné.

En outre, le règlement (UE) nº 833/2014 du Conseil prévoit un certain nombre d'exceptions aux restrictions des activités, dans le cas d'actions menées à des fins humanitaires (par exemple, la dérogation autorisant des transporteurs russes à survoler l'espace aérien d'un État membre si ce survol est nécessaire à des fins humanitaires, telle que prévue à l'article 3 *quinquies*, paragraph 3, dudit règlement). Voir également la FAQ sur l'aide humanitaire.

En ce qui concerne la participation de personnes sanctionnées ou les restrictions des transactions avec certaines entreprises russes, voir la question 4.

4. **Existe-t-il des entreprises russes ou des ressortissants russes sanctionnés qui pourraient avoir des liens avec le commerce de produits agricoles?**
   Dernière mise à jour : 11 juillet 2022

Les sanctions de l'Union au titre du règlement (UE) nº 269/2014 du Conseil visent les personnes responsables de l'agression brutale menée par la Russie contre l'Ukraine. Dans leur majorité, il est très improbable qu'elles soient liées au secteur agricole. Les entreprises de l'Union devraient néanmoins appliquer le devoir de diligence habituel, notamment par rapport aux sanctions visant certaines personnes qui détiennent ou contrôlent des entreprises dans le secteur des engrais russe. Voir la FAQ sur le gel des avoirs et l'interdiction de mettre à disposition des fonds ou des ressources économiques et la FAQ sur le contournement et le devoir de diligence.

5. **Les entreprises de l'Union peuvent-elles importer de Russie ou exporter vers ce pays des produits phytosanitaires (fongicides et herbicides par exemple) ou des engrais?**
   Dernière mise à jour : 11 juillet 2022

Oui. Vývoz těchto výrobků z Unie do Ruska není nijak omezen. Les entreprises de l'Union peuvent exporter des produits phytopharmaceutiques, des herbicides ou des engrais vers la Russie (par exemple, les pesticides et les herbicides dont les codes de nomenclature combinée respectifs sont HS38089910 et 38089323). En ce qui concerne la participation de personnes sanctionnées ou les restrictions des transactions avec certaines entreprises russes, voir la question 4.

En ce qui concerne les importations d'engrais, les engrais à base de potasse et ceux contenant de la potasse font l'objet d'un traitement particulier: do 10. července 2022 se omezení vztahují na nové smlouvy, ale ne na stávající smlouvy, a od tohoto data se na dovoz vztahuje kvóta odpovídající objemu ročního dovozu z Ruska, aby se zabránilo zákazům použitelným na dovoz z Běloruska.

Les entreprises de l'Union ne doivent pas être déroutées par les plafonds et les restrictions à l'importation de certains produits chimiques en provenance de Russie qui sont utilisés comme composés de produits phytosanitaires: ces restrictions interdisent l'achat et l'importation dans l'Union de ces produits chimiques en provenance de Russie et non leur vente et leur exportation depuis l'Union vers la Russie. L'importation de produits phytosanitaires sous forme de produits finaux n'est pas non plus limitée.

Contrairement à l'Union, la Russie a imposé d'elle-même des restrictions à l'exportation d'engrais.

6. **Les entreprises de l'Union peuvent-elles apporter des financements ou une aide financière à la Russie afin de soutenir le secteur agricole?**
   Dernière mise à jour : 11 juillet 2022

Oui, le règlement (UE) nº 833/2014 du Conseil prévoit une exemption dans le cas d'un soutien financier public aux échanges commerciaux dans le secteur agricole. L'interdiction de fournir un financement ou une aide financière publics en faveur des échanges commerciaux avec la Russie ou des investissements dans ce pays ne s'applique pas de manière explicite au financement ou à l'aide financière publics pour le commerce de denrées alimentaires et à des fins agricoles, médicales ou humanitaires (article 2 *sexies* du règlement en question).

En ce qui concerne la participation de personnes sanctionnées ou les restrictions des transactions avec certaines entreprises russes, voir la question 4.

7. **Les entreprises de pays tiers sont-elles tenues de se conformer aux sanctions de l'Union lorsqu'elles importent des produits agricoles en provenance de Russie? Le fait que ces produits transitent par le territoire de l'Union ou que l'euro soit utilisé comme monnaie pour la transaction change-til quelque chose?**
   Dernière mise à jour : 11 juillet 2022

Les sanctions de l'Union n'ont jamais d'effet extraterritorial et ne s'appliquent pas aux entreprises ou aux particuliers établis en dehors de l'Union qui exercent des activités entièrement hors de son territoire. À titre d'exemple, une entreprise établie dans un pays tiers qui expédie directement des produits agricoles de Russie vers un pays tiers n'acune obligation au titre des

sankce de l'Union. Toutefois, si la même entreprise importe les produits en passant par le territoire de l'Union ou effectue des paiements dans l'Union, elle doit alors se conformer aux sanctions de l'Union, étant donné qu'elle entre sur le marché intérieur de l'Union. Chaque règlement concernant des sanctions comprend une "disposition relative à la compétence", qui précise qui doit se conformer aux sanctions de l'Union [par exemple, l'article 13 du règlement (UE) nº 833/2014 du Conseil].

2. OBCHOD SE ZEMĚDĚLSKÝMI A SOUVISEJÍCÍMI PRODUKTY Z UKRAJINY (CS A FR VERZE)

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Zakazují sankce EU dovoz nebo tranzit zemědělských produktů z Ukrajiny, včetně oblastí Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti na Ukrajině nebo Krymu/Sevastopolu, do Unie nebo přes ni?
Poslední aktualizace: 7. února 2023

Ne. Sankce EU neomezují nákup nebo dovoz zemědělských produktů z Ukrajiny do Unie, s výjimkou produktů z oblastí Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti na Ukrajině, které nejsou pod kontrolou vlády, nebo z Krymu/Sevastopolu ("oblasti kontrolované vládou Ukrajiny")). Tranzit přes Unii a vývoz těchto výrobků z Unie do zemí mimo EU je rovněž povolen. V nepravděpodobném případě, že by tyto výrobky byly dodávány společnostem nebo osobám uvedeným na seznamu v rámci některého sankčního režimu EU, a vývoz by tak byl v zásadě zakázán, mohou se uplatnit výjimky, zejména pokud se jedná o humanitární účely. V případě pochybností by se společnosti z EU měly obrátit na příslušný vnitrostátní orgán svého členského státu. Viz také často kladené otázky týkající se zmrazení majetku a zákazu poskytování finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů a často kladené otázky týkající se obcházení a náležité péče.

Pro dovoz nebo tranzit zemědělských produktů pocházejících z oblastí Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti Ukrajiny nebo z Krymu/Sevastopolu, které nejsou pod kontrolou vlády, viz otázka 5 níže.

2. Mohou si společnosti EU při dovozu zemědělských produktů po moři, po souši, po vnitrozemských vodních cestách nebo letecky objednat logistické služby od společností v oblastech kontrolovaných ukrajinskou vládou?
Poslední aktualizace: 22. června 2022

Ano. Sankce EU neukládají omezení na pořizování logistických nebo jiných pomocných služeb z oblastí kontrolovaných ukrajinskou vládou na Ukrajině. Společnosti EU mohou například využívat infrastrukturu a najímat logistické společnosti v oblastech kontrolovaných ukrajinskou vládou k dovozu zemědělského zboží do Unie. Společnosti z EU a společnosti z EU působící v Unii mohou rovněž pořizovat služby od jiných společností mimo EU v oblastech kontrolovaných ukrajinskou vládou, s výjimkou běloruských a ruských společností a s výhradou, že nejsou uvedeny na seznamu nebo nejsou vlastněny či kontrolovány osobami uvedenými na seznamu podle sankcí EU. V této souvislosti viz často kladené dotazy týkající se zmrazení aktiv a zákazu poskytování finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů, často kladené dotazy týkající se obcházení a náležité péče a často kladené dotazy týkající se obchodu se zemědělskými a souvisejícími produkty z Ruska.

3. Mohou společnosti z EU vyvážet rostlinolékařské výrobky (např. herbicidy nebo fungicidy) nebo hnojiva do oblastí kontrolovaných ukrajinskou vládou na Ukrajině?
Poslední aktualizace: 22. června 2022

Ano, na vývoz těchto výrobků z Unie do oblastí kontrolovaných vládou Ukrajiny se nevztahují žádná omezení. Společnosti z EU tedy mohou do vládou kontrolovaných oblastí Ukrajiny vyvážet přípravky na ochranu rostlin, jako jsou herbicidy, fungicidy nebo hnojiva (např. kódy KN: HS38089910 pro pesticidy a 38089323 herbicidy).

4. Mohou společnosti EU poskytovat financování a finanční pomoc pro obchod v oblastech kontrolovaných ukrajinskou vládou na Ukrajině, aby podpořily zemědělský sektor?
Poslední aktualizace: 22. června 2022

Ano, neexistují žádná omezení týkající se poskytování financování nebo finanční pomoci společnostem a jednotlivcům v oblastech kontrolovaných vládou Ukrajiny.

5. Mohou společnosti EU dovážet zemědělské zboží z oblastí Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti na Ukrajině, které nejsou pod kontrolou vlády, nebo z Krymu a Sevastopolu?
Poslední aktualizace: 7. února 2023

Dovoz zemědělských produktů pocházejících z oblastí Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti Ukrajiny, Krymu a Sevastopolu, které nejsou pod kontrolou vlády, je možný pouze se souhlasem ukrajinské vlády. Konkrétně je dovoz možný, pokud bylo ukrajinským orgánům předloženo ke kontrole zboží pocházející z těchto oblastí, u něhož bylo ověřeno splnění podmínek opravňujících k preferenčnímu původu a pro něž bylo vydáno osvědčení o původu v souladu s dohodou o přidružení mezi EU a Ukrajinou (čl. 2 odst. 2 písm. b) nařízení Rady (EU) 2022/263 a čl. 3 písm. b) nařízení Rady (EU) č. 692/2014).

Výše uvedené platí bez ohledu na to, kudy jsou výrobky přepravovány (tj. zda jsou výrobky přepravovány z těchto oblastí do oblastí kontrolovaných vládou Ukrajiny a poté do EU, což je vzhledem ke konfliktu nepravděpodobné, nebo z těchto oblastí do země mimo EU, včetně Ruska, a poté do Unie). Omezení dovozu zboží pocházejícího z těchto oblastí je odůvodněno skutečností, že vzhledem k tomu, že tato území jsou pod kontrolou ruské armády, bylo zboží s největší pravděpodobností zabaveno nezákonně.

Příslušný vnitrostátní orgán členského státu může rovněž povolit platby společností z EU nebo společností podnikajících v EU krymským námořním přístavům za služby poskytované v přístavech Kerčský rybářský přístav, Jaltský obchodní přístav a Evpatorijský obchodní přístav a za služby poskytované společností Gosgidrografiya a přístavními terminály krymských námořních přístavů,

například pokud je to nutné pro přepravu zemědělských produktů. (článek 6a nařízení Rady (EU) č. 269/2014).

6. Musí společnosti mimo EU dodržovat sankce EU při dovozu zemědělských produktů z Ukrajiny? Je nějaký rozdíl v tom, zda toto zboží prochází přes území EU nebo zda je jako měna pro transakci použito euro?

Poslední aktualizace: 22. června 2022

Sankce EU nejsou nikdy extrateritoriální a nevztahují se na společnosti nebo jednotlivce mimo EU, kteří podnikají nebo obchodují zcela mimo Unii. Příkladem může být společnost, která není z EU a která přepravuje zemědělské produkty z Ukrajiny přímo do zemí mimo EU, která nemá žádné povinnosti vyplývající ze sankcí EU. Pokud však tatáž společnost dováží výrobky přes EU nebo provádí platby v Unii, musí sankce EU dodržovat, protože vstupuje na vnitřní trh EU. Každé nařízení o sankcích obsahuje "ustanovení o příslušnosti", které objasňuje, kdo musí sankce EU dodržovat (např. článek 10 nařízení Rady (EU) č. 692/2014).

COMMERCE DES PRODUITS AGRICOLES ET DES PRODUITS CONNEXES EN PROVENANCE D'UKRAJINA

1. Les sanctions de l'Union prévoient-elles une interdiction de l'importation dans l'Union ou du transit par son territoire de produits agricoles en provenance d'Ukraine, y compris des zones des oblasts de Donetsk et de Louhansk non contrôlées par le gouvernement ou de Crimée/Sébastopol?
Dernière mise à jour : 11 juillet 2022

Non. Les sanctions de l'Union ne restreignent pas l'achat ou l'importation dans l'Union de produits agricoles en provenance d'Ukraine, exception faite des produits provenant des zones des oblasts ukrainiens de Donetsk et de Louhansk non contrôlées par le gouvernement ou de Crimée/Sébastopol ("zones d'Ukraine contrôlées par le gouvernement"). Le transit de ces produits par le territoire de l'Union et leur exportation à partir de celui-ci vers des pays tiers sont également autorisés. In le cas peu probable où ces produits seraient fournis à des entreprises ou à des personnes visées par un régime de sanctions de l'Union et où les exportations seraient donc en principe interdites, des exceptions sont prévues, en particulier à des fins humanitaires. En cas de doubt, les entreprises de l'Union doivent s'adresser à l'autorité nationale compétente de leur État membre. Viz také často kladené otázky týkající se gelu a zákazu nakládání s finančními prostředky nebo hospodářskými zdroji a často kladené otázky týkající se úhrady a povinnosti pečlivosti.

En ce qui concerne les importations ou le transit de produits agricoles originaires des zones des oblasts ukrainiens de Donetsk et de Louhansk non contrôlées par le gouvernement ou de Crimée/Sébastopol, voir la question 5 ci-dessous.

2. Les entreprises de l'Union peuvent-elles se procurer des services logistiques auprès d'entreprises établies dans les zones d'Ukraine contrôlées par le gouvernement ukrainien lorsqu'elles importent des produits agricoles par voie maritime, terrestre, fluviale ou aérienne?
Dernière mise à jour : 11 juillet 2022

Oui. Les sanctions de l'Union ne prévoient pas de restrictions concernant l'achat de services logistiques ou d'autres services auxiliaires dans les zones d'Ukraine contrôlées par le gouvernement ukrainien. À titre d'exemple, les entreprises de l'Union peuvent utiliser les infrastructures et engager des entreprises logistiques dans les zones d'Ukraine contrôlées par le gouvernement pour importer des produits agricoles dans l'Union. Les entreprises de l'Union et les entreprises exerçant des activités dans l'Union peuvent également obtenir des services auprès d'entreprises de pays tiers établies dans les zones d'Ukraine contrôlées par le gouvernement, à l'exception des entreprises biélorusses et russes et sous réserve qu'elles ne figurent pas sur la

liste des sanctions de l'Union, ou qu'elles ne soient pas détenues ou contrôlées par des personnes inscrites sur cette liste. Viz k tomu Často kladené dotazy týkající se povolení a zákazu nakládání s

finančními prostředky nebo hospodářskými zdroji, Často kladené dotazy týkající se obchodu a pečlivosti a Často kladené dotazy týkající se obchodu se zemědělskými produkty a souvisejícími produkty pocházejícími z Ruska.

3. Les entreprises de l'Union peuvent-elles exporter des produits phytosanitaires (des herbicides ou des fongicides par exemple) ou des engrais vers les zones d'Ukraine contrôlées par le gouvernement ukrainien?
Dernière mise à jour : 11 juillet 2022

Oui. Neexistuje žádné omezení vývozu těchto výrobků z Unie do oblastí Ukrajiny kontrolovaných vládou. V důsledku toho mohou podniky Unie vyvážet fytofarmaceutické výrobky, jako jsou herbicidy, flogicidy nebo engrais, do míst určení v zónách Ukrajiny kontrolovaných vládou (například pesticidy a herbicidy, jejichž kódy nomenklatury jsou HS38089910 a 38089323).

4. Les entreprises de l'Union peuvent-elles apporter des financements ou une aide financière aux échanges commerciaux dans les zones d'Ukraine contrôlées par le gouvernement ukrainien afin de soutenir le secteur agricole?
Dernière mise à jour : 11 juillet 2022

Oui. Il n'exist aucune restriction à l'octroi d'un financement ou d'une aide financière aux entreprises et aux particuliers établis dans les zones d'Ukraine contrôlées par le gouvernement.

5. Les entreprises de l'Union peuvent-elles importer des produits agricoles en provenance des zones des oblasts ukrainiens de Donetsk et de Louhansk non contrôlées par le gouvernement, de Crimée ou de Sébastopol?
Dernière mise à jour : 11 juillet 2022

Les importations de produits agricoles originaires des zones des oblasts ukrainiens de Donetsk et de Louhansk non contrôlées par le gouvernement, de Crimée et de Sébastopol ne sont possibles que si elles sont approuvées par le gouvernement ukrainien. Plus précisément, les importations sont possibles si les marchandises originaires de ces zones ont été mises à la disposition des autorités ukrainiennes pour examen, si elles respectent de manière avérée les conditions ouvrant droit à l'origine préférentielle et si elles font l'objectt d'un certificat d'origine délivré conformément à l'accord d'association UE-Ukraine [article 2, paragraphe 2, point b), du règlement (UE) 2022/263 du Conseil et article 3, point b), du règlement (UE) nº 692/2014 du Conseil].

Les conditions précitées s'appliquent indépendamment de l'acheminement des produits (c'est-à- dire si les produits sont transportés depuis ces zones vers les zones d'Ukraine contrôlées par le gouvernement, puis vers le territoire de l'Union, ce qui est peu probable compte tenu du conflit, ou depuis ces zones vers un pays tiers, y compris la Russie, puis vers le territoire de l'Union). La restriction à l'importation de marchandises en provenance de ces zones est justifiée par le fait que,

ces territoires étant contrôlés par l'armée russe, les marchandises ont très probablement été saisies de manière illégitime.

Les autorités nationales compétentes d'un État membre peuvent également autoriser les paiements effectués par des entreprises de l'Union ou des entreprises exerçant des activités dans l'Union en faveur de Crimean Sea Ports pour les services fournis au port de pêche de Kerch et aux ports commerciaux de Yalta et d'Evpatoria, ainsi que pour les services fournis par l'entreprise Gosgidrografiya et par les succursales de Crimean Sea Ports situées dans des terminaux portuaires, si cela s'avère nécessaire au transport de produits agricoles par exemple [article 6 *bis* du règlement (UE) nº 269/2014 du Conseil].

6. Les entreprises de pays tiers sont-elles tenues de se conformer aux sanctions de l'Union lorsqu'elles importent des produits agricoles en provenance d'Ukraine? Le fait que ces produits transitent par le territoire de l'Union ou que l'euro soit utilisé comme monnaie pour la transaction change-til quelque chose?
Dernière mise à jour : 11 juillet 2022

Les sanctions de l'Union n'ont jamais d'effet extraterritorial et ne s'appliquent pas aux entreprises ou aux particuliers établis en dehors de l'Union qui exercent des activités commerciales entièrement hors de son territoire. À titre d'exemple, une entreprise établie dans un pays tiers qui expédie directement des produits agricoles d'Ukraine vers des pays tiers n'acune obligation au titre des sanctions de l'Union. Toutefois, si la même entreprise importe les produits via le territoire de l'Union ou effectue des paiements dans l'Union, elle doit alors se conformer aux sanctions de l'Union, étant donné qu'elle entre sur le marché intérieur de l'Union. Chaque règlement concernant des sanctions comprend une "disposition relative à la compétence", qui précise qui doit se conformer aux sanctions de l'Union [par exemple, l'article 10 du règlement (UE) nº 692/2014 du Conseil].

G. OTÁZKY SPECIFICKÉ PRO DANÉ ODVĚTVÍ

1. MÉDIA

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 2f NAŘÍZENÍ RADY 833/2014; ČLÁNEK 2 NAŘÍZENÍ RADY 269/2014

1. Z jakého důvodu EU uvalila omezení na některá ruská média?

Poslední aktualizace: 14. května 2024

Ruská média, na která se vztahuje zákaz vysílání podle článku 2f nařízení Rady č. 833/2014, se podílela na přípravě a podpoře ruské invaze na Ukrajinu a účastnila se systematické ruské informační manipulace a dezinformací pod stálou přímou či nepřímou kontrolou vedení Ruské federace. Jako klíčové pilíře nepřetržitých a koordinovaných propagandistických akcí Ruska používaných k dezinformaci globálního publika představují významnou a přímou hrozbu pro veřejný pořádek a bezpečnost Unie.

2. Vztahuje se zákaz také na šíření obsahu jinými prostředky, například prostřednictvím webových stránek? Zahrnuje pouze televizní stanice cílových subjektů, nebo se vztahuje i na jejich internetové stránky a/nebo jiný obsah, který mohou šířit prostřednictvím internetu?

Poslední aktualizace: 23. března 2022

Ano. Oblast působnosti tohoto ustanovení přesahuje pouhé vysílání televizních stanic. Pojem "vysílání" ve spojení s "jakýmkoli obsahem" je třeba s ohledem na cíl ustanovení chápat tak, že zahrnuje širší rozsah poskytování obsahu než pojem "televizní vysílání" použitý ve směrnici o audiovizuálních mediálních službách[57]. Mělo by se jím rozumět vysílání, šíření nebo distribuce jakéhokoli typu obsahu v nejširším možném smyslu (dlouhá videa, krátké videozáznamy, zpravodajství, rozhlas atd.) pro publikum bez ohledu na způsob vysílání, šíření nebo distribuce (včetně online).

Výrazy "usnadňovat nebo jinak přispívat" mají zahrnovat také činnosti, které slouží nebo jsou nápomocné při přenosu, šíření nebo distribuci obsahu poskytovaného cílovými subjekty jiným médiím.

Kromě toho je na základě doložky proti obcházení (stanovené v článku 12) zakázáno vědomě a úmyslně se podílet na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů tohoto nařízení, a to i tím, že se jedná o náhradu fyzických nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů, na které se toto nařízení vztahuje.

[57] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (Úř. věst. L 95, 15.4.2010, s. 1-24).

3. Cílové subjekty mají internetové subdomény a také nově vytvořené domény. Jsou provozovatelé z EU povinni neumožňovat, neusnadňovat nebo jinak nepřispívat k přístupu ke všem takovým subdoménám a novým doménám?
Poslední aktualizace: 8. června 2023

Subjekt, který registruje doménu, má kontrolu nad subdoménami; pokud je doména zablokována, měly by být zablokovány i její subdomény. Zákaz stanovený v nařízení se vztahuje i na nově vytvořené internetové domény, které jsou v podstatě provozovány nebo kontrolovány cílovými subjekty nebo jsou používány k obcházení daného zákazu.

Orientační a neúplné seznamy domén a subdomén lze nalézt na internetových stránkách některých vnitrostátních regulačních orgánů:

- https://www.rtk.lt/lt/atviri-duomenys/ribojimai-susije-su-tarptautiniu-sankciju- igyvendinimu
- https://www.rtk.lt/uploads/documents/files/atviri-duomenys/neteisetos-veiklos-vykdytojai/IP_adresu_sarasas.txt
- https://www.rtk.lt/lt/atviri-duomenys/neteisetos-veiklos-vykdytojai
- https://www.rtr.at/Paragraf_64_3a_AMD-G
- https://ttja.ee/ariklient
- https://www.teleindu.dk/brancheholdninger/blokeringer-pa-nettet/

4. Vytváří nařízení povinnosti pro jiné strany než provozovatele kabelové, satelitní a IP televize, poskytovatele internetových služeb nebo platformy pro sdílení videa online?
Poslední aktualizace: 23. března 2022

Nařízení uvádí řadu příkladů činností ("jako"), takže se vztahuje například i na cachovací služby, vyhledávače, sociální média nebo poskytovatele hostingových služeb, jejichž služby lze využít k šíření propagandy cílových subjektů.

5. Mohou novináři jednající v dobré víře v rámci svého zpravodajství přenášet (výňatky) obsahu vytvořeného cílovými subjekty?
Poslední aktualizace: 14. května 2024

Zákaz vysílání nebo umožnění vysílání obsahu pocházejícího od cílových subjektů je třeba chápat s ohledem na cíl opatření, kterým je boj proti propagandě. Média mají svobodu objektivně informovat o aktuálních událostech. V tomto ohledu se Komise domnívá, že výňatky z cílových subjektů mohou být objektivně použity jinými provozovateli, aby objektivně a úplně informovaly čtenáře/diváky tím, že ilustrují typ informací poskytovaných cílovými subjekty.

Současně nesmí být používání těchto výpisů využíváno k obcházení sankcí, což je rovněž zakázáno.

6. Zákaz zahrnuje povinnosti provozovatelů, aby zajistili dodržování zákazu. "Provozovatelé" nejsou definovaným pojmem; jak je třeba tento pojem chápat?
Poslední aktualizace: 17. července 2026

Nařízení stanoví široký a komplexní zákaz. Nařízení zakazuje jak vysílání (lato sensu), tak skutečnost, že provozovatelé "umožňují, usnadňují nebo jinak přispívají k vysílání". V souladu s rozsudkem Soudního dvora ve věci C-67/25 (Traugott Ickeroth) musí být pojem „provozovatel“ chápán tak, že zahrnuje „jakoukoli fyzickou nebo právnickou osobu přímo či nepřímo odpovědnou za zpřístupnění nebo přenos tohoto obsahu veřejnosti“. To platí bez ohledu na to, zda je činnost (takového provozovatele) hospodářské povahy. Zákaz se tedy vztahuje na jakoukoli osobu nebo subjekt či orgán, který vysílá nebo umožňuje, usnadňuje nebo jinak přispívá k vysílání daného obsahu, a to i v kontextu neplacené činnosti nebo provozu webových stránek umožňujících takové vysílání, které jsou financovány z dobrovolných příspěvků třetích stran (viz bod 41 rozsudku).

Soud dále objasnil, že ani rozsah, ani délka vysílání nejsou relevantní pro posouzení, zda osoba spadá pod pojem „provozovatel“.

Na základě obecné a široce formulované doložky proti obcházení v článku 12 nařízení č. 833/2014 je dále zakázáno vědomě a úmyslně se podílet na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení předmětného zákazu, a to i tím, že jedná jako zástupce fyzické nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu, na které se vztahuje zákaz podle článku 2f nařízení.

Provozovatelé se nemohou chránit před povinnostmi vyplývajícími z nařízení 833/2014 tím, že se budou odvolávat na jiná ustanovení sekundárního práva EU, jako je článek 15 směrnice o elektronickém obchodu.

7. Spadají činnosti provozovatele se sídlem v EU, který prodává satelitní kapacitu společnosti ve třetí zemi, která může tuto kapacitu využívat k vysílání obsahu omezených kanálů v této třetí zemi, do oblasti působnosti zákazu stanoveného v článku 2f?
Poslední aktualizace: 30. června 2022

Zákaz se vztahuje nejen na samotné vysílání, ale také na činnosti, které umožňují, usnadňují nebo jinak přispívají k vysílání jakéhokoli obsahu právnickými osobami, subjekty nebo orgány uvedenými v příloze XV. Vzhledem k tomu, že zpřístupnění takových satelitních kapacit by umožnilo vysílání, je zakázáno.

Kromě toho se v souladu s článkem 13 nařízení č. 833/2014 nařízení vztahuje na všechny právnické osoby, subjekty nebo orgány, které jsou založeny nebo zřízeny podle práva členského státu. Zákaz se tedy vztahuje na hospodářský subjekt z EU se sídlem na území Unie, a to i v případě prodeje do třetí země.

8. Existují výjimky ze zákazu prodeje kanálů uvedených na seznamu pro hospodářské subjekty z EU v situacích, kdy by tento zákaz ovlivnil prodej kanálů neuvedených na seznamu stejnému klientovi?

Poslední aktualizace: 30. ledna 2023

Hospodářské subjekty z EU často nabízejí "kytice" prodejních kanálů. V situacích, kdy balíčky zahrnují jak kótované, tak nekótované kanály, nařízení Rady č. 833/2014 neobsahuje jakoukoli odchylku od zákazu podle článku 2f. Hospodářským subjektům v EU je tedy zakázáno prodávat tento druh kytic.

9. Existují výjimky ze zákazu prodeje kanálů uvedených na seznamu pro provozovatele z EU v situacích, kdy by tento zákaz ovlivnil prodej veřejným subjektům?
Poslední aktualizace: 30. ledna 2023

V případě prodeje veřejným subjektům neexistuje žádná odchylka ani výjimka z článku 2f nařízení Rady č. 833/2014.

10. Některá ruská média jsou uvedena v příloze I nařízení Rady č. 269/2014. Co znamená zmrazení jejich "hospodářských zdrojů"?
Poslední aktualizace: 14. května 2024

Řada médií je uvedena v příloze I nařízení Rady č. 269/2014. V důsledku toho musí být jejich finanční prostředky a hospodářské zdroje zmrazeny a nelze jim poskytnout žádné finanční prostředky ani hospodářské zdroje.

Pojem "hospodářské zdroje" zahrnuje aktiva všeho druhu, hmotná i nehmotná, movitá i nemovitá, která nejsou finančními prostředky, ale mohou být použita k získání finančních prostředků, zboží nebo služeb.

V kontextu mediálního odvětví se Komise domnívá, že vysílání obsahu lze považovat za "ekonomický zdroj", neboť takový obsah lze využít k propagaci produktů a služeb. V důsledku toho je vysílání obsahu subjektů uvedených na seznamu zakázáno.

Zákaz poskytování hospodářských zdrojů zahrnuje zákaz poskytování internetových služeb, satelitních kapacit, služeb hostování obsahu nebo jakýchkoli jiných prostředků, které by mohly být použity k získání finančních prostředků uvedenými subjekty.

11. Vidím, že obsah vytvořený osobami nebo subjekty uvedenými v příloze I nařízení Rady č. 269/2014 je zpřístupňován nebo vysílán online platformami pro sdílení videa a poskytovateli služeb streamování hudby. Jedná se o porušení nařízení?
Poslední aktualizace: 14. května 2024

Osobám a subjektům uvedeným na seznamu nelze poskytnout žádné finanční prostředky ani hospodářské zdroje.

Podle názoru Komise zpřístupňování nebo vysílání hudby, videozáznamů nebo jiného obsahu vytvořeného uvedenými osobami, i když se tak děje bezplatně, tyto osoby zviditelňuje a umožňuje

jim propagovat jejich produkci, získávat peníze z reklamy nebo podněcovat jejich publikum k nákupu produktů, jako jsou nahrávky nebo vstupenky na koncerty. Může se tedy jednat o zpřístupnění ekonomických zdrojů osobám uvedeným na seznamu.

Pokud se domníváte, že jste svědky porušování nebo obcházení sankcí, můžete to oznámit příslušnému vnitrostátnímu orgánu nebo anonymně prostřednictvím nástroje EU pro oznamovatele.

2. LETECKÁ DOPRAVA - AVIATION

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 3c; ČLÁNEK 3d NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Vztahují se opatření na neruského provozovatele, který provozuje letadlo registrované v Rusku?
Poslední aktualizace: 21. března 2022

Ano - opatření zakazuje lety nejen ruských leteckých dopravců, ale také všech letadel registrovaných v Rusku bez ohledu na provozovatele.

2. Týká se tento zákaz také soukromých (tj. nekomerčních) letů letadel vlastněných nebo pronajatých ruskými občany nebo ruskými společnostmi?
Poslední aktualizace: 21. března 2022

Ano, zákaz se vztahuje i na soukromá letadla. To znamená, že jsou zakázána také např. soukromá obchodní letadla.

3. Týká se tento zákaz letadel registrovaných v EU nebo ve třetích zemích, která si pronajímají ruští občané?
Poslední aktualizace: 21. března 2022

Ano.

4. Naše společnost byla požádána o poskytnutí služby, ale nejsme si jisti, zda se na ni nová opatření vztahují. Jaké jsou naše povinnosti?
Poslední aktualizace: 21. března 2022

V případě pochybností se můžete vždy obrátit na příslušné orgány členských států nebo na Evropskou komisi.

Je však důležité mít na paměti, že článek 12 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, ve znění nařízení Rady (EU) 2022/334, ze dne 28. února 2022, stanoví, že je zakázáno podílet se na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů uvedených v tomto nařízení.

Kromě toho se společnostem doporučuje, aby pokusy o obcházení předpisů hlásily místním orgánům. Porušení sankcí může národním orgánům nebo Evropské komisi nahlásit kdokoli.

5. Pronajali jsme letadlo neregistrované v Rusku ruskému provozovateli. Můžeme s tímto letadlem odletět zpět z Ruska?
Poslední aktualizace: 21. března 2022

Pokud je leasingová smlouva zrušena v tom smyslu, že letadlo již není provozováno nebo kontrolováno ruským subjektem, nevztahují se na něj sankce EU a může se bez problémů vrátit do EU.

Na základě výjimek stanovených v nařízení může být vrácena se zvláštním a řádně odůvodněným povolením příslušného členského státu (států), i když smlouva nebyla zrušena.

6. Jak můžeme prosazovat pravidla týkající se "letadel neregistrovaných v Rusku, která vlastní, pronajímá nebo jinak ovládá jakákoli ruská fyzická nebo právnická osoba, subjekt nebo orgán", když nevíme, kdo stojí např. za soukromým letadlem registrovaným v EU?
Poslední aktualizace: 21. března 2022

Je správné, že zejména v případě přeletů bude okamžitá kontrola a prosazování obtížné. Státy by však měly instruovat své pracovníky provádějící kontrolu na odbavovací ploše, aby při kontrole letadel, která přistála na jejich území, věnovali tomuto nařízení zvláštní pozornost. Kromě kontroly dokladů by měla posádka klást otázky týkající se cestujících atd. Mělo by se rovněž pamatovat na to, že každý subjekt, u něhož se zjistí, že porušil sankce nebo se podílel či napomáhal jejich obcházení, může čelit právním důsledkům, a mělo by se o tom informovat.

7. Vztahuje se zákaz pouze na vlastní vzdušný prostor členských států, nebo také na vzdušný prostor na volném moři kontrolovaný daným členským státem?
Poslední aktualizace: 21. března 2022

Nařízení se vztahuje na území Unie.

Na vzdušný prostor na volném moři se tedy nařízení nevztahuje. Vztahuje se pouze na vlastní vzdušný prostor členských států.

8. Text NOTAMu: Neočekáváme, že by v našem vzdušném prostoru operovala ruská pátrací a záchranná letadla. Musíme tuto zmínku zahrnout do NOTAMu?
Poslední aktualizace: 21. března 2022

Je lepší, aby každý stát zveřejnil identické NOTAM, aby se předešlo nejasnostem ohledně toho, zda členské státy EU postupují koordinovaně, nebo zda některé členské státy mají odlišná pravidla. Pokud ve vzdušném prostoru jednoho státu neprobíhají žádné lety SAR, pak tato zmínka zůstává mrtvou literou, ale v případě přinejmenším se tím zabrání nejasnostem ohledně společné linie v EU.

9. Jaký má smysl zmiňovat jednosměrné návraty? Není to v rozporu s právním textem?
Poslední aktualizace: 21. března 2022

Cílem této zmínky je usnadnit zpáteční lety pro letadla vlastněná leasingovými společnostmi EU. Jakmile leasingová společnost ukončí leasingovou smlouvu, zákaz se na letadlo již nevztahuje a může být dopraveno zpět, ale státy mohou povolit návrat v souladu s čl. 3d odst. 3 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, ve znění nařízení Rady (EU) 2022/334, také 28. února 2022, i když smlouva ještě nebyla ukončena.

10. Musíme výslovně povolit také humanitární lety nebo lety SAR, nebo se tento požadavek vztahuje pouze na pronajaté lety?
Poslední aktualizace: 21. března 2022

Na všechny tyto lety se vztahuje požadavek mít u sebe zvláštní povolení. V opačném případě by přelet mohl být obcházen tím, že by se jednoduše prohlásil za humanitární let.

11. Vztahuje se zákaz i na osoby s dvojím občanstvím (např. s ruským pasem a pasem EU)?
Poslední aktualizace: 21. března 2022

Ano, zůstávají občany Ruska, i když mají druhý pas odjinud.

Článek 3d: (1) Zakazuje se, aby jakékoli letadlo provozované ruskými leteckými dopravci, včetně marketingového dopravce v rámci ujednání o sdílení kódu nebo blokovaném prostoru, nebo jakékoli letadlo registrované v Rusku nebo jakékoli letadlo neregistrované v Rusku, které je ve vlastnictví nebo v pronájmu nebo jinak kontrolované ruskou fyzickou nebo právnickou osobou, subjektem nebo orgánem, přistávalo na území Unie, vzlétalo z něj nebo nad ním přelétalo.

Pokud je osoba držitelem pasu RU (jakož i jakéhokoli jiného pasu / dvojího / vícenásobného občanství), je pro účely článku 3d tohoto nařízení považována za občana RU, a to ve všech případech vlastnictví, pronájmu a kontroly letadla, i když má bydliště v členském státě EU.

Je na vnitrostátních orgánech/provozovatelích, aby posoudili, zda je operace v souladu s nařízením. Všechny zúčastněné strany by měly mít na paměti odpovědnost za obcházení zákazu podle článku 12 nařízení.

12. Vztahují se tato omezení i na ruské občany s povolením k trvalému pobytu v členském státě EU?
Poslední aktualizace: 21. března 2022

Ano, mají.

13. Jsou povoleny repatriační lety ruských občanů zpět do Ruska letadly, která by jinak byla zakázána?
Poslední aktualizace: 21. března 2022

Skutečné repatriační lety by mohly být zvažovány v kontextu nařízení. Opatření k zajištění toho, aby repatriační lety byly skutečné, by mohla být následující:

- Provozovatel musí prokázat, že se skutečně jedná o repatriaci, a nikoli pouze o pravidelný let, který náhodou nestihl začátek zákazu. Např. letadlo, které letí prázdné, aby vyzvedlo cestující;
- Cestující by měl být identifikován místním konzulátem;
- Letadlo smí přepravovat pouze ruské občany a rezidenty bez zpátečního letu nebo letu s přestupem mimo Rusko;
- Úřady musí zkontrolovat každého cestujícího, aby zjistily, zda byl skutečně repatriován;
- Let, na jehož palubě je jen několik osob, může být známkou toho, že se nejedná o skutečný repatriační let; totéž platí pro let soukromým nebo obchodním letadlem;
- Repatriační lety se obvykle uskutečňují brzy po dané události; pokud tomu tak není, mohou být vyžadovány dodatečné kontroly.
- Úřady by měly rovněž zvážit, že repatriace by mohla probíhat i prostřednictvím jiných leteckých spojů a jiných druhů dopravy.

14. Vztahují se tato omezení i na ruské občany, kteří vlastní letadlo právnické osoby z EU, jež je registrováno v členském státě EU?
Poslední aktualizace: 21. března 2022

Ano, mají.

Všimněte si prosím znění článku 3d, který říká: "nebo pro jakékoli letadlo neregistrované v Rusku, které je ***ve*** vlastnictví nebo pronájmu ***nebo jinak kontrolováno*** ruskou fyzickou nebo právnickou osobou". Záměrem této formulace je zamezit možnosti obcházení pravidel pomocí nějaké právní konstrukce.

15. Vztahují se tato omezení i na letadlo, které bylo v údržbě v EU a nyní by se vrátilo do Ruska?
Poslední aktualizace: 21. března 2022

Ano. Zpáteční let s údržbou nelze považovat za humanitární let nebo let, který je slučitelný s cíli tohoto nařízení.

16. Jaký je postup koordinace s manažerem struktury vzdušného prostoru u letů, pro které jsou vydány odchylky?
Poslední aktualizace: 21. března 2022

Aby bylo zajištěno, že správce sítě bude moci zpracovávat všechny informace týkající se odchylek, měl by se až do odvolání používat následující postup:

- Provozovatelé musí požádat o výjimku (včetně humanitární[58]) příslušný orgán každého státu, do kterého/nad který/ze kterého chtějí létat. To platí pro lety zamýšlené v jakémkoli státě EU, jakož i pro lety zamýšlené v jakémkoli dalším státě, který lety zakázal prostřednictvím NOTAM. Přehled NOTAMů vydaných pro oblast manažera sítě Eurocontrol (NM) v souvislosti s ukrajinskou krizí naleznete v NOP NM.

  portál u https://www.public.nm.eurocontrol.int/PUBPORTAL/gateway/spec/index.html

- Po obdržení všech potřebných povolení a minimálně 1 hodinu před podáním letového plánu kontaktujte e-mailem vedoucího provozu NM (NMOC) a informujte ho o letu, pro který jste obdrželi potřebná povolení. V e-mailu uveďte c/s, ADEP, ADES a EOBT (na adresu: nm.om@eurocontrol.int; cc: nm.ifps.spvr@eurocontrol.int). OM NMOC poté zajistí, aby letový plán nebyl systémem NM odmítnut.

- Letový plán musí být podán s poznámkou: (seznam všech příslušných/schvalujících států v oblasti NM).

17. Může být žádost o diplomatické lety schválena?

Poslední aktualizace: 21. března 2022

Ano.

Povolení diplomatických letů by nebylo v rozporu s cíli nařízení, takže by v zásadě mohly být povoleny. Aby však tato výjimka nebyla zneužívána, mělo by být takové povolení uděleno na žádost státu (členského státu nebo třetího státu), který zasedání pořádá, nebo státu sídla mezinárodní organizace (např. CH pro zasedání OSN v Ženevě, FR pro zasedání Rady Evropy ve Štrasburku), a nikoli samotného Ruska. Tímto způsobem bude možné potvrdit účel, trvání a další podmínky diplomatického letu.

18. Jaké výjimky mohou členské státy udělit v souladu s nařízením?

Poslední aktualizace: 21. března 2022

Nařízení o sankcích v čl. 3d odst. 3 stanoví, že členské státy mohou povolit přistání, vzlet nebo přelet ruských letadel, je-li to nezbytné pro humanitární účely nebo pro jakýkoli jiný účel, který je v souladu s cíli nařízení.

Toto ustanovení, které se odchyluje od obecného zákazu, by mělo být vykládáno přísně, a proto by se na něj nemělo odkazovat nad rámec těchto dvou omezených důvodů. Jedná se o posouzení, které musí provést příslušný vnitrostátní orgán případ od případu a s přihlédnutím ke všem dostupným důkazům.

[58] Humanitární let; repatriační let, jiná výjimka - viz otázka č. 18.

Humanitární lety jsou lety provozované pro čistě humanitární účely, jako je doručení nebo usnadnění doručení pomoci, včetně léků, zdravotnického materiálu nebo potravin. Do této kategorie spadá také přeprava humanitárních pracovníků a evakuace, včetně lékařských evakuací a letů sanitek. Vyzýváme členské státy, aby zajistily, že se budou odvolávat na povolení k humanitárním letům pouze tehdy, pokud tyto lety spadají do výše popsaných situací.

V předchozích odpovědích již bylo objasněno, že repatriační a diplomatické lety lze za určitých podmínek považovat za lety spadající do oblasti působnosti výjimky.

Do působnosti výjimky mohou spadat i jiné okolnosti, například přeprava důležitých materiálů, které lze přepravovat pouze určitým typem letadel.

Bude však důležité, aby tyto další lety nebyly označovány jako "humanitární" a aby členské státy poskytly nezbytné informace, které řádně odůvodní udělení povolení.

19. A co povolení k přeletu za účelem repatriace cestujících, kteří uvízli ve třetích zemích?

Poslední aktualizace: 21. března 2022

Lety pro repatriaci cestujících, kteří uvízli v EU, nemají jinou možnost než přeletět území EU, aby se dostali zpět do Ruska.

V případě cestujících, kteří uvízli ve třetích zemích (např. na karibských ostrovech), však existuje možnost odletět zpět do Ruska bez přeletu území EU. Budou muset pouze absolvovat delší trasu. Letecké společnosti EU budou muset létat delší trasy také do Asie. Proto se nedomníváme, že by mělo být uděleno povolení pro tzv. repatriační lety ze třetích zemí, pokud existují alternativní - i když delší - trasy.

20. Ruští cestující:

Poslední aktualizace: 21. března 2022

Upřesňujeme, že státní příslušník RU (bez ohledu na jiné občanství), na kterého se nevztahují žádné osobní sankce, může volně využít jakéhokoli pravidelného letu nabízeného kteroukoli leteckou společností EU.

21. Odpovědnost zúčastněných stran / vnitrostátních orgánů:

Poslední aktualizace: 21. března 2022

V následujících případech:

- soukromý charterový let uskutečněný prostřednictvím zprostředkovatelů, u nichž se státní příslušnost nekontroluje.
- let probíhá přes letiště/odvětví obchodního letectví, kde jsou inspekce nebo kontroly náhodné.

- let prováděný na základě vlastního prohlášení, které je v souladu s nařízením.

Doporučujeme, aby všichni, kdo se podílejí na rezervaci, provedli řádnou "due diligence" a aktivně se dotazovali potenciálních zákazníků, protože běžné postupy za těchto výjimečných okolností nestačí. Pokud tedy budou vaši členové požádáni o poskytnutí letadla, musí aktivně vyslechnout každého zákazníka, aby si ověřili, že nejsou buď sami Rusové, nebo nejednají jménem ruského subjektu. Musí také jít nad rámec pouhého požádání cestujícího, aby něco uvedl nebo podepsal, a zjistit například, jaké jazyky zákazníci používají, jak vypadají jejich zavazadla (tj. známky častého cestování do Ruska atd.) nebo jiné prvky, které by mohly pomoci určit, jaká je skutečná pravda.

Pokud má provozovatel pochybnosti, měl by se obrátit na vnitrostátní orgány. Je důležité mít na paměti článek 12 nařízení týkající se odpovědnosti za obcházení opatření.

Podle našeho názoru není vlastní prohlášení dostatečné, protože může vést k obcházení sankcí. Mělo by se například přihlížet k dvojímu občanství (nedeklarované RU).

22. Vztahuje se čl. 3c odst. 5 nařízení Rady č. 833/2014 na poskytování pojištění a zajištění k leasingovým smlouvám na letadla a motory?

Poslední aktualizace: 21. března 2022

Ustanovení čl. 3c odst. 5 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 ve spojení s čl. 3c odst. 4 písm. b) a čl. 1 písm. o) téhož nařízení umožňuje do 28. března 2022 poskytovat pojištění nebo zajištění leasingovým společnostem pro letadla a motory, které jsou předmětem smluv o operativním nebo finančním leasingu uzavřených před 26. únorem 2022, včetně případů, kdy jsou taková letadla nebo motory používány v Rusku nebo pronajaty ruské osobě.

23. Co se rozumí pod pojmem "pro použití v Rusku" v kontextu článku 3c nařízení 833/2014?

Poslední aktualizace: 2. června 2022

Výraz "pro použití v Rusku" by měl být chápán jako prodej/dodávka/převod/vývoz zboží/služeb, které by byly použity v Rusku, včetně operací mezi dvěma místy v Rusku.

To platí například pro lety mezi dvěma místy v Rusku, ať už jsou spojeny s mezinárodní službou, nebo ne. Přísně vzato se sankce nevztahují na lety typu "dovnitř a ven". Jakmile je však let typu "in-and-out" doplněn službou uvnitř Ruska (např. Istanbul-Moskva-Saint Petersburg-Istanbul), spadá do oblasti působnosti sankcí.

Výklad pojmu "pro použití v Rusku" je stejný pro všechny odstavce článku 3c (o údržbě, opravách, pojištění, financování...).

Formulace "pro použití v Rusku" je formulace používaná k zamezení obcházení opatření, neboť zajišťuje, že výrobky a služby prodávané/dodávané/poskytované osobám ze třetích zemí, které však mají být použity v zemi, na niž se vztahují sankce, jsou rovněž zakázány.

24. Co obnáší výjimka pro sdílení technických informací v rámci Mezinárodní organizace pro civilní letectví?

Poslední aktualizace: 27. července 2022

Ustanovení čl. 3c odst. 4 písm. a) stanoví zákaz poskytovat technickou pomoc pro letecké zboží a technologie uvedené v přílohách XI a XX přímo nebo nepřímo jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku. Podle čl. 1 písm. c) se technickou pomocí rozumí jakákoli technická podpora související s opravami, vývojem, výrobou, montáží, zkoušením, údržbou nebo jakoukoli jinou technickou službou a může mít podobu instruktáže, poradenství, školení, předávání pracovních znalostí nebo dovedností nebo poradenských služeb, včetně ústní formy pomoci.

Díky výjimce pro sdílení technických informací v rámci Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) mohou být technické údaje týkající se výrobků a součástí vyrobených v EU, které jsou uvedeny v přílohách XI a XX, sdíleny s cílem přispět k práci na tvorbě technických norem v rámci skupin a panelů ICAO, a to i v případech, kdy je členem těchto skupin a panelů kromě jiných zemí i Rusko.

Toto opatření nepředstavuje technickou pomoc Rusku. Poskytování přímé nebo nepřímé technické pomoci jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku je jinak zakázáno.

25. Bude mít Rusko z této výjimky prospěch?

Poslední aktualizace: 27. července 2022

Ne. Sdílení informací v rámci Mezinárodní organizace pro civilní letectví je nezbytné k tomu, aby bylo možné stanovit celosvětové normy pro leteckou dopravu. Takové sdílení informací nepředstavuje technickou pomoc Rusku. Poskytování přímé nebo nepřímé technické pomoci jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku je jinak nadále zakázáno.

26. Umožňuje výjimka podle čl. 12b odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 prodej pronajatých letadel ztracených v Rusku ruským subjektům?

Poslední aktualizace: 6. července 2023

Článek 12b odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 mimo jiné umožňuje příslušným orgánům povolit odchylně od článku 3c prodej, dodávky nebo převod zboží a technologií uvedených v příloze XI (včetně letadel) do 31. prosince 2023. Toto povolení lze udělit pouze v případě, že je takový prodej,

dodávka nebo převod nezbytně nutný pro: (i) odprodej z Ruska nebo (ii) ukončení obchodních činností v Rusku.

Cílem této výjimky je usnadnit hospodářským subjektům z EU rychlý odchod z ruského trhu.

Tato výjimka neumožňuje příslušným orgánům povolit prodej pronajatých letadel ztracených v Rusku ruským subjektům, tj. letadel, která zůstávají v Rusku proti vůli jejich neruského vlastníka a navzdory jeho požadavku na jejich vrácení.

Pronájem letadla ruské osobě se nepovažuje za investici v Rusku. V důsledku toho nelze mít za to, že se vlastníci/pronajímatelé letadel zbavují majetku v Rusku pouze z toho důvodu, že v důsledku sankcí, které jim to ukládají, přerušili dodávky letadel do této země, a to od 26. února 2022 v případě nových smluv a od 28. března v případě již existujících smluv. Stejně tak by neměly být považovány za osoby, které ukončují obchodní činnost v Rusku, pokud již přerušily dodávky letadel do Ruska ze stejného důvodu a od stejných dat.

V každém případě by prodej letadla nebyl nezbytně nutný k tomu, aby vlastníci letadla opustili ruský trh, protože tento odchod je možný i v případě, že si pronajímatelé ponechají letadlo ve vlastnictví.

3. PŘÍSTUP DO PŘÍSTAVŮ EU

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 3ea NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Jak se kontroluje zákaz přístupu do přístavu?

Poslední aktualizace: 2. května 2022

Monitorování bude probíhat prostřednictvím systému Unie pro výměnu informací o námořní dopravě [59] (který je rovněž propojen s veřejnou databází EQUASIS [60], poskytující mimo jiné informace o lodích a společnostech týkající se bezpečnosti). Tento systém podporuje členské státy EU v oblasti operativního námořního dohledu zejména tím, že poskytuje situační přehled o námořní situaci a sleduje veškeré pohyby lodí téměř v reálném čase. Všechny členské státy EU mají k tomuto systému přístup a sdílejí prostřednictvím něj informace.

2. Co se rozumí pod pojmem "příslušné mezinárodní úmluvy"?

Poslední aktualizace: 2. května 2022

Tento pojem se vztahuje na úmluvy SOLAS, MARPOL nebo Load Lines a na lodě, které spadají do jejich působnosti (tzv. konvenční lodě). V podstatě se jedná o lodě o prostornosti 500 GT a více (od menších až po ty největší), které se plaví v mezinárodní námořní dopravě.

3. Jak mohou přístavní orgány a provozovatelé přístavů v EU zjistit, zda ruské plavidlo změnilo vlajku?

Poslední aktualizace: 2. května 2022

Každá loď na celém světě musí mít přiděleno jedinečné identifikační číslo, které je přidělováno jménem Mezinárodní námořní organizace (číslo IMO). Číslo IMO je lodi přiděleno od okamžiku jejího postavení a zůstává stejné po celou dobu jejího provozu.

Přístavní orgány by tak mohly snadno odhalit jakýkoli pokus o obejití sankcí změnou vlajky, a to na základě kontroly čísla IMO plavidla a záznamů na palubě lodi. V tomto ohledu jsou lodě podle úmluvy SOLAS (Mezinárodní úmluva o bezpečnosti lidského života na moři) rovněž povinny uchovávat na palubě souhrnnou zprávu, která sleduje historii změn vlajky. Také přístavní orgány mají přístup k výše uvedenému monitorovacímu systému.

4. Jak oslovit loď přepravující zboží, jehož přeprava může být povolena?

[59] Zřízeno podle směrnice 2002/59/ES

[60] Elektronický informační systém kvality přepravy

Poslední aktualizace: 2. května 2022

Odchylky stanovené v čl. 3ea odst. 5 podléhají předchozímu povolení příslušného vnitrostátního orgánu, které lze udělit pouze za přísných a specifických podmínek. Pokud loď, na kterou se vztahuje zákaz a která přepravuje zboží, jehož přeprava může být důvodem pro povolení vstupu do přístavu, požádá o vstup do přístavu v Unii, je povinností přístavních orgánů provést individuální posouzení a dohlédnout na to, aby se vykládka týkala pouze zboží, na které se vztahují odchylky, a aby jeho vykládka nebyla jinak zakázána nařízením.

5. Je zakázáno provádět operace mezi loděmi s plavidly plujícími pod ruskou vlajkou?

Poslední aktualizace: 2. května 2022

K operacím mezi loděmi může docházet v různých případech, a to k operacím mezi plavidly plujícími pod ruskou vlajkou a plavidly plujícími pod vlajkou třetí země v mezinárodních vodách, k operacím mezi plavidly plujícími pod vlajkou Ruska a EU a k operacím mezi plavidly plujícími pod ruskou vlajkou a plavidly plujícími pod vlajkou třetí země v teritoriálních vodách členského státu.

Na základě doložky o zákazu obcházení (stanovené v článku 12) je zakázáno vědomě a úmyslně se podílet na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů uvedených v nařízení Rady č. 833/2014, a to i prostřednictvím zastupování fyzických nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů, na které se toto nařízení vztahuje. Pokud tedy dochází k činnosti mezi loděmi, jejímž cílem nebo důsledkem je obcházení zákazu podle článku 3ae nařízení (EU) č. 833/2014, spadá taková činnost do působnosti tohoto ustanovení. Rozhodující je, že taková operace mezi loděmi je organizována tak, aby plavidlo, na které se nevztahuje zákaz vstupu do přístavu, mohlo vplout do přístavu EU, kam by jinak plavidlo plující pod ruskou vlajkou nemohlo vplout.

Podle článku 13 se nařízení vztahuje na všechna plavidla, která spadají pod jurisdikci členských států, a na plavidla, která se nacházejí na území Unie.

6. Jak se má podle výjimek v článku 3ea zboží nakládat a vykládat?

Poslední aktualizace: 2. května 2022

Příslušné vnitrostátní orgány musí zajistit, aby každý povolený vstup splňoval podmínky výjimky stanovené v článku 3ea nařízení Rady č. 833/2014. To znamená, že každý záznam by měl být povolen individuálně. Pokud bylo plavidlu povoleno vplout do přístavu za účelem vykládky zboží, na které se vztahuje odchylka, musí získat samostatné povolení za účelem nakládky zboží. Plavidlo bez nákladu může mít povolení vplout do přístavu za účelem nakládky zboží.

Nakládání zboží je omezeno na rozsah povolený odchylkami. Ustanovení čl. 3ea písm. a) a e) se výslovně týkají nákupu, dovozu nebo přepravy do Unie. Nakládka zboží by tedy byla možná pouze v případě, že by došlo k nákupu nebo další přepravě do jiného přístavu Unie jako konečného místa určení. Zbývá určit, proč by v takovém případě plavidlo plující pod ruskou vlajkou poskytovalo

přepravní služby mezi dvěma přístavy EU. Písmena b) a d) umožňují vstup do přístavu bez ohledu na to, zda se jedná o nákup, dovoz nebo přepravu do Unie nebo do třetí země.

7. Mohou rekreační plavidla plující pod ruskou vlajkou kotvící v přístavu EU zůstat v tomto přístavu nebo jej opustit?
Poslední aktualizace: 2. května 2022

Rekreační lodě plující pod ruskou vlajkou, které kotvily v přístavu členského státu před 16. dubnem 2022, nespadají do oblasti působnosti zákazu, protože jejich samotná přítomnost neznamená vstup do přístavu Unie. Po opuštění přístavu Unie by však jakákoli žádost o návrat znamenala vplutí do přístavu Unie a byla by zakázána podle článku 3ea.

Pokud by taková rekreační loď plující pod ruskou vlajkou nebyla vzhledem ke své velikosti nebo technickým vlastnostem schopna po opuštění přístavu opustit území Unie, neměly by orgány členského státu povolit její odjezd s vědomím, že jí nebude umožněno vrátit se do přístavu EU. Rekreačnímu plavidlu by proto mělo být povoleno opustit přístav pouze v případě, že bude plout mimo území Unie.

Kromě toho se na každou osobu nebo subjekt uvedený v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014 vztahuje zmrazení majetku a veškerý její/jeho majetek, včetně rekreačních plavidel, by měl být zmrazen.

8. Může být plavidlu plujícímu pod ruskou vlajkou, které vplulo do přístavu EU na základě výjimky uvedené v odstavci 4, povoleno vyplout?
Poslední aktualizace: 2. května 2022

Příslušný vnitrostátní orgán se musí ujistit, že loď vplouvá za podmínek považovaných za nezbytné podle odstavce 4. Zákaz vstupu do přístavu nevyžaduje zablokování lodi, která by vplouvala v souladu s touto výjimkou, a proto může přístav opustit.

9. Jsou rybářská plavidla vyloučena z oblasti působnosti článku 3ea nařízení 833/2014?
Poslední aktualizace: 5. května 2022

Jak je uvedeno v Q2 výše, příslušnými mezinárodními úmluvami jsou úmluvy SOLAS, MARPOL a úmluvy o nákladových linkách (LL). V důsledku toho jsou "rybářská plavidla" zahrnuta do sankčního režimu pouze v případě, že jsou držiteli "osvědčení" vydaného v souladu s úmluvami SOLAS, MARPOL nebo LL. V souladu s tím se na rybářská plavidla s osvědčením podle

PŘÍLOHA IV úmluvy MARPOL musí být považována za "loď" pro účely čl. 3ea odst. 3 písm. a) nařízení Rady (EU) č. 833/2014 a spadá do oblasti působnosti zákazu.

10. Vztahuje se na pronájem lodi bez posádky pod ruskou vlajkou, která se vrací do rejstříku pod vlajkou členského státu EU, zákaz uvedený v čl. 3ea odst. 2?
Poslední aktualizace: 10. října 2022

Článek 3ea se vztahuje na všechna plavidla plující pod ruskou vlajkou, jakož i na plavidla, která po 24. únoru 2022 změní svou ruskou vlajku nebo registraci na vlajku nebo registraci jiného státu. Pokud se tedy plavidlo, které je v nájmu bez posádky a pluje pod ruskou vlajkou, po 24. únoru vrátí ke své základní vlajce členského státu EU nebo k jakékoli jiné vlajce, mělo by být považováno za plavidlo plující pod ruskou vlajkou v souladu s čl. 3ea odst. 2. Na takový charter bez posádky se tedy vztahuje zákaz vstupu do přístavů EU.

V případě potřeby mohou tato plavidla využívat výjimky nebo odchylky podle odstavců 4, 5, 5a a 5b.

11. Může loď plující pod ruskou vlajkou, která po 24. únoru změní vlastníka i vlajku, obchodovat v přístavech EU?
Poslední aktualizace: 18. května 2022

Článek 3ea se vztahuje na všechna plavidla plující pod ruskou vlajkou, jakož i na plavidla, která po 24. únoru 2022 změní svou ruskou vlajku nebo registraci na vlajku nebo registraci jiného státu. Tento zákaz platí bez ohledu na vlastnictví lodi.

12. Byl zákaz přístupu do přístavu rozšířen o 8. balíček?
Poslední aktualizace: 10. října 2022

Ustanovení čl. 3ea odst. 1a zakazuje přístup do přístavů EU všem plavidlům, která mají osvědčení ruského námořního rejstříku. Tento zákaz platí bez ohledu na stát vlajky plavidla. Zákaz bude platit od 8. dubna 2023.

13. V čl. 3ea odst. 1a se omezuje přístup do přístavů a zdymadel na území Unie na všechna plavidla, která mají osvědčení ruského námořního rejstříku. Jak je třeba chápat pojem "plavidlo"?
Poslední aktualizace:24. července 2023

Zákaz stanovený v čl. 3ea odst. 1a se vztahuje na všechna plavidla certifikovaná Ruským námořním rejstříkem. Zvláštní definice plavidla uvedená v odstavci 3 tohoto článku se na tento odstavec nevztahuje. Proto se na všechna plavidla certifikovaná Ruským námořním

lodního rejstříku, bez ohledu na jejich typ nebo velikost, mají zakázán přístup do přístavů a zdymadel na území Unie.

14. Jak se má v čl. 3ea odst. 1a chápat výraz "certifikovaný" ruským námořním rejstříkem?

Poslední aktualizace:24. července 2023

Toto ustanovení se vztahuje na všechna plavidla, která jsou držiteli jakéhokoli typu zákonného a/nebo klasifikačního osvědčení vydaného Ruským námořním rejstříkem nebo jménem kteréhokoli státu vlajky.

EU zrušila uznání ruského námořního rejstříku jako organizace uznávané pro inspekce a prohlídky lodí v EU[61], takže plavidla plující pod vlajkou EU již nemohou mít žádná taková osvědčení. Plavidla s takovými osvědčeními, která neplují pod vlajkou EU, mají zakázán vstup do přístavů a zdymadel na území Unie.

15. Může být plavidlu, které po 24. únoru 2022 změnilo svou ruskou vlajku nebo registraci na vlajku nebo registraci jiného státu, umožněn přístup do přístavů a zdymadel na území Unie v případě, že potřebuje pomoc při hledání útočiště, nebo v případě nouzového vplutí do přístavu z důvodu námořní bezpečnosti nebo záchrany života na moři?

Poslední aktualizace: 24. července 2023

Podle čl. 3ea odst. 4 může příslušný orgán umožnit přístup k plavidlu, na které se vztahují zákazy, pokud potřebuje pomoc při hledání útočiště, při nouzovém vplutí do přístavu z důvodů námořní bezpečnosti nebo při záchraně života na moři. To zahrnuje plavidla, která plula pod ruskou vlajkou před 24. únorem 2022.

16. Vztahují se zákazy přístupu do přístavů a zdymadel uvedené v článcích 3ea, 3eb a 3ec na oblasti kotvišť?

Poslední aktualizace: 24. července 2023

Jak je uvedeno v 36. bodě odůvodnění nařízení Rady (EU) č. 2023/1214, zákazy týkající se přístupu do přístavu se vztahují na všechna plavidla, ať už kotví v přístavu nebo v kotvišti v rámci jurisdikce přístavu členského státu.

V případě Finského zálivu se tyto zákazy vztahují na všechna plavidla, ať už kotví v přístavu nebo na kotvišti, která se nacházejí v teritoriálních nebo vnitřních vodách členského státu.

Kromě toho se čl. 2 bod 7 směrnice 2009/16/ES o státní přístavní inspekci vztahuje i na kotviště, pokud jsou vyhlášena: *"lodí na kotvišti"* se rozumí loď v přístavu nebo v jiné oblasti v jurisdikci přístavu, ale nikoli v kotvišti, která provádí rozhraní mezi lodí a přístavem.

17. Kterých plavidel se týkají zákazy uvedené v článcích 3eb a 3ec?

[61] Podle čl. 5aa odst. 4 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 a čl. 1ab odst. 3 rozhodnutí Rady 2014/512/SZBP.

Poslední aktualizace: 24. července 2023

Tyto zákazy se vztahují na plavidla bez ohledu na jejich vlajku, která vplouvají do přístavu nebo plavební komory na území Unie, konkrétně na tankery, neboť ustanovení se týká přepravy ruské ropy nebo ropných produktů.

18. Články 3eb a 3ec odkazují na přenosy z lodi na loď nebo rušení AIS v "kterémkoli bodě dané plavby do přístavů nebo zdymadel členského státu", jak by se měla chápat "plavba"?
Poslední aktualizace: 24. července 2023

Plavbou se rozumí trasa, kterou plavidlo absolvuje od okamžiku naložení nákladu ropy nebo ropných produktů po dobu, kdy je na cestě nebo na moři, například když plavidlo stojí. To se týká jak přímých, tak nepřímých tras bez ohledu na odchylky, které nastaly od naložení ruského ropného nákladu do zastavení v přístavu nebo zdymadle na území Unie.

19. Jak dlouho má plavidlo zakázán přístup do přístavů a zdymadel na území Unie, pokud je podezřelé z porušení zákazů uvedených v článcích 3m a 3n tím, že provedlo přenos z lodi na loď nebo vypnulo svůj navigační systém AIS na základě použití článků 3eb a 3ec?
Poslední aktualizace: 24. července 2023

Takovému plavidlu je zakázán přístup do přístavů a zdymadel na území Unie, dokud je podezřelé z porušení zákazů uvedených v článcích 3m a 3n. Proto nemůže vstoupit do žádného přístavu nebo zdymadla na území Unie, dokud přepravuje příslušný náklad ruské ropy nebo ropných produktů.

20. Pokud dojde k převodu z lodi na loď a příslušný orgán má důvodné podezření na porušení článků 3m nebo 3n, mají všechna plavidla, která se této operace účastní, zakázán přístup do přístavů a zdymadel na území Unie?
Poslední aktualizace: 24. července 2023

Ano. Vzhledem k převozu z lodi na loď jsou všechna zúčastněná plavidla podezřelá z účasti na porušení předpisů v souvislosti s probíhající přepravou. Těmto plavidlům proto nemůže být povolen přístup do žádného přístavu a plavební komory na území Unie.

21. Jak souvisí zákazy v článcích 3eb a 3ec s jinými ustanoveními a zákazy týkajícími se námořní bezpečnosti, jako je zákaz podle směrnice 2009/18/ES o státní přístavní inspekci nebo zákaz ropných tankerů s jednoduchým trupem podle nařízení (EU) č. 530/2012?
Poslední aktualizace: 24. července 2023

Síť námořní bezpečnosti, jak je zavedena a stanovena v právních předpisech EU, včetně zejména směrnice 2009/18/ES o státní přístavní inspekci, nařízení (EU) č. 530/2012 o urychleném zavádění požadavků na dvojitý trup nebo rovnocennou konstrukci ropných tankerů s jednoduchým trupem, směrnice 2002/59/ES o VTMIS a směrnice 2009/20/ES o pojištění vlastníků plavidel pro případ námořní škody, a zejména jejího čl. 5 odst. 2, zůstává nedotčena a je použitelná pro všechny plavby a zastávky v přístavech členských států EU nebo podél pobřeží členských států EU. Tyto předpisy se vztahují na jakýkoli trestný čin spáchaný na jakémkoli místě bez ohledu na to, kdy se plavba uskutečnila.

22. Pokud se plavidlo podílelo na porušení zákazu vstupu do přístavu podle článků 3eb nebo 3ec, ale později bylo prodáno jinému vlastníkovi nebo pronajato jiné společnosti, může mít přístup do přístavů a zdymadel na území Unie?
Poslední aktualizace: 24. července 2023

Jak je uvedeno v často kladených dotazech č. 19 a 20, plavidlo má zakázán přístup do přístavů a zdymadel na území Unie, dokud je podezřelé z porušení zákazů uvedených v článcích 3m a 3n. Nemůže tedy vstoupit do žádného přístavu nebo zdymadla na území Unie, dokud přepravuje příslušný náklad ruské ropy nebo ropných produktů.

Tento zákaz tedy zaniká, jakmile je podezření odstraněno nebo náklad vyložen, a proto se na pozdějšího vlastníka nevztahuje. Pokud ovšem k prodeji dojde v době, kdy podezření trvá nebo je náklad stále na palubě, zákaz zůstává zachován.

23. Vztahuje se na plavidla vplouvající do přístavů a zdymadel na území Unie povinnost oznamovat převody z lodi na loď podle nařízení o sankcích?
Poslední aktualizace: 24. července 2023

Podle čl. 3eb odst. 2 musí plavidla oznámit plánované přemístění z lodi na loď, ke kterému dojde ve výlučné ekonomické zóně členského státu nebo do vzdálenosti 12 námořních mil od základní linie pobřeží tohoto členského státu, nejméně 48 hodin předem. Pokud tedy taková operace nebyla oznámena, příslušné orgány by neměly povolit přístup.

24. Může plavidlo, kterému byl odepřen přístup do přístavu nebo plavební komory členského státu na základě článků 3eb nebo 3ec, vplout do jiného přístavu nebo plavební komory na území Unie?
Poslední aktualizace: 24. července 2023

Pokud byl plavidlu odepřen přístup, příslušné orgány tohoto členského státu neprodleně informují všechny ostatní příslušné orgány, včetně přístavních orgánů, prostřednictvím stávajících opatření, která mají k dispozici a která poskytuje EMSA. Cílem této oznamovací povinnosti je zamezit tomu, aby si plavidla vybírala přístavy/fóra. Na základě vzájemné důvěry a spolupráce, kterou by si

příslušné orgány měly navzájem poskytovat, by členské státy měly odmítnout přístup, jakmile obdrží oznámení o odmítnutí, které vydal kterýkoli jiný příslušný orgán.

25. Jak je třeba v článku 3ec chápat "neoprávněný zásah do systému automatické identifikace, jeho vypnutí nebo jiné znemožnění"?
Poslední aktualizace: 24. července 2023

Toto ustanovení se rovněž týká případů, kdy plavidlo úmyslně poskytne nepravdivé informace prostřednictvím systému AIS.

Lodím je zakázáno nezákonně zasahovat, vypínat nebo jinak vyřazovat z provozu, s výjimkou situace bezprostředního nebezpečí. Může se stát, že ke krátkému rušení nebo vypnutí dojde náhodou, v takovém případě by se takové události měly zaznamenat.

Takový výskyt je třeba chápat jako součást širší činnosti plavidla. Vyřazení z provozu na delší dobu však svědčí o tom, že podezřelá činnost pokračuje. Příslušné orgány si mohou vyžádat a zkontrolovat záznamy AIS plavidla prostřednictvím integrovaných námořních služeb v systému Unie pro námořní informace a výměnu informací, aby zjistily, zda byl AIS vypnut, zda měl mezery v signálech nebo zda poskytoval "nesprávné nebo falešné" polohy.

Tento zákaz neplatí v případech, kdy lze navigační systém oprávněně vypnout v souladu s mezinárodními dohodami, pravidly nebo normami, které stanoví ochranu navigačních informací, jako je například plavba ve vodách s vysokým bezpečnostním rizikem.

26. Jak by měly příslušné orgány členských států sledovat přenosy z lodi na loď nebo nezákonné rušení či vypínání AIS plavidla?
Poslední aktualizace: 24. července 2023

Komise bude s pomocí Evropské agentury pro námořní bezpečnost (EMSA) podporovat členské státy při sledování a oznamování podezřelých přenosů z lodi na loď a případů nezákonného narušení, vypnutí nebo jiného znefunkčnění lodního AIS, např. pro tankery plující do vzdálenosti 200 námořních mil od pobřeží členských států.
Kromě všech vnitrostátních systémů a informací usnadní a podpoří nepřetržitý námořní dohled a situační povědomí na moři, jakož i výměnu a sdílení informací pomocí systému Unie pro námořní informace a výměnu informací.

27. Články 3eb a 3ec stanoví, že vstup do přístavu by neměl být povolen, pokud má příslušný orgán "důvodné podezření", že plavidlo porušuje příslušné zákazy. Jak by měly příslušné orgány členských států posoudit podezřelé předání lodi nebo rušení/vypnutí navigačního systému plavidla?
Poslední aktualizace: 24. července 2023

Příslušný orgán by měl provést posouzení na základě analýzy rizik.

Proto by měl určit, zda existují objektivní ukazatele, z nichž může vyvodit poznatky nebo podezření, že plavidlo (nebo plavidla) porušuje zákazy stanovené v článku 3m (zákaz dovozu ruské ropy) a 3n (zákaz přepravy ruské ropy nad cenový strop). Jedná se o faktické, na důkazech založené posouzení rizik.

28. Co by měly příslušné orgány členských států při provádění takové analýzy rizik zvážit?

Poslední aktualizace: 24. července 2023

Posouzení rizika může být založeno na mnoha ukazatelích, které by měly být zváženy podle toho, co je v konkrétním případě nejdůležitější.

Takové hodnocení lze shromáždit z více zdrojů, například [neúplný seznam]:

- Přístav původu a přístavy zastávek během plavby, včetně kotvení v kotvišti
- Pojistitel a rozsah pojištění
- Prohlášení o nákladu
- Doklad o přepravě ruské ropy nebo ropných produktů s omezenou cenou
- Trasa, kterou plavidlo podniklo s ohledem na oznámený náklad, který má přepravovat, a vysvětlení, která v této souvislosti poskytlo.
- Historie činností plavidla, včetně bezpečnostních oznámení.
- Dosavadní záznamy o odepření vstupu do přístavů členských států
- Informace sdílené jinými členskými státy, zejména sousedními zeměmi, nebo Komisí.
- Dodržování oznamovací povinnosti

Pro přepravu z lodi na loď:

- Dříve provozované přepravy z lodi na loď
- Dodržování povinných oznámení a ohlašovacích povinností pro přepravu z lodi na loď podle práva EU a mezinárodního práva, včetně přepravy nebezpečného zboží nebo zboží znečišťujícího životní prostředí, konkrétně ropy a ropných produktů, jakož i bezpečnostních oznámení[62].

Pro vypnutí nebo manipulaci s AIS:

- Četnost výskytu
- Délka výskytu
- Oblast výskytu

[62] Nařízení 9, příloha I nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 725/2004 ze dne 31. března 2004 o zvýšení bezpečnosti lodí a přístavních zařízení, kterým se provádí kodex ISPS IMO (Kodex námořní bezpečnosti).

- Vysvětlení, která plavidla poskytla na dotaz ohledně příčin výskytu události
- Přiměřenost trasy, kterou plavidlo urazilo před vypnutím AIS nebo po něm, a polohy plavidla v okamžiku vypnutí AIS.
- Veřejně dostupné informace o nelegálních ropných operacích v oblasti výskytu.

Komise s pomocí Evropské agentury pro námořní bezpečnost (EMSA) zveřejní oznámení o chování, u něhož hrozí porušení námořních sankcí.

29. Jaké oznamovací povinnosti může příslušný orgán zohlednit při posuzování, zda má důvodné podezření na porušení článků 3m a 3n?
Poslední aktualizace: 24. července 2023

Plavidla musí plnit různé oznamovací povinnosti podle práva Unie a mezinárodního práva, mimo jiné v závislosti na místě, kde se nacházejí, a na druhu nákladu, který přepravují, například podle práva Unie existuje povinnost hlásit mimořádné události a nehody na moři[63]. Členské státy sledují a přijímají veškerá vhodná opatření, aby zajistily, že velitel lodi v jejich pátrací a záchranné oblasti/výhradní ekonomické zóně nebo rovnocenné oblasti neprodleně hlásí pobřežní stanici odpovědné za danou zeměpisnou oblast každou nehodu nebo havárii, která má vliv na bezpečnost lodi, a/nebo každou situaci, která by mohla vést ke znečištění vod nebo pobřeží členského státu, jako je vypouštění nebo hrozba vypouštění znečišťujících produktů do moře (což je přirozené riziko např. při provádění STS operací).

Kromě toho existuje také povinnost oznámit pobřežnímu státu 48 hodin předem přemístění z lodi na loď podle přílohy I Mezinárodní úmluvy o zabránění znečišťování z lodí, předpis 42 (MARPOL), a stanoví minimální informace, které musí být v těchto oznámeních uvedeny.

Povinnost podávat bezpečnostní hlášení se navíc vztahuje i na přepravu z lodi na loď. Přesuny z lodi na loď musí být hlášeny ve stejnou dobu jako posledních deset zastávek v přístavu. To se týká mezinárodních plaveb lodí s nosností nad 500 GT.

Současné nebo minulé plnění těchto oznamovacích povinností je proto faktickým prvkem, který může příslušný orgán zohlednit při posuzování, zda existuje důvodné podezření na porušení článků 3eb a 3ec. Příslušné orgány mohou rovněž zkontrolovat, zda plavidlo v minulosti dodržovalo například čl. 3eb odst. 2.

[63] Článek 17 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/59/ES ze dne 27. června 2002, kterou se stanoví kontrolní a informační systém Společenství pro provoz plavidel.

4. SILNIČNÍ DOPRAVA

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 3l NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Jaká kritéria by měly příslušné orgány členského státu uplatňovat, aby určily, že přeprava zboží podnikem silniční dopravy usazeným v Rusku nebo Bělorusku je nezbytná, a proto se povoluje? Kdo by měl nést břemeno odůvodnění nezbytnosti (ruský nebo běloruský dopravce, odesílatel, příjemce atd.)?
Poslední aktualizace: 8. června 2022

Článek 3l nařízení Rady č. 833/2014 nespecifikuje postupy a podmínky pro jeho praktické uplatňování, ale umožňuje příslušným vnitrostátním orgánům členských států (NCA) rozhodnout, co je v daném případě nejvhodnější. Například bude na vnitrostátním orgánu pro bezpečnost určovat nezbytnost přepravy povoleného zboží na základě obdržených odůvodnění této přepravy, povahy zboží, jeho použití atd. Jelikož se jedná o výjimku z obecného pravidla, měla by být možnost udělit povolení hodnocena restriktivně.

Prokázání nezbytnosti silniční přepravy by však mělo být možné i v případě, že přeprava zboží podnikem silniční dopravy usazeným v Rusku nebo Bělorusku není jediným způsobem, jakým lze přepravu uskutečnit. Od žadatele o povolení mohou a měly by být vyžádány všechny potřebné informace.

Je na dopravci, aby měl povolení k provádění přepravy na území EU, protože zákaz se vztahuje na podniky silniční dopravy. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž však mohou přijímat žádosti o povolení podané jménem dopravce jinými osobami a subjekty zapojenými do příslušné transakce, jako je dovozce nebo odesílatel, pokud to vnitrostátní právní předpisy umožňují.

2. Má být povolení uděleno pro jednu zásilku, pro dopravní společnost nebo obecněji pro konkrétní dopravní operace?
Poslední aktualizace: 8. června 2022

Příslušné vnitrostátní orgány musí zajistit, aby každá povolená přeprava splňovala podmínky výjimky stanovené v článku 3l nařízení Rady č. 833/2014. To znamená, že každá přeprava by měla být povolena individuálně. Pokud to však vnitrostátní právní předpisy umožňují a pokud si je příslušný vnitrostátní orgán jistý, že daná série přeprav bude totožná nebo je součástí stejné transakce týkající se stejného povoleného zboží (například několik přeprav stejných položek), může rovněž vydat širší povolení za podmínek, které považuje za vhodné.

Povolení udělená podle čl. 3l odst. 4 písm. a) nařízení Rady č. 833/2014 týkající se přepravy zemního plynu a ropy, včetně rafinovaných ropných produktů, jakož i titanu, hliníku, mědi, niklu, palladia a železné rudy do Unie se výslovně vztahují na nákup, dovoz nebo přepravu do Unie. Nemůže se tedy vztahovat na žádný vývoz do Ruska nebo Běloruska.

Povolení udělená podle čl. 3l odst. 4 písm. b) nařízení Rady č. 833/2014 o přepravě farmaceutických, zdravotnických, zemědělských a potravinářských výrobků umožňují dovoz, nákup a přepravu do Unie nebo do třetí země včetně Ruska nebo Běloruska.

3. Který členský stát musí povolení udělit?

Poslední aktualizace: 24. června 2022

Podle článku 3l nařízení Rady č. 833/2014 by měly povolení vydat příslušné vnitrostátní orgány členského státu, přes který je zboží přepravováno. Toto povolení není samo o sobě závazné pro žádný jiný členský stát.

Na základě zásady loajální spolupráce by však členské státy měly spolupracovat, aby se vyhnuly nepřiměřené administrativní zátěži při řešení přeprav přes území několika států. Nic nebrání členským státům, aby si vzájemně uznávaly svá rozhodnutí o povolení nebo aby při udělování takového povolení aktivně oslovovaly vnitrostátní orgány pro bezpečnost tranzitních členských států. Pokud je například zboží naloženo v některém členském státě, bude pravděpodobně na tomto členském státě, aby udělil první povolení pro přepravu ruským nebo běloruským silničním dopravcem. Členský stát, který povolení udělil, by měl informovat všechny ostatní členské státy, jimiž má povolená přeprava projíždět.

Oznámení mezi členskými státy může probíhat jakýmkoli způsobem, na kterém se dotčené členské státy dohodnou.

Členské státy by měly nahlásit každé udělené povolení do dvou týdnů od jeho vydání uložením do FSOR. Vzhledem k tomu, že oznamování uživatelů nezajišťuje FSOR automaticky, mohou členské státy udělené povolení přesto oznámit zasláním na funkční e-mailovou adresu road_transport_sanctions@ec.europa.eu. V zájmu zefektivnění oznamování se členské státy vyzývají, aby sdílely stejný obsah prostřednictvím FSOR i výše uvedené funkční e-mailové adresy.

4. Jak by měly orgány členských států přistupovat k podnikům silniční dopravy usazeným v Rusku a Bělorusku po 16. dubnu 2022?

Poslední aktualizace: 14. dubna 2022

Pokud jde o ruské nebo běloruské dopravce, kteří se nacházejí na území EU i po skončení odkladnou lhůtu stanovenou v článku 3l nařízení Rady č. 833/2014, upozorňujeme, že toto ustanovení zakazuje těmto dopravcům přepravovat zboží po silnici v rámci Unie. Nenaloženému ruskému nebo běloruskému nákladnímu automobilu není zakázáno pohybovat se po Unii, ale spadal by do oblasti působnosti zákazu, pokud by kdykoli nakládal náklad. Upozorňujeme rovněž, že článek 12 nařízení stanoví, že je zakázána vědomá a úmyslná účast na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů uvedených v nařízení.

Proto by po 16. dubnu neměla být na území Unie povolena jízda ruských nebo běloruských vozidel s nákladem. Sedmidenní likvidační lhůta byla stanovena proto, aby tato vozidla měla přiměřenou

dobu na opuštění území Unie. Porušení předpisů by mělo být řešeno v místě, kde bylo zjištěno. Zákaz nevyžaduje, aby členské státy zadržovaly ruská nebo běloruská vozidla, která jsou vyložena. Pokud jde o náklad, vnitrostátní orgány pro bezpečnost by měly přijmout opatření, která považují za nezbytná s ohledem na situaci a která jsou přípustná podle jejich vnitrostátního práva s ohledem na zásadu proporcionality.

5. Jak by měly orgány členských států zacházet se silničními dopravními společnostmi usazenými v Rusku po 16. dubnu 2022, pokud tyto společnosti provádějí tranzit zboží mezi pevninským Ruskem a Kaliningradskou oblastí?

Poslední aktualizace: 13. července 2022

Podle článku 3l nařízení je podnikům v silniční dopravě usazeným v Rusku zakázáno přepravovat zboží po silnici na území Unie, včetně tranzitu. Tento zákaz se však nevztahuje na přepravu zboží v tranzitu přes území Unie mezi Kaliningradskou oblastí a Ruskem za předpokladu, že přeprava takového zboží není podle nařízení zakázána jinak. Tranzit sankcionovaného zboží po silnici tedy není povolen.

Je na členských státech, aby přijaly vhodná opatření k zabránění všem možným formám obcházení přes enklávu Kaliningrad.

Členské státy by měly pokračovat ve sledování obousměrných obchodních toků mezi pevninským Ruskem a tímto regionem, zejména kontrolou, zda se objem tranzitu v průběhu času výrazně zvyšuje. Měly by provádět cílené, přiměřené a účinné kontroly a další opatření, která považují za nezbytná.

6. Mají ruští a běloruští silniční dopravci zakázáno přepravovat osoby a jejich osobní věci (např. turisty, novináře, diplomaty), nebo se zákaz vztahuje pouze na nákladní dopravu?

Poslední aktualizace: 14. dubna 2022

Článek 3l nařízení Rady č. 833/2014 se vztahuje pouze na silniční přepravu zboží. Je však třeba věnovat pozornost tomu, aby ruští a běloruští silniční dopravci neobcházeli zákaz tím, že budou přepravovat cestující jako zástěrku pro nákladní dopravu.

7. Jaký je dopad na provozovatele silniční dopravy v EU působící v Rusku a Bělorusku?

Poslední aktualizace: 8. června 2022

Toto opatření se týká pouze podniků silniční dopravy usazených v Rusku nebo Bělorusku. Provozovatelů silniční dopravy v EU se proto netýká.

8. Vztahuje se diplomatická výjimka podle čl. 3l odst. 4 písm. d) na velvyslanectví třetích zemí?

Poslední aktualizace: 8. června 2022

Ano, tato výjimka se vztahuje na velvyslanectví třetích zemí od 4. června 2022 (viz nařízení Rady (EU) 2022/879).

9. Jaký je rozsah výjimky pro poštovní zásilky stanovené v čl. 3l odst. 2 písm. a)?"

Poslední aktualizace: 8. června 2022

Výjimka v čl. 3l odst. 2 písm. a) umožňuje, aby poštovní zásilky, které jsou součástí univerzální služby a pocházejí z Ruska, byly nadále přepravovány z Ruska do členského státu EU (do mezinárodního výměnného úřadu členského státu určení) nebo aby poštovní zásilky při přepravě do třetí země nebo z ní překračovaly hranice EU. To se týká ruských vnitrostátních a mezinárodních standardních dopisů a balíků a také periodik.

Tato výjimka se nevztahuje na poštovní zásilky obsahující zboží, jehož přeprava je jinak zakázána. Rovněž se vztahuje pouze na poštovní zásilky vybírané Ruskou poštou, která je určeným poskytovatelem poštovních univerzálních služeb v Ruské federaci. V případě, že Ruská pošta využívá k přepravě poštovních zásilek do EU nebo přes EU jiné silniční dopravní podniky, vztahuje se výjimka pouze na poštovní zásilky přepravované těmito podniky, nikoli na jiné zboží, které mohou přepravovat.

10. Proč 11. balíček zavedl rozšíření zákazu silniční dopravy v novém odstavci 1a?

Poslední aktualizace: 30. června 2023

Rozšíření zákazu silniční dopravy v článku 3l má za cíl zabránit obcházení sankcí společnostmi, které používají přívěsy a návěsy registrované v Rusku, ale tažené nákladními vozidly, která sama o sobě nemusí být registrována v Rusku. Přeprava sankcionovaného zboží silničními dopravními společnostmi neregistrovanými v Rusku byla v EU skutečně zaznamenána a zákaz uvedený v odstavci 1 se jí dosud netýkal. Nový odstavec 1a má tuto mezeru zaplnit a řešit případy, kdy je zboží přepravováno společnostmi používajícími přívěsy a návěsy registrované v Rusku.

11. Co se v odstavci 1a týká "jiných zemí"?

Poslední aktualizace: 30. června 2023

Odstavec 1a zakazuje přepravu zboží v rámci Unie prováděnou silničními dopravními společnostmi pomocí přívěsů nebo návěsů registrovaných v Rusku, a to i v případě, že jsou taženy nákladními vozidly registrovanými v "jiných zemích". Tímto pojmem se rozumí jakákoli země, která není Ruskem, ať už se jedná o členský stát nebo třetí zemi.

5. STÁTEM VLASTNĚNÉ PODNIKY

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 5aa NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Co je podle článku 5aa zakázáno?

Poslední aktualizace: 11. května 2022

Toto ustanovení zakazuje uzavírání nových smluv po 16. březnu 2022 s právnickými osobami uvedenými v příloze. Zákaz se vztahuje rovněž na plnění stávajících smluv po 15. květnu 2022 nebo na poskytování jakéhokoli druhu ekonomicky hodnotného plnění (např. služeb nebo plateb), a to i v případě neexistence takového smluvního vztahu. Článek nepředepisuje důsledky, které by měl zákaz mít na jakékoli probíhající smluvní vztahy; hospodářský subjekt z EU by měl přijmout opatření nezbytná s ohledem na jeho konkrétní situaci, aby zastavil své obchody do konce likvidačního období dne 15. května 2022.

2. Co znamená "jednat jménem nebo na pokyn"?

Poslední aktualizace: 23. října 2023

Ustanovení čl. 5aa odst. 1 písm. c) zakazuje přímo či nepřímo uzavírat jakékoli transakce s právnickou osobou, subjektem nebo orgánem "jednajícím jménem nebo na pokyn" subjektu uvedeného v písmenu a) nebo b) tohoto čl. 5aa odst. 1. Cílem čl. 5aa odst. 1 písm. c) je řešit situace, kdy se subjekt uvedený v příloze XIX pokouší obejít uplatňování sankcí EU, například změnou formálního vlastnictví společnosti, aby obešel uplatňování čl. 5aa odst. 1 písm. b).

Komise poskytla pokyny na podporu těchto rozhodnutí, například kritéria uvedená ve stanovisku Komise ze dne 17. října 2019. Zabývá se tímto pojmem "jednání jménem nebo na pokyn" a zejména tímto výňatkem: "Vlastnictví nebo kontrola [cílové osoby/subjektu nad jiným subjektem] je prvek, který lze považovat [...] za prvek zvyšující pravděpodobnost [jednání jménem nebo na pokyn cílové osoby/subjektu], ale nemůže být dostačující pro určení, zda k jednání došlo. Vzhledem k tomu, že neexistuje definice a/nebo kritéria, na jejichž základě by bylo možné posoudit, zda subjekt jednal jménem nebo na pokyn cílového subjektu, měl by vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž vzít v úvahu všechny relevantní okolnosti, aby zjistil danou situaci. Ty mohou zahrnovat například přesnou vlastnickou/kontrolní strukturu, včetně vazeb mezi fyzickými osobami; povahu a účel transakce spolu s uvedenými obchodními povinnostmi subjektu, který je vlastněn nebo kontrolován; předchozí případy jednání jménem nebo na pokyn cílového subjektu; sdělení třetích stran a/nebo věcné důkazy naznačující, že pokyny byly vydány cílovým subjektem".

Například společnost, která dříve spadala do oblasti působnosti čl. 5aa odst. 1 písm. b), bude pravděpodobně "jednat jménem nebo na pokyn" subjektu uvedeného v příloze XIX (čl. 5aa odst. 1 písm. c)), jestliže vlastnická struktura společnosti je změněna tak, aby se podíl vlastněný subjektem uvedeným v příloze XIX snížil na 50 % nebo méně podle kritéria určení vlastnictví, zejména pokud

je převod akcií prováděn v rámci stejné skupiny podniků a/nebo k převodu dochází v blízkosti data zařazení příslušného subjektu do přílohy XIX nebo vydání pokynů objasňujících provádění opatření a/nebo pokud je zachován jakýkoli podstatný vliv na příslušný subjekt (např. právo veta nebo jakýkoli jiný vliv na řízení subjektu). V takové situaci existuje důvodné podezření, že převod akcií byl uskutečněn ve zlé víře s cílem zakamuflovat skutečné vlastnictví nebo kontrolu a obejít použitelnost článku 5aa.

Na základě takového zjištění zákaz vyžaduje, aby bylo ukončeno jakékoli poskytování ekonomicky hodnotné výhody ve prospěch subjektu "jednajícího jménem nebo na pokyn". Pokud by ukončení transakcí s takovým subjektem mohlo ovlivnit bezpečnost dodávek, měly by hospodářské subjekty před zastavením probíhajících operací poskytnout dostatečnou dobu na ukončení (např. 60 dní), aby se předešlo nechtěným důsledkům.

3. Pokud jde o rozsah výjimky stanovené v čl. 5aa odst. 2 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 v souvislosti s úvěrovou smlouvou, chápeme správně, že "realizace" znamená, že úvěrový rámec lze čerpat do 15. května 2022 s následným splacením po tomto datu? Nebo obojí i splacení musí proběhnout před 15. květnem 2022?
Poslední aktualizace: 16. června 2022

Záměrem článku 5aa je zakázat veškeré obchody s právnickými osobami uvedenými v příloze. V tomto ohledu se tento zákaz transakcí vztahuje na splátky v rámci úvěrové smlouvy, neboť se rovnají plnění smlouvy a měly být dokončeny do 15. května 2022.

Od 3. června 2022 je však v souladu s nařízením Rady (EU) 2022/879 povoleno přijímat platby splatné právnickými osobami, subjekty nebo orgány uvedenými v odstavci 1 na základě smluv uzavřených před 15. květnem 2022 podle odstavce 2a.

4. Umožňuje čl. 5aa odst. 3 písm. c) nařízení č. 833/2014 nákup uhelných produktů uvedených v příloze XXI od subjektu uvedeného v příloze XIX za okolností, kdy je smlouva uzavřena po 9. dubnu 2022?
Poslední aktualizace: 30. června 2023

Ustanovení čl. 5aa odst. 3 písm. c) je třeba vykládat ve spojení s dřívějším článkem 3j, zejména s obdobím pro ukončení platnosti stanoveným v odstavci 3. V souladu s tím se transakce spadající do oblasti působnosti

Čl. 5aa odst. 3 písm. c) bylo možné do 10.th srpna 2022 pouze u smluv uzavřených před 9. dubnem 2022.

Jak je vysvětleno v 51. bodě odůvodnění nařízení Rady (EU) 2023/1214 ("jedenáctý balíček sankcí"), které vstoupilo v platnost dne 24. června 2023, článek 3j a příloha XXII byly zrušeny, protože zákaz týkající se dovozu uhlí je zahrnut v článku 3i a příloze XXI nařízení (EU) č. 833/2014.

5. Vztahuje se zákaz podle článku 5aa na poskytování právních služeb subjektům uvedeným v příloze XIX?
Poslední aktualizace: 16. června 2022

Pokud jde o poskytování souvisejících právních služeb, článek 5aa by měl být vykládán s ohledem na základní práva chráněná Listinou, zejména právo na obhajobu. Tímto ustanovením není dotčeno poskytování služeb, které jsou nezbytně nutné pro výkon práva na obhajobu v soudním řízení a práva na účinnou právní ochranu, jak je uvedeno v článku 47 Listiny základních práv EU a článku 6 Evropské úmluvy o lidských právech.

6. Spolupracuje provozovatel z EU nepřímo se subjektem, na který se vztahuje článek 5aa, pokud poskytuje pojistné krytí plavidlu, které vplouvá do přístavu vlastněného tímto subjektem?
Poslední aktualizace: 21. listopadu 2025

Poskytnutí pojistného krytí plavidlu vplouvajícímu do přístavu, které vlastní subjekt uvedený v příloze XIX, není podle článku 5aa zakázáno, protože poskytnutí pojištění tomuto plavidlu není přímou ani nepřímou transakcí s tímto subjektem.

Pokud by však došlo ke vzniku pojištěné škody, mohl by pojistitel z EU provést přímou platbu přístavu nebo uhradit závazky za škody vzniklé v takovém přístavu pouze tehdy, pokud je přístav vlastněn subjektem, na který se vztahuje článek 5aa a který je uveden v příloze XIX, pokud účelem vstupu plavidla do přístavu byla přeprava zboží, jak je stanoveno ve výjimce podle odst. 3 písm. a), aa) a f), které se týkají nákupu, dovozu a přepravy určitého zboží.

Upozorňujeme, že s přijetím 19. balíčku sankcí (nařízení Rady 2033/2025) se výjimka uvedená v odstavci 3 písm. a) a aa) již nevztahuje na společnosti Rosněft (položka číslo 4 části A přílohy XIX) a Gazpromněft (položka číslo 6 části A přílohy XIX).

6a. Může pojistitel z EU poskytnout a vyplatit pojistné plnění za škodu, která vznikla v přístavu vlastněném subjektem uvedeným v příloze XIX?
Poslední aktualizace: 21. listopadu 2025

Podle výjimek v čl. 5aa odst. 3 písm. a), aa) a f), které umožňují určité transakce, včetně přepravy určitého zboží, mohou pojistitelé z EU poskytnout pojistné krytí plavidlům, která vplouvají do přístavu vlastněného subjektem uvedeným v příloze XIX.

V případě vzniku pojištěné škody je výplata pojistného plnění přímo přístavu nebo úhrada závazků pojistníkovi zákonná za předpokladu, že bylo provedeno nezbytné šetření ke zjištění, že škoda vznikla při přepravě uvedených výrobků podle odst. 3 písm. a), aa) a f) a za podmínek popsaných v tomto článku. Další informace o cenovém stropu pro ropu naleznete ve vyhrazených často kladených dotazech.

Upozorňujeme, že s přijetím 19. balíčku sankcí (nařízení Rady 2033/2025) se výjimka uvedená v odstavci 3 písm. a) a aa) již nevztahuje na společnosti Rosněft (položka číslo 4 části A přílohy XIX) a Gazpromněft (položka číslo 6 části A přílohy XIX).

7. Ruský námořní rejstřík již byl předmětem sankcí EU, jaký je rozdíl oproti současnému opatření?
Poslední aktualizace: 10. listopadu 2022

Dne 9. března 2022 byl na seznam subjektů, na které se vztahují omezení financování prostřednictvím úvěrů, převoditelných cenných papírů a nástrojů peněžního trhu (čl. 5 odst. 4 nařízení Rady č. 833/2014), přidán Ruský námořní rejstřík ("RMRS").

Dne 7. října 2022 Rada rozhodla, že se na tento subjekt vztahuje zákaz transakcí podle článku 5aa nařízení Rady č. 833/2014. Tímto opatřením se zakazuje provádění jakýchkoli transakcí, a to i za účelem poskytnutí jakéhokoli druhu ekonomicky hodnotného prospěchu ruskému námořnímu rejstříku. Takové transakce například nemůže provádět žádné plavidlo EU ani žádná společnost založená nebo zřízená podle práva členského státu bez ohledu na to, kde se nachází. Tento zákaz platí i na území Unie a v případech, kdy se obchod uskutečňuje zcela nebo zčásti v rámci Unie (podle článku 13 nařízení Rady č. 833/2014). Sankce EU se neuplatňují exteritoriálně, proto článek 5aa nezakazuje zahraničním provozovatelům, včetně plavidel mimo EU, uzavírat obchody s RMRS mimo EU, *např.* získávat osvědčení.

8. Může plavidlo mimo EU s osvědčením RMRS vplout do teritoriálních vod EU?
Poslední aktualizace: 10. listopadu 2022

Ano. Sankce EU nezakazují uznání osvědčení RMRS, které je nutné pro vstup do teritoriálních vod EU. Od 8. dubna 2023 bude všem plavidlům s osvědčením RMRS zakázán vstup do přístavů EU (viz často kladené otázky týkající se ustanovení o zákazu vstupu do přístavů, článek 3ea nařízení Rady 833/2014). Přístup těchto plavidel do přístavů však zůstává povolen na základě povolení příslušných vnitrostátních orgánů pro nákup, dovoz nebo přepravu farmaceutických, zdravotnických, zemědělských a potravinářských výrobků, včetně pšenice a hnojiv.

9. Může ruský námořní rejstřík pro lodní dopravu stále působit jako "uznaná organizace" EU?
Poslední aktualizace: 18. října 2022

EU zrušila uznání ruského námořního rejstříku jako uznané organizace pro inspekce a prohlídky lodí[64] v EU (tzv. "uznaná organizace“) **s okamžitou platností**[65]. To znamená, že stát vlajky EU již nemůže s RMRS uzavírat ani obnovovat žádná oprávnění ani na něj delegovat žádnou práci. Stejně tak se členský stát

Státy nemohou pověřit žádným ověřováním v oblasti bezpečnosti lodí ani žádnou bezpečnostní inspekcí pro účely vnitrozemských vodních cest.

10. Co znamená zařazení ruského námořního rejstříku pro námořní dopravu do přílohy XIX pro povinnosti členských států?

Poslední aktualizace: 18. října 2022

Aby opatření nabylo plné účinnosti, je nutné, aby členské státy, které mají u tohoto subjektu ještě nějaké delegace, tyto delegace stáhly. V souladu s tím stanoví čl. 1ab odst. 1, 4 a 5 rozhodnutí Rady 2014/512/SZBP časový rámec pro členské státy, aby zajistily řádné ukončení těchto oprávnění.

Každý členský stát EU jako stát vlajky, který pověřil Ruský námořní rejstřík jakoukoli činností **související s námořní bezpečností na lodích**, musí tato oprávnění zrušit do 5. ledna 2023 (čl. 1ab odst. 1).

Stejná lhůta pro ukončení činnosti a stejné datum ukončení, tj. 5. leden 2023, se vztahuje na jakékoli oprávnění kteréhokoli státu vlajky EU pro RMRS působit jako "uznaná bezpečnostní organizace" (čl. 1ab odst. 4).

Období ukončení platnosti jakýchkoli oprávnění RMRS k provádění jakýchkoli prací na lodích vnitrozemské plavby je dřívější a mělo by být provedeno před 6. listopadem 2022 (čl. 1ab odst. 5).

Dokud tato povolení nebudou zrušena, členské státy nepovolí Ruskému námořnímu registru lodní dopravy ani ho nepověří výkonem úkolů, které jsou v souladu s pravidly Unie o námořní bezpečnosti vyhrazeny organizacím uznaným Unií, včetně provádění inspekcí a prohlídek souvisejících s povinnými osvědčeními, jakož i vydávání, schvalování nebo obnovování příslušných osvědčení.

11. Kdy budou zákonná osvědčení vydaná ruským námořním rejstříkem hospodářským subjektům zrušena?

Poslední aktualizace: 18. října 2022

Platnost povinných osvědčení vydaných jménem členského státu RMRS všem lodím plujícím pod vlajkou EU nebo plavidlům vnitrozemské plavby před 7. říjnem 2022 skončí dnem uvedeným na osvědčení bez možnosti obnovení, pokud je příslušné vnitrostátní orgány před tímto datem

[64] Klasifikační společnost/uznaná organizace je technický orgán, který může být na základě dohody o pověření pověřen prováděním určitých technických prací na plavidlech jménem státu vlajky a může být rovněž pověřen vydáváním příslušných zákonných osvědčení hospodářským subjektům jménem státu vlajky.

[65] Čl. 5aa odst. 4 nařízení Rady 833/2014 a čl. 1ab odst. 3 rozhodnutí Rady 2014/512/SZBP.

neodejmou. V každém případě pozbudou platnosti nejpozději 8. dubna 2023 (čl. 1ab odst. 2 a 6 rozhodnutí Rady 2014/512/SZBP).

To platí pro námořní bezpečnost[66] , námořní bezpečnost[67] a pro vnitrozemskou plavbu.[68]

Plavidla plující pod vlajkou EU, která stále mají osvědčení RMRS, mohou zůstat pod stejnou vlajkou EU a mohou si nechat vydat nová osvědčení po převodu třídy jinou "uznanou organizací" EU nebo samotným státem vlajky.

12. Může v současné době uznaný subjekt EU spolupracovat s RMRS za účelem převodu třídy?
Poslední aktualizace: 18. října 2022

Ano. Organizace uznané v EU, které byly pověřeny prováděním inspekcí a vydáváním osvědčení pro lodě, které RMRS dosud klasifikovala nebo vydávala osvědčení pro zákonné účely, by mohly pokračovat ve spolupráci s RMRS pro účely převodu třídy až do 8. dubna 2023.

13. Zakazuje článek 5aa transakce s ruským námořním rejstříkem pro přepravu zemědělských a potravinářských produktů?
Poslední aktualizace: 8. března 2023

Zákaz transakcí obsahuje výjimku pro transakce nezbytné pro nákup, dovoz nebo přepravu zemědělských a potravinářských produktů, včetně pšenice a hnojiv, jejichž dovoz, nákup a přeprava jsou povoleny podle nařízení Rady (EU) č. 833/2014.

Na základě této výjimky tedy mohou hospodářské subjekty v EU, jako jsou pojišťovny v EU, přímo nebo nepřímo poskytovat služby RMRS, pokud jsou nezbytné pro nákup, dovoz nebo přepravu těchto produktů, aniž by musely žádat členský stát o povolení.

Sankce EU se neuplatňují exteritoriálně, a proto článek 5aa nezakazuje hospodářským subjektům, které nejsou usazeny pod jurisdikcí členského státu EU, včetně plavidel mimo EU, aby s RMRS mimo EU prováděly transakce týkající se nákupu, dovozu nebo přepravy výše uvedených produktů.

14. Zakazuje článek 5aa transakce se společností, která je menšinově vlastněna subjektem uvedeným v příloze XIX?
Poslední aktualizace: 30. června 2023

Článek 5aa se nevztahuje na společnosti, v nichž subjekt nebo subjekty uvedené v příloze XIX vlastní menšinový podíl (což znamená, že vlastnická práva jsou přímo nebo nepřímo vlastněna z méně než

[66] Ruský námořní rejstřík lodní dopravy působící jako "uznaná organizace" EU podle směrnice 2009/15/ES
[67] Ruský námořní rejstřík lodní dopravy, který působí jako "uznaná bezpečnostní organizace" EU podle nařízení (ES) č. 725/2004 nebo směrnice 2005/65/ES.
[68] Ruský námořní rejstřík působící jako "uznaná organizace" EU podle směrnice (EU) 2016/1629

50 % subjektem uvedeným v příloze XIX), s výjimkou případů, kdy se zjistí, že taková společnost jedná jménem nebo na pokyn subjektu uvedeného v příloze XIX (čl. 5aa odst. 1 písm. c)).

Proto je třeba v každém jednotlivém případě posoudit, zda je taková společnost v menšinovém vlastnictví přímo nebo nepřímo vlastněna z více než 50 % nebo zda jedná jménem nebo na pokyn subjektu uvedeného v příloze XIX. Více informací o tomto posouzení naleznete v často kladených dotazech č. 2.

Kromě toho skutečnost, že subjekt uvedený v příloze XIX má menšinový vlastnický podíl ve společnosti, a to i v případě, že tato společnost realizuje projekt nacházející se v Rusku, neznamená, že by se hospodářský subjekt z EU automaticky "přímo nebo nepřímo účastnil transakcí" s osobou uvedenou v příloze XIX nebo se subjektem jednajícím jménem nebo na pokyn tohoto subjektu. V takovém případě je nutné provést individuální posouzení každé transakce.

15. Jsou služby údržby a oprav považovány za nezbytně nutné pro účely čl. 5aa odst. 3 písm. aa)?
Poslední aktualizace: 30. června 2023

Pokud to není zakázáno podle článku 3m nebo 3n a článku 3f, je možné poskytovat nebo přijímat služby údržby a oprav pro plavidla přepravující zemní plyn, ropu nebo rafinované ropné produkty z Ruska nebo přes Rusko, které jsou nezbytné z důvodu námořní bezpečnosti. Lze poskytovat i další služby, například služby remorkérů.

16. Na společnost Sovcomflot se vztahuje zákaz transakcí podle článku 5aa nařízení Rady (EU) č. 833/2014. Od 24. června 2024 se na společnost Sovcomflot vztahuje rovněž zmrazení aktiv a zákaz poskytovat jí finanční prostředky nebo hospodářské zdroje podle nařízení Rady (EU) 269/2014. Na základě zákazu transakcí podle článku 5aa nařízení Rady (EU) č. 833/2014 se na společnost Sovcomflot vztahují výjimky podle odstavce 3 uvedeného článku. Může společnost Sovcomflot využívat těchto výjimek i po svém zařazení na seznam podle nařízení Rady (EU) 269/2014 dne 24. června 2024?
Poslední aktualizace: 2. července 2024

Jak je uvedeno v *často kladených dotazech č. 18 a 19 k obecným otázkám*, zákazy stanovené v nařízení Rady (EU) č. 269/2014 a 833/2014 platí nezávisle. Pokud je konkrétní činnost zakázána podle nařízení Rady (EU) 269/2014, nelze se odvolávat na výjimku v nařízení Rady (EU) 833/2014, aby byl provozovatel vyňat ze zákazu v nařízení Rady (EU) 269/2014.

Zmrazení aktiv a zákaz poskytovat finanční prostředky nebo hospodářské zdroje stanovené v nařízení Rady (EU) 269/2014 se v plném rozsahu vztahují na společnost Sovcomflot, pouze s výhradou možných výjimek obsažených v nařízení Rady (EU) 269/2014. Na výjimky uvedené v nařízení Rady (EU) 269/2014 se lze odvolávat pouze tehdy, pokud nejsou v rozporu se zákazem stanoveným v

článku 5aa nařízení Rady (EU) 833/2014. Veškeré výjimky v nařízení Rady (EU) č. 833/2014 jsou pro opatření ke zmrazení majetku irelevantní.

Hospodářským subjektům z EU je proto zakázáno poskytovat společnosti Sovcomflot jakékoli finanční prostředky nebo hospodářské zdroje. Rovněž je zakázáno poskytovat jakékoli finanční prostředky nebo hospodářské zdroje plavidlům vlastněným společností Sovcomflot, neboť lze předpokládat, že jakékoli finanční prostředky nebo hospodářské zdroje poskytnuté těmto plavidlům by se dostaly ke společnosti Sovcomflot nebo by z nich měla prospěch. *Viz často kladené otázky týkající se zmrazení majetku a zákazu poskytování finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů.*

Poskytování finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů plavidlům vlastněným společností Sovcomflot je zakázáno bez ohledu na to, zda byla ropa přepravovaná těmito plavidly nakoupena za strop ceny ropy nebo pod ním. Výjimku stanovenou v článku 5aa nařízení Rady (EU) č. 833/2014 (čl. 5aa odst. 3 písm. aa)) nelze použít.

17. Vztahuje se transakce uvedená v čl. 5aa také na transakce mezi dceřinou společností v Unii a její ruskou mateřskou společností uvedenou v příloze XIX nařízení (EU) č. 833/2014?

Poslední aktualizace: 8. září 2025

Jak je uvedeno v bodě odůvodnění č. 12 nařízení (EU) č. 1494/2025, rozsah zákazu transakcí stanoveného v čl. 5aa odst. 1 by měl být vykládán v širokém smyslu a měl by zahrnovat všechny druhy transakcí.

V této souvislosti, pokud jde o vztah mezi dceřinou společností v Unii a ruskou mateřskou společností uvedenou v příloze XIX nařízení (EU) č. 833/2014, by zákaz transakcí měl v praxi do značné míry vést k oddělení dceřiné společnosti od její ruské mateřské společnosti. V důsledku toho by přímé či nepřímé získávání schválení, která by dceřiné společnosti mohly na základě podmínek vnitropodnikové smlouvy nebo jiného právního požadavku muset získat od kótované mateřské společnosti, nebo provádění pokynů daných přímo či nepřímo kótovanou mateřskou společností mohlo vést k tomu, že by se dceřiná společnost kvalifikovala jako jednající jménem nebo na pokyn subjektu uvedeného v čl. 5aa odst. 1 písm. a) nebo b) nařízení (EU) č. 833/2014 a v souladu s písmenem c) uvedeného odstavce.

V důsledku toho může tato dceřiná společnost v závislosti na konkrétních okolnostech spadat do působnosti zákazu transakcí. Mezi jednání, která prokazují, že dceřiná společnost jedná jménem nebo na pokyn ruského subjektu, patří jmenování nebo odvolání jakýchkoli oprávněných zástupců dceřiné společnosti v Unii nebo přijímání pokynů nebo schválení od zprostředkujícího subjektu, který se nezabývá provozní obchodní činností.

V důsledku těchto důsledků může vzniknout potřeba opatření k zajištění pokračování dceřiné společnosti jednající jménem nebo na pokyn subjektů uvedených v čl. 5aa odst. 1 písm. a) nebo b) nařízení (EU) č. 833/2014, například uložením veřejné správy nebo podobného ochranného opatření takové dceřiné společnosti.

Pro zajištění pokračujícího fungování a dodržování omezujících opatření dceřinými společnostmi jednajícími jménem nebo na pokyn subjektů uvedených v čl. 5aa odst. 1 písm. a) nebo b) nařízení (EU) č. 833/2014 zavádí rozhodnutí (SZBP) 2025/1495 v čl. 1aa odst. 2 písm. f) výjimku ze zákazu transakcí, za předpokladu, že příslušný orgán uložil veřejnou správu nebo podobné veřejné ochranné opatření, nebo že příslušný orgán podobné ochranné opatření schválil. Tím by neměla být dotčena jiná omezující opatření.

Takové veřejné svěřenectví nebo podobné opatření může být v souladu s vnitrostátním právem uloženo nebo povoleno také příslušnými vnitrostátními orgány odpovědnými za dané odvětví nebo oblast, ve které dceřiná společnost působí. Vzhledem k významu zákazu transakcí v čl. 5aa odst. 1 nařízení (EU) č. 833/2014 a právnických osob, subjektů a orgánů uvedených v příloze XIX tohoto nařízení je nutné při ukládání veřejného svěřenectví nebo podobného ochranného opatření uplatňovat přísná kritéria.

6. VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 5k NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Jaký je účel těchto otázek a odpovědí?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Přijaté sankce proti Rusku jsou bezprecedentní, mají rozsáhlé důsledky a nabývají okamžité účinnosti. Cílem těchto otázek a odpovědí je podpořit veřejné zadavatele v EU při jejich provádění, vysvětlit jejich logiku a poradit při jejich uplatňování. Samotné otázky a odpovědi však nejsou právně závazné a nenahrazují příslušná právní ustanovení.

2. Jaký je rozsah sankcí?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Sankce se vztahují na probíhající a budoucí zadávací řízení, jakož i na zadané veřejné zakázky a koncese.

Vztahují se na většinu veřejných zakázek, na které se vztahují směrnice EU o zadávání veřejných zakázek (směrnice 2014/23/EU[69] ; 2014/24/EU[70] ; 2014/25/EU[71] ; 2009/81/ES[72]), a na velkou část zakázek, které jsou z jejich působnosti vyloučeny.

3. Od kdy se sankce uplatňují?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Sankce jsou platné od 9. dubna 2022. Od tohoto dne by neměly být podepisovány nové smlouvy, na které se vztahuje zákaz, a začíná běžet lhůta pro ukončení stávajících smluv, na které se vztahuje zákaz (s výjimkou uhelných smluv, na které se vztahuje zákaz a které by měly být okamžitě ukončeny, pokud nebylo povoleno plnění po dobu dalších 4 měsíců podle čl. 5k odst. 2 písm. f) nařízení o sankcích).

4. Kdy budou sankcionované smlouvy ukončeny?

---

[69] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání koncesních smluv, Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 1.

[70] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES, Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 65.

[71] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES, Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 243.

[72] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti a o změně směrnic 2004/17/ES a 2004/18/ES, Úř. věst. L 216, 20.8.2009, s. 76.

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Probíhající smlouvy se ukončí do 10. října 2022, s výjimkou zvláštních případů schválených v souladu s čl. 5k odst. 2. Alternativně k ukončení lze smlouvy pozastavit, jak je vysvětleno v odpovědi na otázku č. 28.

5. Jaké smlouvy sankce zakazují?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Sankce zakazují uzavírání smluv s:

- Ruští státní příslušníci, společnosti, subjekty nebo orgány usazené v Rusku, jakož i společnosti a subjekty, které jsou jimi přímo nebo nepřímo vlastněny z více než 50%, a osoby, které jejich jménem podávají nabídku nebo realizují zakázku.
- jakákoli osoba, bez ohledu na místo usazení nebo státní příslušnost, která realizuje nebo hodlá realizovat zakázku s využitím ruských nebo Ruskem vlastněných subdodavatelů, dodavatelů nebo poskytovatelů kapacit s účastí vyšší než 10 % hodnoty zakázky.

Přesné znění viz čl. 5k odst. 1 písm. a) až c) nařízení o sankcích.

6. Na které veřejné zakázky vyloučené ze směrnic se vztahují sankce?

Poslední aktualizace: 2. června 2022

Kromě oblasti působnosti směrnic se sankce vztahují také na veřejné zakázky týkající se:

- koncese udělené veřejným kupujícím na základě výhradního práva (výhradních práv)
- ústupky držitelům výhradních práv
- koncese pro leteckou a osobní dopravu
- koncese prováděné mimo EU
- vodní koncese
- koncese udělené přidruženým podnikům a společným podnikům
- ústupky v souvislosti s transakcemi s nemovitostmi
- rozhlasová a audiovizuální tvorba a vysílání, elektronické komunikační služby
- rozhodčí, smírčí a právní služby
- finanční nástroje, úvěry a některé služby centrálních bank
- některé služby civilní ochrany poskytované nevládními organizacemi
- politické kampaně
- loterie
- služby osobní dopravy
- nákupy související s utajovanými informacemi z důvodu zásadního zájmu národní bezpečnosti, zakázky na zpravodajské činnosti.

- nákupy za účelem dalšího prodeje subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb.
- zakázky zadané přidruženým podnikům a společným podnikům subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb.
- finanční, filatelistické a logistické služby a služby poskytované elektronickými prostředky,
- obranné a bezpečnostní zakázky a koncese mezi vládami.
- obranné a bezpečnostní zakázky a koncese související s programy spolupráce.
- obranné smlouvy a koncese pro vojenské síly nasazené mimo EU.
- zakázky na obranný a bezpečnostní výzkum a vývoj pro zadavatele.

Přesná formulace je uvedena ve výčtu vylučujících článků směrnic v čl. 5k odst. 1 nařízení o sankcích.

7. Na jaké veřejné zakázky se sankce nevztahují?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Veřejné zakázky, na které se sankce nevztahují, jsou:

- veřejné zakázky, na které se nevztahují směrnice a které nejsou výslovně zahrnuty do sankcí (viz ilustrativní seznam výslovně zahrnutých veřejných zakázek v otázce výše).
- všechny veřejné zakázky pod prahovými hodnotami uvedenými ve směrnicích

Kromě toho může příslušný vnitrostátní orgán povolit zadávání a další provádění zakázek týkajících se:

- pokračování projektů v oblasti jaderné energie, prekurzorů radioizotopů pro lékařské účely, monitorování radiace a civilní spolupráce v jaderné oblasti.
- mezivládní spolupráce ve vesmírných programech
- nezbytně nutné zboží a služby, které nelze v dostatečném množství zakoupit jinde.
- fungování diplomatických zastoupení
- zemní plyn a ropu, včetně rafinovaných ropných produktů, a titan, hliník, měď, nikl, palladium, železnou rudu a uhlí do 10. srpna 2022.

Přesné znění viz čl. 5k odst. 1 a 2 nařízení o sankcích.

8. Jaká je obecná logika sankcí za veřejné zakázky?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Celkově lze říci, že logika sankcí za veřejné zakázky je následující:

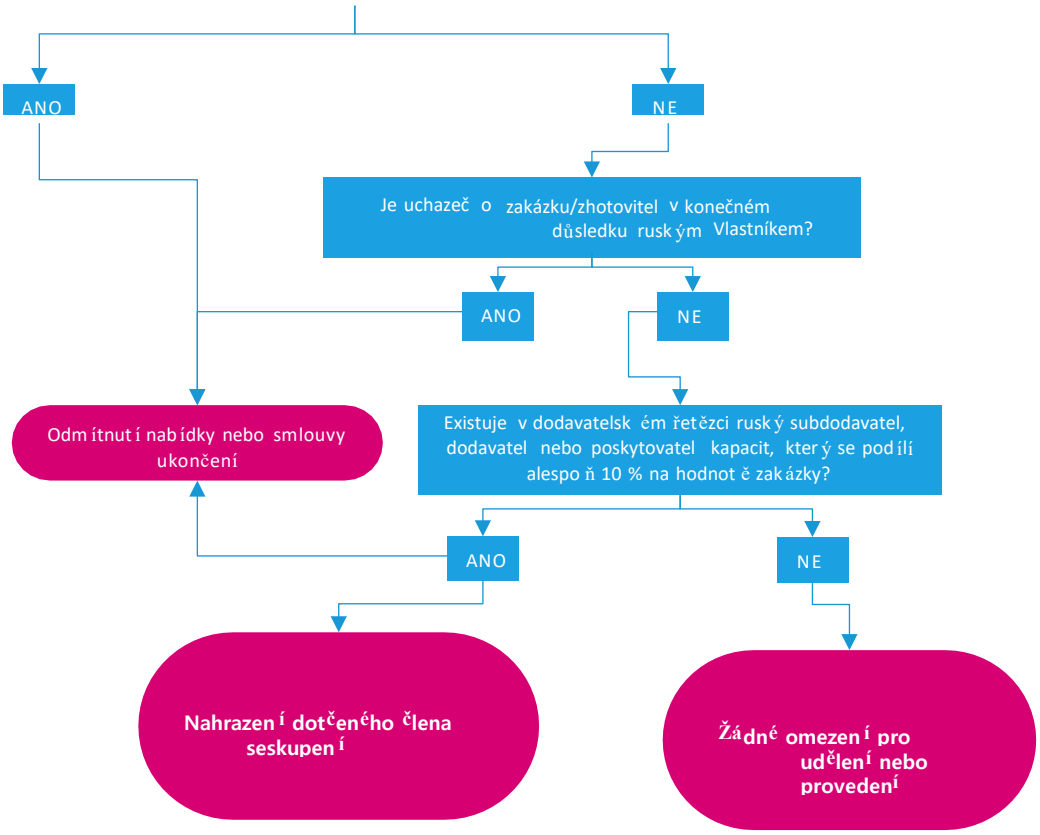

9. Vztahují se sankce za zadávání veřejných zakázek na konkrétní odvětví?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Ne, sankce se v zásadě vztahují na všechna odvětví, na která se vztahují směrnice, a na další oblasti uvedené v otázce 5. Sankce se nevztahují ani na další specifické oblasti vyloučené z právních předpisů EU o zadávání veřejných zakázek.

10. Kterých veřejných kupujících se sankce týkají?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Sankce se vztahují na všechny veřejné nákupčí v členských státech EU.

11. Co mají dělat v souvislosti s probíhajícími smlouvami a novými smlouvami?

Poslední aktualizace: 26. ledna 2024

Probíhající zakázky, na které se sankce vztahují, nelze dále realizovat. Musí být tedy ukončeny. V tomto ohledu:

- Všichni veřejní zadavatelé by si měli ověřit, zda uzavřeli nějakou veřejnou zakázku nad prahovými hodnotami EU pro zadávání veřejných zakázek.
- U těchto zakázek by veřejní zadavatelé měli:
    - zvážit možnost zapojení Ruska ve smyslu čl. 5k odst. 1.
    - zkontrolovat, zda se na rozsah zakázek s ruskou účastí v zásadě vztahují sankce (pravděpodobně ano).
- Aby se ujistil, že se na zakázce nepodílí Rusko, může si veřejný zadavatel vyžádat prohlášení dodavatele v následujícím znění:

Čestně prohlašuji, že na zakázce společnosti, kterou zastupuji, se nepodílí Rusko nad rámec stanovený v článku 5k nařízení Rady (EU) č. 833/2014 ze dne 31. července 2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině.

Zejména prohlašuji, že:

(a) dodavatel, kterého zastupuji (ani žádná ze společností, které jsou členy našeho konsorcia), není ruským státním příslušníkem ani fyzickou či právnickou osobou, subjektem či orgánem usazeným v Rusku;

(b) dodavatel, kterého zastupuji (a žádná ze společností, které jsou členy našeho konsorcia), není právnickou osobou, subjektem nebo orgánem, jehož vlastnická práva jsou přímo nebo nepřímo vlastněna z více než 50 % subjektem uvedeným v písmenu a) tohoto odstavce;

(c) ani já, ani společnost, kterou zastupuji, není fyzickou nebo právnickou osobou, subjektem nebo orgánem jednajícím jménem nebo na pokyn subjektu uvedeného v bodě (a) nebo (b) výše,

(d) subjekty uvedené v písmenech a) až c) se nepodílejí více než 10 % hodnoty zakázky na subdodavatelích, dodavatelích nebo subjektech, na jejichž kapacity dodavatel, kterého zastupuji, spoléhá.

- S ohledem na individuální finanční sankce, které jsou rovněž v platnosti, může veřejný zadavatel doplnit výše uvedené prohlášení dodavatele o následující řádky:

(e) dodavatel, kterého zastupuji (a společnosti, které jsou členy našeho konsorcia, ani žádný z jejich subdodavatelů), není cílem sankcí EU, jako jsou sankce proti osobám uvedeným v příloze I nařízení Rady Nařízení (EU) č. 269/2014[73], ani není vlastněna či kontrolována osobami uvedenými na seznamu. Kritériem, které je třeba zohlednit při posuzování, zda je právnická osoba nebo subjekt vlastněn jinou osobou nebo subjektem, je vlastnictví více než 50 % vlastnických práv subjektu nebo vlastnictví většinového podílu v něm.[74]

- V případě jakýchkoli pochybností by si veřejní zadavatelé měli vyžádat doplňující informace, vysvětlení nebo dokumenty nebo provést dodatečné ověření, aby se ujistili o

[73] Konsolidovaný seznam osob, na které se vztahují finanční sankce EU, naleznete zde: https://data.europa.eu/data/datasets/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial- sanctions?locale=en

[74] viz Osvědčené postupy EU pro účinné provádění omezujících opatření, zejména body 62 a 63: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10572-2022-INIT/en/pdf.

pravdivosti prohlášení a informací poskytnutých dodavatelem, např. prověřením nepříznivých (negativních) zpráv v médiích a prošetřením podnikových struktur, např. prostřednictvím rejstříků skutečných vlastníků.

12. Jak by měli veřejní zadavatelé postupovat v souvislosti s budoucími zakázkami?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Všem veřejným zadavatelům se důrazně doporučuje, aby si k zadávací dokumentaci vyžádali výše uvedené prohlášení. Mohou považovat za vhodné požádat uchazeče o podrobné informace nebo dokumentaci o jejich konečném skutečném vlastnictví (všech členů konsorcia v případě konsorcií) a případně také subdodavatelů, dodavatelů a subjektů, na které se spoléhají.

Výše uvedené informace mohou být požadovány i v pozdější fázi, přičemž je třeba dodržet zásadu rovného zacházení s uchazeči a poskytnout jim přiměřený čas na reakci.

Veřejní kupující si mohou v případě důvodných pochybností o obdržených informacích vyžádat doplňující informace.

13. Pokud je zakázka ukončena z důvodu těchto sankcí, může být nová zakázka zadána na základě jednacího řízení bez uveřejnění?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Probíhající smlouvy mohou být v zásadě realizovány až do 10. října 2022. Veřejní zadavatelé by tak měli mít možnost v případě potřeby zadat novou zakázku, která by do té doby nahradila tu starou. Mohou nastat specifické situace, např. v případě zakázek vyžadujících obzvláště dlouhou přípravu a zadávací řízení, kdy to není možné.

Každé zadání zakázky na základě vyjednávacího řízení bez předchozího zveřejnění oznámení o zakázce musí být individuálně odůvodněno. Ukončení zakázky z důvodu sankcí lze považovat za nepředvídatelnou událost. Mělo by však být analyzováno, zda je nutné nové oslovení a zda je jeho uzavření mimořádně naléhavé. Vzhledem k přechodnému období pro ukončení smluv to nelze předpokládat. Zadání nové zakázky v rámci přechodného období by mělo být obecně možné, a to buď za použití běžného, nebo zrychleného postupu.

Podrobnosti o nouzových postupech jsou uvedeny ve sděleních Komise o zadávání veřejných zakázek v krizové situaci Covid-19[75] a v krizové situaci v oblasti azylu[76].

---

[75] Sdělení Komise, Pokyny Evropské komise k použití rámce pro zadávání veřejných zakázek v mimořádné situaci související s krizí COVID-19, C/2020/2078; https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.CI.2020.108.01.0001.01.ENG. Viz zejména jeho bod 2.3.

[76] Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o pravidlech pro zadávání veřejných zakázek v souvislosti se současnou azylovou krizí, COM/2015/0454 final; https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52015DC0454. Viz zejména oddíl 3.

14. Co když veřejný zadavatel podepsal zakázanou smlouvu po datu uplatnění sankcí?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Ačkoli taková smlouva neměla být vůbec uzavřena, je platná, dokud není ukončena nebo prohlášena za neplatnou rozhodnutím soudu. Pokud je tedy omylem uzavřena, měla by být co nejdříve ukončena.

Je třeba poznamenat, že formálně se jedná o porušení nařízení o sankcích, které by mělo být předmětem trestního stíhání a sankcí.

15. Může veřejný kupující stále nakupovat ruskou energii nebo plyn?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Ano, z Ruska je stále možné jej zakoupit, i když v některých případech může být vyžadováno povolení příslušných vnitrostátních orgánů.

Sankce se nevztahují na nákupy energie a paliv pro výrobu energie subjekty, které dodávají plyn, teplo a elektřinu veřejnosti (výjimky ze směrnice 2014/25/EU v článku 23 písm. b), které nejsou zahrnuty do nařízení o sankcích).

Nákup plynu je také obecně osvobozen od daně (čl. 5k odst. 2 písm. e)) na základě povolení. Jak bylo vysvětleno v odpovědi na otázku č. 9, všichni veřejní kupující by měli analyzovat, zda jejich smlouvy podléhají sankcím. Pokud tedy veřejný kupující, který nakupuje plyn pro sebe, zjistí nebo se od svého dodavatele dozví, že pochází od ruských subjektů (včetně subdodavatelů nebo dodavatelů), musí požádat příslušný vnitrostátní orgán o povolení zachovat podmínky stávající smlouvy i po 10. říjnu 2022 (uvedené v příloze I nařízení 833/2014).

16. Vztahuje se 10% omezení ruských subdodavatelů, dodávek nebo kapacit jednotlivě nebo kumulativně?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Vztahuje se individuálně na každého subdodavatele, dodavatele nebo poskytovatele kapacity. Pokud se na zakázce podílí více než jeden subjekt, musí hodnota jejich účasti dosáhnout alespoň v jednom případě 10 %, aby se uplatnily sankce.

17. Vztahuje se 10% limit pro ruské subdodavatele a dodavatele pouze na první stupeň nebo i na další stupně dodavatelského řetězce?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Pojmy "subdodavatelé" a "dodavatelé" zahrnují celý dodavatelský řetězec, nejen přímé dodavatele. Zakázky jsou tedy zahrnuty i v případě, že 10 % ruských subdodavatelů nebo dodávek je zajišťováno prostřednictvím zprostředkujících subjektů.

18. Jak se uplatní 10% limit pro ruské subdodavatele a dodavatele, pokud je subdodavatel nebo dodavatel pouze částečně vlastněn subjektem, na který se vztahují sankce?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Pokud je subdodavatel, který představuje více než 10 % hodnoty zakázky, vlastněn z více než 50 % ruským subjektem nebo státním příslušníkem, jedná se o krytého subdodavatele.

19. Znamená to, že *subdodavatelé, dodavatelé nebo subjekty, na jejichž kapacity se spoléhá*, jsou pouze ti, o kterých kupující ví?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Ne, to znamená, že se jedná o jakékoli třetí strany, které se podílejí na více než 10 % hodnoty zakázky.

20. Kdo se rozumí *subdodavateli, dodavateli nebo subjekty, na jejichž kapacity se spoléhá*? Co když tyto subjekty nakonec zakázku vůbec nerealizují?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Tyto pojmy zahrnují všechny subjekty, které plní část zakázky, tj. poskytují služby nebo stavební práce nebo dodávají jakýkoli druh zboží. Zahrnují rovněž jakýkoli subjekt uvedený v nabídce, i když nakonec žádnou část zakázky v praxi nerealizuje a na jeho kapacitu se spoléhá pouze pro účely splnění kritérií výběru.

21. Lze nahradit subdodavatele, dodavatele nebo poskytovatele kapacit?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Ano, veřejný kupující, který obdrží nabídku nebo má zakázku zahrnující sankcionovanou účast Ruska, by měl v souladu se zásadou nediskriminace a rovného zacházení požadovat od uchazeče nebo dodavatele jeho nahrazení v souladu s čl. 63 odst. 2 a čl. 71 odst. 6 písm. b) směrnice 2014/24/EU, čl. 79 odst. 1 až 2 a čl. 88 odst. 6 písm. b) směrnice 2014/25/EU, čl. 42 odst. 4 písm. b).

směrnice 2014/23/EU a analogicky by měla nabídnout možnost jejího nahrazení v případě směrnice 2009/81/ES. Náhrada navržená uchazečem nebo dodavatelem by měla být přijata, pokud se navrhovaný nový subdodavatel, dodavatel nebo poskytovatel kapacity nenachází v situaci vyloučení (včetně stávajících sankcí) a po nahrazení zůstávají kritéria výběru uchazečem nebo dodavatelem splněna.

V případě, že dodavatel nebo uchazeč nenavrhl náhradu nebo pokud navržená náhrada nebyla přijatelná, přičemž je třeba zohlednit rovněž zásady nediskriminace a rovného zacházení, je třeba nabídku odmítnout nebo smlouvu ukončit.

22. Může být člen konsorcia nahrazen?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Ne, všichni členové konsorcia, skupiny fyzických nebo právnických osob nebo veřejných subjektů, pokud společně podávají nabídku se společnou a nerozdílnou odpovědností za realizaci zakázky, tvoří společně jeden hospodářský subjekt, a proto nemohou být nahrazeni.

23. Týká se ruské vlastnictví pouze přímého vlastníka, nebo až konečného skutečného vlastníka?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Sankce vylučují jakékoli ruské vlastnictví nad 50 % až po konečného skutečného vlastníka. Pokud je ruská účast částečná, měl by být podle potřeby vypočten a shrnut poměrný podíl, a to i v případě, že částečné vlastnictví pochází z různých vlastnických úrovní.

Pokud je tedy uchazeč vlastněn z 30 % ruským občanem a ze 70 % společností z EU, která je ze 40 % vlastněna ruským subjektem, je uchazeč z 58 % vlastněn zahrnutými subjekty a měl by být vyloučen.

24. Jak se stanoví podíl státní příslušnosti vlastníka v případě společností kótovaných na burze?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Každá společnost, která se účastní zadávacího řízení nebo veřejné zakázky, ať už je či není kótovaná na burze, je povinna poskytnout podrobné informace o svých vlastnících v rozsahu nezbytném pro zjištění, že není vlastněna Ruskem nad zakázanou hranici.

25. Je vyžadování informací o vlastnictví v souladu s pravidly ochrany osobních údajů?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Informace o vlastnictví jsou nezbytné k provádění nařízení o sankcích. Veřejní kupující jsou proto oprávněni si je vyžádat podle článku 6 nařízení GDPR.[77] Nicméně všechna pravidla o ochraně osobních údajů (GDPR)[78] stále platí. Informace tedy musí být chráněny, nesmějí být sdíleny nad rámec účelu, pro který byly získány, a pokud nejsou potřeba, musí být zničeny.

26. Mohou vyloučení uchazeči namítat porušení zásady transparentnosti?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

[77] Nařízení (EU) 2016/679.
[78] Nařízení (EU) 2016/679.

Ne. Nařízení o sankcích je přímo a okamžitě použitelné od svého vstupu v platnost a skutečnost, že tato výjimka nebyla uvedena v zadávací dokumentaci nebo že není obsažena v příslušné směrnici o veřejných zakázkách, není relevantní.

27. Mohou být zakázky, na které se vztahují sankce, zadány i v případě, že jejich realizace skončí před 10. říjnem 2022?
Poslední aktualizace: 12. května 2022

Ne. Zakázky, na které se vztahují sankce, nelze zadat, i když by realizace zakázky skončila před 10. říjnem 2022.

28. Může být smlouva pouze pozastavena, nikoliv vypovězena?
Poslední aktualizace: 12. května 2022

Nařízení o sankcích zakazuje plnění smlouvy. Proto lze smlouvu ukončit nebo pozastavit na dobu neurčitou a bezpodmínečně v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

29. Mají být sankcionované společnosti vyřazeny ze seznamu dynamických nákupních systémů?
Poslední aktualizace: 12. května 2022

Vzhledem k tomu, že dynamický nákupní systém není smlouvou, měla by být účast zahrnutých subjektů v seznamu považována za zmrazenou a neměly by jim být zasílány žádné výzvy.

30. Co znamená jednat jménem nebo na pokyn krytých subjektů?
Poslední aktualizace: 12. května 2022

Jedná se o věcné posouzení, které musí provést kupující. Komise poskytla pokyny, jak to posoudit, ve svém stanovisku ze dne 17. října 2019:

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/191017-opinion-regulation-2014-833-article-5-1_en.pdf

"Vzhledem k tomu, že neexistuje definice a/nebo kritéria, na jejichž základě by bylo možné posoudit, zda subjekt jednal jménem nebo na pokyn cílového subjektu, měl by NCA vzít v úvahu všechny relevantní okolnosti, aby zjistil danou situaci. Ty mohou zahrnovat například přesnou vlastnickou/kontrolní strukturu, včetně vazeb mezi fyzickými osobami; povahu a účel transakce ve spojení s uvedenými obchodními povinnostmi subjektu, který je vlastněn nebo kontrolován; předchozí případy jednání jménem nebo na pokyn cílového subjekt; zveřejnění třetími stranami a/nebo věcné důkazy naznačující, že pokyny byly vydány cílovým subjektem."

31. Jak se vypočítá 50 % vlastnictví v případě konsorcií?
Poslední aktualizace: 12. května 2022

Limit se vypočítává individuálně. Vztahuje se na každého člena konsorcia. Žádný z nich nesmí být vlastněn Ruskem z více než 50 %.

32. Zakazují sankce smlouvy s ruskou společností nebo ruským vlastníkem, který je sám vlastněn neruskou společností nebo fyzickou osobou?
Poslední aktualizace: 12. května 2022

Zákaz se vztahuje na všechny společnosti usazené v Rusku, nezávisle na jejich vlastnictví, a také na společnosti, které jsou přímo nebo nepřímo vlastněny ruským státním příslušníkem nebo společností usazenou v Rusku z více než 50 %. To platí bez ohledu na to, zda tyto společnosti vlastní společnost, která není usazena v Rusku, nebo je vlastní ruská společnost či státní příslušník.

Není tedy důležité, zda je ruská společnost vlastněna neruskou společností nebo fyzickou osobou.

33. Vztahují se sankce na zakázky pod prahovými hodnotami veřejných zakázek EU?
Poslední aktualizace: 12. května 2022

Ne, sankce se nevztahují na zakázky, které nedosahují prahových hodnot pro veřejné zakázky EU. Zakázka však nesmí být uměle rozdělena na části. V případě, že je zakázka uměle rozdělena s cílem vyhnout se prahové hodnotě, je třeba ji považovat za jednu zakázku a jako na takovou se na ni vztahují sankce.

34. Podléhají rozhodnutí týkající se sankcí přezkumu stejně jako jiná rozhodnutí o veřejných zakázkách?
Poslední aktualizace: 12. května 2022

Ano, rozhodnutí veřejných zadavatelů týkající se nařízení o sankcích podléhají přezkumu stejně jako všechna ostatní rozhodnutí přijatá v souvislosti se zakázkami, které spadají do oblasti působnosti směrnic 2014/23/EU, 2014/24/EU, 2014/25/EU a 2009/81/ES. Uchazeč, který má nebo měl zájem na získání určité zakázky a který byl poškozen nebo u něhož hrozí, že bude poškozen rozhodnutím veřejného kupujícího, které je údajně v rozporu s nařízením o sankcích, může tedy podat stížnost k prvoinstančnímu orgánu pro přezkum veřejných zakázek.

Rozhodnutí o ukončení probíhající veřejné zakázky na základě nařízení o sankcích podléhají přezkumu na základě vnitrostátního práva, stejně jako všechny ostatní aspekty provádění nařízení o sankcích.
veřejné zakázky. Zároveň nelze požadovat náhradu škody za jejich ukončení podle článku 11 nařízení o sankcích.

35. Mohou být veřejní zadavatelé odpovědní za ukončení probíhajících smluv se sankcionovanými stranami? Jaký je právní základ pro vyloučení nároků na náhradu škody?

Poslední aktualizace: 12. května 2022

Nároky na náhradu škody jsou vyloučeny článkem 11 nařízení o sankcích ("doložka o neexistenci nároku"). Podle této doložky nemohou ruské strany a osoby jednající jejich jménem získat náhradu škody, která jim vznikla v důsledku plnění povinností podle nařízení o sankcích.

36. Je společnost se sídlem v Německu, jejíž jednatel má ruskou státní příslušnost a bydliště v Německu, vyloučena ze zadávání nebo plnění veřejných zakázek, pokud dosáhne prahové hodnoty?

Poslední aktualizace: 23. května 2022

Ne, není vyloučen na základě nařízení o sankcích, protože smlouva je podepsána se společností se sídlem v Německu, nikoli s jejím jednatelem.

37. Jak se ustanovení článku 5k vztahují na osobu s dvojí státní příslušností - ruskou a jinou?

Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

Článek 5k se vztahuje na ruské občany a nestanoví výjimky pro dvojí občanství. Rozhodující je tedy ruská státní příslušnost a jakékoli jiné občanství je irelevantní.

38. Kdy je prohlášení o neúčasti Ruska považováno za dostatečné a kdy je třeba požadovat další informace?

Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

Jedná se o otázku individuálního posouzení zadavatele každé konkrétní zakázky a uchazeče s přihlédnutím k velikosti a významu zakázky, povaze zakázky a jejího konkrétního trhu, zeměpisné poloze realizace zakázky, konkrétním připomínkám spojeným s uchazečem a jeho nabídkou a obecným informacím, které jsou kupujícímu známy.

V každém případě by informace o ruské účasti měly být požadovány o celém vlastnickém řetězci (až po konečného skutečného vlastníka) pouze v případě potřeby. To by neplatilo v případě, kdy lze vyloučit, že v dodavatelském řetězci (všichni subdodavatelé a dodavatelé a jejich subdodavatelé a dodavatelé) existuje jakákoli individuální nepřímá ruská účast nad 10 % hodnoty zakázky.

39. Může příslušný vnitrostátní orgán udělit obecné povolení pro určité typy zakázek?

Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

Nařízení o sankcích zmocňuje příslušné vnitrostátní orgány k udělování povolení v určitých případech stanovených v čl. 5k odst. 2 a neupravuje postup ani mechanismus udělování těchto povolení. Příslušné vnitrostátní orgány jsou proto oprávněny rozhodnout, že zadání určitých skupin nebo druhů zakázek je povoleno. Takové skupinové povolení může mít za následek osvobození kupujících od nutnosti analyzovat nebo kontrolovat situace v rámci konkrétních zakázek, pokud dodržují podmínky těchto povolení.

40. Může příslušný vnitrostátní orgán povolit realizaci již zadaných zakázek?

Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

Zmocnění orgánů podle čl. 5k odst. 2 uvedené v předchozí otázce se vztahuje jak na zadávání zakázek, tak na jejich průběžné plnění.

41. Kdy má veřejný kupující požádat o povolení?

Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

Formálně není stanovena žádná lhůta pro podání žádosti. O povolení je však třeba požádat co nejdříve, aby bylo zajištěno, že bude získáno včas před zadáním nové zakázky, nebo aby byl dostatek času na nové zadávací řízení v případě, že příslušný vnitrostátní orgán povolení zamítne.

42. Lze smlouvy vypovědět před 10. říjnem 2022?

Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

Nařízení o sankcích zakazuje uzavírat smlouvy až od 10. října 2022. Nařízení o sankcích tedy není právním základem pro jejich dřívější ukončení.

V praxi nelze většinu smluv vypovědět ze dne na den. Proto by mělo být řízení o ukončení smlouvy zahájeno dostatečně brzy, aby se zajistilo, že smlouvy nebudou plněny po 10. říjnu 2022.

Nařízení o sankcích je sice právním základem pro vypovězení smluv, ale tento postup se řídí vnitrostátními právními předpisy.

43. Vztahují se sankce na ruské státní příslušníky, kteří získali status uprchlíka (*mimo jiné* s ohledem na Úmluvu o právním postavení uprchlíků z roku 1951)?

Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

Článek 8 Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951[79] stanoví, že výjimečná opatření, která mohou být přijata proti osobě, majetku nebo zájmům státních příslušníků cizího státu, se nevztahují

[79] https://www.unhcr.org/1951-refugee-convention.html

na uprchlíka, který je formálně státním příslušníkem tohoto státu, pouze z důvodu této státní příslušnosti.

Článek 18 Listiny základních práv EU stanoví, že "právo na azyl je zaručeno při řádném dodržování pravidel Ženevské úmluvy ze dne 28. července 1951 a Protokolu ze dne 31. ledna 1967 o právním postavení uprchlíků...".

V souladu s těmito ustanoveními se proto na ruské státní příslušníky, kteří získali postavení uprchlíka v některém z členských států EU, nevztahují ustanovení článku 5k nařízení o sankcích.

44. Vztahují se sankce na dříve nakoupené zásoby, ať už skladem, několikrát přeprodané nebo použité?
Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

Sankce se vztahují na uzavírání veřejných zakázek po 9. dubnu 2022 a na plnění předchozích smluv od 10. října 2022.

Sankce se nevztahují na předmět nabídky nebo zakázky (dodávky), ale na ruské subjekty nebo subjekty s ruským vlastníkem (zhotovitele, subdodavatele, dodavatele nebo poskytovatele kapacit), které se podílejí na realizaci zakázky (při účasti nad 10 % hodnoty zakázky) po 9. dubnu 2022 u nově uzavřených zakázek nebo od 10. října 2022 u dřívějších zakázek.

Sankce se proto neuplatní v případě, že zhotovitel, subdodavatel, dodavatel nebo poskytovatelé kapacit podílející se na realizaci zakázky před podáním nabídky nebo zadáním zakázky a před 9. dubnem 2022 nakoupili dodávky (nad 10 % hodnoty zakázky) od ruského subjektu nebo subjektu vlastněného Ruskem.

45. Mají být subdodávky kontrolovány v celém dodavatelském řetězci, aby se zajistilo, že se na nich nepodílí Rusko?
Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

Zapojení Ruska by se mělo kontrolovat, pokud existuje možnost, že se jedná o subdodavatele nebo dodavatele, jehož zapojení přesahuje 10 % hodnoty zakázky, a to i daleko v dodavatelském řetězci, např. energie nebo suroviny.

46. Vztahují se sankce na části, jejichž hodnota je nižší než 80 000 EUR (nebo 1 milion EUR v případě stavebních prací) a které představují méně než 20 % hodnoty veřejné zakázky, jíž jsou součástí?
Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

Ano, mají. Ustanovení čl. 5 odst. 10 směrnice 2014/24/EU[80] umožňuje zadávat takové zakázky bez výběrového řízení, ale to je nevylučuje z působnosti směrnice. Proto se na ně vztahuje směrnice, a proto se na ně vztahuje i nařízení o sankcích.

47. Pokud má společnost z EU v Rusku stálou pobočku, vztahuje se na ni nařízení o sankcích?

Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

To závisí na tom, zda pobočka splňuje podmínky nebo čl. 5 k (1). To je třeba posuzovat případ od případu.

48. Jaký je vztah mezi článkem 5k a článkem 5aa?

Poslední aktualizace: 26. srpna 2022

Článek 5aa se týká především subjektů vlastněných ruským státem, ale zakazuje transakce s nimi obecně, nejen v rámci veřejných zakázek. Článek 5k se vztahuje na transakce veřejných subjektů EU se všemi ruskými subjekty, včetně fyzických osob, v rámci veřejných zakázek. Obě ustanovení tedy mají odlišnou působnost, která se může v jednotlivých případech překrývat.

49. Jaký je vztah mezi článkem 5k nařízení Rady (EU) č. 833/2014 a článkem 2 nařízení Rady č. 269/2014?

Poslední aktualizace: 26. ledna 2024

Obě ustanovení musí být dodržena, a proto je třeba jejich použitelnost kontrolovat souběžně. K zákazu jednání stačí, aby platilo jedno z obou ustanovení.

[80] Čl. 16 odst. 10 směrnice 2014/25/EU

7. HUMANITÁRNÍ POMOC

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. **Jsou humanitární činnosti vyňaty ze sankcí? Mohou být na tomto základě poskytovány například potraviny, léky a zdravotnické prostředky?**
   Poslední aktualizace: 7. února 2023

Sankce EU jsou cílené. Jsou zaměřeny na ty, kteří jsou zodpovědní za politiky nebo kroky, které chce EU ovlivnit. Cílem tohoto zacílení je co nejvíce omezit případné nepříznivé humanitární dopady nebo nezamýšlené důsledky pro osoby, na které se tato opatření nevztahují, zejména pro civilní obyvatelstvo nebo sousední země. Jakákoli opatření, která nejsou sankcemi EU výslovně zakázána, jsou povolena. Humanitární subjekty mohou požádat o pokyny svůj příslušný vnitrostátní orgán (NCA).

Nařízení Rady (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině stanoví tyto konkrétní výjimky pro humanitární účely:

- Vývozní omezení[81] vztahující se na zboží, na které se vztahuje příloha I nařízení EU o zboží dvojího užití, a na zboží "vyspělé technologie" se nepoužijí, pokud je určeno pro humanitární potřeby, naléhavé zdravotní situace, naléhavou prevenci nebo zmírnění události, která by mohla mít vážný a významný dopad na lidské zdraví a bezpečnost nebo životní prostředí, nebo jako reakce na přírodní katastrofy; ani pro lékařské nebo farmaceutické účely. Další podrobnosti, včetně oznamovací povinnosti, naleznete v dokumentu Často kladené otázky k omezením souvisejícím s vývozem podle článků 2, 2a a 2b nařízení Rady č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině.
- Vývozní omezení vztahující se na položky, na které se vztahuje příloha XXIII, mohou být zrušena na základě výjimky udělené příslušným vnitrostátním orgánem po zjištění, že tyto položky jsou nezbytné pro humanitární účely. Zde naleznete odkaz na článek 3k nařízení Rady (EU) č. 833/2014.
- Zákaz poskytovat veřejné financování nebo finanční pomoc na obchod s Ruskem nebo investice v Rusku se nevztahuje na obchod s potravinami a na zemědělské, zdravotnické nebo humanitární účely. Zde naleznete odkaz na článek 2e nařízení Rady (EU) č. 833/2014.
- Zákaz přeletů nad vzdušným prostorem EU a přístupu ruských dopravců všech druhů na letiště EU může být zrušen z humanitárních důvodů na základě výjimky udělené příslušným vnitrostátním orgánem. Viz článek 3d nařízení Rady (EU) č. 833/2014.
- Vývozní omezení vztahující se na námořní navigační zboží a radiokomunikační technologie se nepoužijí, pokud jsou určeny pro humanitární účely, naléhavé zdravotní situace, naléhavou prevenci nebo zmírnění události, která by mohla mít vážný a významný

[81] Všimněte si, že vývozní omezení zahrnují také zákazy poskytování finanční a technické pomoci, na kterou se mohou vztahovat humanitární výjimky.

dopad na lidské zdraví a bezpečnost nebo životní prostředí, nebo jako reakce na přírodní katastrofy. Zde naleznete odkaz na článek 3f nařízení Rady (EU) č. 833/2014. - Omezení přijímání vkladů mohou být předmětem výjimek na základě povolení vnitrostátního orgánu pro bezpečnost, pokud je to nezbytné pro humanitární účely, jako je doručení nebo usnadnění doručení pomoci, včetně zdravotnického materiálu, potravin nebo převozu humanitárních pracovníků a související pomoci, nebo pro evakuaci. Zde naleznete odkaz na článek 5d nařízení Rady (EU) č. 833/2014.

- Na zákaz vstupu ruských plavidel do přístavů EU se může vztahovat výjimka na základě povolení vnitrostátního orgánu pro bezpečnost, pokud je vstup nezbytný pro nákup, dovoz nebo přepravu farmaceutických, zdravotnických, zemědělských a potravinářských výrobků nebo je nutný pro humanitární účely. Viz článek 3ea nařízení Rady (EU) č. 833/2014.
- Na zákaz ruského dopravního podniku přepravovat zboží po silnici na území Unie se může vztahovat výjimka na základě povolení NCA, pokud je přeprava nezbytná pro nákup, dovoz nebo přepravu farmaceutických, zdravotnických, zemědělských a potravinářských výrobků nebo pro humanitární účely. Zde naleznete odkaz na článek 3l nařízení Rady (EU) č. 833/2014.
- Zákaz registrace nebo poskytování sídla, obchodní nebo administrativní adresy, jakož i správcovských služeb svěřenským fondům nebo podobným právním uspořádáním může být rovněž zrušen na základě výjimky udělené příslušným vnitrostátním orgánem poté, co bylo zjištěno, že tyto služby jsou nezbytné pro humanitární účely. Viz článek 5m nařízení Rady (EU) č. 833/2014.

Nařízení Rady (EU) 2022/625 ze dne 13. dubna 2022, kterým se mění nařízení Rady (EU) č. 269/2014 o omezujících opatřeních souvisejících s činnostmi narušujícími nebo ohrožujícími územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny, stanoví výjimky pro určité jasně vymezené kategorie organizací a agentur a odchylky týkající se zmrazení majetku určených osob, subjektů a orgánů a omezení jejich přístupu k finančním prostředkům a hospodářským zdrojům, pokud jsou tato opatření nezbytná pro výlučně humanitární účely na Ukrajině. Zde naleznete odkaz na článek 2a nařízení Rady (EU) č. 269/2014.

Nařízení Rady (EU) 2022/263 ze dne 23. února 2022 o omezujících opatřeních v reakci na protiprávní uznání, okupaci nebo anexi některých oblastí Ukrajiny nekontrolovaných vládou Ruskou federací stanoví výjimky pro určité jasně vymezené kategorie orgánů, osob, subjektů, organizací a agentur, a výjimky umožňující poskytování zboží a technologií uvedených v příloze II, jakož i určitých omezených služeb a pomoci související s tímto zbožím a technologiemi osobám, subjektům a orgánům v oblastech nekontrolovaných vládou v Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti Ukrajiny nebo pro použití v těchto oblastech, je-li to nezbytné pro humanitární účely. Podobně výjimka a odchylka umožňují poskytování specifických omezených služeb a pomoci přímo souvisejících s určitou infrastrukturou v oblastech nekontrolovaných vládou v Doněcké, Chersonské, Luhanské a Záporožské oblasti Ukrajiny, pokud je to nezbytné pro humanitární účely. Zde odkazujeme na článek 4a a článek 5a nařízení Rady (EU) 2022/263. Tento právní akt byl změněn nařízením Rady (EU) 2022/626 ze dne 13. dubna 2022 a nařízením Rady

(EU) 2022/1903 ze dne 6. října 2022, zejména tak, aby se vztahoval i na oblasti nekontrolované vládou v Chersonské a Záporožské oblasti Ukrajiny.

Další pokyny k poskytování humanitární pomoci v souladu se sankcemi EU naleznete v Pokynech Komise k poskytování humanitární pomoci v boji proti pandemii COVID-19 v některých prostředích, na která se vztahují omezující opatření EU. Některé zásady zachycené v tomto pokynu, který se týká sankcí EU vůči boji proti terorismu, Íránu, Nikaragui, Sýrii a Venezuele, lze analogicky použít i na výše uvedené sankční režimy, pokud se týkají horizontálních aspektů (např. uplatňování vnitřního humanitárního práva a neprověřování konečných příjemců). Kromě toho Komise v roce 2021 zřídila kontaktní místo pro sankce a humanitární pomoc, na které se mohou obracet nevládní a hospodářské subjekty s žádostí o podporu šitou na míru. Kontaktní místo je k dispozici na adrese: EC-SANCTIONS- HUMANITARIAN-CONTACT-POINT@ec.europa.eu.

8. POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 5n NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. EU zakázala poskytování některých služeb souvisejících s podnikáním ruské vládě, jakož i právnickým osobám, jako jsou společnosti a jiné subjekty nebo orgány usazené v Rusku. Jaké služby jsou zakázány?

Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Od 4. června 2022 je zakázáno poskytovat přímo či nepřímo účetní, auditorské, včetně povinného auditu, účetní a daňové poradenství, jakož i poradenství v oblasti podnikání a řízení nebo služby v oblasti vztahů s veřejností (článek 5n nařízení Rady č. 833/2014) ruské vládě, jakož i právnickým osobám, jako jsou společnosti a jiné subjekty nebo orgány usazené v Rusku.

Rozsah zakázaných služeb je třeba vykládat s odkazem na přílohu II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 184/2005 ze dne 12. ledna 2005 o statistice Společenství týkající se platební bilance, mezinárodního obchodu se službami a přímých zahraničních investic.[82]

- Účetnictví, audit, vedení účetnictví a daňové poradenství zahrnují evidenci obchodních transakcí pro podniky a jiné osoby, služby přezkoumání účetních záznamů a účetních závěrek, daňové plánování a poradenství pro podniky a přípravu daňových dokladů.
- Poradenství v oblasti podnikání a řízení a služby v oblasti vztahů s veřejností zahrnují poradenské, konzultační a operativní služby poskytované podnikům v oblasti obchodní politiky a strategie a celkového plánování, strukturování a řízení organizace. Patří sem manažerské poplatky, manažerský audit; poradenství v oblasti řízení trhu, lidských zdrojů, řízení výroby a projektového řízení; poradenské, konzultační a operativní služby související se zlepšováním image klientů a jejich vztahů s veřejností a jinými institucemi.

Ustanovení článku 5n bylo od svého zavedení v červnu 2022 změněno. V příloze A naleznete přehled platných zákazů poskytování služeb, jakož i příslušných lhůt pro ukončení činnosti, výjimek a odchylek.

2. Zahrnují služby public relations, na které se vztahuje zákaz podle čl. 5n odst. 1 písm. b), také lobbistické činnosti?

Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Ano, lobbistické služby by mohly představovat služby v oblasti vztahů s veřejností, a proto by se na ně vztahoval zákaz stanovený v článku 5n.

[82] Viz 26. bod odůvodnění nařízení Rady 2022/879 ze dne 3. června 2022, kterým se mění nařízení Rady 833/2014.

Jak je uvedeno v článku 3 interinstitucionální dohody ze dne 20. května 2021 o povinném registru transparentnosti, činnosti spadající pod lobbistické služby zahrnují mimo jiné:

- organizování schůzek, konferencí a akcí nebo účast na nich a navazování podobných kontaktů s orgány EU;
- přispívání ke konzultacím, slyšením nebo podobným iniciativám nebo účast na nich;
- organizování komunikačních kampaní, platforem, sítí a občanských iniciativ a
- příprava nebo zadávání politických dokumentů a stanovisek, pozměňovacích návrhů, průzkumů veřejného mínění, průzkumů, otevřených dopisů, jiných komunikačních nebo informačních materiálů nebo zadávání a provádění výzkumu.

Nicméně,

- činnosti zaměstnavatelů a odborových organizací jako účastníků sociálního dialogu;
- činnosti prováděné jednotlivci, kteří jednají výhradně osobně a ne ve spojení s jinými osobami, a
- spontánní, čistě soukromé nebo společenské schůzky a schůzky konané v rámci správního řízení stanoveného smlouvami nebo právními akty EU

nespadají pod definici lobbistických činností, a proto nespadají do působnosti čl. 5n odst. 1 písm. b).

3. Co znamenají pojmy "přísně" a "výlučně" ve výjimkách obsažených v čl. 5n odst. 5, 6 a 8a?

Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Tyto pojmy se používají k zajištění toho, aby hospodářské subjekty EU správně interpretovali výjimky obsažené v čl. 5n odst. 5, 6 a 8a při posuzování, zda se na tato ustanovení mohou spoléhat.
Tyto výjimky je třeba vykládat restriktivně. Pojem „striktně/přísně“ znamená, že neexistuje jiný způsob, jak ukončit smlouvy nebo uplatnit právo na obhajobu, než spoléhat se na poskytování těchto jinak zakázaných služeb.

Článek 12 zakazuje vědomou a úmyslnou účast na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů uvedených v nařízení.

4. Zakazuje zákaz poskytování služeb "nepřímo" podle článku 5n poskytovateli služeb z EU poskytovat omezené služby neruským dceřiným společnostem subjektu usazeného v Rusku?

Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

V zásadě není zakázáno poskytovat služby subjektům mimo Rusko, tj. subjektům, které nejsou usazeny v Rusku, a to ani v případě, že jsou dceřinými společnostmi subjektů usazených v Rusku.

Použití termínu „nepřímo“ v článku 5n však znamená, že je subjektu z EU zakázáno poskytovat omezené služby subjektům z EU nebo jiným subjektům mimo Rusko, které jsou dceřinými společnostmi subjektů

usazených v Rusku, pokud by tyto služby skutečně byly ve prospěch mateřské společnosti usazené v Rusku.

Článek 12 zakazuje vědomou a úmyslnou účast na činnostech, jejichž cílem nebo důsledkem je obcházení zákazů uvedených v nařízení.

5. Zakazuje zákaz "nepřímého" poskytování služeb podle článku 5n poskytovateli služeb z EU poskytovat omezené externí služby ruským právnickým osobám?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Ano. Subjekty z EU nemohou poskytovat služby subjektům usazeným v Rusku, takže nemohou využívat externí služby k poskytování zakázaných služeb, protože by to skutečně mohlo být považováno za nepřímé poskytování těchto služeb.

Článek 12 zakazuje subjektům EU vědomě a úmyslně se podílet na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů tohoto nařízení.

6. Zakazuje zákaz poskytování služeb podle čl. 5n odst. 1, 2 a 3 subjektům usazeným v EU, které jsou dceřinými společnostmi ruských společností, poskytovat zakázané služby svým mateřským společnostem usazeným v Rusku?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Ano. Subjekty usazené v EU, včetně těch, které jsou dceřinými společnostmi společností usazených v Rusku, podléhají sankcím EU. Proto mají zakázáno poskytovat přímo či nepřímo jakékoli z uvedených služeb nebo softwaru ruské vládě nebo osobám usazeným v Rusku.

7. Zakazuje článek 5n státním příslušníkům členských států EU nebo osobám usazeným v EU pracovat jako zaměstnanci subjektů usazených v Rusku?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

To závisí na poskytované službě. Podle článku 5n je osobám z EU, včetně státních příslušníků členských států EU nebo osob nacházejících se v Unii, zakázáno poskytovat přímo či nepřímo jakékoli z uvedených služeb nebo softwaru ruské vládě nebo subjektům usazeným v Rusku. Osobám z EU je proto zakázáno poskytovat tyto služby společnostem usazeným v Rusku v jejich postavení jako zaměstnanců.

Osoby z EU však mohou i nadále poskytovat všechny služby, které nejsou zakázány v jejich postavení zaměstnanců.

8. Na jaké činnosti se vztahuje zákaz uvedený v článku 5n(1)(e) týkající se IT poradenských služeb?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Poradenské služby v oblasti IT jsou definovány odkazem na Centrální klasifikaci produktů OSN (Statistický úřad OSN, Statistické dokumenty, řada M, č. 77, CPC prov., 1991).

Podle této definice "poradenské služby v oblasti IT" zahrnují:

- Poradenské služby související s instalací počítačového hardwaru: asistenční služby klientům při instalaci počítačového hardwaru (tj. fyzického vybavení) a počítačových sítí.
- "Služby implementace softwaru": všechny služby zahrnující poradenské služby v oblasti vývoje a implementace softwaru. Pojem "software" lze definovat jako soubor instrukcí potřebných k fungování a komunikaci počítačů. Pro konkrétní aplikace může být vyvinuta řada různých programů (aplikační software) a zákazník může mít na výběr, zda použije hotové programy z regálu (balíčkový software), nebo zda si pro konkrétní požadavky vytvoří specifické programy (software na míru), nebo zda využije kombinaci obou možností. Zahrnuty jsou následující pododvětví:
    - Konzultační služby v oblasti systémů a softwaru: služby obecné povahy předcházející vývoji systémů a aplikací pro zpracování dat. Mohou to být služby v oblasti řízení, plánování projektů atd.
    - Služby systémové analýzy: Analytické služby zahrnují analýzu potřeb klientů, definování funkční specifikace a sestavení týmu. Součástí je také řízení projektů, technickou koordinaci a integrace a definice systémové architektury.
    - Služby návrhu systémů: služby návrhu zahrnují technická řešení, pokud jde o metodiku, zajištění kvality, výběr softwarových balíčků pro zařízení nebo nové technologie atd.
    - Programátorské služby: programátorské služby zahrnují fázi implementace, tj. psaní a ladění programů, provádění testů a úpravu dokumentace.
    - Služby údržby systémů: služby údržby zahrnují konzultace a technickou pomoc při používání softwarových produktů, přepisování nebo změny stávajících programů nebo systémů a udržování aktuální softwarové dokumentace a příruček. Patří sem také specializované práce, např. konverze.

9. Nemohou tato opatření ještě více ztížit již tak náročné pracovní podmínky organizací občanské společnosti v Rusku?
Poslední aktualizace: 21. prosince 2022

Na zákaz poradenských služeb v oblasti IT se vztahují výjimky a odchylky uvedené v článku 5n nařízení Rady (EU) č. 833/2014, jehož cílem je chránit činnost občanské společnosti. Stanovené výjimky zahrnují mimo jiné poskytování poradenských služeb v oblasti IT pro činnosti občanské společnosti, které přímo podporují demokracii, lidská práva nebo právní stát v Rusku.

10. Na jaké činnosti se vztahuje zákaz "architektonických a inženýrských služeb" podle čl. 5n odst. 2 nařízení Rady č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Tyto služby jsou definovány odkazem na Ústřední klasifikaci produktů Organizace spojených národů „CPC“ (Statistický úřad Organizace spojených národů, Statistické dokumenty, řada M, č. 77, CPC prov., 1991). Zahrnuté subsektory jsou: „Stavební služby“, „Architektonické služby“, „Inženýrské služby“, „Integrované inženýrské služby“, „Služby urbanistického plánování“, „Vědecké a technické poradenské služby související s inženýrstvím“ a „Technické testovací a analytické služby“.

„Stavební služby“ zahrnují:

- Předmontážní práce na staveništích: průzkumné práce na staveništích; demoliční práce; práce na formování a vyklízení staveniště; výkopové a zemní práce; příprava staveniště pro těžbu; a lešenářské práce.
- Stavební práce na budovách: pro jedno- a dvoubytové domy; pro vícebytové domy; pro sklady a průmyslové budovy; pro komerční budovy; pro budovy veřejné zábavy; pro hotely, restaurace a podobné budovy; pro vzdělávací budovy; pro zdravotnické budovy; a pro ostatní budovy.
- Stavební práce pro inženýrské stavby: pro dálnice, ulice, silnice, železnice a letištní dráhy; pro mosty, estakády, tunely a podchody; pro vodní cesty, přístavy, přehrady a jiná vodní díla; pro dálková potrubí, komunikační a elektrická vedení (kabely); pro místní potrubí a kabely, jakož i pomocné stavby; pro stavby pro těžbu a výrobu; pro stavby pro sport a rekreaci, včetně stadionů, sportovišť a dalších sportovních a rekreačních zařízení (např. bazény, tenisové kurty, golfová hřiště); a pro inženýrské stavby jinde neuvedené.
- Montáž a stavba prefabrikovaných konstrukcí.
- Speciální stavební práce: základové práce (včetně pilotování); vrtání studní; pokrývačské práce a hydroizolace; betonářské práce; ohýbání a montáž oceli (včetně svařování); zednické práce; a další speciální stavební práce.
- Instalační práce: práce na vytápění, větrání a klimatizaci; pokládka vodovodních a kanalizačních prací; stavební práce na plynových instalacích; elektroinstalace, včetně elektroinstalací a montážních prací, stavební práce na požárních hlásičích, stavební práce na poplašných systémech, stavební práce na bytových anténách a další elektroinstalační práce; izolační práce (elektrické rozvody, voda, teplo, zvuk); stavební práce na plotech a zábradlích; a další instalační práce, včetně stavebních prací na výtazích a eskalátorech a dalších instalačních prací jinde neuvedených, například pro žaluzie a markýzy.
- Dokončovací a dokončovací práce na stavbách: sklenářské práce a montáž okenního skla; omítací práce; malířské práce, obklady podlah a stěn; ostatní pokládka podlah, obkládání stěn a tapetování; truhlářské a tesařské práce se dřevem a kovem; dekorační práce na interiérech; montážní práce na ozdoby; a další dokončovací a dokončovací práce na stavbách.
- Pronájem zařízení pro výstavbu nebo demolici budov nebo inženýrských staveb s obsluhou.

"Architektonické služby" zahrnují:

- Poradenské a předprojektové architektonické služby: asistenční, poradenské a doporučující služby týkající se architektonických a souvisejících záležitostí. Patří sem služby jako provádění

předběžných studií zabývajících se otázkami, jako je filozofie místa, záměr rozvoje, klimatické a environmentální problémy, požadavky na obsazení, omezení nákladů, analýza výběru místa, návrh a harmonogram výstavby a jakékoli další otázky ovlivňující povahu návrhu a výstavby projektu. Poskytování těchto služeb nemusí nutně souviset s novým stavebním projektem. Může například spočívat v poradenství týkajícím se způsobů provádění údržby, renovace, restaurování nebo recyklace budov, posuzování hodnoty a kvality budov nebo poradenství v jiných architektonických záležitostech.

- Architektonické projektování: architektonické projektování budov a jiných staveb. Projektové služby mohou zahrnovat jednu z následujících činností nebo jejich kombinaci: služby schematického návrhu, které spočívají v tom, že se společně s klientem určí základní charakter projektu, definuje se záměr, prostorové požadavky, rozpočtová omezení a časový harmonogram; a připraví se náčrty včetně půdorysů, plánů pozemku a exteriérových pohledů; služby vypracování návrhu, které spočívají v přesnějším znázornění koncepce návrhu z hlediska plánu umístění, formy, použitých materiálů, konstrukčních, mechanických a elektrických systémů a pravděpodobných nákladů na výstavbu; služby konečného návrhu, které spočívají ve výkresech a písemných specifikacích dostatečně podrobných pro předložení nabídek a výstavbu a v odborném poradenství klientovi v době vypsání a přijetí nabídek.
- Služby správy zakázky: poradenské služby a technická pomoc zákazníkovi během fáze výstavby, aby bylo zajištěno, že stavba je postavena v souladu s konečnými výkresy a specifikacemi. Jedná se o služby poskytované jak v kancelářích, tak v terénu, jako je kontrola stavby, příprava zpráv o postupu prací, vydávání potvrzení o platbách zhotoviteli, poradenství objednateli a zhotoviteli při výkladu smluvní dokumentace a jakékoli další poradenství v technických otázkách, které se mohou během výstavby objevit.
- Kombinované služby architektonického návrhu a správy smlouvy: kombinace architektonických služeb využívaných u většiny projektů, včetně schematického návrhu, vývoje návrhu, konečného návrhu a správy smlouvy. Může jít o služby po dokončení stavby, které spočívají v posouzení nedostatků ve stavbě a v pokynech týkajících se nápravných opatření, která mají být přijata během 12 měsíců po dokončení stavby.
- Ostatní architektonické služby: všechny ostatní služby vyžadující odborné znalosti architektů, jako je příprava propagačních materiálů a prezentací, příprava výkresů, stálé zastoupení na staveništi během fáze výstavby, poskytování provozních příruček atd.

"Technické služby" zahrnují:

- Poradenské a konzultační inženýrské služby: asistenční, poradenské a doporučující služby týkající se inženýrských záležitostí. Patří sem provádění přípravných technických studií proveditelnosti a studií dopadu projektu. Příklady: studie vlivu topografie a geologie na návrh, výstavbu a náklady na silnici, potrubí nebo jinou dopravní infrastrukturu; studie kvality nebo vhodnost materiálů určených pro použití ve stavebním projektu a dopad použití různých materiálů na návrh, konstrukci a náklady; studium dopadu projektu na životní prostředí; studium zvýšení efektivity výroby v důsledku alternativního postupu, technologie nebo uspořádání závodu. Poskytování těchto služeb

nemusí nutně souviset se stavebním projektem. Mohou spočívat například v posuzování stavebních, mechanických a elektrických zařízení budov, ve znaleckých posudcích v soudních sporech, v pomoci státním orgánům při přípravě zákonů atd.

- Inženýrské projekční služby pro výstavbu základů a stavebních konstrukcí: inženýrské konstrukční služby pro nosný skelet obytných a komerčních, průmyslových a institucionálních budov. Projekční služby sestávají z jedné nebo kombinace následujících činností: předběžných plánů, specifikací a odhadů nákladů pro definování koncepce inženýrského návrhu; konečných plánů, specifikací a odhadů nákladů, včetně pracovních výkresů, specifikací týkajících se použitých materiálů, způsobu instalace, časových omezení a dalších specifikací nezbytných pro předložení nabídek a výstavbu a odborného poradenství pro klienta v době vypsání a přijetí nabídek; služeb během fáze výstavby. Výjimka: Inženýrské služby pro budovy, pokud jsou nedílnou součástí inženýrských služeb pro stavební práce nebo výrobní závod či zařízení.

- Inženýrské služby v oblasti projektování mechanických a elektrických instalací budov: inženýrské služby v oblasti projektování mechanických a elektrických instalací energetických systémů, osvětlovacích systémů, systémů požární signalizace, komunikačních systémů a dalších elektrických instalací pro všechny typy budov a/nebo vytápění, větrání, klimatizace, chlazení a dalších mechanických instalací pro všechny typy budov. Projekční služby zahrnují jeden z následujících bodů nebo jejich kombinaci: předběžné plány, specifikace a odhady nákladů pro definování koncepce technického návrhu; konečné plány, specifikace a odhady nákladů, včetně pracovních výkresů, specifikací týkajících se použitých materiálů, způsobu instalace, časových omezení a dalších specifikací nezbytných pro předložení nabídek a výstavbu a odborné poradenství pro zákazníka v době vypsání a přijetí nabídek; služby během fáze výstavby.

- Inženýrské projektové služby pro výstavbu inženýrských staveb: inženýrské projektové služby pro výstavbu inženýrských staveb, jako jsou mosty a viadukty, přehrady, záchytné nádrže, opěrné zdi, zavlažovací systémy, protipovodňové stavby, tunely, dálnice a ulice včetně křižovatek a souvisejících staveb, zdymadla, kanály, přístaviště a přístavní stavby, stavby pro zásobování vodou a kanalizaci, jako jsou rozvody vody, vodovody, kanalizace, čistírny průmyslových a pevných odpadů a další inženýrské stavby. Projekční služby zahrnují jeden z následujících kroků nebo jejich kombinaci: předběžné plány, specifikace a odhady nákladů pro definování koncepce inženýrského návrhu; konečné plány, specifikace a odhady nákladů, včetně pracovních výkresů, specifikace týkající se použitých materiálů, způsobu instalace, časových omezení a dalších specifikací nezbytných pro předložení nabídek a výstavbu a odborné poradenství zadavateli v době vypsání a přijetí nabídek; služby během fáze výstavby. Zahrnuty jsou služby inženýrského projektování budov, pokud jsou nedílnou součástí inženýrského projektu stavebního díla.

- Inženýrské projektování průmyslových procesů a výroby: inženýrské projektování výrobních procesů, postupů a zařízení. Patří sem projektové služby týkající se metod kácení, manipulace a přepravy kmenů a uspořádání těžebních prostorů; uspořádání rozvoje dolů a podzemní výstavby, kompletní stavební, mechanické a elektrické instalace povrchových důlních zařízení včetně zdvihadel, kompresorů, čerpacích stanic, drtičů, dopravníků a systémů pro manipulaci s rudou a odpadem; postupy těžby ropy a zemního plynu, konstrukce, instalace a/nebo údržba vrtných zařízení, čerpacích stanic, úpraven a skladů a dalších zařízení ropných polí; materiálové toky,

uspořádání zařízení, systémy manipulace s materiálem, procesy a řízení procesů (které mohou zahrnovat počítačovou technologii) pro výrobní závody; speciální stroje, zařízení a přístrojové systémy; veškeré další projekční služby pro výrobní postupy a zařízení. Projekční služby sestávají z jedné nebo kombinace následujících činností: předběžných plánů, specifikací a odhadů nákladů pro definování koncepce technického návrhu; konečných plánů, specifikací a odhadů nákladů, včetně pracovních výkresů, specifikací týkajících se použitých materiálů, způsobu výstavby a/nebo instalace, časových omezení a dalších specifikací nezbytných pro předložení nabídek a výstavbu a odborného poradenství zákazníkovi v době vypsání a přijetí nabídek; služeb během fáze instalace. Zahrnuty jsou služby inženýrského projektování budov, pokud jsou nedílnou součástí služby inženýrského projektování výrobního závodu nebo zařízení.

- Inženýrské projektové služby j. n.: ostatní speciální inženýrské projektové služby. Patří sem akustické a vibrační inženýrské návrhy, návrhy systémů řízení dopravy, vývoj prototypů a podrobné návrhy nových výrobků a jakékoli jiné speciální inženýrské návrhářské služby. Výjimka: Estetický design výrobků a kompletní design výrobků, které nevyžadují komplexní inženýrské řešení (např. nábytek), se zatřiďují do podtřídy 87907 (Speciální designové služby).
- Další inženýrské služby během fáze výstavby a instalace: poradenské služby a technická pomoc zákazníkovi během výstavby, aby se zajistil soulad stavebních prací s konečným projektem. Jedná se o služby poskytované jak v kancelářích, tak v terénu, jako je přezkoumání dílenských výkresů, pravidelné návštěvy na staveništi za účelem posouzení postupu a kvality prací, vedení objednatele a zhotovitele při výkladu smluvní dokumentace a jakékoli další poradenství v technických otázkách, které se mohou během výstavby objevit.
- Ostatní inženýrské služby: inženýrské služby nezařazené jinde. Patří sem geotechnické inženýrské služby, které poskytují inženýrům a architektům potřebné informace o podloží pro navrhování různých projektů; inženýrské služby v oblasti podzemních vod včetně hodnocení zdrojů podzemních vod, studií kontaminace a řízení kvality; inženýrské služby v oblasti koroze včetně inspekcí, detekce a programů kontroly koroze; vyšetřování poruch a další služby vyžadující odborné znalosti inženýrů.

"Integrované inženýrské služby" zahrnují:

- Integrované inženýrské služby pro projekty dopravní infrastruktury na klíč: plně integrované inženýrské služby pro výstavbu projektů dopravní infrastruktury na klíč. Zahrnuje plánovací a předinvestiční studie, předběžný a konečný projekt, odhad nákladů, harmonogram výstavby, kontrolu a přejímku smluvních prací, jakož i technické služby, jako je výběr a školení personálu a poskytování příruček pro provoz a údržbu, a veškeré další inženýrské služby poskytované klientovi, které jsou součástí integrovaného balíčku služeb pro projekt na klíč.
- Integrované inženýrské služby a projektový management pro projekty vodovodů a kanalizací na klíč: plně integrované inženýrské služby pro výstavbu vodovodů a kanalizací na klíč. Zahrnuje plánovací a předinvestiční studie, předběžný a konečný projekt, odhad nákladů, plánování výstavby, kontrolu a přejímku zakázek, jakož i technické služby, jako je výběr a školení personálu

a poskytování příruček pro provoz a údržbu, a veškeré další inženýrské služby poskytované klientovi, které jsou součástí integrovaného balíčku služeb pro projekt na klíč.

- Integrované inženýrské služby pro výstavbu výrobních projektů na klíč: plně integrované inženýrské služby pro výstavbu výrobních zařízení na klíč. Zahrnuje plánovací a předinvestiční studie, které řeší otázky, jako je integrace provozů, výběr místa, kontrola znečištění a odpadních vod a kapitálové požadavky; veškeré nezbytné konstrukční, mechanické a elektrotechnické projekční služby; inženýrské služby pro projektování výrobních procesů včetně podrobných schémat procesů, obecných výkresů uspořádání místa a zařízení, specifikací zařízení a vybavení; specifikace pro výběrové řízení; inspekce plánování výstavby a přejímka prací, jakož i technické služby, jako je výběr a školení personálu, poskytování příruček pro provoz a údržbu, pomoc při uvádění do provozu a veškeré další inženýrské služby, které jsou součástí integrovaného balíčku služeb pro projekt na klíč.
- Integrované inženýrské služby pro ostatní projekty na klíč: plně integrované inženýrské služby pro ostatní stavební práce. Zahrnuje plánovací a předinvestiční studie, předběžný a konečný projekt, odhady nákladů, plánování výstavby, kontrolu a přejímku zakázek, jakož i technické služby, jako je výběr a školení personálu a poskytování příruček pro provoz a údržbu, a veškeré další inženýrské služby poskytované klientovi, které jsou součástí integrovaného balíčku služeb pro projekt na klíč.

"Urbanistické architektonické služby" zahrnují:

- Urbanistické služby: rozvojové služby programu týkajícího se využití pozemků, výběru, kontroly a využití území, silničních systémů a obsluhy pozemků s cílem vytvořit a udržet systematický a koordinovaný rozvoj měst.

"Související vědecké a technické poradenské služby" zahrnují:

- Geologické, geofyzikální a jiné vědecké průzkumné služby: geologické, geofyzikální, geochemické a jiné vědecké poradenské služby týkající se vyhledávání ložisek nerostných surovin, ropy a zemního plynu a podzemních vod prostřednictvím studia vlastností země a horninových útvarů a struktur. Patří sem služby analýzy výsledků podpovrchových průzkumů, studium zemských vzorků a jader a pomoc a poradenství při rozvoji a těžbě nerostných zdrojů.
- Služby podpovrchového průzkumu: shromažďování informací o podpovrchových zemských formacích různými metodami, včetně seismografických, gravimetrických, magnetometrických a jiných metod podpovrchového průzkumu.
- Povrchové měřické služby: služby shromažďování informací o tvaru, poloze a/nebo hranicích části zemského povrchu různými metodami, včetně tranzitního, fotogrammetrického a hydrografického měření, za účelem přípravy map.
- Mapové služby: mapové služby spočívající v přípravě a revizi map všech druhů (např. silničních, katastrálních, topografických, planimetrických, hydrografických) s využitím výsledků zeměměřických činností, jiných map a dalších informačních zdrojů.

„Technické testování a analýzy“ zahrnují:

− Testování a analýza složení a čistoty: testování a analýza chemických a biologických vlastností materiálů, jako je vzduch, voda, odpad (komunální a průmyslový), paliva, kovy, půda, minerály, potraviny a chemikálie. Zahrnuty jsou testování a analýza v souvisejících vědeckých oborech, jako je mikrobiologie, biochemie, bakteriologie atd. Vyloučeny jsou lékařské a zubní testování.

− Testování a analýza fyzikálních vlastností: testování a analýza fyzikálních vlastností, jako je pevnost, tažnost, elektrická vodivost a radioaktivita materiálů, jako jsou kovy, plasty, textilie, dřevo, sklo, beton a další materiály. Zahrnuty jsou testy tahu, tvrdosti, rázové houževnatosti, odolnosti proti únavě a účinkům vysokých teplot.

− Testování a analýza integrovaných mechanických a elektrických systémů: testování a analýza mechanických a elektrických vlastností kompletních strojů, motorů, automobilů, nástrojů, spotřebičů, komunikačních zařízení a dalších zařízení obsahujících mechanické a elektrické komponenty. Výsledky testování a analýzy mají obecně podobu posouzení výkonnostních a behaviorálních charakteristik testovaného objektu. Zkoušky lze provádět s použitím modelů nebo maket lodí, letadel, přehrad atd.

− Technické inspekční služby: testovací a analytické služby technické nebo vědecké povahy, které nemění ani neovlivňují testovaný objekt. Zahrnují radiografické, magnetické a ultrazvukové testování strojních součástí a konstrukcí prováděné za účelem identifikace vad. Tyto testy se často provádějí na místě. Vyloučeny jsou inspekční služby netechnické nebo vědecké povahy, jako je vizuální kontrola budov, strojů atd.

− Všechny ostatní technické testovací a analytické služby jinde nezařazené.

11. Na které činnosti se vztahuje zákaz "právních poradenských služeb" podle čl. 5n odst. 1 písm. a) nařízení Rady (EU) č. 833/2014? Je dotčena záruka práva na obhajobu?

Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Sankce za "právní poradenství" byly navrženy tak, aby byl zachován přístup ke spravedlnosti a právo na obhajobu. Mezi "právní poradenství" patří:

- poskytování právního poradenství zákazníkům v nesporných záležitostech, včetně obchodních transakcí, zahrnujících aplikaci nebo výklad práva;
- účast s klienty nebo jejich jménem na obchodních transakcích, jednáních a jiných jednáních se třetími stranami a
- příprava, vyhotovování a ověřování právních dokumentů.

Článek 5n odst. 5 a 6 nařízení Rady (EU) se zákaz nevztahuje na služby, které jsou nezbytně nutné:

- pro výkon práva na obhajobu v soudním řízení a práva na účinnou právní ochranu; nebo
- pro zajištění přístupu k soudnímu, správnímu nebo rozhodčímu řízení v členském státě nebo pro uznání nebo výkon rozsudku nebo rozhodčího nálezu vydaného v členském státě, za předpokladu,

že takové poskytování služeb je v souladu s cíli nařízení Rady č. 833/2014 a nařízení Rady č. 269/2014.

12. Co znamená pojem "subjekty nebo orgány usazené v Rusku"? Vztahují se omezení uvedená v čl. 5n odst. 1 a 3 zejména na služby poskytované a) neruským pobočkám ruských subjektů; b) neruským spřízněným stranám ruských společností / neruským přidruženým stranám ruských společností / neruským společnostem patřícím do stejné skupiny jako ruské společnosti; c) neruským společnostem vlastněným ruskými rezidenty?

Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Omezení podle čl. 5n odst. 1 a 3 se vztahují na služby poskytované subjektům nebo orgánům usazeným v Rusku.

V důsledku toho se zákaz:

- vztahuje na služby poskytované neruským pobočkám ruských subjektů, které nemají právní subjektivitu, a proto se považují za subjekty usazené v Rusku;
- nevztahuje na služby poskytované společnostem založeným podle práva jiné země než Ruska, které nejsou usazeny v Rusku, i když jsou dceřinými společnostmi ruských společností nebo jsou vlastněny ruskými rezidenty, za předpokladu, že služby nejsou poskytovány ve prospěch mateřské společnosti usazené v Rusku.

13. Vztahují se na služby poskytované fyzickým osobám v Rusku zákazy podle čl. 5n odst. 1 a 3 nařízení Rady č. 833/2014?

Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Ne, zákazy podle čl. 5n odst. 1 a 3 nařízení Rady č. 833/2014 se vztahují pouze na služby poskytované ruské vládě a právnickým osobám, subjektům nebo orgánům usazeným v Rusku.

14. Vztahuje se zákaz na fyzické osoby z EU, které poskytují omezené služby ruským subjektům?

Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Ano, zákazy uvedené v čl. 5n odst. 1, 2 a 3 mají obecnou platnost, a to i pro fyzické osoby.

15. Spadá poskytování služeb společnostem se sídlem v EU, které jsou však ruskými daňovými rezidenty, pod zákazy článku 5n?

Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Podle čl. 5n odst. 1 a 3 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 je zakázáno poskytovat omezené služby právnickým osobám, subjektům nebo orgánům usazeným v Rusku (jakož i vládě Ruska). V důsledku

toho není zakázáno poskytovat omezené služby společnostem, které nejsou usazeny v Rusku (včetně dceřiných společností EU subjektů usazených v Rusku).

Pro účely uplatnění zákazů obsažených v článku 5n odst. 1 a 3 není v zásadě důležité, zda je společnost usazená v EU daňovým rezidentem (také) v Rusku. Článek 5n odst. 1 a 3 však zakazuje přímé i nepřímé poskytování omezených služeb subjektům usazeným v Rusku. V důsledku toho je možné poskytovat tyto služby dceřiné společnosti ruské společnosti v EU za předpokladu, že ve skutečnosti neslouží ve prospěch společnosti usazené v Rusku.

Je však zakázáno poskytovat omezené služby pobočkám ruských společností v EU, protože nemají právní subjektivitu a jsou považovány za subjekty usazené v Rusku.

Je třeba zajistit, aby výše popsaná pravidla nebyla využívána jako prostředek k obcházení uplatňování omezujících opatření EU.

16. Vztahuje se výjimka podle čl. 5n odst. 10 písm. h) pouze na případy, kdy je ruský subjekt přijímající služby vlastněn nebo kontrolován <u>výhradně</u> právnickými osobami, subjekty nebo orgány založenými nebo zřízenými podle práva členského státu, členského státu Evropského hospodářského prostoru, Švýcarska nebo partnerské země uvedené v příloze VIII?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Ne, stačí, aby ruský subjekt vlastnila nebo výhradně či společně kontrolovala právnická osoba, subjekt nebo orgán založený nebo zřízený podle práva členského státu, členské země Evropského hospodářského prostoru, Švýcarska nebo partnerské země uvedené v příloze VIII.

Výjimka podle čl. 5n odst. 10 písm. h) se může uplatnit například v případě, kdy je ruská společnost společně kontrolována společností z EU a společností, která není ani z EU, ani z partnerské země uvedené v příloze VIII.

Pro poskytování omezených služeb po 30. září 2024 musí provozovatelé získat povolení od příslušného vnitrostátního orgánu podle čl. 5n odst. 10 písm. h) nařízení Rady č. 833/2014.

17. Kdy se právní poradenství považuje za „nepřímo“ poskytované pro účely článku 5n(1)(a)?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Právní poradenství je „nepřímo“ poskytované, pokud z něj (rovněž) těží jiný subjekt než příjemce služeb. To by mohl nastat v případě, kdy např. dceřiná společnost v EU získává právní konzultaci, která nepřímo prospívá ruské mateřské společnosti. Ačkoli je nutné individuální posouzení případu, některé právní služby s větší pravděpodobností než jiné budou (rovněž) prospěšné mateřské společnosti: právní konzultace týkající se místní problematiky, např. leasing automobilu pro místní zaměstnance v členském státě EU, s menší pravděpodobností představují nepřímé poskytování zakázaných právních poradenských služeb, protože z nich obvykle převážně prospívá dceřiná společnost v EU. Např. právní

konzultace k vytvoření nové globálně působící podnikové struktury by se však pravděpodobně rovnala „nepřímému“ poskytování.

18. Vztahuje se zákaz uvedený v čl. 5n(1)(a) na notářské služby? Vztahuje se tento zákaz i na případy, kdy jsou notáři státem jmenovaní veřejní činitelé a vykonávají veřejnou moc při výkonu své činnosti jménem účastníků? Vztahuje se na výkon veřejné moci prostřednictvím notářů zákaz „právního poradenství“ ve smyslu nařízení?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Ano, notářské služby spadají pod zákaz uvedený v článku 5n(1)(a) nařízení Rady č. 833/2014, pokud jsou poskytovány subjektu usazenému v Rusku nebo ruské vládě a nespadají pod žádnou z platných výjimek stanovených v článku 5n.

Status poskytovatele služeb není relevantní, zakázáno je pouze samotné poskytování určitých služeb. Skutečnost, že požadování určité služby je nařízeno nebo dokonce pouze uznáno zákonem, neznamená, že poskytování této služby je automaticky vyňato ze zákazu stanoveného v článku 5n(1)(a) nařízení Rady č. 833/2014.

Zákaz se vztahuje například na ověřování smluv a jiných prohlášení směřujících k provedení právních úkonů, jakož i na ověřování podpisů a sestavování listin týkajících se skutkových okolností (tyto činnosti by spadaly pod pojem „příprava, vyhotovení a ověřování právních dokumentů“; viz 19. bod odůvodnění nařízení Rady č. 1904/2022).

Notářské ověřování právních dokumentů však v určitých případech nemusí být považováno za „právní poradenské služby“ v závislosti na národním notářském systému. Zejména pokud notář jednající zcela nezávisle a nestranně a s právní povinností ověřuje smlouvu o prodeji nemovitého majetku vlastněného právnickou osobou usazenou v Rusku, aniž by kromě tohoto ověření poskytl jakékoli právní poradenství určené k podpoře specifických zájmů stran, může to příslušný národní orgán považovat za nespadající do rozsahu „právního poradenství“ (rozsudek Soudního dvora ze dne 5. září 2024, Jemerak, C-109/23, ECLI:EU:C:2024:681, body 43–45). Lze mít za to, že notář má právní povinnost, pokud notářský systém příslušného členského státu považuje notářské ověření smlouvy o prodeji nemovitého majetku za nezbytnou podmínku pro nakládání s majetkem.

19. Vztahuje se výjimka pro soudní a správní řízení podle čl. 5n odst. 6 také na úřední notářské ověřovací postupy?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Podle článku 5n odst. 6 jsou osvobozeny pouze ty právní poradenské služby, které jsou nezbytně nutné k zajištění přístupu k soudnímu, správnímu nebo rozhodčímu řízení v EU nebo které jsou potřebné pro uznání nebo výkon rozsudku nebo rozhodčího nálezu vydaného v EU.

Další objasnění ohledně notářských ověřovacích postupů, které nespadají do působnosti článku 5n odst.1 písm. a), naleznete v otázce 18.

20. Vztahuje se zákaz podle článku 5n odst. 1 písm. a) na překladatelské služby poskytované překladatelem/tlumočníkem během notářského ověřování?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Jak Soudní dvůr objasnil v bodě 62 svého rozsudku ze dne 5. září 2024 ve věci Jemerak, C-109/23, „vzhledem k tomu, že povolání tlumočníka nemá právní povahu, nemohou překladatelské služby poskytované tlumočníkem při ověřování listiny zahrnovat prvek „právního poradenství“ v běžném významu tohoto pojmu“. To zahrnuje i překladatelské služby, které pomáhají právníkovi jednajícímu v právní oblasti.

Poskytování překladatelských služeb na pomoc zástupci právnické osoby, která neovládá jazyk ověřovacího řízení, by proto rovněž nebylo považováno za poskytování „právních poradenských služeb“ této právnické osobě, a proto nespadá do působnosti zákazu uvedeného v čl. 5n odst. 1 písm. a) (rozsudek Soudního dvora ze dne 5. září 2024, Jemerak, C-109/23, ECLI:EU:C:2024:681, bod 62).

21. Vztahuje se zákaz podle článku 5n odst. 1 písm. a) nařízení Rady č. 833/2014 na právní služby pro bono?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Pro právní poradenské služby pro bono jako takové nejsou stanoveny žádné konkrétní výjimky ani odchylky. V důsledku toho je obecně zakázáno poskytovat tyto služby ruské vládě a jakékoli právnické osobě, subjektu nebo orgánu usazenému v Rusku.

Stejně jako u placených služeb však služby pro bono nejsou zakázány, pokud nespadají do působnosti tohoto zákazu (např. jsou poskytovány fyzické osobě) nebo spadají do působnosti obecných výjimek stanovených v článku 5n (např. odstavce 5 nebo 6). Tytéž služby mohou být schváleny příslušnými vnitrostátními orgány, pokud spadají do působnosti jedné z výjimek v článku 5n (například pokud je jejich poskytování nezbytné pro humanitární účely nebo pro činnosti občanské společnosti, které přímo podporují demokracii, lidská práva nebo právní stát v Rusku).

22. Jsou advokátní kanceláře a právníci podléhající jurisdikci EU oprávněni zastupovat ruskou vládu nebo právnické osoby usazené v Rusku v soudních, rozhodčích nebo správních řízeních mimo EU?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Výjimka v článku 5n odst. 6 se vztahuje pouze na poskytování služeb, které jsou nezbytně nutné k zajištění přístupu k soudnímu, správnímu nebo rozhodčímu řízení v členském státě nebo pro uznání či výkon rozsudku nebo rozhodčího nálezu vydaného v členském státě.

Poskytování právního poradenství však může být stále povoleno (i mimo EU), pokud spadá do působnosti článku 5n odst. 5, tj. pokud jsou služby nezbytně nutné pro výkon práva na obhajobu v soudním řízení a práva na účinný právní prostředek ochrany.

23. Vztahuje se zákaz uvedený v článku 5n odst. 1 písm. a) také na právní poradenské služby podle ruského práva (nebo jakýchkoli jiných právních předpisů mimo EU) poskytované ruským zastoupením právnické osoby se sídlem v EU?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Zákaz poskytování právních poradenských služeb platí bez ohledu na druh daného práva (právo EU, ruské právo nebo jiné). Zastoupení právnických osob z EU jsou povinna dodržovat sankce EU, a proto je jim zakázáno poskytovat omezené služby ruské vládě nebo společnostem v Rusku (pokud se na ně nevztahuje některá z výjimek nebo odchylek uvedených v článku 5n).

24. Je zakázáno poskytovat ruským subjektům a ruské vládě poradenství v oblasti dodržování sankcí?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Ruské společnosti obecně nejsou povinny dodržovat sankce EU, které se obvykle vztahují pouze na společnosti z EU a společnosti podnikající v EU. V důsledku toho by v zásadě neměly potřebovat právní poradenství ohledně uplatňování sankcí EU.

Společnosti z EU (nikoli jejich ruské protistrany) jsou obvykle subjekty, které žádají o povolení, jež mají vydat příslušné vnitrostátní orgány členských států EU na základě výjimek stanovených v nařízeních EU o sankcích. Není zakázáno poskytovat služby neruským subjektům (tj. subjektům, které nejsou usazeny v Rusku), a to ani v případě, že se jedná o dceřiné společnosti subjektů usazených v Rusku. Je však například zakázáno poskytovat služby subjektům z EU nebo jiným neruským subjektům, které jsou dceřinými společnostmi subjektů usazených v Rusku, pokud by tyto služby byly skutečně ve prospěch mateřské společnosti usazené v Rusku.

Sankce EU neobsahují konkrétní výjimku pro poskytování poradenství v oblasti dodržování sankcí jako takového.

Zákaz podle článku 5n se však nevztahuje mimo jiné na poskytování:

- služeb, které jsou nezbytně nutné pro výkon práva na obhajobu v soudním řízení a práva na účinnou právní ochranu (článek 5 odst. 5); a
- Služby, které jsou nezbytně nutné k zajištění přístupu k soudnímu, správnímu nebo rozhodčímu řízení v členském státě nebo k uznání či výkonu rozsudku nebo rozhodčího nálezu vydaného v členském státě, pokud je takové poskytování služeb v souladu s cíli tohoto nařízení a nařízení Rady (EU) č. 269/2014 (článek 5 odst. 6). Jak je vysvětleno v 19. bodě odůvodnění nařízení Rady (EU) 2022/1904, zákaz právních služeb se nevztahuje na zastupování, poradenství, přípravu dokumentů nebo ověřování dokumentů v rámci služeb právního zastoupení.

S ohledem na výše uvedené nelze poskytování poradenství v oblasti dodržování sankcí zakázat, pokud spadá do jednoho nebo více případů výslovně povolených podle výše uvedených ustanovení. Poskytovatelé právních služeb musí v každém případě věnovat zvláštní pozornost tomu, aby jejich služby ruským subjektům nezahrnovaly žádné právní poradenství, které by mohlo být považováno za

formu obcházení sankcí EU ze strany těchto ruských subjektů a/nebo obcházení těchto sankcí ze strany společností EU.

25. Jak má být vykládán pojem "povinný audit" v čl. 5n odst. 1 písm. b)?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Obecně by se rozsah služeb zakázaných podle čl. 5n(1)(b) nařízení Rady č. 833/2014 měl vykládat s odkazem na přílohu II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 184/2005 ze dne 12. ledna 2005 o statistice Společenství týkající se platební bilance, mezinárodního obchodu službami a přímých zahraničních investic. Účetní, auditorské, účetní a daňové poradenské služby zahrnují zaznamenávání obchodních transakcí pro podniky a další subjekty; služby kontroly účetních záznamů a finančních výkazů; daňové plánování a poradenství v oblasti podnikání; a přípravu daňových dokladů.

Pokud jde zejména o definici „povinných auditů“, lze ji podle názoru Evropské komise vykládat s odkazem na definici v čl. 2(1) směrnice 2006/43/ES. Vezměte prosím na vědomí, že článek 5n(1)(b) musí být vykládán v jeho celistvosti a „povinný audit“ je pouze podmnožinou služeb, které nesmí být poskytovány ruské vládě a ruským subjektům.

26. Zahrnuje pojem "poradenské služby v oblasti IT" podle článku 5n odst. 1 písm. e) dodávku softwaru?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Poradenské služby v oblasti IT zahrnují vývoj a implementaci softwaru, jakož i pomoc nebo poradenství týkající se vývoje a implementace softwaru, tedy včetně dodávek softwaru na míru. Maloobchodní prodej hotového softwaru však spadá pod jiný kód CPC (CPC 63252), a proto není zahrnut do rozsahu poradenských služeb v oblasti IT ve smyslu čl. 5n odst. 2 nařízení Rady (EU) č. 833/2014.

Rada přijala zákaz vývozu, prodeje, převodu, dodávek nebo poskytování určitých typů softwaru, jak je uvedeno v příloze XXXIX nařízení Rady č. 833/2014, ruské vládě nebo právnickým osobám, subjektům nebo orgánům usazeným v Rusku. Toto opatření je stanoveno v článku 5n odst. 3. Další informace naleznete ve specializovaných často kladených dotazech týkajících se softwaru.

27. Zahrnují "poradenské služby v oblasti IT" podle článku 5n odst. 1 písm. e) aktualizace a upgrady softwaru?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Klasifikace poradenských služeb v oblasti informačních technologií CPC uvedená v čl. 5n odst. 1 písm. e) zahrnuje kategorii nazvanou "služby údržby systémů". Ty zahrnují konzultační služby a služby technické pomoci týkající se používaných softwarových produktů, přepisování nebo změny stávajících programů nebo systémů a udržování aktuální softwarové dokumentace a příruček.

V tomto rozsahu zahrnují poradenské služby v oblasti IT také pomoc nebo poradenství týkající se aktualizací a upgradů softwaru, jakož i aktualizace a upgrady softwaru na zakázku. V případech, kdy aktualizace a upgrady softwaru nezahrnují poskytování pomoci nebo poradenství zákazníkovi, například

v případech poskytování automatických aktualizací dříve zakoupeného softwaru jiného než softwaru na zakázku, by však neměly být považovány za poradenské služby v oblasti IT ve smyslu čl. 5n odst. 1 písm. e) nařízení.

28. Zahrnuje zákaz poskytování právního poradenství v článku 5n odst. 1 písm. a) také poskytování právního zastoupení před soudy?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Jak je uvedeno v 19. bodě odůvodnění nařízení Rady 1904/2022, právní poradenské služby nezahrnují žádné zastoupení, poradenství, přípravu dokumentů ani ověřování dokumentů v souvislosti s právním zastoupením, zejména ve věcech nebo řízeních před správními orgány, soudy nebo jinými řádně zřízenými oficiálními tribunály, ani v rozhodčích či mediačních řízeních. Právní zastoupení proto nepodléhá tomuto zákazu.

29. Zahrnují poradenské služby v oblasti IT podle čl. 5n odst. 1 písm. e) také "cloudové služby"?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Ne, "cloudové služby" obecně nespadají pod definici "poradenských služeb v oblasti IT" uvedenou v čl. 5n odst. 1 písm. e), a proto se na ně příslušný zákaz nevztahuje.

Zákaz uvedený v čl. 5n odst. 3 se však vztahuje na určitý software dodávaný v jakékoli formě, a to i prostřednictvím cloudových služeb (software jako služba nebo cloudové služby Saas ve vztahu k takovému softwaru).

30. Vztahuje se zákaz poskytování poradenských služeb v oblasti informačních technologií v článku 5n odst. 1 písm. e) na technickou pomoc nebo údržbu poskytovanou pro již existující softwarové produkty, programy nebo systémy?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Ano, pokud se neuplatní žádná výjimka podle článku 5n, spadají služby údržby rovněž do definice "poradenských služeb v oblasti IT", a jsou tudíž zakázány. Viz také třída CPC 8425 "služby údržby systémů" v otázce 8 výše.

31. Jaký je účel odchylky v článku 5n odst. 9a týkající se firewallů?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Článek 5n zakazuje poskytování určitých služeb, které mohou být nezbytné pro zřízení firewallu (zejména právní poradenské služby a auditorské služby), pokud by přímo či nepřímo prospěly ruskému subjektu.

Výjimka v článku 5n odst. 9a umožňuje příslušným vnitrostátním orgánům povolit poskytování určitých omezených služeb za podmínek, které považují za vhodné.

Výjimka se použije pouze tehdy, jsou-li splněny příslušné podmínky, a zejména za předpokladu, že:

(i) příslušné služby jsou nezbytně nutné pro zřízení, certifikaci nebo vyhodnocení firewallu;
(ii) tato ochranná bariéra účinně odstraňuje kontrolu osoby, subjektu nebo orgánu uvedeného na seznamu nad aktivy osoby z EU neuvedené na seznamu, která jsou vlastněna nebo ovládána touto osobou, subjektem nebo orgánem, a
(iii) tato ochranná bariéra zajišťuje, že ve prospěch osoby uvedené na seznamu nebudou získávány žádné další finanční prostředky ani hospodářské zdroje (viz také otázka 42 v Často kladených otázkách týkajících se zmrazení aktiv a zákazu zpřístupňování finančních prostředků a hospodářských zdrojů, týkající se ochranných bariér obecně, a otázky 43 a 44 v téže Často kladené otázce týkající se odpovídající výjimky ze zmrazení aktiv a zákazu zpřístupňování hospodářských zdrojů osobám uvedeným na seznamu).

32. Je možné poskytovat ruským dceřiným společnostem společností v EU pomocné služby, tj. technickou pomoc, financování nebo finanční pomoc a další podobné služby v souvislosti se službami zakázanými podle čl. 5n odst. 1 a 3 nařízení Rady (EU) č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Čl. 5n odst. 3a nařízení Rady č. 833/2014 zakazuje poskytování doplňkových služeb (např. technické pomoci, zprostředkovatelských služeb, financování nebo finanční pomoci) souvisejících se službami zakázanými podle čl. 5n odst. 1 a 3.

Podle čl. 5n odst. 10 mohou příslušné orgány povolit prodej, dodávky, převod, vývoz nebo poskytování služeb, včetně doplňkových služeb podle čl. 5n odst. 3a. Hospodářský subjekt z EU by tedy musel podat žádost o povolení u příslušného vnitrostátního orgánu, aby mohl nadále poskytovat zakázané služby, včetně technické pomoci nebo financování, ruské vládě nebo právnickým osobám, subjektům nebo orgánům usazeným v Rusku.

Pro software stanovil článek 5n odst. 4b [nyní již uplynulou] lhůtu pro ukončení platnosti předchozích smluv do 20. března 2024. Pokud byl prodej, dodávka, převod nebo vývoz zboží nebo poskytování „hlavní“ služby osvobozen (jako tomu bylo během lhůty pro ukončení platnosti), mohly být i nadále poskytovány související doplňkové služby.

33. Od 30. září 2024 budou muset provozovatelé z EU žádat o povolení k poskytování služeb "uvnitř skupiny" (viz čl. 5n odst. 10 písm. h)). Mohou požádat o povolení pro více než jednu službu ("sdružené povolení") nebo pro služby poskytované z více než jednoho členského státu, např. prostřednictvím svých dceřiných společností v několika členských státech?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Členské státy a jejich příslušné vnitrostátní orgány jsou odpovědné za provádění a vymáhání sankcí EU. To se týká i postupů udělování povolení (např. doba zpracování, informace a dokumenty potřebné k udělení povolení, doba, na kterou je povolení uděleno atd.).

Příslušný vnitrostátní orgán se může rozhodnout udělit „souhrnná povolení“ pro podobné služby nabízené v rámci stejné(ých) výjimky(výjimek) stejnému ruskému klientovi. Například v rámci výjimky týkající se humanitárních účelů může příslušný vnitrostátní orgán udělit konkrétnímu provozovateli povolení pro řadu podobných nebo identických služeb, které mají být poskytovány v určitém časovém rámci stejnému ruskému protějšku (např. týdně nebo čtvrtletně). Toto povolení by mohlo být spojeno s povinností podávání zpráv na konci uvedeného období, aby se zajistilo, že povolení bylo použito v souladu se stanovenými podmínkami.

Nařízení Rady (EU) č. 833/2014 nepředpokládá obecná povolení vztahující se na celá odvětví nebo činnosti (jak by to bylo možné např. v systému USA nebo Spojeného království). Takové obecné povolení by se rovnalo faktické výjimce, kterou by Rada musela výslovně stanovit. Ve 12. balíčku sankcí však Rada dále nahradila stávající výjimky výjimkami, které vyžadují předchozí povolení.

Soudní dvůr EU dále upřesnil, že příslušný vnitrostátní orgán musí při posuzování žádostí o povolení provést posouzení případ od případu a že není oprávněn vydat obecné schválení určité kategorie transakcí, u nichž by dotčené subjekty byly zbaveny nutnosti žádat o povolení případ od případu (rozsudek Soudního dvora ze dne 5. března 2015, Europäisch- Iranische Handelsbank AG v. Rada Evropské unie, C-585/13P, ECLI:EU:C:2015:145).

Povolení vydané příslušným vnitrostátním orgánem členského státu je platné pouze v tomto členském státě. Povolení proto nejsou automaticky platná v jiných členských státech, např. v případě mateřské a dceřiné společnosti, které se nacházejí v různých členských státech. Provozovatelé musí požádat o povolení v každém členském státě, ze kterého plánují poskytovat služby. Při žádosti o povolení Komise doporučuje, aby provozovatel informoval svůj příslušný vnitrostátní orgán o tom, že o podobné povolení je nebo bylo požádáno pro jeho dceřinou společnost v jiném členském státě. To umožní příslušným vnitrostátním orgánům vyměnit si příslušné informace.

Komise nadále podporuje a sleduje jednotné provádění sankcí EU členskými státy, včetně udělování povolení. Podle čl. 5n odst. 11 nařízení č. 833/2014 mají členské státy povinnost informovat ostatní členské státy a Komisi o každém povolení uděleném podle článku 5n.

34. Je poskytování služeb ruské vládě nebo ruským subjektům prostřednictvím dceřiných společností ve třetích zemích zakázáno podle článku 5n?

Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Článek 5n zakazuje prodej, dodávky, převod, vývoz a poskytování služeb a softwaru ruské vládě nebo ruským subjektům. Poskytování služeb a softwaru ruské vládě nebo ruským subjektům hospodářskými subjekty z EU prostřednictvím jejich dceřiných společností ve třetích zemích by mohlo být považováno za nepřímé poskytování těchto služeb, které by proto bylo podle článku 5n zakázáno.

Článek 12 dále zakazuje hospodářským subjektům EU vědomou a úmyslnou účast na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů uvedených v nařízení.

35. Vztahuje se na státní příslušníky členských států EU zákaz poskytování služeb, i když jsou služby poskytovány jako zaměstnanci mateřské společnosti v EU dceřiné společnosti v Rusku?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Ano. Podle článku 13 nařízení Rady č. 833/2014 podléhá zákazu každá osoba na území Unie i mimo něj, která je státním příslušníkem členského státu. V důsledku toho by se to týkalo i zaměstnanců hospodářských subjektů z EU, kteří poskytují zakázané služby dceřiné společnosti v Rusku.

Dne 24. června 2024 byla zavedena výjimka v článku 5n odst. 8a pro státní příslušníky členského státu, kteří jsou rezidenty Ruska a byli jimi před 24. únorem 2022. Mohou poskytovat určité služby (na které se jinak vztahuje zákaz podle čl. 5n odst. 1) pro výhradní potřebu svých zaměstnavatelů, pouze pokud jsou jejich zaměstnavatelé dceřinými společnostmi vlastněnými nebo ovládanými subjekty usazenými v členském státě, členské zemi Evropského hospodářského prostoru, Švýcarsku nebo partnerské zemi (uvedené v příloze VIII nařízení Rady č. 833/2014).

Podle čl. 5n odst. 10 písm. h) mohou příslušné orgány povolit prodej, poskytování, převod, vývoz nebo poskytování služeb jinak zakázaných podle čl. 5n odst. 1 a 3 pro výhradní použití právnickými osobami, subjekty nebo orgány usazenými v Rusku, které jsou ve vlastnictví, nebo výlučně či společně ovládané právnickou osobou, subjektem nebo orgánem usazeným v členském státu nebo partnerské zemi, jak je uvedeno v příloze VIII.

Další informace naleznete také v otázce 7.

36. Zakazuje zákaz poskytovat auditorské služby v čl. 5n odst. 1 nařízení Rady (EU) 833/2014 audit informací právnických osob, subjektů nebo orgánů usazených v Rusku pro účely konsolidovaného účetního výkaznictví právnických osob, subjektů nebo orgánů usazených v Unii, jak to vyžadují mezinárodní auditorské standardy?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Je zakázáno poskytovat přímo nebo nepřímo audit, včetně statutárního auditu, služby vládě Ruska nebo právnickým osobám, subjektům nebo orgánům usazeným v Rusku.

Auditorské služby prováděné hospodářskými subjekty na základě informací požadovaných pro účely konsolidovaného účetního výkaznictví skupiny, která je ovládána právnickou osobou, subjektem nebo orgánem zapsaným nebo zřízeným podle práva členského státu (např. za účelem souladu s mezinárodními auditorskými standardy a požadavky), nejsou v zásadě zakázány čl. 5n odst. 1 nařízení Rady (EU) 833/2014, pokud jsou služby poskytovány mateřské společnosti a pokud jsou poskytovány ve prospěch EU.

Článek 12 zakazuje vědomou a úmyslnou účast na činnostech, jejichž cílem nebo důsledkem je obcházení zákazů v tomto nařízení.

37. Na jaké činnosti se vztahuje zákaz v článku 5n odst. 1 písm. f) týkající se komerčních vesmírných služeb spočívajících v pozorování Země nebo satelitní navigaci?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Článek 5n(1)(f) má za cíl zabránit ruské vládě nebo subjektům usazeným v Rusku v přístupu ke komerčním vesmírným službám, které by mohly posílit vojenské, zpravodajské nebo technologické schopnosti. Zákaz se zaměřuje na dvě hlavní kategorie činností:

Služby pozorování Země

Tyto služby spočívají v poskytování přístupu k datům, snímkům nebo analytickým produktům získaným ze satelitů týkajícím se zemského povrchu, atmosféry nebo námořních zón. Tyto služby umožňují nepřetržité monitorování zeměpisných oblastí, infrastruktury a přírodních zdrojů a lze je použít pro civilní i vojenské účely, včetně průzkumu, zaměřování a situačního povědomí. Tento pojem zahrnuje například:

- prodej, licencování nebo přenos optických, radarových nebo hyperspektrálních satelitních snímků;
- poskytování zpracovaných nebo hodnotných geoprostorových produktů založených na datech pozorování Země, jako je analýza využití půdy, detekce plavidel nebo analýza detekce změn;
- udělování vzdáleného přístupu nebo přístupu založeného na API k datovým sadám získaným ze satelitů nebo k úkolovým službám, které uživatelům umožňují požadovat pořízení nových snímků.

Nevztahuje se na snímky získané výhradně z leteckých, dronových nebo pozemních senzorů, ani na meteorologické informace veřejně šířené vládními agenturami.

Satelitní navigační služby

Tyto služby spočívají v poskytování dat o poloze, navigaci nebo čase (PNT) generovaných satelitními konstelacemi nebo na nich postavenými rozšiřujícími či korekčními systémy. Umožňují přesné sledování polohy, optimalizaci trasy, synchronizaci sítí a souvisejících následných aplikací.

Zákaz se vztahuje například na:

- poskytování přístupu ke komerčním rozšiřujícím signálům GNSS nebo korekčním službám na základě předplatného;
- nabízení vysoce přesných navigačních nebo časových dat průmyslovým nebo vládním uživatelům;
- poskytování přístupu k šifrovaným nebo vysoce přesným satelitním navigačním datům.

Neovlivňuje příjem otevřených, nešifrovaných globálních navigačních signálů (např. standardní GPS nebo Galileo Open Service), ani používání základních spotřebitelských zařízení, která pasivně přijímají takové signály.

38. Na jaké činnosti se vztahuje zákaz v článku 5n(1)(g) týkající se služeb umělé inteligence, který spočívá v přístupu k modelům nebo k platformám pro jejich trénování, doladění a inferenci?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Článek 5n odst. 1 písm. g) se vztahuje na klíčové služby, které umožňují používání a vývoj umělé inteligence (AI). Zakazuje poskytovat ruské vládě a ruským subjektům jak hostované modely AI, tak i

infrastrukturu pro vytváření, úpravy nebo provozování jejich vlastních modelů. To zahrnuje dvě hlavní kategorie služeb:

Přístup k modelům (Inference-as-a-Service nebo IaaS)

To se týká scénáře, kdy poskytovatel hostuje předtrénovaný model AI a zpřístupňuje jej zákazníkovi, často prostřednictvím rozhraní pro programování aplikací (API). Zákazník používá model pro inferenci (pro generování výstupu, např. pro zodpovězení otázky nebo vytvoření obrázku na základě uživatelského výzvy nebo vstupu dat), aniž by spravoval model nebo infrastrukturu. Zákaz v článku 5n(1)(g) zahrnuje například poskytování:

- přístupu k hostovaným modelům velkých jazyků (LLM) pro generování nebo analýzu textu;
- přístupu k modelům umělé inteligence pro generování obrázků nebo videa;
- přístupu ke specializovaným modelům pro úkoly, jako je překlad, transkripce hlasu nebo generování softwarového kódu.

Přístupu k platformám pro školení, doladění a inferenci (platforma jako služba neboli PaaS)

To zahrnuje poskytování výpočetní infrastruktury, softwarových nástrojů a frameworků nezbytných pro to, aby zákazník mohl vyvíjet, upravovat nebo provozovat své vlastní modely umělé inteligence. Zákaz v článku 5n(1)(g) zahrnuje poskytování přístupu k platformám, které zákazníkovi umožňují:

- trénovat nový model umělé inteligence od nuly poskytnutím potřebných výpočetních zdrojů (jako je přístup k GPU nebo TPU) a softwaru;
- doladit stávající model, což zahrnuje poskytnutí platformy, kam může zákazník nahrát svá vlastní data a přizpůsobit model svým specifickým potřebám;
- provádět inferenci na vlastním modelu, což zahrnuje poskytnutí hostingové infrastruktury pro zákazníka k nahrání a provozování jeho vlastního trénovaného modelu.

39. Na jaké činnosti se vztahuje zákaz v článku 5n(1)(h), který se týká služeb vysoce výkonných výpočetních systémů, včetně přístupu k výpočetním službám s akcelerací grafických procesorů a kvantových výpočetních služeb?

Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Článek 5n(1)(h) má za cíl zablokovat přístup ruské vlády nebo subjektů usazených v Rusku k rozsáhlému výpočetnímu výkonu EU, který je nezbytný pro provádění vysoce složitých úkolů. Zákaz se týká dvou hlavních kategorií:

Služby vysoce výkonných výpočetních systémů (HPC):

Tyto služby spočívají v poskytování přístupu k pokročilým výpočetním zdrojům, zejména grafickým procesorům (GPU), tenzorovým procesorům (TPU) a srovnatelným akcelerátorům. Protože umožňují zpracování mimořádně velkých datových sad a provádění sofistikovaných výpočtů, tyto zdroje se používají k trénování velkých modelů umělé inteligence a pro další výpočetně náročné úkoly, jako jsou rozsáhlé vědecké nebo inženýrské simulace, komplexní finanční modelování a rozsáhlá analýza rizik a renderování ve vysokém rozlišení pro průmyslový design.

Výslovný odkaz na „výpočetní techniku s akcelerací grafických procesorů“ potvrzuje, že GPU jako služba (GPU-as-a-Service) spadá do rozsahu působnosti. V širším smyslu se zákaz vztahuje například na:

- pronájem virtuálních strojů (VM) s grafickým procesorem (GPU) nebo serverů typu „bare metal“ prostřednictvím výpočetních tržišť nebo cloudových platforem;
- poskytování přístupu k GPU nebo HPC clusterům pro výpočetní úlohy na základě API;
- prodej „sdílení počítačů“ na superpočítačích.

Služby kvantových výpočtů:

Tyto služby spočívají v poskytování přístupu ke kvantovým počítačům nebo kvantově emulujícímu softwaru. Tyto zdroje umožňují uživatelům spouštět algoritmy pro úkoly, které daleko přesahují možnosti klasických počítačů, například pokročilou simulaci, komplexní kryptografii nebo rozsáhlé optimalizační problémy.

40. Na jaké činnosti se vztahuje zákaz v článku 5n(2) týkající se služeb přímo souvisejících s turistickými aktivitami v Rusku?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Služby přímo související s turistickými aktivitami jsou definovány odkazem na Ústřední klasifikaci produktů OSN „CPC“ (Statistický úřad OSN, Statistické dokumenty, řada M, č. 77, CPC prov., 1991).

V souladu s článkem 1 odst. zj nařízení 833/2014 tyto služby zahrnují:

(i) služby cestovních kanceláří a cestovních kanceláří, včetně služeb poskytovaných cestovním kancelářím a cestovním kancelářím pro cestování cestujících a podobných služeb; cestovní informační, poradenské a plánovací služby; služby související s organizací zájezdů, ubytováním, přepravou cestujících a zavazadel; služby vydávání jízdenek;
(ii) služby turistických průvodců;
(iii) reklamní služby související se službami uvedenými v bodech (i) a (ii).

41. Vztahuje se zákaz uvedený v článku 5n odst. 2 na služby usnadnění udělování víz, pokud přímo souvisejí s cestovním ruchem v Rusku?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Ano. S ohledem na ústřední klasifikaci produktů OSN „CPC“ lze služby usnadnění udělování víz poskytované na základě úplaty nebo smlouvy považovat za podobné službám poskytovaným cestovním kancelářím a touroperátorům pro cestování cestujících ve smyslu článku 1 odst. zj. Služby usnadnění udělování víz proto spadají do působnosti článku 5n odst. 2, pokud přímo souvisejí s cestovním ruchem v Rusku. To zase znamená, že reklama na takové služby usnadnění udělování víz rovněž spadá do působnosti článku 5n odst. 2.

Článek 12 zakazuje subjektům z EU vědomě a úmyslně se účastnit činností, jejichž cílem nebo důsledkem je obcházení zákazů uvedených v nařízení.

42. Vztahuje se zákaz v článku 5n odst. 2 na prodej a zprostředkování přepravních dokladů (např. letadlem nebo autobusem) do Ruska?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Ano. Prodej a zprostředkování přepravních dokladů lze považovat za služby vydávání dokladů, respektive za služby související se zajišťováním přepravy cestujících a zavazadel ve smyslu článku 1 odst. zj. Tyto služby proto spadají do působnosti článku 5n odst. 2, pokud přímo souvisejí s cestovním ruchem v Rusku.

43. Vztahuje se zákaz v článku 5n odst. 2 na služby nabízené webovými stránkami a aplikacemi, které uživatelům umožňují rezervovat si dopravu, ubytování nebo audioprůvodce nebo vyhledávat konkrétní cestovní spojení?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Ano. Služby, jako je pronájem aut, online rezervace nebo nástroje pro vyhledávání konkrétních cestovních spojení, lze považovat za služby přímo související s turistickými aktivitami ve smyslu článku 1 odst. zj. Tyto služby proto spadají do působnosti článku 5n odst. 2, pokud přímo souvisejí s cestovním ruchem v Rusku.

44. Vztahuje se zákaz v článku 5n(2) na cestovní informace poskytované veřejnosti ve formě webových stránek nebo knih?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Ne. Zákaz v článku 5n odst. 2 se nevztahuje na publikace pro masový trh určené pro širokou veřejnost, a to ani v případě, že jsou prodávány komerčně. Sankce EU jsou v souladu se svobodou projevu a informací, a to i v případě, že jsou uvaleny v reakci na ruské propagandistické akce.

S ohledem na ústřední klasifikaci produktů OSN „CPC“ by zakázané služby měly být chápány jako služby poskytované v aktivní, konzultační funkci, za úplatu nebo na smluvním základě. Zákaz v článku 5n odst. 2 se proto vztahuje například na plánování itinerářů na míru a personalizované poradenství pro konkrétní klienty nebo skupiny.

45. Vztahuje se zákaz v článku 5n odst. 2 na služby poskytované v rámci soukromých návštěv Ruska na pozvání ruských občanů (např. rodinných příslušníků)?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Ne. Článek 5n odst. 2 se týká cestování za účelem cestovního ruchu.

Článek 12 zakazuje subjektům z EU vědomě a úmyslně se účastnit činností, jejichž cílem nebo důsledkem je obcházení zákazů v nařízení.

46. Vztahuje se zákaz v článku 5n odst. 2 na služby poskytované v rámci obchodních návštěv (např. na pozvání ruské společnosti za účelem obchodního ruchu)?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Ne. Článek 5n odst. 2 se týká cestování za účelem cestovního ruchu.

Článek 12 zakazuje subjektům z EU vědomě a úmyslně se účastnit činností, jejichž cílem nebo důsledkem je obcházení zákazů v nařízení.

47. Vztahuje se zákaz uvedený v článku 5n odst. 2 na služby poskytované v souvislosti s cestováním ruských občanů do Evropské unie?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Ne. Článek 5n odst. 2 se týká cestování v Rusku.

48. Vztahuje se požadavek na předchozí povolení uvedený v článku 5n odst. 4 na služby poskytované ruským ambasádám?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Požadavek na předchozí povolení uvedený v článku 5n odst. 4 se vztahuje na všechny možné služby poskytované ruské vládě. To zahrnuje veřejné služby, jako jsou inženýrské sítě. Ruské ambasády spadají pod pojem „ruská vláda“.

49. Vztahuje se požadavek předchozího povolení v článku 5n odst. 4 na služby poskytované vládě Ruska, které umožňují fungování konzulárních a diplomatických zastoupení Ruska v členských státech EU?
Poslední aktualizace: 22. ledna 2026

Pro přímé či nepřímé poskytování jakékoli služby, na kterou se nevztahují článek 5n odst. 1 nebo 5n odst. 2, vládě Ruska, je vyžadováno předchozí povolení. Příslušné orgány mohou na základě konkrétního a individuálního posouzení povolit poskytování těchto služeb za podmínek, které považují za vhodné, poté, co zjistí, že je to v souladu s cíli nařízení (EU) č. 833/2014 a nařízení (EU) č. 269/2014. Nařízení (EU) č. 833/2014 obsahuje několik výjimek, které umožňují fungování konzulárních a diplomatických zastoupení Ruska v členských státech v souladu s Vídeňskou úmluvou o diplomatických stycích a Vídeňskou úmluvou o konzulárních stycích. Například podle odstavce 9c článku 5n mohou příslušné orgány povolit poskytování služeb uvedených v odstavci 1 písm. a), c) a e) za podmínek, které považují za vhodné, poté, co určí, že tyto služby jsou nezbytně nutné pro fungování konzulárního nebo diplomatického zastoupení Ruské federace nacházejícího se v členském státě. Pro účely článku 5n odst. 4 proto musí být jakékoli

služby, které jsou nezbytně nutné pro fungování těchto zastoupení (včetně veřejných služeb, jako jsou inženýrské sítě), považovány za slučitelné s obecnými účely nařízení.

PŘÍLOHA A - PŘEHLED ZÁKAZŮ SLUŽEB A SOFTWARU

	Skupina 1	Skupina 2	Skupina 3	Skupina 4	Skupina 5
Oblast působnosti	Účetnictví, audit, včetně povinného auditu, vedení účetnictví, daňové poradenství, poradenství v oblasti podnikání a manažerského řízení, služby v oblasti vztahů s veřejností. *Článek 5n odst. 1 písm. b) nařízení Rady 833/2014*	Právní poradenské služby *Článek 5n odst. 1 písm. a) nařízení Rady 833/2014* Stavební, architektonické, inženýrské, integrované inženýrské, urbanistické, inženýrské vědecké a technické poradenské služby *Článek 5n odst. 1 písm. c) nařízení Rady 833/2014* IT poradenské služby *Článek 5n odst. 1 písm. e) nařízení Rady 833/2014*	Reklamní služby, průzkum trhu a veřejného mínění *Článek 5n odst. 1 písm. d) nařízení Rady 833/2014* Technické testování a analýzy *Článek 5n odst. 1 písm. c) nařízení Rady 833/2014*	Komerční vesmírné služby sestávající z pozorování Země nebo družicové navigace *Článek 5n odst. 1 písm. f) nařízení Rady 833/2014* Služby umělé inteligence sestávající z přístupu k modelům nebo k platformám pro jejich trénování, doladění a inferenci *Článek 5n(1)(g) nařízení Rady 833/2014* Vysoce výkonná výpočetní technika, včetně přístupu k výpočetní technologii akcelerované grafickými procesory, a kvantové výpočetní služby *Článek 5n odst. 1 písm. h) nařízení Rady 833/2014*	Software pro řízení podniků a software pro průmyslový design a výrobu uvedený v příloze XXXIX. *Článek 5n odst. 2b nařízení Rady 833/2014*
Ukončení postupu	Ukončení smluv uzavřených před **4. červnem 2022** do **5. července 2022**	Pro architektonické a inženýrské služby, právní poradenské služby, IT konzultační služby, ukončení smluv uzavřených před **7. říjnem 2022** do **8. ledna 2023**	Ukončení smluv uzavřených před **17. prosincem 2022** do **16. ledna 2023**	Žádost k 25. listopadu 2025.	Software pro řízení podniku a průmyslový design a výrobu: ukončení smluv uzavřených před **19. prosincem 2023** do **20. března 2024**

Osvobození služeb, které jsou nezbytně nutné pro výkon **práva na obhajobu** v soudním řízení a **práva n a účinnou právní ochranu.** *Článek 5n odst. 5 Nařízení Rady 833/2014*	Použitelné	Použitelné pro právní poradenské služby	Nepoužije se	Nepoužije se	Nepoužije se
Výjimka pro služby, které jsou nezbytně nutné k zajištění **přístupu k soudnímu, správnímu nebo rozhodčímu řízení** v členském státě. *Článek 5n odst. 6 Nařízení Rady 833/2014*	Použitelné	Použitelné pro právní poradenské služby	Nepoužije se	Nepoužije se	
Osvobození služeb, které jsou nezbytně nutné pro **uznání nebo vymáhání práva rozsudku nebo rozhodčího nálezu vydaného v členském státě.** *Článek 5n odst. 6 Nařízení Rady 833/2014*	Použitelné	Použitelné pro právní poradenské služby	Nepoužije se	Nepoužije se	
Výjimka pro služby, které jsou nezbytné pro **mimořádné situace v oblasti veřejného zdraví**, naléhavou prevenci nebo zmírnění události, která může mít vážný a významný dopad **na lidské zdraví a bezpečnost nebo životní prostředí**, nebo jako reakce na **přírodní katastrofy**. *Článek 5n odst. 8 Nařízení Rady 833/2014*	Nepoužije se	Použitelné pro stavebnictví, architektonické, inženýrské, integrované inženýrství, urbanistické plánování, vědecké a technické poradenské služby související s inženýrstvím	Použitelné pro technické testování a analytické služby	Použitelné pro komerční vesmírné služby	Použitelné
Výjimka pro služby nezbytně nutné pro zřízení, certifikaci nebo vyhodnocení firewallu *Článek 5n ODST. 9a nařízení Rady 833/2014*	Použitelné	Použitelné pro právní poradenské služby	Nepoužije se	Nepoužije se	Nepoužije se
Výjimka pro služby nezbytně nutné pro příspěvek ruských státních příslušníků k mezinárodním projektům s otevřeným zdrojovým kódem *Článek 5n odst. 9b nařízení Rady 833/2014*	Nepoužije se	Nepoužije se	Nepoužije se	Použitelné pro služby umělé inteligence a vysoce výkonné a kvantové výpočetní služby	Použije se

Výjimka pro služby nezbytně nutné pro fungování konzulárního nebo diplomatického zastoupení Ruské federace nacházejícího se v členském státě *Článek 5n odst. 9c nařízení Rady 833/2014*	Nepoužije se	Použije se	Nepoužije se	Nepoužije se	Nepoužije se
Výjimka pro služby nezbytné pro mezivládní spolupráci v oblasti vesmírných programů *Článek 5n odst. 9d nařízení Rady 833/2014*	Nepoužije se	Nepoužije se	Nepoužije se	Použitelné pro komerční vesmírné služby	Nepoužitelné
Odchylka pro služby nezbytné pro: *Článek 5n odst. 10 Nařízení Rady 833/2014*					
• **humanitární účely** (jako je doručení nebo usnadnění doručení pomoci, včetně zdravotnického materiálu, potravin nebo přesunu humanitárních pracovníků a související pomoci nebo evakuace).	Použitelné	Použitelné	Použitelné	Použitelné	Použitelné
• **činnosti občanské společnosti,** které přímo podporují demokracii, lidská práva nebo právní stát v Rusku.	Použitelné	Použitelné	Použitelné	Použitelné	Použitelné
• fungování **diplomatických a konzulárních zastoupení** Unie a členských států nebo partnerských zemí v Rusku, nebo mezinárodních organizace **zastoupení v** Rusku.	Použitelné	Použitelné	Použitelné	Použitelné	Použitelné

• zajištění **kritických dodávek energie** v Unii a nákup, dovoz nebo přepravu **titanu, hliníku,**	Použitelné	Použitelné	Použitelné	Použitelné	Použitelné

mědi, niklu, palladia a železné rudy do Unie.					
• zajištění nepřetržitého provozu **infrastruktur, hardwaru a softwaru,** které **mají zásadní význam** pro lidské zdraví a bezpečnost nebo bezpečnost životního prostředí.	Použitelné	Použitelné	Použitelné	Použitelné	Použitelné
• zřízení, provoz, údržbu, dodávky paliva a ústup a bezpečnost civilních jaderných kapacit a pokračování v projektování, výstavbě a uvádění do provozu, které jsou nezbytné pro realizaci jaderných zařízení. dokončení **civilních jaderných zařízení, jako je** projekt **Paks II,** dodávky prekurzorů pro výrobu lékařských radioizotopů a podobné lékařské aplikace nebo kritické technologie pro monitorování radiace v životním prostředí, jakož i pro civilní jadernou spolupráci, zejména v oblasti výzkumu a vývoje.	Použitelné	Použitelné	Použitelné	Použitelné	Použitelné

• poskytování služeb elektronických komunikací telekomunikačními operátory Unie, které jsou nezbytné pro provoz, **údržbu a bezpečnost**, včetně kybernetickou bezpečnost, **z služeb elektronických komunikací** v Rusku, na Ukrajině, v Unii, mezi Ruskem a Unií a mezi Ukrajinou a Unií a služeb datových center v Unii.	Použitelné	Použitelné	Použitelné	Použitelné	Použitelné
• **výhradní použití** právnickými osobami, subjekty nebo orgány usazenými v Rusku, které jsou vlastněny nebo výlučně či společně kontrolovány právnickou osobou, subjektem nebo orgánem, který je založena nebo zřízena podle práva **členského státu, členské země Evropského hospodářského prostoru, Švýcarska nebo partnerské země uvedené v příloze VIII.**	Použitelné	Použitelné	Použitelné	Použitelné	Použitelné

9. SOFTWARE

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: čl. 5n odst. 2b NAŘÍZENÍ RADY č. 833/2014

1. **EU zakázala poskytování některých služeb souvisejících s podnikáním ruské vládě, jakož i právnickým osobám, jako jsou společnosti a jiné subjekty nebo orgány usazené v Rusku. Jaké služby jsou zakázány?**
   Poslední aktualizace: 6. února 2024

Od 18. prosince 2023 je zakázáno prodávat, dodávat, převádět, vyvážet nebo přímo či nepřímo poskytovat software pro řízení podniků a software pro navrhování a výrobu ruské vládě nebo právnickým osobám, subjektům nebo orgánům usazeným v Rusku.

Byla zavedena tříměsíční likvidační lhůta pro prodej, dodávku, převod, vývoz nebo poskytnutí softwaru, který je nezbytně nutný pro ukončení smluv uzavřených před 19. prosincem 2023 do 20. března 2024 nebo vedlejších smluv nezbytných pro plnění těchto smluv.

Zákaz se vztahuje na software v hmotné podobě (např. uložený na paměťovém médiu, jako je flash disk, nebo vytištěný na IT nosiči) nebo v nehmotné podobě (např. stažený z cloudu, přenesený technologií prostřednictvím e-mailu).

Zakázáno je rovněž poskytování technické pomoci, zprostředkovatelských služeb nebo jiných služeb souvisejících se zakázaným softwarem, jakož i poskytování financování nebo finanční pomoci (viz čl. 5n odst. 3a).

2. **Na jaké typy softwaru se vztahuje zákaz uvedený v čl. 5n odst. 2b?**
   Poslední aktualizace: 6. února 2024

Zákaz uvedený v čl. 5n odst. 2b se týká dvou typů softwaru - softwaru pro řízení podniků a návrhového a výrobního softwaru. Cílem tohoto zákazu je dále omezit kapacity Ruska v jeho průmyslovém odvětví.

Příloha XXXIX uvádí následující typy softwaru:

1. Software pro řízení podniků, tj. systémy, které digitálně reprezentují a řídí všechny procesy probíhající v podniku, včetně:
   - plánování podnikových zdrojů (ERP),
   - řízení vztahů se zákazníky (CRM),
   - business intelligence (BI),
   - řízení dodavatelského řetězce (SCM),
   - podnikový datový sklad (EDW),
   - počítačový systém řízení údržby (CMMS),
   - software pro řízení projektů,
   - řízení životního cyklu produktu (PLM),

- typické součásti výše uvedených sad, včetně softwaru pro účetnictví, správu vozového parku, logistiku a lidské zdroje.

2. Návrhový a výrobní software používaný v oblasti architektury, strojírenství, stavebnictví, výroby, médií, vzdělávání a zábavy, včetně:

- informační modelování budov (BIM),
- počítačem podporované navrhování (CAD),
- počítačem podporovaná výroba (CAM),
- inženýr na zakázku (ETO),
- typické součásti výše uvedených sad.

3. Je zákaz v čl. 5n odst. 2b vztahuje i na aktualizace softwaru?

Poslední aktualizace: 6. února 2024

Ano, zákaz prodeje, dodávek, převodu, vývozu a poskytování softwaru uvedeného v příloze XXXIX se vztahuje také na aktualizace softwaru.

Vezměte prosím na vědomí, že pomoc nebo poradenství týkající se aktualizací a upgradů softwaru, jakož i aktualizace a upgrady softwaru na zakázku již podléhaly zákazu poskytování poradenských služeb v oblasti IT ruské vládě nebo ruským subjektům podle čl. 5n(2).

4. Brání čl. 5n odst. 2b poskytování softwarových služeb jiným subjektům ve třetích zemích než v Rusku?

Poslední aktualizace: 6. února 2024

Ustanovení čl. 5n odst. 2b se týká softwaru pro řízení podniků a pro průmyslový design a výrobu. Zakazuje prodej, dodávky, převod, vývoz a poskytování takového softwaru ruské vládě nebo ruským subjektům. Záměrem je připravit tyto příjemce o nejnovější vývoj softwaru.

Zákaz uvedený v čl. 5n odst. 2b nemá vliv na prodej, dodávky, převod, vývoz a poskytování daného softwaru subjektům v jiných třetích zemích, na které se toto ustanovení nevztahuje.

Nový zákaz tedy umožňuje, aby provozovatel z EU nadále poskytoval software svým nadnárodním klientům s mnoha globálními dceřinými společnostmi a pobočkami, a to i v případě, že některé z těchto poboček jsou ruské.

Jinak je tomu však v případech podezření na obcházení, například pokud se klient skutečně snaží získat software pro převažující použití dceřinou společností usazenou v Rusku nebo jinou právnickou osobou, subjektem nebo orgánem usazeným v Rusku.

Provozovatelé z EU musí provádět příslušnou hloubkovou kontrolu, aby se vyhnuli účasti na obcházení (viz také článek 12 nařízení 833/2014, který zakazuje provozovatelům z EU vědomě a úmyslně se podílet na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů).

10. TRUST SERVICES

Související ustanovení: článek 5m NAŘÍZENÍ RADY č. 833/2014

1. **Co je třeba chápat pod pojmem "svěřenský fond nebo jiné podobné právní uspořádání", jak je uvedeno v článku 5m nařízení Rady (EU) č. 833/2014?**
   Poslední aktualizace: 24. června 2022

V členských státech se používají různé trusty a právní úpravy. Jako příklad slouží svěřenský fond podle obecného práva, ale neexistuje jednotná definice toho, co lze považovat za "podobné právní uspořádání". V souladu s tím by bylo relevantní posoudit strukturu nebo funkci takového uspořádání ve srovnání se svěřenským fondem, jako je vytvoření svěřeneckého svazku mezi stranami a oddělení nebo oddělení právního a skutečného vlastnictví majetku.

Můžete odkázat na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, jakož i na zprávu Komise, která posuzuje, zda členské státy řádně identifikovaly všechny svěřenské fondy a podobná právní uspořádání, která se řídí jejich právem, a zda se na ně vztahují povinnosti vyplývající ze směrnice (EU) 2015/849.[83]

2. **Jaké činnosti jsou v souvislosti se svěřenskými fondy zakázány? Jak se tento zákaz uplatňuje v praxi?**
   Poslední aktualizace: 24. června 2022

Čl. 5m odst. 1 zakazuje registraci jakéhokoli svěřenského fondu nebo podobného právního uspořádání. Žádná osoba v EU by proto neměla registrovat nové uspořádání. Pokud je podle vnitrostátního práva registrace povinná, aby mohl být trust nebo jiné podobné právní uspořádání zřízeno, nebylo by to možné.

Pokud jde o svěřenské fondy nebo obdobná právní uspořádání, která již byla založena, čl. 5m odst. 1 zakazuje poskytování sídla, obchodní nebo administrativní adresy, jakož i poskytování správcovských služeb, zatímco odst. 2 zakazuje poskytování správcovských služeb jakémukoli svěřenskému fondu nebo obdobnému právnímu uspořádání.

Vzhledem k tomu, že tyto služby mohou být nezbytné pro fungování takových ujednání, vyžaduje zákaz jejich zrušení, navrácení veškerého majetku a navrácení majetku svěřenskému správci nebo rozdělení mezi příjemce (s výhradou výjimky podle čl. 5m odst. 5 a 6).

[83] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52020DC0560

Pokud je zakladatel nebo příjemce svěřenského fondu nebo podobného právního uspořádání osobou, na kterou se vztahuje zmrazení majetku podle sankcí EU, měl by být veškerý majetek, který má být této osobě vrácen nebo rozdělen, okamžitě zmrazen. Upozorňujeme, že tyto zákazy se vztahují na jakýkoli svěřenský fond nebo podobné právní uspořádání, jehož svěřitelem nebo beneficientem je některá z osob popsaných v odst. 1 písm. a) až e), která je:

(a) ruští státní příslušníci nebo fyzické osoby s bydlištěm v Rusku;

(b) právnické osoby, subjekty nebo orgány usazené v Rusku;

(c) právnické osoby, subjekty nebo orgány, jejichž vlastnická práva přímo nebo nepřímo vlastní z více než 50 % fyzická nebo právnická osoba, subjekt nebo orgán uvedený v písmenech a) nebo b);

(d) právnické osoby, subjekty nebo orgány ovládané fyzickou nebo právnickou osobou, subjektem nebo orgánem uvedeným v písmenech a), b) nebo c) nebo

(e) fyzická nebo právnická osoba, subjekt nebo orgán jednající jménem nebo na pokyn fyzické nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu uvedených v písmenech a), b), c) nebo d).

3. Článek 5m byl změněn nařízením Rady (EU) 2022/879 ze dne 3. června 2022. Co se změnilo?

Poslední aktualizace: 24. června 2022

Článek 5m byl změněn takto:

- Doba ukončení činnosti uvedená v odstavci 3 byla prodloužena z 10. května 2022 na 5. července 2022. Od 5. července 2022 bude zakázáno poskytovat správcovské služby svěřenským fondům nebo podobným právním uspořádáním, které spadají do působnosti čl. 5m odst. 1.
- Pokud bylo v souladu s nařízením Rady (EU) 2022/576 ze dne 8. dubna 2022 zahájeno zrušení svěřenského fondu nebo podobného právního uspořádání před 11. květnem 2022, může příslušný vnitrostátní orgán povolit operace nezbytně nutné k ukončení do 5. září 2022.
- Příslušný vnitrostátní orgán může povolit poskytování služeb také v případě, že správce nepřijímá od svěřitele nebo beneficienta majetek uvedený v odst. 1 písm. a) až e) ani mu jej nerozděluje. To znamená, že svěřenský fond nebo podobné právní uspořádání může nadále fungovat například v případě, že existuje několik příjemců včetně osob z EU.
- Odchylka stanovená v odstavci 6 (dříve odstavec 5) pro humanitární účely a činnosti občanské společnosti byla rozšířena tak, aby zahrnovala provoz svěřenských fondů, jejichž účelem je správa zaměstnaneckých penzijních systémů, pojistných smluv nebo systému zaměstnaneckých akcií, charitativních organizací, amatérských sportovních klubů a fondů pro nezletilé nebo zranitelné dospělé osoby.

- Nová ohlašovací povinnost pro členské státy podle odstavce 7 týkající se všech povolení udělených podle odstavců 5 a 6.

4. Pokud jsou příjemci takových svěřenských fondů jak ruští, tak neruští státní příslušníci, jak by se měl zákaz uplatňovat?
Poslední aktualizace: 24. června 2022

Zákaz registrace nového svěřenského fondu nebo poskytování správcovských služeb se vztahuje pouze na případy, kdy je zakladatel nebo beneficient ruskou osobou ve smyslu odst. 1 písm. a) až e). Případně by tyto služby mohly být poskytovány nebo pokračovat, pokud jsou tyto osoby ze svěřenského fondu nebo podobného právního uspořádání vyřazeny.

Kromě toho se v souladu s čl. 5m odst. 4 zákazy nepoužijí, pokud má svěřenský fond nebo podobné právní uspořádání pouze jednoho svěřitele nebo jednoho beneficienta, který je státním příslušníkem členského státu nebo fyzickou osobou s povolením k přechodnému nebo trvalému pobytu v členském státě.

Konečně odst. 5 písm. b) stanoví, že příslušný vnitrostátní orgán může povolit poskytování služeb také v případě, že správce nepřijímá od svěřitele nebo beneficienta majetek uvedený v odst. 1 písm. a) až e) ani jej nerozděluje mezi ně. To znamená, že svěřenský fond nebo podobné právní uspořádání může nadále fungovat například v případě, že existuje několik beneficientů včetně osob z EU.

5. Měly by svěřenské fondy žádat o výjimku jednotlivě, nebo může příslušný vnitrostátní orgán udělit výjimku všem svěřenským fondům podobného typu, jako jsou penzijní fondy?
Poslední aktualizace: 24. června 2022

Příslušné vnitrostátní orgány by měly zajistit, aby každé udělené povolení splňovalo podmínky výjimky stanovené v článku 5m nařízení Rady č. 833/2014. V souladu s tím by mělo být poskytování zakázaných služeb svěřenským fondům nebo podobným právním uspořádáním, které spadají do oblasti působnosti nařízení, povolováno individuálně.

6. Vztahují se zákazy na dvojí státní příslušníky (s ruskou státní příslušností a státní příslušností členského státu EU) a na osoby ruské státní příslušnosti, které mají povolení k dočasnému nebo trvalému pobytu v jiném členském státě?
Poslední aktualizace: 24. června 2022

Na ruské státní příslušníky, na které se vztahuje odst. 1 písm. a) a e) a kteří mají dvojí státní příslušnost Ruska a EU nebo mají povolení k dočasnému nebo trvalému pobytu v členském státě, se vztahuje výjimka podle čl. 5m odst. 4.

Výjimka stanoví, že zákazy se neuplatní, pokud má svěřenský fond nebo podobné právní uspořádání pouze jednoho svěřitele nebo jednoho beneficienta, který je státním

příslušníkem členského státu nebo fyzickou osobou s povolením k přechodnému nebo trvalému pobytu v členském státě.

Na dvojího státního příslušníka, který má ruskou státní příslušnost a zároveň státní příslušnost jiné země než členského státu, se vztahují zákazy uvedené v článku 5m.

Pokud jde o svěřenské fondy s ruskými i neruskými zřizovateli nebo příjemci, odkazujeme vás na otázku č. 4 v tomto dokumentu.

7. Měly by být subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) nebo alternativní investiční fondy (AIF) považovány za subjekty, na které se vztahuje pojem "svěřenský fond nebo jiné podobné právní uspořádání" ve smyslu čl. 5 písm. m)?
Poslední aktualizace: 8. července 2022

Ačkoli v členských státech existuje celá řada trustů a právních uspořádání, kvalifikaci struktur SKIPCP nebo alternativních investičních fondů by bylo třeba posoudit na základě konkrétních okolností, jako je povaha, struktura, funkce správy, umístění/úschova aktiv, diskreční/nediskreční mandát daného fondu a skuteční vlastníci aktiv.

V této souvislosti by se na SKIPCP obvykle neměl vztahovat pojem "svěřenský fond nebo obdobné právní uspořádání", protože SKIPCP je regulovaný finanční produkt. Měl by proto splňovat požadavky stanovené ve směrnici 2009/65/ES, musí být povolen příslušným vnitrostátním orgánem (NCA) a spravován schválenou správcovskou společností SKIPCP. Nicméně vzhledem k tomu, že SKIPCP mohou být založeny v souladu se smluvním právem (jako podílové fondy, včetně podílových fondů spravovaných správcovskými společnostmi), svěřenským právem (jako podílové fondy) nebo zákonem (jako investiční společnosti), mohlo by se ukázat jako relevantní - zejména v případě, že SKIPCP byly založeny v souladu se svěřenským právem - posouzení struktury nebo funkce SKIPCP, včetně vytvoření svěřeneckého svazku mezi stranami a oddělení nebo oddělení právního a skutečného vlastnictví aktiv atd.

Pokud jde o používání struktur alternativních investičních fondů, na úrovni EU neexistují žádná harmonizovaná pravidla pro jejich fungování. Obecný pojem "struktury alternativních investičních fondů" lze v zásadě považovat za pojem "svěřenské fondy nebo obdobná právní uspořádání". To se týká zejména situací, kdy jsou alternativní investiční fondy zřízeny v souladu se svěřenským nebo smluvním právem, mimounijních alternativních investičních fondů, alternativních investičních fondů bez právní subjektivity, samosprávných alternativních investičních fondů a některých offshore struktur alternativních investičních fondů třetích zemí, které mohou být z velké části bez dohledu a netransparentními nebo nevykazujícími subjekty s neprůhlednou povahou/funkcí mandátu ke správě, aktiv a jejich umístění a/nebo skutečných vlastníků. V této souvislosti je zvláště důležité odkázat na článek 12 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, jehož cílem je zakázat činnosti, jejichž cílem nebo důsledkem je obcházení zákazů stanovených v tomto nařízení.

8. Měly by nadace spadat do oblasti působnosti zákazu?
Poslední aktualizace: 8. července 2022

Nadace jsou považovány za občanskoprávní obdobu svěřenského fondu podle obecného práva, protože je lze použít k podobným účelům. Tato rovnocennost se odráží ve směrnici (EU) 2015/849, která na nadace klade stejné požadavky na skutečné vlastnictví jako na trusty a podobné právní úpravy. Proto by se na osoby, které mají v nadacích rovnocenné postavení jako zřizovatelé a příjemci, měla vztahovat stejná omezení podle článku 5m.

11. CHEMIKÁLIE

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: NAŘÍZENÍ (ES) č. 1907/2006; NAŘÍZENÍ RADY 833/2014; NAŘÍZENÍ RADY 269/2014.

1. Jak se sankce EU, zejména nařízení Rady (EU) č. 269/2014 a nařízení Rady (EU) č. 833/2014, prolínají s nařízením (ES) č. 1907/2006 a dalšími právními předpisy EU o chemických látkách obecně?

Poslední aktualizace: 1. července 2022

Sankce Evropské unie, včetně nařízení Rady (EU) č. 269/2014 a nařízení Rady (EU) č. 833/2014, se použijí jako *lex specialis* ve vztahu k nařízení (ES) č. 1907/2006 a dalším právním předpisům Unie o chemických látkách obecně. To znamená, že ačkoli oba nástroje musí být i nadále vykládány účelově, tj. tak, aby plně odpovídaly svým cílům, jejich ustanovení by se měla použít, pokud nejsou v rozporu se sankcemi EU nebo pokud se od nich nelze odchýlit (viz např. otázka č. 5).

2. Co vyplývá z nařízení Rady (EU) č. 269/2014 pro komunikační platformy[84] pro sdílení údajů a chemické společnosti?

Poslední aktualizace: 24. července 2024

Na základě nařízení Rady (EU) č. 269/2014 označila EU řadu fyzických a právnických osob, na které se vztahují sankce. Být "označenou osobou" znamená, že veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje, které přímo či nepřímo patří označené osobě, jsou v jejím držení nebo pod její kontrolou, musí být zmrazeny. V praxi musí každá právnická a soukromá osoba a veřejná instituce členského státu EU podnikající v EU zabránit jakémukoli převodu, změně, přístupu, použití nebo jinému nakládání s těmito finančními prostředky nebo hospodářskými zdroji. Zmrazení hospodářských zdrojů označené osoby znamená, že jakýkoli majetek označené osoby, ať už hmotný nebo nehmotný, nemůže nikdo použít k získání jiných finančních prostředků nebo majetku. Vlastnická práva k údajům a studiím na obratlovcích nebo jiných než obratlovcích se považují za hospodářské zdroje, protože je vlastník údajů nebo příjemce přístupového listu může použít k získání hospodářských výhod (např. prostřednictvím předložení registrační dokumentace Evropské agentuře pro chemické látky (ECHA) nebo aktualizace stávající registrace). Proto se na ně vztahuje toto omezení.

Nařízení Rady (EU) č. 269/2014 rovněž zakazuje poskytovat finanční prostředky nebo hospodářské zdroje určeným osobám nebo osobám jimi vlastněným/ovládaným. Příkladně to znamená, že od okamžiku označení těchto osob s nimi nelze dále obchodovat. To zahrnuje sdílení údajů a studií nebo zpřístupnění finančních zisků určenému členovi

[84] Komunikační platformy je třeba chápat jako některý z několika možných způsobů, jak mohou společnosti organizovat svou spolupráci podle nařízení REACH. Tyto formy spolupráce se mohou lišit od volných způsobů spolupráce (např. nástroje IT pro komunikaci mezi všemi členy společného podání) až po strukturovanější a závaznější modely (např. konsorcia vytvořená prostřednictvím smluv). Účast ve fóru SIEF (fórum pro výměnu informací o látce) byla pro zavedené látky povinná až do posledního termínu registrace podle nařízení REACH, který byl 31. května 2018. Po skončení zaváděcího období však byli spoluregistrující nadále vyzýváni, aby využívali podobné neformální komunikační platformy, které jim umožní plnit jejich pokračující registrační povinnosti a povinnosti sdílení údajů podle nařízení REACH

komunikační platformy, a to i v případě, že jsou to pocházející ze sdílení nákladů. Nařízení Rady (EU) č. 269/2014 stanoví několik výjimek, zejména čl. 6e odst. 1a, podle kterého mohou vnitrostátní příslušné orgány členského státu na základě zvláštního posouzení každého případu zvlášť povolit uvolnění některých zmrazených finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů fyzických osob uvedených v příloze I uvedeného nařízení, které hrály významnou úlohu v mezinárodním obchodu se zemědělskými a potravinářskými produkty, včetně pšenice a hnojiv, před jejich zařazením na seznam, nebo zpřístupnění určitých finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů těmto osobám, a to za podmínek, které vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž považují za vhodné, a po zjištění, že tyto finanční prostředky nebo zdroje jsou nezbytné pro prodej, dodávky, převod nebo vývoz zemědělských a potravinářských produktů, včetně pšenice a hnojiv, do třetích zemí za účelem řešení potravinového zabezpečení. S výhradou posouzení vnitrostátního orgánu pro bezpečnost potravin lze v souvislosti s nařízením REACH tuto výjimku uplatnit v případě chemických látek, jejichž zamýšlené použití je jako hnojiva.

Viz také často kladené dotazy Komise k sankcím přijatým v návaznosti na vojenskou agresi Ruska proti Ukrajině (dále jen "často kladené dotazy k sankcím proti Rusku"), oddíl A. Horizontální a obcházení sankcí a náležitá péče a oddíl B. Individuální finanční opatření.

3. Co znamená nařízení Rady (EU) č. 833/2014 pro komunikační platformy pro sdílení údajů a chemické společnosti?

Poslední aktualizace: 24. července 2024

Nařízení Rady (EU) č. 833/2014 stanoví řadu obchodních omezení. Zejména článek 5aa zakazuje uzavírání transakcí s určitými právnickými osobami, subjekty nebo orgány a článek 5n zakazuje poskytování poradenských služeb v oblasti podnikání a řízení a poradenských služeb *mimo jiné* právnickým osobám usazeným v Rusku. Stávajícím nebo potenciálním žadatelům o registraci podle nařízení REACH se ukládá povinnost přijmout nezbytná opatření k dosažení souladu s nařízením Rady (EU) č. 833/2014.

Pokud jde o sdílení údajů, získání povolení odkazovat na údaje výměnou za náhradu nákladů se považuje za transakci, a proto není povoleno, pokud předchozí žadatel o registraci nebo vlastník údajů splňuje kritéria stanovená v čl. 5aa písm. a) až c). V takovém případě by měl potenciální žadatel o registraci agentuře ECHA uvést, že dohodu nebylo možné uzavřít z důvodu zákazu transakcí stanoveného nařízením Rady (EU) č. 833/2014. Agentura ECHA poté rozhodne, zda udělí povolení odkazovat na údaje. Pro případ, že potenciální žadatel o registraci splňuje kritéria stanovená v čl. 5aa písm. a) až c), viz otázka č. 6.

Získání povolení odkazovat na údaje od předchozího žadatele o registraci nebo vlastníka údajů usazeného v Rusku nebo od jediného zástupce právnické osoby usazené v Rusku není podle článku 5n samo o sobě zakázáno. Jak je však vysvětleno v otázkách 14 a 15 a s výhradou posouzení ze strany NCA, OR nemůže poskytovat poradenské služby v oblasti podnikání a řízení a právní poradenství klientovi usazenému v Rusku. S výhradou posouzení vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž to může bránit tomu, aby nejvzdálenější region zastupoval ruského klienta při jednáních o sdílení údajů. V takovém případě by měl potenciální žadatel o registraci agentuře ECHA oznámit, že dohody nelze

dosáhnout z důvodu nařízení Rady (EU) č. 833/2014. ECHA by pak měla rozhodnout, zda udělí povolení odkazovat na údaje. Pro případ, kdy je potenciální žadatel o registraci nejvzdálenějším regionálním subjektem právnické osoby usazené v Rusku, viz otázka č. 7.

V případě pochybností se mohou podnikatelské subjekty obrátit na své vnitrostátní příslušné orgány (NCA).

Viz také často kladené dotazy Komise k sankcím přijatým v návaznosti na vojenskou agresi Ruska proti Ukrajině (dále jen "často kladené dotazy k sankcím proti Rusku"), oddíl A. Horizontální a obcházení sankcí a náležitá péče a oddíl B. Individuální finanční opatření.

4. Měli by členové komunikační platformy zřízené za účelem vytváření studií nebo sdílení údajů nebo jediný zástupce (OR) z EU dodržovat sankce EU?

Poslední aktualizace: 1. července 2022

Ano. Občané EU i podnikatelské subjekty z EU založené nebo zřízené podle práva členského státu nebo podnikající zcela nebo částečně v EU jsou povinni dodržovat sankce EU (např. článek 13 nařízení Rady (EU) č. 833/2014). Patří sem různé typy komunikačních platforem, které se řídí právem Unie nebo vnitrostátním právem, jakož i jejich členové splňující výše uvedené podmínky a OR podle článku 8 nařízení REACH.

5. Měl bych splnit povinné sdílení údajů podle článků 25-27 a 30 nařízení REACH a související povinnosti, pokud je potenciální žadatel o registraci společností určenou podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014 nebo vlastněnou/ovládanou určenou osobou podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014?

Poslední aktualizace: 24. července 2024

Ne. Dokud je potenciální žadatel o registraci označen podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014 nebo jiných sankcí EU (nebo je vlastněn/ovládán označenou osobou), nemůže přijímat hospodářské zdroje od osob, které jsou povinny dodržovat článek 11 nařízení Rady (EU) č. 269/2014. Předchozí žadatelé o registraci vlastnící příslušné údaje se musí zdržet vstupu do jednání o sdílení údajů a udělování přístupových dopisů těm, kteří jsou označeni nebo vlastněni/ovládáni označenou osobou. Probíhající jednání by měla být pozastavena, dokud je osoba určená nebo vlastněná či ovládaná určenou osobou. Upozorňujeme, že se mohou uplatnit odchylky a výjimky podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014. Dodržování sankcí EU je povinností vlastníka údajů, proto by vlastníci údajů měli prověřit, zda potenciální žadatel o registraci není společností určenou podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014 nebo vlastněnou/ovládanou určenou osobou podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014 (viz také otázka 3).

Vlastník údajů, který je určenou osobou nebo společností vlastněnou nebo ovládanou určenou osobou, je stále povinen vstoupit do povinných jednání o sdílení údajů. Nemůže však z něj mít finanční prospěch (např. určený člen komunikační platformy nemůže dostávat finanční prostředky pocházející například z dohod o sdílení dat a sdílení nákladů, pokud je k tomu určena). Náklady splatné určenému vlastníkovi údajů by mohly být

uchovávány na vázaném účtu, dokud vlastník údajů nebude určen. Pokud určená společnost nespolupracuje nebo požaduje úhradu podílu na nákladech za přístup ke studiím, měl by potenciální žadatel o registraci agentuře ECHA oznámit, že dohody nelze dosáhnout z důvodu zmrazení majetku vyplývajícího ze sankcí EU. Agentura ECHA by pak měla rozhodnout, zda poskytne přístup k údajům.[85]

Ohledně identifikace potenciálních žadatelů o registraci nebo předchozích žadatelů o registraci, kteří jsou určeni nebo jsou vlastněni či ovládáni určenými osobami, viz otázka č. 8.

6. Mám plnit povinné povinnosti sdílení údajů podle článků 25-27 a 30 nařízení REACH nebo související povinnosti, pokud je potenciálním žadatelem o registraci společnost, která splňuje kritéria podle písmen a) až c) článku 5aa nařízení Rady (EU) č. 833/2014?

Poslední aktualizace: 24. července 2024

Ne Článek 5aa odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 zakazuje přímo či nepřímo provádět jakékoli transakce s:

(a) právnická osoba, subjekt nebo orgán usazený v Rusku, který je veřejně kontrolován nebo je z více než 50 % vlastněn veřejností nebo ve kterém má Rusko, jeho vláda nebo centrální banka právo podílet se na zisku nebo se kterým má Rusko, jeho vláda nebo centrální banka jiný významný hospodářský vztah, jak je uvedeno v příloze XIX;

(b) právnická osoba, subjekt nebo orgán usazený mimo Unii, jehož vlastnická práva přímo nebo nepřímo vlastní z více než 50 % subjekt uvedený v příloze XIX, nebo

(c) právnická osoba, subjekt nebo orgán jednající jménem nebo na pokyn subjektu uvedeného v písmenu a) nebo b) tohoto odstavce.

Poskytnutí povolení k přístupu výměnou za podíl na nákladech se považuje za transakci, a proto není v případech uvedených v článku 5aa povoleno. Mohou se uplatnit výjimky, zejména čl. 5 odst. 2.

Pro případ, kdy předchozí žadatel o registraci nebo vlastník údajů splňuje kritéria stanovená v čl. 5aa písm. a) až c), viz otázka 3. Ohledně identifikace potenciálních žadatelů o registraci nebo předchozích žadatelů o registraci, na které se vztahuje zákaz transakcí, viz otázka 8.

[85] Zatímco studie pro registrace vlastněné určenými osobami nebo osobami vlastněnými nebo ovládanými určenými osobami musí být v zásadě zmrazeny, Soudní dvůr rozhodl, že "[...] cíl zajistit ochranu zvířat sleduje také nařízení REACH, zejména jeho čl. 13 odst. 1 a čl. 25 odst. 1." V tomto případě je třeba, aby byly studie pro registrace vlastněné určenými osobami nebo osobami vlastněnými nebo ovládanými určenými osobami zmrazeny. Podle posledně uvedeného ustanovení se zkoušky na obratlovcích pro účely tohoto nařízení provádějí pouze v krajním případě" (usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 21. června 2013, *Polynt v. ECHA*, T-207/21 R, ECLI:EU:T:2021:382. Jedná se o závazný postup. Agentura ECHA tak má možnost umožnit přístup ke studiím obratlovců určené osobě za předpokladu, že po dobu, kdy je tato osoba určena, jí nejsou zpřístupněny řádné náklady.

7. Mám plnit povinné povinnosti sdílení údajů podle článků 25-27 a 30 nařízení REACH nebo související povinnosti, pokud je potenciální žadatel o registraci nejvzdálenějším subjektem právnické osoby usazené v Rusku?
Poslední aktualizace: 24. července 2024

Udělení povolení odkazovat na údaje pro účely dodržování nařízení REACH samo o sobě nepředstavuje jednu ze zakázaných služeb podle článku 5n nařízení Rady (EU) č. 833/2014. Jak je však vysvětleno v otázkách 14 a 15 a s výhradou posouzení vnitrostátního orgánu pro ochranu údajů, nesmí OR poskytovat poradenské služby v oblasti podnikání a řízení a právní poradenství klientovi usazenému v Rusku, včetně zastupování tohoto klienta při jednáních o sdílení údajů. To fakticky zabrání stranám uzavřít dohodu o sdílení údajů, pokud se neuplatní výjimka ze zákazu stanoveného v článku 5n.

Pro případy, kdy je potenciální žadatel o registraci určen podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014 nebo splňuje kritéria podle čl. 5aa písm. a) až c) nařízení Rady (EU) č. 833/2014, viz otázky č. 5, resp. 6.

8. Co bych měl jako potenciální žadatel o registraci nebo jako předchozí žadatel o registraci udělat, abych se ujistil, že můj protějšek není určen podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014, není vlastněn/ovládán určenou osobou podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014 nebo nesplňuje kritéria podle písmen a) - b). článku 5aa nařízení Rady (EU) č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 24. července 2024

Je na společnostech, které jsou povinny dodržovat nařízení Rady (EU) č. 833/2014 a nařízení Rady (EU) č. 269/2014 podle článku 13, resp. článku 17, aby rozhodly, které činnosti hloubkové kontroly budou provádět s ohledem na příslušné posouzení rizik. To znamená, že aby společnost vyloučila svou odpovědnost za porušení sankcí, musí být schopna prokázat, že *neměla žádný rozumný důvod se domnívat, že by její jednání porušilo opatření stanovená v* příslušném nařízení (podle např. čl. 10 odst. 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014). Podle posouzení NCA by se potenciální žadatel o registraci nebo předchozí žadatel o registraci nemohl dovolávat ochrany poskytované tímto ustanovením, pokud by neprováděl postupy pro dodržování sankcí, jako je smluvní ujednání, že protistrana neporuší sankce v souvislosti s poskytnutými hospodářskými zdroji, nebo žádost o prohlášení, že protistrana není uvedena na seznamu ani nepodléhá žádným sankcím.

Odpovědnost za porušení sankcí nezávisí na jejich hodnotě nebo závažnosti, proto drobná porušení nebo porušení, u nichž bylo riziko porušení nízké (a proto nebyla provedena žádná nebo jen omezená náležitá kontrola), odpovědnost nevylučují ani neomezují, pokud nelze prokázat neexistenci důvodného podezření. Uložení kontroly náležité péče protistraně pro účely dodržování sankčních právních předpisů se proto jeví jako legitimní, a to i v případě nízkého rizika porušení. Posouzení jednotlivých případů je oprávněné, aby se zajistilo, že požadavek přesto není zneužívající. Žádající společnost by se rovněž neměla spoléhat pouze na prohlášení protistrany, ale měla by provést vlastní ověření. Pokud tato ověření nemohou potvrdit prohlášení druhou stranou a informace jsou nezbytné z důvodu důvodného podezření na možné porušení sankcí, potenciální žadatel o registraci nebo předchozí žadatel o registraci se bude muset zdržet další spolupráce podle sankčních ustanovení platných pro každý případ. Výše uvedené je v souladu s *Pokyny Komise pro*

hospodářské subjekty EU: provádění zvýšené hloubkové kontroly za účelem ochrany před obcházením sankcí ze strany Ruska (strana 7)[86] , které zní takto:

> *Především při vývozu zboží, na které se vztahují omezení, musí hospodářské subjekty z EU znát své protějšky a jejich spolehlivost. Měli by zejména zahrnout do smluv se svými obchodními partnery ze třetích zemí doložky zakazující další zpětný vývoz zboží do Ruska a Běloruska. Taková doložka může například zavazovat dovozce ve třetích zemích, aby dotčené zboží nevyvážel do Ruska nebo Běloruska a aby dotčené zboží dále neprodával žádnému obchodnímu partnerovi třetí strany, pokud se tento partner nezaváže, že dotčené zboží nebude vyvážet do Ruska nebo Běloruska. Je nezbytné, aby smluvní doložka zakládala odpovědnost a mohla být vymáhána podle práva rozhodného pro smlouvu.*
>
> *Tato doložka může rovněž zahrnovat následná ověření a může být označena za podstatný prvek smlouvy. Viz také oznámení pro hospodářské subjekty ze dne 1. dubna 2022. Zavedení a vymáhání sankcí je na členských státech. Evropská komise má za úkol zajistit jednotné provádění v celé Unii a sledovat prosazování ze strany členských států.*

9. Co mají komunikační platformy dělat, pokud uzavřely dohodu o sdílení údajů se společností před jejím určením nebo před určením společnosti, která ji vlastní nebo ovládá, podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014?

Poslední aktualizace: 24. července 2024

Poskytnutí finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů osobě před jejím označením se nepovažuje za porušení sankcí EU. Obecně však sankce EU neumožňují pokračovat v poskytování zboží a služeb označené osobě, a to ani na základě předchozí smlouvy. Je na komunikační platformě, aby s ohledem na své obchodní operace a stávající dohody rozhodla, jaká opatření jsou nezbytná k zajištění souladu s povinností zmrazení majetku a zákazem poskytovat finanční prostředky určeným osobám nebo v jejich prospěch. Měla by být přijata pouze opatření nezbytná pro splnění těchto povinností (viz také otázka č. 21). Komunikační platforma musí například zajistit, a to i přijetím příslušných smluvních opatření, aby nebyly určeným členům zpřístupněny žádné další finanční prostředky nebo ekonomické zdroje (např. z dalšího provádění stávající dohody o sdílení nákladů), a případně vyloučit nebo pozastavit příslušnou společnost z komunikační platformy. Viz také otázka č. 8.

Komunikační platformy by měly zůstat ostražité a hlásit NCA informace, které by mohly být relevantní pro uplatňování sankcí, jak je stanoveno v čl. 8 odst. 1 písm. a) nařízení Rady (EU) č. 269/2014. (např. o pokusech o obcházení, o kterých se dozvědí, například společnost kótovaná na burze využije třetí společnost, která se k platformě připojí jako prostředník).

[86] https://finance.ec.europa.eu/system/files/2023-12/guidance-eu-operators-russia-sanctions-circumvention_en.pdf

10. Co mají komunikační platformy dělat, pokud uzavřely dohodu o sdílení údajů se společností dříve, než splnila kritéria podle čl. 5aa písm. a) až c) nařízení Rady (EU) č. 833/2014?

Poslední aktualizace: 24. července 2024

Zapojení do transakcí se společností předtím, než splnila kritéria podle čl. 5aa písm. a) **až** c), není porušením nařízení Rady (EU) č. 833/2014. Komunikační platformy by se však neměly zapojovat do dalších transakcí s těmito společnostmi. Je na komunikační platformě, aby s ohledem na své obchodní operace a stávající dohody rozhodla, která opatření jsou nezbytná k zajištění souladu s nařízením Rady (EU) č. 833/2014. To může zahrnovat zajištění toho, aby finanční prostředky nebo hospodářské zdroje, včetně údajů vyplývajících ze stávajících dohod o sdílení nákladů nebo udělených přístupových práv, nebyly tomuto určenému členu platformy zpřístupněny.

Komunikační platformy by měly zůstat ostražité a hlásit orgánu NCA informace, které by mohly být relevantní pro uplatnění sankcí podle čl. 6b odst. 1 písm. a) nařízení Rady (EU) č. 833/2014 (např. pokusy o obcházení, o kterých se dozvědí, jako je společnost, která splnila kritéria podle čl. 5aa písm. a) až c) nařízení Rady (EU) č. 833/2014, která využila třetí společnost jako prostředníka k připojení k platformě).

11. Vztahuje se povinnost sdílení údajů po předložení registrační dokumentace podle článku 3 nařízení Rady 2019/1692 na případ, kdy komunikační platforma udělila přístupový dopis společnosti, která se stala určenou osobou nebo je vlastněna/ovládána určenou osobou, nebo společnosti, která nyní splňuje kritéria podle čl. 5aa písm. a) až c) nařízení Rady (EU) č. 833/2014?

Poslední aktualizace: 24. července 2024

Ne. Další sdílení údajů není v tomto případě možné. Pokud je hlavním žadatelem o registraci určený subjekt nebo společnost vlastněná/ovládaná určenou osobou nebo společnost, která nyní splňuje kritéria podle čl. 5aa písm. a) **až** c) nařízení Rady (EU) č. 833/2014, a komunikační platforma by měla přijmout opatření ke změně svého hlavního žadatele o registraci. Opatření, která jsou k tomuto účelu nezbytně nutná, nejsou v zásadě a s výhradou posouzení vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž zakázána podle článku 5n nařízení Rady (EU) č. 833/2014. Mezi tato opatření patří ukončení, pozastavení nebo jiné přerušení dohod o sdílení údajů nebo dohod o společném předkládání mezi hlavním žadatelem o registraci a ostatními žadateli o registraci, jakož i předání úlohy hlavního žadatele o registraci jinému žadateli o registraci v souladu s postupy zpřístupněnými agenturou ECHA. Orgán NCA může zajistit, aby v této souvislosti nebyly těmto osobám poskytovány žádné další služby. Mohou se uplatnit výjimky (viz otázka 15).

12. Mohu předložit společnou registrační dokumentaci jako hlavní žadatel o registraci, pokud je spoluregistrant určen nebo je vlastněn či ovládán určenou osobou, je společností, která splňuje kritéria podle čl. 5aa písm. a) až c) Nařízení (EU) č. 833/2014, nebo je OR právnické osoby usazené v Rusku?

Poslední aktualizace: 24. července 2024

Ne. Takový dílčí návrh by znamenal poskytnutí hospodářských zdrojů určené osobě. Hlavní žadatel o registraci, který by předložil takovou registrační dokumentaci, by porušil nařízení Rady (EU) č. 269/2014. Agentura ECHA navíc musí zmrazit registrační dokumentace podle nařízení REACH, protože by to bylo ve prospěch určené osoby nebo osoby, kterou určená osoba vlastní nebo ovládá. Stejně tak by se předložení společné registrační dokumentace rovnalo uzavření transakce se společností, která splňuje kritéria podle čl. 5aa písm. a) až c) nařízení Rady (EU) č. 833/2014, což je podle uvedeného článku zakázáno. A konečně, v závislosti na posouzení vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž by takové podání bylo s největší pravděpodobností kvalifikováno jako nepřímé poskytnutí zakázané řídicí a poradenské služby právnické osobě usazené v Rusku podle čl. 5n odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014.

Ohledně předkládání aktualizací registrací viz také otázky 16 a 17.

13. Mohu jako OR nebo zástupce třetí strany (TPR) zastupovat určenou společnost nebo společnost vlastněnou nebo ovládanou určenou osobou nebo společnost, která splňuje kritéria podle čl. 5aa písm. a) až c) nařízení Rady (EU) č. 833/2014, například pro předložení aktualizace registrační dokumentace podle článku 22 nařízení REACH?
Poslední aktualizace: 24. července 2024

Ne, protože by se to rovnalo poskytnutí zdrojů určené osobě nebo uzavření transakce zakázané podle článku 5aa. Mohou se však uplatnit výjimky.

Tento zákaz se v zásadě nevztahuje na činnosti směřující k přerušení vztahu mezi nejvzdálenějšími regiony nebo TPR a zastoupenou společností, a to s výhradou posouzení ze strany NCA. Patří mezi ně ukončení, pozastavení nebo jiné přerušení smluv uzavřených s touto společností a předání role hlavního žadatele o registraci jinému žadateli o registraci podle postupů zpřístupněných agenturou ECHA. Podobně pouhé oznámení o zastavení dovozu podle čl. 22 odst. 1 písm. c) a článku 50 nařízení REACH nebo předložení informací o subjektu mimo EU agentuře ECHA, a to i pro účely oddílu 1.1.4 přílohy VI nařízení REACH, nepředstavuje porušení sankcí.

14. Mimo případ uvedený v otázce 13 tohoto oddílu často kladených otázek k sankcím vůči Rusku, mohu jako OR zastupovat společnost usazenou v Rusku pro účely nařízení REACH (např. předložení, aktualizace nebo držení registrace nebo žádosti o povolení)?
Poslední aktualizace: 24. července 2024

Článek 5n odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 zakazuje mimo jiné přímé či nepřímé poskytování poradenských služeb v oblasti podnikání a řízení mimo jiné právnickým osobám, subjektům nebo orgánům usazeným v Rusku.

Podle odpovědi na otázku č. 1, oddíl G.8 (poskytování služeb) v často kladených dotazech k sankcím vůči Rusku se tento zákaz vztahuje na poradenství v oblasti podnikání a řízení a na služby v oblasti vztahů s veřejností. Zahrnuje poradenské, konzultační a operativní služby poskytované podnikům v oblasti obchodní politiky a strategie a celkového

plánování, strukturování a kontroly organizace, manažerské poplatky, manažerský audit; poradenství v oblasti řízení trhu, lidských zdrojů, řízení výroby a řízení projektů; a poradenské, konzultační a operativní služby související se zlepšováním image klientů a jejich vztahů s veřejností a jinými institucemi.

Podle Pokynů k registraci agentury ECHA, oddíl 2.1.2.5 :[87]

> "fyzická nebo právnická osoba se sídlem mimo EU, která vyrábí látku, formuluje směs nebo vyrábí předmět, může jmenovat jediného zástupce, který provede registraci dovážené látky".
>
> [...]
>
> "Jediný zástupce musí vést aktuální seznam zákazníků z EU (dovozců) v rámci stejného dodavatelského řetězce "výrobce mimo EU" a množství v tunách, na které se vztahuje, pro každého z těchto zákazníků, jakož i informace o dodání poslední aktualizace bezpečnostního listu. Jediný zástupce je právně odpovědný za registraci a dovozci by se na něj měli obracet se žádostí o jakékoli informace týkající se registrace v EU."

V této souvislosti se zdá, že činnosti nejvzdálenějších regionů ve prospěch právnických osob, subjektů nebo orgánů usazených v Rusku, jak jsou popsány v pokynech agentury ECHA, spadají do oblasti působnosti zakázaných služeb podle čl. 5n odst. 1, jak je objasněno v oddíle G.8 často kladených otázek a odpovědí týkajících se sankcí vůči Rusku. Je na nejvzdálenějších regionech, aby případ od případu posoudily své konkrétní činnosti z hlediska čl. 5n odst. 1 a těchto často kladených dotazů. Vzhledem k tomu, že prosazování sankcí je součástí pravomoci členských států, mohou hospodářské subjekty požádat o další pokyny ke svému konkrétnímu případu vnitrostátní příslušné orgány.

Povinností operačního střediska je okamžitě ukončit poskytování zakázaných služeb. To zahrnuje především přijetí nezbytných smluvních úprav. Při přijímání těchto opatření se mohou nejvzdálenější regiony opřít o článek 11 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, podle něhož se neuspokojují žádné nároky v souvislosti s jakoukoli smlouvou nebo transakcí, jejíž plnění bylo přímo nebo nepřímo, zcela nebo zčásti ovlivněno opatřeními uloženými podle tohoto nařízení, pokud je vznese mimo jiné jakákoli ruská osoba, subjekt nebo orgán[88] . Upozorňujeme, že přechodné období pro služby nezbytně nutné pro ukončení

[87] https://echa.europa.eu/documents/10162/23036412/registration_en.pdf/de54853d-e19e-4528-9b34-8680944372f2

[88] Cílem článku 11 je chránit ty, kteří dodržují sankce EU, před nároky na základě neplnění ze strany jejich obchodních partnerů, kteří jsou v článku 11 uvedeni. Pojem "nárok" by měl být s ohledem na znění článku 11 vykládán široce, včetně, nikoli však pouze, typů nároků uvedených v článku. Výčet nároků výslovně uvedených v článku 11 má obecnou a ilustrativní povahu (viz věc C-168/17, SH v. TG, rozsudek ECLI:EU:C:2019:36, body 71 a následující); pojem "nárok" je třeba vykládat analogicky rovněž s ohledem na definici tohoto pojmu uvedenou v nařízení Rady (EU) č. 269/2014, kde existuje obdobná doložka o zákazu uplatňování nároků. Podle čl. 1 písm. a) nařízení Rady (EU) č. 269/2014 pojem "pohledávka" zahrnuje "nárok na splnění jakéhokoli závazku vyplývajícího ze smlouvy nebo transakce nebo v souvislosti s nimi". Podkladová smlouva v zásadě pravděpodobně nezaniká, pokud omezující opatření brání splnění smluvního závazku (to může záviset na platném vnitrostátním právu a smluvní doložky). Pokud by omezující opatření přestala platit, musel by provozovatel splnit svou povinnost.

smluv, které nejsou v souladu s těmito ustanoveními podle čl. 5n odst. 3, skončila dne 5. července 2022. Článek 5n však předpokládá řadu výjimek.[89]

V zásadě a na základě posouzení NCA se zákaz nevztahuje na činnosti, jejichž cílem je přerušit vztah mezi nejvzdálenějšími regiony a společností usazenou v Rusku. Patří mezi ně ukončení, pozastavení nebo jiné přerušení smluv uzavřených s touto společností a případně předání role hlavního žadatele o registraci jinému žadateli o registraci podle postupů zpřístupněných agenturou ECHA. Stejně tak pouhé oznámení o ukončení dovozu podle čl. 22 odst. 1 písm. c) a článku 50 nařízení REACH nebo předložení informací o subjektu mimo EU agentuře ECHA, a to i pro účely oddílu 1.1.4 přílohy VI nařízení REACH, není službou zakázanou podle článku 5n nařízení Rady (EU) č. 833/2014. Výše uvedené úvahy se vztahují také na TPR právnických osob jednajících jménem výrobců usazených v Rusku pro jejich příslušné činnosti, jak stanoví článek 4 nařízení REACH.

15. Spadají poradenské činnosti pro účely související s nařízením REACH, jako jsou jednání o sdílení údajů, zřizování komunikačních platforem, předkládání registračních dokumentací nebo jejich aktualizace a žádosti o povolení, do oblasti působnosti zákazu podle čl. 5n odst. 2 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, pokud jsou poskytovány společnostem usazeným v Rusku nebo jejich zástupcům nebo jejich jménem?

Poslední aktualizace: 24. července 2024

Podle odpovědi na otázku č. 11, oddíl G.8 (poskytování služeb) v často kladených dotazech týkajících se sankcí vůči Rusku, zahrnuje čl. 5n odst. 2 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 poskytování právního poradenství klientům v nesporných záležitostech, včetně obchodních transakcí, zahrnujících uplatňování nebo výklad práva, účast s klienty nebo jejich jménem na obchodních transakcích, jednáních a jiných jednáních se třetími stranami; a přípravu, vyhotovení a ověřování právních dokumentů.

Je na hospodářském subjektu, aby v každém jednotlivém případě posoudil, které z jeho činností spadají do oblasti působnosti zákazu. Vzhledem k tomu a s výhradou posouzení vnitrostátního orgánu pro ochranu údajů v konkrétním případě se zdá, že do oblasti působnosti zákazu spadá několik služeb běžně poskytovaných hlavními žadateli o registraci, komunikačními platformami a právníky pro účely související s nařízením REACH, jako je předkládání nebo aktualizace registrační dokumentace, podávání žádostí o povolení (např. vypracování konsorciálních a jiných dohod, poskytování právního poradenství v oblasti nařízení REACH a dalších příslušných právních předpisů EU, zastupování společností usazených v Rusku v rámci jednání o sdílení údajů atd.)

Všimněte si, že článek 5n stanoví výjimky pro výkon práva na obhajobu v soudním řízení a práva na účinný opravný prostředek nebo zajištění přístupu k právnímu, soudnímu, správnímu nebo rozhodčímu řízení v členském státě nebo uznání či výkon rozhodnutí nebo rozhodčího nálezu vydaného v členském státě, pokud je takové poskytování služeb v souladu s cíli nařízení Rady (EU) č. 833/2014 a nařízení Rady (EU) č. 269/2014.

[89] Článek 5n byl do nařízení Rady (EU) č. 833/2014 vložen nařízením Rady (EU) 2022/2474 ze dne 16. prosince 2022. Nařízení vstoupilo v platnost dne 17. prosince 2022.

16. Mohu předložit informace podle prvního odstavce článku 11 nařízení REACH jménem spoluregistrujícího, který je určen nebo je vlastněn či ovládán určenou osobou?

Poslední aktualizace: 24. července 2024

Pro předložení společných aktualizací registračních dokumentací by měl hlavní žadatel o registraci:

- identifikovat spoluregistranty, kteří jsou určeni nebo jsou vlastněni či ovládáni určenou osobou;
- vyzvat tyto spoluregistrující, aby ukončili výrobu nebo dovoz a oznámili toto ukončení agentuře ECHA podle čl. 22 odst. 1 písm. c) a článku 50 nařízení REACH ve stanovené lhůtě;
- sledovat stav registrace dotčených spoluregistrantů až do uvedené lhůty;
- řádně informovat NCA o všech výše uvedených skutečnostech a sdělit veškeré další relevantní informace podle čl. 8 odst. 1 písm. a) nařízení Rady (EU) č. 269/2014.

To platí i v případě, že určený společný žadatel o registraci nespolupracuje s hlavním žadatelem o registraci na jeho žádosti o ukončení výroby nebo dovozu, pokud o tom byl NCA informován.

V neposlední řadě by žadatelé o registraci látky měli v rámci náležité péče příslušné informace také šířit ve svém dodavatelském řetězci a případně dotčeným osobám.

Je však třeba připomenout, že za posouzení každého případu možného porušení sankcí jsou odpovědné výhradně vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž, které mohou hospodářské subjekty požádat o další pokyny.[90] Mohou se uplatnit výjimky.

17. Mohu předložit informace podle čl. 11 prvního pododstavce nařízení REACH společně se spoluregistrujícím, který splňuje kritéria podle čl. 5aa písm. a) až c) nařízení Rady (EU) č. 833/2014?

Poslední aktualizace: 24. července 2024

Pro předložení společných aktualizací registračních dokumentací by měl hlavní žadatel o registraci:

- identifikovat spoluregistranty, kteří splňují kritéria podle čl. 5aa písm. a) až c) nařízení Rady (EU) č. 833/2014;

[90] Při posuzování odpovědnosti během předkládání aktualizace registrační dokumentace by vnitrostátní orgány pro bezpečnost a soudní orgány v členských státech měly vzít v úvahu, zda hlavní žadatel o registraci, správci komunikační platformy a spoluregistrující jako pečliví provozovatelé řádně dodržovali postupy uvedené v těchto často kladených dotazech, jakož i postupy doporučené agenturou ECHA a vnitrostátními orgány pro bezpečnost. V tomto případě by vnitrostátní orgány pro bezpečnost a soudní orgány v členských státech mohly zvážit omezení nebo vyloučení odpovědnosti hlavního žadatele o registraci, správců komunikační platformy nebo spoluregistrantů v souladu s ustanovením článku 10 nařízení Rady (EU) č. 269/2014, podle něhož jednání fyzických nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů nezakládá jejich odpovědnost jakéhokoli druhu, pokud nevěděly a neměly důvodné podezření, že jejich jednání porušuje opatření stanovená v uvedeném nařízení. Tak tomu může být zejména v případě, kdy hlavní žadatel o registraci nemůže vyloučit uvedeného spoluregistrujícího ze společného předložení pro danou látku.

- vyzvat tyto spoluregistrující, aby ukončili výrobu nebo dovoz a oznámili toto ukončení agentuře ECHA podle čl. 22 odst. 1 písm. c) a článku 50 nařízení REACH ve stanovené lhůtě;
- sledovat stav registrace dotčených spoluregistrantů až do uvedené lhůty;
- řádně informovat NCA o všech výše uvedených skutečnostech a sdělit veškeré další relevantní informace podle čl. 6b odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014.

To platí i v případě, že spoluregistrující, který splňuje kritéria podle čl. 5aa písm. a) až c) nařízení Rady (EU) č. 833/2014, nespolupracuje s hlavním žadatelem o registraci na jeho žádosti o ukončení výroby nebo dovozu, pokud o tom byl vnitrostátní orgán pro bezpečnost potravin informován.

V neposlední řadě by žadatelé o registraci látky měli v rámci náležité péče příslušné informace také šířit ve svém dodavatelském řetězci a případně dotčeným osobám.

Je však třeba připomenout, že za posouzení každého případu možného porušení sankcí jsou odpovědné výhradně vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž, které mohou hospodářské subjekty požádat o další pokyny.[91] Mohou se uplatnit výjimky.

18. Mám jako nejvzdálenější osoba právnické osoby usazené v Rusku předložit nebo zpřístupnit informace agentuře ECHA nebo jakémukoli příslušnému orgánu členského státu, v němž jsem usazen, pokud jsem o to požádán podle článku 36 nařízení REACH?

Poslední aktualizace: 24. července 2024

Ano. Článek 36 stanoví, že každý výrobce nebo dovozce musí shromáždit a uchovávat k dispozici všechny informace požadované k plnění svých povinností podle nařízení REACH po dobu nejméně 10 let od ukončení výroby nebo dovozu. Žádosti o poskytnutí těchto informací jsou adresovány nejvzdálenějším regionům v jejich individuální působnosti a jejich splnění je v zásadě a s výhradou posouzení ze strany NCA povoleno podle odstavce 6 článku 5n nařízení Rady (EU) č. 833/2014.

19. Obdržel/a jsem žádost o předložení informací agentuře ECHA na podporu mého vlastního prohlášení jako malého a středního podniku pro účely stanovení poplatku podle nařízení REACH. Mohu tuto žádost splnit jako nejvzdálenější osoba právnické osoby se sídlem v Rusku?

[91] Při posuzování odpovědnosti během předkládání aktualizace registrační dokumentace by vnitrostátní orgány pro bezpečnost a soudní orgány v členských státech měly vzít v úvahu, zda hlavní žadatel o registraci, správci komunikační platformy a spoluregistrující jako pečliví provozovatelé řádně dodržovali postupy uvedené v těchto často kladených dotazech, jakož i postupy doporučené agenturou ECHA a vnitrostátními orgány pro bezpečnost. V tomto případě by vnitrostátní orgány pro bezpečnost a soudní orgány v členských státech mohly zvážit omezení nebo vyloučení odpovědnosti hlavního žadatele o registraci, správců komunikační platformy nebo spoluregistrantů v souladu s ustanovením článku 10 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, podle něhož jednání fyzických nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů nezakládá jejich odpovědnost jakéhokoli druhu, pokud nevěděly a neměly důvodné podezření, že jejich jednání porušuje opatření stanovená v uvedeném nařízení. Tak tomu může být zejména v případě, kdy hlavní žadatel o registraci nemůže vyloučit uvedeného spoluregistrujícího ze společného předložení pro danou látku.

Poslední aktualizace: 24. července 2024

Ano. V zásadě a s výhradou posouzení vnitrostátního orgánu pro ochranu údajů zákaz poskytovat poradenské služby v oblasti podnikání a řízení a právní poradenství právnickým osobám usazeným v Rusku neznamená omezení, která by hospodářským subjektům bránila nebo zakazovala spolupracovat s agenturou ECHA v souvislosti s ověřováním jejich statusu malých a středních podniků. To zahrnuje zpřístupnění informací, které mají k dispozici, agentuře ECHA a v případě potřeby i vyžádání dalších informací od právního subjektu, který zastupují. Ověřování prováděné agenturou ECHA vychází z nařízení Komise (ES) č. 340/2008 a nepředložení důkazů podporujících předchozí prohlášení o velikosti podniku může mít za následek povinnost zaplatit dodatečný poplatek nebo správní poplatek.

Ověřování způsobilosti hospodářských subjektů ke snížení poplatků se provádí i zpětně, takže výše uvedené úvahy se vztahují i na nejvzdálenější hospodářské subjekty, které ukončily nebo pozastavily poskytování služeb právnické osobě usazené v Rusku.

20. Mám jako nejvzdálenější osoba právnické osoby usazené v Rusku zaplatit neuhrazené faktury ECHA, které pocházejí z činností, jež jsem vykonával v zájmu svého klienta?

Poslední aktualizace: 24. července 2024

Ano. V zásadě a s výhradou posouzení NCA vycházejí faktury vystavené agenturou ECHA z nařízení REACH, nařízení Komise (ES) č. 340/2008 a dalších právních předpisů upravujících finanční řízení agentury. Jsou nezávislé na jakékoliv smlouvě o poskytování služeb mezi OŘ a jeho klientem. Zákaz poskytovat určité služby právnickým osobám usazeným v Rusku podle článku 5n nařízení Rady (EU) č. 833/2014 nezbavuje hospodářské subjekty povinnosti vypořádat své vlastní dluhy vůči třetím stranám, včetně případů, kdy vznikly v důsledku předložení registrací nebo žádostí v zájmu právnické osoby usazené v Rusku.

Pokud již nejvzdálenější region ukončil nebo pozastavil svůj smluvní vztah s právnickou osobou usazenou v Rusku, je na adresátovi faktury, aby vymáhal platbu od svého bývalého klienta na základě doložky o náhradě škody nebo podobných ujednání platných v každém jednotlivém případě.

21. Jak se mohu chránit před nároky potenciálního žadatele o registraci, který je určen nebo je vlastněn či ovládán určenou osobou, týkajícími se skutečnosti, že jsem s ním odmítl zahájit jednání podle článků 25-27 a 30 nařízení REACH, nebo před jinými opatřeními, která jsem přijal s cílem dodržet sankce EU?

Poslední aktualizace: 1. července 2022

Všechna nařízení Rady, kterými se zavádějí sankce EU, počítají se standardním ustanovením, které chrání ty, kdo jsou povinni dodržovat sankce EU, před nároky třetích stran za tato opatření. Například čl. 11 odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 zní: "*Žádné*

nároky v souvislosti s jakoukoli smlouvou nebo transakcí, jejíž plnění bylo přímo nebo nepřímo, zcela nebo zčásti ovlivněno opatření uložená podle tohoto nařízení, včetně nároků na náhradu škody nebo jiných nároků tohoto typu, jako je nárok na náhradu škody nebo nárok ze záruky, zejména nárok na prodloužení nebo vyplacení záruky, ručení nebo odškodnění, zejména finanční záruky nebo finančního odškodnění, a to v jakékoli formě, se uspokojí, pokud jsou uplatněny: (b) jakákoli fyzická nebo právnická osoba, subjekt nebo orgán jednající prostřednictvím některé z osob, subjektů nebo orgánů uvedených v písmenu a) nebo jejich jménem.

Čl. 11 odst. 1 písm. a) **až** b) nařízení Rady (EU) č. 833/2014 odráží výše uvedené ustanovení nařízení Rady (EU).

22. Mohu jako společnost z EU poskytnout své vědecké údaje společnosti ve třetí zemi s vědomím, že tyto údaje mohou být místním orgánem násilně poskytnuty osobám uvedeným v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014 nebo jimi vlastněným či ovládaným?

Poslední aktualizace: 24. července 2024

Ne. Článek 10 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 stanoví, že jednání fyzických nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů nezakládá jejich odpovědnost, pokud nevěděly a neměly rozumný důvod se domnívat, že svým jednáním porušují opatření stanovená v uvedeném nařízení. Pokud má společnost z EU důvodné podezření, že údaje mohou být sdíleny se společností uvedenou na seznamu, neměla by je poskytovat společnosti ve třetí zemi, a to ani v případě, že se jedná o jednu z jejích dceřiných společností. K tomu může dojít například v případě, že třetí země není v souladu se sankcemi EU a zavedla právní předpisy typu nařízení REACH.

23. Mohu udělit povolení k přístupu společnosti v Rusku nebo v jiné třetí zemi pro výrobu chemických látek uvedených v příloze VII nařízení Rady (EU) č. 833/2014, které jsou určeny k vývozu do Ruska nebo k použití v Rusku.

Poslední aktualizace: 24. července 2024

č. Nařízení Rady (EU) 2023/1214 ze dne 23. června 2023 ("balíček sankcí 11th "), kterým se doplňuje čl. 2a odst. 2 písm. c) nařízení (EU) č. 833/2014, zahrnuje zákaz poskytovat financování nebo finanční pomoc související se zbožím a technologiemi uvedenými v odstavci 1 (zboží a technologie uvedené v příloze VII) pro jakýkoli prodej, dodávku, převod nebo vývoz tohoto zboží a technologií nebo pro poskytování související technické pomoci, zprostředkovatelských služeb nebo jiných služeb přímo či nepřímo jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku. Tento článek v podstatě zakazuje převod práv k vědeckým údajům za účelem delokalizace výroby chemických látek podléhajících omezení do třetích zemí, pokud jsou tyto chemické látky určeny pro Rusko.

24. Mohu dovážet látky od právnické osoby, subjektu nebo orgánu, který splňuje kritéria podle čl. 5aa odst. 1 písm. a) až c) nařízení Rady (EU) č. 833/2014, pokud je to nezbytné pro nákup, dovoz nebo přepravu farmaceutických, zdravotnických, zemědělských a potravinářských výrobků, včetně pšenice a hnojiv?

Poslední aktualizace: 9. prosince 2022

Ano. Nařízením Rady (EU) 2022/1269 ze dne 21. července 2022 bylo změněno nařízení Rady (EU) č. 833/2014 tak, aby zahrnovalo výjimku podle čl. 5aa odst. 3 písm. f), která umožňuje transakce s právnickými osobami, subjekty a orgány, které splňují kritéria podle čl. 5aa odst. 1 písm. a) až c), pokud jsou tyto transakce nezbytné pro nákup, dovoz nebo přepravu farmaceutických, zdravotnických, zemědělských a potravinářských výrobků, včetně pšenice a hnojiv. To platí za podmínky, že související obchod se zbožím není jinak omezen podle nařízení Rady (EU) č. 833/2014[92].

Vzhledem k tomu, že ustanovení čl. 5aa odst. 3 písm. f) je kvalifikováno jako výjimka, dovozce nebo nejbližší prodejce nemusí před dovozem látky získat povolení vnitrostátního orgánu pro bezpečnost. Pokud je však látka dovezena nebo použita, a to i distributory nebo následnými uživateli, k jiným účelům, než které předpokládá čl. 5aa odst. 3 písm. f), může být dovozce nebo NZO považován za odpovědného za porušení článku 5aa ze strany NCA. Je na dovozci nebo nejvzdálenějším regionu, aby přijal nezbytná opatření k zajištění toho, aby použití distributory nebo následnými uživateli bylo v souladu s účely uvedenými v čl. 5aa odst. 3 písm. f); to může mimo jiné zahrnovat poskytnutí oznámení/informace těmto distributorům, zejména o rozsahu použití povolených podle čl. 5aa odst. 3 písm. f), včetně smluvních ujednání v příslušných distribučních smlouvách a zavedení systému sledování/sledování. Vzhledem k tomu, že čl. 5aa odst. 1 zakazuje přímou nebo nepřímou účast na jakýchkoli transakcích s právnickými osobami, subjekty a/nebo orgány, které splňují kritéria podle písmen a) až c), může příslušný vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž považovat za porušitele tohoto ustanovení i distributory nebo následné uživatele.

Dovozce nebo OO by měl rovněž přijmout nezbytná opatření, aby zajistil, že jeho registrace podle nařízení REACH je v souladu s povolenými použitími (např. aktualizovat použití nebo ukončit dovoz látek pro nepovolená použití a aktualizovat objem látky).

25. Jsou registrace a povolení podle nařízení REACH ekonomickými zdroji, které se mají hlásit orgánu NCA podle čl. 9 odst. 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014?

Poslední aktualizace: 24. července 2024

Ano. Čl. 9 odst. 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 stanoví, že osoby uvedené na seznamu musí do 1. září 2022 nebo do šesti týdnů ode dne zařazení na seznam v příloze I, podle toho, co nastane později, oznámit finanční prostředky nebo hospodářské zdroje v jurisdikci členského státu, které vlastní, drží nebo ovládají, příslušnému orgánu členského státu, kde se tyto finanční prostředky nebo hospodářské zdroje nacházejí, a spolupracovat s příslušným orgánem při jakémkoli ověřování těchto informací. Registrace podle nařízení

[92] Jako příklad viz omezení podle článku 3i nařízení Rady (EU) č. 833/2014 týkající se některých chemických látek uvedených v příloze XXI.

REACH by měly být považovány za registrace umístěné ve Finsku, které má agentura ECHA v Helsinkách. Autorizace podle nařízení REACH by se měly považovat za umístěné v Belgii, jak je uděluje Komise. Uvedené osoby a osoby jimi vlastněné nebo ovládané by je proto měly nahlásit finskému a belgickému národnímu příslušnému orgánu. Ten má tyto informace předat Komisi podle čl. 9 odst. 4.

26. Mohu nakupovat látky od společnosti určené nebo vlastněné/kontrolované podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014 nebo od právnické osoby, subjektu nebo právnické osoby, subjektu nebo orgánu, který splňuje kritéria podle písmen a)-c) článku 5aa nařízení Rady (EU) č. 833/2014, pokud je tato společnost držitelem registrace podle nařízení REACH?

Poslední aktualizace: 9. prosince 2022

Ne. Je zakázáno poskytovat finanční prostředky nebo hospodářské zdroje určeným osobám, a to i nepřímo, nebo se účastnit transakcí se společnostmi, které splňují kritéria podle čl. 5aa písm. a) **až** c) nařízení Rady (EU) č. 833/2014. Mohou však platit výjimky (viz také otázka č. 24).

12. PRÁVA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: NAŘÍZENÍ RADY 269/2014

A. Obecné otázky

1. Vztahují se sankce EU stanovené v nařízení Rady (EU) č. 269/2014 na práva duševního vlastnictví?

Poslední aktualizace: 8. září 2022

Sankce EU se vztahují na práva duševního vlastnictví (např. ochranné známky, průmyslové vzory, patenty, odrůdová práva; souhrnně práva duševního vlastnictví). Podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014 EU určila řadu fyzických a právnických osob, na které se vztahují sankce.

Být "určenou osobou" znamená, že všechny finanční prostředky a hospodářské zdroje, které přímo či nepřímo patří určené osobě, jsou v jejím držení nebo pod její kontrolou, musí být zmrazeny. V praxi to znamená, že každá právnická a soukromá osoba v EU a veřejná instituce členského státu EU, která podniká v EU, musí zabránit jakémukoli převodu, změně, přístupu, použití nebo jinému nakládání s těmito finančními prostředky nebo hospodářskými zdroji.

Zmrazení hospodářských zdrojů určené osoby znamená, že žádný majetek určené osoby, ať už hmotný nebo nehmotný, nemůže být nikým použit k získání jiných finančních prostředků nebo majetku. Práva duševního vlastnictví lze považovat za nehmotné "hospodářské zdroje". Proto se na ně toto omezení rovněž vztahuje.

To znamená, že veřejné instituce (např. rejstřík ochranných známek) nesmí umožnit využívání práv duševního vlastnictví určené osoby nebo osoby, kterou určená osoba vlastní nebo ovládá (např. nesmí být registrován žádný převod vlastnictví práv duševního vlastnictví).

Sankce EU rovněž zakazují poskytovat další finanční prostředky nebo hospodářské zdroje označeným osobám nebo osobám jimi vlastněným či ovládaným. To například znamená, že od okamžiku uplatnění zákazu nejsou v zásadě možné žádné další transakce s těmito osobami (např. platba licenčních poplatků za práva duševního vlastnictví osobou z EU určené osobě) (v tomto ohledu však viz otázky č. 5 a 8).

Ze stejného důvodu by hospodářské subjekty v EU neměly zpřístupňovat práva duševního vlastnictví určeným osobám (např. prostřednictvím licenčních smluv).

2. Měly by úřady EU a členských států pro duševní vlastnictví pozastavit registraci nebo registraci převodu práv duševního vlastnictví v držení osob a subjektů určených podle přílohy I nařízení Rady (EU) 269/2014?

Poslední aktualizace: 21. března 2023

Hospodářské zdroje osob a subjektů označených podle přílohy I nařízení Rady (EU) č.

269/2014 (označené osoby) musí být zmrazeny. Musí být zabráněno jakémukoli použití hospodářských zdrojů k získání finančních prostředků, zboží nebo služeb. Kromě toho je zakázáno zpřístupňovat hospodářské zdroje určeným osobám nebo v jejich prospěch.

osoby.

To mimo jiné znamená, že úřady duševního vlastnictví EU a členských států nesmějí udělit novou registraci práv duševního vlastnictví, jejichž přihláška byla podána již před určením, a nesmějí registrovat převody již udělených práv duševního vlastnictví, pokud patří určené osobě nebo subjektu nebo pokud patří osobám vlastněným nebo ovládaným určenými osobami nebo subjekty. Je tomu tak proto, že pokud se má za to, že určená osoba/subjekt vlastní nebo ovládá neurčený subjekt, lze předpokládat, že kontrola se vztahuje i na aktiva tohoto subjektu a že veškeré finanční prostředky nebo hospodářské zdroje poskytnuté tomuto subjektu by se dostaly k určené osobě. Posouzení kontroly je třeba provést případ od případu. K tomu viz často kladené dotazy k sankcím vůči Rusku týkající se zmrazení majetku a zákazu zpřístupnění finančních prostředků a hospodářských zdrojů. K tomu viz také často kladené dotazy, oddíl B. Individuální finanční opatření. Viz také otázka 3.

3. Měly by úřady duševního vlastnictví přijímat žádosti o registraci nových práv duševního vlastnictví podané osobami uvedenými v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014 nebo osobami, které vlastní nebo ovládají?

Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Ne. Žádosti o zápis nových práv duševního vlastnictví znamenají vznik nových práv ve prospěch žadatele. Proto se kvalifikují jako zpřístupnění hospodářských zdrojů osobám uvedeným na seznamu nebo osobám jimi vlastněným/ovládaným. Jako takové by měly být zamítnuty. Viz také odpověď 20, část "Článek 5s" tohoto oddílu.

4. Jak mohou úřady duševního vlastnictví EU a členských států ověřit, zda je žadatel/majitel práv duševního vlastnictví nebo strana v námitkovém řízení či řízení o neplatnosti označen podle přílohy I nařízení Rady č. 269/2014?

Poslední aktualizace: 8. září 2022

Na úřady duševního vlastnictví EU a členských států se vztahují stejné povinnosti týkající se dodržování sankcí jako na všechny ostatní fyzické a právnické osoby, na které se vztahuje článek 17 nařízení Rady č. 269/2014.

Pokud jde o dodržování sankcí, viz oddíl A.2 těchto často kladených otázek. Obcházení a náležitá péče, zejména otázky 1, 2 a 4. Úřady EU a členských států pro duševní vlastnictví by měly v první řadě ověřit jména majitelů/přihlašovatelů práv duševního vlastnictví, jakož i žadatelů v řízeních o námitkách nebo neplatnosti, podle záznamů v příloze I nařízení Rady č. 269/2014; neoficiální konsolidovaný seznam těchto záznamů je rovněž k dispozici na mapě sankcí EU[93] a v databázi finančních sankcí[94].

Úřady duševního vlastnictví EU a členských států by měly rovněž zajistit, aby majitelé a přihlašovatelé práv duševního vlastnictví, jakož i žadatelé v řízeních o námitkách nebo o prohlášení neplatnosti nebyli vlastněné nebo ovládané osobami a subjekty uvedenými v

[93] https://www.sanctionsmap.eu/#. Pro zobrazení seznamu je nutné kliknout na mapu na Ukrajině a zaškrtnout políčko Seznamy osob, subjektů a položek.

[94] https://webgate.ec.europa.eu/fsd/fsf#!/files

příloze I nařízení Rady č. 269/2014. V tomto případě by úřady EU a vnitrostátní úřady členských států neměly spoléhat pouze na informace předložené žadatelem/majitelem práv duševního vlastnictví nebo účastníkem výše uvedeného řízení (viz oddíl B.1 Zmrazení majetku a zákaz zpřístupnění finančních prostředků a hospodářských zdrojů). Měly by spíše provést další šetření ve veřejném prostoru a v příslušných rejstřících (viz tento oddíl A.2. Obcházení a náležitá péče, otázka č. 2).

Úřady EU a členských států pro duševní vlastnictví mohou rovněž požádat o radu a podporu příslušný vnitrostátní příslušný orgán ("NCA") (např. NCA v členském státě, kde má úřad pro duševní vlastnictví sídlo), pokud nemohou ověřit, zda je právnická osoba vlastněna nebo ovládána určenou osobou.

5. **Měly by úřady duševního vlastnictví EU a členských států odstranit ze svých online databází (např. TMView, DesignView atd.) záznamy o právech duševního vlastnictví osob a subjektů určených podle přílohy I nařízení Rady (EU) č. 269/2014? Pokud ano, jaké by bylo přiměřené datum ukončení a měly by z databází odstranit práva duševního vlastnictví neurčených ruských nebo běloruských osob?**
   Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Zmrazení majetku a zákaz zpřístupnění finančních prostředků se uplatní ode dne vstupu prováděcího nařízení Rady v platnost, a to včetně osoby nebo subjektu uvedeného v příloze I nařízení Rady č. 269/2014. Upozorňujeme, že seznam v příloze I je dynamický; osoby a subjekty jsou do něj pravidelně zařazovány a vyřazovány. Aktualizovaný seznam a příslušné datum vstupu v platnost jsou k dispozici v příloze I neúředního konsolidovaného znění nařízení Rady (EU) č. 269/2014 v oddíle Ukrajina na mapě sankcí EU, která je k dispozici na tomto hypertextovém odkazu: https://www.sanctionsmap.eu/.

Úřady duševního vlastnictví EU a členských států mohou zobrazit odkaz/značku/označení, že daná ruská a běloruská ochranná známka týkající se osob a subjektů uvedených v příloze I, jakož i osob a subjektů jimi vlastněných nebo ovládaných, je zmrazena z důvodu sankcí EU. To znamená, že zmrazená ochranná známka by měla být stále zobrazena v online databázích práv duševního vlastnictví používaných úřady EU a členských států.

6. **Pokud jde o žádosti o zápis práv duševního vlastnictví podané určenými osobami nebo subjekty před datem zařazení do přílohy I nařízení Rady č. 269/2014, měly by úřady EU a členských států pro duševní vlastnictví dokončit fázi přezkumu a nezapisovat práva duševního vlastnictví, nebo by měla být fáze přezkumu okamžitě pozastavena? Mohou být v případě patentů rešeršní zpráva a písemné stanovisko předány žadateli? Je v případě ochranných známek možné zveřejnit přihlášky ochranných známek pro účely námitkového řízení?**
   Poslední aktualizace: 21. března 2023

Jakmile je žadatel o práva duševního vlastnictví identifikován jako jedna ze sankcionovaných osob nebo subjektů uvedených v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014, měly by být všechny kroky postupu přezkumu okamžitě pozastaveny, aby se

zaručilo, že nebudou zpřístupněny žádné hospodářské zdroje ve prospěch nebo ve prospěch osob nebo subjektů a typu dotčených práv duševního vlastnictví (patent, ochranná známka atd.).

To má zabránit tomu, aby prostřednictvím žádosti o práva duševního vlastnictví určená osoba nebo subjekt získaly finanční prostředky nebo ekonomické zdroje (zboží nebo služby nebo jakýkoli jiný nehmotný majetek). Zprávy o patentové rešerši a písemná stanoviska nesmí být předány přihlašovateli. Zveřejnění přihlášek ochranných známek by mělo být zadrženo, dokud je přihlašovatel určenou osobou nebo je určenou osobou vlastněn/ovládán. Viz také otázka č. 3 týkající se přihlášek práv duševního vlastnictví podaných poté, co byla osoba určena.

U již zapsaných práv duševního vlastnictví mohou úřady duševního vlastnictví EU a členských států zobrazit odkaz/znak/označení, že daná přihláška podaná určenou osobou nebo subjekty, jakož i osobami a subjekty, které vlastní nebo ovládají, je zmrazena na základě sankcí EU (viz otázka 4).

7. Měly by úřady EU a členských států pro duševní vlastnictví pozastavit žádosti určených subjektů/osob o formální změny, např. změnu adresy majitele práv duševního vlastnictví nebo změnu jména jeho zástupce?
Poslední aktualizace: 8. září 2022

Pokud lze takové žádosti považovat za použití ve smyslu čl. 1 písm. e) nařízení (EU) č. 269/2014, tj. za účelem jakéhokoli získání finančních prostředků, zboží nebo služeb, měly by být pozastaveny.

8. Měl by Úřad duševního vlastnictví EU a členských států pozastavit obnovu, zrušit platnost nebo zrušit zapsaná práva duševního vlastnictví, která vlastní nebo ovládají osoby a subjekty uvedené v příloze I nařízení Rady (EU) 269/2014?
Poslední aktualizace: 21. března 2023

Práva duševního vlastnictví lze obnovit, pokud zůstanou zmrazena (viz otázka 1). Nemusí být zneplatněna ani zrušena, pokud to nevyžadují postupy stanovené v právu EU nebo členského státu (např. postup zrušení podle článku 29 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1001 ze dne 14. června 2017 (nařízení o ochranných známkách EU). Viz také otázka č. 8.

9. Mohly by úřady duševního vlastnictví EU a členských států nadále přijímat platby poplatků od určených osob nebo subjektů nebo osob/subjektů vlastněných nebo ovládaných určenými osobami, pokud jde o pozastavená řízení? Měly by být přijímány poplatky za prodloužení?
Poslední aktualizace: 8. září 2022

Podle čl. 2 odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 269/2014 musí být veškeré finanční prostředky a hospodářské zdroje určených osob a subjektů zmrazeny a nelze jim ani v jejich prospěch zpřístupnit žádné finanční prostředky ani hospodářské zdroje.

Nařízení Rady (EU) č. 269/2014 však stanoví výjimky z těchto povinností. NCA mohou například povolit uvolnění zmrazených finančních prostředků nebo poskytnutí finančních prostředků či hospodářského zdroje, pokud jsou nezbytné k uspokojení základních potřeb fyzických nebo právnických osob (čl. 4 odst. 1 písm. a)) nebo jsou určeny výhradně k úhradě poplatků nebo plateb za služby spojené s běžným držením nebo údržbou hospodářských zdrojů (čl. 4 odst. 1 písm. c)).

V praxi by určený vlastník práva duševního vlastnictví mohl zvážit, zda podle výše uvedených ustanovení, pokud jsou splněny podmínky, požádat příslušný vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž, aby umožnil uvolnění finančních prostředků, které byly zmrazeny bankou v členském státě, na zaplacení poplatků za obnovu a umožnil úřadu EU nebo členského státu pro duševní vlastnictví zaregistrovat obnovu. V této souvislosti je třeba poznamenat, že sankce nemají sankční charakter; účelem sankcí není zbavit určenou osobu jejích práv. Pokud by práva duševního vlastnictví nebyla obnovena, majitel by na ně ztratil svá práva.

Pokud jsou tedy splněny podmínky a NCA může rozhodnout, že výjimka podle čl. 4 odst. 1 písm. a) nebo c) podaná za účelem obnovení zmrazených práv duševního vlastnictví je oprávněná. Jak bylo uvedeno, o výjimku by měla požádat osoba, která má zájem na obnovení (tj. určená osoba).

Žádost by měla být podána u vnitrostátního orgánu pro ochranu duševního vlastnictví, s nímž má nejužší vazby (např. u vnitrostátního orgánu pro ochranu duševního vlastnictví v členském státě, kde sídlí úřad duševního vlastnictví). V zájmu hospodárnosti řízení by mohl vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž v tomtéž rozhodnutí o udělení výjimky (i) zmocnit banku v členském státě k uvolnění zmrazených finančních prostředků určené osoby potřebných k zaplacení poplatků za obnovení a ii) úřad EU nebo členského státu pro duševní vlastnictví k obnovení práv duševního vlastnictví.

10. Jak by měly úřady duševního vlastnictví EU a členských států zpracovávat žádosti určených subjektů/osob o prodloužení lhůt?

Poslední aktualizace: 8. září 2022

Žádosti určených subjektů/osob o prodloužení lhůt by měly být přijímány pouze v případě, že související řízení, pro které je prodloužení požadováno, je nezbytné pro zachování práv duševního vlastnictví nebo žádosti o práva duševního vlastnictví.

11. Záleží na tom, zda byla práva duševního vlastnictví přihlášena nebo zapsána na základě sekundárního práva EU (např. nařízení o ochranných známkách) nebo na základě nařízení mezinárodních dohod (např. Madridský systém registrace ochranných známek, Evropská patentová úmluva, Smlouva o patentové spolupráci)?

Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Ne, na tom nezáleží. Práva duševního vlastnictví zapsaná v rejstřících úřadů EU a členských států musí být zmrazena.

12. Jak má úřad duševního vlastnictví EU nebo členského státu postupovat v případě, že určený subjekt/osoba podá přihlášku mezinárodní ochranné známky (Madridský protokol) prostřednictvím Mezinárodního úřadu Světové organizace duševního vlastnictví?

Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Pokud úřad duševního vlastnictví pouze zmrazí řízení o přihlášce, pak do 12 měsíců (nebo v prodloužené lhůtě 18 měsíců) nabude ochranná známka na jeho území platnosti. V důsledku toho by měl úřad duševního vlastnictví odmítnout udělit ochranu ve lhůtě uplatňované podle čl. 5 odst. 2 Madridského protokolu. Viz také odpověď 6, část "Článek 5s" tohoto oddílu často kladených dotazů (FAQs).

13. Mohou být zmrazená práva duševního vlastnictví nadále vymáhána u soudů EU?

Poslední aktualizace: 8. září 2022

Vymáhání práv duševního vlastnictví před soudy EU by mělo být povoleno, pokud je soudní řízení nezbytné pro zachování práva. Omezení týkající se zmrazení majetku a zákazu zpřístupnění finančních prostředků určeným osobám zůstávají v platnosti.

14. Mohly by určené osoby nebo subjekty zahájit řízení o námitkách/neplatnosti, účastnit se ho nebo v něm pokračovat, pokud by jednaly jako žadatel?

Poslední aktualizace: 21. března 2023

Úřady duševního vlastnictví EU a členských států by měly pozastavit zahajování nových námitkových řízení určenou osobou nebo subjektem, účast v nich nebo pokračování probíhajících námitkových řízení/řízení o neplatnosti, pokud tato řízení nejsou nezbytná k zachování již uděleného práva.[95]

Je však třeba rozlišovat mezi řízením o námitkách a řízením o prohlášení neplatnosti. Úřady EU a členských států pro duševní vlastnictví by neměly pozastavovat zápis práv duševního vlastnictví jiných než určených osob poté, co byla podána přihláška a určená osoba podala námitku; pokud po uplynutí lhůty pro podání námitky nelze v námitkovém řízení pokračovat (tj. protože určený namítající nebyl vymazán ze seznamu), měl by úřad EU nebo členský stát pro duševní vlastnictví pokračovat v zápisu. Je tomu tak proto, že neoznačený přihlašovatel zápisu práv k duševnímu vlastnictví by neměl nést důsledky označení namítajícího, které by vyplývalo z pozastavení zápisu práva duševního vlastnictví do doby, než bude možné pokračovat v námitkovém řízení.

[95] To může nastat například tehdy, pokud se úřady EU a členských států pro duševní vlastnictví domnívají, že registrace práv duševního vlastnictví, o kterou se žádá, povede k rozmělnění práv duševního vlastnictví osob uvedených na seznamu.

Řízení o prohlášení neplatnosti podané určenou osobou by mělo zůstat pozastaveno po dobu, kdy je tato osoba určena.

15. **Mohla by určená osoba nebo subjekt hájit své právo proti v námitkovém řízení?**
Poslední aktualizace: 8. září 2022

Obrana práva duševního vlastnictví proti námitkám by měla být povolena v rozsahu nezbytném pro zachování práva. Omezení týkající se zmrazení majetku a zákazu poskytovat finanční prostředky určeným osobám zůstávají v platnosti. To by mohlo platit například v případě patentů, kdy se námitka podává po udělení zápisu.

16. **Porušily by osoby z EU povinnosti stanovené v nařízení Rady (EU) č. 269/2014, pokud by nadále platily poplatky za prodloužení platnosti ochranných známek, patentů nebo jiných práv duševního vlastnictví zapsaných u ruských a běloruských úřadů duševního vlastnictví?**
Poslední aktualizace: 26. dubna 2022

Omezení stanovená v nařízení Rady (EU) č. 269/2014 se vztahují pouze na osoby a subjekty uvedené v příloze I nařízení Rady č. 269/2014, jakož i na osoby a subjekty jimi vlastněné nebo ovládané. Dokud ruské a běloruské úřady duševního vlastnictví nejsou určeny a nejsou ovládány určenou osobou, nevztahují se na ně omezení stanovená v nařízení Rady (EU) 269/2014, a v takovém případě mohou osoby z EU nadále platit poplatky za prodloužení platnosti ochranných známek, patentů nebo jiných práv duševního vlastnictví zapsaných u ruských a běloruských úřadů duševního vlastnictví.

17. **Jak by se mělo zacházet s "platbami", které obdrží právní firmy z EU za přihlášení/ zastupování ruského nebo běloruského majitele práv duševního vlastnictví? Je rozdíl, pokud je majitel práv duševního vlastnictví označen podle přílohy I nařízení Rady (EU) č. 269/2014? Mají úřady EU a členských států pro duševní vlastnictví odmítat platby poplatků za registraci nebo obnovu?**
Poslední aktualizace: 21. března 2023

Nařízení Rady (EU) č. 269/2014 zakazuje hospodářským subjektům z EU přímo či nepřímo poskytovat jakékoli finanční prostředky nebo hospodářské zdroje osobám uvedeným v příloze I tohoto nařízení. V zásadě a příkladmo platí, že podnik EU nesmí těmto osobám prodávat ani dodávat výrobky nebo služby, a to ani za přiměřenou úplatu. Z tohoto zákazu existuje řada výjimek (odchylek), mimo jiné v případě předchozích smluv, kdy má být provedena platba osobou uvedenou na seznamu na základě uzavřené smlouvy nebo dohody nebo závazku, který vznikl před datem, kdy byla tato osoba zařazena do přílohy I, a za předpokladu, že finanční prostředky nebo hospodářské zdroje budou použity na platbu určenou osobou a že platba není provedena ve prospěch nebo ve prospěch

určená osoba (článek 6). To však podléhá předchozímu povolení příslušného vnitrostátního orgánu. Kontaktní údaje příslušných orgánů členských států jsou uvedeny v příloze I nařízení Rady č. 269/2014.

Jak již bylo uvedeno, na osoby, které nejsou označeny nebo nejsou vlastněny/ovládány označenými osobami, se v zásadě nevztahují omezení týkající se zmrazení majetku. Ruská vláda a právnické osoby usazené v Rusku však podléhají příslušným odvětvovým omezením. Čl. 5n odst. 1 nařízení Rady č. 833/2014, které bylo zavedeno dne 3. června 2022[96] , mimo jiné zakazuje přímé či nepřímé poskytování poradenských služeb v oblasti podnikání a řízení právnickým osobám, subjektům nebo orgánům usazeným v Rusku. Podle odpovědi na otázku č. 1, oddíl G.8 (poskytování služeb) těchto Často kladených otázek k sankcím vůči Rusku se tento zákaz vztahuje na manažerské poradenství, poradenské služby a služby provozní pomoci poskytované podnikům v oblasti obchodní politiky a strategie a celkového plánování, poradenství v oblasti řízení trhu a řízení projektů, poradenství. Je na hospodářském subjektu, aby v každém jednotlivém případě posoudil, zda jeho služby zastupování spadají do oblasti působnosti tohoto omezení. V takovém případě by měl zástupce právnických osob, subjektů nebo orgánů EU usazených v Rusku své služby ukončit. Vzhledem k tomu, že vymáhání sankcí spadá do pravomoci členských států, mohou hospodářské subjekty požádat o další pokyny ke svému konkrétnímu případu vnitrostátní příslušné orgány.

18. Je poskytování právního poradenství ruským společnostem za účelem pomoci ve správních nebo soudních řízeních týkajících se práv duševního vlastnictví povoleno podle čl. 5n odst. 6 nařízení Rady (EU) č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 21. března 2023

Poskytování právních poradenských služeb ruským společnostem je povoleno podle čl. 5n odst. 6 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, pokud je to nezbytně nutné k zajištění přístupu k soudním řízením, jakož i správním řízením, jako jsou řízení zahájená nebo probíhající před EUIPO, EPO nebo úřady duševního vlastnictví členských států, za podmínek uvedených v tomto oddíle a v oddíle G.8, Poskytování služeb.

19. Je povolen prodej, poskytování licencí nebo jakýkoli jiný převod práv duševního vlastnictví nebo obchodních tajemství, jakož i poskytování práv k přístupu nebo opakovanému použití jakéhokoli materiálu nebo informací chráněných právy duševního vlastnictví nebo tvořících obchodní tajemství pro použití v souvislosti se zbožím nebo technologiemi, které podléhají určitým omezením podle nařízení Rady č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 6. července 2023

Ne, pokud se neuplatní výjimka. Čl. 2 odst. 2 písm. c), čl. 2a odst. 2 písm. c), čl. 2aa odst. 2 písm. c), čl. 3 odst. 2 písm. c), čl. 3b odst. 2 písm. c), čl. 3c odst. 4 písm. c), čl. 3f odst. 2 písm. c), čl. 3h odst. 2 písm. c) a čl. 3k odst. 2 písm. c) nařízení Rady č. 833/2014 zakazují prodej, poskytování licencí nebo jakýkoli jiný způsob převodu práv duševního vlastnictví

[96] Nařízení Rady (EU) 2022/879 ze dne 3. června 2022, kterým se mění nařízení (EU) č. 833/2014 o omezujících opatřeních vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině.

nebo obchodních tajemství, jakož i udělování práv k přístupu nebo opakovanému použití jakéhokoli materiálu nebo informací chráněných prostřednictvím práv duševního vlastnictví nebo tvořících obchodní tajemství, pokud se používají v souvislosti se zbožím a technologiemi uvedenými v těchto článcích.

Tato omezení platí bez ohledu na to, zda jsou práva duševního vlastnictví nebo obchodní tajemství registrována u úřadu duševního vlastnictví v EU, v členském státě nebo ve třetí zemi nebo zda jsou jinak chráněna podle práva EU, práva členského státu nebo práva třetí země. Je tomu tak proto, že prodej, poskytování licencí nebo převod jakýmkoli jiným způsobem, jakož i poskytování práv na přístup nebo opakované použití *jako takové* je zakázáno.

Obdobně se výše uvedené vztahuje i na případy, kdy jsou práva duševního vlastnictví nebo obchodní tajemství prodána, licencována nebo převedena jakýmkoli jiným způsobem, jakož i na práva, která k nim umožňují přístup nebo jejich opakované použití mimo území EU nebo jsou poskytnuta osobě, která nemusí dodržovat nařízení Rady č. 833/2014 podle článku 13[97], kdykoli to souvisí s příslušným zbožím a technologiemi a s poskytováním, výrobou, údržbou a používáním tohoto zboží a technologií, a to přímo nebo nepřímo jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku.

Jako příklad lze uvést následující situace:

- prodej ochranných známek nebo patentů[98], jakož i sdílení obchodního tajemství s hospodářským subjektem ze třetí země, ačkoli věděl, tušil nebo přijal riziko[99], že tato práva duševního vlastnictví nebo obchodní tajemství budou použita k výrobě omezeného zboží určeného do Ruska nebo že budou umístěna na omezené technologie nebo zboží, které bude vyváženo do Ruska;

- poskytnutí přístupu k údajům, na které se vztahují autorská práva, za účelem získání regulačních registrací nebo jakýchkoli jiných licencí, včetně licencí ve třetích zemích, k výrobě omezené technologie nebo zboží, které se bude používat v Rusku[100].

Pojmy "práva duševního vlastnictví" uvedené v čl. 2 odst. 2 písm. c), čl. 2a odst. 2 písm. c), čl. 2aa odst. 2 písm. c), čl. 3 odst. 2 písm. c), čl. 3b odst. 2 písm. c), čl. 3c odst. 4 písm. c), čl. 3f odst. 2 písm. c), čl. 3h odst. 2 písm. c), čl. 3k odst. 2 písm. c) nařízení Rady č. 833/2014 je třeba chápat v širokém smyslu, zejména zahrnujícím ochranné známky, průmyslové vzory, patenty, autorská práva nebo užitné vzory.

---

[97] Příkladem může být společnost založená podle práva třetí země, která obchoduje se zbožím/technologií zcela mimo území EU.

[98] Příkladem může být společnost založená podle práva třetí země, která obchoduje se zbožím/technologií zcela mimo území EU.

[99] Viz také FAQ 20 v této části.

[100] Může se jednat o případ udělení práva odkazující na práva duševního vlastnictví k vědeckým studiím, která umožňují příjemci získat regulační povolení k výrobě chemických látek uvedených v příloze VII nařízení Rady č. 833/2014, které budou vyváženy do Ruska. Příkladem mohou být třetí země, které mají právní předpisy odrážející nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH).

Pojmy "obchodní tajemství" v čl. 2 odst. 2 písm. c), čl. 2a odst. 2 písm. c), čl. 2aa odst. 2 písm. c), čl. 3 odst. 2 písm. c), čl. 3b odst. 2 písm. c), čl. 3c odst. 4 písm. c), čl. 3f odst. 2 písm. c), čl. 3h odst. 2 písm. c), čl. 3k odst. 2 písm. c) nařízení Rady (EU) č. 833/2014 je třeba chápat podle definice v čl. 2 odst. 1 směrnice (EU) 2016/943. Obchodní tajemství jsou v podstatě cenné informace pro podnik, s nimiž se zachází jako s důvěrnými a které tomuto podniku poskytují konkurenční výhodu, protože jsou tajné. To zahrnuje širokou škálu know-how a obchodních informací, jako jsou vynálezy v rané fázi vývoje, výrobní postupy, přesné množství vyrobených tun, vazby mezi výrobci nebo dovozci a jejich distributory nebo následnými uživateli, včetně seznamů dodavatelů a zákazníků, přesné použití, funkce nebo aplikace chemické látky, podrobnosti o úplném složení směsí (receptury nebo chemické sloučeniny), pokud jsou splněna kritéria čl. 2 odst. 1 směrnice (EU) 2016/943.

Dceřiné společnosti mateřských společností v EU, které jsou založeny podle práva třetí země, nejsou tímto omezením vázány. Mateřské společnosti v EU však nemohou tyto dceřiné společnosti využívat k obcházení povinností, které se vztahují na mateřské společnosti v EU, například tím, že na ně převedou práva duševního vlastnictví, aby je mohly převádět v rozporu s výše uvedenými ustanoveními.

V neposlední řadě je třeba uvést, že článek 10 nařízení Rady č. 833/2014 stanoví, že jednání fyzických nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů nezakládá jejich odpovědnost, pokud nevěděly a neměly důvodné podezření, že jejich jednání porušuje opatření stanovená v uvedeném nařízení.

20. Jaká je odpovědnost osoby, která je povinna dodržovat čl. 2 odst. 2 písm. c), čl. 2a odst. 2 písm. c), čl. 2aa odst. 2 písm. c), čl. 3 odst. 2 písm. c), čl. 3b odst. 2 písm. c), čl. 3c odst. 4 písm. c), čl. 3f odst. 2 písm. c), čl. 3h odst. 2 písm. c), 3k odst. 2 písm. c) nařízení Rady (EU) č. 833/2014, pokud kupující, nabyvatel licence nebo osoba, která jakkoli využila/získala příslušná práva duševního vlastnictví nebo obchodní tajemství, je použije na zboží nebo technologii v rozporu s nařízením Rady (EU) č. 833/2014?
Poslední aktualizace: 6. července 2023

Podle odpovědi na otázku č. 24, oddíl D.2 často kladených otázek týkajících se sankcí vůči Rusku "je na společnosti z EU, aby zajistila, že poskytování daných služeb nesouvisí se sankcionovaným zbožím nebo s poskytováním, výrobou, údržbou a používáním tohoto sankcionovaného zboží".

V případě, že společnost, která je povinna dodržovat nařízení Rady (EU) č. 833/2014 podle jeho článku 13 ("povinná osoba"), prodá, udělí licenci nebo jiným způsobem převede práva duševního vlastnictví nebo obchodní tajemství nebo udělí práva na přístup k jakýmkoli materiálům nebo informacím chráněným prostřednictvím práv duševního vlastnictví nebo tvořícím obchodní tajemství nebo na jejich opakované použití osobě, a to i ve třetí zemi, která je používá v souvislosti s prodávaným, převáděným zbožím nebo technologií, vyváženy nebo dodávány v rozporu s nařízením Rady (EU) č. 833/2014, měl by příslušný vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž posoudit odpovědnost společnosti ve světle článku 10 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, podle něhož jednání fyzických nebo právnických osob, subjektů nebo orgánů nezakládá jejich odpovědnost jakéhokoli druhu,

pokud nevěděly a neměly důvodné podezření, že svým jednáním porušují opatření stanovená v tomto nařízení. To znamená, že povinná osoba musí přijmout vhodná opatření, aby zajistila, že kupující, nabyvatel licence nebo osoby, které jakkoli využívají/získaly příslušná práva duševního vlastnictví nebo obchodní tajemství, je nepoužijí ve vztahu k omezenému zboží nebo technologii k zakázaným činnostem. To *může* zahrnovat smluvní ujednání, ověřování o používání práv duševního vlastnictví nebo obchodního tajemství nabyvatelem licence, šetření a řádné prověřování spolehlivosti nabyvatele licence (včetně online). Je na povinné osobě, aby na základě posouzení a řízení rizik posoudila, zda a jaký typ hloubkové kontroly je nezbytný (např. vysoké nebo nízké riziko, že by nabyvatel licence mohl z vlastní vůle nebo z nedbalosti použít práva duševního vlastnictví nebo obchodní tajemství v rozporu s nařízením Rady (EU) č. 833/2014). Povinná osoba musí rovněž dodržovat článek 12 nařízení Rady (EU) č. 833/2014, který stanoví, že je zakázáno vědomě a úmyslně se podílet na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů uvedených v tomto nařízení. Viz také oddíl A.2 těchto často kladených otázek, Obcházení a náležitá péče.

21. Jaký je dopad článku 5aa nařízení Rady č. 833/2014 na práva duševního vlastnictví a jejich držitele?

Poslední aktualizace: 21. března 2023

Především viz oddíl G.5 těchto často kladených otázek týkajících se sankcí vůči Rusku. Článek 5aa zakazuje přímo či nepřímo provádět jakékoli transakce s:

- právnická osoba, subjekt nebo orgán usazený v Rusku, který je veřejně kontrolován nebo je z více než 50 % vlastněn veřejností, nebo ve kterém má Rusko, jeho vláda nebo centrální banka právo podílet se na zisku, nebo se kterým má Rusko, jeho vláda nebo centrální banka jiný významný hospodářský vztah, jak je uvedeno v příloze XIX;
- právnická osoba, subjekt nebo orgán usazený mimo Unii, jehož vlastnická práva přímo nebo nepřímo vlastní z více než 50 % subjekt uvedený v příloze XIX, nebo
- právnická osoba, subjekt nebo orgán jednající jménem nebo na pokyn subjektu uvedeného v písmenu a) nebo b) tohoto odstavce.

Pojem *transakce* je třeba vykládat široce a zahrnuje zákaz jakéhokoli obchodování s cílovými osobami, například placení licenčních poplatků a udělování nových nebo obnovování licencí k právům duševního vlastnictví. Zakazuje také úřadům duševního vlastnictví přijímat nové žádosti, registrovat převody vlastnictví nebo licencí, registrovat nová práva duševního vlastnictví, přijímat žádosti o zrušení nebo námitky.

22. Lze vyhovět žádostem o zeměpisná označení, pokud je jeden nebo více žadatelů označen podle přílohy I nařízení Rady (EU) č. 269/2014 nebo je jimi vlastněn/ovládán?

Poslední aktualizace: 21. března 2023

Ne. Jak potvrzuje nedávná judikatura Soudního dvora (rozsudek ze dne 14. července 2022, *Komise v. Dánsko,* C-159/20, ECLI:EU:C:2022:561, bod 54), chráněná označení původu

(CHOP) a chráněná zeměpisná označení (CHZO) jsou chráněna jako právo duševního vlastnictví příslušnými právními předpisy Unie, podle nichž je zaveden režim pro CHOP a CHZO s cílem pomoci výrobcům produktů spojených s určitou zeměpisnou oblastí tím, že se zajistí jednotná ochrana názvů jako práva duševního vlastnictví na území Evropské unie.

Generální advokát objasnil, že zeměpisné názvy (CHOP a CHZO) jsou právy průmyslového vlastnictví, i když se na ně vztahují pravidla sui generis, z nichž se na ně vztahuje veřejnoprávní aspekty převažují nad soukromoprávními; dodal také, že zeměpisná označení přiznávají výlučná práva vlastníkovi, i když nejde o jednotlivce (stanovisko ze dne 17. září 2020, *Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier V Société Fromagère du Livradois SAS*, C-490/19, ECLI:EU:C:2020:730, bod 29).
Z toho vyplývá, že i když je zeměpisné označení spojeno spíše s určitou zeměpisnou oblastí než s výrobcem, úspěšná žádost o zeměpisné označení by přinesla ekonomickou výhodu a finanční prospěch osobě nebo subjektu, který o něj žádá.

Tím by byl porušen zákaz poskytovat finanční prostředky a hospodářské zdroje přímo či nepřímo určeným fyzickým nebo právnickým osobám, subjektům nebo orgánům nebo osobám s nimi spojeným nebo v jejich prospěch, jak je uvedeno v čl. 2 odst. 2 nařízení Rady (EU) č. 269/2014.

Proto nelze udělit zeměpisné označení, o které žádají osoby uvedené v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014. V tomto duchu by měly být nevyřízené žádosti v tomto případě zmrazeny (např. pozastaveny).

B. Článek 5s nařízení Rady (EU) č. 833/2014

B.1 Přehled

1. Co znamená povinnost zakotvená v článku 5s nařízení Rady (EU) č. 833/2014?

Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

V podstatě se jedná o čl. 5s odst. 1 písm. a) a b) nařízení Rady (EU) č. 833/2014, zavedeného nařízením Rady (EU) č. 2024/1745 ze dne 24. června 2024 (tj. čtrnáctý balíček sankcí vůči Rusku, dále jen "článek 5s") vyžaduje, aby Komise, Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví (dále jen "EUIPO") a úřady duševního vlastnictví členských států (dále jen "NIPO") nepřijímaly nové žádosti o zápis nebo jakékoli žádosti či podání podané v průběhu postupu zápisu určitých práv duševního vlastnictví (dále jen "PDV"), pokud je žadatelem nebo žadatelem ruská právnická nebo fyzická osoba nebo fyzická osoba s bydlištěm v Rusku (dále jen "cílová osoba"). Některé osoby jsou z tohoto omezení vyňaty, jak je definováno v čl. 5s odst. 5. Nepřijímání žádostí, žádostí, podání neznamená

povinnost vydat formální rozhodnutí o odmítnutí. Žadatel nebo předkladatel žádosti může žádost, žádost nebo podání znovu předložit, pokud bude článek 5s zrušen.[101]

2. Proč Evropská unie přijala článek 5?

Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Tato nová povinnost je reakcí na nelegitimní kroky ruské vlády a soudů, které zbavily držitele práv duševního vlastnictví členských států jejich ochrany v Rusku, což vedlo k nepřiměřenému konkurenčnímu boji mezi členskými státy výhodu pro ruský průmysl a přispěla k ruským příjmům, což mu dále umožnilo vést agresivní válku na Ukrajině.[102]

Za prvé, dne 6. března 2022 Rusko změnilo článek 1360 ruského občanského zákoníku, aby umožnilo svým orgánům poskytovat licence na patenty unijních společností ruským podnikům, aniž by jim za to musely vyplácet náhradu. To znamená, že ruské společnosti mohou porušovat patenty a související práva duševního vlastnictví společností Unie bez následků.

Zadruhé, 29. března 2022 Rusko zavedlo mechanismus paralelního dovozu, který umožňuje jeho společnostem pořizovat určité zboží a služby z trhů jiných třetích zemí bez souhlasu držitele ochranné známky Unie. Dotčeným zbožím je většinou zboží, které je v Rusku nedostatkové v důsledku odchodu společností Unie z trhu nebo sankcí. Ruská vláda tvrdila, že tento mechanismus měl být zaveden jako trvalý.[103]

Zatřetí, Rusko nedávno přijalo právní předpisy, podle nichž musí být transakce týkající se určitých práv duševního vlastnictví společností Unie v Rusku schváleny ruskou vládou, což může znamenat *faktický* zákaz pro společnosti Unie např. přesouvat průmyslové know-how.[104]

Za čtvrté je známo, že ruské soudy neoprávněně odňaly ochranu držitelům práv duševního vlastnictví z Unie.[105]

3. Co znamená článek 5 pro podniky v členských státech?

Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Článek 5s v zásadě nevyžaduje, aby podniky podnikaly konkrétní kroky. Zákaz stanovený v článku 5s mají provádět především Komise, EUIPO a NIPO (viz otázka 1). Podniky však musí zvážit důsledky opatření uložených článkem 5s, jak je vysvětleno níže.

---

[101] Viz 20. bod odůvodnění nařízení Rady (EU) 2024/1745 ze dne 24. června 2024.

[102] Viz 20. bod odůvodnění nařízení Rady (EU) 2024/1745 ze dne 24. června 2024.

[103] https://www.interfax.ru/business/968262: "Zástupce šéfa FAS [Sergej Puzyrevskij] poznamenal, že zavedení paralelního dovozu na pozadí sankcí proti Ruské federaci umožnilo "nesnižovat úroveň a objem zboží, které je z hlediska spotřebitelů nezbytné", a zároveň "snižovat míru vlivu držitelů autorských práv n a tyto procesy."

[104] Výnos ruského prezidenta č. 403 ze dne 20. května 2024 "O dočasném postupu při nabývání výlučných práv některých nositelů autorských práv a plnění peněžitých závazků vůči některým zahraničním věřitelům a jimi ovládaným osobám".

[105] https://www.reuters.com/business/retail-consumer/russian-court-lets-local-brewer-use-carlsberg-brands-navzdory dánským firmám-exit-2023-12-18/

4. Na jaká práva duševního vlastnictví se vztahuje zákaz podle článku 5s?

Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Následující práva duševního vlastnictví se považují za práva, na která se vztahuje čl. 5s odst.1

- Nové žádosti o patenty, jako např.:
  - národní patentové přihlášky;
  - evropské patentové přihlášky podané u národních úřadů členských států EU, pokud existují (článek 75 odst. 1 písm. b) Evropské patentové úmluvy ("EPC"));
  - Přihlášky podle Smlouvy o patentové úmluvě (PCT) podané u národních úřadů členských států EU;
  - Evropské patentové přihlášky podané u Evropského patentového úřadu (pokud bude implementován článek 5s(3)). o přihlášky PCT podané u Evropského patentového úřadu ("EPO") v souladu s prováděním čl. 5s odst. 4;
  - přihlášky PCT vstupující do regionální fáze u EPO v souladu s čl. 5s odst. 4 nebo do národní fáze u NIPO a
  - Přihlášky PCT podané u WIPO (IB) (pokud by byl zaveden odstavec 4 článku 5s).
- Nové přihlášky ochranných známek, jako jsou:
  - přihlášky národních ochranných známek u národního patentového úřadu;
  - Přihlášky ochranných známek EU;
  - Madridské přihlášky podané u NIPO;
  - Madridské přihlášky podané u EUIPO;
  - Madridské žádosti, které se dostanou do celostátní nebo regionální fáze;
  - Madridské přihlášky podané u WIPO (IB) (pokud bude proveden odstavec 4 článku 5s).
- Nové aplikace průmyslových vzorů, jako jsou:
  - přihlášky národních ochranných známek u národního patentového úřadu; o aplikace designu EU;
  - Haagské žádosti podané u národního úřadu;
  - Haagské přihlášky podané u EUIPO;
  - Haagské žádosti, které vstoupí do národní nebo regionální fáze;
  - Nové haagské přihlášky podané u WIPO (IB) (pokud bude zaveden odstavec 4 článku 5s).
- Nové žádosti o zápis zeměpisných označení, jako jsou:
  - Žádosti o zápis chráněných označení původu (CHOP), chráněných zeměpisných označení (CHZO) a zeměpisných označení (ZO) do rejstříku EU;

- Zápisy označení původu a zeměpisných označení podle Ženevského aktu, které WIPO (IB) oznámila Komisi.

5. Co to v praxi znamená, že EUIPO a NIPO nebudou přijímat nové žádosti a požadavky na základě článku 5?
Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

IPO by měly identifikovat nové žádosti, žádosti a podání předložené cílovými osobami, včetně případů, kdy je podávají nebo předkládají společní žadatelé, a nezpracovávat je (viz otázka č. 19 této části oddílu Často kladené dotazy týkající se společných žádostí). Žadatelé a žadatelky by neměli očekávat, že obdrží registrační číslo (tj. číslo podání a datum podání), protože s jejich žádostmi, žádostmi a podáními bude nakládáno, jako by byly

nebyla podána. NIPO by tedy nevytvořil žádné právo přednosti (i když by mohla být přidělena interní referenční čísla).

Žádosti a podání předložené cílovou osobou během registračního řízení týkající se žádosti nebo požadavků necílové osoby (např. práva duševního vlastnictví podaná neruskou osobou) by měly být považovány za nepodané, takže registrační řízení bude pokračovat. Úřady EUIPO a NIPO mohou přijímat žádosti cílových osob v zájmu třetích stran (např. žádost cílové osoby o stažení stávajícího odporu), jakož i žádosti o upuštění od vlastní registrace.

Žádosti podané po 24. červnu 2024 ("vstup článku 5s v platnost") cílovými osobami v souvislosti s jejich vlastními žádostmi, které byly podány před tímto datem, jsou pozastaveny. V těchto situacích mohou EUIPO a NIPO řízení přerušit. Totéž platí v případě, že žádost/podání má za cíl odstranit nedostatek oznámený EUIPO a NIPO, kdy by neodstranění nedostatku ve lhůtě jinak vedlo k zamítnutí, nebo v případě, že je podána žádost o potvrzení platnosti evropského patentu, ale chybí dokument nebo je třeba odstranit formální nedostatek, a takový dokument nebo oprava jsou NIPO předloženy po vstupu článku 5s v platnost. Pozastaveny by měly být rovněž nové žádosti týkající se nevyřízených žádostí o zápis označení původu (CHOP), chráněných zeměpisných označení (CHZO), zeměpisných označení (ZO).

EUIPO a národní patentové úřady by měly zaslat přihlašovateli nebo žadateli zprávu nebo sdělení týkající se všech nově podaných příslušných přihlášek a žádostí/podání v oblasti práv duševního vlastnictví, v němž je informují, že přihláška/žádost/podání nebude zpracována na základě článku 5s a že jí nebude přiděleno žádné číslo a datum podání. Taková zpráva nebo sdělení by neměla znamenat konečné nebo předběžné zamítnutí. Žadatelům by mělo být umožněno, aby své žádosti podali znovu, pokud bude článek 5s zrušen.

6. Jaký je postup v případě přihlášek mezinárodních ochranných známek, průmyslových vzorů nebo zeměpisných označení?
Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Pokud jde o madridské přihlášky ochranných známek, které vstupují do národní nebo regionální fáze, očekává se, že NIPO a EUIPO vydají předběžné zamítnutí mezinárodních ochranných známek vstupujících do národní nebo regionální fáze a ve lhůtě oznámí toto předběžné zamítnutí WIPO (IB), čímž madridská přihláška nenabude účinnosti v příslušných členských státech nebo EU. Po předběžném zamítnutí, pokud přihlašovatel neprokáže, že spadá pod výjimku, mohou VÚP a EUIPO vydat konečné rozhodnutí o zamítnutí podle Madridské dohody.

Pokud jde o haagské přihlášky průmyslových vzorů, které vstupují do národní nebo regionální fáze, očekává se, že národní patentové úřady a EUIPO vydají zamítnutí účinků mezinárodních zápisů podle platných pravidel Haagského systému (pokud přihlašovatel neprokáže, že se na něj vztahuje výjimka) a ve lhůtě zašlou WIPO (IB) oznámení o zamítnutí, čímž haagská přihláška nenabude účinnosti v příslušných členských státech nebo EU.

Totéž platí i pro odmítnutí účinků mezinárodních zápisů podle článku 15 Ženevského aktu Lisabonské dohody o ochranných známkách původu a zeměpisného označení, pokud jde o žádosti o mezinárodní zápis označení původu a zeměpisného označení.

Výše uvedené platí v případě, že datum oznámení EUIPO nebo NIPO je po vstupu článku 5s v platnost, bez ohledu na to, kdy byla přihláška podána u WIPO (IB). EUIPO a NIPO mohou rozhodnout o nezveřejnění mezinárodní přihlášky, která bude předběžně zamítnuta nebo odmítnuta dodatečně podle výše uvedených postupů.

7. Může národní patentový úřad vyřizovat žádost o potvrzení platnosti evropského patentu v příslušném členském státě, pokud je taková žádost podána poté, co Evropský patentový úřad udělil evropský patent?

Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Ne, NIPO by neměly zpracovávat žádosti o potvrzení platnosti evropského patentu v příslušných členských státech, jak požaduje čl. 5s odst. 1 písm. b), protože formulace "během řízení o registraci" zahrnuje také vnitrostátní řízení o potvrzení platnosti. V případě, že v projednávané žádosti o validaci chybí dokumenty nebo je třeba odstranit formální nedostatek a takový dokument nebo oprava jsou předloženy po vstupu článku 5s v platnost, nemělo by být takové podání přijato a řízení by mělo být pozastaveno.

8. Na které žádosti a podání se vztahuje čl. 5s odst. 1 písm. b)?

Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Ustanovení čl. 5s odst. 1 písm. b) zahrnuje pouze žádosti a podání podané cílovými osobami v průběhu registračního řízení (tj. od podání přihlášky do doby, kdy práva duševního vlastnictví nabudou účinnosti v určeném členském státě nebo v Unii), a to i v případě, že se vztahují k přihlášce nebo žádosti jiné než cílové osoby nebo k vlastní přihlášce (nebo žádosti) cílové osoby. Zakázané žádosti předložené cílovou osobou mohou souviset i s přihláškou nebo žádostí, která byla podána před vstupem článku 5s v platnost. Příklady takových žádostí podaných cílovými osobami zahrnují žádosti o změnu

projednávaných žádostí, námitky proti projednávaným žádostem, oznámení o připomínkách nebo žádosti o doplňující informace.

Žádosti/podání podané po ukončení registračního řízení a nabytí účinnosti práv duševního vlastnictví nepodléhají omezení a mohou být přijaty. Bez ohledu na dobu podání se omezení nevztahuje ani na žádosti a podání podané necílovou osobou, pokud EUIPO nebo NIPO nemají podezření na obcházení (viz otázka 21 této části oddílu Často kladené dotazy). "Nepřijetí" žádostí/předložení podle čl. 5 odst. 1 písm. b) platí i v případě, že mají v úmyslu napravit nedostatek, který EUIPO nebo NIPO oznámil přihlašovateli (viz otázka 7 této části oddílu Často kladené dotazy).

V souvislosti s patenty se na následující žádosti/podání podané cílovými osobami vztahuje čl. 5s odst. 1 písm. b):

- žádosti nebo podání týkající se národních patentových přihlášek (např. žádosti o průzkum, procesní žádosti, připomínky třetích stran);
- žádosti o přeměnu evropských patentových přihlášek na přihlášky členských států v souladu s článkem 135 EPC;
- nové žádosti o validaci evropských patentů v členských státech EU.

Příklady žádostí a podání podaných cílovou osobou, které se týkají jejích vlastních přihlášek nebo žádostí podaných před vstupem článku 5 v platnost v oblasti ochranných známek a průmyslových vzorů, zahrnují:

- žádosti o omezení, změnu nebo rozdělení přihlášky ochranné známky, žádosti o zápis licencí k přihláškám, procesní žádosti (např. navrácení v předešlý stav/pokračování v řízení/prodloužení lhůt/pozastavení řízení), odklad zveřejnění.

Příklady žádostí a podání podaných cílovými osobami, které se týkají žádostí nebo nároků necílových osob v oblasti ochranných známek a průmyslových vzorů, zahrnují:

- podávání námitek a připomínek třetích stran.

9. Budou moci cílové osoby používat svá označení, návrhy výrobků a inovace, které nebudou v EU chráněny duševním vlastnictvím?

Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Ano. Článek 5s nezakazuje cílovým osobám používat jejich označení, návrhy výrobků a inovace v Unii (pokud takové použití není zakázáno). Cílové osoby však nebudou moci bránit společnostem nebo osobám z EU v užívání těchto označení, návrhů výrobků a inovací v EU, protože se nestanou ochrannou známkou, průmyslovým vzorem, užitným vzorem nebo patentem v EU, a tudíž tato označení, návrhy výrobků a inovace nebudou požívat ochrany duševního vlastnictví.

B.2 Procesní aspekty

10. Existuje přechodné období?

Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Ne. Článek 5s vstoupil v platnost prvním dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie, tj. 25. června 2024.

11. Co se stane s přihláškami cílových osob, které byly podány před vstupem článku 5s v platnost, pokud jsou k tomuto datu všechny procesní kroky ukončeny (tj. není třeba žádných dalších žádostí nebo podání) a EUIPO nebo NIPO ještě nepřijaly konečné rozhodnutí?
Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Zatímco článek 5s vyžaduje pouze nepřijímání nových žádostí, žádostí a podání, EUIPO a národní patentové úřady mohou rovněž rozhodnout o pozastavení/pozastavení vyřizování již projednávané příslušné žádosti o práva duševního vlastnictví, zejména s cílem vyhnout se jejímu zamítnutí, a to v situaci, kdy by nepřijetí nových žádostí/podání od přihlašovatele národním patentovým úřadem mohlo vést k zamítnutí související žádosti (např. z důvodu procesních lhůt pro podání určitých žádostí). Jinými slovy, EUIPO a NIPO může namísto konečného zamítnutí řízení přerušit. Řízení nelze přerušit v případě nových žádostí podaných cílovými osobami. Řízení, v němž byly všechny procesní kroky učiněny před vstupem článku 5s v platnost, by mělo být ukončeno příslušným rozhodnutím.

12. Co se stane s právy duševního vlastnictví cílových osob, která byla registrována před vstupem článku 5s v platnost?
Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Tato práva duševního vlastnictví jsou zachována a žádosti/podání v tomto ohledu mohou být přijímány a zpracovávány. Článek 5s nemá dopad zejména na zachování a obnovu stávajících práv duševního vlastnictví. Omezení se týká pouze nových žádostí o zápis a nových žádostí nebo podání podaných v průběhu řízení o zápisu.

Registrační řízení by mělo trvat od podání přihlášky až do nabytí účinnosti práva duševního vlastnictví. Na žádosti o potvrzení platnosti evropského patentu podané po vstupu článku 5s v platnost se však vztahuje zákaz podle článku 5s, protože jsou podány před nabytím účinnosti patentu, i když související evropská patentová přihláška byla podána před vstupem článku 5s v platnost. Na žádost o zápis údajů o převodu vlastnictví po postupu registrace se článek 5s nevztahuje, proto by měla být přijata, i když ji cílová osoba podala po vstupu článku 5s v platnost.

13. Pokud cílová osoba nezaplatí udržovací poplatek za přihlášku, která byla podána po vstupu článku 5s v platnost, nebo která byla podána po vstupu článku 5s v platnost, může tato osoba požádat o obnovení práv ÚPV členského státu nebo EUIPO?
Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Žádosti, které spadají do oblasti působnosti čl. 5 odst. 1 písm. b) (včetně žádostí o opětovné určení práv), by neměly být přijaty. Žádosti, které nespadají pod toto ustanovení - např. ty, které byly podány po skončení registračního řízení - však mohou být přijaty.

14. Mohou EUIPO a národní patentové úřady přijímat poplatky za přihlášky nebo žádosti?
Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

EUIPO a NIPO se doporučuje, aby cílovým osobám při podání nové přihlášky nebo žádosti/podání zaslali oznámení, v němž jim objasní, že by se měly zdržet placení jakýchkoli poplatků (např. poplatku za podání) souvisejících s novými přihláškami nebo žádostmi/podáními během postupů zápisu souvisejících s přihláškami nebo žádostmi necílových osob (což nezahrnuje např. postupy po obnovení platnosti grantu). Pokud cílové osoby přesto takové poplatky zaplatí, měly by jim být vráceny. Pokud jde o žádosti/předložení týkající se vlastní nevyřízené přihlášky nebo žádosti cílové osoby, vzhledem k tomu, že tato řízení jsou pozastavena, mohou NIPO a EUIPO související poplatek přijmout.

B.3 Invalidita

15. Vztahuje se na žádosti o prohlášení neplatnosti podané osobami, na které se vztahuje čl. 5s odst. 1 písm. a) a b)?
Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Žádosti o prohlášení neplatnosti podané po řízení o zápisu jsou přípustné, protože čl. 5 odst. 1 písm. b) se vztahuje pouze na ty žádosti a podání, které byly podány během řízení o zápisu.

16. Vztahuje se na žádosti o prohlášení neplatnosti podané třetími stranami v souvislosti s právy duševního vlastnictví cílové osoby?
Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Na tyto žádosti o prohlášení neplatnosti se nevztahuje článek 5s, protože nejsou podávány v průběhu řízení o zápisu. Nevztahuje se ani na žádosti podané třetími stranami, a to ani na ty, které byly podány během registračního řízení, protože se vztahuje pouze na žádosti podané cílovou osobou. Proto jsou přípustné.

B.4 Požadavky na informace

17. Budou muset cílové a necílové osoby po vstupu článku 5s v platnost předkládat informace o své státní příslušnosti a adrese pro svou žádost nebo žadatele?
Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Ano. Komise, EUIPO a NIPO si vyžádají potřebné informace[106] , aby se ujistily, že žadatel nebo žadatelka nejsou cílovou osobou, a nepřijmou žádosti a žádosti, pokud potřebné informace nebudou poskytnuty. To platí i v případech, kdy Komise, EUIPO a NIPO do vstupu článku 5s v platnost nevyžadovaly, aby žadatelé z řad fyzických osob uváděli svou státní příslušnost.

Komise, národní patentové úřady a EUIPO mohou vyvinout IT řešení pro předběžnou kontrolu, předběžné filtrování, takže žádosti podané cílovými osobami nebudou moci vstoupit do IT systému, a proto tyto žádosti nebudou považovány za podané.

Žadatelé a žadatelé, kteří jsou fyzickými osobami, by měli poskytnout zejména požadované informace týkající se jejich státní příslušnosti, jakož i povolení k přechodnému nebo trvalému pobytu v členském státě, v zemi Evropského hospodářského prostoru nebo ve Švýcarsku.

Osoba, jejíž žádost nebo žádost nebyla přijata, protože neposkytla výše uvedené informace, může žádost nebo žádost podat znovu a doplnit ji o potřebné informace.

NIPO a EUIPO jsou rovněž oprávněny požadovat potřebné informace a důkazy v případě přihlášek v národní fázi nebo ve fázi EU madridských a haagských přihlášek, včetně údajů o bydlišti žadatele, a v případě, že nejsou poskytnuty, měla by být žádost předběžně zamítnuta, dokud tyto informace a důkazy nebudou předloženy. V případě přihlášek PCT v národní fázi je státní příslušnost NIPO známa.

B.5 Výjimky

18. Na které osoby se nevztahuje čl. 5s odst. 1?

Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Fyzické osoby, které mají spolu s ruskou státní příslušností státní příslušnost členského státu, země EHP nebo Švýcarska, jsou bez ohledu na své bydliště vyňaty z působnosti čl. 5s odst. 1 podle čl. 5s odst. 5 (např. státní příslušník členského státu a ruský státní příslušník žijící v jednom z členských států, v Rusku nebo v jiné třetí zemi). Na ostatní dvojí státní příslušníky se výjimka podle čl. 5s odst. 5 nevztahuje, např. na osoby, které mají kromě ruské státní příslušnosti i jinou státní příslušnost než EU/EHP/Švýcarsko. Ruské fyzické osoby, které mají povolení k trvalému nebo přechodnému pobytu v EU/EHP/Švýcarsku, jsou vyňaty z působnosti čl. 5s odst. 1.

19. Vztahuje se na společné žádosti cílové osoby spolu s necílovou osobou článek 5s?

Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Ano, žádosti podané společně cílovou osobou s necílovou osobou nebo vyňatou cílovou osobou by neměly být přijaty. Osoby, které nejsou cílovými osobami, nebo vyňaté cílové

[106] To lze provést tak, že požádáte o předložení potřebných dokladů o státní příslušnosti a povolení k pobytu a jednotlivě je zkontrolujete.

osoby mohou podat žádost znovu bez cílové osoby. To platí i pro žádosti podané v rámci Madridského a Haagského systému.

B.7 Ostatní

20. Jaký je vzájemný vztah mezi zmrazením majetku podle nařízení Rady (EU) č. 269/2014 a článkem 5s?
Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Nařízení Rady (EU) č. 269/2014 a nařízení Rady č. 833/2014 platí nezávisle. Omezení v obou nařízeních musí být dodržována stejně. Viz také otázka č. 3 v části "Obecné otázky" tohoto oddílu často kladených otázek týkající se případu žádosti podané osobou uvedenou v příloze I nařízení Rady (EU) č. 269/2014 nebo osobami, které vlastní nebo ovládají, která je zároveň osobou, na niž se zaměřuje čl. 5s odst. 1 nařízení Rady č. 833/2014.

21. Jaký význam má článek 12 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 (ustanovení proti obcházení) ve vztahu k článku 5s?
Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Článek 12 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 zakazuje osobám z Unie vědomě a úmyslně se podílet na činnostech, jejichž cílem nebo výsledkem je obcházení zákazů uvedených v tomto nařízení. NIPO by proto měly i nadále dbát na to, aby cílová osoba, neobcházela omezení využíváním formálně právních cest (např. využívání prostředníka se státní příslušností členského státu; převedení žádosti podané před vstupem článku 5s v platnost na dceřinou společnost, která není ruská, s cílem, aby následné žádosti/předložení byly přijaty). V případech, kdy se žádost/žádost/předložení je podána v rozporu s článkem 12, stále platí článek 5s a EUIPO a NPO by neměly žádost zpracovávat a předat informace sankčním NPO k vymáhání proti osobám obcházející sankce, včetně osoby, která je povinna dodržovat právo EU (např. prostřední osoby), jakož i Komisi podle čl. 6b odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 833/2014.

Článek 5s se nevztahuje na společnosti v Unii, které vlastní nebo ovládají cílové osoby. Tyto subjekty však nemohou být použity k obcházení článku 5s (např. když dceřiná společnost společností usazených v Rusku v Unii požádá o ochrannou známku v zájmu své mateřské společnosti).

22. Mohou se žadatelé, jejichž žádosti nebo žádosti nebyly přijaty, odvolat nebo se domáhat soudní či správní nápravy?
Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Na žádosti se hledí, jako by nebyly podány. Sankcemi EU nejsou dotčena práva stran na soudní nebo správní opravné prostředky proti rozhodnutím nebo nečinnosti orgánů duševního vlastnictví.

23. Měly by být posuzovány žádosti, které podaly právnické osoby se sídlem mimo Rusko, ale jejichž skutečným vlastníkem je ruský státní příslušník?

Poslední aktualizace: 5. listopadu 2024

Ačkoli se na tyto aplikace omezení podle článku 5s v zásadě nevztahuje, viz otázka č. 21 této části často kladených dotazů o obcházení.

13. LÉKY A ZDRAVOTNICKÉ PROSTŘEDKY

Příslušná ustanovení: články 2, 2a, 3k, 3l, 3ea, 5aa NAŘÍZENÍ RADY č. 833/2014

1. **Musí hospodářské subjekty z EU nebo hospodářské subjekty podnikající v EU při poskytování léčivých přípravků, zdravotnických prostředků a určité související pomoci a služeb fyzickým nebo právnickým osobám, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku dodržovat nařízení Rady (EU) č. 833/2014?**
   Poslední aktualizace: 29. července 2022

Ano, hospodářské subjekty z EU nebo hospodářské subjekty podnikající v EU musí dodržovat nařízení Rady (EU) č. 833/2014, a to i při vývozu léčivých přípravků nebo zdravotnických prostředků do Ruska. Podle článku 13 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 se sankce EU vztahují mimo jiné na území Unie, na jakoukoli osobu na území Unie nebo mimo něj, která je státním příslušníkem členského státu, na jakoukoli právnickou osobu, subjekt nebo orgán na území Unie nebo mimo něj, které jsou založeny nebo zřízeny podle práva členského státu, a na jakoukoli právnickou osobu, subjekt nebo orgán, pokud jde o jakoukoli činnost, která je zcela nebo zčásti vykonávána v Unii.

Patří sem také dceřiné společnosti ruských mateřských společností v EU. Ruské dceřiné společnosti mateřských společností v EU jsou založeny podle ruského práva, nikoli podle práva členského státu, a proto se na ně nevztahují opatření nařízení Rady (EU) č. 833/2014. Mateřské společnosti v EU však nemohou využívat své ruské dceřiné společnosti k obcházení povinností, které se vztahují na mateřské společnosti v EU, například tím, že na ně delegují rozhodnutí, která jsou v rozporu se sankcemi, nebo tím, že taková rozhodnutí schvalují prostřednictvím ruské dceřiné společnosti.

2. **Jaká jsou nejdůležitější omezení podle nařízení Rady (EU) č. 833/2014, kterých by si měly být vědomy hospodářské subjekty z EU nebo hospodářské subjekty podnikající v EU při poskytování léčivých přípravků, zdravotnických prostředků a určité související pomoci a služeb fyzickým nebo právnickým osobám, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku?**
   Poslední aktualizace: 29. července 2022

Hospodářské subjekty z EU nebo hospodářské subjekty podnikající v EU musí dodržovat všechna omezení podle nařízení Rady (EU) č. 833/2014, avšak hospodářské subjekty uvedené v otázce by měly věnovat zvláštní pozornost následujícím omezením.

Článek 2	Omezení prodeje, dodávek, převodu nebo vývozu zboží a technologií dvojího užití jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku nebo souvisejícího poskytování určité pomoci a služeb.

Článek 2a	Omezení prodeje, dodávek, převodu nebo vývozu zboží a technologií uvedených v příloze VII jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku nebo související poskytování určité pomoci a služeb.
Článek 3k	Omezení prodeje, dodávek, převodu nebo vývozu zboží uvedeného v příloze XXIII jakékoli fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku nebo související poskytování určité pomoci a služeb.
Článek 3l	Omezení přepravy zboží na území Unie podnikem silniční dopravy usazeným v Rusku, včetně tranzitu.
Článek 3ea	Omezení přístupu plavidel registrovaných pod ruskou vlajkou do přístavů EU.
Článek 5aa	Omezení přímo nebo nepřímo provádět transakce se subjekty uvedenými v článku 5aa.

Tento seznam není úplný. Je povinností hospodářských subjektů z EU nebo hospodářských subjektů podnikajících v EU ověřit, která omezení jsou pro jejich podnikání relevantní, a dodržovat je. Za tímto účelem mohou požádat o pokyny svůj příslušný vnitrostátní orgán (NCA).

3. Existují výjimky z omezení podle nařízení Rady č. 833/2014 pro poskytování léčivých přípravků, zdravotnických prostředků a určité související pomoci a služeb fyzickým nebo právnickým osobám, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku?

Poslední aktualizace: 29. července 2022

Ano. Nařízení Rady č. 833/2014 obsahuje řadu výjimek, které mohou být pro tyto činnosti relevantní. Výjimky zahrnují "výjimky" a "odchylky" (povolení)[107] . Mezi výjimky stanovené v nařízení Rady č. 833/2014 patří následující:

Lékařské nebo farmaceutické účely	
Čl. 2 odst. 3 písm. b):	Osvobození prodeje, dodávek, převodu nebo vývozu zboží a technologií dvojího užití nebo souvisejícího poskytování určité pomoci a služeb pro nevojenské použití a pro nevojenského koncového uživatele, určených pro lékařské nebo farmaceutické účely. Tato výjimka se nevztahuje na případy, kdy je konečným uživatelem osoba, subjekt nebo orgán uvedený v příloze IV.

[107] Výjimky" by neměly být zaměňovány s "výjimkami". Výjimky znamenají, že omezení se neuplatní, pokud účel činnosti odpovídá účelu, na který se vztahuje výjimka. Hospodářské subjekty mohou danou činnost provádět bez jakéhokoli zdržení nebo dalších opatření. Výjimky znamenají, že omezenou (zakázanou) činnost lze provádět až poté, co NCA udělí povolení pro uvedený účel. Výjimky jsou obvykle formulovány v následujícím duchu: "(Zákazy stanovené v) článku... se nevztahují n a ...". Výjimky jsou obvykle formulovány takto: "Odchylně od (zákazů uvedených v) článku... mohou příslušné orgány za podmínek, které považují za vhodné, povolit...".

Čl. 2a odst. 3 písm. b):	Osvobození pro prodej, dodávky, převod nebo vývoz zboží a technologií uvedených v příloze VII nebo související poskytování určité pomoci a služeb pro nevojenské použití a pro nevojenského koncového uživatele, určených pro lékařské nebo farmaceutické účely. Tato výjimka se nevztahuje na případy, kdy je konečným uživatelem osoba, subjekt nebo orgán uvedený v příloze IV.
Čl. 3k odst. 5 písm. a):	Povolení k prodeji, dodávce, převodu nebo vývozu zboží uvedeného v příloze XXIII nebo souvisejícího poskytování určité pomoci a služeb určených pro lékařské nebo farmaceutické účely, pokud NCA nemá důvod se domnívat, že by zboží mohlo mít vojenské konečné použití.

Farmaceutické a lékařské výrobky	
Čl. 3l odst. 4 písm. b):	Povolení k přepravě zboží na území Unie podnikem silniční dopravy usazeným v Rusku po zjištění, že tato přeprava je nezbytná pro nákup, dovoz nebo přepravu farmaceutických a zdravotnických výrobků, jejichž dovoz, nákup a přeprava jsou povoleny podle nařízení Rady č. 833/2014.
Čl. 3ea odst. 5 písm. b)	Povolení k vplutí plavidla do přístavu EU po zjištění, že vplutí je nezbytné pro nákup, dovoz nebo přepravu farmaceutických a zdravotnických výrobků, jejichž dovoz, nákup a přeprava jsou povoleny podle nařízení Rady č. 833/2014.
Čl. 5aa odst. 3 písm. f):	Osvobození pro transakce, které jsou nezbytné pro nákup, dovoz nebo přepravu farmaceutických a zdravotnických výrobků, jejichž dovoz, nákup a přeprava jsou povoleny podle tohoto nařízení, a pro humanitární účely.

4. Existuje definice "lékařských" nebo farmaceutických účelů" podle výjimek podle čl. 2 odst. 3 písm. b), čl. 2a odst. 3 písm. b), čl. 3k odst. 5 písm. a)?
Poslední aktualizace: 1. února 2023

Sankce EU neobsahují definici "lékařských" nebo "farmaceutických účelů". Je na hospodářském subjektu, aby posoudil a prokázal, zda jsou zboží a technologie podle článku 2 a článku 2a prodávány, dodávány, převáděny nebo vyváženy osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku pro tyto účely, nebo zda je pro ně poskytována související pomoc a služby. Hospodářský subjekt nese odpovědnost v případě, že vyvážené zboží a technologie nejsou pro tyto účely použity.

V případě čl. 3k odst. 5 písm. a) je na NCA, aby v každém jednotlivém případě posoudil, zda je zboží prodáváno, dodáváno, převáděno nebo vyváženo osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo je pro tyto účely v Rusku poskytována související pomoc a služby. Toto posouzení by mělo být provedeno na základě informací předložených hospodářským subjektem v žádosti o výjimku a na základě poznatků NCA. Příjemce povolení si ponechává odpovědnost za dodržování podmínek uvedených v odchylce.

Je třeba připomenout, že výjimky by měly být uplatňovány úzce, aby nebyl zmařen cíl sankcí EU (viz bod 3.8. Humanitární výjimky, Pokyny Komise k poskytování humanitární pomoci v souladu s omezujícími opatřeními (sankcemi) EU)[108] . Hospodářské subjekty si mohou vyžádat pokyny od svých vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž.

Kategorie "lékařské" nebo "farmaceutické účely" by tedy měly zahrnovat především obchod se zbožím a technologiemi, které spadají do oblasti působnosti následujících právních předpisů EU:

- Nařízení (EU) 2017/745 (nařízení o zdravotnických prostředcích) a nařízení (EU)
2017/746 (diagnostické prostředky *in vitro*);
- Směrnice 2001/83/ES (směrnice o humánních léčivých přípravcích).

S výhradou posouzení vnitrostátního orgánu pro bezpečnost potravin a za předpokladu, že žadatel má k dispozici spolehlivé důkazy týkající se lékařských nebo farmaceutických účelů akce, *mohou* dané výjimky zahrnovat:

- náhradní díly a součásti určené k montáži do zdravotnických prostředků;
- složky a sloučeniny, které mají být dále zpracovány na léčiva;
- léčivé přípravky určené pro výzkumné a vývojové zkoušky;
- meziprodukty určené k dalšímu zpracování na léčivé přípravky;
- stroje a zařízení, včetně ochranných, které jsou nezbytně nutné pro výrobu léčivých přípravků, podávání léčivých přípravků nebo používání léčivých přípravků.

Kosmetické přípravky, biocidní přípravky, rostlinná léčiva, potravinové doplňky a jiné hraniční výrobky, jakož i chemické látky jiné než složky a sloučeniny určené k dalšímu zpracování na léčivé přípravky a jiné zboží, včetně zboží používaného ve zdravotnických zařízeních, nemají v zásadě lékařský nebo farmaceutický účel. Na veterinární léčivé přípravky ve smyslu nařízení (EU) 2019/6 ze dne 11. prosince 2018 se nevztahují výjimky podle článků 2, 2a a 3k nařízení Rady (EU) č. 833/2014. Je tomu tak proto, že tyto výjimky neobsahují slovo "veterinární"; nevztahují se tedy na položky pro "lékařské" nebo "farmaceutické" účely určené konkrétně pro použití u zvířat (nikoli pro lidi).

[108] C(2022) 4486 final k dispozici na adrese https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/220630-humanitarian-aid-guidance-note_en.pdf

5. Existuje definice farmaceutických a zdravotnických výrobků podle výjimek podle čl. 3l odst. 4 písm. b), čl. 3ea odst. 5 písm. b) a čl. 5aa odst. 3 písm. f)?

Poslední aktualizace: 1. února 2023

Sankce EU neobsahují definici "farmaceutických a zdravotnických výrobků". V případech týkajících se čl. 3l odst. 4 písm. b) a čl. 3ea odst. 5 písm. b) je na NCA, aby v každém jednotlivém případě posoudil, zda výrobky přepravované silničním podnikem nebo plavidly lze považovat za farmaceutické a zdravotnické výrobky. Toto posouzení by mělo být provedeno na základě informací předložených hospodářským subjektem v žádosti o výjimku a dalších dostupných informací. Příjemce výjimky si ponechává odpovědnost za dodržování podmínek povolení. NCA může rovněž povolit vstup do EU prázdnému silničnímu podniku nebo plavidlu, které může prokázat, že účelem jeho vstupu do EU je zpětná přeprava zboží, které NCA vyhodnotí jako farmaceutický a zdravotnický výrobek.

V případě čl. 5aa odst. 3 písm. f) je na hospodářském subjektu, aby v první řadě posoudil a prokázal, zda se příslušná transakce týká farmaceutických a zdravotnických výrobků. Hospodářský subjekt si ponechává odpovědnost v případě, že se transakce těchto výrobků netýká.

Je třeba připomenout, že výjimky by měly být uplatňovány úzce, aby nebyl zmařen cíl sankcí EU (viz bod 3.8. Humanitární výjimky, Pokyny Komise k poskytování humanitární pomoci v souladu s omezujícími opatřeními (sankcemi) EU)[109] . Hospodářské subjekty si mohou vyžádat pokyny od svých vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž.

Kategorie farmaceutických a zdravotnických výrobků by tedy měly zahrnovat především výrobky, které spadají do oblasti působnosti následujících právních předpisů EU:

- Nařízení (EU) 2017/745 (nařízení o zdravotnických prostředcích) a nařízení (EU) 2017/746 (diagnostické prostředky *in vitro*);
- Směrnice 2001/83/ES (směrnice o humánních léčivých přípravcích).

S výhradou posouzení vnitrostátního orgánu pro ochranu spotřebitele a za předpokladu, že žadatel má spolehlivé důkazy o tom, že se jedná o lékařské nebo farmaceutické výrobky, *může* daná výjimka zahrnovat:

- náhradní díly a součásti určené k montáži do zdravotnických prostředků;
- složky a sloučeniny, které mají být dále zpracovány na léčiva;
- léčivé přípravky určené pro výzkumné a vývojové zkoušky a
- meziprodukty určené k dalšímu zpracování na léčivé přípravky.

Kosmetika, biocidní přípravky, rostlinné léčivé přípravky a potravinové doplňky a jiné hraniční výrobky, chemické látky jiné než složky a sloučeniny určené k dalšímu zpracování

[109] C(2022) 4486 final k dispozici na adrese - https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/220630-humanitarian-aidguidance-note_en.pdf guidance-note_en.pdf

na léčivé přípravky, jakož i jiné zboží, včetně zboží používaného ve zdravotnických zařízeních, se v zásadě nepovažují za farmaceutické a zdravotnické výrobky.

Na veterinární léčivé přípravky ve smyslu nařízení (EU) 2019/6 ze dne 11. prosince 2018 se nevztahují výjimky podle čl. 3l odst. 4 písm. b), čl. 3ea odst. 5 písm. b) a čl. 5aa odst. 3 písm. f) nařízení Rady (EU) č. 833/2014. Je tomu tak proto, že tyto výjimky neobsahují slovo "veterinární"; nevztahují se tedy na farmaceutické a zdravotnické výrobky určené výhradně pro použití u zvířat (nikoli pro lidi).

6. Kdo může udělovat povolení podle čl. 3l odst. 4 písm. b) a čl. 3ea odst. 5 písm. b)?

Poslední aktualizace: 29. července 2022

Národní orgány pro hospodářskou soutěž udělují povolení podle článků 3l a 3ea. V tomto ohledu viz oddíly Silniční doprava a Přístup do přístavů EU v těchto často kladených dotazech.

7. Může obchodní společnost využít výjimku/požádat o výjimku pro humanitární účely, pokud jde o zdravotnické nebo farmaceutické dodávky/výrobky?

Poslední aktualizace: 29. července 2022

Obchodní společnosti by měly v zásadě využívat výjimky stanovené pro lékařské a farmaceutické výrobky a účely, a nikoli humanitární výjimku. Ty spadají pod odlišné požadavky a neměly by být považovány za zaměnitelné. Povolení pro humanitární účely v rámci sankcí EU lze získat pouze v případě, že je akce určena k poskytnutí pomoci, úlevy a ochrany osobám v nouzi v souladu s mezinárodním humanitárním právem a zásadami lidskosti, neutrality, nestrannosti a nezávislosti a že jsou splněny další příslušné podmínky, a to za podmínek stanovených vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž. Komerční společnosti, jako jsou výrobci léčivých přípravků a zdravotnických prostředků, mohou využít výjimku pro humanitární účely.

Jelikož však hlavní činností obchodních společností není humanitární činnost *jako taková*, musí tyto společnosti prokázat, že dotyčná akce má pouze humanitární účely. NCA pak musí v každém jednotlivém případě posoudit, zda má konkrétní akce skutečně humanitární účely (konkrétně zda je taková akce určena k poskytování pomoci, úlevy a ochrany osobám v nouzi v souladu s mezinárodním humanitárním právem a zásadami lidskosti, neutrality, nestrannosti a nezávislosti). Skutečnost, že v určitých případech lze poskytování zdravotnických nebo farmaceutických výrobků kvalifikovat jako humanitární pomoc, neznamená, že každé jejich dodání je ze své podstaty humanitární. Národní orgány pro hospodářskou soutěž a hospodářské subjekty by rovněž měly vzít v úvahu, že výjimky by měly být uplatňovány úzce, aby nebyl narušen cíl sankcí EU (viz bod 3.8. Humanitární

guidance-note_en.pdf

výjimky, Pokyny Komise k poskytování humanitární pomoci v souladu s omezujícími opatřeními (sankcemi) EU)[110] a že obcházení sankcí je zakázáno.

110 C(2022) 4486 final k dispozici na adrese https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/220630-humanitarian-aidguidance-note_en.pdf
guidance-note_en.pdf

8. **Výjimku podle čl. 2 odst. 3 písm. b) a čl. 2a odst. 3 písm. b) lze uplatnit za podmínky, že zboží a technologie jsou určeny pro nevojenské použití a pro nevojenského konečného uživatele. Co to znamená?**
Poslední aktualizace: 29. července 2022

Výjimky v čl. 2 odst. 3 a čl. 2a odst. 3 umožňují, aby se na vývoz technologií dvojího užití a vyspělých technologií určených pro humanitární účely, mimořádné zdravotní situace a lékařské účely nevztahovala příslušná omezení, pokud je takový vývoz určen pro nevojenské použití a pro nevojenského koncového uživatele. Pokud je tedy zboží určeno pro civilní zařízení jako koncového uživatele, mohla by se výjimka uplatnit, pokud neexistují rozumné důvody domnívat se, že by zboží mohlo být přesměrováno na vojenské konečné použití nebo koncového uživatele.

9. **Podle čl. 3k odst. 6 může vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž udělit výjimku podle čl. 3k odst. 5, pokud nemá důvod se domnívat, že by zboží mohlo mít vojenské konečné použití. Co to znamená?**
Poslední aktualizace: 29. července 2022

Termínem vojenské konečné použití se zabývá čl. 4 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/821 (nařízení o dvojím použití). Skutečnost, že zboží pro lékařské nebo farmaceutické účely je prodáváno, dodáváno, převáděno nebo vyváženo do vojenských nemocnic v Rusku nebo pro použití ve vojenských nemocnicích v Rusku, automaticky neznamená, že je určeno pro vojenského konečného uživatele.

10. **Jak může společnost ověřit, zda zboží a technologie, které vyváží pro lékařské nebo farmaceutické účely, podléhají omezením podle článku 2, 2a nebo 3k?**
Poslední aktualizace: 29. července 2022

Zbožím a technologiemi dvojího užití, na které se vztahuje omezení podle článku 2, se rozumí zboží a technologie uvedené v příloze I nařízení o dvojím užití.

Zbožím a technologiemi, na které se vztahuje omezení podle článku 2a, se rozumí položky uvedené v příloze VII nařízení Rady (EU) č. 833/2014.

Zbožím, na které se vztahuje omezení podle článku 3k, se rozumí položky uvedené v příloze XXIII nařízení Rady (EU) č. 833/2014.

Aby společnost zjistila, zda zboží a technologie podléhají omezením podle článku 2, 2a nebo 3k, měla by zkontrolovat, zda je zboží zařazeno pod osmimístné kódy KN uvedené ve výše zmíněných přílohách. Za tímto účelem může požádat o radu svůj vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž. Komise rovněž zveřejnila korelační tabulku mezi kódy KN a kódy dvojího použití, která byla získána z databáze TARIC. Tato tabulka, kompatibilní s harmonizovaným systémem 2022[111] , je k dispozici na veřejných stránkách CIRCABC

[111] http://www.wcoomd.org/en/topics/nomenclature/instrument-and-tools/hs-nomenclature-2022-edition/hs-nomenclature-2022-edition.aspx

"TARIC and Quota data and information" (Údaje a informace o TARIC a kvótách) v části "reference documents" (Referenční dokumenty)[112].

11. Co vyplývá z nařízení Rady (EU) č. 269/2014 pro hospodářské subjekty z EU nebo hospodářské subjekty podnikající v EU při vývozu léčivých přípravků nebo farmaceutických výrobků nebo při poskytování financování nebo technické pomoci fyzickým nebo právnickým osobám, subjektu nebo orgánu v Rusku nebo pro použití v Rusku?

Poslední aktualizace: 29. července 2022

Na základě nařízení Rady (EU) č. 269/2014 označila EU řadu fyzických a právnických osob, na které se vztahuje zmrazení majetku a zákaz zpřístupnění finančních prostředků. To mimo jiné znamená, že hospodářským subjektům z EU nebo hospodářským subjektům podnikajícím v EU je zakázáno zpřístupňovat finanční prostředky nebo hospodářské zdroje určeným osobám nebo osobám jimi vlastněným/ovládaným. Hospodářské zdroje zahrnují aktiva všeho druhu, hmotná i nehmotná, movitá i nemovitá, která nejsou finančními prostředky, ale mohou být použita k získání finančních prostředků, zboží nebo služeb; jako takové mohou být léčivé nebo farmaceutické výrobky kvalifikovány jako hospodářské zdroje (viz bod 3, kapitola Sýrie, Pokyny Komise k poskytování humanitární pomoci v boji proti pandemii Covid-19 v určitých prostředích, na které se vztahují omezující opatření EU[113]). Všimněte si, že k tomu, aby bylo možné aktivum kvalifikovat jako "hospodářský zdroj", není nutné prokázat, že bude použito k získání finančních prostředků (viz bod 3.3.). Zákaz poskytovat finanční prostředky a hospodářské zdroje určeným osobám nebo v jejich prospěch, Pokyny Komise k poskytování humanitární pomoci v souladu s omezujícími opatřeními (sankcemi) EU)[114]. Příkladně to znamená, že od okamžiku označení těchto osob není s nimi možné dále obchodovat. Hospodářské subjekty by se proto měly ujistit, že za tímto účelem přijaly nezbytná smluvní opatření (Často kladené dotazy k Rusku, oddíl "Horizontální i obcházení a náležitá péče", oddíl "Individuální finanční opatření" a oddíl "Plnění smluv a pohledávek"). Výjimky z tohoto zákazu však mohou platit pro výhradně humanitární účely na Ukrajině.[115]

[112] https://circabc.europa.eu/ui/group/0e5f18c2-4b2f-42e9-aed4-dfe50ae1263b

[113] C(2021) 5944 final https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/210813-humanitarian-aid- guidance-note_en.pdf

[114] C(2022) 4486 final je k dispozici na adrese https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/220630-humanitarian-aid-guidance-note_en.pdf.

[115] Viz článek 2a nařízení Rady č. 269/2014.

14. PRODEJ CISTERNOVÝCH LODÍ (TANKERŮ): OZNÁMENÍ, NÁLEŽITÉ PROVĚŘENÍ A SMLUVNÍ DOLOŽKA

PŘÍSLUŠNÉ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 3Q NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. **Co se rozumí "jiným převodem vlastnictví" nebo "jiným ujednáním, které má za následek převod vlastnictví"?**
   Poslední aktualizace: 22. května 2026

Povinnosti stanovené v tomto článku se vztahují na jakýkoli „prodej a převod vlastnictví“ (odstavce 1, 2 a 5 článku 3q) a „jiné ujednání zahrnující převod vlastnictví“ (odstavec 5 článku 3q). Oba výrazy mají stejný význam.

Převod vlastnictví by měl být chápán široce a měl by zahrnovat například situace, jako je prodej, směna, vzdání se, dědictví, podíly ve svěřeneckém fondu nebo jiné podobné právní uspořádání, jakož i jakýkoli jiný druh rozdělení vlastnictví nebo převodu titulu, jako je restrukturalizace společnosti. Tento široký výklad má za cíl zabránit obcházení opatření skrýváním skutečné povahy transakce.

2. **Na koho se ustanovení vztahuje?**
   Poslední aktualizace: 19. února 2024

Toto ustanovení se vztahuje na každého státního příslušníka členského státu, fyzickou osobu s bydlištěm v členském státě a právnickou osobu, subjekt nebo orgán usazený v Unii. Na fyzickou osobu z EU, která vlastní, například prostřednictvím společnosti ze třetí země, tanker registrovaný pod vlajkou třetí země, se tato povinnost vztahuje. To je v souladu s čl. 13 písm. c) nařízení Rady č. 833/2014, který stanoví oblast působnosti tohoto nařízení.

Hospodářským subjektům z EU je zakázáno účastnit se jakýchkoli činností, jejichž cílem je obejít sankce EU, například tím, že jednají jako náhradník fyzické nebo právnické osoby, na kterou se vztahuje článek 3q. Využití jakéhokoli zprostředkovatele k provedení prodeje nebo převodu vlastnictví nezbavuje fyzickou nebo právnickou osobu z EU povinnosti povolení nebo oznámení. K obcházení může dojít například tehdy, pokud je zprostředkovatel použit k provedení operace, která je sice zdánlivě legitimní, ale jejím jediným cílem je neutralizovat účinek těchto povinností.

3. **Vztahuje se toto ustanovení pouze na prodej nebo jiný převod vlastnictví plavidel plujících pod vlajkou EU?**
   Poslední aktualizace: 19. února 2024

Ne. Toto ustanovení se vztahuje na prodej nebo jiný převod vlastnictví plavidel plujících pod vlajkou EU i mimo ni, která jsou ve vlastnictví státního příslušníka členského státu,

fyzické osoby s bydlištěm v členském státě a právnické osoby, subjektu nebo orgánu usazeného v Unii.

4. Kdo by měl podat oznámení? Jaké informace by měly být sdíleny?

Poslední aktualizace: 19. února 2024

Oznámení může učinit fyzická nebo právnická osoba EU, na kterou se vztahuje povinnost, jakož i jakákoli osoba jednající jejím jménem a/nebo na její účet, například právník, registrovaný agent nebo lodní makléř. Musí být jasně uvedena totožnost osoby, jejímž jménem jedná, a musí být předloženy veškeré doklady.

Toto oznámení by mělo obsahovat úplné identifikační údaje vlastníka, prodávajícího (pokud je odlišný od vlastníka) a kupujícího, případně zakládací dokumenty prodávajícího a kupujícího, včetně údajů o podílu a vedení, identifikační doklady plavidla, včetně identifikačního čísla lodi IMO a volací značky tankeru. Doporučuje se rovněž přiložit další příslušné dokumenty, jako je kupní smlouva nebo informace týkající se lodního makléře a escrow agenta nebo jimi předložené.

5. Kterých cisternových lodí(tankerů) se to týká?

Poslední aktualizace: 19. února 2024

Toto ustanovení se vztahuje na cisterny kódu HS ex 8901 20 vhodné pro přepravu ropy nebo ropných produktů uvedených v příloze XXV. Toto ustanovení se použije, pokud by cisterna mohla takové produkty přepravovat bez ohledu na jejich skutečné budoucí využití. Toto ustanovení by se nevztahovalo na cisterny, které jsou vhodné pro přepravu produktů, jako je LNG nebo LPG.

Pokud by cisterna mohla přepravovat jak ropné produkty uvedené v příloze XXV, tak i jiné ropné produkty, které v této příloze uvedeny nejsou, spadá prodej nebo převod vlastnictví stále do oblasti působnosti nařízení Rady (EU) č. 833/2014.

6. Kterému příslušnému orgánu by měl hospodářský subjekt oznámit prodej nebo jiný převod vlastnictví?

Poslední aktualizace: 19. února 2024

Seznam příslušných orgánů je uveden v příloze I nařízení Rady (EU) č. 833/2014. Osoba by měla informovat orgán členského státu, jehož je občanem, v němž má bydliště nebo v němž je usazena.

Dotyčný členský stát informuje ostatní členské státy a Komisi o každém povolení nebo oznámení do dvou týdnů.

Členské státy se vyzývají, aby své hospodářské subjekty vhodnými kanály informovaly o praktických způsobech těchto oznámení (uvedení orgánu, kterému by měl být prodej oznámen, vytvoření standardního formuláře atd.).

7. Jaký rozsah řádného prověření (due diligence) se očekává od prodávajících z EU podle článku 3q odst. 2) nařízení 833/2014?
Poslední aktualizace: 22. května 2026

Smyslem článku 3q odst. 2) nařízení 833/2014 je, že potenciální kupující a související transakce jsou posuzovány z hlediska rizika zpětného převodu do Ruska. Přestože má být do kupní smlouvy v každém případě vložena „klauzule o nepřítomnosti Ruska“, pokud k prodeji dojde (článek 3q, odst. 5 a 6), cílem řádného prověření (due diligence), které má být provedeno předem, je posoudit riziko, že i přes vloženou klauzuli potenciální kupující nebo nabyvatel přímo či nepřímo dodá plavidlo fyzickým nebo právnickým osobám v Rusku nebo pro použití v Rusku. Jinými slovy, prodávající z EU by se neměli spoléhat pouze na „klauzuli o nepřítomnosti Ruska“, ale měli by předem provést řádné prověření (due diligence) u potenciálních kupujících nebo nabyvatelů a souvisejících transakcí.

Vzhledem k těmto okolnostem a ačkoli neexistuje jednotný model pro provádění řádného prověření (due diligence), mohou subjekty z EU prověřovat potenciálního kupce nebo nabyvatele a související transakce podle následujícího neúplného seznamu kritérií:

- Existuje nějaký prokazatelný obchodní záznam kupujícího nebo nabyvatele? Pokud je prodej nebo převod zprostředkován lodním makléřem, jsou informace o konečném vlastníkovi řádně dostupné?
- Jak moc je stávající/historická flotila kupujícího nebo nabyvatele propojena s Ruskem?
- Jsou subjektu z EU známy všechny zúčastněné strany zapojené do transakčního řetězce? Jeví se tento řetězec v souladu se standardními postupy v odvětví, nebo je příliš či zbytečně složitý?
- Jsou tyto zúčastněné strany nějakým způsobem ovlivněny sankcemi EU prostřednictvím vlastnictví nebo kontroly subjektem, na který se sankce EU vztahují?

Podle článku 3q odst. 2) nařízení č. 833/2014 musí být posouzení rizik zdokumentováno (bod a) a subjekt z EU musí zavést vhodné politiky, kontroly a postupy týkající se řízení a zmírňování rizik (bod b). Doporučuje se proto, aby provozovatelé z EU uchovávali po dobu nejméně pěti let příslušnou dokumentaci o řádném prověření (due diligence) týkající se prodeje tankerů nebo převodu vlastnictví. Tato dokumentace by měla obsahovat informace o rozsahu provedeného řádného prověření (due diligence) a o vyvozených závěrech.

8. Měli by provozovatelé použít specifické znění písemné smluvní doložky zakazující jakýkoli další prodej nebo převod fyzickým nebo právnickým osobám v Rusku nebo pro použití v Rusku?
Poslední aktualizace: 22. května 2026

Hospodářské subjekty si mohou zvolit vhodné znění doložky, pokud výsledek splňuje požadavky článku 3q odst. 5 a 6.

Níže uvedené znění, i když nevylučuje použití jiných formulací, lze považovat za splňující tyto požadavky pro vložení do smlouvy mezi prodávajícím z EU a třetí zemí, která plavidlo kupuje nebo nabývá:

1. *[Plavidlo] nesmí být dále prodáno ani převedeno žádné fyzické nebo právnické osobě, subjektu či orgánu v Rusku ani pro použití v Rusku na základě platných sankcí EU (článek 3q nařízení č. 833/2014).*
2. *[Kupující/nabyvatel] nesmí prodat ani převést plavidlo žádné fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku ani k použití v Rusku, dokud je platné omezení podle bodu (1).*
3. *V případě dalšího prodeje nebo zpětného převodu v návaznosti na prodej nebo převod, který je předmětem této smlouvy, a dokud je platné omezení podle bodu (1), musí [kupující/nabyvatel] zahrnout 4/6 do jakékoli relevantní smlouvy nebo ujednání následující povinnosti pro nového kupujícího/nabyvatele [plavidla]:*
    - *nový kupující/nabyvatel nesmí prodat ani převést [plavidlo] žádné fyzické nebo právnické osobě, subjektu nebo orgánu v Rusku ani k použití v Rusku; a*
    - *nový kupující/nabyvatel musí požadovat zahrnutí zákazu stanoveného v bodě (1) a povinností podle bodů (2) a (3) do jakékoli relevantní smlouvy nebo ujednání, kterým nový kupující/nabyvatel [plavidlo] dále prodá nebo převede.*

Prodejcům v EU se doporučuje uchovávat záznamy o těchto doložkách a souvisejících smlouvách po dobu nejméně pěti let.

9. Vztahuje se toto ustanovení na dlouhodobé nájemní smlouvy?

Poslední aktualizace: 19. února 2024

V případě dlouhodobých charterových smluv se nevyžaduje oznámení ani žádost o povolení. Fyzické a právnické osoby z EU, které přímo nebo nepřímo pronajímají tankery, musí dodržovat sankce EU (článek 13 nařízení Rady (EU) č. 833/2014). To se týká i smluv o pronájmu bez posádky.

Pokud je tanker dlouhodobě pronajat, měl by fyzický a právnický vlastník lodi v EU provést nezbytnou hloubkovou kontrolu, aby se ujistil zejména o dodržování zákazu dovozu ruské ropy do EU a cenového stropu pro ropu G7+.

15. CÍLENÁ PLAVIDLA/TANKERY

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 3S NAŘÍZENÍ RADY Č. 833/2014
ČASTO KLADENÉ OTÁZKY - OD 2. ČERVENCE 2024

1. **Může plavidlo/tanker, na které se zaměřuje příloha XLII a které je v den zaměření naloženo nebezpečným nebo znečišťujícím zbožím, jako je ropa, získat přístup do přístavu a služby pro vykládku svého nákladu?**
   Poslední aktualizace: 30. června 2025

Z důvodů námořní bezpečnosti nebo pro naléhavou prevenci či zmírnění události, která by mohla mít vážný a významný dopad na lidské zdraví a bezpečnost nebo životní prostředí, je-li plavidlo uvedené v příloze XLII naloženo nebezpečným nebo znečišťujícím zbožím, jako je ropa nebo zkapalněný zemní plyn (LNG), může toto plavidlo na základě posouzení příslušnými orgány výjimečně využít výjimky v článku 3s odstavci 3, aby získalo přístup do přístavu a služby pro jedinečnou nouzovou zastávku v přístavu za účelem vyložení nebezpečného nebo znečišťujícího zboží na palubě v den zacílení plavidla v přiměřené lhůtě, v každém případě nejpozději do 30 dnů od data zacílení.

Podle článku 13 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 se toto nařízení vztahuje na celé území Unie, na jakékoli plavidlo pod jurisdikcí členského státu a na jakoukoli právnickou osobu, subjekt nebo orgán, který je zapsán nebo zřízen podle práva členského státu. Pro podporu je třeba kontaktovat příslušný orgán provozovatele EU zapojeného do těchto operací.

Výjimečně je 60denní lhůta pro ukončení činnosti odůvodněna k zajištění bezpečného a řádného přechodu, pokud objektivní faktory, jako jsou časové harmonogramy plaveb nebo nezbytná náhrada kritických služeb EU, jako je klasifikace, pojištění, havarijní údržba, posádka a související platby, ekvivalentními alternativami, neumožňují dřívější vyložení nebezpečného nebo znečišťujícího zboží a přetrvávají vážná rizika, která by mohla ohrozit lidské životy, mořské prostředí a pobřežní infrastrukturu.

2. **Brání sankční režim EU recyklačnímu zařízení lodí v přijetí a recyklaci určeného plavidla?**
   Poslední aktualizace: 22. května 2026

Sankce EU se uplatňují v případě, že pro recyklaci lodí existuje spojení s EU. Existuje obecný zájem na tom, aby byla určená plavidla stažena z trhu a aby tato plavidla nebyla opuštěna, ale recyklována. Článek 3s odst. 3a) nařízení č. 833/2014 tak zavádí mechanismus odchylky, na jehož základě může příslušný vnitrostátní orgán povolit nakládání s určeným plavidlem pro účely recyklace. Toto povolení zajišťuje, že recyklace může probíhat, a to bezpečným a environmentálně šetrným způsobem.

a) Recyklační zařízení lodí, která se nacházejí v EU a jsou uvedena na seznamu zařízení EU pro recyklaci lodí, mohou mít na základě odchylky povoleno přijímat a nakupovat plavidla určená EU pro účely recyklace bezpečným a environmentálně šetrným způsobem v souladu s normami stanovenými nařízením EU o recyklaci

lodí (nařízení (EU) č. 1257/2013). Povolení musí být získáno před zahájením recyklačních operací.

b) Pokud recyklační společnost provádí činnost mimo EU, ale povolení je i tak vyžadováno z důvodu propojení s EU (např. platby zpracované prostřednictvím bank EU), doporučuje se, aby proces udělování licencí ověřil, zda příslušná recyklační společnost provádí činnost mimo EU má platné povolení k recyklaci lodí (DASR) podle Hongkongské úmluvy.

c) Pokud recyklační společnost provádí činnost mimo EU a recyklační provoz nemá žádnou propojení s EU, není nutné žádat o povolení.

16. ZÁKAZ TRANSAKCÍ S OBJEKTY INTRASTRUKTURY

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 5ae NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Co je zakázáno podle článku 5ae?

Poslední aktualizace: 24. srpna 2026

Toto omezující opatření je zákazem transakcí na infrastruktuře v Rusku, což znamená, že provozovatelé z EU mají zakázáno provádět transakce s přístavy a plavebními komorami, jakož i s letišti v Rusku, jak jsou uvedeny v odpovídajících částech A a B přílohy XLVII, a s přístavy a plavebními komorami ve třetích zemích jiných než Rusko, jak jsou uvedeny v části C přílohy XLVII. Tyto přístavy a letiště Rusko využívá například k přepravě bezpilotních vzdušných prostředků (UAV) nebo k obcházení cenového stropu ropy pomocí plavidel, která praktikují nebezpečné praktiky námořní dopravy.

Kromě toho pozměňující **nařízení 2026/1848 ze dne 23. července 2026 zavedlo zákaz transakcí pro** rafinérie v Rusku a ve třetích zemích jiných než Rusko, které se používají ke zpracování nebo rafinaci ropy nebo ke zpracování či mísení ropných produktů z Ruska nebo k usnadnění obcházení sankcí EU. Tyto rafinerie jsou uvedeny v části D přílohy XLVII.

Pokud jde o další příklady zákazů transakcí v nařízení č. 833/2014 (např. čl. 5aa) nebo v režimu íránských UAV (nový čl. 2a v pozměněném nařízení č. 1529/2023) je zákázáno přímo či nepřímo provádět jakoukoli transakci s uvedenými přístavy a plavebními komorami a letišti v Rusku za stanovených podmínek a výjimek.

To znamená, že hospodářské subjekty z EU mají zakázáno poskytovat služby, zboží nebo software uvedeným letištím a přístavům. Přímými nebo nepřímými transakcemi by mohlo být například poskytování softwaru pro řízení letového provozu, ale také školení a konzultace týkající se řízení cestujících a nákladu nebo výstavba terminálu nebo přístavních zařízení. Vzhledem k tomu, že zákaz transakcí je také širší než již existující dovozní a vývozní omezení, mohou hospodářské subjekty z EU jednat pouze s uvedenými přístavy a letišti, kde článek 5ae stanoví výjimku. Upozorňujeme, že uvedené příklady nejsou vyčerpávajícím seznamem. Naložení nákladu by se také kvalifikovalo jako transakce jako např. za tuto službu se platí poplatky.

2. Na jaké transakce se vztahuje zákaz podle článku 5ae?

Poslední aktualizace: 20. března 2025

Ustanovení se týká transakcí zahrnujících objekty infrastruktury přístavu nebo letiště bez ohledu na právní vlastnictví infrastruktury jako celku nebo jednotlivých částí, které tvoří přístav nebo letiště. Zakázané jsou transakce, které obvykle spadají do rozsahu činností prováděných touto konkrétní infrastrukturou nebo s ní, např. placení poplatků

za kotvení, poskytování zásob, poskytování služeb tak, aby objekty infrastruktury zůstaly v provozu atd.

3. Existují nějaké výjimky pro transakce s uvedenými přístavy a plavebními komorami v Rusku?

Poslední aktualizace: 8. září 2025

Ano. Článek 5ae poskytuje několik výjimek pro transakce.

Mimo jiné pro osvobození transakcí nezbytných pro nákup, dovoz nebo přepravu zemědělských a potravinářských produktů, včetně pšenice a hnojiv, jejichž dovoz, nákup a přepravu umožňuje nařízení Rady (EU) 833/2014, nebo pro zemní plyn, titan, hliník, měď, nikl, palladium a železnou rudu z nebo přes Rusko do Unie, členských zemí Evropského hospodářského prostoru, Švýcarska nebo zemí západního Balkánu. Pokud to nezakazují články 3m nebo 3n, výjimky se vztahují na transakce nezbytné pro nákup, dovoz nebo přepravu ropy, včetně rafinovaných ropných produktů, z Ruska nebo přes Rusko v souladu s nařízením (např. v souladu s pravidly Oil Price Cap – zastřešení ceny ropy). Osvobození se dále vztahuje na transakce pro nákup, dovoz nebo převod námořní ropy a ropných produktů, jakož i uhlí pocházejícího ze třetích zemí, za předpokladu, že zboží není ruského původu a vlastnictví, a na transakce související s provozem a bezpečností civilních jaderných kapacit.

V souladu s těmito výjimkami se hospodářské subjekty z EU mohou přímo či nepřímo zapojit do transakcí, pokud jsou nezbytné pro nákup, dovoz nebo přepravu uvedených produktů, aniž by museli žádat o povolení členský stát.

4. Mohou být uvedené přístavy a zdymadla/plavební komory v Rusku použity pro tranzit zboží pocházejícího z Ruska, na které se nevztahuje zákaz dovozu?

Poslední aktualizace: 20. března 2025

Článek 5ae stanoví široký zákaz transakcí. Hospodářské subjekty z EU se v zásadě nemohou zapojit do transakcí, pokud se to týká produktů, které nejsou výslovně vyňaty v čl. 5ae odst. 3. Týká se to také zboží, které nepodléhá zákazu dovozu. Jiné ruské přístavy, které nejsou uvedeny v příloze XLVII, lze použít pro tranzit do třetí země nebo pro dovoz do Unie (pokud se na dané zboží nevztahuje dovozní omezení).

5. Lze uvedené přístavy a zdymadla/plavební komory v Rusku využít pro tranzit uhlí ruského původu do třetích zemí?

Poslední aktualizace: 20. března 2025

Unie je odhodlána zabránit tomu, aby sankce EU měly negativní dopad na legitimní obchod nebo mezilidské kontakty nebo aby měly dopad na potravinovou a energetickou bezpečnost třetích zemí na celém světě, zejména těch nejméně rozvinutých. Bod odůvodnění 29 nařízení Rady 395/2025 („16. balíček sankcí“) navíc odkazuje na prevenci negativního dopadu na zákonný obchod.

Článek 5ae nařízení Rady (EU) 833/2014 (ve znění nařízení Rady (EU) 2025/395 ze dne 24. února 2025) je třeba vykládat ve světle těchto cílů. Provozovatelé z EU mohou

přepravovat ruské uhlí do třetí země, aby zajistili globální energetickou bezpečnost (viz také 2. otázka v častých dotazech o dovozu, nákupu a převodu uvedeného zboží).

Provozovatelé z EU se však nemohou zapojit do transakcí s uvedenými přístavy a musí za tímto účelem přesměrovat na jiný než na seznamu uvedený.

6. Lze uvedené přístavy a zdymadla/plavební komory v Rusku použít pro tranzit kazašského uhlí a přepravu ropy z moře a jiných ropných produktů uvedených v příloze 20V pocházejících z Kazachstánu do Unie?
Poslední aktualizace: 8. září 2025

Uvedené přístavy a zdymadla/plavební komory potřebné pro přepravu kazašského uhlí do Unie nebo do třetí země lze použít podle čl. 5ae odst. 3 písm. g).

Uhlí pocházející ze třetí země, jako je Kazachstán, nepodléhá žádnému omezení, a proto může být dovezeno do Unie nebo přepraveno do třetí země.

7. Lze uvedené přístavy a zdymadla/plavební komory v Rusku použít pro tranzit hnojiv pocházejících z Ruska?
Poslední aktualizace: 20. března 2025

Ano. Podle odst. 3 písm. d) Čl. 5ae, transakce, které jsou nezbytné pro nákup, dovoz nebo přepravu mimo jiné hnojiv, jejichž dovoz, nákup a přeprava je povolen podle tohoto nařízení 833/2014, jsou ze zákazu vyňaty.

Na většinu hnojiv se nevztahují žádná omezující opatření z důvodu obav o globální potravinovou bezpečnost. Upozorňujeme, že u některého zboží (např. chloridu draselného) je dovoz povolen pouze v rámci určité dovozní kvóty.

8. Má výjimka podle čl. 5ae odst. 3 písm. d) se vztahuje také na nákup, dovoz nebo přepravu surovin nebo komponentů, jako je síra, pro výrobu hnojiv?
Poslední aktualizace: 20. března 2025

Ano, v rozsahu, v jakém se suroviny nebo složky, včetně síry, používají buď jako hnojiva nebo jako surovina k výrobě hnojiv, a dále za předpokladu, že jejich nákup, dovoz nebo přeprava není jinak zakázána podle nařízení EU 833/2014, transakce podle čl. 5ae odst. 3 písm. d) jsou povoleny.

9. Vztahuje se zákaz transakcí také na transakce mezi státními příslušníky nebo subjekty třetích zemí a uvedenými přístavy a letišti v Rusku?
Poslední aktualizace: 20. března 2025

Ne. Rozsah použití nařízení o sankcích je stanoven v článku 13 nařízení 833/2014; Sankce EU neplatí extrateritoriálně.

Ustanovení se vztahuje mimo jiné na každou osobu na území Unie nebo mimo ni, která je státním příslušníkem členského státu EU, a na jakoukoli právnickou osobu, subjekt

nebo orgán na území EU i mimo ni, které jsou zapsány nebo zřízeny podle práva členského státu EU.

To znamená, že transakce mimo Unii mezi státním příslušníkem nebo subjektem třetí země a jedním z přístavů a letišť uvedených v příloze XLVII nespadají do oblasti působnosti sankcí EU.

10. Podléhají plavidla plující pod vlajkou EU zákazu podle čl. 5ae provádět transakce s přístavy a plavebními komorami uvedenými v části A přílohy XLVII?

Poslední aktualizace: 20. března 2025

Zákaz provádět transakce s přístavy a plavebními komorami uvedenými v části A přílohy XLVII se vztahuje na všechna plavidla plující pod vlajkou členského státu bez ohledu na státní příslušnost posádky a skutečné vlastnictví. Podle mezinárodního práva má stát vlajky povinnost účinně vykonávat svou jurisdikci a kontrolu nad loděmi plujícími pod jeho vlajkou. To zahrnuje zajištění souladu s platnými mezinárodními a vnitrostátními zákony, a proto musí stát vlajky převzít odpovědnost za to, že se jeho plavidla nebudou podílet na zakázaných transakcích.

11. Spolupracuje hospodářský subjekt z EU nepřímo se subjektem, na který se vztahuje článek 5ae, pokud poskytuje služby plavidlu vplouvajícímu do přístavu uvedeného v příloze XLVII?

Poslední aktualizace: 20. března 2025

Poskytování služeb plavidlu, které vplulo do přístavu uvedeného v příloze XLVII, není podle článku 5ae zakázáno, protože poskytování služeb takovému plavidlu není přímou ani nepřímou transakcí s uvedeným přístavem.

Často kladené dotazy zpracované Komisí již u zákazu transakcí týkajících se státních subjektů v čl. 5aa nařízení Rady 833/2014 objasnily, že poskytování pojištění plavidlu vplouvajícímu do přístavu ve vlastnictví subjektu uvedeného na seznamu není přímou ani nepřímou transakcí s tímto subjektem (viz Q.6 G.5 konsolidovaných často kladených dotazů). Poskytování dalších služeb plavidlu připlouvajícímu do uvedeného přístavu není přímou ani nepřímou transakcí (např. poskytování služeb tankování, nakládání/vykládání nákladu atd.).

Plavidlu plujícímu pod vlajkou EU je však zakázáno vplouvat do uvedených přístavů, protože by to představovalo přímou nebo nepřímou transakci (např. zaplacením kotvících poplatků přístavu), pokud jedna z výjimek navržených v čl. 5ae odstavec 3 platí kupř. plavidlo provádí nouzové zavolání do přístavu nebo se účastní legálního obchodu s uvedeným přístavem.

12. Je hospodářský subjekt z EU nepřímo zapojený se subjektem, na který se vztahuje článek 5ae, pokud dováží produkty z Ruska přes přístav uvedený v příloze XLVII?

Poslední aktualizace: 20. března 2025

Pokud hospodářský subjekt z EU dováží z Ruska zboží, na které se nevztahují sankce, a toto zboží naloží přepravní společnost v přístavu uvedeném v příloze XLVII, nepovažuje se to za nepřímou transakci s tímto přístavem, pokud provozovatel nenese žádnou odpovědnost za rozhodnutí přepravní společnosti využít uvedený přístav a pokud vývozce hospodářský subjekt neplatí přístavním orgánům žádné poplatky. Pokud provozovatel platí poplatky přímo přístavu, je to považováno za přímou transakci. Je-li provozovatel zapojen do rozhodování o spolupráci s konkrétním přístavem, i když nejsou přímo placeny žádné poplatky, považuje se to za nepřímou transakci.

Pokud se hospodářský subjekt z EU přímo nebo nepřímo zapojuje do transakce s kótovaným přístavem a poté má obchodní vztahy s jinou společností z EU související s touto transakcí, druhá společnost by nebyla považována za nepřímou transakci s kótovaným přístavem.

13. Mohou občané EU pracovat na plavidlech, která vplouvají do uvedených přístavů a plavebních komor v Rusku?

Poslední aktualizace: 20. března 2025

Toto ustanovení se vztahuje na každého státního příslušníka členského státu, fyzickou osobu s bydlištěm v členském státě a právnickou osobu, subjekt nebo orgán usazený v Unii. To je v souladu s čl. 13 písm. c) nařízení Rady 833/2014, které stanoví jurisdikční oblast působnosti nařízení.

Námořníci (velitel a členové posádky) se však obvykle přímo ani nepřímo nezapojují do transakcí s přístavem, např. placení poplatků přístavním orgánům.

14. Kdo je povinen hlásit jakoukoli transakci, na kterou se vztahují výjimky podle článku 5ae?

Poslední aktualizace: 20. března 2025

Podle čl. 5ae odst. 5 musí hospodářské subjekty z EU informovat příslušný orgán členského státu, v němž jsou zapsáni nebo podle jehož práva jsou usazeni, o jakékoli transakci uzavřené podle čl. 5ae odst. 3 nebo 4 do 2 týdnů od jejího uzavření.

Obecně platí, že hospodářský subjekt, který se na transakci podílí, je povinen hlásit, např. správcovská společnost plavidla nakládajícího legální náklad v uvedeném přístavu nebo letecká společnost, jejíž letadlo muselo nouzově přistát na jednom z uvedených letišť.

V případě dovozců zboží z Ruska do EU, na které se nevztahují sankce a jsou osvobozeni podle čl. 5ae odst. 3, nejsou povinni hlásit svůj dovoz, pokud se u nich nemá za to, že mají přímé nebo nepřímé transakce s přístavem (viz otázka 11). Pokud mají přímou nebo nepřímou transakci s uvedeným přístavem, jsou povinni transakci nahlásit.

15. Je zákaz transakcí pro ropnou rafinerii Kulevi v Gruzii, která je uvedena na seznamu, přímo použitelný?

Poslední aktualizace: 24. srpna 2026

Rada se výjimečně rozhodla odložit uplatňování zákazu transakcí pro ropnou rafinerii Kulevi v Gruzii o šest měsíců, do 25. ledna 2027. To dává rafinerii čas na diverzifikaci od ruské ropy a znamená to, že transakce s touto rafinerií stále nejsou zakázány. Hospodářské subjekty Unie však musí dodržovat všechna příslušná omezující opatření.

Po posouzení Komisí Rada rozhodne, zda je i nadále nutné rafinerii zařadit na seznam.

17. PŘESUNY RUSKÝCH DIPLOMATŮ

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 5ae NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

I. Systém oznamování (článek 5v nařízení 833/2014)

2. Jaké jsou sankce v případě porušení oznamovací povinnosti?

Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

Diplomatičtí a konzulární zástupci jsou v přijímajícím státě (státě, kde jsou akreditováni) v zásadě chráněni pravidly mezinárodního práva o diplomatické imunitě, zejména Vídeňskou úmluvou o diplomatických stycích z roku 1961 a Vídeňskou úmluvou o konzulárních stycích z roku 1963:

- Diplomatičtí zástupci jsou zejména imunní vůči trestní, občanské a správní jurisdikci přijímajícího státu, kde jsou akreditováni.
- Konzulární zástupci požívají omezenější imunity v souvislosti s výkonem svých oficiálních konzulárních povinností (viz zejména výjimky podle článku 41 a 43(2) Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích z roku 1963).

Diplomatičtí a konzulární zástupci požívají ochrany také při cestování přes území třetí země při nástupu do funkce v přijímajícím státě nebo při návratu do své funkce v něm a při návratu do své vlastní země (vysílajícího státu). Pokud diplomatičtí a konzulární zástupci cestují přes území třetí země, kde nemají oficiální status ani úřad (země, kde nejsou akreditováni), závisí úroveň ochrany podle mezinárodního práva na konkrétních okolnostech (například zda diplomatičtí a konzulární zástupci cestují v rámci svých oficiálních funkcí, nebo zda cestují z osobních či jiných neoficiálních důvodů).

Pokud diplomatičtí a konzulární zástupci, administrativní a techničtí pracovníci nebo členové jejich rodin nejsou chráněni diplomatickou imunitou, mohou být vystaveni sankcím stanoveným členskými státy v souladu s článkem 8 nařízení č. 833/2014. Podle tohoto ustanovení členské státy stanoví pravidla pro sankce, včetně případných trestních sankcí, které se vztahují na porušení ustanovení tohoto nařízení v jejich jurisdikci.

Dále podle Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích z roku 1961 (článek 9) a Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích z roku 1963 (článek 23) může přijímající stát, v němž byl zástupce akreditován, kdykoli a bez nutnosti vysvětlovat své rozhodnutí oznámit vysílajícímu státu, že zástupce je persona non grata nebo že jakýkoli jiný člen personálu mise není přijatelný. V takové situaci je vysílající stát povinen buď dotyčnou osobu odvolat, nebo ukončit její funkci v přijímajícím státě. Pokud vysílající stát tuto povinnost v přiměřené lhůtě nesplní, může přijímající stát odmítnout uznat danou osobu za člena mise.

3. Komu má být oznámení zasláno?

Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

Oznámení se zasílá členskému státu, na jehož území se bude vstoupit na základě akreditace/povolení k pobytu nebo diplomatického víza uděleného jiným členským státem.

V případě cesty překračující území několika členských států se oznámení zasílá každému příslušnému členskému státu, na jehož území se bude vstoupit na základě akreditace/povolení k pobytu nebo diplomatického víza uděleného jiným členským

státem. Například ruský diplomat akreditovaný v členském státě A (a pouze v členském státě A) a cestující do členského státu D přes území členských států B a C musí informovat členské státy B, C a D. Pokud na cestě zpět z členského státu D zahrnuje vstup a průjezd členskými státy B a C, mělo by se oznámení podat členským státům B a C.

Sdílení informací mezi informovanými členskými státy a členskými státy akreditace se doporučuje, protože informace o příslušných cestujících osobách mohou být ve společném zájmu.

4. Jak se má oznámení podat?

Poslední aktualizace: 6. května 2026

Je v pravomoci členských států řádně provést článek 5v. Doporučuje se, aby členské státy požadovaly, aby oznámení bylo učiněno diplomatickou cestou, tj. verbální nótou adresovanou Ministerstvu zahraničních věcí „členského státu dotčeného cestou“ (členský stát, kam diplomaté cestují nebo jímž cestují, tj. navštívené členské státy) ruskou diplomatickou misí akreditovanou v navštíveném členském státě (státech).

Obsah oznámení je stanoven v čl. 5v odst. 4 nařízení č. 833/2014 a oznámení musí být učiněno nejpozději v poslední pracovní den v navštíveném členském státě (státech) a v každém případě nejpozději 24 hodin před zamýšleným datem vstupu do navštíveného členského státu (států). Pracovním dnem se rozumí pracovní doba daného dne.

Členské státy by mohly pro FORMULÁŘ CESTOVNÍHO OZNÁMENÍ použít následující šablonu:

Od	Velvyslanectví Ruska v členském státě, kterého se cesta týká
Datum oznámení	
Cíl	
Příjmení (včetně patronymu/otcova jména)	
Jméno	
Datum narození	
Pohlaví	
Velvyslanectví/Konzulát Ruska v členském státě, kde osoba pracuje:	
Pozice	
Číslo identifikačního průkazu (akreditační karty) / víza	
Místo vstupu na území	
Datum vstupu na území	
Místo výstupu z území	
Datum výstupu z území	

Dopravní prostředek	
V případě SOUKROMÉHO VOZIDLA	
Značka	
Typ	
Číslo registrační značky	
V případě VEŘEJNÉ DOPRAVY	
Název dopravce	
Nádraží/letiště odjezdu	
Čas odjezdu	
Nádraží/letiště příjezdu	
Čas příjezdu	

V tomto rámci se doporučuje, aby členské státy vyžadovaly e-mailové oznámení o výše uvedené verbální nótě.

Od změny článku 5v(1a) nařízení č. 833/2014 dne 23. dubna 2026 musí ruští státní příslušníci, na které se vztahuje oznamovací povinnost, nosit u sebe kopii oznámení a na požádání ji předložit orgánům navštíveného členského státu (členských států).

5. Musí ruský diplomatický zástupce s více akreditacemi oznamovat cesty mezi různými členskými státy akreditace?

Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

Ne. Ruští diplomatičtí a konzulární zástupci v takové situaci mohou cestovat na území členských států, kde jsou akreditováni, a z nich bez předchozího oznámení (např. akreditace v členských státech A i B znamená, že cestování mezi A a B nevyžaduje předchozí oznámení). Cesta však musí být oznámena v případě, že zahrnuje tranzit přes členský stát, ve kterém osoba není akreditována (ve výše uvedeném příkladu, pokud cesta mezi členskými státy A a B vyžaduje tranzit přes členský stát C, musí být oznámení zasláno členskému státu C).

6. Jak členský stát informuje Radu o případech porušení?

Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

Členské státy, které na svém území zadrží osobu podléhající oznamovací povinnosti a která tuto povinnost nesplnila, mohou k informování Rady o takových případech použít systém Coreu/Cortesy.

7. Vztahuje se oznamovací povinnost na rodinné příslušníky?

Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

Ano, s výjimkou nezletilých osob nebo rodinných příslušníků, kteří nejsou součástí domácnosti členů diplomatického nebo konzulárního úřadu.

8. Vztahuje se oznamovací povinnost na ruské diplomatické a konzulární zástupce akreditované v členském státě EU cestující do státu mimo EU, který je členem schengenského prostoru?

Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

V tomto případě se uplatní právní předpisy uvedeného státu mimo EU, který je členem schengenského prostoru. Odpověď závisí na tom, zda tento stát mimo EU, který je členem schengenského prostoru, zavedl oznamovací povinnost na vnitrostátní úrovni.

9. Vztahují se články 5v a 5w na ruské diplomatické a konzulární zástupce cestující z členského státu EU, který je součástí schengenského prostoru, do/přes členský stát EU mimo schengenský prostor, nebo naopak?

Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

Odpověď závisí na tom, zda by cestování bylo možné na základě platného povolení k pobytu, včetně diplomatických dokladů totožnosti, nebo platného víza vydaného akreditujícím členským státem. Pokud je dotyčné osobě povolen vstup do členského státu, do kterého/přes který cestuje, na základě akreditace nebo diplomatického víza, použijí se příslušná ustanovení v čl. 5v a 5w. Pokud cestování na základě těchto dokladů není právně možné, ustanovení čl. 5v a 5w se nepoužijí. Stejné opatření platí pro cesty z členského státu EU mimo schengenský prostor do jiného členského státu EU mimo schengenský prostor.

10. Vztahují se články 5v a 5w také na ruské diplomatické a konzulární zástupce akreditované v zemi, která není součástí EU ani schengenského prostoru?

Poslední aktualizace: 6. května 2026

Odpověď závisí na tom, zda by cestování v rámci EU bylo možné na základě platného povolení k pobytu nebo platného víza vydaného členským státem. Pokud je dotyčné osobě na základě takového platného povolení k pobytu nebo platného víza vydaného členským státem povoleno cestovat do jiného členského státu/projíždět přes něj, použijí se příslušná ustanovení článků 5v a 5w.

Pokud například ruský diplomat nebo konzulární zástupce akreditovaný ve třetí zemi má schengenské vízum (bez omezení územní platnosti) vydané členským státem A a na základě uvedeného schengenského víza cestuje do členského státu B/nebo projíždí přes něj, použijí se články 5v a 5w s odkazem na cestu do členského státu B/projíždí přes něj.

II. Povolovací režim (článek 5w nařízení 833/2014)

1. Jak by měl být požadavek na povolení implementován na národní úrovni?

Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

Článek 5w odst. 1) nařízení 833/2014 dává členskému státu právo přijímat opatření na vnitrostátní úrovni, která vyžadují, aby ruští diplomatické a konzulární zástupci, jak je popsáno v tomto ustanovení, požádali o povolení, pokud hodlají cestovat na jeho území na základě akreditace nebo víza vydaného jiným státem. Kromě zajištění dodržování mezinárodního práva musí být vnitrostátní opatření v souladu také s řadou omezení stanovených v článku 5w odst. 2).

Právo přijímat vnitrostátní opatření v článku 5w odst. 1) se vztahuje pouze na cestování na základě akreditace nebo víza vydaného jiným státem. V souladu s tím žádné vnitrostátní opatření přijaté na základě článku 5w odst. 1) nemá vliv na právo ruského diplomatického nebo konzulárního zástupce požádat o vízum (bez ohledu na jeho typ) od členského státu, který se rozhodne takové opatření přijmout. V případě vydání víza nemusí ruský diplomatický nebo konzulární zástupce cestující do daného členského státu na základě tohoto víza žádat o povolení.

2. Jak by měl být požadavek na povolení podle článku 5w nařízení 833/2014 upozorněn ruskými orgány, pokud jej ukládá členský stát?

Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

Podle článku 5w(3) nařízení 833/2014 informuje členský stát, který ukládá požadavek na povolení, Radu nejméně 5 dní před vstupem v platnost vnitrostátních opatření, která tento požadavek stanoví.

Členský stát, který ukládá požadavek na povolení, je odpovědný za informování příslušných zúčastněných stran o opatření upravujícím cestování na jeho území nebo průjezd přes něj. Rozhodnutí členského státu zavést požadavek na povolení a jeho provedení nezakládají žádné další povinnosti pro akreditující členský stát.

V tomto smyslu by měl členský stát, který přijímá taková vnitrostátní opatření, informovat Ruskou federaci diplomatickou cestou. Tato informace Ruské federaci může být učiněna současně s informováním Rady (tj. nejméně 5 dní před vstupem v platnost) nebo nejpozději v den jejich vstupu v platnost. Měla by také obsahovat nezbytné praktické podrobnosti o procesu povolování (žádost, lhůty, požadovaná podpůrná dokumentace atd.).

3. Jak se o povolení žádá? Jak by měl členský stát odpovědět na žádost o povolení?

Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

Doporučuje se, aby členské státy požadovaly používání podobných diplomatických kanálů, jaké jsou stanoveny pro cestovní oznámení podle článku 5v nařízení 833/2014. V takovém případě lze použít podobnou šablonu, jaká je stanovena pro cestovní oznámení.

4. Jsou ruští diplomaté a konzulární zástupci nebo členové administrativního a technického personálu nebo služebního personálu diplomatických misí nebo konzulárních úřadů Ruska, kteří hodlají cestovat přes území jednoho nebo několika členských států Unie na základě akreditace od přijímajícího státu za účelem doprovodu diplomatické pošty, povinni požádat o povolení v případě, že projíždějí členským státem, který takový požadavek na povolení zavedl na základě článku 5w?

Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

Pokud by takové osoby doprovázely diplomatickou poštu při nástupu do funkce nebo při návratu do ní, nebo při návratu do Ruska, spadaly by pod výjimku stanovenou v čl. 5w(2)(c) a v takovém případě by bylo vyžadováno pouze cestovní oznámení.

III. Horizontální body

1. Musí členské státy znovu zavést kontroly na vnitřních hranicích v souvislosti s články 5v a 5w?

Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

Ne. Oznamovací povinnost podle článku 5v nařízení 833/2014 nebo povinnost získat povolení podle článku 5w dává členským státům dotčeným cestou (kam daná osoba cestuje) možnost sledovat pohyb osob, na které se daný požadavek vztahuje, na jejich území.

2. Vztahují se odkazy na tranzit také na přelet?

Poslední aktualizace: 17. prosince 2025

Ne. Cílem opatření je zajistit informovanost členských států o pohybu příslušných osob na jejich území nebo jejich kontrolu nad ním, a to na pozadí rostoucích nepřátelských zpravodajských aktivit, které podporují ruskou agresi proti Ukrajině. Přelet nevede k územní přítomnosti členských států, nad nimiž se přelétává.

3. Vztahují se odkazy na tranzit také na tranzit přes letiště v EU?

Poslední aktualizace: 5. května 2026

Odkazy se vztahují na tranzit přes schengenský prostor letiště (tj. schengenský terminál, oddělený od mezinárodního tranzitního prostoru).

Příklad: ruský diplomat akreditovaný v členském státě EU a Schengenu A cestuje do členského státu EU a Schengenu C, ale za tímto účelem bude mít navazující let v členském státě EU a Schengenu B. V tomto případě je ruský diplomat povinen informovat členský stát B (kromě informování členského státu C). Pokud členský stát B zavedl požadavek na povolení, je nutné o předchozí povolení požádat (podobně pro členský stát C).

Odkazy se nevztahují **pouze** na tranzit přes mezinárodní tranzitní prostor letiště (následná cesta do státu mimo Schengen, kde daná osoba neopouští mezinárodní tranzitní prostor letiště). Pokud však takový tranzit zahrnuje nejprve tranzit do schengenského terminálu před dosažením mezinárodního tranzitního prostoru, použijí se články 5v a w.

Příklady:

- *Ruský diplomat akreditovaný v členském státě EU a Schengenu A letí ze třetí země mimo Schengen do jiné třetí země mimo Schengen tranzitem v členském státě EU a Schengenu B. V takovém případě ruský diplomat proletí pouze mezinárodním tranzitním prostorem členského státu B a články 5v a w se na ně nepoužijí.*
- *Ruský diplomat akreditovaný v členském státě EU a Schengenu A letí z členského státu A do třetí země mimo Schengen, ale s navazujícím letem v členském státě EU a Schengenu B. V tomto případě ruský diplomat nejprve proletí schengenským terminálem v členském státě B, než dosáhne mezinárodního tranzitního prostoru. V tomto případě je ruský diplomat povinen informovat členský stát B. Pokud členský stát B zavedl požadavek na povolení, je nutné o předchozí povolení požádat.*

4. Co se stane, pokud jsou cestovní plány ovlivněny událostmi vyšší moci?

Poslední aktualizace: 25. září 2026

Oznamovací povinností nejsou dotčeny případy vyšší moci – tedy mimořádných a nepředvídatelných okolností, které dotyčná osoba nemůže ovlivnit a jejichž následkům nebylo možné zabránit navzdory vynaložení veškeré náležité péče (např. nouzové přistání, neplánovaný let / přesměrování dopravce s mezipřistáním v jiném státě nebo silniční nebo železniční nehoda vyžadující přesměrování přes jiný stát), které objektivně brání včasnému předložení aktualizovaného oznámení s příslušnými změnami. Jednotlivec však změny oznámí co nejdříve, jakmile je to prakticky možné. Za tímto účelem se doporučuje oznámení e-mailem, je-li tato možnost k dispozici.

18. ZVLÁŠTNÍ EKONOMICKÉ ZÓNY

SOUVISEJÍCÍ USTANOVENÍ: ČLÁNEK 5ah NAŘÍZENÍ RADY 833/2014

1. Jaký je účel článku 5ah?

(Poslední aktualizace: 19. prosince 2025)

Článek 5ah má za cíl zabránit subjektům z EU v přímém či nepřímém přispívání k ekonomickému nebo technologickému prostředí určitých ruských zvláštních ekonomických, inovačních nebo preferenčních zón (dále jen „ZEZ“), které hrají klíčovou roli v podpoře ruské vojensko-průmyslové základny.

Nařízení rozlišuje mezi:

- ZEZ uvedenými v části A přílohy LII (jmenovitě Alabuga a Technopolis Moskva)

Hospodářské subjekty z EU se musí z těchto zón plně stáhnout a ukončit jakoukoli stávající účast nebo ujednání. Další podrobnosti viz otázky 2, 3, 4, 5 a 7.

- ZEZ uvedené v části B přílohy LII

Hospodářské subjekty z EU si mohou zachovat stávající účast nebo ujednání, ale nesmí provádět žádné nové investice, rozšiřování ani expanze. Další podrobnosti viz otázka 6.

2. Co článek 5ah zakazuje subjektům z EU v souvislosti se ZEZ uvedenými v části A přílohy LII?

(Poslední aktualizace: 19. prosince 2025)

Pro zvláštní ekonomické zóny uvedené v části A platí následující zákazy:

(a) Nové činnosti – článek 5ah odst. (1)

V těchto zvláštních ekonomických zónách nesmí provozovatelé z EU:

- získávat žádnou novou ani rozšiřovat žádnou stávající účast v subjektech nacházejících se v těchto zvláštních ekonomických zónách;
- vytvářet nové pobočky, společné podniky nebo zastoupení v těchto zvláštních ekonomických zónách;
- uzavírat nové smlouvy nebo ujednání o převodu/licencování zboží, služeb, technologií, softwaru, duševního vlastnictví nebo obchodního tajemství souvisejícího s těmito zvláštními ekonomickými zónami.

(b) Zachování stávajících činností – článek 5ah odst. (2)

Od 25. ledna 2026 nesmí hospodářské subjekty z EU zachovat:

- stávající účasti v subjektech nacházejících se v těchto zvláštních ekonomických zónách;
- stávající pobočky, společné podniky nebo zastoupení v těchto zvláštních ekonomických zónách;
- stávající smlouvy nebo ujednání o převodu/licencování zboží, služeb, technologií, softwaru, duševního vlastnictví nebo obchodního tajemství souvisejících s těmito zvláštními ekonomickými zónami (SEZ).

To znamená, že hospodářské subjekty z EU by měly přijmout přiměřená a proveditelná opatření k úplnému vystoupení z těchto SEZ. Viz také otázky 3, 4, 5 a 7.

(c) Finanční a investiční služby – článek 5ah odst. (3)

Hospodářské subjekty z EU nesmí poskytovat půjčky, úvěry, jiné finanční nebo investiční služby související s výše uvedenými činnostmi.

(d) Subjekty mimo SEZ – článek 5ah odst. (4)

Výše uvedené zákazy platí i pro hospodářské subjekty nacházející se mimo zvláštní ekonomické zóny, které jsou vlastněny nebo ovládány subjektem nacházejícím se v zvláštní ekonomické zóně. Vystoupení se proto vztahuje i na tyto vlastněné/ovládané subjekty.

3. Co se očekává od hospodářských subjektů z EU, pokud jde o vystoupení ze zvláštních ekonomických zón uvedených v části A přílohy LII?

(Poslední aktualizace: 19. prosince 2025)

Hospodářské subjekty z EU musí přijmout veškerá přiměřená a proveditelná opatření k ukončení své účasti v subjektech nacházejících se v zvláštní ekonomické zóně (ZEZ) části A. To zahrnuje ukončení:

- vlastnických, kontrolních a hlasovacích práv;
- účasti v pobočkách, zastoupeních nebo společných podnicích;
- smluvních ujednání týkajících se převodu/licencování nebo financování zboží, služeb, technologií, duševního vlastnictví nebo obchodního tajemství;
- jakékoli jiné formy hospodářského zapojení spojeného se ZEZ.

V případech, kdy ruské orgány brání nebo zabrání vystoupení (například znárodněním, nucenou správou nebo odmítnutím zpracovat podání), hospodářské subjekty by měly zdokumentovat své pokusy o odchod, ukončit účast na řízení a/nebo dohledu a zajistit, aby z toho nebyl získán žádný další prospěch. Hospodářské subjekty nenesou odpovědnost za výsledky mimo jejich kontrolu. V případech, kdy je to nezbytně nutné k dokončení vystoupení, mohou hospodářské subjekty požádat o povolení podle výjimky v článku 5ah odst. (7) písm. (d).

4. Jak by měly hospodářské subjekty z EU nakládat se zbožím, zařízením, technologiemi a duševním vlastnictvím při vystoupení ze zvláštní ekonomické zóny uvedené v části A přílohy LII?

(Poslední aktualizace: 19. prosince 2025)

Hospodářské subjekty z EU nejsou povinny podnikat kroky, které by vedly k nedobrovolnému převodu vlastnického vybavení, technologií, duševního vlastnictví nebo obchodního tajemství, softwaru nebo jiných aktiv ruským subjektům. Zboží, technologie a know-how, na které se vztahují omezení podle nařízení Rady 833/2014 nebo jiných sankcí EU, lze převést nebo s nimi nakládat pouze v souladu s příslušnými ustanoveními.

Je-li to nezbytně nutné pro řádné vystoupení, mohou příslušné orgány povolit:

- odstranění, neutralizaci, zneškodnění nebo likvidaci aktiv;
- znovuzískání kontrolovaného zboží; nebo
- jiná opatření, která zabrání poskytnutí hospodářského nebo technologického prospěchu subjektu zvláštní ekonomické zóny nebo ruskému státu.

Převody, které by umožnily další používání kontrolovaného zboží v rámci zvláštní ekonomické zóny nebo by jinak prospěly ruským aktérům, nesmí být provedeny, pokud nejsou výslovně povoleny podle příslušné odchylky. Příslušné orgány by měly posoudit jakoukoli takovou žádost se zvláštním zřetelem na rizika obcházení.

5. Existují nějaká omezení, pokud jde o výběr kupujícího (kupujících) účasti hospodářského subjektu z EU v subjektu nacházejícím se v zvláštní ekonomické zóně (ZEZ) uvedené v části A přílohy LII?
(Poslední aktualizace: 19. prosince 2025)

Prodej nebo zcizení podílu v subjektu nacházejícím se v zvláštní ekonomické zóně (ZEZ) části A může proběhnout pouze v souladu s článkem 5ah a dalšími platnými ustanoveními nařízení Rady 833/2014 a případně s dalšími sankčními právními předpisy EU, jako je nařízení Rady 269/2014.

Je-li zcizení povoleno jako nezbytně nutné pro stažení, nesmí být potenciální kupující:

- osoba uvedená v seznamu pod sankcemi EU;
- subjekt vlastněný nebo ovládaný osobou uvedenou v seznamu pod sankcemi EU; nebo
- osoba nebo subjekt, jehož zapojení by mohlo subjektu SEZ nebo ruskému státu poskytnout neoprávněný hospodářský nebo technologický prospěch.

Příslušné orgány posoudí navrhovaného kupujícího, aby se ujistily, že transakce neohrožuje cíle nařízení ani neumožňuje obcházení. Povolení mohou být podmíněna, aby se zajistilo, že na ruské protistrany nebude převeden žádný neoprávněný prospěch.

6. Co článek 5ah zakazuje hospodářským subjektům z EU dělat, pokud jde o zvláštní ekonomické zóny uvedené v části B přílohy LII?
(Poslední aktualizace: 19. prosince 2025)

Pro zvláštní ekonomické zóny uvedené v části B platí následující zákazy:

(a) Nové činnosti - článek 5ah odst. (1)

Hospodářské subjekty z EU nesmí:

- získávat nové nebo rozšiřovat stávající podíly v subjektech nacházejících se v těchto zvláštních ekonomických zónách;
- vytvářet nové pobočky, společné podniky nebo zastoupení v těchto zvláštních ekonomických zónách;
- uzavírat nové smlouvy nebo ujednání o převodu/licencování zboží, služeb, technologií, softwaru, duševního vlastnictví nebo obchodního tajemství souvisejícího s těmito zvláštními ekonomickými zónami.

Hospodářské subjekty z EU mohou provádět provozní činnosti a pokračovat v existujících účastech, smlouvách a ujednáních a/nebo je měnit, pokud nerozšiřují ani neprohlubují svou ekonomickou přítomnost a nepodnikají nové investice ani závazky. Provozovatelé přitom musí i nadále dodržovat všechna ostatní relevantní omezení uvedená v nařízení č. 833/2014, včetně omezení týkajících se převodu technologií, softwaru, duševního vlastnictví a obchodního tajemství, financování, technické pomoci a doložky o obcházení.

(b) Finanční a investiční služby – článek 5ah odst. (3)

Hospodářské subjekty z EU nesmí poskytovat půjčky, úvěry, jiné finanční nebo investiční služby související s činnostmi zakázanými podle odstavce 1.

(c) Subjekty mimo zvláštní ekonomickou zónu – článek 5ah odst. (4)

Výše uvedené zákazy platí i pro subjekty nacházející se mimo zvláštní ekonomickou zónu, pokud jsou vlastněny nebo ovládány subjektem nacházejícím se v rámci zvláštní ekonomické zóny.

7. Očekává se, že hospodářské subjekty z EU utrpí ztráty, aby splnily požadavky článku 5ah?

(Poslední aktualizace: 19. prosince 2025)

Článek 5ah nevyžaduje, aby hospodářské subjekty z EU utrpěly nepřiměřené nebo zbytečné ztráty. Hospodářské subjekty musí přijmout veškerá přiměřená a proveditelná opatření k dodržení předpisů, ale neočekává se, že budou absorbovat nekontrolované ztráty vyplývající z nepřátelského nebo svévolného jednání ruských orgánů.

V případě potřeby mohou hospodářské subjekty požádat o povolení k opatřením striktně nezbytným k odprodeji a stažení se z Ruska nebo k ukončení obchodních aktivit v Rusku. Příslušné orgány budou tyto žádosti posuzovat individuálně s ohledem na proporcionalitu a celkové cíle nařízení.